

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

1096

98A36

.....
Indian Institute, Oxford.

—◆—
THE MALAN LIBRARY

PRESENTED

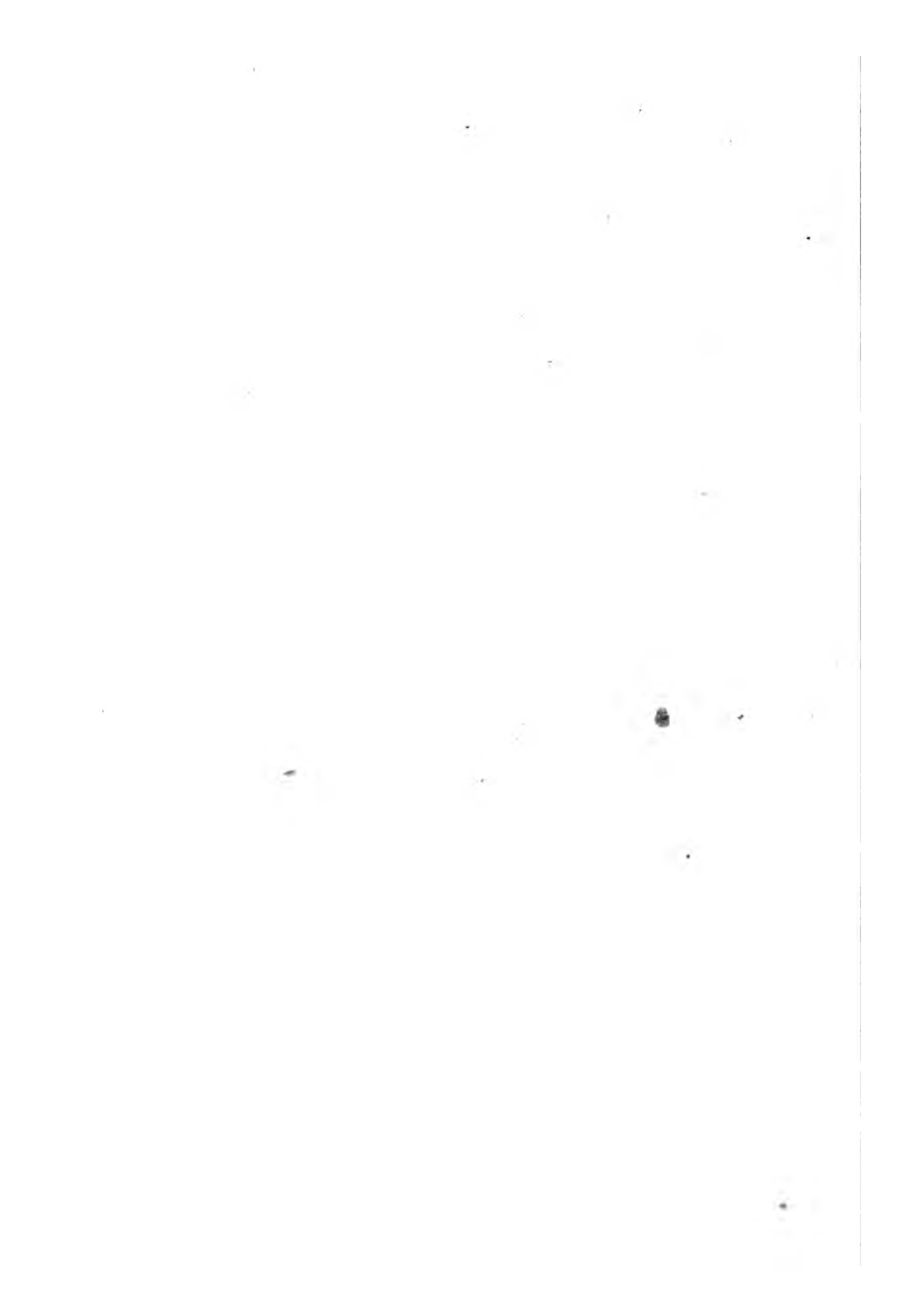
BY THE REV. S. C. MALAN, D.D.,

VICAR OF BROADWINDSOR,

January, 1885.

2901

17

AELIANI
VARIA HISTORIA
HERACLIDIS PONTICI
ET NICOLAI DAMASCENI
QUAE SUPERSUNT.

AD
OPTIMORUM LIBRORUM FIDEM
ACCURATE EDITA.

EDITIQ STEREOTYPA.

LIPSIAE
SUMTIBUS ET TYPIS CAR. TAUCHNITII.
1829.

Tabenpreis 6 Groschen.

ΑΙΛΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ι. Περί πολύποδος.

ΔΕΙΝΟΙ κατὰ κοιλίαν οἱ πολύποδες, καὶ πᾶν ὀ-
τιοῦν φαγεῖν ἄμαχοι. Πολλάκις οὖν οὐδὲ ἀλλήλων
ἀπέχονται ἀλλὰ τῷ μείζονι ὁ βραχύτερος ἀλοῦς,
καὶ ἔμπεσὼν τοῖς ἀνδρειωτέροις θηράτοισι, τοῖς κα-
λουμένοις τοῦ ἰχθύος πλοκάμοις, εἶτα αὐτῷ γίνεται
δεῖπνον. Ἐλλοχῶσι δὲ οἱ πολύποδες καὶ τοὺς ἰχθῦς
τὸν τρόπον τοῦτον. Ἰπὸ ταῖς πέτραις κάθηνται,
καὶ ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐκείνων μεταμορφοῦσι χροιάν,
καὶ τοῦτο εἶναι δοκοῦσιν, ὅπερ οὖν καὶ πεφύκασιν
αἱ πέτραι. Ὅτ' τοίνυν ἰχθῦς προσνέουσιν οἷονεὶ τῇ
πέτρᾳ, τοῖς πολύποσιν, οἱ δὲ ἀφυλάκτους ὄντας αὐ-
τοὺς περιβάλλουσι ταῖς ἐξ ἑαυτῶν ἄρκυσι, ταῖς πλε-
κτάναις.

II. Περὶ φαλάγγων.

Ἐφραντικὴν, καὶ ὑφαίνειν, καὶ δῶρα Ἐργάνης Δαίμονος, οὔτε ἴσασιν αἱ φαλάγγες, οὔτε εἰδέναι βούλονται. Ἡ τί ποτ' ἂν καὶ χρήσαιτο τῷ τοιοῦδῃ ἐσθήματι τὸ τοιοῦτον θηρίον; Τὸ δὲ ἀράχνιον πάγη, καὶ οἶονεὶ κύρτος ἐστὶ τοῖς ἐμπίπτουσι. Καὶ ἡ μὲν ἀρκυωρεῖ, πάνυ σφόδρα ἀτρεμοῦσα, καὶ ἔοικεν ἀκινήτῳ. Καὶ τὸ μὲν ἐνέπεσεν, ὅ, τί ποτέ ἐστι τὸ ἐμπεσόν, ἢ δ' ἔχει δαῖτα. Τοσοῦτον δ' ἐμπίπτει, ὅσον καὶ τὸ ὑφασμα κατέχειν δυνατὸν ἐστί, καὶ ἐκείνη δειπνεῖν ἀπόχρη.

III. Περὶ Αἰγυπτίων βατράχων.

Σοφὸν τι ἄρα χρῆμα ἦν γένος βατράχων Αἰγυπτίων, καὶ οὖν καὶ τῶν ἄλλων ὑπερφέρουσι κατὰ πολὺ. Ἐὰν γὰρ ὕδρα περιπέσῃ, Νείλου θρέμματι, βιάτραχος, καλάμου τρύφος ἐνδακῶν, πλάγιον φέρει, καὶ ἀπριξ ἔχεται, καὶ οὐκ ἀνίησι κατὰ τὸ καρτερόν. Ὁ δὲ ἀμηχανεῖ καταπιεῖν αὐτὸν αὐτῷ τῇ καλάμῳ· οὐ γὰρ οἱ χωρεῖ περιλαβεῖν τοσοῦτον τὸ στόμα, ὅσον ὁ κάλαμος διείργει. Καὶ ἐκ τούτου περιγίνονται τῆς ῥώμης τῶν ὕδρων οἱ βιάτραχοι τῇ σοφίᾳ.

IV. Περὶ κυνὸς Αἰγυπτίου.

Καὶ ἐκείνο δὲ κυνὸς Αἰγυπτίου σοφόν. Οὐκ ἀθρόως, οὔδ' ἀνέδην, αὐδὲ ἐλευθέρως ἐκ τοῦ ποταμοῦ πίνουσι, ἐπικύπτοντες ἅμα, καὶ ὅσαν διψῶσι λάπτοντες· ὑφορῶνται γὰρ τὰ ἐν αὐτῷ θηρία. Παραθεύουσι δὲ τὴν ὄχθην, καὶ παρακλέπτοντες, πίνουσι, ὅσον ἐρπάσαι, πάλιν καὶ πάλιν. Εἶτα οὕτως

ἐκ διαλειμμάτων ἐκορέσθησαν, οὐ μὴν ἀπώλοντο, καὶ οὖν καὶ ἠκέσαντο τὸ δίψος.

V. Περὶ θαλαττίας ἀλώπεκος.

Ἡ ἀλώπηξ, οὐ μόνον τὸ χερσαῖον θηρίον δολερὸν ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ἡ θαλαττία πανοῦργός ἐστι. Τὸ μὲν γὰρ δέλεαρ οὐχ ὑφορᾶται, οὐδὲ μὴν φυλάττεται διὰ τὴν ἀκρᾶσίαν τοῦτο· τοῦ δὲ ἀγκίστρον καταφρονεῖ καὶ πάνυ ἡ ἀλώπηξ. Πρὶν ἢ γὰρ τὸν ἀσπαλιέα σπάσαι τὸν κάλαμον, ἤδε ἀνέθορε, καὶ ἀπέκειρε τὴν ὄρμην, καὶ νήχεται αὐθις. Πολλὰκις δ' οὖν καὶ δύο καὶ τρία κατέπιεν ἄγκιστρα· ὁ δ' ἄλιεύς ἐκείνην οὐκ ἐδέειπνεσε, προϊούσαν τῆς θαλάσσης.

VI. Περὶ χελωνῶν θαλαττίων.

Αἱ χελῶναι αἱ θαλάσσιαι ἐν τῇ γῆ τίκτουσι. Τεκοῦσαι δὲ, παραχρῆμα κατέχωσαν ἐν τῇ γῆ τὰ ὠά· εἶτα, ἐπιστρέψασαι ὀπίσω εἰς ἡθῆ τὰ ἑαυτῶν, νήχονται. Εἰσὶ δὲ εἰς τοσοῦτον λογιστικάι, ὥστε ἐφ' ἑαυτῶν ἐκλογίζεσθαι τὰς ἡμέρας τὰς τεσσαράκοντα, ἐν αἷς τὰ ἔγγονα αὐταῖς, τῶν ὠῶν συμπαγέντων, ζῶα γίνονται. Προστρέψασαι οὖν αὐθις εἰς τὸν χῶρον, ἐν ᾧ κατέθεντο κρύψασαι τὰ ἑαυτῶν βρέφη, ἀνώρουξαν τὴν γῆν, ἣν ἐπέβαλον, καὶ κινουμένους ἤδη τοὺς νεοττοῦς, καὶ ἐπεσθαι δυναμένους αὐταῖς ἀπάγουσιν.

VII. Περὶ ἀγρίων συῶν.

Ἦσαν ἄρα οἱ συῆς οἱ ἀγριοὶ ἰατρικῆς οὐκ ἀπαίδευτοι, καὶ θεραπείας ἄμα. Οὗτοι γοῦν, ὅταν αὐτοὺς λαθόντες ὑοσκυάμου φάγασι, τὰ ἐξόπισθεν ἐ-

φέλκουσι, παρειμένως ἔχοντες οὕτως ἑαυτῶν. Εἶτα σπώμενοι, ὅμως ἐπὶ τὰ ὕδατα παραγίνονται, καὶ ἐνταῦθα τῶν καρκίνων ἀναλέγουσι, καὶ ἐσθίουσι προθυμότατα. Γίνονται δὲ οὗτοι τοῦ πάθους φάρμακον, καὶ ἐργάζονται ὑγιεῖς αὐτοὺς αὐθις.

VIII. Περὶ φαλαγγίου.

Φαλάγγιον ἐλάφοις τοσοῦτόν ἐστι κακόν, ὅσον καὶ ἀνθρώποις· καὶ κινδυνεύουσιν ἀπολέσθαι διὰ ταχέων. Ἐὰν μέντοι κιττοῦ γεύσωνται, ἐλύπησεν αὐτοὺς τὸ δῆγμα οὐδέν· δεῖ δὲ εἶναι τὸν κιττὸν ἄγριον.

IX. Περὶ λέοντος νοσοῦντος.

Λέοντα δὲ νοσοῦντα τῶν μὲν ἄλλων οὐδὲν ὀνήνησι· φάρμακον δὲ ἐστὶν αὐτῷ τῆς νόσου, βρωθεῖς πίθηκος.

X. Πῶς αἱ βεβλημέναι ἐν Κρήτῃ αἰγες θεραπεύονται.

Οἱ Κρητῆς εἰσι τοξεύειν ἀγαθοί· καὶ οὖν καὶ τὰς αἰγας βάλλουσιν ἐπ' ἄκροις νενομένας τοῖς ὄρεσιν. Αἱ δὲ βληθεῖσαι παραχρῆμα τῆς δικτάμου βοτάνης διέτραγον, καὶ ἅμα τῷ γεύσασθαι, ὅλα ἐκείναις τὰ βέλη ἐκπίπτει.

XI. Ὅτι μαντικοὶ οἱ μῦες.

Ἦσαν δ' ἄρα μαντικώτατοι τῶν ζώων καὶ μῦες. Γηρώσης γὰρ οἰκίας ἤδη καὶ μελλούσης κατολισθαίνειν, αἰσθάνονται πρῶτοι· καὶ ἀπολιπόντες τὰς μυωπίας τὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ἐξ ἀρχῆς διατριβὰς, ἧ ποδῶν ἔχουσιν, ἀποδιδράσκουσι, καὶ μετοικίζονται.

XII. Περὶ μυρμηκῶν.

Ἔχουσι δὲ καὶ οἱ μυρμηκες, ὡς ἀκούω, μαντικῆς τινα αἴσθησιν. Ὅταν γὰρ μέλλη λιμὸς ἔσσεσθαι, δεινῶς εἰσι φιλόπονοι πρὸς τὸ θησαυρίσαι, καὶ ἑαυτοῖς ἀποταμειώσασθαι τοὺς πυροὺς, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σπερμάτων, ὅσα μυρμηκῶν δεῖπνόν ἐστιν.

XIII. Περὶ Γέλωνος.

Ὁ Συρακούσιος Γέλων κατ' ὄναρ ἐβέβλητο κεραινώ, καὶ διὰ τοῦτο ἐβόα, οὐκ ἀμυδρὸν, οὐδὲ ἀσθενές, ὅς ἐν ὀνείρῳ, ἀλλ' ἀνδρικῶς, ἅτε δεινῶς ἐκπλαγεὶς ὑπὸ τοῦ δέους. Ὁ δὲ κύων, ὅσπερ οὖν αὐτῷ παρεκάθειπεν, ἐκ τῆς βοῆς διεταράχθη, καὶ περιβὰς αὐτὸν, ὑλάκει πάνυ σφοδρῶς ἀπειλητικόν, καὶ σύντονον. Καὶ ἐκ τούτων ὁ Γέλων ἅμα τε ἀφυπνίσθη, καὶ τοῦ δέους ἀφέθη.

XIV. Περὶ κύκνου.

Λέγει Ἀριστοτέλης τὸν κύκνον καλλίπαιδα εἶναι, καὶ πολύπαιδα· ἔχειν γε μὴν καὶ θυμόν. Πολλάκις γοῦν εἰς ὄργην καὶ μάχην προελθόντες, καὶ ἀλλήλους ἀπέκτειναν οἱ κύκνοι. Λέγει δὲ ὁ αὐτός, καὶ μάχεσθαι τοὺς κύκνους τοῖς ἀετοῖς· ἀμύνεσθαι γε μὴν αὐτούς, ἀλλ' οὐκ ἄρχειν ἀδίκων. Ὅτι δὲ εἰσι φιλάδοι, τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τεθρύλληται. Ἐγὼ δὲ ἄδοτος κύκνου οὐκ ἤκουσα, ἴσως δὲ οὐδὲ ἄλλος πεπίστευται δ' οὖν, ὅτι ἄδει. Καὶ λέγουσί γε αὐτὸν μάλιστα ἐκεῖνον εἶναι τὸν χρόνον εὐφωνότατόν τε, καὶ ᾠδικώτατον, ὅταν ἦ περὶ τὴν καταστροφὴν τοῦ βίου. Διαβαίνουσι δὲ καὶ πέλαγος, καὶ πέτον·

ται καὶ κατὰ θαλάσσης, καὶ αὐτοῖς οὐ κάμνει τὸ πτερόν.

XV. Περὶ περιστερῶν.

Ἐκ διαδοχῆς φασιν ἐπώαζεν τὰς περιστεράς. Ἐῖτα τῶν νεοτιῶν γενομένων, ὁ ἄρῳην ἐμπτύει αὐτοῖς, ἀπελαύνων αὐτῶν τὸν φθόνον, φασίν, ἵνα μὴ βασκανθῶσι δι' ἄρα τοῦτο. Τίκει δὲ ὡς δύο ἢ θήλεια, ὧν τὸ μὲν πρῶτον, ἄρῳεν ποιεῖ πάντως, τὸ δὲ δεῦτερον, θήλυ. Τίκτουσι δὲ αἱ περιστεραί κατὰ πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους· ἔνθεν τοι καὶ δεκάκις τοῦ ἔτους ὠδίνουσι. Λόγος δὲ τις περιείσιν Αἰγύπτιος, λέγων δωδεκάκις τὰς ἐν Αἰγύπτῳ τίκειν. Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης καὶ διάφορον εἶναι τῆς περιστεράς τὴν πελειάδα· τὴν μὲν γὰρ περιστερὰν εἶναι μείζονα, τὴν δὲ πελειάδα βραχυτέραν. Καὶ τὴν μὲν περιστερὰν τιθασσὸν εἶναι, τὴν δὲ οὐ. Λέγει δὲ ὁ αὐτός, μὴ πρότερον ἐπιβαίνειν τὸν ἄρῳενα τῇ θηλείᾳ, πρὶν ἢ φιλήσῃ αὐτήν· μὴ γὰρ ἀνέχεσθαι τὰς θηλείας τὴν τῶν ἄρῳένων ὁμιλίαν, τοῦ φιλήματος ἔρημον. Προστίθῃσι τούτοις καὶ ἐκεῖνα, ὅτι καὶ αἱ θήλεια ἀλλήλας ἀναβαίνουσιν, ὅταν τῆς πρὸς ἄρῳενα μίξεως ἀτυχήσωσι· καὶ οὐδὲν μὲν εἰς ἀλλήλας προίενται, τίκτουσι δὲ ὡς, ἐξ ὧν νεοττοὶ οὐ γίνονται αὐτοῖς. Ἐἰ δέ τι Καλλιμάχῳ χρῆ προσέχειν, φάσσαν, καὶ πυραλλίδα, καὶ περιστερὰν, καὶ τρυγόνα φησὶ μηδὲν ἀλλήλαις εἰκέναι. Ἴνδοι δὲ φασὶ λόγοι, περιστεράς ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι μηλίνας τὴν χροῖαν. Χάρων δὲ ὁ Δαμψακηνὸς περὶ τὸν Ἄθω φανῆναι περιστεράς λευκάς λέγει, ὅτι ἐνταῦθα ἀπώλοντο αἱ τῶν Περσῶν

τριήρεις, περικάμπουσαι τὸν Ἄθω. Ἐν Ἐρυνκι δὲ τῆς Σικελίας, ἔνθα ἐστὶν ὁ τῆς Ἀφροδίτης νεῶς, σεμνός τε, καὶ ἅγιος, ἔνθα κατὰ τινα καιρὸν θύουσιν οἱ Ἐρυνκινοὶ τὰ Ἀναγώγια, καὶ λέγουσι τὴν Ἀφροδίτην εἰς Αἰβύην ἀπὸ τῆς Σικελίας ἀνάγεσθαι, ἄφανεις ἐκ τοῦ χώρου αἱ περιστεραιὶ γίνονται, ὥσπεροῦν τῷ θεῷ συναποδημοῦσαι. Κατὰ γε μὴν τὸν λοιπὸν χρόνον πάμπολύ τι πλῆθος τῶνδε τῶν ὀρνίθων ἐπιπολάζειν τῷ ναῷ τῆς θεοῦ ἡμολόγηται. Ἀχαικοὶ δὲ αὐτὴν πάλιν λέγουσι λόγου, καὶ τὸν Δία αὐτὸν μεταβαλεῖν τὴν μορφήν εἰς περιστεράν, ἐρασθέντα παρθένου, Φθίας ὄνομα. Ἐν Αἰγίῳ δὲ ὕκει ἡ Φθία αὕτη.

XVI. Περὶ Σωκράτους, ὅτε τὸ κώνειον ἔπιεν.

Ὅτε ἦκεν ἡ ναῦς ἡ ἐκ Δήλου, καὶ ἔδει Σωκράτην ἀποθνήσκειν, ἀφίκετο εἰς τὸ δεσμοτήριον Ἀπολλόδωρος, ὁ τοῦ Σωκράτους ἑταῖρος, χιτῶνά τε αὐτῷ φέρων ἐρίων πολυτελῆ καὶ εὐήτριον, καὶ ἱμάτιον τοιοῦτο. Καὶ ἤξιου ἐνδύντα αὐτὸν τὸν χιτῶνα, καὶ θοιμάτιον περιβαλόμενον, εἶτα οὕτω πιεῖν τὸ φάρμακον. Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ, καλῶν ἐνταφίων μὴ ἀμοιρήσειν, εἰ ἐν αὐτοῖς ἀποθάνοι καὶ γὰρ οὖν καὶ προκεῖσθαι σὺν τῷ κόσμῳ τὸν νεκρὸν οὐ πάνυ τι ἀδόξως. Ταῦτα τὸν Σωκράτην ὁ Ἀπολλόδωρος. Ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' ἔφη πρὸς τοὺς ἀμφὶ τὸν Κριτῶνα, καὶ Σιμμίαν, καὶ Φαίδωνα, Καὶ πῶς ὑπὲρ ἡμῶν καλῶς Ἀπολλόδωρος οὕτω δοξάζει, εἶγε αὐτὸ πεπίστευκεν, ὅτι μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηναίων φιλοτησίαν,

καὶ τὸ τοῦ φαρμάκου πόμα, ἔτι οὕτως ὄψεται Σακράτην; Εἰ γὰρ οἶεται τὸν ὀλίγον ὕστερον ἐρῶσιμὸν ἐν ποσὶ καὶ κεισόμενόν γ' ἐμὲ εἶναι, δῆλός ἐστί με οὐκ εἰδώς.

XVII. Περὶ τῶν σμικροτάτων τεθρίππων, καὶ ἐλεγείου.

Ταῦτα ἄρα ἐστὶ τὰ θαυμαζόμενα Μυρμηκίδου τοῦ Μιλησίου, καὶ Καλλικράτους τοῦ Λακεδαιμονίου, τὰ μικρὰ ἔργα. Τέθριππα μὲν ἐποίησαν ὑπὸ μυίας καλυπτόμενα, καὶ ἐν σησάμῳ δίστιχον ἐλεγεῖον χρυσοῖς γράμμασιν ἐπέγραψαν. ἼΩν, ἐμοὶ δοκεῖν, ὁ σπουδαῖος οὐδέτερον ἐπαινέσεται τί γὰρ ἄλλο ἐστὶ ταῦτα, ἢ χρόνου παρανάλωμα;

XVIII. Περὶ τρυφῶν γυναικῶν.

Πῶς δὲ οὐ διέρχοντο ὑπὸ τρυφῆς αἱ παλαιαὶ τῶν γυναικῶν; Ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς κεφαλῆς στεφάνην ἐπέτιθεντο ὑψηλὴν, τοὺς δὲ πόδας σανδαλοῖς ὑπεδοῦντο, ἐκ δὲ τῶν ὠτῶν αὐταῖς ἐνώτια μακρὰ ἀπεκρέμαντο· τῶν δὲ χιτῶνων τὰ περὶ τοὺς ὤμους ἄχρη τῶν χειρῶν οὐ συνέρραπτον, ἀλλὰ περόναις χρυσαῖς, καὶ ἀργυραῖς, συνεχέσι κατελάμβανον. Καὶ ταῦτα αἱ πάνυ παλαιαί. Τῶν δὲ Ἀττικῶν γυναικῶν τὴν τρυφήν Ἀριστοφάνης λεγέτω.

XIX. Περὶ τῆς τῶν Συβαριτῶν, καὶ Κολοφωνίων, καὶ Κορινθίων τρυφῆς.

Ὁ μὲν δημῶδης λόγος καὶ εἰς πάντας ἐκφοιτήσας λέγει, Συβαρίταις καὶ αὐτῇ τῇ Συβάρει αἰτίαν τῆς ἀπωλείας γενέσθαι τὴν πολλὴν τρυφήν. Ἄ δὲ οὐκ ἔστι τοῖς πολλοῖς γνώριμα, ταῦτ' ἐγὼ ἐρῶ. Κο-

λοφωνίους φασὶ καὶ αὐτοὺς διὰ τὴν πάνυ τρυφήν ἀπολέσθαι· καὶ γὰρ τοὶ καὶ οὗτοι ἐσθῆτι πολυτελεῖ ἐθρῦπτοντο, καὶ τραπέζης ἄσωτία καὶ ὑπὲρ τὴν χρείαν χρώμενοι ὑβρίζον. Καὶ ἡ τῶν Βακχιαδῶν δὲ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἄρχῃ, ἐπὶ μέγα δυνάμει προελθοῦσα, ὅμως, διὰ τὴν τρυφήν τὴν ἔξω τοῦ μέτρου, καὶ αὐτὴ κατελύθη.

XX. Περὶ Διονυσίου συλήσαντος τὰ τῶν Θεῶν.

Διονύσιος ἐξ ἀπάντων τῶν ἐν Συρακούσαις ἱερῶν ἐσύλησε τὰ χρήματα. Τοῦ δὲ ἁγάλματος τοῦ Διὸς περιεῖλε τὴν ἐσθῆτα καὶ τὸν κόσμον, ὅς ἦν, φασὶ, χρυσοῦ πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ταλάντων. Οκνούντων δὲ τῶν δημιουργῶν ἄφασθαι, ὅδε πρῶτος ἔκρουσε τὸ ἄγαλμα. Καὶ τὸ ἄγαλμα δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος περιεσύλησεν, ἔχον καὶ αὐτὸ χρυσοῦς βροστρῦχους, κελεύσας ἀποκεῖραι τινὰ αὐτό. Πλεύσας δὲ εἰς Τροϊζηνίους, τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τῆς Λευκοθέας ἅπαντα ἐσύλησε χρήματα, τὴν παρακειμένην ἀργυρᾶν τῷ Ἀπόλλωνι τραπέζαν κελεύσας ἀφελεῖν, Ἀγαθοῦ Δαίμονος τῷ Θεῷ διδόντας πρόποσιν.

XXI. Ἰσμηνίας, αἰσχύνῃς χωρὶς, πῶς Περσῶν βασιλεῖ προσεκύνησεν.

Ἰσμηνίου τοῦ Θηβαίου σοφὸν ἅμα καὶ Ἑλληνικὸν οὐκ ἂν ἀποκρυψαίμην ἔργον. Πρεσβεύων οὗτος ὑπὲρ τῆς πατρίδος πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν, ἀφίκετο μὲν, ἐβούλετο δὲ αὐτός, ὑπὲρ ὧν ἤκεν, ἐντυχεῖν τῷ Πέρσῃ. Ἐφατο οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ χιλι-

αρχος, ὃ καὶ τὰς ἀγγελίας εἰσκομίζων τῷ βασιλεῖ, καὶ τοὺς δεομένους εἰσάγων, Ἄλλ', ὡς ξεῖνε Θηβαῖε (ἔλεγε δὲ ταῦτα περσίζων δι' ἑρμηνέως, Τιθραύστης δὲ ἦν ὄνομα τῷ χιλιάρχῳ), νόμος ἐστὶν ἐπιχώριος Πέρσαις, τὸν εἰς ὀφθαλμοὺς ἐλθόντα τοῦ βασιλέως μὴ πρότερον λόγου μεταλαγχάνειν, πρὶν ἢ προσκυνῆσαι αὐτόν. Εἰ τοίνυν αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ συγγενέσθαι θέλεις αὐτῷ, ὦρα σοι, τὰ ἐκ τοῦ νόμου δοῶν· εἰ δὲ μὴ, τὸ αὐτό σοι τοῦτο καὶ δι' ἡμῶν ἀνυσθήσεται, καὶ μὴ προσκυνήσαντι. Ὁ τοίνυν Ἰσμηνίας, Ἄγε με, εἶπε· καὶ προσελθὼν καὶ ἐμφανῆς τῷ βασιλεῖ γενόμενος, περιελόμενος τὸν δακτύλιον, ἔρριψεν ἀδήλως παρὰ τοὺς πόδας, ὃν ἔτυχε φορῶν, καὶ ταχέως ἐπικύψας, ὡς δὴ προσκυνῶν, πάλιν ἀνείλετο αὐτόν· καὶ δόξαν μὲν ἀπέστειλε τῷ Πέρσῃ προσκυνήσεως, οὐ μὴν ἔδρασεν οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς Ἑλλησιν αἰσχύνῃν φερόντων. Πάντα οὖν, ὅσα ἠβουλήθη, κατεπραῖζατο, οὐδὲ ἠτύχησέ τι ἐκ τοῦ Πέρσου.

XXII. Δῶρα τὰ διδόμενα παρὰ Περσῶν βασιλέως τοῖς πρεσβευταῖς.

Δῶρα τὰ ἐκ βασιλέως διδόμενα τοῖς παρ' αὐτόν ἤκουσι πρεσβευταῖς, εἴτε παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀφίκοιντο, εἴτε ἐτέρωθεν, ταῦτ' ἦν. Τάλαντον μὲν ἐκάστα Βαβυλώνιον ἐπιστήμου ἀργυρίου, ταλαντιαῖαι δὲ φιάλαι δύο ἀργυραῖ. Δύναται δὲ τὸ τάλαντον τὸ Βαβυλώνιον δύο καὶ ἑβδομήκοντα μνάς Ἀττικῆς. Φέλλιᾶ τε καὶ ἀκινάκην ἐδίδου, καὶ στρεπτόν, χιλίων δαρεικῶν ἄξια ταῦτα. Καὶ στολὴν ἐπ' αὐτοῖς Μηδικήν· ὄνομα δὲ τῇ στολῇ δωροφορικὴ.

XXIII. Περὶ Γοργίου καὶ Πρωταγόρου.

Ἐν τοῖς Ἑλλησι τοῖς πάλαι, μακρᾶ τῇ δόξῃ διαπρεπε Γοργίας ὁ Λεοντῖνος Φιλολάου, καὶ Πρωταγόρας Δημοκρίτου· τῇ δὲ σοφίᾳ τοσοῦτον ἐλείποντο, ὅσον ἀνδρῶν παῖδες. Ἔοικε γάρ πως ἡ δόξα μὴ πάνυ τι ἔκριβες, μήτε ὄραν, μήτε ἀκούειν· ἔνθεν τρι καὶ πολλὰ σφάλλεται, καὶ τὰ μὲν καταχαρίζεται, τὰ δὲ ψεύδεται.

XXIV. Περὶ φιλονεικίας Ἡρακλέους, καὶ Λεπρέου.

Γλαύκωνος τοῦ Πουσειδῶνος, καὶ Ἀστυδαμείας τῆς Φόρβαντος, γίνεται παῖς Λεπρέας, ὅσπερ οὖν συνεβούλευσε τῷ Αὐγέα δῆσαι τὸν Ἡρακλῆ, ὅτε αὐτὸν ἀπῆται τὸν ὑπὲρ τοῦ ἀθλου μισθὸν Ἡρακλῆς. Ἦν οὖν, οἷα εἰκὸς, πολέμιος τῷ Ἡρακλεῖ ὁ Λεπρέας ἐκ τῆς τοιαύτης συμβουλῆς. Χρόνω δὲ ὕστερον ὁ μὲν τοῦ Διὸς παῖς εἰς Κανκωνος ἀφίκετο· δεηθείσης δὲ τῆς Ἀστυδαμείας, διαλύεται τὴν πρὸς τὸν Λεπρέαν ὁ Ἡρακλῆς ἔχθραν. Φιλονεικία δ' οὖν αὐτοῖς ἐμπίπτει νεανικῇ, καὶ ἐρίζουσιν ἀλλήλοις περὶ δίσκου, καὶ ὕδατος ἀντλήσεως, καὶ τίς καταδειπνήσει ταῦρον πρότερος· καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἠτῶνται Λεπρέας. Καὶ ὑπὲρ πολυποσίας ἀγῶν αὐτοῖς ἐγένετο, καὶ ἐνταῦθα πάλιν ὁ Ἡρακλῆς ἐκράτει. Διανιώμενος δὲ ὁ Λεπρέας, λαβὼν ὄπλα, εἰς μονομαχίαν προκαλεῖται τὸν Ἡρακλῆ. Καὶ οὖν καὶ ἔτισε δικας ὑπὲρ τῶν παρ' Αὐγέα· μαχόμενος γὰρ ἀποθνήσκει.

XXV. Περὶ Ἀλεξάνδρου μεγαλοφροσύνης εἰς τὸν Φωκίωνα, καὶ τοῦτου εἰς ἐκεῖνον.

Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου (εἰ δέ τῳ δοκεῖ, ὁ τοῦ Διὸς, ἐμοὶ γὰρ οὐδὲν διαφέρει) Φωκίῳ μόνῳ, φασὶ, τῷ Ἀθηναίων στρατηγῷ γράφων, προσετίθει τὸ Χαίρειν· οὕτως ἄρα ἠρήκει τὸν Μακεδόνα ὁ Φωκίων. Ἀλλὰ καὶ τάλαντα αὐτῷ ἀργυρίου ἔπεμψεν ἑκατὸν, καὶ πόλεις τέσσαρας ὠνόμασεν, ὧν ἡξίου μίαν, ἣν βούλεται, προσελέσθαι αὐτὸν, ἵνα ἔχη καρποῦσθαι τὰς ἐκεῖθεν προσόδους. Ἦσαν δὲ αἱ πόλεις αἶδε, Κίος, Ἐλαία, Μύλασα, Πάταρα. Ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος μεγαλοφρόνως ταῦτα καὶ μεγαλοπρεπῶς ἔτι γε μὴν μεγαλοφρονέστερον ὁ Φωκίων, μήτε τὸ ἀργύριον προσέμενος, μήτε τὴν πόλιν. Ὡς δὲ μὴ δοκοίη πάντῃ ὑπερφρονεῖν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐτίμησεν αὐτὸν κατὰ τοῦτο· τοὺς ἐν τῇ ἄκρῃ τῇ ἐν Σάρδεσι δεδεμένους ἄνδρας ἡξίωσεν αὐτὸν ἀφεῖναι ἐλευθέρους αὐτῷ, Ἐγκρατίδην τὸν σοφιστὴν, καὶ Ἀθηνόδωρον τὸν Ἴμβριον, καὶ Δημάρατον, καὶ Σπάρτωνα· ἀδελφῶ δὲ ἄρα ἦσθη οὗτοι Ῥοδίῳ.

XXVI. Περὶ Ἀγλαΐδος τῆς ἀδδηφάγου.

Γυναῖκα ἀκούω σαλπίσαι, καὶ τοῦτο ἔργον ἔχειν ἅμα καὶ τέχνην, Ἀγλαΐδα ὄνομα, τὴν Μεγακλέους παῖδα. Περίθետον δὲ εἶχε κόμην, καὶ λόφον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Καὶ ὁμολογεῖ Ποσειδίππος ταῦτα. Δείπνον δὲ ἦν ἄρα αὐτῇ κρεῶν μὲν μναῖ δώδεκα, ἄρτων δὲ χοίνικες τέσσαρες, ἔπινε δὲ οἴνου χόα.

XXVII. Περὶ ἀδδηφαγίας πολλῶν.

Ἀδδηφάγους λέγουσιν ἀνθρώπους γεγονέναι, Λιτυέρσαν τὸν Φρύγα, καὶ Κάμβητα τὸν Λυδὸν, καὶ Θῦον τὸν Παφλαγόνα, καὶ Χαρίλαν, καὶ Κλεώνυμον, καὶ Πείσανδρον, καὶ Χάριππον, καὶ Μιθριδάτην τὸν Μοντικόν, καὶ Καλαμόδρον τὸν Κυζικηνόν, καὶ Τιμακρέοντα τὸν Ῥόδιον, τὸν ἀθλητὴν ἅμα καὶ ποιητὴν, καὶ Καντίβαριν τὸν Πέρσην, καὶ Ἐρυσίχθονα τὸν Μυρμιδόνος· ἔμθεν τοι καὶ Αἴθων ἐκλήθη οὗτος. Λέγεται δὲ ἐν Σικελίᾳ Ἀδδηφαγίας ἱερὸν εἶναι, καὶ Σιτοῦς ἄγαλμα Διμητρος. Ὁμολογεῖ δὲ καὶ Ἀλκμᾶν ὁ ποιητὴς ἑαυτὸν πολυβορώτατον γεγονέναι. Καὶ Κτησίαν δὲ φησὶ τινὰ Ἀναξίλας, ὁ τῆς κωμωδίας ποιητὴς, πολλὰ ἐσθίειν.

XXVIII. Περὶ τῶν παρὰ Ῥοδίοις τιμωμένων ὄψων.

Ἄλλ' ἔγωγε ὑμῖν ἐθέλω εἰπεῖν Ῥόδιον δόξαν. Ἐν Ῥόδῳ φασὶ τὸν μὲν εἰς τοὺς ἰχθῦς ὀρῶντα, καὶ θαυμάζοντα αὐτοὺς, καὶ ὄντα τῶν ἄλλων ὀψοφαγίστατον, ἀλλὰ τοῦτόν γε ὡς ἐλευθέριον ὑπὸ τῶν δημοτῶν ἐπαινεῖσθαι· τὸν γε μὴν πρὸς τὰ κρέα ἀπονεύοντα, ὡς φορτικὸν καὶ γάστριν διαβάλλουσι Ῥόδιοι. Εἴτε δὲ ἐκεῖνοι ὀρθῶς, εἴτε οὗτοι φλαύρως, ὑπερφρονῶ τοῦτο ἐξετάζειν.

XXIX. Ὅτι οἷς λέοντα ἔτεκεν.

Λέγουσι Κῶων παῖδες ἐν Κῶ τεκεῖν, ἐν τινὶ ποιμνῇ Νικίππου τοῦ τυράννου, οἷν τεκεῖν δὲ οὐκ ἄρνα, ἀλλὰ λέοντα. Καὶ οὖν τὸ σημεῖον τοῦτο τῶ

Νικίπῳ τὴν τυραννίδα τὴν μέλλουσαν αὐτῷ μακ-
τεύσασθαι, ἰδιώτῃ ἔτι ὄντι.

XXX. Ὅτι Γαλέτης οὐ μᾶλλον διὰ τὴν
μορφὴν, ἢ διὰ τὴν σύνεσιν, ὑπὸ τοῦ
Πτολεμαίου λίαν ἠράσθη.

Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς ἐρώμενον εἶχε Γαλέτην
ὄνομα, ἰδεῖν κάλλιστον. Ἀμείνων δὲ ἦν ἄρα τῷ μει-
ρακίῳ γνώμη τῆς μορφῆς. Πολλῶς γοῦν αὐτῷ καὶ
ὁ Πτολεμαῖος ἐμαρτύρει, καὶ ἔλεγεν, Ὡ ἀγαθὴ κε-
φαλή, κακοῦ μὲν οὐδεπώποτε οὐδενὶ γέγονας αἴτιος,
πολλοῖς δὲ καὶ πολλὰ ἀγαθὰ προὔξενησας. Ὁ μὲν
ἔπνευε σὺν τῷ βασιλεῖ, τὸ μειράκιον. Ἴδὼν δὲ πόρ-
ρωθεν ἀγομένους τινὰς ἐπὶ θανάτῳ, οὐ δραθύνως
εἶδεν, ἀλλ' ἔφη πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, Ὡ βασιλεῦ,
ἐπεὶ κατὰ τινὰ θαίμονα τῶν ἀγομένων ἀγαθὸν ἐπὶ
ἴπῳ ἐτύχομεν ὄντες, φέρε, εἴ σοι δοκεῖ, τὴν ἔλασιν
ἐπιτείναντες, καὶ συντονώτερον ἐπιδιώξαντες, Διός-
κουροι τοῖς δεικταίοις γενώμεθα,

Σωτήρης ἔνθα, κάγαθοὶ παραστάται,
τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον ἐπὶ τῶν θεῶν τούτων. Ὁ δὲ
ὑπερησθεὶς αὐτοῦ τῇ χρησιότητι, καὶ τὸ φιλοίκτηρι-
μον ὑπερφιλῆσας, καὶ ἐκείνους ἔσωσε, καὶ ἐπὶ πλέον
προσέθηκε τῷ φίλτρῳ τοῦ κατ' αὐτὸν ἔρωτος.

XXXI. Περσικὸς νόμος, περὶ τοῦ δῶρα
προσφέρειν τῷ βασιλεῖ.

Νόμος οὗτος Περσικὸς ἐν τοῖς μάλιστα ὑπ' αὐ-
τῶν φυλαττόμενος· ὅταν εἰς Πέρσας ἐλαύνῃ βασι-
λεὺς, πάντες αὐτῷ Πέρσαι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύνα-
μιν ἕκαστος προσκομίζει. Ἄτα δὲ ὄντες ἐν γεωργίᾳ,

καὶ περὶ γῆν ποιοῦμενοι, καὶ αὐτουργοὶ πεφυκότες, οὐδὲν τῶν ὑβρισμένων, οὐδὲ τῶν ἄγαν πολυτελῶν, προσφέρουσιν, ἀλλ' ἢ βοῦς, ἢ οἴς, οἱ δὲ σῖτον, καὶ οἶνον ἄλλοι. Παρεξιώντι δ' αὐτῶ, καὶ παρελαύνοντι, ταῦτα ὑπὸ ἐκάστου πρόκειται, καὶ ὀνομάζεται δῶρα, καὶ δοκεῖ τούτω. Οἱ δὲ ἔτι τούτων ἐνδεέστεροι τὸν βίον, καὶ γάλα, καὶ φοίνικας αὐτῶ, καὶ τυρὸν προσφέρουσι, καὶ τροχιά ὠραῖα, καὶ τὰς ἄλλας ἀπαρχὰς τῶν ἐπιχωρίων.

XXXII. Περὶ δεδωρημένου ὕδατος τῷ Περσῶν βασιλεῖ.

Λόγος οὖν καὶ οὗτος Περσικός. Φασὶν ἄνδρα Πέρσην, ᾧ ὄνομα ἦν Σιναίτης, πόρρω τῆς ἐπαύλεως τῆς ἑαυτοῦ ἐντυχεῖν Ἀρταξέρξη τῷ ἐπικαλουμένῳ Μνήμονι. Ἀπολειφθέντα οὖν θορυβηθῆναι δέει τοῦ νόμου, καὶ αἰδοῖ τοῦ βασιλέως. Οὐκ ἔχων δὲ ὅ, τι χρήσεται τῷ παρόντι, ἠτιηθῆναι τῶν ἄλλων Περσῶν μὴ φέρων, μηδὲ ἄτιμος δόξαι, τῷ μὴ δωροφορῆσαι βασιλέα· ἀλλ' οὕτως γε πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν πλησίον παραρρέοντα, ᾧ Κύρος ὄνομα, ἐλθὼν σὺν σπουδῇ, καὶ ἡ ποδῶν εἶχε μάλιστα, ἐπικύψας, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἀρυσάμενος τοῦ ὕδατος, Βασιλεῦ (φησὶν) Ἀρταξέρξη, δι' αἰῶνος βασιλεύοις· νῦν μὲν οὖν σε, ὅπη τε καὶ ὅπως ἔχω, τιμῶ, ὡς ἂν μὴ ἀγέραστος, τὸ γοῦν ἐμὸν καὶ τὸ κατ' ἐμέ, παρέλθης. Τιμῶ δὲ σε Κύρου ποταμοῦ ὕδατι· ὅταν δὲ ἐπὶ τὸν σταθμὸν τὸν σὺν παραγένῃ, οἴκοθεν, ὡς ἂν μάλιστα ἑαυτοῦ κράτιστα καὶ πολυτελέστατα χωρῆσαιμι, οὕτω τιμήσω σε, καὶ δὴ οὐδὲν ἐλάττων γε-

νοίμην τινὸς τῶν ἄλλων τῶν ἤδη σε δεξιωσαμένων τοῖς δώροις. Ἐπὶ τούτοις ὁ Ἀρταξέρξης ἤσθη, καὶ, Δέχομαι ἡδέως, φησὶν, ἄνθρωπε, τὸ δῶρον, καὶ τιμῶ γε αὐτὸ τῶν πάνυ πολυτιμῶν, καὶ ἰσοστάσιον ἐκείνοις λέγω· πρῶτον μὲν, ὅτι ὕδωρ ἐστὶ τὸ πάντων ἄριστον, δεύτερον δέ, ὅτι Κύρου ὄνομα ἐν ἑαυτῷ φέρει. Καὶ σὺ δέ μοι καταλύοντι ἐν τῷ σταθμῷ πάντως ἐπιφάνηθι. Ταῦτα εἰπὼν προσέταξε τοὺς εὐνούχους λαβεῖν τὸ ἐξ αὐτοῦ δῶρον. Οἱ δὲ τὴν ταχίστην προσδραμόντες, εἰς χρυσῆν φιάλην ἐδέξαντο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ ὕδωρ. Ἐλθὼν δέ, ἔνθα κατέλυεν, ὁ βασιλεὺς, ἔπεμψε τῷ ἀνδρὶ τῷ Πέρσῃ στολὴν Περσικὴν, καὶ φιάλην χρυσῆν, καὶ χιλίους δαρεικούς· καὶ προσέταξε τὸν κομίζοντα αὐτὰ εἰπεῖν τῷ λαμβάνοντι, Κελεύει σε βασιλεὺς, ἐκ μὲν τούτου τοῦ χρυσοῦ εὐφραίνειν τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν, ἐπεὶ καὶ σὺ τὴν ἐκείνου εὐφρανας, μὴ αὐτὸν ἀγέραστον, μηδὲ ἄτιμον ἐάσας, ἀλλ' ὡς ἤδη ἐχώρει, ταύτη τιμήσας· βούλεται δέ σε καὶ τῇ φιάλῃ ταύτῃ ἀρυόμενον πίνειν ἐξ ἐκείνου τοῦ ὕδατος.

XXXIII. Περὶ μεγάλης ῥοιᾶς τῷ αὐτῷ δεδωρημένης.

Ῥοιᾶν ἐπὶ λίκνου μεγίστην Ὠμίσης Ἀρταξέρξη τῷ βασιλεῖ ἐλαύνοντι τὴν Περσίδα προσεκόμισε. Τὸ μέγεθος οὖν αὐτῆς ὑπερεκπλαγεὶς ὁ βασιλεὺς, Ἐκ ποίου παραδείσου, φησὶ, λαβὼν φέρεις μοι τὸ δῶρον τοῦτο; Τοῦ δὲ εἰπόντος, ὅτι οἴκοθεν, καὶ ἐκ τῆς αὐτοῦ γεωργίας, ὑπερήσθη· καὶ δῶρα μὲν αὐτῷ βασιλικά ἔπεμψε, καὶ ἐπέειπε, Νῆ τὸν Μίθραν,

ἄνθρωπος οὗτος ἐκ τῆς ἐπιμελείας ταύτης δυνήσεται καὶ πόλιν, κατὰ γε τὴν ἐμὴν κρίσιν, ἐκ μικρῆς μεγάλην ποιῆσαι. Ἔοικε δὲ ὁ λόγος ὁμολογεῖν οὗτος, ὅτι πάντα ἐκ τῆς ἐπιμελείας, καὶ τῆς διαρκοῦς φροντίδος, καὶ τῆς σπουδῆς τῆς ἀνελλιποῦς, καὶ τῶν κατὰ φύσιν δύναται ἂν κρείττονα γενέσθαι.

XXXIV. Περὶ πατρὸς υἱοῦ θάνατον καταγινώσκεισθαι ζητοῦντος.

Ἄνθρωπος γένει Μάρδος, ὄνομα Ῥακώκης, παῖδας εἶχεν ἐπτά. Ἀλλὰ τούτων ὁ νεώτατος ἐκαλεῖτο Καρτώμης· κακὰ δὲ πολλὰ τοὺς ἄλλους εἰργάζετο. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐπειροῦτο αὐτὸν ὁ πατήρ παιδεύειν, καὶ ἠθρομίζειν λόγῳ· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐπείθετο, τῶν δικαστῶν τῶν περιχώρων ἀφικομένων, ἔνθα ἔκει ὁ τοῦ νεανίσκου πατήρ, ἀλλ' ἐκεῖνός γε συλλαβὼν τὸ παιδίον, καὶ τὴν χεῖρα ὀπίσω περιαγαγὼν αὐτοῦ, πρὸς τοὺς δικαστὰς ἤγαγε· καὶ ὅσα αὐτῷ τετόλμηται, πάντα ἀκριβῶς κατηγόρησε, καὶ ἤτει παρὰ τῶν δικαστῶν ἀποκτεῖναι τὸν νεανίσκον. Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν, καὶ αὐτοὶ μὲν ἐφ' ἑαυτῶν οὐκ ἔκριναν τὴν καταδικάζουσαν ἀγαγεῖν ψῆφον· ἀμφοτέρους δὲ ἐπὶ τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν τὸν Ἀρταξέρξην ἤγαγον. Τὰ αὐτὰ δὲ λέγοντος τοῦ Μάρδου, ὑπολαβὼν ὁ βασιλεὺς ἔφη, Εἶτα τολμήσεις τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῖς ἑαυτοῦ τὸν υἱὸν ἀποθνήσκοντα ὑπομεῖναι; Ὁ δὲ ἔφη, Πάντων μάλιστα· ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ κήπῳ, ὅταν τῶν φυομένων θριδακινῶν τὰς ἐκφύσεις τὰς πικρὰς ἀποκλῶ καὶ ἀφαιρῶ, οὐδὲν ἢ μήτηρ αὐτῶν ἢ θριδακίνη λυπεῖται, ἀλλὰ θάλλει μᾶλλον, καὶ μείζων καὶ γλυ-

κίων γίνεται. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ, ὦ βασιλεῦ, τὸν βλάπτοντα τὴν ἐμὴν οἰκίαν καὶ τὸν τῶν ἀδελφῶν βίον, εἶπε, θεωρῶν ἀπολλύμενον, καὶ τῆς κακουργίας τῆς εἰς αὐτοὺς παυόμενον, καὶ αὐτὸς ἀΰξηθήσομαι, καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς κατὰ γένος συνέσομαι τὰ αὐτὰ ἐμοὶ εὖ πάσχουσιν. Ὡν ἀκούσας Ἀρταξέρξης ἐπήνεσε μὲν τὸν Ῥακώκην, καὶ τῶν βασιλικῶν δικαστῶν ἐποίησεν ἓνα, εἰπὼν πρὸς τοὺς παρόντας, ὅτι ὁ περὶ τῶν ἰδίων παιδῶν οὕτω δικαίως ἀποφαινόμενος, πάντως καὶ ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις ἀκριβῆς ἔσται δικαστῆς, καὶ ἀδέκαστος· ἀφῆκε δὲ καὶ τὸν νεανίαν τῆς παρούσης τιμωρίας, ἀπειλῶν αὐτῷ θανάτου τρόπον βαρύτερον, ἐὰν ἐπὶ τοῖς φθάσασιν ἀδικῶν φωραθῇ ἕτερα.

~~~~~

ΑΙΛΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ι. Πῶς ὁ Σωκράτης ἐθάρσυνε τὸν Ἀλκιβιάδην, ὥστε μηκέτι μᾶλλον τοῦ προσηπontos εὐλυβεῖσθαι τὸν δῆμον.

ΚΑΙ ταῦτα Σωκράτους πρὸς Ἀλκιβιάδην. Ὁ μὲν ἠγωνία, καὶ ἐδεδίει πάνυ σφόδρα εἰς τὸν δῆμον πα-

ρελθεῖν, τὸ μειράκιον. Ἐπιθαρσύνων δὲ αὐτὸν, καὶ ἐγείρων ὁ Σωκράτης, Οὐ καταφρονεῖς, εἶπεν, ἐκείνου τοῦ σκυτοτόμου; τὸ ὄνομα εἰπὼν αὐτοῦ. Φήσαντος δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὑπολαβὼν πάλιν ὁ Σωκράτης, Ἔτι δὲ ἐκείνου, τοῦ ἐν τοῖς κύκλοις κηρύττοντος; ἢ ἐκείνου τοῦ σκηνοῤῥάφου; Ὁμολογοῦντος δὲ τοῦ Κλεινίου μειρακίου, Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ἐκ τοιούτων ἡθροισται· καὶ εἰ τῶν καθ' ἓνα καταφρονεῖς, καταφρονητέον ἄρα καὶ τῶν ἡθροισμένων. Μεγαλοφρόνως ταῦτα ὁ τοῦ Σωφρονίσκου καὶ τῆς Φαιναρέτης, τὸν τοῦ Κλεινίου καὶ τῆς Δεινομάχης διδάσκων.

II. Περὶ γραφῶν ἐπαινουμένων κακῶς.

Μεγαβύζου ποτὲ ἐπαινοῦντος γραφὰς εὐτελεῖς, καὶ ἀτέχνους, ἐτέρας δὲ σπουδαίως ἐκπεπονημένας διαψέγοντος, τὰ παιδάρια τὰ τοῦ Ζεῦξιδος, τὴν μηλίδα τρίβοντα, κατεγέλα. Ὁ τοίνυν Ζεῦξις ἔφατο, ὅταν μὲν σιωπᾷς, ὦ Μεγάβυζε, θαυμάζει σε τὰ παιδάρια ταῦτα· ὅρα γὰρ σου τὴν ἐσθῆτα καὶ τὴν θεραπείαν, τὴν περὶ σε. Ὅταν γε μὴν τεχνικὸν τι θέλης εἰπεῖν, καταφρονεῖ σου. Φύλαττε τοίνυν σεαυτὸν εἰς τοὺς ἐπαινουμένους, κρατῶν τῆς γλώσσης, καὶ ὑπὲρ μηδενὸς τῶν μηδὲν σοι προσηκόντων φιλοτεχνῶν.

III. Περὶ Ἀλεξάνδρου οὐκ ἐπαινέσαντος εἰκόνα κατὰ τὴν ἀξίαν.

Ἀλέξανδρος θεασάμενος τὴν ἐν Ἐφέσῳ εἰκόνα ἑαυτοῦ, τὴν ὑπὸ Ἀπελλοῦ γραφεῖσαν, οὐκ ἐπήνεσε κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ γράμματος. Εἰσαχθέντος δὲ

τοῦ ἵππου, καὶ χρεμετίσαντος πρὸς τὸν ἵππον τὸν ἐν τῇ εἰκόνι, ὡς πρὸς ἀληθινὸν καὶ ἐκεῖνον, Ὡ βασιλεῦ, εἶπεν ὁ Ἀπελλῆς, ἀλλ' ὃ γε ἵππος ἔοικέ σου γραφικώτερος εἶναι κατὰ πολὺ.

IV. Περὶ ἔρωτος Χαρίτωνος καὶ Μελανίππου, καὶ Τυράννου εἰς αὐτοὺς συμπαθείας.

Φαλάριδος ὑμῖν ἔργον οὐ μάλιστ' ἐκείνω σὺνηθεῖς εἰπεῖν ἐθέλω. Τὸ δὲ ἔργον φιλανθρωπίαν ἄμαχον ὁμολογεῖ, καὶ διὰ τοῦτο ἄλλότριον ἐκείνου δοκεῖ. Χαρίτων ἦν Ἀκραγαντῖνος, φιλόκαλος ἄνθρωπος, καὶ περὶ τὴν ὥραν τὴν τῶν νέων ἐσπουδακῶς δαιμονίως. Διαπύρως δὲ ἠράσθη μάλιστα Μελανίππου, Ἀκραγαντίνου καὶ ἐκείνου, καὶ τὴν ψυχὴν ἀγαθοῦ, καὶ τὸ κάλλος διαφέροντος. Τοῦτον ἐλύπησέ τι Φάλαρις τὸν Μελανίππον. Δικαζομένω γὰρ αὐτῷ πρὸς τινα τῶν ἐταίρων αὐτοῦ τοῦ Φαλάριδος, προσέταξεν ὁ τύραννος τὴν γραφὴν καταθέσθαι. Τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ὃδε ἠπειλήσεν τὰ ἔσχατα δράσειν αὐτὸν μὴ ὑπακούσαντα. Καὶ ἐκεῖνος μὲν παρὰ τὴν δίκην ἐκράτησε τῇ ἀνάγκῃ προσταξάντος τοῦ Φαλάριδος· καὶ οἱ ἄρχοντες τὴν γραφὴν τοῦ ἀγῶνος ἠφάνισαν. Βαρέως δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ νεανίσκος ἠνεγκεν, ὑβρίσθαι λέγων, καὶ ὁμολόγει τὴν ὀργὴν τὴν ἑαυτοῦ πρὸς τὸν ἐραστήν, ὁ Μελανίππος, καὶ ἠξίου κοινωνὸν αὐτὸν γενέσθαι τῆς ἐπιθέσεως τῆς κατ' αὐτοῦ· καὶ ἄλλους δὲ ἔσπευδε προσλαβεῖν τῶν νεανίσκων, οὓς μάλιστα ἠδεῖ περὶ τὴν τοιαύτην πράξιν θερμοτάτους. Ὁρῶν δὲ αὐτὸν ὁ Χαρίτων ἐνθουσιῶντα, καὶ ὑπὸ τῆς ὀργῆς ἀνα-

φλεγόμενον, καὶ γινώσκων, ὅτι τῶν πολιτῶν οὐδείς αὐτοῖς συλλήψεται, δέει τῷ ἐκ τοῦ τυράννου, καὶ αὐτὸς ἔφη πάλαι τοῦτο ἐπιθυμεῖν, καὶ σπεύδειν ἐκ παντὸς τὴν πατρίδα ῥύσασθαι τῆς δουλείας τῆς καταλαβούσης· ἀσφαλές δὲ μὴ εἶναι πρὸς πολλοὺς τὰ τοιαῦτα ἐκφέρειν. Ἡξίου δὲ τὸν Μελάνιππὸν οἱ συγχωρῆσαι ἕπερ τούτων ἀκριβέστερον διασκέψασθαι, καὶ εἶσαι παραφυλάξαι τὸν χρόνον τὸν ἐπιτήδειον εἰς τὴν προῦξιν. Συνεχώρησε τὸ μεिरάκιον. Ἐφ' ἑαυτοῦ τοίνυν ὁ Χαρίτων βαλόμενος τὸ πᾶν τόλμημα, καὶ κοινωνὸν αὐτοῦ μὴ θελήσας παραλαβεῖν τὸν ἐρώμενον, ἴν' εἰ καταφωραθεῖη, αὐτὸς ὑπέχοι τὴν δίκην, ἀλλὰ μὴ καὶ ἐκεῖνον εἰς τὰ αὐτὰ ἐμβάλοι· ἤνικα οὖν ἐδόκει καλῶς ἔχειν, ἐγχειρίδιον λαβὼν, ὤρματο ἐπὶ τὸν τύραννον. Οὐ μὴν ἔλαθε· κατεφωράθη δὲ, πάνυ σφόδρα τῶν δορυφόρων ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα φυλαττόντων. Ἐμβληθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Φαλάριδος εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ στρεβλούμενος, ἴν' εἶπη τοὺς συνεγνωκότας, ὁ δὲ ἐνεκαρτέρει καὶ ἐνήθλει ταῖς βασάνοις. Ἐπεὶ δὲ μακρὸν τοῦτο ἦν, ὁ Μελάνιππος ἤκεν ἐπὶ τὸν Φάλαριν, καὶ ὡμολόγησεν οὐ μόνον κοινωνὸς εἶναι τῷ Χαρίτωνι τῆς βουλῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἄρξαι τῆς ἐπιβουλῆς. Τοῦ δὲ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν, εἶπε τὸν ἐξ ἀρχῆς λόγον, καὶ τὴν τῆς γραφῆς ἄρσιν, καὶ ἐπὶ τούτοις ὡμολόγει περιαλγῆσαι. Θαυμάσας οὖν, ἀμφοτέρους ἀφῆκε τῆς τιμωρίας, προστάξας αὐθημερὸν ἀπελθεῖν μὴ μόνον τῆς Ἀκραγατίνων πόλεως, ἀλλὰ καὶ τῆς Σικελίας· συνεχώρησε δὲ αὐτοῖς τὰ ἴδια δίκαια

καρποῦσθαι. Τούτους ὕστερον ἢ Πυθία, καὶ τὴν
φιλίαν αὐτῶν, ἕμνησε διὰ τούτων τῶν ἐπῶν·

Θείας ἡγητῆρες ἐφημερίοις φιλότητος,

Εὐδαίμων Χαρίτων καὶ Μελάνιππος ἔφν,
τοῦ θεοῦ τὸν ἔρωτα αὐτῶν θείαν ὀνομάσαντος
φιλίαν.

V. Περὶ χρόνου ταμιεύσεως, καὶ τοῦ μὴ
ἔῤῥσαι Λακεδαιμονίους περιπατεῖν.

Λακεδαιμόνιοι δεινὴν ἐποιοῦντο τοῦ χρόνου
τὴν φειδῶ, ταμιευόμενοι πανταχόθεν αὐτὸν εἰς τὰ
ἐπειγόμενα, καὶ μηδενὶ τῶν πολιτῶν ἐπιτρέποντες,
μήτε ῥαστωνεῦειν, μήτε ῥαθυμεῖν εἰς αὐτὸν, ὡς ἂν
μὴ πρὸς τὰ ἔξω τῆς ἀρετῆς ἀναλισκόμενος, εἶτα μά-
την διαφθείροιτο. Μαρτύριον τούτου πρὸς τοῖς ἄλ-
λοις καὶ τοῦτο. Ἀκούσαντες οἱ Ἐφοροὶ Λακεδαιμο-
νίων τοὺς Δεκέλειαν καταλαβόντας περιπάτω χρῆ-
σθαι δειλινῶ, ἐπέστειλαν αὐτοῖς, Μὴ περιπατεῖτε
ὡς τρυφώντων αὐτῶν μᾶλλον, ἢ τὸ σῶμα ἐκπονούν-
των. Δεῖν γὰρ Λακεδαιμονίους, οὐ διὰ τοῦ περι-
πάτου, ἀλλὰ διὰ τῶν γυμνασίων τὴν ὑγίαν πο-
ρίζεσθαι.

VI. Παράδειγμα, ὅτι οὐ δεῖ τοῖς
πολλοῖς ἀρέσκειν.

Ἰππόμαχος, φασιν, ὁ γυμναστής, ἐπεὶ πάλαι-
σμά τι ὁ ἀθλητῆς ὁ ὑπ' αὐτῷ γυμναζόμενος ἐπάλαι-
σεν, εἶτα ὁ πᾶς ὄχλος ὁ περιεστῶς ἐξεβόησε, καθί-
κετο αὐτοῦ τῇ ῥάβδῳ, ὁ Ἰππόμαχος, φασιν, καὶ εἶ-
πεν, Ἀλλὰ σὺ γε κακῶς, καὶ οὐχ ὡς ἐχρῆν ἐποίησας,
ὑπερ ἐχρῆν ἄμεινον γενέσθαι· οὐ γὰρ ἂν ἐπήνεσαν

οὗτοι τεχνικόν σε δράσαντά τι. Αἰνιττόμενος, ὅτι τοὺς εὖ καὶ καλῶς ἕκαστα δρωῶντας, οὐ τοῖς πολλοῖς, ἀλλὰ τοῖς ἔχουσιν νοῦν θεωρητικὸν τῶν δρωμένων, ἀρέσκειν δεῖ. Ἔοικε δὲ καὶ Σωκράτης τὴν τῶν πολλῶν ἐκφραυλίζειν κρίσιν ἐν τῇ συνουσίᾳ τῇ πρὸς Κρίτωνα, ὅτε ἀφίκετο ὁ Κρίτων εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ δὴ ἔπειθεν αὐτὸν ἀποδρᾶναι, καὶ τὴν τῶν Ἀθηναίων τὴν κατ' αὐτοῦ κρίσιν διαφθεῖραι.

VII. Περὶ τοῦ μὴ ἐκτιθέναί βρέφη
Θηβαίους.

Νόμος οὗτος Θηβαϊκός, ὀρθῶς ἅμα καὶ φιλανθρώπως κείμενος ἐν τοῖς μάλιστα, ὅτι οὐκ ἔξεστιν ἀνδρὶ Θηβαίῳ ἐκθεῖναι παιδίον, οὐδὲ εἰς ἐρημίαν αὐτὸ ρίψαι, θάνατον αὐτοῦ καταψηφισάμενος. Ἄλλ' ἐὰν ἢ πένης εἰς τὰ ἔσχατα ὁ τοῦ παιδὸς πατήρ, εἴτε ἄρρεν τοῦτο, εἴτε θῆλύ ἐστιν, ἐπὶ τὰς ἀρχὰς κομίζειν ἐξ ὠδίνων τῶν μητρῶων σὺν τοῖς σπαργάνοις αὐτό. Αἶ δέ, παραλαβοῦσαι, ἀποδίδονται τὸ βρέφος τῷ τιμὴν ἐλαχίστην δόντι· ῥήτρα τε πρὸς αὐτὸν, καὶ ὁμολογία γίνεται, ἢ μὴν τρέφειν τὸ βρέφος, καὶ αὐξηθὲν ἔχειν δοῦλον, ἢ δούλην, θρεπτήρια αὐτοῦ τὴν ὑπηρεσίαν λαμβάνοντα.

VIII. Περὶ Ξενοκλέους καὶ Εὐριπίδου
ἀγωνισαμένων.

Κατὰ τὴν πρώτην καὶ ἐννενηκοστὴν Ὀλυμπιάδα, καθ' ἣν ἐνίκησε Ἐξαίνετος ὁ Ἀκραγαντῖνος στάδιον, ἀντηγωνίσαντο ἀλλήλοις Ξενοκλῆς, καὶ Εὐριπίδης. Καὶ πρῶτός γε ἦν Ξενοκλῆς, ὅς τις ποτε οὗτός ἐστιν, Οἰδίποδι, καὶ Λυκάονι, καὶ Βάκχαις, καὶ Ἀθάμαντι Σα-

τυρικῶ. Τούτου δεύτερος Εὐριπίδης ἦν, Ἀλεξάνδρω, καὶ Παλαμήδῃ, καὶ Τρωσὶ, καὶ Σισύφω Σατυρικῶ. Γελοῖον δὲ, οὐ γάρ; Ξενοκλέα μὲν νικᾶν, Εὐριπίδην δὲ ἠτιῶσθαι, καὶ ταῦτα τοιούτοις δράμασι. Τῶν δύο τοίνυν τὸ ἕτερον, ἢ ἀνόητοι ἦσαν οἱ τῆς ψήφου κύριοι, καὶ ἀμαθεῖς, καὶ πόρρω κρῖσεως ὀρθῆς, ἢ ἐδεκάσθησαν. Ἄτοπον δὲ ἐκότερον, καὶ Ἀθηναίων ἠκιστα ἄξιον.

IX. Περὶ τινῶν ἀποστατῶν Ἀθηναίων ψήφισματα.

Οἷα ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι, καὶ ταῦτα ἐν δημοκρατία; Αἰγινήτων μὲν ἐκάστου τὸν μέγαν ἀποκόψαι τῆς χειρὸς δάκτυλον τῆς δεξιᾶς, ἵνα δόρου μὲν βαστάζειν μὴ δύνωνται, κώπην δὲ ἐλαύνειν δύνωνται. Μιτυληναίους δὲ ἠβηδὸν ἀποσφάξαι καὶ τοῦτο ἐψηφίσαντο, εἰσηγησαμένου Κλέωνος τοῦ Κλεινέτου. Τούς γε μὴν ἀλισκομένους αἰχμαλώτους Σαμίων στίζειν κατὰ τοῦ προσώπου, καὶ εἶναι τὸ στίγμα γλαῦκα, καὶ τοῦτο Ἀττικὸν ψήφισμα. Οὐκ ἐβουλόμην δὲ αὐτὰ, οὔτε Ἀθήνησι κεκυρωθῆσθαι, οὔτε ὑπὲρ Ἀθηναίων λέγεσθαι, ὡς Πολιάς Ἀθηνᾶ, καὶ Ἐλευθέριε Ζεῦ, καὶ οἱ Ἑλλήνων θεοὶ πάντες.

X. Τιμόθεος, Πλάτωνος διαλεγομένου ἀκούσας, ἠττον εὐδαίμονα ἑαυτὸν ἔκρινεν.

Τιμόθεον ἀκούω τὸν Κόνωνος, τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν, ὅτε ἐν ἀκμῇ τῆς εὐτυχίας ἦν, καὶ ἤρει τὰς πόλεις ῥᾶστα, καὶ οὐκ εἶχόν Ἀθηναῖοι ὅποι ποτὲ αὐτὸν κατάθωνται ὑπὸ θαύματος τοῦ περὶ τὸν

ἄνδρα· ἀλλὰ τοῦτόν γε Πλάτωνι τῷ Ἀρίστωνος περιτυχόντα, βαδίζοντι ἔξω τοῦ τείχους μετὰ τινων γνωρίμων, καὶ ἰδόντα σεμνὸν μὲν ἰδεῖν τὸ πλάτος, ἴλεων δὲ τῷ προσώπῳ, διαλεγόμενον δὲ οὐχὶ περὶ εἰσφορᾶς χρημάτων, ἑοῦδὲ ὑπὲρ τριηρῶν, οὐδὲ ὑπὲρ ναυτικῶν χρεῶν, οὐδὲ ὑπὲρ πληρωμάτων, οὐδὲ ὑπὲρ τοῦ δεῖν βοηθεῖν, οὐδὲ ὑπὲρ φόρου τοῦ τῶν συμμάχων, οὐδὲ ὑπὲρ τῶν νησιωτῶν, ἢ ὑπὲρ ἄλλου τινὸς τοιοῦτου φληνάφου· ὑπὲρ ἐκείνων δὲ, ὧν ἔλεγε Πλάτων, καὶ ὑπὲρ ὧν εἴθιστο σπουδάζειν, ἐπιστάντα τὸν Τιμόθεον τὸν τοῦ Κόνωνος, εἰπεῖν, Ὡ τοῦ βίου, καὶ τῆς ὄντως εὐδαιμονίας. Ἐκ τούτων οὖν δῆλον, ὡς ἑαυτὸν οὐ πάνυ τι εὐδαίμονα ἀπέφαινε ὁ Τιμόθεος, ὅτι μὴ ἐν τούτοις, ἀλλ' ἐν τῇ παρ' Ἀθηναίων δόξῃ καὶ τιμῇ ἦν.

XI. Περὶ τῶν ῥηθέντων ὑπὸ Σωκράτους περὶ τῶν ὑπὸ τῶν Τριάκοντα σφαττομένων.

Σωκράτης ἰδὼν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν Τριάκοντα τοὺς ἐνδόξους ἀναιρουμένους, καὶ βαρύτατα τοὺς πλουτιοῦντας ὑπὸ τῶν Τυράννων ἐπιβουλευομένους, Ἀντισθένη φασὶ περιτυχόντα εἰπεῖν, Μὴ τί σοι μεταμέλει, ὅτι μέγα καὶ σεμνὸν οὐδὲν ἐγενόμεθα ἐν τῷ βίῳ, καὶ τοιοῦτοι, οἷους ἐν τῇ τραγωδίᾳ τοὺς μονάρχας ὁρῶμεν, Ἀτρέας τε ἐκείνους, καὶ Θυέστας, καὶ Ἀγαμέμνονας, καὶ Αἰγίσθους; Οὔτοι μὲν γὰρ ἀποσφαττόμενοι, καὶ ἐκτραγωδούμενοι, καὶ πονηρὰ δεῖπνα δειπνοῦντες, καὶ ἐσθίοντες ἐκάστοτε ἐκκαλύπτονται· οὐδεὶς δὲ οὕτως ἐγένετο τολμηρὸς, οὐδὲ ἀν-

αίσχυντος τραγωδίας ποιητής, ὥστε εἰσαγαγεῖν εἰς
 δράμα ἀποσφατιζόμενον χορόν.

XII. Περὶ Θεμιστολέους παυσάμενου
 τῆς ἀσωτίας.

Θεμιστοκλέους τοῦ Νεοκλέους, οὐκ οἶδα εἰ ἐπαι-
 νεῖν χρὴ τοῦτο. Ἐπεὶ γὰρ τῆς ἀσωτίας ἐπαύσατο
 Θεμιστοκλῆς, ἀποκηρυχθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ
 ὑπήρχετό πως τοῦ σωφρονεῖν, καὶ τῶν μὲν ἐταιρῶν
 ἀπέστη, ἥρα δὲ ἔρωτα ἕτερον, τὸν τῆς πολιτείας τῶν
 Ἀθηναίων, καὶ θερμότερα ἐπεχείρει ταῖς ἀρχαῖς, καὶ
 ἑαυτὸν ἔσπευδεν εἶναι πρῶτον, ἔλεγέ, φασί, πρὸς τοὺς
 γνωρίμους, Τί δ' ἂν ἐμοῦ δοίητε, ὅς οὐπω φθονοῦ-
 μαι; Ὅστις δὲ ἐρᾷ φθονεῖσθαι, τοῦτο δὴ πού τὸ
 τοῦ Εὐριπίδου, Περιβλέπεσθαι σπεύδει. Ὅτι δὲ
 τοῦτ' ἔστι κενόν, ὁ αὐτὸς Εὐριπίδης φησί.

XIII. Περὶ Σωκράτους κωμωδουμένου
 ὑπὸ Ἀριστοφάνους.

Ἐπειθήνεντο τῷ Σωκράτει, καὶ ἐπεβούλευον οἱ
 ἀμφὶ τὸν Ἄνυτον, ὧν χάριν, καὶ δι' αἷς αἰτίας, λέλεκται
 πάλαι. Ἰφορώμενοι δὲ τοὺς Ἀθηναίους, καὶ δεδιότες,
 ὅπως ποτὲ ἔξουσι πρὸς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνδρός
 (πολὺ γὰρ ἦν τὸ τοῦ Σωκράτους ὄνομα, διὰ τε τὰ ἄλλα,
 καὶ ὅτι τοὺς Σοφιστὰς ἤλεγχεν, οὐδὲν ὑγιᾶς ὄντας,
 οὐδέ τι σπουδαῖον, ἢ εἰδότας, ἢ λέγοντας). ἐκ τού-
 των οὖν ἐβουλήθησαν πείραν καθεῖναι ὑπὲρ τῆς κατ'
 αὐτοῦ διαβολῆς. Τὸ μὲν γὰρ ἀντικρὺς ἀπενέγκα-
 σθαι γραφὴν κατ' αὐτοῦ παραχρῆμα οὐκ ἔδοκίμα-
 ζον, δι' ἃ προεῖπον, καὶ δι' ἐκεῖνα δὲ, μὴ ποτε ἄρα
 ἀγριάναντες οἱ φίλοι οἱ τοῦ Σωκράτους ἐξάψωσι

καὶ αὐτῶν τοὺς δικαστὰς, εἰτὰ τι πάθωσι κακὸν ἀνήκεστον, ἅτε συκοφαντοῦντες ἄνδρα, οὐ μόνον οὐδενὸς αἴτιον κακοῦ τῇ πόλει, ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων, καὶ κόσμον ταῖς Ἀθήναις ὄντα. Τί οὖν ἐπινοοῦσιν; Ἀριστοφάνην τὸν τῆς κωμωδίας ποιητὴν, βωμολόχον ἄνδρα καὶ γελοῖον ὄντα, καὶ εἶναι σπεύδοντα, ἀναπειθουσι κωμωδῆσαι τὸν Σωκράτη, ταῦτα δὴ πού τὰ περιφερόμενα, Ὡς ἦν ἀδολέσχης, λέγων τε αὐτῷ καὶ τὸν ἥτιω λόγον ἀπέφαινε κρείττονα, καὶ ἐσῆγε ξένους δαίμονας, καὶ οὐκ ἤδει θεοὺς, οὐδ' ἐτίμα, τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα, καὶ τοὺς προσιόντας αὐτῷ ἐδίδασκέ τε, καὶ εἰδέναι ἀνέπειθεν. Ὁ δὲ Ἀριστοφάνης, λαβόμενος ὑποθέσεως εὖ μάλα ἀνδρικήσ, ὑποσπείρας γέλωτα, καὶ τὸ ἐκ τῶν μέτρων αἰμύλον, καὶ τὸν ἄριστον τῶν Ἑλλήνων λαβὼν ὑπόθεσιν· οὐ γάρ οἱ κατὰ Κλέωνα ἦν τὸ δρᾶμα, οὐδὲ ἐκωμῶδει Λακεδαιμονίους, ἢ Θηβαίους, ἢ Περικλέα αὐτόν· ἀλλ' ἄνδρα τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς φίλον, καὶ δὴ καὶ μάλιστα τῷ Ἀπόλλωνι· ἅτε οὖν ἀήθες πρᾶγμα καὶ ὄραμα παράδοξον ἐν σκηνῇ καὶ κωμωδίᾳ Σωκράτης, πρῶτον μὲν ἐξέπληξεν ἡ κωμωδία τῷ ἀδοκῆτῳ τοὺς Ἀθηναίους. Εἰτὰ δὲ καὶ, φύσει φθονεροὺς ὄντας, καὶ τοῖς ἀρίστοις βασκαίνειν προσηρημένους, οὐ μόνον τοῖς ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ ταῖς ἀρχαῖς, ἀλλ' ἔτι καὶ πλέον τοῖς εὐδοκιμοῦσιν, ἢ ἐν λόγοις ἀγαθοῖς, ἢ ἐν βίου σεμνότητι, ἄκουσμα ἔδοξεν ἠδιστον αἶδε αἰ Νεφέλαι, καὶ ἐκρότουν τὸν ποιητὴν, ὡς οὐ ποτε ἄλλοτε, καὶ ἐβόων νικᾶν, καὶ προσέτατον τοῖς κριταῖς ἀνωθεὶν Ἀριστοφάνην, ἀλλὰ μὴ ἄλλον, γράφειν. Καὶ

τὰ μὲν τοῦ δράματος τοιαῦτα. Ὁ δὲ Σωκράτης σπᾶνιον μὲν ἐπεφοίτα τοῖς θεάτροις, εἴ ποτε δὲ Εὐριπίδης ὁ τῆς τραγωδίας ποιητῆς ἠγωνίζετο καινοῖς τραγωδοῖς, τότε γε ἀφικνεῖτο. Καὶ Πειραιοῖ δὲ ἀγωνιζομένου τοῦ Εὐριπίδου καὶ ἐκεῖ κατήει ἔχαιρε γὰρ τῷ ἀνδρὶ, δηλονότι διὰ τε τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐν τοῖς μέτροις ἀρετὴν. Ἦδη δὲ ποτε αὐτὸν ἐρεσχελῶν Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, καὶ Κριτίας ὁ Καλλαίσχρου, καὶ κωμῶδων ἀκοῦσαι παρελθόντα εἰς τὸ θέατρον ἐξεβιάσαντο. Ὁ δὲ αὐτοῖς οὐκ ἠρέσκετο, ἀλλὰ δεινῶς κατεφρόνει (ἅτε ἀνὴρ σώφρων, καὶ δίκαιος, καὶ ἀγαθός, καὶ ἐπὶ τούτοις σοφός) ἀνδρῶν κερτόμων, καὶ ὑβριστῶν, καὶ ὑγιᾶς λεγόντων οὐδὲν ἄπερ ἐλύπει δεινῶς αὐτούς. Καὶ ταῦτα οὖν τῆς κωμωδίας ἦν αὐτῷ τὰ σπέρματα, ἀλλ' οὐ μόνον, ἃ παρὰ τοῦ Ἀνύτου καὶ Μελίτου ἑμολόγηται. Εἰκὸς δὲ καὶ χρηματίσασθαι ὑπὲρ τούτων Ἀριστοφάνην. Καὶ γὰρ βουλομένων, μᾶλλον δὲ ἐκ παντός συγκοφαντῆσαι τὸν Σωκράτη σπευδόντων ἐκείνων, καὶ αὐτὸν δὲ πέννητα ἅμα καὶ κατάρατον ὄντα, τί παράδοξον ἦν, ἀργύριον λαβεῖν ἐπ' οὐδενὶ ὑγιᾶ; Καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων αὐτὸς οἶδεν. Εὐδοκίμει δ' οὖν αὐτῷ τὸ δράμα. Καὶ γὰρ τοι καὶ τὸ τοῦ Κρατίνου τοῦτο συνέβη, εἴ ποτε ἄλλοτε, καὶ τότε, τῷ θεάτρῳ νοσησαι τὰς φρένας. Καὶ ἅτε ὄντων Διονυσίων, πάμπολύ τι χρῆμα τῶν Ἑλλήνων σπουδῇ τῆς θεᾶς ἀφίκετο. Περιφερομένου τοίνυν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Σωκράτους, καὶ ὀνομαζομένου πολλάκις, οὐκ ἂν δὲ θαυμάσαιμι, εἰ καὶ βλεπομένου ἐν τοῖς ὑποκριταῖς (δῆλα γὰρ δὴ

ὅτι καὶ οἱ σκευοποιοὶ ἐπλασαν αὐτὸν ὡς ὅτι μάλιστα ἐξεικάσαντες), ἀλλ' οἷγε ξένοι (τὸν γὰρ κωμωδοῦμενον ἠγνόουν) θροῦς παρ' αὐτῶν ἐπανίσταται, καὶ ἐζήτουν, ὅς τις ποτε οὗτος ὁ Σωκράτης ἐστίν. Ὅπερ οὖν ἐκεῖνος αἰσθόμενος (καὶ γὰρ τοι καὶ παρῆν οὐκ ἄλλως, οὐδὲ ἐκ τύχης, εἰδὼς δὲ, ὅτι κωμωδοῦσιν αὐτόν· καὶ δὴ καὶ ἐν καλῷ τοῦ θεάτρου ἐκάθητο)· ἵνα οὖν λύσῃ τὴν τῶν ξένων ἀπορίαν, ἐξαναστὰς, παρ' ὅλον τὸ δρᾶμα, ἀγωνιζομένων τῶν ὑποκριτῶν, ἐστῶς ἐβλέπετο. Τοσοῦτον ἄρα περιῆν τῷ Σωκράτει τοῦ κωμωδίας καὶ Ἀθηναίων καταφρονεῖν.

XIV. Περὶ πλατάνου ὑπὸ τοῦ Ξέρξου ἐρωμένης.

Γελοῖος ἐκεῖνος ὁ Ξέρξης ἦν, εὐ γε θαλάσσης μὲν καὶ γῆς κατεφρόνει τῆς Διὸς τέχνης, ἑαυτῷ δὲ εἰργάζετο καινὰς ὁδοὺς, καὶ πλοῦν ἀήθη, δεδούλωτο δὲ πλατάνω, καὶ ἐθαύμαζε τὸ δένδρον. Ἐν Λυδία γοῦν, φασιν, ἰδὼν φυτὸν εὐμέγεθες πλατάνου, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην κατέμεινεν, οὐδέν τι δεόμενος, καὶ ἐχρήσατο σταθμῷ τῆ ἔρημιά τῆ περὶ τὴν πλάτανον. Ἀλλὰ καὶ ἐξῆψεν αὐτῆς κόσμον πολυτελῆ, στρεπτοῖς καὶ ψελλίοις τιμῶν τοὺς κλάδους, καὶ μελεδωνὸν αὐτῇ κατέλιπεν, ὥσπερ ἐρωμένη φύλακα, καὶ φρουρόν. Ἐκ δὲ τούτων τί τῷ δένδρῳ καλὸν ἀπήντησεν; Ὅ μὲν γὰρ κόσμος ὁ ἐπίκτητος, καὶ μηδὲν αὐτῷ προσήκων, ἄλλως ἐκρέματο, καὶ συνεμάχετο εἰς ὥραν οὐδέν. Ἐπεὶ τοῦ φυτοῦ κάλλος ἐκεῖνό ἐστιν, εὐγενεῖς οἱ κλάδοι, καὶ ἡ κόμη πολλή, καὶ στερεὸν τὸ πρῶ-

μνον, καὶ αἱ ῥίζαι ἐν βάρθει, καὶ διασεῖοντες οἱ ἀνεμοί, καὶ ἀμφελαφῆς ἢ ἐξ αὐτοῦ σκιά, καὶ ἀναστρέφουσαι αἱ ὥραι, καὶ ὕδωρ τὸ μὲν διὰ τῶν ὀχετῶν ἐκτρέφον, τὸ δὲ ἐξ οὐρανοῦ ἐπάροδον· χλαμύδες δὲ αἱ Ξέρξου, καὶ χρυσὸς δὲ τοῦ βαρβάρου, καὶ τὰ ἄλλα δῶρα, οὔτε πρὸς τὴν πλάτανον, οὔτε πρὸς ἄλλο δένδρον εὐγενὲς ἦν.

XV. Περὶ τῶν τοὺς τῶν Ἐφόρων θρόνους ἀσβόλῳ χρισσαμένων.

Κλαζομενίων τινὲς εἰς τὴν Σπάρτην ἀφικόμενοι, καὶ ὕβρει καὶ ἀλαζονείᾳ χρώμενοι, τοὺς τῶν Ἐφόρων θρόνους, ἔνθα εἰώθασι καθήμενοι χρηματίζειν, καὶ τῶν πολιτικῶν ἕκαστα διατάττειν, ἄλλὰ τούτους γε τοὺς θρόνους ἀσβόλῳ κατέχρισαν. Μαθόντες δὲ οἱ Ἐφοροί, οὐκ ἠγανάκτησαν, ἀλλὰ τὸν δημόσιον κήρυκα καλέσαντες, προσέταξαν αὐτὸν δημοσίᾳ κηρύξαι τοῦτο δὴ τὸ θαυμαζόμενον, Ἐξέστω Κλαζομενίοις ἀσχημονεῖν.

XVI. Περὶ Φωκίωτος.

Φωκίωτος δὲ τοῦ Φώκου καὶ τοῦτο ἔγωγε ἔγνω καλόν· παρελθὼν γὰρ εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ἐκκλησίας οὔσης, ἐπεὶ τι αὐτοῖς ἐμέμφετο ἀγνωμονοῦσι, πάνυ σφόδρα πεπαιδευμένως καὶ πληκτικῶς εἶπε, Βούλομαι μᾶλλον τι ὑφ' ὑμῶν παθεῖν κακὸν αὐτός, ἢ αὐτός τι ὑμᾶς κακῶς δοῦναι.

XVII. Περὶ Μάγων τῶν ἐν Πέρσῃσι σοφίας, καὶ Ὠχοῦ.

Ἡ τῶν ἐν Πέρσῃσι Μάγων σοφία, τὰ τε ἄλλα οἶδεν, ὅποσα αὐτοῖς εἰδέναι θέμις, καὶ οὖν καὶ μνη-

τεύεσθαι. Οἵπερ οὖν καὶ προεῖπον τὴν τοῦ Ὀρχου περὶ τοὺς ὑπηκόους ἀγριότητα, καὶ τὸ φονικὸν αὐτοῦ, διὰ τινων ἀπορρήτων συμβόλων καταγρόντες τοῦτο. Ὅτε γὰρ Ἀρταξέρξου, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τελευτήσαντος, εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Περσῶν ὁ Ὀρχος παρῆλθεν, οἱ Μάγοι προσέταξαν τῶν εὐνούχων τινὶ, τῶν πλησίον παρεστώτων, φυλάξαι τὸν Ὀρχον, τῆς τραπέζης παρατεθείσης, τίνι πρῶτον τῶν παρακειμένων ἐπιχειρεῖ. Καὶ ὁ μὲν εἰστήκει τηρῶν τοῦτο· ὁ δὲ Ὀρχος, τὰς χεῖρας ἐκτείνας, τῇ μὲν δεξιᾷ τῶν μαχαιρίων τῶν παρακειμένων ἐν ἔλαβε, τῇ δὲ ἐτέρᾳ τὸν μέγιστον τῶν ἄρτων προσειλκύσατο, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τῶν κρεῶν, εἶτα τέμνων, ἤσθιεν ἀφειδῶς. Ἄπερ ἀκούσαντες οἱ Μάγοι, δύο ταῦτα ἐμαντεύσαντο, εὐετηρίαν τὴν ἐξ ὥρῶν, καὶ εὐφορίαν τὴν παρὰ τὸν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ χρόνον, καὶ πολλοὺς φόνους· καὶ οὐ διεψεύσαντο.

XVIII. Περὶ δείπνων πολυτελῶν.

Τιμόθεος ὁ Κόνωνος, στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, ἀποστίας ποτε τῶν δείπνων τῶν πολυτελῶν καὶ τῶν ἐστιάσεων τῶν στρατηγικῶν ἐκείνων, παραληφθεὶς ὑπὸ Πλάτωνος εἰς τὸ ἐν Ἀκαδημίᾳ συμπόσιον, καὶ ἐστιαθεὶς ἀφελῶς ἅμα, καὶ μουσικῶς, ἔφη πρὸς τοὺς οἰκείους ἐπανελθὼν, Ὅτι ἄρα οἱ παρὰ Πλάτωνι δειπνοῦντες, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ καλῶς διάγουσιν. Ἐκ δὴ τούτου διέβαλε Τιμόθεος τὰ πολυτελῆ δειπνα, καὶ φορτικά, ὡς πάντως εἰς τὴν ὑστεραίαν οὐκ εὐφραίνοντα. Λόγος δὲ, καὶ ἐκεῖνος ἀδελφὸς τῷ προειρημένῳ, καὶ ταυτὸν νοῶν, οὐ μὴν τὰ αὐτὰ λέγων,

περίεισιν, ἔτι ἄρα τῆ ὑστεραία ὁ Τιμόθεος περιτυ-
χὼν τῷ Πλάτωνι εἶπεν, Ἐμεῖς ὦ Πλάτων, εὖ δει-
πνεῖτε μᾶλλον εἰς τὴν ὑστεραίαν, ἢ εἰς τὴν παροῦσαν.

XIX. Περὶ Ἀλεξάνδρου θεὸν ἑαυτὸν
καλεῖσθαι βουλομένου.

Ἀλέξανδρος, ὅτε ἐνίκησε Δαρεῖον, καὶ τὴν Περ-
σῶν ἀρχὴν κατεκτήσατο, μέγα ἐσ' ἑαυτῷ φρονῶν,
καὶ ὑπὸ τῆς εὐτυχίας, τῆς περιλαβούσης αὐτὸν τότε,
ἐκθεοούμενος, ἐπέστειλε τοῖς Ἕλλησι, θεὸν αὐτὸν ψη-
φίσασθαι. Γελοίως γὰρ οὐ γὰρ ἄπερ οὖν ἐκ τῆς φύσεως
οὐκ εἶχε, ταῦτα ἐκ τῶν ἀνθρώπων αἰτῶν ἐκεῖνος ἐκέρ-
δαιεν. Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλα ἐψηφίσαντο. Λακεδαιμό-
νιοι δὲ ἐκεῖνα, Ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος βούλεται θεὸς
εἶναι, ἔστω θεός· Λακωνικῶς τε ἅμα, καὶ κατὰ τὸν
ἐπιχώριον σφίσι τρόπον, ἐλέγξαντες τὴν ἔμπληξιν οἱ
Λακεδαιμόνιοι τοῦ Ἀλεξάνδρου.

XX. Περὶ Ἀντιγόνου βασιλέως
πραότητος.

Ἀντιγόνον φασὶ τὸν βασιλέα δημοτικὸν καὶ
πραῶν γενέσθαι. Καὶ ὅτῳ μὲν σχολὴ τὰ κατ' αὐτὸν
εἶδέναι, καὶ αὐτὰ ἕκαστα ἐξετάζειν ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός,
εἴσεται ἐτέρωθεν. Εἰρήσεται δ' οὖν αὐτοῦ καὶ πάνυ
πραῶν, καὶ ἄτυφον, ὃ μέλλω λέγειν. Ὁ Ἀντίγονος
οὗτος, ὄρῳ τὸν υἱὸν τοῖς ὑπηκόοις χρώμενον βιαϊό-
τερόν τε καὶ θρασύτερον, Οὐκ οἶσθα, εἶπεν, ὦ παῖ,
τὴν βασιλείαν ἡμῶν ἔνδοξον εἶναι δουλείαν; Καὶ
τὰ μὲν τοῦ Ἀντιγόγου πρὸς τὸν παῖδα πάνυ ἡμέρως
ἔχει καὶ φιλανθρώπως. Ὅτῳ δὲ οὐ δοκεῖ ταύτη,
ἀλλ' ἐκεῖνός γε οὐ δοκεῖ μοι βασιλικὸν ἀνδρά τε

εἰδέναι, οὐδὲ πολιτικόν, τυραννικῶ δὲ συμβιωῶσαι μᾶλλον.

XXI. Περὶ Πausανίου, Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐρωμένου.

Ἀγάθωνος ἦρα τοῦ ποιητοῦ Πausανίας ὁ ἐκ Κεραμέων. Καὶ τοῦτο μὲν διατεθροῦλληται ὃ δὲ μὴ εἰς πάντας πεφοίτηκεν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρῶ. Εἰς Ἀρχελάου ποτὲ ἀφίκοντο, ὃ τε ἐραστής καὶ ὁ ἐρώμενος οὗτοι. Ἦν δὲ ἄρα ὁ Ἀρχέλαος ἐρωτικός οὐχ ἦτιον, ἢ καὶ φιλόμουσος. Ἐπεὶ τοίνυν ἐώρα διαφερομένους πρὸς ἀλλήλους τὸν τε Πausανίαν καὶ τὸν Ἀγάθωνα πολλάκις, οἰόμενος τὸν ἐραστήν ὑπὸ τῶν παιδικῶν παρορᾶσθαι, ἤρετο ἄρα τὸν Ἀγάθωνα ὁ Ἀρχέλαος, τί βουλόμενος οὕτω πυκνὰ ἀπεχθάνεται τῷ πάντων μάλιστα φιλοῦντι αὐτόν; Ὁ δὲ, Ἐγὼ σοι, ἔφη, φράσω, βασιλεῦ. Οὔτε γὰρ εἶμι πρὸς αὐτόν δύσερις, οὔτε ἀγροικία πράττω τοῦτο· εἰ δέ τι καὶ ἐγὼ ἠθῶν ἐπαίω τῇ τε ἄλλῃ, καὶ ἐκ ποιητικῆς, ἠδιστον εὐρίσκω εἶναι τοῖς ἐρῶσι πρὸς τὰ παιδικὰ ἐκ διαφορᾶς καταλλάσσεσθαι, καὶ πεπίστευκα, οὐδὲν αὐτοῖς οὕτως ἀπαντιᾶν τερονόν. Τοῦτου γοῦν τοῦ ἠδέος πολλάκις αὐτῷ μεταδίδωμι, ἐρίζων πρὸς αὐτόν πλεονάκις. Εὐφραίνεται γὰρ καταλυομένου μου τὴν πρὸς αὐτόν ἔριν συνεχῶς. Ὁμαλῶς δὲ καὶ συνήθως προσιόντος, οὐκ εἴσεται τὴν διαφορότητα. Ἐπήνεσε ταῦτα ὁ Ἀρχέλαος, ὡς λόγος. Ἦρα δὲ, φασί, τοῦ αὐτοῦ Ἀγάθωνος τούτου καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητῆς, καὶ τὸν Χρῦσιππον τὸ δράμα αὐτῷ χαριζόμενος λέγεται διαφοροντίσαι. Καὶ εἰ μὲν σαφές τοῦτο, ἄ-

ποφήνασθαι οὐκ οἶδα, λεγόμενον δ' οὖν αὐτὸ οἶδα ἐν τοῖς μάλιστα.

XXII. Ὅτι εὐνομώτατοι Μαντινεῖς.

Εὐνομωτάτους γενέσθαι καὶ Μαντινέας ἀκούω οὐδὲν ἤτιον Λοκρῶν, οὐδὲ Κρητῶν, οὐδὲ Λακεδαιμονίων αὐτῶν, οὐδ' Ἀθηναίων. Σεμνὸν γάρ τι χρῆμα καὶ τὸ Σόλωνος ἐγένετο, εἰ καὶ μετὰ ταῦτα Ἀθηναῖοι κατὰ μικρὸν τῶν νόμων τινὰς, τῶν ἐξ αὐτοῦ γραφέντων αὐτοῖς, διέφθειραν.

XXIII. Ὅτι Νικόδωρος, πύκτης ὢν, καὶ νομοθέτης ἐγένετο.

Νικόδωρος δὲ ὁ πύκτης ἐν τοῖς εὐδοκιμωτάτοις Μαντινέων γενόμενος, ἀλλὰ ὀψὲ τῆς ἡλικίας, καὶ μετὰ τὴν ἄθλησιν, νομοθέτης αὐτοῖς ἐγένετο, μακρῶ τοῦτο ἄμεινον πολιτευσάμενος τῇ πατρίδι τῶν κηρυγμάτων τῶν ἐν τοῖς σταδίοις. Φασὶ δὲ αὐτῷ Διαγόραν τὸν Μήλιον συνθεῖναι τοὺς νόμους, ἐραστήν γενόμενον. Εἶχόν τι καὶ περαιτέρω ὑπὲρ Νικοδώρου εἰπεῖν· ὡς δ' ἂν μὴ δοκοίην καὶ τὸν ἔπαινον τὸν τοῦ Διαγόρου προσπαραλαμβάνειν, εἰς τοσοῦτον διηνύσθω τὰ τοῦ λόγου. Θεοῖς γὰρ ἐχθρὸς Διαγόρας, καὶ οὐ μοι ἥδιον ἐπὶ πλεῖστον μεμνήσθαι αὐτοῦ.

XXIV. Ὅτι ὁ Μίλων τὸ σῶμα ἰσχυρὸς ἦν, τὴν δὲ ψυχὴν οὐκ ἀνδρεῖος.

Ἦδη τινὲς τὴν Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτου περιφερομένην ῥώμην ἐξέβαλον, τοιαῦτα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντες· Μίλωνος τούτου τὴν ῥοιάν, ἣν ἐν τῇ χειρὶ

κατεῖχεν, οὐδεὶς τῶν ἀντιπάλων ἐλεῖν ἐδύνατο· ἡ δὲ ἐρωμένη αὐτοῦ, ῥᾶστα αὐτὴν ἐξήρει, φιλονεικοῦσα πρὸς αὐτὸν πολλάκις. Ἐκ δὲ τούτου νοεῖν ἔσται, ὅτι ὁ Μίλων ἰσχυρὸς μὲν τὸ σῶμα ἦν, ἀνδρεῖος δὲ τὴν ψυχὴν οὐκ ἦν.

XXV. Ὅτι ἡ ἕκτη τοῦ Θαρρηλιῶνος δεξιὰ τοῖς Ἑλλησιν.

Τὴν ἕκτην τοῦ μηνὸς τοῦ Θαρρηλιῶνος πολλῶν καὶ ἀγαθῶν αἰτίαν γενέσθαι λέγουσιν, οὐ μόνον τοῖς Ἀθηναίοις, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις πολλοῖς. Αὐτίκα γοῦν Σωκράτης ἐν ταύτῃ ἐγένετο· καὶ Πέρσαι δὲ ἠττήθησαν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· καὶ Ἀθηναῖοι δὲ τῇ Ἀγροτέρᾳ ἀποθύουσι τὰς χιμαίρας τὰς τριακοσίας, κατὰ τὴν εὐχὴν τοῦ Μιλτιάδου δρωῦντες τοῦτο. Τοῦ δ' αὐτοῦ μηνὸς ἕκτη ἰσταμένου, καὶ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην φασὶ γενέσθαι, καὶ νικῆσαι τοὺς Ἑλληνας· τὴν γὰρ προτέραν ἤτταν αὐτῶν, ἧς ἐμνήσθην, ἐπ' Ἀρτεμισίῳ γεγονέναι. Καὶ τὴν ἐν Μυκάλῃ δὲ τῶν Ἑλλήνων νίκην οὐκ ἄλλης ὁμολόγηται δῶρον ἡμέρας γενέσθαι, ἢ ταύτης, εἶγε κατὰ τὴν αὐτὴν ἐνίκων καὶ ἐν Πλαταιαῖς καὶ ἐν Μυκάλῃ. Καὶ Ἀλέξανδρον δὲ τὸν Μακεδόνα, τὸν Φιλίππου παῖδα, τὰς πολλὰς μυριάδας τὰς τῶν βαρβάρων φθειραὶ καὶ αὐτὸν λέγουσιν ἕκτη ἰσταμένου, ὅτε καὶ Δαρεῖον καθεῖλεν Ἀλέξανδρος. Καὶ ὁμολογοῦσι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πάντα. Καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ γενέσθαι, καὶ ἀπελθεῖν τοῦ βίου, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, πεπίστευται.

XXVI. Περὶ Ἑπερβορείου Ἀπόλλωνος, καὶ
 - περὶ τινῶν παρὰ Πυθαγόρου
 θαυμασίων.

Ἀριστοτέλης λέγει ὑπὸ τῶν Κροτωνιατῶν τὸν Πυθαγόραν Ἀπόλλωνα Ἑπερβόρειον προσαγορεύσθαι. Κακεῖνα δὲ προσεπιλέγει ὁ τοῦ Νικομάχου, ὅτι τῆς αὐτῆς ἡμέρας ποτὲ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν, καὶ ἐν Μεταποντίῳ ὤφθη ὑπὸ πολλῶν, καὶ ἐν Κρότωνι τῷ ἄγῳνι ἐξανιστάμενος, ἔνθα καὶ τῶν μηρῶν ὁ Πυθαγόρας παρέφηνε τὸν ἕτερον χρυσοῦν. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ, ὅτι ὑπὸ τοῦ Κώσα ποταμοῦ διαβαίνων προσεῤῥήθη· καὶ πολλοὺς φησὶν ἀκηκοέναι τὴν πρόσρησιν ταύτην.

XXVII. Ὅτι Ἀννίκερις ἵππεὺς δεξιός· καὶ
 ὅτι, ὑπὲρ μικρῶν λίαν σπουδάζων, τὰ
 μεγάλα ὀλιγώρει.

Ἀννίκερις ὁ Κυρηναῖος ἐπὶ ἵππειά μὲγα ἐφρόνει, καὶ ἄρμάτων ἐλάσει. Καὶ οὖν ποτε καὶ ἐβουλήθη Πλάτωνι ἐπιδείξασθαι τὴν τέχνην. Ζεῦξας οὖν τὸ ἄρμα, περιήλασεν ἐν Ἀκαδημίᾳ δρόμους παμπόλους, οὕτως ἀκριβῶς φυλάττων τοῦ δρόμου τὸν στοῖχον, ὥς μὴ παραβαίνειν τὰς ἄρματοτροχίας, ἀλλ' αἰεὶ κατ' αὐτῶν ἵεναι. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες, ὡσπερ εἰκὸς, ἐξεπλάγησαν· ὁ δὲ Πλάτων, τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτοῦ σπουδὴν διέβαλεν, εἰπὼν, Ἀδύνατόν ἐστι, τὸν εἰς μικρὰ οὕτω, καὶ οὐδενὸς ἄξια, τοσαύτην φροντίδα κατατιθέμενον, ὑπὲρ μεγάλων τινῶν σπουδάσαι. Πᾶσαν γὰρ αὐτῷ τὴν διαί-

νοϊαν εἰς ἐκεῖνα ἀποτεθεῖσαν ἀνάγκη ὀλιγορεῖν τῶν ὄντως θαυμάζεσθαι δικαίων.

XXVIII. Ἀλεκτρούων ἀγῶν πόθεν ἀρχὴν ἔλαβεν.

Μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην, Ἀθηναῖοι νόμον ἔθεντο ἀλεκτρούνας ἀγωνίζεσθαι δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους. Πόθεν δὲ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ὁδε ὁ νόμος, ἐρῶ. Ὅτε Θεμιστοκλῆς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐξῆγε τὴν πολιτικὴν δύναμιν, ἀλεκτρούνας ἐθέασατο μαχομένους· οὐδὲ ἀργῶς αὐτοὺς εἶδεν· ἐπέστησε δὲ τὴν στρατιάν, καὶ ἔφη πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλ' οὗτοι μὲν, οὔτε ὑπὲρ πατρίδος, οὔτε ὑπὲρ πατρώων θεῶν, οὐδὲ μὴν ὑπὲρ προγονικῶν ἠρίων κακοπαθοῦσιν, οὐδὲ ὑπὲρ δόξης, οὐδὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας, οὐδὲ ὑπὲρ παιδῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μὴ ἡττηθῆναι ἐκάτερος, μηδὲ εἶξαι θατέρω τὸν ἕτερον. Ἄπερ οὖν εἰπὼν ἐπέρῳωσε τοὺς Ἀθηναίους. Τὸ τοίνυν γενόμενον αὐτοῖς σύνθημα τότε εἰς ἀρετὴν ἐβουλήθη διαφυλάττειν καὶ εἰς τὰ ὅμοια ἔργα ὑπόμνησιν.

XXIX. Τὴν τύχην πῶς ἐσήμανεν ὁ Πιπτακός.

Πιπτακός ἐν Μιτυλήνῃ κατεσκεύασε τοῖς ἱεροῖς κλίμακα, εἰς οὐδεμίαν μὲν χρῆσιν ἐπιτήδειον, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἀνάθημα εἶναι αἰνιτιτόμενος τὴν ἐκ τῆς τύχης ἄνω καὶ κάτω μετάπτωσιν, τρόπον τινὰ τῶν μὲν εὐτυχούντων ἀνιόντων, κατιόντων δὲ τῶν δυστυχούντων.

XXX. Περὶ Πλάτωνος.

Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος τὰ πρῶτα ἐπὶ ποιητικὴν ὤρμησε, καὶ ἥρωικά ἔγραφε μέτρα· εἶτα αὐτὰ κατέπρησεν ὑπεριδῶν αὐτῶν, ἐπεὶ τοῖς Ὀμήρου αὐτὰ ἀντικρίνων ἑώρα κατὰ πολὺ ἠττώμενα. Ἐπέθετο οὖν τραγωδίαν, καὶ δὴ καὶ τετραλογίαν εἰργάσατο, καὶ ἔμελλεν ἀγωνιεῖσθαι, δούς ἤδη τοῖς ὑποκριταῖς τὰ ποιήματα. Πρὸ τῶν Διονυσίων δὲ παρελθὼν, ἤκουσε Σωκράτους, καὶ ἄπαξ αἰρεθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκείνου σειρήνης, τοῦ ἀγωνίσματος οὐ μόνον ἀπέστη τότε, ἀλλὰ καὶ τελέως τὸ γράφειν τραγωδίαν ἀπέθροψε, καὶ ἀπεδύσατο ἐπὶ φιλοσοφίαν.

XXXI. Ὅτι μηδεὶς τῶν βαρβάρων
ἄθεος.

Καὶ τίς οὐκ ἂν ἐπήνεσε τὴν τῶν βαρβάρων σοφίαν; εἴ γε μηδεὶς αὐτῶν εἰς ἀθεότητα ἐξέπεσε, μηδὲ ἀμφιβάλλουσι περὶ θεῶν, ἄρα γέ εἰσιν, ἢ οὐκ εἰσιν, καὶ ἄρα γε ἡμῶν φροντίζουσιν, ἢ οὐ. Οὐδεὶς γοῦν ἔννοϊαν ἔλαβε τοιαύτην, οἶαν Εὐήμερος ὁ Μεσσήνιος, ἢ Διογένης ὁ Φρυγῆς, ἢ Ἴππων, ἢ Διαγόρας, ἢ Σωσίας, ἢ Ἐπίκουρος, οὔτε Ἰνδός, οὔτε Κελτός, οὔτε Αἰγύπτιος. Λέγουσι δὲ τῶν βαρβάρων οἱ προσηρημένοι καὶ εἶναι θεοὺς, καὶ προνοεῖν ἡμῶν, καὶ προσημαίνειν τὰ μέλλοντα, καὶ διὰ ὀρνίθων, καὶ διὰ συμβόλων, καὶ διὰ σπλάγχνων, καὶ δι' ἄλλων τινῶν μαθημάτων τε, καὶ διδαγμάτων· ἅπερ οὖν ἐστι τοῖς ἀνθρώποις διδασκαλία ἐκ τῆς παρὰ τῶν θεῶν εἰς αὐτοὺς προνοίας. Καὶ δι' ὀνείρων δὲ λέγουσι, καὶ δι' αὐτῶν τῶν ἀστέρων πολλὰ προδηλοῦ-

σθαι. Καὶ ὑπὲρ τούτων ἰσχυρὰν ἔχοντες τὴν πίστιν, θύουσί τε καθαρῶς, καὶ ἀγνεύουσιν δσίως, καὶ τελεταῖς τελοῦσι, καὶ ὀργίων φυλάττουσι νόμον, καὶ τὰ ἄλλα πράττουσιν, ἐξ ὧν, ὅτι τοὺς θεοὺς ἰσχυρῶς καὶ σέβουσι, καὶ τιμῶσιν, ὁμολόγηται.

XXXII. Περὶ Ἡρακλέους μετωνυμίας, καὶ χρησιμοῦ Φοῖβου ὑπὲρ αὐτοῦ.

Λέγουσί τινες λόγοι Πυθικοὶ τὸν Ἡρακλῆν, τὸν Διὸς καὶ Ἀλκμήνης παῖδα, ἀπὸ γενεᾶς Ἡρακλῆν οὐ κεκλήσθαι, χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐλθόντα εἰς Δελφοὺς, διὰ τινὰ αἰτίαν δεόμενον χρησιμοῦ, μήτε, ὧν ἦκε χάριν, ἀμοιρῆσαι, προσακοῦσαι δὲ ἐκείνοις καὶ ἰδίᾳ παρὰ τοῦ θεοῦ ταῦτα.

Ἡρακλῆν δὲ σε Φοῖβος ἐπώνυμον ἐξονομάζει.

Ἡρα γὰρ ἀνθρώποισι φέρων κλέος ἀφθιτον ἔξεις.

XXXIII. Περὶ ἀγαλμάτων ποταμῶν.

Τὴν τῶν ποταμῶν ῥύσιν, καὶ τὰ ῥεῖθρα αὐτῶν ὀρῶμεν· ὅμως δὲ οἱ τιμῶντες αὐτοὺς, καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν ἐργαζόμενοι, οἱ μὲν ἀνθρωπομόρφους αὐτοὺς ἰδρῦσαντο, οἱ δὲ βοῶν εἶδος αὐτοῖς περιέθησαν. Βουσί μὲν οἷν εἰκάζουσιν, οἱ Στυμφάλιοι μὲν τὸν Ἐρασῖνον, καὶ τὴν Μετώπην· Λακεδαιμόνιοι δὲ τὸν Εὐρώταν· Σικυῶνιοι δὲ καὶ Φλιάσιοι τὸν Ἀσωπόν· Ἀργεῖοι δὲ, τὸν Κηφισόν. Ἐν εἴδει δὲ ἀνδρῶν Ψωφίδιοι τὸν Ἐρύμανθον, τὸν δὲ Ἀλφειὸν Ἡραιεῖς· Χερρόνησιοι δὲ οἱ ἀπὸ Κνίδου, καὶ αὐτοὶ τὸν αὐτὸν ποταμὸν ὁμοίως. Ἀθηναῖοι δὲ τὸν Κηφισὸν ἀνδρα μὲν δεικνύουσιν ἐν προτομῇ, κέρατα δὲ ὑποφαίνοντα. Καὶ ἐν Σικελίᾳ δὲ Συρα-

κούσιοι μὲν τὸν Ἄναπον ἀνδρὶ εἴκασαν, τὴν δὲ Κυανῆν πηγὴν γυναικὸς εἰκόνι ἐτίμησαν· Αἰγυστιαῖοι δὲ τὸν Πόρπακα, καὶ τὸν Κριμισσὸν, καὶ τὸν Τελμισσὸν ἀνδρῶν εἶδει τιμῶσιν· Ἀκραγαντῖνοι δὲ τὸν ἐπώνυμον τῆς πόλεως ποταμὸν παιδὶ ὠραίῳ εἰκάζαντες, θύουσιν. Οἱ δὲ αὐτοὶ καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνέθεσαν, ἐλέφαντος διαγλύψαντες ἄγαλμα, καὶ ἐπέγραψαν τὸ τοῦ ποταμοῦ ὄνομα· καὶ παιδὸς ἐστὶ τὸ ἄγαλμα.

XXXIV. Περὶ γήρωσ.

Ἐπίχαρμόν φασι, πάνυ σφόδρα πρεσβύτην ὄντα, μετὰ τινων ἡλικιωτῶν ἐν λέσχῃ καθήμενον, ἐπεὶ ἕκαστος τῶν παρόντων ἔλεγεν, ὃ μὲν τις, Ἐμοὶ πέντε ἔτη ἀπόχρη βιῶναι· ἄλλος δὲ, Ἐμοὶ τρία, τρίτου δὲ εἰπόντος, Ἐμοίγε τέσσαρα, ὑπολαβὼν ὁ Ἐπίχαρμος, ὦ βέλτιστοι, εἶπε, τί στασιάζετε καὶ διαφέρεσθε ὑπὲρ ὀλίγων ἡμερῶν; πάντες γὰρ οἱ συνελθόντες κατὰ τινα δαίμονα, ἐπὶ δυσμαῖς ἐσμέν· ὥστε ὦρα πᾶσιν ἡμῖν τὴν ταχίστην ἀνάγεσθαι, πρὸ τοῦ τινος καὶ ἀπολαῦσαι κακοῦ πρεσβυτικοῦ.

XXXV. Ὅτι ὁ ὕπνος θανάτου ἀδελφός, καὶ περὶ Γοργίου τελευτῆς.

Γοργίας ὁ Λεοντῖνος ἐπὶ τέρματι ὢν τοῦ βίου, καὶ γεγηρακῶς εὖ μάλα, ὑπό τινος ἀσθενείας καταληφθεὶς, κατ' ὀλίγον εἰς ὕπνον ὑπολισθαίνων ἔκειτο. Ἐπεὶ δὲ τις αὐτὸν παρῆλθε τῶν ἐπιτηδείων ἐπισκοπούμενος, καὶ ἤρετο, τί πράττοι; ὁ Γοργίας ἔφη, Ἦδη με ὁ ὕπνος ἄρχεται παρακατατίθεσθαι τῷ ἀδελφῷ.

XXXVI. Περὶ Σωκράτους γηρῶντος, καὶ νοσοῦντος.

Σωκράτης δὲ, καὶ αὐτὸς βαθυτάτα γηρῶν, εἶτα νόσῳ περιπεσὼν, ἐπεὶ τις αὐτὸν ἠρώτησε, πῶς ἔχει; Καλῶς, εἶπε, πρὸς ἀμφοτέρα· ἐὰν μὲν γὰρ ζῶ, ζηλωτάς ἐξω πλείονας· ἐὰν δὲ ἀποθάνω, ἐπαινέτας πλείονας.

XXXVII. Περὶ νόμου τοῦ τοὺς νοσοῦντας οἶνον πίνειν καλύοντος.

Ζαλεύκου τοῦ Λοκροῦ, πολλοὶ μὲν εἰσι καὶ ἄλλοι νόμοι κάλλιστα, καὶ εἰς δέον κείμενοι, καὶ οὗτος δὲ οὐχ ἥκιστα. Εἴ τις Λοκρῶν τῶν Ἐπιζεφυρίων νοσῶν ἔπιεν οἶνον ἄκρατον, μὴ προστάξαντος τοῦ θεραπεύοντος, εἰ καὶ περιεσώθη, θάνατος ἢ ζημία ἦν αὐτῷ, ὅτι μὴ προσταχθὲν αὐτῷ ὄδε ἔπιεν.

XXXVIII. Ῥωμαίων καὶ ἄλλων τινῶν νόμος, οἶνον μήτε παντὶ, μήτε ἡλικίᾳ πάσῃ παραχωρῶν.

Νόμος καὶ οὗτος Μασσαλιωτικὸς, γυναῖκας μὴ ὀμιλεῖν οἶνω, ἀλλ' ὑδροποτεῖν πᾶσαν γυναικῶν ἡλικίαν. Λέγει δὲ Θεόφραστος καὶ παρὰ Μιλησίοις τὸν νόμον τοῦτον ἰσχύειν, καὶ πείθεσθαι αὐτῷ τὰς Ἰάδας, τὰς Μιλησίων γυναῖκας. Τί δὲ οὐκ ἂν εἶποιμι καὶ τὸν Ῥωμαίων νόμον; καὶ πῶς οὐκ ὀφλήσω δικαίως ἀλογίαν; εἰ τὰ μὲν Λοκρῶν, ἢ Μασσαλιωτῶν, καὶ τὰ Μιλησίων διὰ μνήμης ἐθέμην, τὰ δὲ τῆς ἐμαντοῦ πατρίδος ἀλόγως ἐάσω. Οὐκοῦν καὶ Ῥωμαίοις ἦν ἐν τοῖς μάλιστα νόμος ὄδε ἐρῶμενος. Οὔτε ἐλευθέρᾳ γυνὴ ἔπιεν ἂν οἶνον, οὔτε οἰκέτις.

οὐδέ μὴν τῶν εὖ γεγονότων οἱ ἐφ' ἡβης μέχρι πέντε καὶ τριάκοντα ἐτῶν.

XXXIX. Κρητῶν νόμος περὶ μαθημάτων.

Κρηῆτες δὲ τοὺς παῖδας τοὺς ἐλευθέρους μανθάνειν τοὺς νόμους ἐκέλευον μετὰ τινος μελωδίας, ἵνα ἐκ τῆς μουσικῆς ψυχαγωγῶνται, καὶ εὐκολώτερον αὐτοὺς τῆ μνήμῃ διαλαμβάνωσι· καὶ ἵνα μή, τι τῶν κεκωλυμένων πράξαντες, ἀγνοίᾳ πεποιηκῆναι ἀπολογία ἔχωσι. Δεύτερον δὲ μάθημα ἔταξαν, τοὺς τῶν θεῶν ὕμνους μανθάνειν. Τρίτον, τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐγκώμια.

XL. Ζῶα ἄλλοτριῶς πρὸς οἶνον ἔχοντα, καὶ ἄλλως μεθύοντα.

Πᾶν μὲν, ὅσον ἄλογόν ἐστιν, ἄλλοτριῶς πρὸς οἶνον πέφυκε, μάλιστα δὲ τῶν ζῶων ἐκεῖνα, ὅσα σταφυλῆς, ἢ γιγάρτων ὑπερπλησθέντα μεθύει. Καὶ οἱ κόρακες δὲ, τὴν καλουμένην Οἰνοῦτταν βοτάνην ὅταν φάγωσι, καὶ οἱ κύνες δὲ, καὶ αὐτοὶ βακχεύονται. Πίθηκος δὲ, καὶ ἐλέφας, ἐὰν οἴνου πίωνται, ὁ μὲν τῆς ἀλκῆς ἐπιλανθάνεται, ὁ ἐλέφας, ὁ δὲ τῆς πανουργίας· καὶ εἰσιν αἵρεθῆναι πάνυ ἀσθενεῖς.

XLI. Φιλοπόται τινές, καὶ πολυπόται.

Φιλοπόται δὲ λέγονται γενέσθαι Διονύσιος ὁ Σικελίας τύραννος, καὶ Νυσαῖος, καὶ οὗτος τύραννος, καὶ Ἀπολλοκράτης ὁ Διονυσίου τοῦ τυράννου υἱός, καὶ Ἰππαρίνος Διονυσίου καὶ οὗτος, καὶ Τιμόλαος ὁ Θηβαῖος, καὶ Χαρίδημος ὁ Ὠρεΐτης, καὶ Ἀρκαδίων, καὶ Ἐρασίξενος, καὶ Ἀλκέτας ὁ Μακεδῶν, καὶ Διότιμος ὁ Ἀθηναῖος. Οὗτός τοι καὶ χῶ-

νη ἐπεκαλεῖτο· ἐντιθέμενος γὰρ τῷ στόματι χώνην ἀδιαλείπτως ἐχώρει τὸν εἰσχεόμενον οἶνον. Κλεομένης ὁ Λακεδαιμόνιος, οὐ μόνον φασίν, ὅτι πολυπότης ἦν, ἀλλὰ γὰρ προστιθέασιν αὐτῷ καὶ τοῦτο δήπου τὸ Σκυθικὸν κακόν, ὅτι ἀκρατοπότης ἐγένετο. Καὶ Ἰωνα δὲ τὸν Χῖον τὸν ποιητὴν, καὶ αὐτὸν φασι περὶ τὸν οἶνον ἀκρατῶς ἔχειν. Καὶ Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μακεδὼν ἐπὶ Καλάνῳ τῷ Βραχμᾶνι, τῷ Ἰνδῶν σοφιστῇ, ὅτε ἑαυτὸν ἐκεῖνος κατέπρησεν, ἀγῶνα μουσικῆς, καὶ ἵππικῶν, καὶ ἀθλητῶν διέθηκε. Χαριζόμενος δὲ τοῖς Ἰνδοῖς, καὶ τι ἐπιχώριον αὐτῶν ἀγώνισμα, εἰς τιμὴν τοῦ Καλάνου συγκατηρίθμησε τοῖς ἀθλοῖς τοῖς προειρημένοις. Οἰνοποσίας γοῦν ἀγωνίαν προὔθηκε, καὶ ἦν τῷ μὲν τὰ πρῶτα φερομένῳ, τάλαντον τὸ γέρας· τῷ δὲ δευτέρῳ, τριάκοντα μναῖ· τῷ γὰρ μὴν τρίτῳ, δέκα. Ὁ δὲ τὰ νικητήρια ἀναδησάμενος ἐν αὐτοῖς ἦν Πρόμαχος. Καὶ ἐν Διονύσου δὲ τῇ τῶν Χοῶν ἑορτῇ προὔκειτο ἀθλον τῷ πιόντι πλέον, στέφανος χρυσοῦς. Καὶ ἐνίκησε Ξενοκράτης ὁ Χαλκηδόνιος, καὶ τὸν στέφανον λαβὼν, ὅτε ἐπανήγει μετὰ τὸ δεῖπνον, τῷ Ἑρμῇ τῷ πρὸ τῶν θυρῶν ἐστῶτι ἐπέθηκεν αὐτὸν, κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἔμπροσθεν ἡμερῶν· καὶ γὰρ καὶ τοὺς ἀνθίνους, καὶ τοὺς ἐκ τῆς μυρρίνης, καὶ τὸν ἐκ τοῦ κιττοῦ, καὶ τὸν ἐκ τῆς δάφνης, ἐνταῦθα ἀνέπαυε, καὶ ἀπέλειπε. Καὶ Ἀνάχαρσις δὲ πάμπολύ, φασι, ἔπιε παρὰ Περιάνδρῳ, τοῦτο μὲν καὶ οἰκοθεν ἑαυτῷ ἐπαγόμενος τὸ ἐφόδιον· Σκυθῶν γὰρ ἴδιον τὸ πίνειν ἀκρατον. Καὶ Λακύνδης δὲ, καὶ Τίμων, οἱ φιλόσο-

φοι, καὶ τούτους πιεῖν πάμπολύ φασι. Καὶ Μυκερῖνος δὲ ὁ Αἰγύπτιος, ὅτε αὐτῷ τὸ ἐκ Βούτης μαντεῖον ἀφίκετο, προλέγον τὴν τοῦ βίου στενοχωρίαν, εἶτα ἐβουλήθη σοφίσασθαι τὸ λόγιον ἐκεῖνος, διπλασιάζων τὸν χρόνον, καὶ ταῖς ἡμέραις προστιθεὶς τὰς νύκτας, διετέλει καὶ αὐτὸς ἀγρυπνῶν, καὶ πίνων ἅμα. Τίθει μετὰ τούτων καὶ Ἀμασιν τὸν Αἰγύπτιον, ἐπεὶ τοι καὶ Ἡρόδοτος ἱκανὸς τεκμηριῶσαι. Καὶ Νικοτέλην δὲ τὸν Κορίνθιον οὐ χρῆ ἀπὸ τούτων τάτιεν, καὶ Σκόπαν τὸν Κρέοντος υἱόν. Καὶ Ἀντίοχον τὸν βασιλέα φασὶν οἰντραστὴν γενέσθαι διὰ ταῦτά τοι καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῷ διώκουν Ἀρισταῖός τε, καὶ Θεμίσων, οἱ Κύπριοι, αὐτὸς δὲ διὰ τὴν πολυποσίαν ἐπεγέγραπτο τῇ ἀρχῇ ἄλλως. Καὶ ὁ Ἐπιφανῆς δὲ κληθεὶς Ἀντίοχος ὁ Ῥωμαίοις δοθεὶς ὄμηρος, καὶ οὗτος ἀκρατῶς ἐδίψα οἶνου πίνειν. Καὶ ὁ δμώνυμος δὲ τούτου Ἀντίοχος, ὁ Μήδοις πρὸς Ἀρσάκην πολεμήσας, καὶ οὗτος ἦν τοῦ πίνειν δούλος. Καὶ ὁ Μέγας δὲ καλούμενος Ἀντίοχος, καὶ οὗτος σὺν τούτοις τατάχθω. Καὶ Ἀγρωνα δὲ τὸν Ἰλλυριῶν βασιλέα ἀπέκτεινεν ἢ πρὸς τὸν οἶνον ἄδικος ὄρμη, καὶ αὐτῷ πλευρῖτιν ἐνειργάσατο. Καὶ ἕτερος Ἰλλυριῶν βασιλεὺς Γέντιος πίνειν καὶ οὗτος εἴθιστο ἀκρατῶς. Τὸν γε μὴν Καππαδόκην βασιλέα Ὁρσοφέρνην, τί τοῦτον δράσομεν, καὶ ἐκεῖνον πίνειν γενόμενον δεινόν; Εἰ δὲ χρῆ καὶ γυναικῶν μνημονεῦσαι, ἄτοπον μὲν γυνὴ φιλοπότις, καὶ πολυπότις ἔτι μᾶλλον, εἰρήσθω δὲ οὖν καὶ περὶ τούτων. Κλειῶ, φασιν, εἰς ἄμιλλαν ἰοῦσα, οὐ γυναιξὶ μόναίς, ἀλλὰ

καὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς συμπόταις, δεινοτάτη πιεῖν ἦν, καὶ ἐκράτει πάντων, αἴσχιστόν γε τοῦτο φερομένη τὸ νικητήριον, ὡς γε ἐμοὶ κριτῆ.

XLII. Περὶ Πλάτωνος δόξης, καὶ περὶ ἰσονομίας.

Ἡ Πλάτωνος δόξα, καὶ ὁ τῆς κατ' αὐτὸν ἀρετῆς λόγος, καὶ εἰς Ἀρκάδας ἀφίκετο, καὶ Θηβαίους. Καὶ οὖν ἐδεήθησαν αὐτοῦ, πρέσβεις ἀποστείλαντες, σὺν τῇ ἀνωτάτῃ σπουδῇ, ἀφικέσθαι σφίσι τὸν ἄνδρα, οὐκ ἐπὶ μόνῃ τῇ τῶν νέων προστασίᾳ, οὐδ' ἵνα αὐτοῖς συγγένηται ἐπὶ τοῖς λόγοις τοῖς κατὰ φιλοσοφίαν, ἀλλὰ γὰρ καὶ, τὸ ἔτι τούτων μεῖζον, νομοθέτην αὐτὸν ἐκάλουν. Οὐκ οὖν ἔμελλον ἀτυχήσειν τοῦ ἀνδρός· καὶ γὰρ ἦσθη ὁ τοῦ Ἀρίστωνος τῆ κλήσει, καὶ δὴ καὶ ἔμελλεν ὑπακούσεσθαι. Ἦρετο μὲν τοὺς ἦκοντας, Πῶς ἔχουσι πρὸς τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντες; Ἐπεὶ δὲ ἔμαθε παρ' αὐτῶν, ὅτι καὶ πάνυ ἀλλοτριῶς, οὐδὲ πείσειν αὐτοὺς τιμᾶν τὴν ἰσονομίαν, ἀπέπατο τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπιδημίαν.

XLIII. Τινὲς τῶν Ἑλλήνων ἄριστοι, πενέστατοι.

Πενέστατοι ἐγένοντο οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων, Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, καὶ Φωκίων ὁ Φώκου, καὶ Ἐπαμινώνδας ὁ Πολύμνιδος, καὶ Πελοπίδας ὁ Θηβαῖος, καὶ Λάμαχος ὁ Ἀθηναῖος, καὶ Σωκράτης ὁ Σωφρονίσκου, καὶ Ἐφιάλτης δὲ ὁ Σοφωνίδου, καὶ ἐκεῖνος.

**XLIV. Εἰκόνος τοῦ Θεῶνος ζωγράφου
ἐκφρασις.**

Θέωνος τοῦ ζωγράφου πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ὁμολογεῖ τὴν χειρουργίαν ἀγαθὴν οὖσαν, ἀτὰρ οὖν καὶ τούδε τὸ γράμμα. Ὀπλίτης ἐστὶν ἐκβοηθῶν, ἀφρωτῶν πολεμίων εἰσβαλλόντων καὶ δηούντων ὄμα, καὶ κειρόντων τὴν γῆν. Ἐναργῶς δὲ καὶ πάνυ ἐκθύμως ὁ νεανίας ἔοικεν ὁρμῶντι εἰς τὴν μάχην. Καὶ εἶπες ἂν αὐτὸν ἐνθουσιᾶν, ὥσπερ ἐξ Ἄρεος μανέντα. Γοργὸν μὲν αὐτῷ βλέπουσιν οἱ ὀφθαλμοί· τὰ δὲ ὄπλα ἀρπάσας, ἔοικεν, ἢ ποδῶν ἔχει, ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἄτειν. Προβάλλεται δὲ ἐντεῦθεν ἤδη τὴν ἀσπίδα, καὶ γυμνὸν ἐπισείει τὸ ξίφος, φονῶντι ἑοικῶς, καὶ σφάττειν βλέπων, καὶ ἀπειλῶν δι' ὄλου τοῦ σχήματος, ὅτι μηδενὸς φείσεται. Καὶ πλέον οὐδὲν περιείργασται τῷ Θεῶνι, οὐ λοχίτης, οὐ ταξίαρχος, οὐ λόχος, οὐχ ἱππεὺς, οὐ τοξότης· ἀλλ' ἀπέχρησέν οἱ καὶ ὁ εἰς ὀπλίτης οὗτος πληρῶσαι τὴν τῆς εἰκόνος ἀπαίτησιν. Οὐ πρότερόν γε μὲν ὁ τεχνίτης ἐξεκάλυψε τὴν γραφὴν, οὐδὲ ἔδειξε τοῖς ἐπὶ θεῶν συνειλεγμένοις, πρὶν ἢ σαλπικτὴν παρεστήσατο, καὶ προσέταξεν αὐτῷ τὸ παρορμητικὸν ἐμπνεῦσαι μέλος, διάτορόν τε καὶ γεγωνὸς ὅτι μάλιστα, καὶ οἶον εἰς τὴν μάχην ἐγεργήριον. Ἄμα τε οὖν τὸ μέλος ἤκούετο τραχὺ, καὶ φοβερόν, καὶ οἶον εἰς ὀπλιτῶν ἔξοδον ταχέως ἐκβοηθούντων μελωδούσῃ σάλπιγγι, καὶ ἐδείκνυτο ἢ γραφῇ, καὶ ὁ στρατιώτης ἐβλέπετο, τοῦ μέλους ἐναργεστέραν τὴν φαντασίαν τοῦ ἐκβοηθούντος ἔτι καὶ μᾶλλον παραστήσαντος.

ΑΙ ΔΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Ι. Περιήγησις τῶν Θετταλικῶν Τεμπῶν.

ΦΕΡΕ οὖν καὶ τὰ καλούμενα Τέμπη τὰ Θετταλικὰ διαγράψωμεν τῷ λόγῳ καὶ διαπλάσωμεν. Ὡμολογῆται γὰρ καὶ ὁ λόγος, εἰάν ἔχη δύναμιν φραστικὴν, μηδὲν ἀσθενέστερον, ὅσα βούλεται, δεικνύναι τῶν ἀνδρῶν τῶν κατὰ χειρουργίαν δεινῶν. Ἔστι δὴ χῶρος μεταξὺ κείμενος τοῦ τε Ὀλύμπου, καὶ τῆς Ὀσσης. Ὀρη δὲ ταῦτ' ἐστὶν ὑπερύψηλα, καὶ οἷον ὑπὸ τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα, καὶ μέσον δέχεται χωρίον, οὗ τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα διήκει σταδίους, τόγε μὲν πλάτος, τῇ μὲν ἐστὶ πλέθρου, τῇ δὲ καὶ πλεῖον ὀλίγου. Διαρρέει δὲ μέσου αὐτοῦ ὁ καλούμενος Πηνειὸς· εἰς τοῦτον δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσιν, καὶ ἀνακοινοῦνται τὸ ὕδωρ αὐτῶ, καὶ ἐργάζονται τὸν Πηνειὸν ἐκεῖνοι μέγαν. Διατριβὰς δ' ἔχει ποικίλας, καὶ παντοδαπὰς ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως αὐτόματα, εἰς κάλλος τότε φιλοτιμησαμένης, ὅτε ἐλάμβανε γένεσιν ὁ χῶρος. Κιττός μὲν γὰρ πολὺς, καὶ εὖ μάλα λάσιος ἐνάκμαζι, καὶ τέθηλε, καὶ δίκην τῶν εὐγενῶν ἀμπέλων κατὰ τῶν ὑψηλῶν δέν-

δρων ἀνέροπει, καὶ συμπέφυκεν αὐτοῖς· πολλή δὲ σμίλαξ, ἣ μὲν πρὸς αὐτὸν τὸν πάγον ἀνατρέχει καὶ ἐπισκιάζει τὴν πέτραν, καὶ ἐκείνη μὲν ὑπολανθάνει, ὁρίζεται δὲ τὸ χλοάζον πᾶν, καὶ ἔστιν ὀφθαλμῶν πανήγυρις. Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς λείοις καὶ καθειμένοις ἄλση τέ ἐστι ποικίλα, καὶ ὑποδρομαὶ συνεχεῖς, ἐν ὧρα θέρους καταφαγεῖν ὄδοιπόροις ἡδίστα καταγώγμια, ἃ καὶ δίδωσιν ἀσμένως ψυχᾶσθαι. Διαρρόεουσι δὲ καὶ κρηναὶ συχναὶ, καὶ ἐπιρρόει νάματα ὑδάτων ψυχρῶν, καὶ πιεῖν ἡδίστων. Λέγεται δὲ τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ τοῖς λουσαμένοις ἀγαθὸν εἶναι, καὶ εἰς ὑγίειαν αὐτοῖς συμβάλλεσθαι. Κατάδουσι δὲ καὶ ὄρνιθες ἄλλος ἄλλη διεσπαρμένοι, καὶ μάλιστα οἱ μουσικοὶ, καὶ ἐστιῶσιν εὖ μάλα τὰς ἀκοάς, καὶ παραπέμπουσιν ἀπόνως, καὶ σὺν ἡδονῇ, διὰ τοῦ μέλους τὸν κάματον τῶν παριόντων ἀφανίσαντες. Παρ' ἐκάτερα δὲ τοῦ ποταμοῦ αἱ διατριβαὶ εἰσιν αἱ προσηρημένοι καὶ αἱ ἀνάπαυλαι. Διὰ μέσων δὲ τῶν Τεμπῶν ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ἔρχεται, σχολῇ καὶ πρόως προῖων ἐλαίου δίκην. Πολλή δὲ κατ' αὐτοῦ ἡ σκιά ἐκ τῶν παραπεφυκότων δένδρων, καὶ τῶν ἐξηρημένον κλάδων τίκτεται, ὥς ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας αὐτὴν προήκουσαν ἀποστέγειν τὴν ἀκτῖνα, καὶ παρέχειν τοῖς πλέουσι πλεῖν κατὰ ψύχος. Πᾶς δὲ ὁ περίοικος λεῶς συνίασιν, ἄλλοι σὺν ἄλλοις, καὶ θυνοῦσι, καὶ συνουσίας ποιοῦνται, καὶ συμπίνουσιν. Ἄτις οὖν πολλῶν ὄντων τῶν θυόντων, καὶ τῶν καθαργίζοντων συνεχῶς, εἰκότως καὶ τρεῖς βαδίζουσι, καὶ τοῖς πλέουσι ὄσμαὶ συμπαρομαρτοῦσιν ἡδίστα.

Οὕτως ἄρα ἡ τιμὴ ἢ διαρκὴς ἢ περὶ τὸ κρεῖττον ἐκ-
 θεοῖ τὸν τόπον. Ἐνταῦθά τοί φασι παῖδες Θεττα-
 λῶν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Πύθιον καθήρασθαι,
 κατὰ πρόσταγμα τοῦ Διὸς, ὅτε τὸν Πύθωνα τὸν
 δράκοντα κατειτόξευσεν, ἔτι φυλάττοντα τοὺς Δελ-
 φούς, τῆς Γῆς ἐχούσης τὸ μαντεῖον. Στεφανωσάμε-
 νον οὖν ἐκ ταύτης τῆς δάφνης τῆς Τεμπικῆς, καὶ
 λαβόντα κλάδον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐκ τῆς αὐτῆς
 δάφνης, ἐλθεῖν εἰς Δελφούς, καὶ παραλαβεῖν τὸ μαν-
 τεῖον τὸν Διὸς καὶ Λητοῦς παῖδα. Ἔστι δὲ καὶ
 βωμὸς ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ καὶ ἐστεφανώσατο,
 καὶ τὸν κλάδον ἀφείλε. Καὶ ἔτι καὶ νῦν ἔτους ἐν-
 νάτου οἱ Δελφοὶ παῖδας εὐγενεῖς πέμπουσι, καὶ ἀρ-
 χιθέωρον ἓνα σφῶν αὐτῶν. Οἱ δὲ παραγενόμενοι
 καὶ μεγαλοπρεπῶς θύσαντες ἐν τοῖς Τέμπεισιν, ἀ-
 πίασι πάλιν, στεφάνους ἀπὸ τῆς αὐτῆς δάφνης δια-
 πλέξαντες, ἀφ' ἧσπερ οὖν καὶ τότε ὁ θεὸς ἐστεφα-
 νώσατο. Καὶ τὴν ὁδὸν ἐκείνην ἔρχονται, ἣ καλεῖται
 μὲν Πυθιάς, φέρει δὲ διὰ Θετταλίας, καὶ Πελα-
 σγίας, καὶ τῆς Οἴτης, καὶ Αἰνιάνων χώρας, καὶ τῆς
 Μηλιέων, καὶ Δωριέων, καὶ Λοκρῶν τῶν Ἑσπερίων.
 Οὗτοι δὲ καὶ παραπέμπουσιν αὐτοὺς σὺν αἰδοῖ καὶ
 τιμῇ, οὐδὲν ἥττον, ἢπερ οὖν ἐκεῖνοι, οἱ τοὺς ἐξ
 Ἑπερβορέων τὰ ἱερά κομίζοντας τῷ αὐτῷ θεῷ τού-
 τῳ τιμῶσι. Καὶ μὴν καὶ τοῖς Πυθίοις ἐκ ταύτης
 τῆς δάφνης τοῖς νικῶσι τοὺς στεφάνους διδόασιν.
 Ἐπὲρ μὲν οὖν τῶν ἐν Θετταλίᾳ Τεμπῶν, καὶ ἐμοὶ
 νῦν τοσαῦτα εἰρήσθω.

II. Περὶ Ἀναξαγόρου ἀνδρείως τὸν τῶν τέκνων θάνατον ἐνεγκόντος.

Ἀναξαγόρα τις τῷ Κλαζομενίῳ, σπουδάζοντι πρὸς τοὺς ἐταίρους, προσελθὼν ἔφη τεθνηκέναι οἱ τοὺς δύο παῖδας, οὔσπερ οὖν καὶ εἶχε μόνους ὁ Ἀναξαγόρας. Ὁ δὲ, μηδὲν διαταραχθεὶς, εἶπεν, Ἥιδειν θνητοὺς γεγεννηκώς.

III. Περὶ Ξενοφῶντος τὸν τοῦ υἱοῦ θάνατον ἀνδρείως ἐνεγκόντος.

Ξενοφῶντι θύοντι ἦκέ τις ἐκ Μαντινείας ἄγγελος, λέγων τὸν υἱὸν αὐτῷ τὸν Γρύλλον τεθνήσκειν. Κικεῖνος ἀπέθετο μὲν τὸν στέφανον, διετέλει δὲ θύων. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἄγγελος προσέθηκε καὶ ἐκεῖνο, ὅτι νικῶν τέθνηκε, πάλιν ὁ Ξενοφῶν ἀπέθετο τὸν στέφανον. Ταῦτα μὲν οὖν δημῶδη, καὶ ἐς πολλοὺς ἐκπεφοίτηκεν.

IV. Ὅτι ὁ Δίων ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ θανάτου οὐκ ἐταράχθη.

Δίων δὲ ὁ Ἰππαρίνου μὲν παῖς, Πλάτωνος δὲ ὁμιλητῆς, ἔτυχε μὲν χρηματίζων ὑπὲρ τινῶν δημοσίων καὶ κοινῶν πραγμάτων, ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ ἐκ τοῦ τέγους κατενεχθεὶς εἰς τὴν αὐλήν, τὸν βίον κατέστρεψεν. Οὐδὲν οὖν ἐπὶ τούτοις μετεβάλετο ὁ Δίων, ἀλλ' ὅπερ αὖν ἐξ ἀρχῆς ἐπρατε, τοῦτο καὶ δρῶν διετέλεσεν.

V. Ἀντίγονος τὸν υἱὸν νεκρὸν ἰδὼν οὐδὲν συνεταράχθη.

Ἀντίγονόν γε μὴν φασὶ τὸν δεύτερον, ἐπεὶ τινες τὸν υἱὸν αὐτῷ ἐκ τῆς παρατάξεως ἐκόμισαν νε-

κρόν, εἶδε μὲν αὐτόν, οὐδὲν δὲ τρέψας τοῦ χρωτῶς, οὐδὲ μὴν ἐπιδακρύσας, ἐπαινέσας δὲ ὡς ἀγαθὸν στρατιώτην, θάπτειν προσέταξεν.

VI. Περὶ μεγαλοφροσύνης Κράτητος.

Κράτης ὁ Θηβαῖος, τὰ τε ἄλλα μεγαλόφρων ὢν πεφώσεται, καὶ καταφρονητικὸς τῶν ὑπὸ τοῦ πλήθους θαυμαζομένων, ἀτὰρ οὖν καὶ χρημάτων, καὶ πατρίδος. Ὅτι μὲν οὖν τῆς οὐσίας ἀπέστη τοῖς Θηβαίοις, τοῦτο μὲν καὶ εἰς πάντα ἐξεφοίτησε· τὸ δὲ ἕτερον αὐτοῦ οὐ πᾶσι γνώριμον. Ἔστι δὲ ἐκεῖνος ἀπαλλαττόμενος τῶν Θηβῶν οἰκισθειςῶν πάλιν, ἔφη, Οὐδέομαι πόλεως, ἣν Ἀλέξανδρος κατασκάψει ἄλλος.

VII. Περὶ τῆς τῶν πολλῶν κακοφημίας.

Δημοχάρης, ὁ τοῦ Δημοσθένους ἀδελφιδού, ἐπιδειῖξαι βουλούμενος, ὅτι τῆς ἐκ τῶν πολλῶν κακοφημίας ὑπερφρονεῖ, θεασάμενός τινος καθεζομένου ἐν ἰατρείῳ ψογερούς, καὶ κακῶς ἀγορεύειν ἐκ παντὸς τρόπου διψῶντας, Τί φατε ὑμεῖς (εἶπε) Δυσμενίδαί; τὸ ἦθος αὐτῶν ἅμα ἐκκαλύψας διὰ τοῦτου τοῦ ὀνόματος.

VIII. Ὅτι ὁ Φρύνιχος διὰ τι ποίησε στρατηγὸς ἠρέθῃ.

Φρύνιχον Ἀθηναῖοι στρατηγὸν εἶλοντο, οὔτε κατὰ σπουδᾶς, οὔτε κατὰ τὴν τοῦ γένους ἀξίαν, οὐδὲ μὴν, ὅτι ἦν πλούσιος. Πολλάκις γὰρ καὶ ἐκ τούτων ἐθαυμάζοντο ἐν ταῖς Ἀθήναις, καὶ τῶν ἄλλων προηροῦντο. Ἄλλ' ἐπεὶ τοῖς πυρρῶχισταῖς ἐν τινι

τραγωδία ἐπιτήδεια μέλη καὶ πολεμικὰ ἐξεπόνθησεν, οὕτως ἄρα κατεκτήσατο τὸ θέατρον, καὶ ἐκράτησε τῶν παρόντων, ὥστε παραχρῆμα αὐτὸν εἶλοντο στρατηγεῖν, πιστεύσαντες, ὅτι τῶν πολεμικῶν ἔργων ἡγήσεται καλῶς, καὶ εἰς δέον, ὅπου μὴ ἀπάδοντα τοῖς ἐνοπλίοις ἀνδράσιν εἰργάσατο τὰ ἐν τῷ δράματι μέλη τε καὶ ποιήματα.

IX. Περὶ ἔρωτος.

Ἐρῶντι ἀνδρὶ τις οὐκ ἐρῶν, ὄπλοισ, ἐπειγούσης τῆς μάχης, καὶ συνάγοντος τοῦ πολέμου, οὐκ ἂν συμμίξειεν. Ὁ γὰρ ἀνέραστος φεύγει καὶ ἀποδιδράσκει τὸν ἐρωτικόν, ἅτε βέβηλος καὶ ἀτέλεστος τῷ θεῷ, καὶ τοσοῦτον ἀνδρεῖος, ὅσον αὐτῷ καὶ ἡ ψυχὴ χωρεῖ, καὶ τὸ σῶμα ῥώμης ἔχει. Δέδοικε δὲ τὸν ἕτερον, ἅτε ἐκ θεοῦ κατόχως ἐνθουσιῶντα, καὶ οὐ, μὰ Δία, τοῦτο τὸ κοινόν, ἐξ Ἄρεος, ἀλλ' ἐξ Ἐρωτος μανέντα. Οἱ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ἕτερου τῶν θεῶν κατειλημμένοι, ὧν ἓνα φησὶν Ὀμηρος ὅμοια τῷ Ἄρει μαινεσθαι, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἐξ ἑνὸς περιειλημμένοι δαίμονος, εὖ καὶ καλῶς ἀγωνίζονται τοσοῦτον, ὅσον ἐνθουσιῶν αὐτοὺς ἀπαξ. Οἱ δὲ Ἐρωτος βράκχοι, πολεμοῦντες, καὶ ὑπὸ τῆς Ἄρεως ὁρμῆς, καὶ ὑπὸ τῆς Ἐρωτος ἐκκαύσεως, διπλῆν τὴν κατρείαν ὑπομένοντες, εἰκότως, κατὰ τὴν Κρητῶν ἔννοιαν, καὶ κατορθοῦσι διπλᾶ. Οὐκ οὖν τῷ ἐξ Ἄρεως καὶ Ἐρωτος φωνῶντι, αἰτιάσασθαι ἂν τις, εἰ μὴ ὑπομένοι ὀπλίτης ἀνταγωνίσασθαι, ὑφ' ἐνὶ τεταγμένος θεῷ, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τοῖς δύο.

**X. Περὶ τῶν ἐν Λακεδαιμόνι ἐραστῶν
καὶ ἐρωμένων.**

Περὶ τῶν ἐν Λακεδαιμόνι Ἐφόρων πολλὰ μὲν εἰπεῖν καὶ ἄλλα καλὰ ἔχω, ἃ δ' οὖν προήρημαι, νῦν ἐρῶ ταῦτα. Ὅτις τις τῶν παρ' αὐτοῖς καλῶν, πλούσιον ἐραστὴν προείλετο τοῦ χρηστοῦ πένητος, ἐπέβαλον αὐτῷ χρήματα, κολάζοντες, ὡς ἔοικε, τὴν φιλοχρηματίαν τῇ τῶν χρημάτων ζημίᾳ. Ἄλλον δέ τινα ἄνδρα καλὸν καὶ ἀγαθόν, οὐδενὸς ἐρῶντα τῶν καλῶς πεφυκότων, καὶ τοῦτον ἐζημίωσαν, ὅτι χρηστὸς ὢν οὐδενὸς ἦρα· δῆλον γάρ, ὡς ὁμοιον ἂν ἑαυτῷ κακεῖνον ἀπέφηνεν, ἴσως ἔ' ἂν καὶ ἄλλον. Δεινὴ γὰρ ἡ τῶν ἐραστῶν πρὸς τὰ παιδικὰ εὐνοια, ἀρετὰς ἐνεργάσασθαι, ὅταν αὐτοὶ σεμνοὶ ᾖσιν. Ἐπεὶ τοι Λακωνικὸς καὶ οὗτος νόμος, ὅταν ἀμάρτη μειράκιον, τῇ μὲν ἀφελείᾳ τοῦ τρόπου, καὶ τῷ νεαρῷ τῆς ἡλικίας συγγινώσκουσι· τὸν δὲ ἐραστὴν ὑπὲρ αὐτοῦ κολάζουσι, ἐπιγνώμονας αὐτοῦς, καὶ ἐξεταστάς, ὧν ἐκεῖνοι πράττουσι, κελεύοντες εἶναι.

XI. Περὶ Ψυχῆς.

Οἱ Περιπατητικοὶ φασὶ μεθ' ἡμέραν θητεύουσαν τὴν ψυχὴν τῷ σώματι περιπλέκεσθαι, καὶ μὴ δύνασθαι καθαρῶς τὴν ἀλήθειαν θεωρεῖν· νύκτωρ δὲ διαλυθεῖσαν τῆς περὶ τοῦτο λειτουργίας, καὶ σφαιρωθεῖσαν ἐν τῷ περὶ τὸν θώρακα τόπῳ, μαντικωτέραν γίνεσθαι, ἐξ ὧν τὰ ἐνύπνια.

XII. Περὶ ἔρωτος παρὰ Λακεδαιμονίοις.

Οὐκ εἰσι θρυπτικοὶ πρὸς τοὺς ἐραστάς οἱ Λακεδαιμονίων καλοὶ, οὐδὲ ἀλαζόνες· ἐπεὶ τοῦναντίον

ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις ὠραίοις τὰ ἐκ τούτων καταμα-
θεῖν ἐστίν. Αὐτοὶ γοῦν δέονται τῶν ἐραστῶν Εἰσ-
πνεῖν αὐτοῖς· Λακεδαιμονίων δὲ ἐστίν αὕτη ἡ φω-
νή, ἐρᾶν δεῖν λέγουσα. Σπαρτιάτης δὲ ἔρωσ ἀίσχρὸν
οὐκ οἶδεν. Εἴτε γὰρ μειράκιον ἐτόλμησεν ὕβριν ὑ-
πομεῖναι, εἴτε ἐραστῆς ὕβρῖσαι, ἀλλ' οὐδετέροις ἐλυ-
σιτέλησε τῇ Σπάρτῃ καταμεῖναι· ἢ γὰρ τῆς πατρι-
δος ἀπηλλάγησαν, ἢ, καὶ τὸ ἔτι θερμότερον, καὶ τοῦ
βίου αὐτοῦ.

XIII. Περὶ Ταπύρων οἴνοφλυγίας.

Ὅτι φιλοινότατον ἔθνος τὸ τῶν Ταπύρων, το-
σοῦτον, ὥστε ζῆν αὐτοὺς ἐν οἴνῳ, καὶ τὸ πλεῖστον
τοῦ βίου ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ὁμιλίᾳ καταναλίσκειν.
Καὶ οὐ μόνον εἰς πόμα καταχρῶνται αὐτῷ, ἀλλὰ
καὶ χρίσμα ἐστὶν αὐτοῖς· ὁ οἶνος, ὥσπερ ἄλλοις τὸ
ἔλαιον.

XIV. Περὶ οἴνοφλυγίας Βυζαντίων.

Βυζαντίους δὲ, δεινῶς οἴνοφλυγας ὄντας, ἐνοι-
κεῖν τοῖς καπηλείοις λόγος ἔχει, τῶν οἰκιῶν τῶν ἰδίων
καὶ τῶν δωμάτων ἐξοικισθέντας, καὶ τοῖς ξένοις τοῖς
ἐνεπιδημοῦσι τῇ πόλει ἀπομισθώσαντας αὐτὰ, καὶ
οὐ μόνον ἐκείνων, ἀλλὰ καὶ τῶν γυναικῶν αὐτοῖς
ἀποστάντας, ὥς ἐν ταύτῳ τοὺς Βυζαντίους διπλῆν
αἰτίαν φέρεσθαι, καὶ οἴνοφλυγίας, καὶ προαγωγείας.
Ἄτε δὲ ὑπὸ τῆς μέθης καὶ τοῦ οἴνου διαρρέοντες,
αὐλοῦ μὲν ἀκούοντες χαίρουσι, καὶ τὸ ἔργον αὐτοῖς
αὐλεῖσθαι ἐστὶ· σάλπιγγα δὲ οὐδὲ ἀρχὴν ὑπομέ-
νουσι. Καὶ ἐκ τούτων ἔξεστι νοεῖν, ὅτι καὶ πρὸς
ὄπλα, καὶ πρὸς πολέμους ἀλλοτριώτατα διάκεινται

Βυζάντιοι. Διὰ ταῦτά τοι καὶ Λεωνίδης ὁ στρατηγὸς αὐτῶν ἐν πολιορκίᾳ ἰσχυρᾷ, ἐπεὶ, τῶν πολεμίων τοῖς τείχεσι προσβαλόντων, ἐκεῖνοί γε τὰς φρουρὰς ἐκλιπόντες διημέρευον ἐν ταῖς συνήθεισι διατριβαῖς, προσέταξε τὰ καπηλεῖα ἐπὶ τῶν τειχῶν διασκηνωθῆναι αὐτοῖς. Καὶ τοῦτο τὸ σόφισμα ἀνέπεισεν αὐτοὺς ὄψε καὶ βραδέως τὴν τάξιν μὴ καταλιπεῖν, ἅτε τῆς προφάσεως αὐτοῖς περιηρημένης. Λέγει δὲ ταῦτα ὑπὲρ αὐτῶν Δάμων. Ὁμολογεῖν δὲ τούτοις ἔοικε καὶ ὁ Μένανδρος, ὅταν λέγῃ,

..... Μεθύσους τοὺς ἐμπόρους
 Ποιεῖ τὸ Βυζάντιον· ὅλην ἐπίνομεν
 Τὴν νύκτα.....

XV. *Περὶ Ἀργείων, Τιρυνθίων, Θρακῶν, Ἰλλυριῶν, οἴνοφλυγίας.*

Καὶ Ἀργεῖοι δὲ καὶ Τιρύνθιοι κεκωμώδηνται καὶ οὗτοι ἀκρατέστερον τῷ οἴνῳ προσιόντες. Τὸ γε μὴν ὑπὲρ τῶν Θρακῶν, ἀλλὰ τοῦτο μὲν διαβεβόηται ἤδη, καὶ διατεθρύλληται, ὥς εἰσὶ πιεῖν δεινότατοι. Οὐ διαπεφεύγασι δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν οὐδὲ Ἰλλυριοί· ἀλλ' ἐκεῖνοί γε προσειλήφασι καὶ κεῖνο τὸ ἐπίκλημα, ὅτε ἐφεῖται τοῖς ἐν τῷ συνδείπνῳ παροῦσι ξένοις προπίνειν ταῖς γυναῖξιν, ἕκαστον ἢ ἂν βούληται, καὶ μὴδὲν προσήκη ἢ γυνὴ αὐτῷ.

XVI. *Σύγκρισις Δημητρίου καὶ Τιμοθέου στρατηγῶν.*

Εἶτα τίς ἀμείνων ἦν στρατηγεῖν, Δημήτριος ὁ πολιορκητὴς, ἢ Τιμόθεος ὁ Ἀθηναῖος; Ἐγὼ μὲν

ἔρω τὸν τῶν ἀμφοτέρων τρόπον· ἔνεστι δ' ὑμῖν προτιμῆσαι τὸν ἕτερον. Δημήτριος μὲν βία, καὶ πλεονεξία, καὶ λυπῶν τὰ μέγιστα, καὶ ἀδικῶν ἤρει τὰς πόλεις, μηχανὰς προσάγων, καὶ κατασειῶν, καὶ ὑπορύττων τὰ τείχη· Τιμόθεος δὲ, πείθων, καὶ διδάσκων λόγῳ, ὅτι λυσιτελέστερόν ἐστι τῶν Ἀθηναίων ἀκούειν.

XVII. Ὅτι ἡ φιλοσοφία οὐκ ἀπολίτευτος, καὶ τῖνες τῶν φιλοσόφων ἐπολιτεύσαντο.

Ἐπολιτεύσαντο οὖν καὶ φιλόσοφοι, ἢ αὐτὸ τοῦτο μόνον, τὴν διάνοιαν ἀγαθοὶ γενόμενοι, ἐφ' ἡσυχίας κατεβίωσαν; Ἐπηνώρθωσαν γὰρ τὰ κοινὰ, Ζάλευκος μὲν τὰ ἐν Λοκροῖς, Χαρώνδας δὲ τὰ ἐν Κατάνῃ, καὶ τὰ ἐν Ῥηγίῳ, ὅτε ἐκ Κατάνης ἔφευγε. Ταραντίνοις δὲ ἐγένετο ἀγαθὸν Ἀρχύτας, Σόλων δὲ Ἀθηναίοις, Βίας δὲ καὶ Θαλῆς τὴν Ἰωνίαν πολλὰ ὤνησαν, Χίλων δὲ Λακεδαιμονίους, Μιτυληναίους γε μὴν Πιπτακὸς, Κλεόβουλος δὲ Ῥοδίους. Καὶ Ἀναξίμανδρος δὲ ἠγήσατο τῆς εἰς Ἀπολλωνίαν ἐκ Μιλήτου ἀποικίας. Ἀλλὰ καὶ Ξενοφῶν στρατιώτης ἀγαθὸς ἦν, καὶ ἀμείνων στρατηγός, ὅτε Κύρω συνανέβη· καὶ Κύρος μὲν καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀπέθανον, καλούσης δὲ τῆς χρείας τὸν δυνησόμενον σῶσαι τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀγαγεῖν τὴν ὀπίσω εἰς τὰ οἰκεῖα, οὗτος ἐκείνος ἦν. Πλάτων δὲ ὁ Ἀρίστωνος Δίωνα κατήγαγεν εἰς Σικελίαν, καὶ δι' ὧν αὐτῷ συνεβούλευε, καὶ ἐδίδασκε, διὰ τούτων τυραννίδα τὴν Διονυσίου κατέλυσε. Σωκράτης δὲ τῇ μὲν Ἀθηναίων πολιτείᾳ

οὐκ ἠρέσκετο τυραννικὴν γὰρ, καὶ μοναρχικὴν ἑώρα τὴν δημοκρατίαν οὖσαν· καὶ διὰ ταῦτα οὔτε ἐπεψήφισεν Ἀθηναίοις τὸν τῶν δέκα στρατηγῶν θάνατον, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς Τριάκοντα ἐκοινῶνει τῶν ἀσεβημάτων. Ἐνθα δὲ ἐχρῆν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνίζεσθαι, ἀλλ' ἐνταῦθα γε ἀπροφάσιτος ἐκεῖνος στρατιώτης ἦν. Ἐστρατεύσατο οὖν ἐπὶ Δήλιον, καὶ εἰς Ἀμφίπολιν, καὶ εἰς Ποτίδαιον. Ἀριστοτέλης δὲ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, οὐ τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, εἰς γόνυ πεσοῦσαν, ἀλλ' ἐπὶ στόμα, ἀνέστησεν αὐθις. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς, καὶ Ἀθήνησιν ἐπιφανέστατα ἐπολιτεύσατο, ἔστ' ἂν αὐτὸν ὁ συνήθης Ἀθηναίοις φθόνος ἐξέωσε· καὶ ἐν Αἰγύπτῳ δὲ, συνὼν τῷ Πτολεμαίῳ, νομοθεσίας ἤρξε. Τίς δὲ ἀντιφίσει, καὶ Περικλέα τὸν Ξανθίππου, φιλόσοφον γενέσθαι, καὶ Ἐπαμινώνδαν τὸν Πολύμνιδος, καὶ Φωκίωνα τὸν Φώκου, καὶ Ἀριστείδην τὸν Λυσιμάχου, καὶ Ἐφιάλτην τὸν Σοφωνίδου; Καὶ ἔτι κάτω τοῦ χρόνου Καρνεάδην, καὶ Κριτόλαον; εἶγε καὶ εἰς τὴν Ἑώμην ἀφίκοντο καὶ ἐκεῖνοι ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων πρεσβεύοντες, καὶ αὐτοῖς σωτηρίαν εὔραντο. Οἵπερ οὖν εἰς τοσοῦτον ἐνέτρεψαν τὴν σύγκλητον βουλὴν, ὡς εἰπεῖν αὐτοῦς, Ἐπεμψαν Ἀθηναῖοι πρεσβεύοντας, οὐ τοὺς πείσοντας, ἀλλὰ γὰρ τοὺς βιασομένους ἡμᾶς δρᾶσαι, ὅσα θέλουσιν. Ἐγὼ δὲ πολιτείαν φαίην ἂν καὶ τὸ Περσαίου, εἶγε Ἀντίγονον ἐπαίδευσε. Καὶ τὸ Ἀριστοτέλους, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίππου, νέω ὄντι, φιλοσοφῶν ἦν δῆλος. Καὶ Λύσις δὲ ὁ γνῶριμος ὁ Πυθαγόρου, καὶ

αὐτὸς Ἐπαμινῶνδαν ἐξεπαίδευσεν. Εἴ τις οὖν ἀπράκτους λέγει τοὺς φιλοσόφους, ἀλλὰ εὐήθη γε αὐτοῦ καὶ ἀνόητα ταῦτα. Ἐγὼ μὲν γὰρ τὴν σὺν αὐτοῖς ἀπραγμοσύνην, καὶ τὸν τῆς ἡσυχίας ἔρωτα καὶ ἀρπάσαιμι ἐπιδραμῶν.

XVIII. Περὶ συνουσίας Μίδου τοῦ Φρυγῶς, καὶ Σειληνοῦ, καὶ τῶν ὑπὸ τούτου παραδόξως λεχθέντων.

Περιηγεῖται τινα Θεόπομπος συνουσίαν Μίδου τοῦ Φρυγῶς, καὶ Σειληνοῦ. Νύμφης δὲ παῖς ὁ Σειληνὸς οὗτος, Θεοῦ μὲν ἀφανέστερος τὴν φύσιν, ἀνθρώπου δὲ κρείττων καὶ θανάτου ἦν. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα ἀλλήλοις διελέχθησαν, καὶ ὑπὲρ τούτων ὁ Σειληνὸς ἔλεγε πρὸς τὸν Μίδα· τὴν μὲν Εὐρώπην, καὶ τὴν Ἀσίαν, καὶ τὴν Λιβύην νήσους εἶναι, ὡς περιρῶεῖν κύκλῳ τὸν Ὠκεανὸν, ἡπειρον δὲ μόνην εἶναι ἐκείνην τὴν ἔξω τούτου τοῦ κόσμου. Καὶ τὸ μὲν μέγεθος αὐτῆς ἀπειρον διηγεῖτο. Τρέφειν δὲ τὰ ἄλλα ζῶα μεγάλα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους δὲ τῶν ἐνταῦθα διπλασίονας τὸ μέγεθος, καὶ χρόνον ζῆν αὐτοὺς, οὐχ ὅσον ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ ἐκείνον διπλοῦν. Καὶ πολλὰς μὲν εἶναι καὶ μεγάλας πόλεις, καὶ βίων ἰδιότητας, καὶ νόμους αὐτοῖς τετάχθαι ἐναντίως κειμένους τοῖς παρ' ἡμῖν νομιζομένοις. Δύο δὲ εἶναι πόλεις ἔλεγε μεγέθει μεγίστας, οὐδὲν δὲ ἀλλήλαις εἰκέναι· καὶ τὴν μὲν ὀνομάζεσθαι Μάχιμον, τὴν δὲ, Εὐσεβῆ. Τοὺς μὲν οὖν Εὐσεβεῖς ἐν εἰρήνῃ τε διάγειν καὶ πλούτῳ βαθεῖ, καὶ λαμβάνειν τοὺς καρπούς ἐκ τῆς γῆς χωρὶς ἀρότρων καὶ βοῶν,

γεωργεῖν δὲ καὶ σπεῖρειν οὐδὲν αὐτοῖς ἔργον εἶναι. Καὶ διατελοῦσιν (ἢ δ' ὅς) ὑγιεῖς καὶ ἄνοσοι, καὶ καταστρέφουσι τὸν ἑαυτῶν βίον γελῶντες εὖ μάλα, καὶ ἠδόμενοι. Οὕτω δὲ ἀναμφιλόγως εἰσὶ δίκαιοι, ὥς μήτε τοὺς θεοὺς πολλάκις ἀπαξιοῦν ἐπιφοιτᾶν αὐτοῖς. Οἱ δὲ τῆς Μαχίμου πόλεως, μαχιμώτατοί τε εἰσι καὶ αὐτοὶ, καὶ γίνονται μεθ' ὀπλων, καὶ ἀεὶ πολεμοῦσι, καὶ καταστρέφονται τοὺς ὁμόρους, καὶ παμπόλλων ἐθνῶν μία πόλις κρατεῖ αὕτη. Εἰσὶ δὲ οἱ οἰκήτορες οὐκ ἐλάττους διακοσίων μυριάδων. Ἀποθνήσκουσι δὲ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον κοσῆσαντες σπάνιον δὲ τοῦτο, ἐπεὶ πὰ γε πολλὰ ἐν τοῖς πολέμοις, ἢ λίθοις, ἢ ξύλοις παιόμενοι ἄτρωτοι γάρ εἰσι σιδήρῳ. Χρυσᾶν δὲ ἔχουσι καὶ ἀργύρου ἀφθονίαν, ὥς ἀτιμότερον εἶναι παρ' αὐτοῖς τὸν χρυσὸν τοῦ παρ' ἡμῖν σιδήρου. Ἐπιχειρῆσαι δὲ ποτε καὶ διαβῆναι τούτους εἰς τάσδε τὰς ἡμεδαπὰς κήσους, ἔφη γε, καὶ διαπλεύσαντάς γε τὸν Ὠκεανὸν μυριάσι χιλίαις ἀνθρώπων, ἕως Ἐπερβορέων ἀφικέσθαι. Καὶ πυθομένους τῶν παρ' ἡμῖν τούτους εἶναι τοὺς εὐδαιμονεστάτους, καταφρονῆσαι ὡς φαύλως καὶ ταπεινῶς πράττοντας, καὶ διὰ ταῦτα ἀτιμάσαι προελθεῖν περαιτέρω. Τὸ δὲ ἔτι θαυμασιώτερον προσετίθει. Μέροπας τινὰς οὕτω καλουμένους ἀνθρώπους οἰκεῖν παρ' αὐτοῖς ἔφη πόλεις· πολλάς καὶ μεγάλας ἐπ' ἐσχάτῳ δὲ τῆς χώρας αὐτῶν τόπον εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι Ἄνοστον, εἰκέναι δὲ χάσματι, κατειληφθαι δὲ οὔτε ὑπὸ σκότους, οὔτε ὑπὸ φωτός, ἀέρα δὲ ἐπικεῖσθαι ἐρυθρήματι μεμιγμένον θολερῶ.

Δύο δὲ ποταμοὺς περὶ τοῦτον τὸν τόπον εἶναι, καὶ τὸν μὲν Ἑδονῆς καλεῖσθαι, τὸν δὲ Λύπης· καὶ παρ' ἐκάτερον τούτων ἐστηκέναι δένδρα τὸ μέγεθος πλατάνου μεγάλης. Φέρειν δὲ καρπούς, τὰ μὲν περὶ τὸν τῆς Λύπης ποταμὸν τοιαύτην ἔχοντας τὴν φύσιν· ἐάν τις αὐτῶν ἀπογεύσῃται, τοσοῦτον ἐκβάλλει δάκρυον, ὥστε κατατήκεισθαι, πάντα τὸν ἑαυτοῦ βίον τὸν λοιπὸν θρηνοῦντα, καὶ οὕτω τελευτᾷ. Τὰ δὲ ἕτερα τὰ παραπεφυκότα τῷ τῆς Ἑδονῆς ποταμῷ, ἀντίπαλον ἐκφέρειν καρπὸν. Ὅς γὰρ ἂν γεύσῃται τούτων, τῶν μὲν ἄλλων τῶν πρότερον ἐπιθυμιῶν παύεται· ἀλλὰ καὶ εἴ του ἦρα, καὶ αὐτοῦ λαμβάνει λήθην, καὶ γίνεται κατὰ βραχὺ νεώτερος, καὶ τὰς φθανούσας ἡλικίας, καὶ τὰς ἤδη διελθούσας, ἀναλαμβάνει ὀπίσω. Τὸ μὲν γὰρ γῆρας ἀπορρίψας, ἐπὶ τὴν ἀκμὴν ὑποστρέφει, εἶτα ἐπὶ τὴν τῶν μειρακίων ἡλικίαν ἀναχωρεῖ, εἶτα παῖς γίνεται, εἶτα βρέφος, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐξαναλώθη. Καὶ ταῦτα εἴπω πιστὸς ὁ Χῖος λέγων, πεπιστευέσθω· ἐμοὶ δὲ δεινὸς εἶναι δοκεῖ μυθολόγος, καὶ ἐν τούτοις, καὶ ἐν ἄλλοις δέ.

XIX. Περὶ διαφορᾶς Ἀριστοτέλους πρὸς Πλάτωνα.

Λέγεται τὴν διαφορὰν Ἀριστοτέλους πρὸς Πλάτωνα τὴν πρώτην ἐκ τούτων γενέσθαι. Οὐκ ἤρεσκετο αὐτοῦ τῷ βίῳ ὁ Πλάτων, οὐδὲ τῇ κατασκευῇ τῇ περὶ τὸ σῶμα. Καὶ γὰρ ἐσθῆτι ἐχρηῆτο περιέργω ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ὑποδέσει· καὶ κουράν δὲ ἐκείρετο καὶ ταύτην ἀήθη Πλάτωνι· καὶ δακτυλίους δὲ

πολλοὺς φορῶν ἐκαλλύνετο ἐπὶ τούτῳ. Καὶ μωκία δέ τις ἦν αὐτοῦ περὶ τὸ πρόσωπον· καὶ ἄκαιρος στωμυλία λαλοῦντος, κατηγόρει καὶ αὐτὴ τὸν τρόπον αὐτοῦ. Πάντα δὲ ταῦτα ὡς ἔστιν ἀλλότρια φιλοσόφου, δῆλον. Ἄπερ οὖν ὄρων ὁ Πλάτων οὐ προσίετο τὸν ἄνδρα· προετίμα δὲ αὐτοῦ Ξενοκράτην, καὶ Σπεύσιππον, καὶ Ἀμύνκλαν, καὶ ἄλλους, τῇ τε λοιπῇ δεξιούμενος αὐτοὺς τιμῇ, καὶ οὖν καὶ τῇ κοινωνίᾳ τῶν λόγων. Ἀποδημίας δὲ ποτε γενομένης τῷ Ξενοκράτει εἰς τὴν πατρίδα, ἐπέθετο τῷ Πλάτωνι Ἀριστοτέλης, χορὸν τινα τῶν ὁμιλητῶν τῶν ἑαυτοῦ περισησάμενος, ὧν ἦν Μνάσων τε ὁ Φωκεὺς, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι. Ἐνόσει δὲ τότε ὁ Σπεύσιππος, καὶ διὰ ταῦτα ἀδύνατος ἦν συμβαδίζειν τῷ Πλάτωνι. Ὁ δὲ Πλάτων ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐγεγόνει, ὁμοῦ τι καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπελελοίπει τὰ τῆς μνήμης αὐτόν. Ἐπιθέμενος οὖν αὐτῷ καὶ ἐπιβουλεύων ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ φιλοτίμως πάνυ τὰς ἐρωτήσεις ποιούμενος, καὶ τρόπον τινα καὶ ἐλεγκτικῶς, ἀδικῶν ἅμα καὶ ἀγνωμονῶν ἦν δῆλος. Καὶ διὰ ταῦτα ἀποστάς ὁ Πλάτων τοῦ ἔξω περιπάτου, ἔνδον ἐβάδιζε σὺν τοῖς ἐταίροις. Τριῶν δὲ μηνῶν διαγενομένων, ὁ Ξενοκράτης ἀφίκετο ἐκ τῆς ἀποδημίας, καὶ καταλαμβάνει τὸν Ἀριστοτέλη βαδίζοντα, οὗ κατέλιπε τὸν Πλάτωνα. Ὅρων δὲ αὐτὸν μετὰ τῶν γνωρίμων, οὐ πρὸς Πλάτωνα ἀναχωροῦντα ἐκ τοῦ περιπάτου, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὸν ἀπιόντα εἰς τὴν πόλιν, ἤρετό τινα τῶν ἐν τῷ περιπάτῳ, ὅποι ποτὲ εἶη Πλάτων· ὑπώπτευσεν γὰρ αὐτὸν μαλακίζεσθαι. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο,

Ἐκεῖνος μὲν οὐ νοσεῖ, ἐνοχλῶν δὲ αὐτὸν Ἀριστοτέλης παραχωρῆσαι πεποίηκε τοῦ περιπάτου, καὶ ἀναχωρήσας ἐν τῷ κήπῳ τῷ ἑαυτοῦ φιλοσοφεῖ. Ὁ δὲ Ξενοκράτης ἀκούσας, παραχρῆμα ἦκε πρὸς Πλάτωνα, καὶ κατέλαβε διαλεγόμενον τοῖς σὺν ἑαυτῷ ἦσαν δὲ μάλα συχνοὶ, καὶ ἄξιοι λόγου, καὶ οἱ μάλιστα δοκοῦντες τῶν νέων ἐπιφανεῖς. Ἐπεὶ δὲ ἐπαύσατο τῆς ὁμιλίας, ἠσπάσατό τε, ὡς τὸ εἶκος, τὸν Ξενοκράτην φιλανθρώπως, καὶ αὖ πάλιν ὁ Ξενοκράτης ἐκεῖνον ὁμοίως. Διαλυθείσης δὲ τῆς συνουσίας, οὐδὲν οὔτε εἰπὼν πρὸς τὸν Πλάτωνα Ξενοκράτης, οὔτε ἀκούσας, συναγαγὼν τοὺς ἐταίρους, καὶ τῷ Σπενσίπῳ πάνυ ἰσχυρῶς ἐπέπληξε, παραχωρήσαντι τοῦ περιπάτου Ἀριστοτέλει, αὐτὸς τε ἐπέθετο τῷ Σταγειρίτῃ κατὰ τὸ καρτερόν, καὶ εἰς τοσοῦτον προῆλθε φιλοτιμίας, ὡς ἐξελάσαι αὐτὸν, καὶ ἀποδοῦναι τὸ σὺνηθες χωρίον τῷ Πλάτῳ.

XX. Περὶ Λυσάνδρου, καὶ δώρων ἀνακομισθέντων αὐτῷ.

Λυσάνδρῳ τῷ Σπαρτιάτῃ εἰς Ἰωνίαν ἀφικομένῳ οἱ κατὰ τὴν Ἰωνίαν ξένοι πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀπέπεμψαν, ἀτὰρ οὖν καὶ βοῦν, καὶ πλακοῦντα. Ὁ δὲ ἀπιδὼν εἰς τὸν πλακοῦντα, ἤρετο, Τί βούλεται τὸ πέμμα ἐκεῖνα εἶναι; ὁ δὲ κομίζων ἀπεκρίνατο, ὅτι ἐκ μέλιτος, καὶ τυροῦ καὶ ἄλλων τινῶν κατεσκευάσται. Ὁ δὲ Λυσάνδρος, Ἀλλὰ τοῦτο μὲν, εἶπε, δότε τοῖς Εἰλωσιν· ἐλευθέρου γὰρ οὐκ ἔστι βροῦμα. Τὸν δὲ βοῦν προσέταξε κατὰ τὰ πύτριασκευασθῆναι, καὶ ἐδείπνησεν ἠδέως.

XXI. Περὶ μεγαλοφροσύνης τοῦ
Θεμιστοκλέους.

Ἐπανήει ποτὲ ἐκ διδασκαλείου παῖς ἔτι ὢν Θεμιστοκλῆς. Εἶτα προσιόντος Πεισιστράτου, ὁ παιδαγωγὸς ἔφη τῷ Θεμιστοκλεῖ, μικρὸν ἐκχωρῆσαι τῆς ὁδοῦ, προσάγοντος τοῦ τυράννου. Ὁ δὲ καὶ πάνυ ἔλευθερίως ἀπεκρίνατο. Αὕτη γὰρ (εἶπεν) αὐτῷ οὐχ ἰκανὴ ὁδός; Οὕτως ἄρα εὐγενὲς τι καὶ μεγαλόφρον ἐνεφαίνετο τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ ἐξ ἐκείνου.

XXII. Περὶ τῆς τοῦ Αἰνείου εὐσεβείας,
καὶ τοῦ τῶν Ἑλλήνων ἐλέους πρὸς
τοὺς Τρῶας.

Ὅτε ἐάλω τὸ Ἴλιον, οἰκτεῖραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλισκομένων τύχας, καὶ πάνυ Ἑλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυξαν, ἕκαστον τῶν ἐλευθέρων ἐν, ὃ, τι καὶ βούλεται, τῶν οἰκείων ἀποφέρειν ἄράμενον. Ὁ οὖν Αἰνείας τοὺς πατρώους θεοὺς βαστάσας ἔφερεν, ὑπεριδὼν τῶν ἄλλων. Ἡσθύντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες, καὶ δεύτερον αὐτῷ κτῆμα συνεχώρησαν λαβεῖν. Ὁ δὲ τὸν πατέρα πάνυ σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος τοῖς ὤμοις ἔφερεν. Τπερεκπλαγέντες οὖν καὶ ἐπὶ τούτῳ οὐχ ἥμιστα, πάντων αὐτῷ τῶν οἰκείων κτημάτων ἀπέστησαν, ὁμολογοῦντες, ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς γειναμένους δι' αἰδοῦς ἄγοντας, καὶ οἱ φύσει πολέμιοι ἡμεροὶ γίνονται.

XXIII. Περὶ Ἀλεξάνδρου.

Καλὰ μὲν οὖν Ἀλεξάνδρου τὰ ἐπὶ Γρανίκῳ, καὶ τὰ ἐπὶ Ἰσσοῦ, καὶ ἡ πρὸς Ἀρβήλοισι μάχη, καὶ

Δαρείος ἡρημένος, καὶ Πέρσαι δουλεύοντες Μακεδόσι. Καλὰ δὲ καὶ τὰ τῆς ἄλλης ἀπάσης Ἀσίας νενικημένης, καὶ Ἰνδοὶ δὲ καὶ οὗτοι Ἀλεξάνδρῳ πειθόμενοι. Καλὸν καὶ τὸ πρὸς τῇ Τύρῳ, καὶ τὰ ἐν Ὄξυδράκαις, καὶ τὰ ἄλλα αὐτοῦ. Τί γὰρ δεῖ νῦν στενοχωρία λόγου περιλαμβάνειν τοσαύτην ἀνδρός εἰς ὄπλα ἀρετὴν; Ἔστω δὲ καὶ τῆς Τύχης, Ἀλεξάνδρου ἀγαπώσης τὰ πλείστα, εἴτις εἶη δύσερις. Καλὸς δὲ οὖν Ἀλέξανδρος μὴ ἠττώμενος τῆς Τύχης, μηδὲ πρὸς τὴν ἐξ αὐτῆς εἰς αὐτὸν προθυμίαν ἀπαγορεύων. Ἐκεῖνα δὲ οὐκ ἔτι καλὰ Ἀλεξάνδρου. Δίου μηνός, φασί, πέμπτη ἔπινε παρ' Εὐμαίῳ· εἶτα ἕκτη ἐκάθευθεν ἐκ τοῦ πότου, καὶ τοσοῦτον ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἔζησεν, ὅσον ἀναστὰς χρηματίσαι τοῖς ἡγεμόσιν ὑπὲρ τῆς αὐρίου πόρείας, λέγων, ὅτι ἔσται προῖ. Καὶ ἑβδόμη εἰσιτῆτο παρὰ Περδίκκᾳ, καὶ ἔπινε πάλιν, καὶ ὄγδῳ ἐκάθευθε. Πέμπτη δὲ ἐπὶ δέκα τοῦ αὐτοῦ μηνός καὶ ταύτῃ ἔπινε, καὶ τῇ ἐπομένῃ τὰ εἰθισμένα ἔδρα, τὰ ἐκ τοῦ πότου. Παρὰ Βαγῳᾶ δὲ ἐδείπνησε τετράδι μετὰ εἰκάδα (ἄπεῖχε τῶν βασιλείων ὁ Βαγῳᾶ οἶκος δέκα σταδίου)· εἶτα τῇ τρίτῃ ἐκάθευθε. Διοῖν δὲν θάτερον, ἢ Ἀλέξανδρος κακῶς τοσαύτας τοῦ μηνός ἡμέρας ἑαυτὸν ζημιοῖ διὰ τὸν οἶνον, ἢ οἱ ταῦτα ἀναγράψαντες ψεύδονται. Ἐξεστὶ δὲ ἐκ τούτων ἐννοεῖν καὶ τοῦ λοιποῦ χρόνου τὰ ὅμοια αὐτοῦς λέγοντας, ὧν καὶ Εὐμένης ὁ Καρδιανὸς καὶ ἐκεῖνός ἐστι.

XXIV. Περὶ φιλοκαλίας Ξενοφῶντος.

Ξενοφῶντι ἔμελε τῶν τε ἄλλων σπουδαίων, καὶ

οὐν καὶ ὄπλα καλὰ ἔχειν. Νικῶντι γὰρ, ἔλεγε, τοὺς πολεμίους τὴν καλλίστην στολὴν ἀρμόττειν· καὶ ἂ ποθνήσκοντι ἐν τῇ μάχῃ, κείσθαι καλῶς ἐν καλῇ τῇ πανοπλίᾳ. Τῷ γὰρ ἀνδρὶ τῷ γενναίῳ ταῦτ' εἶναι τὰ ἐντάφια, τὰ ὡς ἀληθῶς κοσμοῦντα αὐτόν. Λέγεται οὐν ὁ τοῦ Γρύλλου τὴν μὲν ἀσπίδα Ἀργολικὴν ἔχειν, τὸν δὲ θώρακα Ἀττικόν, τὸ δὲ κράνος Βοιωτιουργές, τὸν δὲ ἵππον Ἐπιδαύριον. Φιλοκάλου δὲ ἔγωγε ἂν εἶναι φαίην τὰ τοιαῦτα ἀνδρός, καὶ ἀξιούντος ἑαυτὸν τῶν καλῶν.

XXV. Περὶ Λεωνίδου, καὶ τῶν τριακοσίων ἐθελοντῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀποθανόντων.

Ὁ Λεωνίδης ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τριακόσιοι, τὸν μαντευόμενον αὐτοῖς θάνατον εἶλοντο ἐν Πύλαις· καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εὖ καὶ καλῶς ἀγωνισάμενοι τέλους ἔτυχον εὐκλεοῦς, καὶ δόξαν ἑαυτοῖς ἀθάνατον ἀπέλιπον, καὶ φήμην ἀγαθὴν δι' αἰῶνος.

XXVI. Περὶ Πινδάρου τοῦ τυράννου.

Πίνδαρος ὁ Μέλανος υἱός, Ἀλυάττου δὲ θυγατριδοῦς τοῦ Λυδοῦ, διαδεξάμενος τὴν Ἐφεσίων τυραννίδα, πρὸς μὲν τὰς τιμωρίας πικρὸς ἦν, καὶ ἀπαραίτητος, τὰ γε μὴν ἄλλα ἐδόκει φιλόπατρις εἶναι καὶ σώφρων, καὶ τοῦ μὴ δουλεῦσαι τὴν πατρίδα τοῖς Βαρβάροις πολλὴν πρόνοιαν ἔθειτο. Ἔδειξε ταῦτα οὕτως ἔχειν ἐκεῖνα δήπου. Ἐπεὶ γὰρ Κροῖσος ὁ πρὸς μητρὸς αὐτοῦ θεῖος καταστρεφόμενος τὴν Ἰωνίαν, καὶ πρὸς τὸν Πίνδαρον πρεσβείαν ἀ-

πέστειλεν, ἀξιῶν Ἐφεσίους ὑπ' αὐτῷ γενέσθαι ὡς
 δ' οὐκ ἐπέισθη, ἐπολιόρκει τὴν πόλιν Κροῖσος. Ἐ-
 πεί δέ τις τῶν πύργων ἀνετράπη, ὁ κληθεὶς ὕστερον
 προδότης, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ἑώρα τὸ δεινόν, συνε-
 βούλευσεν ὁ Πίνδαρος Ἐφεσίοις, ἐκδήσαντας ἐκ τῶν
 πυλῶν καὶ τῶν τειχῶν θάμιγγας, συνάψαι τοῖς κίο-
 σι τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος νεῶ, οἶονεὶ τὴν πόλιν ἀνάθη-
 μα ἑῶντας εἶναι τῇ Ἀρτέμιδι, ἀσυλίαν διὰ τούτων
 ἐπινοῶν τῇ Ἐφέσῳ· ὁ δὲ συνεβούλευε προσελθόν-
 τας δεῖσθαι τοῦ Λυδοῦ. Προβαλλομένων δὲ τὴν
 ἰκετηρίαν τῶν Ἐφεσίων, γελάσαντά φασι τὸν Κροῖ-
 σον, καὶ δεξάμενον πρῶως τὸ στρατηγηθὲν, τοῖς μὲν
 Ἐφεσίοις συγχωρῆσαι τὴν μετ' ἐλευθερίας ἀσφά-
 λειαν· τῷ δὲ Πινδάρῳ προστάξαι τῆς πόλεως ἀπαλ-
 λάττεσθαι. Ὁ δὲ οὐκ ἀντεῖπε· τῶν φίλων δὲ τοὺς
 συναπαίρειν αὐτῷ βουλευθέντας παραλαβῶν, τὸν
 υἱὸν καὶ τῆς οὐσίας τὸ πλεῖστον τῇ πόλει παρακα-
 ταθέμενος, καὶ ἓνα τῶν συνήθων Πασικλέα ἀποδεί-
 ξας ἐπίτροπον, καὶ τοῦ παιδός, καὶ τῶν χρημάτων,
 ἀπῆρεν εἰς Πελοπόννησον, τυραννικοῦ βίου φυγὴν
 αὐθαίρετον ἀλλαξάμενος, ὑπὲρ τοῦ μὴ ποιῆσαι τὴν
 πατρίδα ὑποχείριον Λυδοῖς.

XXVII. Περὶ Πλάτωνος πενίας, καὶ πῶς
 φιλοσοφία ἐπεχείρησεν.

Πέπυσμαι καὶ τοῦτον τὸν λόγον, εἰ δὲ ἀληθῆς
 ἔστιν, οὐκ οἶδα· ὃ δ' οὖν πέπυσμαι, ἐκεῖνό ἐστι.
 Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος, ὑπὸ πενίας, φασὶ, καταπο-
 νούμενος, ἔμελλεν ἐπὶ στρατείαν ἀποδημῆσαι· κατα-
 ληφθεὶς δὲ ὑπὸ Σωκράτους ὠνούμενος ὄπλα, ὁ Πλά-

των, ἀνεστάλη τὴν ὁρμὴν, διαλεχθέντος αὐτῷ τοῦ Σωκράτους, ἃ εἰκὸς ἦν, καὶ πείσαντος φιλοσοφίας ἐπιθυμῆσαι.

XXVIII. Πῶς ὁ Σωκράτης τὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου τύφον ἀνέστειλεν.

Ὅρῶν ὁ Σωκράτης τὸν Ἀλκιβιάδην τετυφωμένον ἐπὶ τῷ πλούτῳ, καὶ μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τοῖς ἀγροῖς, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τινα τόπον, ἔνθα ἀνέκειτο πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον, καὶ προσέταξε τὴν Ἀιτικὴν ἐνταῦθα ἀναζητεῖν. Ὡς δὲ εὔρε, προσέταξε τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἰδίους διαθρῆσαι. Τοῦ δὲ εἰπόντος, Ἀλλ' οὐδαμοῦ γεγραμμένοι εἰσὶν, Ἐπὶ τούτοις, εἶπε, μέγα φρονεῖς, οἵπερ οὐδὲν μέρος τῆς γῆς εἰσὶν;

XXIX. Περὶ Διογένους πενίας, καὶ τύφου.

Διογένης ὁ Σινωπεὺς συνεχῶς ἐπέλεγεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ὅτι τὰς ἐκ τῆς τραγωδίας ἀρὰς αὐτὸς ἐκπληροῖ, καὶ ὑπομένει· εἶναι γὰρ πλάνης, ἄοικος, πατρίδος ἐστερημένος, πτωχὸς, δυσείμων, βίον ἔχων τὸν ἐφήμερον. Καὶ ὅμως ἐπὶ τούτοις μέγα ἐφρόνει οὐδὲν ἥττον, ἢ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῇ τῆς οἰκουμένης ἀρχῇ, ὅτε καὶ Ἰνδοὺς ἐλὼν εἰς Βαβυλῶνα ὑπέστρεψεν.

XXX. Περὶ σωφρόνων τινῶν.

Ἀμοιβέας ὁ κιθαριδὸς σωφρονέστατος ἐλέγετο, καὶ γυναικὰ ὠραιότατην ἔχων μὴ ἐμιλεῖν αὐτῇ. Καὶ Διογένης ὁ τῆς τραγωδίας ὑποκριτής. Κλειτόμαχος δὲ ὁ παγκρατιαστής, εἴ ποτε καὶ κύνας εἶδε συμπλεκομένους, ἀπεστρέφετο· καὶ ἐν συμποσίῳ

εἴ τις ἀφροδίσιος λόγος παρερρύη, ἀναστὰς ἀπηλλάττετο.

XXXI. Περὶ Νικίου σπουδῆς περὶ τῆς ἰδίαν τέχνην.

Νικίας ὁ ζωγράφος τοσαύτην περὶ τὸ γράφειν σπουδὴν εἶχεν, ὥς ἐπιλαθῆσθαι πολλάκις αὐτὸν τροφὴν προσενέγκασθαι προστετηκότεν τῇ τέχνῃ.

XXXII. Περὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἡρακλέους κιθαρίζειν μανθανόντων.

Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, παῖς ὢν οὐπω πρόσηβος, ἐμάνθανε κιθαρίζειν. Τοῦ δὲ διδάσκοντος κρούσαι κελεύσαντος χορδὴν τινα σὺν μέλει, καὶ ἦν ἀπήτει τὰ κιθαρίσματα, Καὶ τί διοίσει, ἔφη, εἰάν ταύτην κρούσω; ἑτέραν δείξας. Ὁ δὲ οὐδὲν ἔφη διαφέρειν τῷ μέλλοντι βασιλεύσειν, ἀλλὰ οὐκ ἐπὶ τέχνῃ κιθαρίζειν μέλλοντι. Ἔδεισε δὲ ἄρα οὗτος, μὴ ὢν ἀπαίδευτος, τὸ τοῦ Λίνου πάθος. Τὸν γὰρ Ἡρακλέα ὁ Λίνος ἔτι παῖδα ὄντα κιθαρίζειν ἐπαίδευεν· ἀμουσότερον δὲ ἀπτομένου τοῦ ὄργάνου, ἐχαλέπηνε πρὸς αὐτὸν ὁ Λίνος. Ὁ δὲ ἀγανακτήσας, ὁ Ἡρακλῆς, τῷ πλήκτρῳ τοῦ Λίνου καθίκετο, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν.

XXXIII. Περὶ Σατύρου τοῦ αὐλητοῦ.

Σάτυρος ὁ αὐλητῆς Ἀρίστιωνος τοῦ φιλοσόφου πολλάκις ἠκροῶτο, καὶ κηλούμενος ἐκ τῶν λεγομένων, ἐπέλεγεν,

Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῶ ἐν πυρὶ θείην, τοὺς αὐλοὺς αἰνιττόμενος, καὶ τρόπον τινα τὴν τέχνην ἐκφραυλίζων παραβολῇ τῇ πρὸς φιλοσοφίαν.

XXXIV. Νόμος Λάκωσι καὶ Ῥωμαίοις
κοινός.

Ὅτι Λάκωσι καὶ Ῥωμαίοις νόμος ἦν, μὴ ἐξεῖ-
ναί τινι ὀψωνεῖν, μήτε ἄ βούλεται, μήτε ὅσα βούλε-
ται προσέταπτον γὰρ διὰ τε τῶν ἄλλων σωφρονεῖν
τούς πολίτας, καὶ διὰ τῆς τραπέζης οὐχ ἥκιστα.

XXXV. Ὅτι ἐν Ἀκαδημίᾳ γελαῖν οὐκ
ἐξῆν.

Λόγος δέ τις διαρρήει καὶ οὗτος Ἀττικὸς, ὃς λέ-
γει, πρότερον ἐν Ἀκαδημίᾳ μηδὲ γελάσαι ἐξουσίαν
εἶναι ὕβρει γὰρ, καὶ ὑαθυμίᾳ ἐπειρῶντο τὸ χωρίον
ἄβατον φυλάττειν.

XXXVI. Διὰ τί ὁ Ἀριστοτέλης ἀπέλιπε
τὰς Ἀθήνας.

Ἀριστοτέλης, ὅτε ἀπέλιπε τὰς Ἀθήνας δέει τῆς
κρίσεως, πρὸς τὸν ἐρόμενον αὐτὸν, Τίς ἐστὶν ἡ τῶν
Ἀθηναίων πόλις; ἔφη, Παγκάλῃ· ἀλλ' ἐν αὐτῇ,

Ὅχνη ἐπ' ὄχνη γηράσκει, σῦκον δ' ἐπὶ σῦκῳ,
τούς Συκοφάντας λέγων. Καὶ πρὸς τὸν ἐρόμενον,
διὰ τί ἀπέλιπε τὰς Ἀθήνας; ἀπεκρίνατο, ὅτι οὐ
βούλεται Ἀθηναίους δις ἐξαμαρτεῖν εἰς φιλοσοφίαν,
τὸ περὶ Σωκράτην πάθος αἰνιτιόμενος, καὶ τὸν καθ'
ἑαυτὸν κίνδυνον.

XXXVII. Νόμος Κείων κατὰ γερόντων.

Νόμος ἐστὶ Κείων· οἱ πάνυ παρ' αὐτοῖς γεγη-
ρακότες, ὥσπερ ἐπὶ ξενίᾳ παρακαλοῦντες ἑαυτούς, ἢ
ἐπὶ τινα ἐορταστικὴν θυσίαν, συνελθόντες, καὶ στε-
φανωσάμενοι, πίνουσι κώκειον, ὅταν ἑαυτοῖς συνει-
δῶσιν, ὅτι πρὸς τὰ ἔργα τὰ τῇ πατρίδι λυσιτελοῦν-

τα ἄχρηστοί εἰσιν, ὑποληρούσης ἤδη τι αὐτοῖς καὶ τῆς γνώμης διὰ τὸν χρόνον.

XXXVIII. Εὐρισκόμενά τινα πρῶτον ἐν Ἀθήναις.

Ἐπιείκειον ἐν Ἀθήναις εὐρεθῆναι λέγουσι πρῶτον τὴν ἑλαιάν, καὶ τὴν συκῆν, ἃ καὶ πρῶτον ἢ γῆ ἀνέδωκε. Δίκας τε δοῦναι, καὶ λαβεῖν εὖρον Ἀθηναῖοι πρῶτοι. Καὶ ἀγῶνά τὸν διὰ τῶν σωμάτων πρῶτοι ἐπενόησαν, καὶ ἀπεδύσαντο, καὶ ἠλείψαντο. Καὶ ἵππους ἔξευξε πρῶτος Ἐριχθόνιος.

XXXIX. Τί τινες πάλαι ἦσθιον.

Ἐπιείκειον ἐν Ἀθήναις εὐρεθῆναι λέγουσι πρῶτον τὴν ἑλαιάν, καὶ τὴν συκῆν, ἃ καὶ πρῶτον ἢ γῆ ἀνέδωκε. Δίκας τε δοῦναι, καὶ λαβεῖν εὖρον Ἀθηναῖοι πρῶτοι. Καὶ ἀγῶνά τὸν διὰ τῶν σωμάτων πρῶτοι ἐπενόησαν, καὶ ἀπεδύσαντο, καὶ ἠλείψαντο. Καὶ ἵππους ἔξευξε πρῶτος Ἐριχθόνιος.

XL. Περὶ Σατύρων, Τιτύρων καὶ Σιληνῶν.

Ἐπιείκειον ἐν Ἀθήναις εὐρεθῆναι λέγουσι πρῶτον τὴν ἑλαιάν, καὶ τὴν συκῆν, ἃ καὶ πρῶτον ἢ γῆ ἀνέδωκε. Δίκας τε δοῦναι, καὶ λαβεῖν εὖρον Ἀθηναῖοι πρῶτοι. Καὶ ἀγῶνά τὸν διὰ τῶν σωμάτων πρῶτοι ἐπενόησαν, καὶ ἀπεδύσαντο, καὶ ἠλείψαντο. Καὶ ἵππους ἔξευξε πρῶτος Ἐριχθόνιος.

ΧΛΙ. Πολλὰ τοῦ Διονύσου μετωνυμίαι.

Ὅτι τὸ πολυκαρπεῖν οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον Φλύειν. Ὅθεν τὸν Διόνυσον Φλεῶνα ἐκάλουν, καὶ Προτρύγην, καὶ Σταφυλίτην, καὶ Ὀμφακίτην, καὶ ἑτέρας πως διαφόρας.

ΧΛΙΙ. Περί τινων μαινομένων γυναικῶν.

Ἐλέγη καὶ Κελαινὴ Προΐτου θυγατέρες· μάχλους δὲ αὐτὰς ἢ τῆς Κύπρου βασιλῆς εἰργάσατο. Ἐπὶ μέρους δὲ τῆς Πελοποννήσου καὶ ἔδραμόν, φασί, γυμναὶ μαινόμεναι· ἐξεφοίτησαν δὲ καὶ εἰς ἄλλας χώρας τῆς Ἑλλάδος, παράφοροι οὔσαι ὑπὸ τῆς νόσου. Ἀκούω δὲ ὅτι καὶ ταῖς Λακεδαιμονίων γυναιξὶν ἔπεσέ τις οἴστρος βακχικὸς, καὶ ταῖς τῶν Χίων. Καὶ αἱ τῶν Βοιωτῶν δὲ ὡς ἐνθεώτατοι ἐμάνησαν, καὶ ἡ τραγωδία βοᾷ. Μόνας δὲ ἀφηνιάσαι τῆς χορείας ταύτης λέγουσι τοῦ Διονύσου τὰς Μινυῶν θυγατέρας, Λευκίππην, καὶ Ἀριστίππην, καὶ Ἀλκιθόην. Αἴτιον δὲ, ὅτι ἐπόθουν τοὺς γαμέτας, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐγένοντο τῷ θεῷ μαινάδες. Ὅ δὲ ὀργίζεται. Καὶ αἱ μὲν περὶ τοὺς ἴστους εἶχον, καὶ ἐπονοῦντο περὶ τὴν Ἐργάνην εὖ μάλα φιλοτίμως· ἀφνω δὲ κιττοὶ τε καὶ ἄμπελοι τοὺς ἴστους περιεῖρπον, καὶ τοῖς ταλάροις ἐνεφώλευον δράκοντες· ἐκ δὲ τῶν ὀρόφων ἔσταζον οἶνον καὶ γάλακτος σταγόνες. Τὰς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἀνέπειθεν ἐλθεῖν εἰς τὴν λατρείαν τοῦ δαίμονος. Ἐνταῦθά τοι καὶ πάθος εἰργάσαντο ἔξω Κιθαιρῶνος, οὐ μείον τοῦ ἐν Κιθαιρῶνι. Τὸν γὰρ τῆς Λευκίππης παῖδα, ἔτι ὑπάλδον ὄντα καὶ νεαρόν, διεσπάσαντο, οἷα νεβρόν, τῆς με-

νίας ἀρξάμεναι αἱ Μινυάδες, εἶτα ἐντεῦθεν ἐπὶ τὰς
ἐξ ἀρχῆς ἦσαν Μαινάδας· αἱ δὲ ἐδίωκον αὐτὰς δια-
τὸ ἄγος. Ἐκ δὴ τούτων ἐγένοντο ὄρνιθες, καὶ ἡ μὲν
ἤμειψε τὸ εἶδος εἰς κορώνην, ἡ δὲ εἰς νυκτερίδα, ἡ
δὲ εἰς γλαῦκα.

XLIII. Περὶ κιθαρῳδοῦ ὑπὸ τῶν Συβα-
ριτῶν φονευθέντος.

Ἐν Συβάρει κιθαρῳδοῦ ἄδοντος ἐν τῇ ἀγωνίᾳ,
ἣν ἐπετέλουν τῇ Ἥρᾳ, στασιασάντων ὑπὲρ αὐτοῦ
τῶν Συβαριτῶν, καὶ τὰ ὄπλα λαβόντων ἐπ' ἀλλή-
λους, φοβηθεὶς ὁ κιθαρῳδὸς σὺν αὐτῇ στολῇ κατέ-
φυγεν εἰς τὸν τῆς Ἥρας βωμόν. Οἱ δὲ οὐδὲ ἐνταῦ-
θα ἐφείσαντο τοῦ κιθαρῳδοῦ. Ὀλίγω δὲ ὕστερον
ἐδόκει αἷμα ἐν τῷ τῆς Ἥρας ναῶ ἀναβρῦειν, οὐδὲν
ἐλαττον πηγῆς ἀεννάου. Συβαριταὶ δὲ ἐπεμψαν εἰς
Δελφοὺς. Ἡ δὲ Πυθία ἀπεκρίνατο·

Βαῖν' ἀπ' ἐμῶν τριπόδων, ἔτι τοι φόνος ἀμφὶ
χέρεσσι

Πουλὸς ἀποστάζων ἀπὸ λαΐνου οὐδοῦ ἐρύκει.

Οὐ σε θεμιστεύσω. Μουσῶν θεράποντα κα-
τέκτας

Ἥρης πρὸς βωμοῖσι, θεῶν τίσιν οὐκ ἀλεείνας·

Τοῖς δὲ κακῶς ῥέξασι δίκης τέλος οὐχὶ χρονιστὸν,

Οὐδὲ παραιτητὸν, οὐδ' εἰ Διὸς ἔγγονοι εἶεν·

Ἄλλ' αὐτῶν κεφαλῆσι, καὶ ἐν σφειτέροισι τέκεσσι,

Εἴλειται, καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει.

Ἡ δὲ δίκη οὐκ ἐβράδυνε. Κροτωνιάταις γὰρ ἐναν-
τίον ὄπλα θέμενοι, ἀνάστατοι ὑπ' ἐκείνων ἐγένοντο,
καὶ ἡ πόλις αὐτῶν ἠφανίσθη.

XLIV. *Περὶ τινος δυναμένου βοηθεῖν τοῖς ἑταίροις, καὶ μὴ βοηθοῦντος, καὶ ἑτέρου βοηθοῦντος μὲν, ἀποτυχόντος δέ.*

Νεανίσκοι τρεῖς εἰς Δελφοὺς ἀφικόμενοι θεωροῖ συμπολιταὶ κακούργοις συμπεριτυγχάνουσιν. Ὁ οὖν εἷς ἀπέδρα τοὺς ληστιάς· ὁ δὲ δεῦτερος αὐτῶν συνεπλάκη τῷ λοιπῷ τῶν κακούργων, τῶν ἄλλων προαναλωθέντων, καὶ τοῦ μὲν ληστοῦ ἤμαρτεν, ὥσε δὲ τὸ ξίφος κατὰ τοῦ φίλου. Τῷ ἀποδράντι οὖν ἡ Πυθία ἀνεῖλε τάδε,

Ἄνδρὶ φίλῳ θνήσκοντι παρὼν πέλας οὐκ ἐβοήθεις.

Οὐ σε θεμιστεύσω· περικαλλέος ἔξιθι νηοῦ.

Καὶ τῷ ἑτέρῳ δὲ ἀνεῖλε τάδε, ἐρομένῳ τὴν Πυθίαν,

Ἐκτεινας τὸν ἑταῖρον ἀμύνων· οὐ σ' ἐμίανεν

Αἷμα, πέλεις δὲ χέρας καθαρώτερος, ἢ πάρος ἦσθα.

XLV. *Χρησμός Φιλίππῳ δοθεὶς.*

Φιλίππῳ φασὶ χρηστήριον ἐκπεσεῖν ἐν Βοιωτοῖς ἐν Τροφωνίου, φυλάττεσθαι δεῖν τὸ ἄρμα. Ἐκεῖνον οὖν δεῖ τοῦ χρησμοῦ, λόγος ἔχει, μηδέποτε ἀναβῆναι ἄρμα. Διπλοῦς οὖν ἐπὶ τούτοις ὑπορρέει λόγος. Οἱ μὲν γάρ φασι τὸ τοῦ Πausανίου ξίφος, ὃ τὸν Φίλιππον διεχρήσατο, ἄρμα ἔχειν ἐπὶ τῆς λαβῆς διαγεγλυμμένον ἐλεφάντινον· ὁ δὲ ἕτερος, τὴν Θηβαϊκὴν, τὴν καλουμένην Ἄρμα, περιελθόντα λίμνην ἀποσφαγῆναι. Ὁ μὲν πρῶτος λόγος, δημώδης· ἡ δὲ οὐκ εἰς πάντα ἐξεφοίτησεν.

XLVI. Νόμος Σταγειριτῶν.

Σταγειριτῶν νόμος οὗτος καὶ πάντη Ἑλληνικός. Ὁ μὴ κατέθου, φησὶ, μὴ λάμβανε.

XLVII. Περὶ Τιμοθέου, καὶ ἄλλων οὐδὲν ὠφεληθέντων ὑπὲρ ἰδίας ἀνδραγαθίας.

Τιμόθεον τὰ μὲν πρῶτα ἐπήνουν Ἀθηναῖοι ἐπεὶ δὲ ἔδοξεν ἀμαρτεῖν, ἃ ἔδοξεν, ἢ φθάνουσα αὐτὸν ἀνδραγαθία ἀλλ' οὐδὲ ὀλίγον ἔσωσεν, οὐδὲ μὴν αἰτῶν προγόνων ἀρεταί. Θεμιστοκλῆς δὲ οὐδὲν ὤνητο, οὔτε ἐκ τῆς ναυμαχίας, τῆς περὶ Σαλαμίνα, οὔτε ἐκ τῆς πρεσβείας τῆς εἰς Σπάρτην· λέγω δὲ ἦν ἐπρέσβευσε κλέπτων τὴν τῶν Ἀθηναίων τείχισιν. Ἐφυγε γὰρ κακείνος οὐ τὰς Ἀθήνας μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν. Καὶ Πausανίαν δὲ τὸν Λακεδαιμόνιον οὐδὲν ὤνησεν ἢ ἐν Πλαταιαῖς νίκη· ὑπὲρ δὲ ὧν ἐν Βυζαντίῳ ἐκαινούργει, καὶ ἐνόσει Περσικά, ὑπὲρ τούτων διέφθειρε καὶ τὴν χάριν, τὴν ἐπὶ τοῖς πρώτοις. Φωκίωνα δὲ ἢ εὐφημία ἢ καλοῦσα αὐτὸν Χρηστόν, οὐδὲν ὠφέλησεν, οὐδὲ τὰ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη, ἅπερ οὖν διεβίωσεν, οὐδὲν ἀδικήσας τοὺς Ἀθηναίους ἐν βραχεῖ· ἐπεὶ δὲ ἔδοξεν Ἀντιπάτρῳ τὸν Πειραιᾶ προδιδόναι, Ἀθηναῖοι κατέγνωσαν αὐτοῦ θάνατον.

ΑΙΔΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

I. Ἐθνῶν ἔθνη διάφορα.

ΛΕΓΕΙ τις νόμος Λευκανῶν· ἐὰν ἡλίου δύναντος ἀφίκηται ξένος, καὶ παρελθεῖν ἐθελήσῃ εἰς στέγην τινός, εἶτα μὴ δέξηται τὸν ἄνδρα, ζημιοῦσθαι αὐτὸν καὶ ὑπέχειν δίκας τῆς κακοξενίας, ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ τῷ ἀφικομένῳ, καὶ τῷ Ξενίῳ Διί.

Ὅτι Δαρδανεῖς, τοὺς ἀπὸ τῆς Ἰλλυρίδος, ἀκούω τρίς λούεσθαι μόνον παρὰ πάντα τὸν ἑαυτῶν βίον, ἐξ ὠδίνων, καὶ γαμοῦντας, καὶ ἀποθανόντας.

Ἰνδοὶ οὔτε δανείζουσιν, οὔτε ἴσασι δανείζεσθαι. Ἀλλ' οὐδὲ θέμις, ἄνδρα Ἰνδὸν οὔτε ἀδικῆσαι, οὔτε ἀδικηθῆναι. Διὸ οὐδὲ ποιοῦνται συγγραφὴν, ἢ παρακαταθήκην.

Νόμος ἐστὶ Σαρδάως· τοὺς ἤδη γεγηρακότας τῶν πατέρων οἱ παῖδες ῥοπάλοις τύπτοντες ἀνήρουν, καὶ ἔθαπτον, αἰσχρὸν ἡγούμενοι τὸν λίαν ὑπέργηρων ὄντα ζῆν ἔτι, ὡς πολλὰ ἀμαρτάνοντα, τοῦ σώματος διὰ τὸ γῆρας πεπονηκότος. Τῶν δὲ αὐτῶν ἐστὶ νόμος τοιοῦτος· ἀργίας ἦσαν δίκαι, καὶ τὸν εἰκῆ ζῶντα ἔδει κρίνεσθαι, καὶ διδόναι τὰς εὐθύνας, ἀποδεικνύντα, ὅθεν ζῆ.

Ἀσσύριοι τὰς ὄραιας γάμου παρθένους ἀθροίσαντες εἰς τινα πόλιν, ἀγορὰν αὐτῶν προκηρῦττουσι· καὶ ἕκαστος, ἣν ἂν πρίηται, ἀπάγει νύμφην.

Βύβλιος ἀνὴρ ἐν ὁδῷ περιτυχῶν οὐδέν, ὅν μὴ κατέθετο, ἀναιρεῖται· οὐ γὰρ ἠγεῖται τὸ τοιοῦτον εὖρημα, ἀλλὰ ἀδίκημα.

Λερβίκκαι τοὺς ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη βεβιωκότας ἀποκτείνουσι, τοὺς μὲν ἄνδρας καταθύουτες, ἀπάγχοντες δὲ τὰς γυναῖκας.

Κόλχοι δὲ τοὺς νεκροὺς ἐν βύρσαις θάπτουσι, καὶ καταρῥάψαντες, ἐκ τῶν δένδρων ἐξαριτῶσι.

Λυδοῖς ἦν ἔθος, πρὸ τοῦ συνοικεῖν τὰς γυναῖκας ἀνδράσιν ἑταιρεῖν· ἀπαξ δὲ καταζευχθείσας, σωφρονεῖν. Τὴν δὲ ἁμαρτάνουσαν εἰς ἕτερον, συγγνώμης τυχεῖν ἀδύνατον ἦν.

II. Περὶ Νικοστράτου τοῦ κιθαριστοῦ διαφορᾶς πρὸς Λαόδοκον τὸν κιθαρῳδόν.

Νικόστρατον τὸν κιθαριστὴν, λόγος τις περιέεισι λέγων, Λαοδόκω τῷ κιθαρῳδῷ διαφερόμενον ὑπὲρ μουσικῆς εἰπεῖν, ὅτι ἄρα ἐκεῖνος μὲν ἐστὶν ἐν μεγάλῃ τῇ τέχνῃ μικρός, αὐτὸς δὲ ἐν μικρᾷ μέγας. Οὐ μόνον δὲ ἄρα ἐστὶ σεμνὸν οἰκίαν αὐξῆσαι, καὶ πλοῦτον, ἀλλὰ γὰρ καὶ τέχνην, εἴ γέ τι δεῖ προσέχειν Νικοστράτῳ, εὖ καὶ καλῶς τοῦτο εἰπόντι.

III. Περὶ Πολύγνωτου, καὶ Διονυσίου γραφῶν.

Πολύγνωτος ὁ Θάσιος, καὶ Διονύσιος ὁ Κολοῶνιος γραφεὶς ἦσθη. Καὶ ὁ μὲν Πολύγνωτος ἔγρα-

φε τὰ μεγάλα, καὶ ἐν τοῖς τελείοις εἰργάζετο τὰ ἀ-
θλα· τὰ δὲ τοῦ Διονυσίου, πλὴν τοῦ μεγέθους, τὴν
τοῦ Πολυγνώτου τέχνην ἐμιμείτο εἰς τὴν ἀκριβειαν,
πάθος, καὶ ἦθος, καὶ σχημάτων χρῆσιν, ἱματίων λε-
πιότητος, καὶ τὰ λοιπά.

IV. Νόμος Θηβαϊκὸς περὶ τεχνιτῶν, καὶ
γραφέων.

Ἀκούω κείσθαι νόμον Θήβησι προστάττοντα
τοῖς τεχνίταις, καὶ τοῖς γραφικοῖς, καὶ τοῖς πλαστι-
κοῖς, εἰς τὸ κρεῖττον τὰς εἰκόνας μιμείσθαι. Ἀπει-
λεῖ δὲ ὁ νόμος τοῖς εἰς τὸ χεῖρόν ποτε ἢ πλάσασιν, ἢ
γράψασιν, ζημίαν τὸ τίμημα δροῦν.

V. Τίνες εὐεργεσιῶν ἐμνήσθησαν.

Εὐεργεσιῶν ἀπεμνήσθησαν, καὶ χάριτας ὑπέρ
αὐτῶν ἀπέδουσαν, Θησεὺς μὲν Ἡρακλεῖ. Αἰδωνέως
γὰρ αὐτὸν τοῦ Μολοτιῶν βασιλέως δήσαντος, ὅτε
ἐπὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἦλθε μετὰ Πειρίθου ἀρπα-
σόμενος αὐτήν ὁ Θησεὺς (οὐχ ἑαυτῷ σπουδάζων τὸν
γάμον, ἀλλὰ γὰρ τῇ τοῦ Πειρίθου χάριτι τοῦτο
δράσας), Ἡρακλῆς εἰς τοὺς Μολοττοὺς ἀφικόμενος
ἐρῶύσατο τὸν Θησεῖα, καὶ διὰ ταῦτα ἐκεῖνος αὐτῷ
βωμὸν ἀνέστησε. Καὶ οἱ Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις Πρώ-
νακτι καὶ ἐκεῖνοι χάριτας ἀπέδουσαν διὰ γὰρ αὐ-
τοὺς ἀπολομένου τοῦ Πρώνακτος, τὸν ἀγῶνα ἔθε-
σαν ἐπ' αὐτῷ, ὃν οἱ πολλοὶ οἶονται ἐπ' Ἀρχεμόρω
τεθῆναι ἐξ ἀρχῆς. Καὶ Ἡρακλῆς δὲ χάριτας ἀπέδωκε
Νέστορι. Νηλέως γὰρ αὐτὸν οὐ βουλομένου καθῆ-
ραι, οἱ μὲν ἄλλοι παῖδες σύμφηφοι ἦσαν τῷ Νηλεῖ,
ὁ δὲ Νέστωρ οὐχί· καὶ διὰ ταῦτα ἔλων τὴν πόλιν

Ἡρακλῆς, τὸν μὲν Νηλέα, καὶ τοὺς ἄλλους παῖδας αὐτοῦ ἀπέκτεινεν, οὐ μόνον δὲ ἐφείσατο Νέστορος, ἀλλὰ καὶ τὴν βασιλείαν τὴν πατρῴαν ἔχειν ἔδωκε. Καὶ Ἀθηναῖοι δὲ πανδημεὶ τοῖς Ἡρακλέους ἀπογόνους ἀπέτισαν χάριτας· ἐπεὶ γὰρ καὶ ἐκείνων ὁ προπάτωρ εὐεργέτης ἐγένετο τοῦ Θησέως, οἱ Ἀθηναῖοι διὰ ταῦτα κατήγαγον αὐτοὺς εἰς Πελοπόννησον. Καὶ Ἡρακλῆς δὲ ἀπέδωκε χάριτας τοῖς ἐκ Κλεωνῶν τριακοσίοις καὶ ἐξήκοντα· τούτοις γὰρ ἐπὶ τοὺς Μολιονίδας συστρατεύσασιν αὐτῷ, καὶ ἀποθανοῦσιν εὖ καὶ καλῶς, ἀπέστη τῶν ἐν Νεμέᾳ τιμῶν, ἃς ἔλαβε παρὰ τῶν Νεμέων, ὅτε τὸν ἐπιχωριάζοντα αὐτοῖς, καὶ λυμαινόμενον αὐτῶν τὰ ἔργα, ἐχειρώσατο λέοντα. Καὶ Μενεσθεὺς δὲ ὁ Πετειῶο περὶ τοὺς Τυνδαρίδας οὐκ ἐγένετο ἀχάριστος· ἐκβαλόντες γὰρ ἐκεῖνοι τοὺς Θησέως υἱοὺς, καὶ τὴν μητέρα τὴν Θησέως, Αἰθραν, αἰχμάλωτον λαβόντες, ἔδωκαν τὴν βασιλείαν τῷ Μενεσθεῖ. Διὰ ταῦτα πρῶτος ὁ Μενεσθεὺς Ἀνακτᾶς τε, καὶ Σωτῆρας ὠνόμασε. Καὶ Δαρεῖος δὲ ὁ Ῥσιτάσπου παρὰ Συλοσῶντος λαβὼν ἱμάτιον, ἔτι ἰδιώτης ὢν, ὅτε ἐγκρατῆς ἐγένετο τῆς βασιλείας, ἔδωκεν αὐτῷ τῆς πατρίδος τὴν ἀρχὴν, τῆς Σάμου· Χρύσεια χαλκείων, φαίη τις ἄν.

VI. Χρησμός ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων.

Ὅτι, ἡνίκα ἐβούλοντο Λακεδαιμόνιοι τὴν Ἀθηναίων ἀφανίσαι πόλιν, ἠρώτησαν τὸν Θεόν· καὶ ἀπεκρίνατο, τὴν κοινὴν ἐστίαν τῆς Ἑλλάδος μὴ κινεῖν.

II. Ὅτι ἐνίοτε μήτε ἐν θανάτῳ κακῶν
ἐστὶν ἀναπαύσασθαι, καὶ περὶ
Παυσανίου.

Οὐκ ἦν ἄρα τοῖς κακοῖς οὐδέ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος, ἐπεὶ μηδὲ τότε ἀναπαύονται· ἀλλ' ἢ παντελῶς ἀμοιροῦσι ταφῆς, ἢ καὶ, ἐὰν φθάσωσι ταφέντες, ὅμως καὶ ἐκ τῆς τελευταίας τιμῆς, καὶ τοῦ κοινοῦ πάντων σωμάτων ὄρμου, καὶ ἐκεῖθεν ἐκπίπτουσι. Λακεδαιμόνιοι γοῦν Παυσανίαν μηδίσαντα, οὐ μόνον λιμῶ ἀπέκτειναν, ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸν νεκρὸν ἐξέβαλον αὐτοῦ ἐκτὸς τῶν ὄρων, φησὶν Ἐπιτιμίδης.

VIII. Περὶ μεταβολῆς τύχης.

Εἶτα τίς οὐκ οἶδε τὰς τῆς τύχης μεταβολὰς ὀξυρόπους καὶ ταχείας; Λακεδαιμόνιοι γοῦν Θηβαίων ἄρξαντες, αὐτοὶ πάλιν ὑπ' ἐκείνων οὕτως ἐχειρώθησαν, ὡς τοὺς Θηβαίους μὴ μόνον εἰς Πελοπόννησον ἀφικέσθαι, ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸν Εὐρώταν διελθεῖν, καὶ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων τεμεῖν χώραν καὶ ὀλίγου καὶ τὴν πόλιν κατέλαβον, εἰ μὴ Ἐπαμινώνας ἔδεισε, μὴ Πελοποννήσιοι πάντες συμπνεύσωσι, καὶ ὑπὲρ τῆς Σπάρτης ἀγωνίσωνται.

Διονύσιος ὁ τύραννος, καταστίας ὑπὸ Καρχηδονίων εἰς πολιορκίαν, οὐδεμιᾶς αὐτῷ σωτηρίας ὑποφαινομένης, αὐτὸς μὲν ἄθυμος ἦν, καὶ ὑπενενόει δρασμὸν. Τῶν δὲ ἐταίρων αὐτῷ τις, Ἐλλοπίδης ὄνομα, προσελθὼν ἔφατο, ὦ Διονύσιε, καλὸν ἐντάφιον ἢ τυραννίς. Αἰδεσθεῖς οὖν ἐπὶ τούτῳ ἀνερόωσθη τὴν γνώμην, καὶ σὺν ὀλίγοις παμπόλλους μυ-

ριάδας κατηγώνισατο, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχὴν μείζω ἐποίησε.

Καὶ Ἀμύντας δὲ ὁ Μακεδῶν, ἠττηθεὶς ὑπὸ τῶν προσοίκων βαρβάρων, καὶ ἀποβαλὼν τὴν ἀρχὴν, γνώμην μὲν εἶχεν ὡς καὶ ἀπολείπων τὴν χώραν τελείως ἠγάπα γὰρ εἰ δυνηθείη διασῶσαι αὐτὸν γοῦν μόνον. Ἐπεὶ δὲ ἐν τούτοις ἦν, ἔφατό τις πρὸς αὐτὸν τὴν Ἐλλοπίδου φωνήν. Καὶ μικρὸν χρόνον καταλαβὼν, καὶ ἀθροίσας ὀλίγους στρατιώτας, ἀνεκτήσατο τὴν ἀρχὴν.

Ὅτι τὸν Ὡχον οἱ Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Ονον ἐκάλουν, τὸ νωθὲς αὐτοῦ τῆς γνώμης ἐκ τῆς ἀσθενείας τοῦ ζώου διαβάλλοντες. Ἀνθ' ὧν ἐκεῖνος τὸν Ἄπιν πρὸς βίαν κατέθυσεν Ὀνω.

Δίων ὁ Ἰππαρίνου, φυγὰς ὧν ὑπὸ Διονυσίου, μετὰ δισχιλίων στρατιωτῶν αὐθις κατεπολέμησεν, καὶ ὁ πρότερον αὐτὸς ἦν, τοῦτο ἐκεῖνον εἰργάσατο, φυγάδα.

Συρακούσιοι δὲ ἑννέα τριήρεσι πρὸς ἑκατὸν καὶ πενήκοντα τὰς τῶν Καρχηδονίων παραταξάμενοι, κατὰ πολὺ ἐκράτησαν.

ΙΧ. Περὶ Πλάτωνος ἀτυφίας, καὶ Ἀριστοτέλους ἀχαριστίας.

Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος ἐν Ὀλυμπίᾳ συνεσκήνωσεν ἀγνώσιν ἀνθρώποις, καὶ αὐτὸς ὧν αὐτοῖς ἀγνώς. Οὕτως δὲ αὐτοὺς ἐχειρώσατο, καὶ ἀνεδήσατο τῇ συνουσίᾳ, συνεστιώμενός τε αὐτοῖς ἀφελῶς, καὶ συνδιημερεύων ἐν πᾶσιν, ὡς ὑπερησθῆναι τοὺς ξένους τῇ τοῦ ἀνδρὸς συντυχίᾳ. Οὔτε δὲ Ἀκαδημίας

ἐμέμνητο, οὔτε Σωκράτους· αὐτόγε μὴν τοῦτο ἐνεφάνισεν αὐτοῖς, ὅτι καλεῖται Πλάτων. Ἐπεὶ δὲ ἦλθον εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑπεδέξατο αὐτοὺς εὖ μάλα φιλοφρόνως. Καὶ οἱ ξένοι, Ἄγε, εἶπον, ᾧ Πλάτων, ἐπίδειξον ἡμῖν καὶ τὸν ὁμώνυμόν σου, τὸν Σωκράτους ὁμιλητὴν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἦγησαι τὴν ἐκείνου, καὶ ἐπισύστησον τῷ ἀνδρὶ, ἵνα τι καὶ αὐτοῦ ἀπολαύσωμεν. Ὁ δὲ, ἠρέμα ὑπομειδιάσας, ὡσπερ οἷν καὶ εἰώθει, Ἄλλ' ἐγὼ, φησιν, αὐτὸς ἐκεῖνός εἰμι. Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν, εἰ τὸν ἄνδρα ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν τὸν τοσοῦτον ἠγνόησαν, ἀτύφως αὐτοῦ συγγενομένου καὶ ἀνεπιτηδεύτως αὐτοῖς, καὶ δείξαντος, ὅτι δύναται καὶ ἄνευ τῶν συνήθων λόγων χειροῦσθαι τοὺς συνόντας.

Ὅτι Πλάτων τὸν Ἀριστοτέλην ἐκάλει Πῶλον. Τί δὲ ἐβούλετο αὐτῷ τὸ ὄνομα ἐκεῖνο; Ἀηλονότι ὠμολόγηται, τὸν πῶλον, ὅταν κορυσθῆ τοῦ μητρῷου γάλακτος, λακτίζειν τὴν μητέρα. Ἠνίττετο οὖν καὶ Πλάτων ἀχαριστίαν τινὰ τοῦ Ἀριστοτέλους. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος τὰ μέγιστα εἰς φιλοσοφίαν παρὰ Πλάτωνος λαβὼν σπέρματα, καὶ ἐφόδια, εἶτα ὑποπλησθεὶς τῶν ἀρίστων, καὶ ἀφηνιάσας, ἀντικοδόμησεν αὐτῷ διατριβὴν καὶ ἀντιπαρεξήγαγεν ἐν τῷ περιπάτῳ ἑταίρους ἔχων καὶ ὁμιλητὰς, καὶ ἐγλίχετο ἀντίπαλος εἶναι Πλάτωνι.

X. Πῶς εἶχε πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ὁ Περικλῆς.

Εἶτα οὐκ ἦν τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων θεραπευτικὸς, ὁ Ξανθίππου Περικλῆς; Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ.

Ὅσακις γοῦν ἔμελλεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν παριέναι, ἠὔχετο μηδὲν αὐτῷ ῥῆμα ἐπιπολίσαι τοιοῦτον, ὅπερ οὖν ἔμελλεν ἐκτραχύνειν τὸν δῆμον, πρόσαντες αὐτῷ γενόμενον, καὶ ἀβούλητον δόξαν.

XI. Περὶ Σωκράτους φιλοκαλίας.

Διογένης ἔλεγε καὶ τὸν Σωκράτην αὐτὸν τρυφῆσαι· περιειργάσθαι γὰρ καὶ τῷ οἰκιδίῳ, καὶ τῷ σκιμποδίῳ, καὶ ταῖς βλαύταις δὲ αἴσπερ οὖν ἐχρητο Σωκράτης ἔστιν ὅτε.

XII. Περὶ Ἑλένης εἰκόνοσ ἐπὶ Ζεῦξιδος γραφείσης.

Ὁ Ζεῦξις ὁ Ἡρακλεώτης, ὅτε τὴν Ἑλένην ἔγραψε, πολλὰ ἐχρηματίσατο ἐκ τούτου τοῦ γραμματος· οὐ γὰρ εἰκῆ, καὶ ὡς ἔτυχε, τοὺς βουλομένους ἀνέδην εἶα ὄραν αὐτήν, ἀλλ' ἔδει ῥητὸν ἀργύριον καταβαλεῖν, εἶτα οὕτω θεάσασθαι. Ὡς οὖν μίσθωμα τοῦ Ἡρακλεώτου λαμβάνοντος ὑπὲρ τῆς γραφῆς, ἐκάλουν οἱ τότε Ἕλληνες ἐκείνην τὴν Ἑλένην, Ἑταίραν.

XIII. Ἐπικούρου γνώμη, καὶ εὐδαιμονία.

Ἐπίκουρος ὁ Ταργητέτιος ἔλεγεν, Ὡς ὀλίγον οὐχ ἱκανόν, ἀλλὰ τούτω γε οὐδὲν ἱκανόν. Ὁ αὐτὸς ἔλεγεν ἐτοιμῶς ἔχειν καὶ τῷ Διὶ περὶ εὐδαιμονίας διαγωνίζεσθαι, μάζαν ἔχων καὶ ὕδωρ. Ταῦτ' οὖν ἐνοῶν ὁ Ἐπίκουρος, τί βουλόμενος ἐπῆνει τὴν ἡδονήν, εἰσόμεθα ἄλλοτε.

XIV. Περὶ χρημάτων φειδοῦσ καὶ φυλακῆσ.

Πολλύκις τὰ κατ' ὄβολόν μετα πολλῶν πόνων συναχθέντα χρήματα, κατὰ τὸν Ἀρχίλοχον, εἰς πόρ-

της γυναικὸς ἔντερον καταίρουσιν. Ὡσπερ γὰρ ἐχίνον λαβεῖν μὲν ῥάδιον, συνέχειν δὲ χαλεπὸν, οὕτω καὶ τὰ χρήματα. Καὶ Ἀναξαγόρας ἐν τῷ περὶ βασιλείας φησὶ, Χαλεπὸν χρήματα συναγείρασθαι, χαλεπώτερον δὲ φυλακὴν τούτοις περιθεῖναι.

XV. Περὶ τινῶν ἐν νόσῳ μουσικῆν, καὶ ἄλλα μεμαθηκότων, καὶ ἰσχυρῶν γεγενημένων.

Ἰέρωνά φασὶ τὸν Σικελίας τύραννον τὰ πρῶτα ἰδιώτην εἶναι, καὶ ἀνθρώπων ἀμουσότατον, καὶ τὴν ἀγροικίαν ἄλλὰ μὴδὲ κατ' ὀλίγον τοῦ ἀδελφοῦ διαφέρειν τοῦ Γέλωνος· ἐπεὶ δὲ αὐτῷ συνηνέχθη νοσήσαι, μουσικώτατος ἀνθρώπων ἐγένετο, τὴν σχολὴν τὴν ἐκ τῆς ἀρρώστιας εἰς ἀκούσματα πεπαιδευμένα καταθέμενος. Ἔρωσθεις οὖν Ἰέρων συνῆν Σιμωνίδῃ τῷ Κεῖῳ, καὶ Πινδάρῳ τῷ Θηβαίῳ, καὶ Βακχυλίδῃ τῷ Ἰουλιήτῃ. Ὁ δὲ Γέλων ἀνθρωπος ἀμουσος.

Μουσικώτατον δὲ λέγουσι καὶ Πτολεμαῖον γενέσθαι τὸν δεύτερον, καὶ αὐτὸν νοσήσαντα. Λέγου δὲ καὶ Πλάτων τὸν Θεάγην φιλοσοφῆσαι δι' οὐδὲν ἄλλο, ἢ διὰ τὴν νοσοτροφίαν· εἰργουσα γὰρ αὐτὸν ἐκείνη τῶν πολιτικῶν, συνήλασεν εἰς τὸν τῆς σοφίας ἔρωτα. Τίς δὲ οὐκ ἂν νοῦν ἔχων συνηύξατο καὶ Ἀλκιβιάδῃ νόσον, καὶ Κριτία, καὶ Πανσανία τῷ Λακεδαιμονίῳ, καὶ ἄλλοις; Ἀλκιβιάδῃ μὲν καὶ Κριτία, ἵνα μὴ, ἀποδράντες Σωκράτους, ὃ μὲν ὑβριστῆς γένηται, καὶ ποτὲ μὲν φιλολάκων, ποτὲ δὲ βοιωτιάξῃ τὸν τρόπον, καὶ αὐτὸς πάλιν Θετταλίξῃ, καὶ τοῖς Μή-

δων καὶ Περσῶν ἀρέσκηται, ἐν Φαρναβιάζου γενόμενος τυραννικώτατος δὲ καὶ φονικώτατος ὁ Κριτίας γενόμενος, καὶ τὴν πατρίδα ἐλύπησε πολλὰ, καὶ αὐτὸς μισούμενος τὸν βίον κατέστρεψε.

Καὶ Στράτων δὲ ὁ Κορράγου εἰς δέον ἔοικε νοσήσαι· εὖ γὰρ γένους ἦκων, εὖ δὲ καὶ πλούτου, οὐκ ἐγυμνάζετο. Καμῶν δὲ τὸν σπλήνα, καὶ θεραπείας δεηθεὶς τῆς ἐκ τῶν γυμνασίων, τὰ μὲν πρῶτα, ὅσον ἐς τὸ ὑγιᾶναι, ἐχρῆτο αὐτοῖς· χωρῶν δὲ ἐς τὸ πρόσω τῆς τέχνης, καὶ ἐν ἔργῳ τιθέμενος αὐτὴν, Ὀλυμπιάσι μὲν ἐνίκησεν ἡμέρα μιᾷ πάλην, καὶ παγκράτιον, καὶ τῇ ἑξῆς Ὀλυμπιάδι, καὶ ἐν Νεμέᾳ δὲ, καὶ Πυθοῖ, καὶ Ἰσθμοῖ.

Δημοκράτης ὁ παλαιστής, καὶ αὐτὸς νοσήσας τοὺς πόδας, παριῶν εἰς τοὺς ἀγῶνας, καὶ σιὰς ἐν τῷ σταδίῳ, περιγράφων ἑαυτῷ κύκλον, προσέταττε τοῖς ἀντιπαλαισταῖς ἔξω τῆς γραμμῆς αὐτὸν προέλκειν· οἱ δὲ ἠτιῶντο ἀδυνατοῦντες· ὁ δὲ, εὖ διαβὰς ἐν τῇ στάσει καὶ ἐγκρατῶς, στεφανούμενος ἀπήει.

XVI. Παλαιῶν τινῶν ἰδιότητες.

Ἐὰν προσέχη τις Καλλία, φιλοπότην αὐτὸν ἐργάσεται ὁ Καλλίας· ἐὰν Ἰσμηνία, αὐλητὴν· ἀλαζόνα, ἐὰν Ἀλκιβιάδῃ· ὀψοποιὸν, ἐὰν Κρωβύλου· δεινὸν εἰπεῖν, ἐὰν Δημοσθένει· στρατηγικὸν, ἐὰν Ἐπαμινώνδῃ· μεγαλόφρονα, ἐὰν Ἀγησιλάῳ· καὶ χρηστὸν, ἐὰν Φωκιῶνι· καὶ δίκαιον, ἐὰν Ἀριστείδῃ· καὶ σοφόν, ἐὰν Σωκράτει.

XVII. Πυθαγόρου θαυμάσια καὶ δόξαι.

Ἐδίδασκε Πυθαγόρας τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι κρειτόνων γεγένηται σπερμάτων, ἢ κατὰ τὴν φύσιν τὴν θνητὴν· τῆς γὰρ αὐτῆς ἡμέρας ὤφθη καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐν Μεταποντίῳ, φησὶ, καὶ ἐν Κρότωνι. Καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ παρέφηνε χρυσοῦν τὸν ἕτερον τῶν μηρῶν. Καὶ Μυλλίαν δὲ τὸν Κροτωνιάτην ὑπέμνησεν, ὅτι Μίδας ὁ Γορδίου ἐστὶν ὁ Φρύξ. Καὶ τὸν αἰτὸν δὲ τὸν λευκὸν κατέψησεν ὑπομείναντα αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Κώσσα τοῦ ποταμοῦ διαβαίνων προσεβόηθη, τοῦ ποταμοῦ εἰπόντος αὐτῷ, Χαῖρε Πυθαγόρα.

Ἐλεγε δὲ ἱερώτατον εἶναι τὸ τῆς Μαλάχης φύλλον. Ἐλεγεν, ὅτι πάντων σοφώτατον ὁ ἄριθμός· δεύτερος δὲ, ὁ τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα θέμενος. Καὶ τὸν σεισμὸν ἐγενεαλόγει οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἢ σύνοδον τῶν τεθνεώτων. Ἡ δὲ Ἴρις, ἔφασκεν, ὡς αὐγὴ τοῦ ἡλίου ἐστὶ. Καὶ ὁ πολλάκις ἐμπίπτων τοῖς ὡσὶν ἤχος, φωνὴ τῶν κρειτόνων. Οὐχ οἷόν τε δὲ ἦν διαπορῆσαι ὑπὲρ τινος αὐτῷ, ἢ τοῖς λεχθεῖσσι τι προσερωτῆσαι, ἀλλ', ὡς χρησμῷ θείῳ, οὕτως οἱ τότε προσεῖχον τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτοῦ. Ἐπιστρεφομένου δὲ τὰς πόλεις αὐτοῦ, διέρρηει λόγος, ὅτι Πυθαγόρας ἀφίκετο οὐ διδάξων, ἀλλ' ἰατρούσων.

Προσέτατε δὲ ὁ αὐτὸς Πυθαγόρας καρδίας ἀπέχεσθαι, καὶ ἀλεκτρονόμος λευκοῦ, καὶ τῶν θνησειδίων παντὸς μᾶλλον, καὶ μὴ χρῆσθαι βαλανείῳ. μηδὲ βαδίζειν τὰς λεωφόρους· ἄδηλον γὰρ εἰ καθαρθεύουσι καὶ αὐτὰ ἐκεῖνα.

XVIII. Περὶ αἰδοῦς καὶ τιμῆς τοῦ Διονυσίου πρὸς Πλάτωνα.

Ἐπεὶ κατήλθε Πλάτων ἐν Σικελίᾳ κλητὸς, πολλὰ ἐπὶ πολλοῖς ἐπιστείλαντος τοῦ Διονυσίου, καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα ὁ νέος Διονύσιος, αὐτὸς μὲν ἡνιοχῶν, παραιβάτην δὲ ποιησάμενος τὸν Ἀρίστωνος, τότε δὴ φασὶ Συρακούσιον ἄνδρα, χαρίεντα, καὶ τῶν Ὀμήρου μὴ ἀπαιδευτον, ἥσθέντα τῇ ὄψει ταύτῃ, ἐπειπεῖν τὰ ἐξ Ἰλιάδος ἐκεῖνα, παρατρέψαντα ὀλίγον·

..... Μέγα δ' ἔβραχε φήγι-
νος ἄξων

Βριθοσύνη· δεινὸν γὰρ ἄγεν βροτὸν, ἄνδρα τ'
ἄριστον.

Ἐπεὶ ὑπόπτῃς ὢν εἰς πάντας ὁ Διονύσιος, ὁμοίως εἰς Πλάτωνα τοσαύτην ἔσχεν αἰδῶ, ὡς ἐκεῖνον μόνον εἰσιέναι πρὸς αὐτὸν μὴ ἐρευνώμενον, καίτοι Δίωνος αὐτὸν ἐπιστάμενος ἑταῖρον εἰς τὰ ἔσχατα εἶναι.

XIX. Ἐπεὶ παιδείαν ἐτίμησε Φίλιππος, καὶ περὶ Ἀριστοτέλους.

Φίλιππος ὁ Μακεδῶν οὐ μόνον ἐλέγετο τὰ πολέμια εἶναι ἀγαθός, καὶ εἰπεῖν δεινός, ἀλλὰ καὶ παιδείαν ἀνδρειότατα ἐτίμα. Ἀριστοτέλει γοῦν χορηγήσας πλοῦτον ἀνευδεῖν, αἴτιος γέγονε πολλῆς καὶ ἄλλης πολυπείριας, ἀτὰρ οὖν καὶ τῆς γνώσεως τῆς κατὰ τὰ ζῶα· καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτῶν ὁ τοῦ Νικομάχου διὰ τὴν ἐκ Φιλίππου περιουσίαν ἐκαρπώσατο. Καὶ Πλάτωνα δὲ ἐτίμησε, καὶ Θεόφραστον.

XX. Περὶ Δημοκρίτου, καὶ τῆς περὶ αὐτοῦ, Θεοφράστου, Ἱπποκράτους, καὶ ἄλλων δόξης.

Δημόκριτον τὸν Ἀβδηρίτην λόγος ἔχει τὰ τε ἄλλα γενέσθαι σοφόν, καὶ δὴ καὶ ἐπιθυμῆσαι λαθεῖν, καὶ ἐν ἔργῳ θεῖσθαι σφόδρα πάνν τοῦτο διὰ ταῦτά τοι καὶ πολλὴν ἐπήει γῆν. Ἦκεν οὖν καὶ πρὸς τοὺς Χαλδαίους, εἰς Βαβυλῶνα, καὶ πρὸς τοὺς Μάγους, καὶ τοὺς Σοφιστὰς τῶν Ἰνδῶν. Τὴν παρὰ τοῦ Δαμασίππου τοῦ πατρὸς οὐσίαν εἰς τρία μέρη νεμηθεῖσαν τοῖς ἀδελφοῖς τοῖς τρισι, τὸ ἀργύριον μόνον λαβῶν ἐφόδιον τῆς ὁδοῦ, τὰ λοιπὰ τοῖς ἀδελφοῖς εἶασε. Διὰ ταῦτά τοι καὶ Θεόφραστος αὐτὸν ἐπήνει, ὅτι περιῆει κρείττονα ἀγεσμὸν ἀγείρων Μενελάου, καὶ Ὀδυσσεύς. Ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἠλῶντο, αὐτόχρομα Φοινίκων ἐμπόρων μηδὲν διαφέροντες χρήματα γὰρ ἤθροισον, καὶ τοῦ περιπλου ταύτην εἶχον τὴν πρόφασιν.

Ὅτι οἱ Ἀβδηρίται ἐκάλουν τὸν Δημόκριτον Φιλοσοφίαν, τὸν δὲ Πρωταγόραν, Λόγον. Κατεγέλα δὲ πάντων ὁ Δημόκριτος, καὶ ἔλεγεν αὐτοὺς μαίνεσθαι ὅθεν καὶ Γελασίγον αὐτὸν ἐκάλουν οἱ πολῖται. Λέγουσι δὲ οἱ αὐτοὶ τὸν Ἱπποκράτην περὶ τὴν πρώτην ἐντευξίν ὑπὲρ τοῦ Δημοκρίτου δόξαν λαβεῖν, ὡς μαινομένου προιοῦσης δὲ αὐτοῖς τῆς συνουσίας, εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσαι τὸν ἄνδρα. Λέγουσι δὲ, Λωριέα ὄντα τὸν Ἱπποκράτην, ἀλλ' οὖν τὴν τοῦ Δημοκρίτου χάριν, τῇ Ἰάδι φωνῇ συγγράφαι τὰ συγγράμματα.

XXI. Παιδικὰ Σωκράτους, καὶ Πλάτωνος.

Ὅτι παιδικὰ ἐγένετο, Σωκράτους μὲν Ἀλκιβιάδης, Πλάτωνος δὲ Δίων. Ὁ μὲν τοι Δίων καὶ ἀπώνητό τι τοῦ ἐραστοῦ.

XXII. Περὶ Ἀθηναίων ἀβροσύνης.

Οἱ πάλαι Ἀθηναῖοι ἀλουργῆ μὲν ἠμπεύχοντο ἱμάτια, ποικίλους δὲ ἐνέδυνον χιτῶνας· κορυμβούς δὲ ἀναδοῦμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν, χρυσοῦς ἐνεῖροντες αὐταῖς τέττιγας, καὶ κόσμον ἄλλον πρόσθειον περιαιπτόμενοι χρυσοῦ, προήεσαν. Καὶ ὀκλαδίας αὐτοῖς δίφρους οἱ παῖδες ὑπέφερον, ἵνα μὴ καθίζωσιν ἑαυτοὺς εἰκῆ, καὶ ὡς ἔτυχε. Δῆλον δὲ, ὅτι καὶ ἡ τράπεζα ἦν αὐτοῖς, καὶ ἡ λοιπὴ διαίτα ἀβροτέρα. Τοιοῦτοι δὲ ὄντες τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἐνίκησαν.

XXIII. Περὶ τινῶν ἀσώτων.

Ὅτι Μερικλία, καὶ Καλλίαν τὸν Ἰππονίκου, καὶ Νικίαν τὸν Περγασῆθεν, τὸ ἀσωτεῦεσθαι, καὶ ὁ πρὸς ἡδονὴν βίος, εἰς ἀπορίαν περιέστησεν· ἐπεὶ γὰρ ἐπέλιπε τὰ χρήματα αὐτοῦς, οἱ τρεῖς κώνειον, τελευταίαν πρόποσιν, ἀλλήλοις προπιόντες, ὡσπερ-οῦν ἐκ συμποσίου ἀνέλυσαν.

XXIV. Πῶς ἂν ἡ φιλία διαμένοι μάλιστα.

Λεωπρέπης ὁ Κεῖος, ὁ τοῦ Σιμωνίδου πατήρ, ἔτυχέ ποτε ἐν παλαιστρᾷ καθήμενος· εἶτα μειράκια πρὸς ἀλλήλους οἰκείως διακείμενα ἤρετο τὸν ἄνδρα, πῶς ἂν αὐτοῖς ἡ φιλία διαμένοι μάλιστα. Ὁ δὲ

εἶπεν, Ἐάν ταῖς ἀλλήλων ὄργαῖς ἐξίστασθε, καὶ μὴ ὁμόσε χωροῦντες τῷ θυμῷ, εἶτα παροξύνητε ἀλλήλους κατ' ἀλλήλων.

XXV. Περὶ Θράσυλλου παραδόξου μανίας.

Θράσυλλος ὁ Αἰζωνεὺς παραδόξον καὶ καινὴν ἐνόσησε μανίαν. Ἀπολιπὼν γὰρ τὸ ἄστυ, καὶ κατελθὼν εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐνταῦθα οἰκῶν, τὰ πλοῖα τὰ καταίροντα ἐν αὐτῷ πάντα ἑαυτοῦ ἐνόμιζεν εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτὰ, καὶ αὐτὸς πάλιν ἐξέπεμπε, καὶ τοῖς περισωζομένοις, καὶ εἰσιοῦσιν εἰς τὸν λιμένα ὑπερέχαιρε· χρόνους δὲ διετέλεσε πολλοὺς συνοικῶν τῷ ἀρρώσθηματι τούτῳ. Ἐκ Σικελίας δὲ ἀναχθεὶς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, παρέδωκεν αὐτὸν ἰατρῷ ἰάσασθαι· καὶ ἐπαύσατο τῆς νόσου οὕτως. Ἐμνηστο δὲ πολλάκις τῆς ἐν μανίᾳ διατριβῆς, καὶ ἔλεγε μηδέποτε ἠσθῆναι τοσοῦτον, ὅσον τότε ἤδετο ἐπὶ ταῖς μηδὲν αὐτῷ προσηκούσαις ναυσὶν ἀποσωζομέναις.

XXVI. Περὶ Ἡλέκτρας.

Ξάνθος, ὁ ποιητὴς τῶν μελῶν (ἐγένετο δὲ οὗτος πρεσβύτερος Στησιχόρου τοῦ Ἰμεραίου), λέγει τὴν Ἡλέκτραν τοῦ Ἀγαμέμνονος οὐ τοῦτο ἔχειν τοῦνομα πρῶτον, ἀλλὰ Λαοδίκην. Ἐπεὶ δὲ Ἀγαμέμνων ἀνηρέθη, τὴν δὲ Κλυταιμνήστραν ὁ Αἰγισθος ἔγημε, καὶ ἐβασίλευσεν, ἄλεκτρον οὔσαν, καὶ καταγερωῶσαν παρθένον, Ἀργεῖοι Ἡλέκτραν ἐκάλεσαν, διὰ τὸ ἀμοιρεῖν ἀνδρὸς, καὶ μὴ πεπειρωῆσθαι λέκτρον.

XXVII. Περὶ Παμφάου δώρου, καὶ Διοτίμου.

Ὅτι Παμφάης ὁ Πριηνεύς Κροίσῳ τῷ Λυδῷ, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ περιόντος, τριάκοντα μνᾶς ἔδωκεν. Παραλαβὼν δὲ τὴν ἀρχὴν, μεστὴν ἄμαξαν ἀργυρίου ἀπέπεμψεν αὐτῷ.

Ὅτι Διογένης, λαβὼν παρὰ Διοτίμου τοῦ Κασσιίου νόμισμα ὀλίγον, ἔφη

Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῆσι μενοινᾶς, Ἄνδρά τε, καὶ οἶκον.

Ἐδόκει δὲ πως ὁ Διότιμος μαλθακώτερος εἶναι.

XXVIII. Ὅτι ὁ Φερεκύδης φθειρίασιν ἔπαθε δι' ἀθεότητα.

Φερεκύδης ὁ Σύριος τὸν βίον ἀλγεινότατον ἀνθρώπων κατέστρεψε, τοῦ παντὸς αὐτῷ σώματος ὑπὸ τῶν φθειρῶν ἀναλωθέντος καὶ γενομένης ἰαίσχρῳ αὐτῷ τῆς ὄψεως, τὴν ἐκ τῶν συνήθων ἐξέκλινε συνουσίαν. Ὅποτε δὲ τις προσελθὼν ἐπυνθάνετο, ὅπως διάγοι; διὰ τῆς ὀπῆς, τῆς κατὰ τὴν θύραν, διείρας τὸν δάκτυλον, ψιλὸν γεγονότα τῆς σαρκὸς, ἐπέλεγεν, οὕτω διακεῖσθαι καὶ τὸ πᾶν αὐτοῦ σῶμα. Λέγουσι δὲ Δηλίων παῖδες τὸν θεὸν τὸν ἐν Δήλῳ, μηνίσαντα αὐτῷ, τοῦτο ποιῆσαι. Καθήμενον γὰρ ἐν Δήλῳ μετὰ τῶν μαθητῶν, ἄλλα ἔτε πολλά φασὶ περὶ τῆς ἑαυτοῦ σοφίας εἰπεῖν, καὶ δὴ καὶ τοῦτο, μηδενὶ τῶν θεῶν θῦσαι, καὶ ὅμως οὐδὲν ἦτιον ἠδύως βεβιωκέναι καὶ ἀλύπως, οὐ μείον τῶν ἑκατόμβας καταθυόντων. Ἐπεὶ ταύτης οὖν τῆς κουφολεγίας βαρυτάτην ζημίαν ἐξέτισεν.

XXIX. Περὶ Ἀλεξάνδρου γελοῖον.

Οὐ γὰρ δὴ δύναμαι πείθειν ἑμαυτὸν μὴ γελαῖν ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίππου εἶ γε, ἀπίρους ἀκούων εἶναι τινὰς κόσμους λέγοντος Δημοκρίτου ἐν τοῖς συγγράμμασιν, ὅδε ἠνιάτο μηδὲ τοῦ ἐνός καὶ κοινοῦ κρατῶν. Πύσον δὲ ἐπὶ αὐτῷ Δημοκρίτος ἐγέλασεν ἂν αὐτὸς, τί δεῖ καὶ λέγειν, ὧ ἔργον τοῦτο ἦν;

ΑΙΔΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

I. Ὅτι Ταχῶς δι' ἀβροτέραν δίαιταν ἐτελεύτησεν.

ΤΑΧΩΣ ὁ Αἰγύπιος, ἕως μὲν ἐχρῆτο τῇ ἐπιχωρίῳ διαίτῃ, καὶ εὐτελῶς διεβίω, ὑγιεινότητος ἀνθρώπων διῆγεν· ἐπεὶ δὲ εἰς Πέρσας ἀφίκετο, καὶ εἰς τὴν ἐκείνων τρυφὴν ἐξέπεσε, τὸ ἀήθες τῶν σιτίων οὐκ ἐνεγκὼν, ὑπὸ δυσεντερίας τὸν βίον κατέστρεψε, τῆς τρυφῆς ἀλλαξάμενος θάνατον.

II. Φερεκύδης πῶς τέθνηκεν.

Ὅτι Φερεκύδης, Πυθαγόρου διδάσκαλος, ἐμπεσὼν εἰς τὴν ἀρρώστιαν, πρῶτον μὲν ἴδρου ἰδρωτα

θερμόν, ἰξώδη, ὁμοιον ὡς μύξαις, ὕστερον δὲ, θηριώδη, μετὰ δὲ, ἐφθειρίασε. Καὶ διαλυομένων τῶν σαρκῶν εἰς τοὺς φθειρίας, ἐπεγένετο τῆξις, καὶ οὕτω τὸν βίον κατήλλαξεν.

III. Περὶ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν.

Ἀριστοτέλης τὰς νῦν Ἡρακλείους στηλάς καλουμένας, πρὶν ἢ κληθῆναι τοῦτό, φησι Βριάρεω καλεῖσθαι αὐτάς· ἐπεὶ δὲ καθῆρε γῆν καὶ θάλασσαν Ἡρακλῆς, καὶ ἀναμφιλόγως εὐεργέτης ἐγένετο τῶν ἀνθρώπων, τιμῶντες αὐτὸν, τὴν μὲν Βριάρεω μνήμην παρ' οὐδέν ἐποιήσαντο, Ἡρακλείους δὲ προσηγόρευσαν.

IV. Περὶ φυτῶν τινῶν ἐν Δήλῳ θαλλόντων.

Ὅτι ἀναθῆλαι λόγος ἐστὶ Δήλιος φυτὰ ἐν Δήλῳ, ἐλαίαν καὶ φοίνικα, ὧν ἀψαμένην τὴν Λητῶ, εὐθὺς ἀποκυῆσαι, τέως οὐ δυναμένην τοῦτο δρᾶσαι.

V. Περὶ Ἐπαμινώνδου ἀκτημοσύνης, καὶ μεγαλοφροσύνης.

Ἐπαμινώνδας ἕνα εἶχε τρίβωνα, καὶ αὐτὸν ὄυπῶντα· εἴ ποτε δὲ αὐτὸν ἔδωκεν εἰς γναφεῖον, αὐτὸς ὑπέμενε οἴκοι δι' ἀπορίαν ἑτέρου. Ἐν δὲ τούτοις τῆς περιουσίας ὧν, τοῦ Περσῶν βασιλέως πέμπαντος αὐτῷ πολὺ χρυσίον, οὐ προσήκατο· καὶ, εἴτι ἐγὼ νοῶ, μεγαλοφρονέστερος ἦν τοῦ διδόντος ὁ μὴ λαβῶν.

VI. Περὶ Καλάνου ἐκουσίας τελευτῆς.

Ἄξιον δὲ καὶ τὸ Καλάνου τοῦ Ἰνδοῦ τέλος ἐπαινεῖσαι, ἄλλος δ' ἂν εἶπεν, ὅτι καὶ ἀγασθῆναι. Ἐγέ-

νετο δὲ τοιοῦτον. Κάλανος δ' Ἰνδῶν σοφιστῆς, μακρὰ χαίρειν φράσας Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Μακεδόσι, καὶ τῷ βίῳ, ὅτε ἐβουλήθη ἀπολύσαι αὐτὸν ἐκ τῶν τοῦ σώματος δεσμῶν, ἐνένηστο μὲν ἢ πυρὰ ἐν τῷ καλλίστῳ προαστείῳ τῆς Βαβυλῶνος· καὶ ἦν τὰ ξύλα αὔα, καὶ πρὸς εὐωδίαν εὖ μάλα ἐπίλεκτα, κέδρου, καὶ θύου, καὶ κυπαρίττου, καὶ μυρσίνης, καὶ δάφνης. Αὐτὸς δὲ γυμνασάμενος γυμνάσιον τὸ εἰωθὸς (ἦν δὲ αὐτὸ δρόμος), ἀνελθὼν ἐπὶ μέσης τῆς πυρᾶς ἔστη ἑστεφανωμένος καλάμου κόμῃ. Καὶ ὁ μὲν ἥλιος αὐτὸν προσέβαλλεν· ὁ δὲ αὐτὸν προσεκύνει, καὶ τοῦτο ἦν τὸ σύνθημα εἰς τὸ ἐξάπτειν τὴν πυρὰν τοῖς Μακεδόσι. Καὶ τὸ μὲν ἐδραῖτο, ὁ δὲ περιληφθεὶς ὑπὸ τῆς φλογός, ἀτρέπτως εἰστήκει, καὶ οὐ πρότερον ἀνετράπη, πρὶν ἢ διελύθῃ. Ἐνταῦθα φασιν ἐκπλαγῆναι καὶ τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ εἰπεῖν, ὅτι μείζονας ἀντιπάλους αὐτοῦ Κάλανος κατηγωνίστα· ὁ μὲν γὰρ πρὸς Πῶρον, καὶ Ταξίλην, καὶ Λαρεῖον διήθλησεν, ὁ δὲ Κάλανος πρὸς τὸν πόνον, καὶ τὸν θάνατον.

VII. Περὶ Ἀναχάρσιδος.

Οἱ μὲν Σκύθαι περὶ τὴν ἑαυτῶν πλανῶνται Ἀνάχαρσις δὲ, ἄτε ἀνὴρ σοφός, καὶ περαιτέρω προήγαγε τὴν πλάνην. Ἦκε γοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὁ Σόλων ἐθαύμασεν αὐτόν.

VIII. Πῶς τινες τὰ σκώμματα ἤνεγκαν.

Τὰ σκώμματα καὶ αἱ λοιδορίαι οὐδέν μοι δοκεῖ δύνασθαι. Ἐὰν γὰρ στερεᾶς γνώμης λάβωνται, καταλέλυνται· ἐὰν δὲ ἄγεννοῦς καὶ ταπεινῆς, ἴσχυσε,

καὶ οὐ μόνον ἐλύπησε πολλάκις, ἀλλὰ καὶ ἀπέκτεινε. Τούτων ἀπόδειξις ἐκείνα ἔστω. Σωκράτης μὲν οὐ κωμωδούμενος, ἐγέλα· Πολύαγρος δὲ ἀπήγξατο.

IX. Περὶ Ἀριστοτέλους.

Ἀριστοτέλης ἀσωτευσάμενος τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς χρήματα, ὤρμησεν ἐπὶ στρατείαν· εἶτα ἀπαλλάττων κακῶς ἐν τούτῳ, φαρμακοπώλης ἀνεφάνη. Παρειαρουεῖς δὲ εἰς τὸν Περίπατον, καὶ παρακοῦων τῶν λόγων, ἀμείνων πεφυκῶς πολλῶν, εἶτα ἕξιν περιεβάλετο, ἣν μετὰ ταῦτα ἐκτίησατο.

X. Νηῶν τινῶν, καὶ ὀπλιτῶν ἀριθμὸς, οὓς οἱ Ἀθηναῖοι ἀπώλεσαν.

Νηΐτην στόλον Ἀθηναῖοι εἰργάζοντο ἑαυτοῖς ἀεὶ φιλοπόνως. Κατὰ χρόνους δὲ, τὰ μὲν κατορθοῦντες, τὰ δὲ ἠτιώμενοι, ἀπώλεσαν τριήρεις μὲν ἐν Αἰγύπτῳ διακοσίας, σὺν τοῖς πληρώμασι περὶ Κύπρον δὲ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν· ἐν Σικελίᾳ τεσσαράκοντα καὶ διακοσίας· ἐν δὲ Ἑλλησπόντῳ διακοσίας. Ὀπλίται δὲ ἀπώλοντο αὐτοῖς ἐν Σικελίᾳ μυριάδες τέσσαρες, χίλιοι δὲ ἐν Χαιρωνείᾳ.

XI. Περὶ Θρακῶν βασιλέως ὀμότητος κατὰ τῶν αὐτοῦ υἱῶν.

Θρακῶν βασιλεὺς (τὸ δὲ ὄνομα λεγέτω ἄλλος), ὅτε ὁ Ξέρξης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐστράτευσεν, εἰς Ροδόπην τὸ ὄρος ἀπέδρα· τοῖς δὲ ἕξ παισὶν αὐτοῦ συμβούλευε μὴ στρατεύειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Δῆλον δὲ, ὅτι φιλέλλην ἦν ὁ ἀνὴρ. Οἱ δὲ οὐκ ἐπείσθησαν ὑποστρέψαντας δὲ αὐτοὺς πάντας ἐξετύφλωσε, μὴ ποιήσας Ἑλληνικά.

XII. Ὅτι ὁ Δημάδης ἐξημιώθη, ψηφισάμενος θεὸν τὸν Ἀλέξανδρον.

Οὐ δύναμαι δὲ Ἀθηναίων μὴ οὐ φιλεῖν ταῦτα. Ἐκκλησίας οὔσης Ἀθηναίοις, παρελθὼν ὁ Δημάδης ἐψηφίσατο θεὸν τὸν Ἀλέξανδρον τρισκαιδέκατον. Τῆς δὲ ἀσεβείας ὁ δῆμος τὸ ὑπερβάλλον μὴ ἐνεγκῶν, ζημίαν ἐτιμήσαντο τῷ Δημάδῃ ταλάντων ἑκατὸν, ὅτι θνητὸν αὐτὸν δὴ τὸν Ἀλέξανδρον ὄντα ἐνεγραψε τοῖς Ὀλυμπίοις.

XIII. Ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἀγχίστροφοι πρὸς νεωτερισμούς.

Ἦσαν δὲ ἄρα Ἀθηναῖοι δεινῶς εἰς τὰς πολιτείας εὐτράπελοι, καὶ ἐπιτήδειοι πρὸς τὰς μεταβολὰς παντὸς μᾶλλον. Βασιλείαν μὲρ γὰρ ἤνεγκαν σωφρόνως ἐπὶ Κέκροπος, καὶ Ἐρεχθέως, καὶ Θησέως, καὶ τῶν Κοδριδῶν κάτω. Τυραννίδος ἐπειράθησαν ἐπὶ τῶν Πεισιστρατιδῶν· ἀριστοκρατία δὲ ἐχρήσαντο μέχρι τῶν τετρακοσίων. Ἐἶτα ἕστερον δέκα τῶν πολιτῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ἤρχον τῆς πόλεως· τελευταῖον δὲ ἐγένετο ἀναρχία περὶ τὴν τῶν Τριάκοντα κατάστασιν. Ταύτην δὲ τὴν οὕτως ἀγχίστροφον μεταβολὴν τοῦ τρόπου εἰ ἐπαινεῖν χρή, ἀλλὰ ἔγωγε τοῦτο οὐκ οἶδα.

XIV. Νόμος Ἀττικὸς περὶ σωμάτων ταφῆς, καὶ βοῶν σφαγῆς.

Νόμος καὶ οὗτος Ἀττικὸς. Ὅς ἂν ἀτάφω περιτύχη σώματι ἀνθρώπου, πάντως ἐπιβάλλειν αὐτοῦ γῆν· θάπτειν δὲ πρὸς δυσμὰς βλέποντας. Καὶ τοῦτο δὲ ἦν φυλατιόμενον παρ' αὐτοῖς. Βοῦν ἀρότην,

καὶ ὑπὸ ζυγὸν πονήσαντα σὺν ἀρότρῳ, ἢ καὶ σὺν τῇ ἀμάξῃ, μηδὲ τοῦτον θύειν· ὅτι καὶ οὗτος εἶη ἀνγεωργὸς καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις καμάτων κοινωνός.

XV. Δικαστήρια ἐν Ἀθήναις περὶ τῶν σφαγέων.

Ὅτι δικαστήρια ἦν Ἀττικά, περὶ μὲν τῶν ἐκ προνοίας ἀποκτεινάντων, ἐν Ἀρείῳ πάγῳ· περὶ δὲ τῶν ἀκουσίως, ἐπὶ Παλλαδίῳ· περὶ δὲ τῶν κτεῖναι μὲν ὁμολογούντων, ἀμφισβητούντων δὲ, ὅτι δικαίως, ἐπὶ Δελφινίῳ γίνονται αἱ εὐθύναι.

XVI. Ὅτι παιδίον διὰ ἱεροσυλίαν θάνατον κατεκρίθη.

Ὅτι ἐκ τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος στεφάνου πέταλον χρυσοῦν ἐκπεσὸν ἀνείλετο παιδίον, οὐ μὴν ἔλαθεν. Οἱ οὖν δικασταὶ παίγνια καὶ ἀστραγάλους προὔθηκάν τῳ παιδί, καὶ τὸ πέταλον· ὃ δὲ καὶ αὐθις ἐπὶ τὸν χρυσὸν κατηνέχθη. Καὶ διὰ ταῦτα ἀπέκτειναν αὐτὸ ὡς θεοσύλην, οὐ δόντες συγγνώμην τῇ ἡλικίᾳ ἀλλὰ τιμωρησάμενοι διὰ τὴν προᾶξιν.

XVII. Περὶ Ἀθηναίων δεισιδαιμονίας.

Ὅτι τοσοῦτον ἦν Ἀθηναίοις δεισιδαιμονίας· εἴ τις πρηνίδιον ἐξέκοψεν ἐξ Ἡρώου, ἀπέκτεινον αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ Ἀτιάρβην, ὅτι τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸν ἱερόν στρουθὸν ἀπέκτεινε πατάξας, οὐκ ἀργῶς τοῦτο Ἀθηναῖοι παρεῖδον, ἀλλ' ἀπέκτειναν Ἀτιάρβην, καὶ οὐκ ἔδοσαν οὔτε ἀγνοίας συγγνώμην, οὔτε μανίας, πρεσβύτερα τούτων ἀμφοτέρων τὰ τοῦ θεοῦ ποιησάμενοι. Ἐλέγτετο γὰρ ἀκουσίως, οἱ δὲ, μεμηνῶς τοῦτο δρᾶσαι.

XVIII. Περὶ ἐγκύου γυναικὸς θάνατοι
κατακριθείσης.

Ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή, ἐπεὶ τινα φαρμακίδα συνέλαβον, καὶ ἔμελλον θανατώσειν, οὐ πρῶτοι αὐτὴν ἀπέκτειναν, πρὶν ἢ ἀπεκύησεν ὅτε γὰρ συνελήφθη, ἔκνε. Τὸ ἀναίτιον οὖν βρέφος ἀναλύοντες τῆς καταδίκης, τὴν αἰτίαν μόνην ἐδικαίωσαν τῷ θανάτῳ.

XIX. Αἰσχύλος ἀσεβείας κριθεὶς πῶς
διεσώθη.

Αἰσχύλος ὁ τραγωδὸς ἐκρίνετο ἀσεβείας ἐπὶ τινι δράματι. Ἐτοιμῶν οὖν ὄντων Ἀθηναίων βάλλειν αὐτὸν λίθοις, Ἀμεινίας ὁ νεώτερος ἀδελφός, διακαλυψάμενος τὸ ἱμάτιον, ἔδειξε τὸν πήχυν ἔρημον τῆς χειρός. Ἐτυχε δὲ ἀριστεύων ἐν Σαλαμῖνι ὁ Ἀμεινίας, ἀποβεβληκῶς τὴν χεῖρα, καὶ πρῶτος Ἀθηναίων τῶν ἀριστείων ἔτυχεν. Ἐπεὶ δὲ εἶδον οἱ δικασταὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸ πάθος, ὑπεμνήσθησαν τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ἀφῆκαν τὸν Αἰσχύλον.

XX. Περὶ Ταραντίνων νηστείας καὶ
Ῥηγίνων.

Ταραντίνων πολιορκουμένων ὑπὸ Ἀθηναίων, καὶ μελλόντων ἀλῶναι λιμῶ, οἱ Ῥηγῖνοι ἐψηφίσαντο μίαν ἡμέραν ἐν ταῖς δέκα νηστεύειν, καὶ ἐκείνης τὰς τροφὰς ἐκχωρῆσαι Ταραντίνοις. Ἀποστάντων οὖν αὐτῶν, ἐσώθησαν, καὶ μεμνημένοι τοῦ πάθους, ἑορτὴν ἄγουσι τὴν καλουμένην Νηστείαν οἱ Ταραντῖνοι.

XXI. Ὅτι ἡ Μήδεια τὰ οἰκεῖα τέκνα
οὐκ ἀπέκτεινεν.

Λέγει τις λόγος, τὴν φήμην τὴν κατὰ τῆς Μηδίας ψευδῆ εἶναι· μὴ γὰρ αὐτὴν ἀποκτεῖναι τὰ τέκνα, ἀλλὰ Κορινθίους. Τὸ δὲ μυθολόγημα τοῦτο ὑπὲρ τῆς Κολχίδος, καὶ τὸ δράμα, Εὐριπίδην φασὶ διαπλάσαι, δεηθέντων Κορινθίων· καὶ ἐπικρατῆσαι τοῦ ἀληθοῦς τὸ ψεῦδος διὰ τὴν τοῦ ποιητοῦ ἀρετὴν. Ἐπὲρ δὲ τοῦ τολμήματός, φασί, τῶν παιδων μέχρι τοῦ νῦν ἐναγίζουσι τοῖς παισὶ Κορίνθιοι, οἷονεὶ δασμὸν τούτοις ἀποδιδόντες.

ΑΙΛΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ι. Περί τινων κατ' ἄλλων ὀργῆς, ἀπανθρωπίας, ὕβρεως, ἀδικίας, ἐπάρσεως.

ἈΘΗΝΑΙΟΙ, κρατήσαντες Χαλκιδέων, κατεκλήρουσαν αὐτῶν τὴν γῆν εἰς δισχιλίους κλήρους, τὴν Ἰππόβοτον καλουμένην χώραν. Τεμένη δὲ ἀνήκων τῇ Ἀθηνᾷ ἐν τῷ Διλιάντῳ ὀνομαζομένῳ τόπῳ τὴν

δὲ λοιπὴν ἐμίσθωσαν, κατὰ τὰς στήλας τὰς πρὸς τῇ βασιλείῳ στοᾶ ἑστηκυίας, αἵπερ οὖν τὰ τῶν μισθώσεων ὑπομνήματα εἶχον. Τοὺς δὲ αἰχμαλώτους ἔδησαν, καὶ οὐδὲ ἐνταῦθα ἔσβεσαν τὸν κατὰ Χαλκιδέων θυμόν.

Λακεδαιμόνιοι, Μεσσηνίων κρατήσαντες, τῶν μὲν γινομένων ἀπάντων ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ τὰ ἡμίση ἔλάβανον αὐτοί· καὶ τὰς γυναῖκας τὰς ἐλευθέρας εἰς τὰ πένθη βαδίζειν ἠνάγκαζον, καὶ τοὺς ἀλλοτριούς, καὶ μηδὲν σφίσι προσήκοντας, νεκροὺς κλαίειν· τοὺς δὲ τῶν ἀνδρῶν ἀπέλιπον γεωργεῖν, οὓς δὲ ἀπέδοντο, οὓς δὲ ἀπέκτειναν.

Ἀθηναῖοι δὲ ὕβρισαν καὶ ἐκείνην τὴν ὕβριν εὐτυχίας γὰρ λαβόμενοι, τὴν εὐπραγίαν σωφρόνως οὐκ ἤνεγκαν. Τὰς γοῦν παρθένους τῶν μετοίκων σκιαδηφορεῖν ἐν ταῖς πομπαῖς ἠνάγκαζον ταῖς ἑαυτῶν κύραις, τὰς δὲ γυναῖκας ταῖς γυναιξὶ, τοὺς δὲ ἀνδρας σκαφηφορεῖν.

Σικυώνιοι δὲ, Πελλήνην ἐλόντες, τὰς τε γυναῖκας τῶν Πελληνέων καὶ τὰς θυγατέρας ἐπ' οἰκῆματος ἕστησαν· ἀγριώτατα ταῦτα, ἃ Θεοὶ Ἑλλήνιοι, καὶ οὐδὲ ἐν βαρβάροις καλὰ, κατὰ γε τὴν ἐμὴν μνησίαν.

Ἐπεὶ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην ἐνίκησεν ὁ Φίλιππος, ἐπὶ τῷ πραχθέντι αὐτός τε ἤρτο, καὶ οἱ Μακεδόνες πάντες. Οἱ δὲ Ἕλληνες δεινῶς αὐτὸν κατέπτηξαν, καὶ ἑαυτοὺς κατὰ πόλεις ἐνεχείρισαν αὐτῷ φέροντες. Καὶ τοῦτό γε ἔδρασαν Θηβαῖοι, καὶ Μεγαρεῖς, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Ἀχαιοὶ, καὶ Ἡλεῖοι,

καὶ Εὐβοεῖς, καὶ οἱ ἐν τῇ Ἀκτῇ πάντες. Οὐ μὴν ἐφύλαξε τὰς πρὸς αὐτοὺς ὁμολογίας ὁ Φίλιππος, ἀλλ' ἐδουλώσατο πάντας, ἔκδικα καὶ παράνομα δρῶν.

II. Περὶ ἀνδρείας τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀρματίδου.

Ὁ Ἀρματίδου τοῦ Θεσπιέως παῖς, παραγενόμενος σύμμαχος Ἀθηναίοις μετὰ καὶ ἄλλων πολιτῶν, τὰ μὲν πρῶτα ἐμάχετο εὖ καὶ καλῶς καταναλωθέντων δὲ αὐτοῦ τῶν ὄπλων, ψιλαῖς ταῖς χερσὶ πρὸς καθωπλισμένους ἀγωνιζόμενος, εὐκλεῶς τὸν βίον ἐτελεύτα. Πατρόθεν οὖν τὸν νεανίαν προσεῖπον, κυδαίνων αὐτὸν Ὀμηρικῶς. Τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ εἶτω ἐπιμελὲς εἰδέναι, ἀλλαχόθεν εἴσεται.

III. Περὶ Ἰσάδα, ἔτι παιδός.

Ὅτι Λακεδαιμόνιοι Ἰσάδαν, ἔτι παῖδα ὄντα, καὶ μήπω τοῦ νόμου καλοῦντος αὐτὸν εἰς ὄπλα, ὅτι ἐκ τοῦ γυμνασίου ἐκπηδήσας ἠρίστευσεν, ἐστεφάνωσαν μὲν, ὅτι δὲ πρὸ τῆς ἀπαιτουμένης ἡλικίας, καὶ μὴ τὰ ἐπιχώρια ἔχων ὄπλα, ὤρμησεν εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ἐζημίωσαν.

IV. Περὶ τοῦ τὴν Λύσανδρου θυγατέρα ἐγγυησαμένου.

Ὁ μὲν Λύσανδρος ἐτεθνήκει· ὁ δὲ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἔτι ζῶντος ἐγγυησάμενος, ἐπεὶ καὶ ἡ παῖς ἐρήμη πατρὸς ἀπελείπετο, καὶ ὁ Λύσανδρος, μετὰ τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν ἀνεφάνη πένθης ὢν, ὅδε ἀνεδύετο ὁ ἐγγυησάμενος, καὶ οὐδὲ ἔφασκεν ἄξιόθαι γυναῖκα. Ἐπὶ τούτοις οἱ Ἐφοροὶ τὸν ἄνδρα

ἐξημίωσαν· οὔτε γὰρ Λακωνικὰ ἐφρόνει, οὔτε ἄλλως Ἑλληνικὰ, φίλου τε ἀποθανόντος ἀμνημονῶν, καὶ τῶν συνθηκῶν τὸν πλοῦτον προτιμῶν.

V. Περὶ Ἀθηναίων πρέσβων.

Ἐπιπέμπει Ἀθηναῖοι τοὺς εἰς Ἀρκαδίαν ἀποσταλέντας πρεσβευτάς, ἐπεὶ ἑτέραν ὁδὸν ἦλθον, καὶ οὐ τὴν προστεταγμένην, καίτοι κατορθώσαντας, ὅμως ἀπέκτειναν.

VI. Λακωνικοὶ νόμοι.

Ἡ γὰρ οὐ καὶ ταῦτα Λακωνικά; Νόμος ἐστὶ τοῖς Σπαρτιώταις, τὸν παρασχόμενον υἱοὺς τρεῖς, ἀτέλειαν ἔχειν φρουρᾶς, τὸν δὲ πέντε, πασῶν τῶν λειτουργιῶν ἀφείσθαι. Γαμεῖν δὲ ἀπροίκους ἔτι. Βάναυσον δὲ εἰδέναι τέχνην ἄνδρα Λακεδαιμόνιον οὐκ ἐξῆν. Φοινικίδα δὲ ἀμπέχεσθαι κατὰ τὰς μάχας, ἀνάγκη ἦν· ἔχειν δὲ τὴν χροῖαν καὶ σεμνότητός τι πρὸς ταύτη γε μὴν καὶ τὴν ῥύσιν τοῦ ἐπιγενομένου αἵματος ἐκ τῶν τραυμάτων ἔτι γε μᾶλλον ἐκπλήττειν τοὺς ἀντιπάλους, βαθυτέρας τῆς ὀψεως γινομένης, καὶ φοβερωτέρας μᾶλλον.

Ἐπιπέμπει οὐκ ἐξῆν ἄνδρὶ Λάκωνι οὐδὲ σκυλεῦσαι τὸν πολέμιον. Οἱ δὲ καλῶς ἀγωνισάμενοι, καὶ ἀποθανόντες, θαλλοῖς ἀνεδοῦντο, καὶ κλάδοις ἑτέροις, καὶ δι' ἐπαίνων ἤγοντο· οἱ δὲ τελέως ἀριστεύσαντες, καὶ φοινικίδος αὐτοῖς ἐπιβληθείσης, ἐνδόξως ἐθάπτοντο.

VII. Περὶ σειμοῦ τῆ Σπάρτη ἐπιπεσόντος.

Ἐπιπέμπει οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἐκ Ταινάρου ἰκέτας

παρασπονδήσαντες ἀνέστησαν καὶ ἀπέκτεινάν (ἦσαν δὲ οἰκέται τῶν Εἰλώτων), κατὰ μῆνιν τοῦ Ποσειδῶνος σεισμός ἐπιπεσὼν τῇ Σπάρτῃ, τὴν πόλιν ἀνδρειότατα κατέσεισεν, ὡς πέντα μόνας ἀπολειφθῆναι οἰκίας ἐξ ἀπάσης τῆς πόλεως.

VIII. Περὶ Ἀρταξέρξου ἀναιρέσεως.

Ἀρταξέρξην, τὸν καὶ Ὠχον ἐπικληθέντα, ὅτε ἐπεβούλευσεν αὐτῷ Βαγῶας ὁ εὐνοῦχος, ὃς ἦν Αἰγύπτιος, φασὶν ἀναιρεθέντα καὶ κατακοπέντα τοῖς αἰλούροισ παραβληθῆναι· ἐτάφη δὲ τις ἄλλος ἀνὴρ αὐτοῦ, καὶ ἀπεδόθη ταῖς βασιλικαῖς θήκαις. Θεοσυλλαι μὲν τοῦ Ὠχου καὶ ἄλλαι μὲν λέγονται, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν Αἴγυπτον. Τῷ δὲ Βαγῶα οὐκ ἀπέχρησε τὸ ἀποκτεῖναι τὸν Ὠχον· ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ λαβὰς μαχαιρῶν ἐποίησε, τὸ φορικὸν αὐτοῦ ἐκδεικνύμενος διὰ τούτων. Ἐμίσησε δὲ αὐτὸν, ἐπεὶ τὸν Ἄπιν, ἐν Αἰγύπτῳ γενόμενος, ἀπέκτεινε καὶ οὗτος, ὡς ὁ Καμβύσης πρότερον.

IX. Περὶ θησαυροῦ ὑπὸ Δελφῶν ζητούμενου ἐν Πυθοῖ.

Ἐπεὶ καὶ ἐκ τῶν Ὀμήρου ποιημάτων ἦκεν εἰς Δελφοὺς λέγουσα δόξα, παλαιόπλουτον εἶναι τὸ τοῦ Απόλλωνος χωρίον, ἐν τοῖς ἔπεσιν ἐκείνοις,

Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἔργει

Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἐνὶ πετρῆεσσι,

τοὺς Δελφοὺς ἐπιχειρῆσαι διασκάπτειν λόγος ἔχει τὰ περὶ τὴν ἐστίαν, καὶ τὸν τρίποδα· γενομένων δὲ σεισμῶν περὶ τὸ μαντεῖον ἀνδρικῶν, παύσασθαι σωφρονήσαντας.

**X. Νόμος περὶ ἀσῶν παρὰ Περικλέους
τεθείς.**

Περικλῆς, στρατηγῶν, Ἀθηναίοις νόμον ἔγραψεν, Ἐάν μὴ τύχη τις ἐξ ἀμφοῖν ὑπάρχων ἀσῶν, τούτῳ μὴ μετεῖναι τῆς πολιτείας. Μετήλθε δὲ ἄρα αὐτὸν ἢ ἐκ τοῦ νόμου νέμεσις. Οἱ γὰρ δύο παῖδες, οἵπερ οὖν ἦσθη αὐτῶ, Πάραλός τε καὶ Ξάνθιππος, ἀλλὰ οὗτοι μὲν κατὰ τὴν νόσον τὴν δημοσίαν τοῦ λοιμοῦ ἀπέθανον· κατελείφθη δὲ ὁ Περικλῆς ἐπὶ τοῖς νόθοις, οἵπερ οὖν οὐ μετέσχον τῆς πολιτείας κατὰ τὸν πατρῶον νόμον.

**XI. Περὶ Γέλωνος τὴν ἀρχὴν ἀποδοῦ-
ναι βουλομένου.**

Γέλων ἐν Ἰμέρα νικήσας Καρχηδονίους, πῦσαν ὑφ' ἑαυτὸν τὴν Σικελίαν ἐποίησατο. Εἶτα ἐλθὼν εἰς τὴν ἀγορὰν γυμνός, ἔφατο ἀποδιδόναι τοῖς πολίταις τὴν ἀρχὴν· οἱ δὲ οὐκ ἤθελον, δηλονότι πεπειραμένοι αὐτοῦ, καὶ δημοτικωτέρου, ἢ κατὰ τὴν τῶν μονάρχων ἐξουσίαν. Διὰ ταῦτά τοι καὶ ἐν τῷ τῆς Σικελίας Ἡρας ναῶ ἔστηκεν αὐτοῦ εἰκὼν, γυμνὸν αὐτὸν δεικνῦσα, καὶ ὠμολόγει τὴν προᾶξιν τοῦ Γέλωνος τὸ γράμμα.

**XII. Περὶ Διονυσίου εὐδαιμονίας, καὶ
οἴου τέλους αὐτῆς ἔλαχεν.**

Διονύσιος δὲ ὁ δεῦτερος τὴν ἀρχὴν εἶχεν εὖ μάλα πεφραγμένην τοῦτον τὸν τρόπον. Ναῦς μὲν ἐκέκτητο οὐκ ἐλάττονας τῶν τετρακοσίων, ἐξήρεις καὶ πεντήρεις· πεζῶν δὲ δύναμιν εἰς δέκα μυριάδας, ἵππεῖς δὲ ἐννεακισχιλίους. Ἡ δὲ πόλις τῶν Συρακουσίων

λιμέσιν ἐκεκόσμητο μεγίστοις, καὶ τεῖχος αὐτῇ περι-
εβέβλητο ὑψηλότατον· σκεύη δὲ εἶχεν ἑτοιμα ναυσὶν
ἄλλαις πεντακοσίαις· τισθησαύριστο δὲ αὐτῇ καὶ
σῖτος εἰς ἑκατὸν μεδίμνων μυριάδας. Καὶ ὀπλιθῆκη
νενησμένη ἄσπίσι, καὶ μαχαίραις, καὶ δόρασι, καὶ
κνημίσι περιτταῖς, καὶ θώραξι, καὶ καταπέλταις· ὁ
δὲ καταπέλτης εὖρημα ἦν αὐτοῦ Διονυσίου. Εἶχε
δὲ καὶ συμμάχους παμπόλλους. Καὶ τούτοις ἐπι-
θαρόων ὁ Διονύσιος ἀδάμαντι δεδεμένην ὤρετο τὴν
ἀρχὴν κεκτῆσθαι. Ἄλλ' οὕτως γε πρώτους μὲν ἀπέ-
κτεινε τοὺς ἀδελφοὺς· εἶδε δὲ καὶ τοὺς υἱοὺς βιαίως
ἀποσφαγέοντας, καὶ τὰς θυγατέρας καταισχυρθείσας,
εἶτα ἀποσφαγείσας γυμνάς. Οὐδεὶς δὲ τῶν ἀπ' αὐ-
τοῦ ταφῆς τῆς νομιζομένης ἔτυχεν· οἱ μὲν γὰρ ζῶν-
τες κατεκαύθησαν, οἱ δὲ κατατμηθέντες εἰς τὸ πέ-
λαγος ἐξεμύριον. Τοῦτο δὲ ἀπήντησεν αὐτῷ,
Δίωνος τοῦ Ἰππαρίνου ἐπιθεμένου τῇ ἀρχῇ. Αὐτὸς
δὲ ἐν πενίᾳ μυρία διάγων κατέστρεψε τὸν βίον γη-
ραιός. Λέγει δὲ Θεόπομπος, ὑπὸ τῆς ἀκρατοποσίας
τῆς ἄγαν αὐτὸν διαφθαρεῖν τὰς ὄψεις, ὥς ἀμυ-
δρὸν βλέπειν· ἀποκαθῆσθαι δὲ ἐν τοῖς κουρείοις,
καὶ γελωτοποιεῖν. Καὶ ἐν τῷ μεσαιτάτῳ τῆς Ἑλλά-
δος ἀσχημονῶν διετέλει, βίον διαντλῶν ἀλγεινότα-
τον. Καὶ ἦν δεῖγμα οὐ τὸ τυχὸν τοῖς ἀνθρώποις εἰς
σωφροσύνην, καὶ τρόπου κόσμον ἢ τοῦ Διονυσίου
ἐκ τῶν τηλικούτων εἰς οὕτω ταπεινὰ μεταβολή.

XIII. Περὶ τυραννίδων αἱ εἰς ἐγγόνους ἐν Ἑλλάδι διήρκεσαν.

Καλῶς τὸ δαιμόνιον ἐπὶ τριγωνίαν τυραννίδας

μη ἄγον· ἀλλὰ ἢ παραχρῆμα ἐκτρίβον τοὺς τυράν-
 νους, πίτυος δίκην, ἢ παιδων ἐξισχύον. Μνημονεύ-
 ονται δὲ ὑφ' Ἑλλήνων ἐξ αἰῶνος καὶ εἰς ἐγγόνους
 διαρκέσαι αἶδε, ἦτε Γέλωνος ἐν Σικελίᾳ, καὶ ἡ τῶν
 Λευκωνιδῶν περὶ Βόσπορον, καὶ ἡ τῶν Κυψελιδῶν
 ἐν Κορίνθῳ.

XIV. Περὶ Δαρείου ἐπιβουλευθέντος.

Ἡμερώτατον δὲ Δαρείου τοῦτο τὸ ἔργον ἀκούω
 τοῦ παιδὸς τοῦ Ἰστάσπου. Ἀρίβαζος δὲ Ἰρκανὸς
 ἐπεβούλευσεν αὐτῷ, μετὰ καὶ ἄλλων ἀνδρῶν, οὐκ ἀ-
 φανῶν τῶν ἐν Πέρσῃσι· ἦν δὲ ἡ ἐπιβουλή ἐν κυνη-
 γεσίῳ. Ἄπερ προμαθῶν ὁ Δαρεῖος οὐκ ἔπτηξεν, ἀλ-
 λά, προστάξας αὐτοῖς λαβεῖν τὰ ὄπλα, καὶ τοὺς ἵπ-
 πους, ἐκέλευσεν αὐτοὺς διατείνασθαι τὰ παλτά, καὶ
 δριμύ ἐνιδῶν, Τί οὖν οὐ δρᾶτε τοῦτο, εἶπεν, ἐφ' ὃ
 καὶ ὤρμησατε; Οἱ δὲ, ἰδόντες ἄτρεπτον ἀνδρὸς
 βλέμμα, ἀνεστάλησαν τὴν ὁρμήν. Τὸ δέος δὲ αὐ-
 τοὺς κατέσχευεν οὕτως, ὥς καὶ ἐκβαλεῖν τὰς αἰχμὰς,
 καὶ ἀφαιλέσθαι τῶν ἵππων, καὶ προσκυνῆσαι Δα-
 ρεῖον, καὶ ἑαυτοὺς παραδοῦναι, ὃ, τι καὶ βούλοιο
 πράττειν. Ὁ δὲ διέστησεν ἄλλους ἄλλη, καὶ τοὺς μὲν
 ἐπὶ τὰ τῆς Ἰνδικῆς ὄρια ἀπέπεμψε, τοὺς δὲ ἐπὶ τὰ
 Σκυθικά. Καὶ ἐκεῖνοι ἔμειναν αὐτῷ πιστοὶ, διὰ
 μνήμης ἔχοντες τὴν εὐεργεσίαν.

ΑΙΛΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

I. Περὶ Σεμιράμιδος, καὶ πῶς τὴν τῶν Ἀσσυρίων ἀρχὴν κατέσχε.

ΣΕΜΙΡΑΜΙΝ τὴν Ἀσσυρίαν ἄλλοι μὲν ἄλλως ἀδουσι· ὠραισιότης δὲ ἐγένετο γυναικῶν, εἰ καὶ ἀφελέστερον ἐχρῆτο τῷ κάλλει. Ἀφικομένη δὲ πρὸς τὸν τῶν Ἀσσυρίων βασιλέα κλητὴ, κατὰ κλέος τῆς ὥρας, ὅδε ἐντυχὼν τῇ ἀνθρώπῳ, ἠράσθη αὐτῆς. Ἡ δὲ ἤτησεν ἐκ τοῦ βασιλέως τὴν βασιλείον στολὴν λαβεῖν δῶρα, καὶ πέντε ἡμερῶν τῆς Ἀσίας ἄρξαι, καὶ τὰ ἀπὸ ταύτης προστατιτόμενα δρᾶσαι καὶ οὐδὲ τῆς αἰτήσεως ἠτύχησεν. Ἐπεὶ δὲ ἐκάθισεν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἔγνω διὰ χειρὸς καὶ γνώμης ἔχουσα πάντα, προσέταξε τοῖς δορυφόροις αὐτὸν τὸν βασιλέα κτεῖναν καὶ οὕτω τὴν τῶν Ἀσσυρίων ἀρχὴν κατέσχε. Λέγει δὲ ταῦτα Δείνων.

II. Περὶ Στράτωνος καὶ Νικοκλέους τρυφῆς.

Στράτων ὁ Σιδώνιος λέγεται τρυφῆ καὶ πολυτελείᾳ ὑπερβαλέσθαι σπεῦσαι ἀνθρώπους πάντας. Καὶ Θεόπομπος ὁ Χῖος παραβάλλει αὐτοῦ τὸν βίον τῇ τῶν Φαιάκων διαίτῃ, ἥνπερ καὶ Ὅμηρος κατὰ

τὴν ἑαυτοῦ μεγαλόνοιαν, ὥσπερ εἴθιστο, ἐξετραγώδησεν. Τούτῳ γε μὴν οὐχ εἰς παρῆν ὤδος, κατὰ δὴν αὐτοῦ τὸ δεῖπνον, καὶ καταθέλων αὐτόν· ἀλλὰ πολλὰ μὲν παρῆσαν γυναικῶν μουσουργοὶ, καὶ ἀνλητρίδες, καὶ ἑταῖραι κάλλει διαπρέπουσαι, καὶ ὄρχηστρίδες. Διεφιλοτιμεῖτο δὲ ἰσχυρῶς καὶ πρὸς Νικοκλέα τὸν Κύπριον, ἐπεὶ καὶ ἐκεῖνος πρὸς αὐτόν. Ἦν δὲ ἡ ἄμιλλα ὑπὲρ οὐδενὸς σπουδαίου, ἀλλὰ ὑπὲρ τῶν προειρημένων. Καὶ πυνθανόμενοι παρὰ τῶν ἀφικνουμένων τὰ παρ' ἀλλήλοις, εἶτα ἀντεφιλοτιμοῦντο ἕκαστος ὑπερβαλέσθαι τὸν ἕτερον. Οὐ μὴν εἰς τὸ παντελὲς ἐν τούτοις διεγένοντο· ἀμφοτέρω γὰρ βιαίου θανάτου ἔργον ἐγένοντο.

III. Λύπης ἀνασταλτικός τις Ἀριστίππου λόγος.

Ἐπιφάνης ἄριστιππος ἑταίρων αὐτῷ τινῶν ὀδυρομένων βαρύντατα, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα πρὸς αὐτοὺς εἶπε λύπης ἀνασταλτικά, καὶ ταῦτα δὲ ἐν προοιμίῳ· Ἀλλ' ἔγωγε ἦκω παρ' ὑμᾶς, οὐχ ὡς συλλυπούμενος, ἀλλ' ἵνα παύσω ὑμᾶς λυπουμένους.

IV. Περὶ μύλης ἐπαίνου.

Ἐπιφάνης Πιπτακὸς πάνυ σφοδρῶς ἐπήγει τὴν μύλην, τὸ ἐγκώμιον αὐτῆς ἐκεῖνο ἐπιλέγων, ὅτι ἐν μικρῷ τόπῳ διάφορὰ ἴστι γυμνάσασθαι. Ἦν δὲ τι ἄσμα ἐπιμύλιον οὕτω καλούμενον.

V. Περὶ τῆς ἐν πολλοῖς αὐτουργίας τοῦ τε Ὀδυσσεύος καὶ τοῦ Ἀχιλλεύος.

Καὶ Λαέρτης δὲ αὐτουργῶν ὑπὸ τοῦ παιδὸς πεφώραται, καὶ φυτὸν ξύων, καίτοι γηράσκων βα-

θύτατα. Ὅμοлогεῖ δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς πολλὰ εἶδέναι, καὶ τεχνίτης αὐτῶν εἶναι

Δρηστοσύνη δ' οὐκ ἂν μοι ἐρίσειεν βροτὸς ἄλλος,

Πῦρ τ' εὖ νηῆσαι, διὰ τε ξύλα πολλὰ κεάσαι.

Καὶ τὴν σχεδίαν δέ, οὐ δεηθεὶς ναυπηγῶν, ἀλλὰ δι' ἑαυτοῦ τὴν ταχίστην εἰργάσατο. Καὶ Ἀχιλλεὺς δέ, τρίτος ὢν ἀπὸ τοῦ Διὸς, αὐτὸς διακόπτει τὰ κρέα, δεῖπνον τοῖς παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεσιν ἀφικομένοις εὐτρεπίσαι σπεύδων.

VI. Σκυθοῦ τινὸς ἀπόκρισις περὶ ῥίγους.

Χιόνος ποτὲ πιπτούσης, ἤρετο ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν τινα, εἰ ῥίγοι, γυμνὸν διακαρτεροῦντα. Ὁ δὲ αὐτὸν ἀντήρετο, εἰ τὸ μέτωπον ῥίγοι; τοῦ δέ, οὐ φήσαντος, Οὐκοῦν, εἶπεν, οὐδὲ ἐγὼ, πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι.

VII. Περὶ Δημοσθένους ἀγρυπνίας.

Ὅτι Πυθίας ἐπέσκωπτεν εἰς Δημοσθένη τὸν Δημοσθένους, ἐπιλέγων αὐτοῦ τὰ ἐνθυμήματα ἐλλυχνίων ἀπόζειν· ὅτι ἐκεῖνος διὰ τῆς νυκτὸς πάσης ἠγρύπνει φροντίζων, καὶ ἐκμανθάνων, ἃ ἔμελλεν ἐρεῖν ἐλθῶν εἰς τοὺς Ἀθηναίους.

VIII. Περὶ Ἀλεξάνδρου πένθους ἐπὶ τῷ τοῦ Ἡφαιστίωνος θανάτῳ.

Ὅτε Ἡφαιστίων ἀπέθανεν, Ἀλέξανδρος ὄπλα αὐτῷ εἰς τὴν πυρὰν ἐνέβαλε, καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον τῷ νεκρῷ συνέτηξε, καὶ ἐσθῆτα τὴν μέγα τιμίαν ἐν Πέρσαις. Ἀπέκειρε δὲ καὶ τοὺς πολεμικοὺς, καὶ ἀγαθούς, καὶ ἑαυτὸν, Ὀμηρικὸν πάθος δοῶν, καὶ μιμούμε-

νος τὸν Ἀχιλλέα τὸν ἐκείνου. Βιαίότερον δὲ, καὶ θερμότερον ἐκείνου, ἔδρασεν οὗτος, τὴν τῶν Ἐκβατάνων ἀκρόπολιν περικείρας, καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς ἀφελόμενος. Μέχρι μὲν οὖν τῆς κόμης τῆς ἑαυτοῦ, Ἑλληνικὰ ἐδόκει μοι δρᾶν· ἐπιχειρήσας δὲ τοῖς τείχεσιν, ἢ ἄλλ' ἐνταῦθα ἐπένθει βαρβαρικῶς Ἀλέξανδρος ἦδη, καὶ τὰ κατὰ τὴν στολὴν ἤμειψε, θυμῷ καὶ ἔρωτι ἐπιτρέπων πάντα, καὶ δακρυοῖς.

Ὅτι Ἡφαιστίων εἰς Ἐκβάτανα ἀπέθανε. Διαφύξει δὲ λόγος, Ἡφαιστίωνι μὲν ταῦτα εὐτρεπισθῆναι νεκροῦ, Ἀλέξανδρον δὲ αὐτοῖς ἀποθανόντα χρήσασθαι μὴ γὰρ φθάσαι τὸ ἐπὶ τῷ μαιρακίῳ τελεσθὲν πένθος, ἐπιλαβεῖν δὲ τὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου θάνατον.

IX. Περὶ σώφρονος γυναικός.

Εἶτα οὐκ ἔστι σωφροσύνη μεγάλη (ἐμοὶ μὲν δοκεῖ), εἶγε καὶ ἡ Φωκίωνος γυνὴ τὸ Φωκίωνος ἰμάτιον ἐφόρει, καὶ οὐδὲν ἐδεῖτο οὐ κροκωτοῦ, οὐ ταραντινοῦ, οὐκ ἀναβολῆς, οὐκ ἐγκύκλου, οὐ κεκρυφάλου, οὐ καλύπτρας, οὐ βαπτῶν χιτωνίσκων; ἡμπείχεται δὲ πρώτη μὲν τῇ σωφροσύνῃ, δευτέροις γὰρ μὴν τοῖς παροῦσιν.

X. Περὶ τῆς τοῦ Σωκράτους γυναικός.

Τῇ Ξανθίππῃ δὲ ὁ Σωκράτης, ἐπεὶ οὐκ ἠβούλετο τὸ ἐκείνου ἰμάτιον ἐνδύσασθαι, καὶ οὕτως ἐπὶ τὴν θεάν τῆς πομπῆς βαδίζειν, ἔφη, Ὅρας, ὡς οὐ θεωρήσουσα, θεωρησομένη δὲ μᾶλλον βαδίζεις;

XI. Γυναικῶν Ῥωμαίων ὑποδήματα.

Ῥωμαίων δὲ αἱ πολλαὶ γυναῖκες, καὶ τὰ ὑποδήματα αὐτὰ φορεῖν τοῖς ἀνδράσιν, εἰθισμέναι εἰσίν.

XII. *Λυσάνδρου, ἢ Φιλίππου, ἀπόφθεγμα περὶ ἐπιτορκίας.*

Δεῖ τοὺς παῖδας τοῖς ἀστραγάλοις ἐξαπατᾶν, τοὺς δὲ ἄνδρας τοῖς ὄρκοις. Οἱ μὲν Λυσάνδρου εἶναι λέγουσι τὸν λόγον, οἱ δὲ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνοσ. Ὅποτέρου δ' ἂν ᾖ, οὐκ ὀρθῶς λέγεται, κατὰ γε τὴν ἐμὴν γνώμην. Καὶ ἴσως οὐ παράδοξον, εἰ μὴ τὰ αὐτὰ ἀρέσκει ἐμοὶ, καὶ Λυσάνδρῳ. Ὁ μὲν γὰρ ἐτυράννει· ἐγὼ δὲ ὡς φρονῶ, δῆλον ἐξ ὧν μὴ τὸ λεχθὲν ἀρέσκει με.

XIII. *Περὶ καρτερίας Ἀγησιλάου.*

Ἀγησίλαος ὁ Λακεδαιμόνιος, γέρον κ' ἤδη ὢν, ἀνυπόδετος πολλάκις καὶ ἀχίτων προήει, τὸν τρίβωνα περιβαλλόμενος αὐτὸν, καὶ ταῦτα ἐωθινὸς ἐν ὥρᾳ χειμερίῳ. Ἡτιάσατο δὲ τις αὐτὸν, ὡς νεανικώτερα τῆς ἡλικίας ἐπιχειροῦντα· ὁ δὲ, Ἄλλ' οἷ γε νέοι, φησὶ, τῶν πολιτῶν, ὡσπεροῦν πῶλοι, πρὸς τὸν τέλειον ἀποβλέπουσιν ἐμέ.

XIV. *Περὶ φιλοσόφων στρατηγῶν καὶ πολιτευσάμενων.*

Τί δὲ; οὐκ ᾔσαν καὶ οἱ φιλόσοφοι τὰ πολέμια ἀγαθοί; Ἐμοὶ μὲν δοκοῦσιν· εἶγε Ἀρχύταν μὲν εἵλοντο ἐξάκις στρατηγὸν Ταραντῖνοι, Μέλισσος δὲ ἐναυάρχησε, Σωκράτης δὲ ἐστρατεύσατο τρεῖς, Πλάτων δὲ καὶ αὐτὸς, εἰς Τανάγραν, καὶ εἰς Κόρινθον. Τὴν δὲ Ξενοφῶντος στρατείαν καὶ στρατηγίαν πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἄδουσι, καὶ αὐτὸς δὲ ἑμολογεῖ ἐν τοῖς περὶ Κύρου λόγοις. Δίων δὲ ὁ Ἰππαρίγου τὴν

Διονυσίου τυραννίδα κατέλυσε. Καὶ Ἐπαμινώνδας Βοιωταρχῶν ἐν Λεύκτροις ἐνίκησε Λακεδαιμονίους, καὶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ τῶν Ἑλλήνων πρῶτος ἐγένετο. Πολλὰ δὲ καὶ Ζήνων ὑπὲρ Ἀθηναίων ἐπολιτεύσατο πρὸς Ἀντίγονον. Οὐδὲν γὰρ διοίσει, εἴτε τις διὰ γνώμης ὦνησέ τινας, εἴτε δι' ὄπλων.

XV. Πῶς οἱ τῶν Μιτυληναίων σύμμαχοι ἀφιστάμενοι ἐτιμωρήθησαν.

Ἦνίκα τῆς θαλάσσης ἤρξαν Μιτυληναῖοι, τοῖς ἀφισταμένοις τῶν συμμάχων τιμωρίαν ἐκείνην ἐπήρτησαν, γράμματα μὴ μανθάνειν τοὺς παῖδας αὐτῶν, μηδὲ μουσικὴν διδάσκεσθαι· πασῶν κολάσεων ἠγησάμενοι βαρυτάτην εἶναι ταύτην, ἐν ἀμαθίᾳ καὶ ἀμουσίᾳ καταβιῶναι.

XVI. Περὶ Ῥώμης, Ῥώμου, Ῥωμύλου, καὶ Σερβίας.

Ὅτι Ῥώμη ὑπὸ Ῥώμου καὶ Ῥωμύλου ἐκτίσθη, τῶν Ἄρεως καὶ Σερβίας παίδων. Ἦν δὲ αὕτη μία τῶν Αἰνείου ἀπογόνων.

XVII. Περὶ Εὐδόξου εἰς Σικελίαν ἀφικομένου.

Ὅτε εἰς Σικελίαν ἦκεν Εὐδόξος, χάριν αὐτῷ πολλὴν ὁ Διονύσιος τῆς ἀφίξεως ἤδει. Ὁ δὲ, οὐδέν τι πρὸς ταῦτα θωπεύσας, οὐδὲ ὑποδραμῶν, Ἀφικόμεν, εἶπεν, ὥσπερανεὶ πρὸς πανδοκία ἀγαθὸν, παρ' ᾧ κατήγετο Πλάτων· ὁμολογήσας, ὅτι μὴ δι' ἐκείνον, ἀλλὰ διὰ τοῦτον, ἀφίκετο.

XVIII. Ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι καρτεροὶ ἐν ταῖς βασάνοις, καὶ περὶ Ἰνδῶν γυναικῶν.

Αἰγυπτίους φασὶ δεινῶς ἐγκαρτερεῖν ταῖς βασάνοις, καὶ ὅτι θᾶπτον τεθνήξειται ἀνὴρ Αἰγύπτιος στρεβλούμενος, ἢ τᾶληθές ὁμολογήσει. Παρὰ Ἰνδοῖς δὲ αἱ γυναῖκες τὸ αὐτὸ πῦρ ἀποθανοῦσι τοῖς ἀνδράσιν ὑπομένουσι. Φιλοτιμοῦνται δὲ περὶ τούτου αἱ γυναῖκες τοῦ ἀνδρός· καὶ ἡ κλήρω λαχοῦσα συγκαίεται.

XIX. Περὶ Σόλωνος στρατηγήματος κατὰ τῶν Μεγαρέων, καὶ πῶς ἔπειτα ἐκείνων λόγοις ἐκράτησεν.

Σόλων εἰς τὴν ὑπὲρ Σαλαμῖνος μάχην ἐστρατήγησε, καὶ δύο νεῶν Μεγαρίδων κρατήσας, μετεβίβασε στρατηγοὺς Ἀττικοὺς εἰς αὐτάς, καὶ τὰ τῶν πολεμίων ὄπλα τοῖς οἰκείοις περιθεῖς, καὶ μεθορμισθεῖς δι' ἀπάτης, πολλοὺς τῶν Μεγαρέων κατέκοψεν ἀνόπλους. Ἐκράτησε δὲ καὶ τοῖς λόγοις αὐτῶν, οὐ λόγων δεινότητι, ἀλλὰ δι' αὐτῶν τῶν ἐλέγχων τὸ πλέον ἐνεγκάμενος. Ἀρχαίας γὰρ θήκας ἀνοίξας, ἀπέδειξε πάντας Ἀθηναίους πρὸς δύσιν κειμένους κατὰ τὸ πάτριον αὐτοῖς ἔθος· τοὺς δὲ Μεγαρεῖς εἰκῆ, καὶ ὡς ἔτυχε, τεθαμμένους. Ἐκριναν δὲ τὴν δίκην Λακεδαιμόνιοι.

XX. Περὶ γέροντος Κεῖου τὴν τρίχα βαψαμένου.

Ἄνθρωπος εἰς Λακεδαίμονα ἀφίκετο Κεῖος, γέρον ἤδη ὢν, τὰ μὲν ἄλλα ἀλαζῶν, ἠδεῖτο δὲ ἐπὶ

τῷ γήρα, καὶ διὰ ταῦτα τὴν τρίχα πολιὰν οὔσαν ἐπειροῦτο βαφῇ ἀφανίζειν. Παρελθὼν οὖν ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τοιαύτην ὑποφαίνων τὴν κεφαλὴν, ἐκεῖνα εἶπεν, ὑπὲρ ὧν καὶ ἀφίκετο. Ἀναστάς οὖν ὁ Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, Τί δ' ἂν, ἔφη, οὗτος ὑγιᾶς εἶποι, ὅς οὐ μόνον ἐπὶ τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφέρει καὶ ἐξέωσε τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα, διαβάλλων τοῦ Κεῖου τὸν τρόπον, ἐξ ὧν ἐωροῦτο.

XXI. Περὶ Καίσαρος καὶ Πομπηίου ἐπιμελείας, ὑπὲρ τοῦ μανθάνειν ἃ προσῆκε πρὸς τὸ καλῶς ἄρχειν.

Οὐκ ἀπηξίου Καῖσαρ ἐπὶ τὰς Ἀρίστωνος θύρας φοιτᾶν, Πομπηῖος δὲ ἐπὶ τὰς Κρατίππου. Οὐ γὰρ, ἐπεὶ μέγα ἐδύναντο, ὑπερεφρόνουσιν τῶν τὰ μέγιστα αὐτοὺς ὀνῆσαι δυναμένων· ἀλλ' ἐδέοντο αὐτῶν, καίτοι τοσοῦτοι ὄντες τὴν ἀξίωσιν. Οὐ γὰρ ἄρχειν, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ καλῶς ἄρχειν ἐβούλοντο.

ΑΙΔΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,
ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΟΥΘΝ.

I. Περὶ τοῦ Δαιμονίου τοῦ Σω-
κράτους.

ἘΛΕΓΕ δὴ πού Σωκράτης περὶ τοῦ Δαιμονίου, τοῦ συνόντος αὐτῷ, πρὸς Θεάγην, καὶ Δημόδοκον, καὶ πρὸς ἄλλους πολλούς· φωνὴν πολλάκις ἔφασκε θεία πομπῆ συγκεκληρωμένην αὐτῷ, ἥπερ ὅταν γένηται, αἰεὶ μοι, φησὶ, σημαίνει, ὃ μέλλω πράττειν, τούτου ἀποτροπὴν, προτρέπει δὲ οὐδέποτε. Καὶ αὖ πάλιν, εἴαν τις μοι, φησὶ, τῶν φίλων ἀνακοινῶται ὑπὲρ του, καὶ ἐπιγένηται ἢ φωνὴ ἐκείνη, πάλιν ἀποτρέπει. Καὶ ἐμοὶ μὲν αὕτη συμβουλεύει τοῦτο· ἐγὼ δὲ τῷ συμβουλευομένῳ μοι, καὶ οὐκ ἐγὼ πράττειν, ἐπόμενος τῇ θείᾳ προῤῥήσει. Παρείχετο δὲ μάρτυρα Χαρμίδην τὸν Γλαύκωνος· ἀνεκοινώσατο γὰρ αὐτῷ, εἰ μέλλοι ἀσκήσειν εἰς Νεμέαν, καὶ εὐθύς, ἀπαρχομένου λέγειν, φωνὴ ἐπεγένετο. Καὶ ὁ Σωκράτης τὸν Χαρμίδην διεκώλυσεν ἔχεσθαι, ὧν εἶχετο, εἰπών. Ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη· οὐ μὴν εἰς δέον ἀπήντησεν αὐτῷ ἢ σπουδῇ.

II. Περὶ Ἰππάρχου σοφίας, καὶ σπουδῆς
περὶ τοὺς πεπαιδευμένους, καὶ περὶ
τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν.

Ἰππαρχος ὁ Πεισιστράτου παῖς, πρεσβύτατος
ὢν τῶν Πεισιστράτου, καὶ σοφώτατος ἦν Ἀθηναίων.
Οὗτος καὶ τὰ Ὀμήρου ἔπη ἐκόμισε πρῶτος εἰς τὰς
Ἀθήνας, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψωδοὺς τοῖς Πανα-
θηναίοις αὐτὰ ἄδειν. Καὶ ἐπ' Ἀνακρέοντα δὲ τὸν
Τῆϊον πεντηκόντορον ἔστειλεν, ἵνα αὐτὸν πορεύσῃ
ὡς αὐτόν. Σιμωνίδην δὲ τὸν Κεῖον διὰ σπουδῆς ἄ-
γων, αἰεὶ περὶ αὐτὸν εἶχε, μεγάλοις δώροις, ὡς τὸ εἰ-
κόσ, πείθων, καὶ μισθοῖς· καὶ γὰρ ὡς ἦν φιλοχρή-
ματος ὁ Σιμωνίδης, οὐδεὶς ἀντιφῆσει. Ἔργον δὲ ἦν
ἄρα τούτῳ τῷ Ἰππάρχῳ ἢ περὶ τοὺς πεπαιδευμέ-
νους σπουδῆ. Καὶ ἐβούλετο ὑπὸ προσχήματι τῷ
ἑαυτοῦ Ἀθηναίους παιδεύεσθαι, καὶ βελτιόνων αὐ-
τῶν ὄντων ἄρχειν ἔσπευδεν· οὐκ ᾔετο γὰρ δεῖν οὐ-
δενὶ φθονεῖν σοφίας, ἅτε ὢν καλὸς καὶ ἀγαθός. Λέ-
γει δὲ Πλάτων ταῦτα, εἰ δὴ ὁ Ἰππαρχος Πλάτωνός
ἔστι τῷ ὄντι.

III. Περὶ βοῶς παρ' Ἀθηναίοις σφαγῆς,
καὶ Διῦπολίων, καὶ Βουφονίων,
ἑορτῶν.

Ὅτι Ἀττικὸν τοῦτο τὸ ἔθος, ὅταν ὁ βοῦς ἀπο-
σφαγῇ, τῶν μὲν ἄλλων ἀποψηφίζονται, κρίνοντες
ἕκαστον ἐν τῷ μέρει φόνου· καταγινώσκουσι δὲ τῆς
μαχαίρας, καὶ λέγουσι ταύτην ἀποκτεῖναι αὐτόν.
Καὶ ἐν ἧ ταῦτα ἡμέρᾳ δρῶσι, Διῦπόλια τὴν ἑορτὴν
καλοῦσι, καὶ Βουφόνια.

IV. Περὶ Πολιάρχου τρυφῆς.

Πολιάρχον φασὶ τὸν Ἀθηναῖον εἰς τοσοῦτον προελθεῖν τρυφῆς, ὥστε καὶ κύννας, καὶ ἄλεκτρούνας ἐκείνους, οἷς ἔχαιρεν, ἐκκομίζειν ἀποθανόντας δημοσίᾳ. Καὶ ἐπὶ τὴν ἐκφορὰν αὐτῶν παρεκάλει τοὺς φίλους, καὶ ἐπιστήματα αὐτοῖς ἀναστήσας, ἐπιγράμματα κατ' αὐτῶν ἐνεκόλαπτεν.

V. Περὶ Νηλέως, καὶ Μέδοντος, καὶ τῶν ἐν Ἰωνίᾳ δώδεκα πόλεων.

Ὅτι Νηλεὺς ὁ Κόδρου, τῆς βασιλείας ἀμοιρήσας, ἀπέλιπε τὰς Ἀθήνας, διὰ τὸ τὴν Πυθίαν Μέδοντι τὴν ἀρχὴν περιάψαι, εἰς ἀποικίαν στελλόμενος. Τῇ Νάξῳ δὲ προσωρμίσθη οὐχ ἐκῶν, ἀλλ' ἐπὶ χειμῶνος βιασθεῖς· ἀπᾶραι δὲ βουλόμενον, καταπνέοντες ἐναντίοι ἄνεμοι διεκώλυον. Ἀποροῦντι δὲ αὐτῷ ὑπὲρ τῶν ἐνεσιῶτων, οἱ μάντις ἔφασαν δεῖν καθαρθῆναι τὸ στρατόπεδον, ὡς συμπλεόντων πολλῶν οὐ καθαρῶν τὰς χεῖρας. Προσεποιήσατο δὴ καὶ αὐτὸς ἀποκτεῖναι τινα παῖδα, καὶ δεῖσθαι καθαρμοῦ· καὶ αὐτὸς ἀνεχώρησε, καὶ τοὺς ἄλλους ἔπεισε τοὺς συνειδόμενους ἑαυτοῖς. Οὗ γενομένου, καὶ γνωσθέντων ἐκείνων, αὐτοὺς μὲν ἀπέλιπεν, οἱ δὲ ᾤκισαν τὴν Νάξον. Νηλεὺς δὲ εἰς τὴν Ἰωνίαν ἀφίκετο, καὶ πρῶτον μὲν ᾤκισε Μίλητον, Κᾶρας ἐξελάσας, καὶ Μυγδόνας, καὶ Λέλεγας, καὶ ἄλλους βαρβάρους, ἀφ' ὧν αἱ δώδεκα πόλεις ἐκλήθησαν ἐν Ἰωνίᾳ. Εἰσὶ δὲ αἶδε· Μίλητος, Ἐφεσος, Ἐρυθραὶ, Κλαζομεναὶ, Προϊήνη, Λέβεδος, Τέως, Κολοφῶν, Μυοῦς, Φῶ-

καια, Σάμος, και Χιος. Και ἄλλας δὲ πολλὰς ὕστερον ᾤκισε πόλεις ἐν τῇ ἠπειρῳ.

VI. Περὶ ἀγραμματίας και ἀπαιδευσίας τῶν βαρβάρων.

Τῶν ἀρχαίων φασὶ Θρακῶν μηδένα ἐπίστασθαι γράμματα ἀλλὰ και ἐνόμιζον αἰσχιστον εἶναι πάντες οἱ τὴν Εὐρώπην οὐκ οὔντες βάρβαροι χρῆσθαι γράμμασιν. Οἱ δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὡς λόγος, ἐχρῶντο αὐτοῖς μᾶλλον. Ἐνθεν τοι και τολμῶσι λέγειν μηδὲ τὸν Ὀρφέα σοφὸν γεγονέναι, Θρακὰ ὄντα, ἀλλ' ἄλλως τοὺς μύθους αὐτοῦ καταφεύσασθαι. Ταῦτα Ἀνδροτίων λέγει, εἴ τω πιστὸς ὑπὲρ τῆς ἀγραμματίας και ἀπαιδευσίας Θρακῶν τεκμηριῶσαι.

VII. Περὶ ἐστιωμένων γάμων ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ὅτε Δαρεῖον ἐνίκησεν.

Ἀλέξανδρος, ὅτε Δαρεῖον εἴλε, γάμους εἰστία, και ἑαυτοῦ, και τῶν φίλων. Ἐννενήκοντα δὲ ἦσαν οἱ γαμοῦντες, και ἰσάριθμοι τούτοις οἱ θάλαμοι. Ἦν δὲ ὁ ἀνδρῶν, ὁ ὑποδεχόμενος και ἐστιῶν αὐτοῦς, ἑκατοντάκλινος και ἑκάστη κλίνη ἀργυρόπους ἦν, ἡ δὲ αὐτοῦ χρυσόπους. Και κεκόσμηντο πᾶσαι ἀλουργοῖς και ποικίλοις ἱματίοις ὑφῆς βαρβαρικῆς μεγατίμου. Συμπαρέλαβε δὲ εἰς τὸ συμπόσιον και τοὺς ἰδιοξένους, και κατέκλινεν ἀντιπροσώπους ἑαυτῶ. Ἐν δὲ τῇ αὐλῇ εἰστιῶντο αἴτε ἄλλαι δυνάμεις, αἱ πεζαὶ, και αἱ ναυτικαὶ, και οἱ ἵππεῖς, και αἱ πρεβεῖαι δὲ εἰστιῶντο, και οἱ παρεπιδημοῦντες Ἕλληρες. Και ἐγένετο τὰ δεῖπνα πρὸς σάλπιγγα, τὸ μὲν συγκλητικὸν μέλος ἀδούσης, ὅτε αὐτοῦς ἐχρῆν πα-

ριέναι ἐπὶ τὴν δαΐτα, τὸ δὲ ἀνακλητικόν, ὅτε ἐσθ-
μαινεν ἀπαλλάσσεσθαι. Πέντε δὲ ἡμέρας καθεξῆς
τοὺς γάμους ἔθυσεν. Ἀφίκοντο δὲ καὶ μουσουργοί,
καὶ ὑποκριταί, οἱ μὲν κωμωδίας, οἱ δὲ τραγωδίας,
πάμπολλοι. Ἦσαν δὲ καὶ ἐκ τῆς Ἰνδικῆς θαυματο-
ποιοὶ διαπρέποντες, καὶ ἔδοξαν δὲ αὐτοὶ κρατεῖν
τῶν ἄλλων τῶν ἀλλαχόθεν.

VIII. Περὶ γραφικῆς τέχνης.

Κόνων ὁ Κλεωναῖος ἐξεργάσατό, φασί, τὴν
τέχνην τὴν γραφικὴν, ὑποφυομένην ἔτι, καὶ ἀτέ-
χως ὑπὸ τῶν πρὸ αὐτοῦ καὶ ἀπείρως ἐκτελουμένην,
καὶ τρόπον τινὰ ἐν σπαργάνοις καὶ γάλαξιν οὔσαν.
Διὰ ταῦτά τοι καὶ μισθοὺς τῶν πρὸ αὐτοῦ πρῶτος
ἔλαβεν ἀδροτέρους.

IX. Περὶ τυράννου ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ παιδικῶν φονευθέντος.

Ἀρχέλαον τὸν Μακεδόνων τύραννον (οὕτω γὰρ
καὶ Πλάτων αὐτὸν ὀνομάζει, καὶ οὐ βασιλέα,) τὰ
παιδικὰ αὐτοῦ, Κρατεύας, ἐρασθεὶς τῆς τυραννίδος,
οὐδὲν ἦτιον, ἤπερ ἐκεῖνος τῶν παιδικῶν ἠράσθη,
ἀπέκτεινε τὸν ἐραστήν, ὁ Κρατεύας Ἀρχέλαον, ὡς
τύραννός τε καὶ εὐδαίμων ἀνὴρ ἐσόμενος. Τρεῖς δὲ
ἢ τέσσαρας ἡμέρας τὴν τυραννίδα κατασχών, τὸ μει-
ράκιον, πάλιν αὐτὸς ἐπιβουλευθεὶς ὑφ' ἐτέρων ἐτε-
λεύτησεν. Εἴη δ' ἂν πρεπωδέστατον ἐπειπεῖν τῷδε
τῷ Μακεδονικῷ δράματι τὸ ἔπος ἐκεῖνο·

Τεύχων ὡς ἐτέρω τις, ἐῷ κακὸν ἦπαι τεύχει.

Ὅτι διεψεύσατο αὐτῷ, φασιν, Ἀρχέλαος τῶν

θυγατέρων μίαν δώσειν· ὅτε δὴ ἄλλω συνώκισε τὴν παῖδα, ὑπεραγανακτήσας διέφθειρε τὸν Ἀρχέλαον.

X. Περὶ Σόλωνος, καὶ τῶν αὐτῶ, καὶ Ἀράκοντι, γραφέντων νόμων.

Σόλωνα αἰρετὸν Ἀθηναῖοι προείλοντο ἄρχειν αὐτοῖς, οὐ γὰρ κληρωτὸν τοῦτον. Ἐπεὶ δὲ ἤρθε, τά τε ἄλλα ἐκόσμησε τὴν πόλιν, καὶ δὴ καὶ τοὺς νόμους, τοὺς νῦν ἔτι φυλαττομένους, συνέγραψεν αὐτοῖς. Καὶ τότε ἐπαύσαντο Ἀθηναῖοι χρώμενοι τοῖς Ἀράκοντος· ἐκαλοῦντο δὲ ἐκεῖνοι Θεσμοί. Μόνους δὲ ἐφύλαξαν τοὺς φονικούς αὐτοῦ.

XI. Περὶ πραγμάτων μειώσεως καὶ φθορᾶς, καὶ τοῦ κόσμου αὐτοῦ.

Οὐδὲν ἔτι θαυμάζωμεν, εἰ ἢ τῶν ἀνθρώπων φύσις, θνητὴ οὖσα, καὶ ἐφήμερος φθείρεσθαι αὐτοὺς ἀναγκάζει, ὅπου καὶ τοὺς ποταμούς ὀρῶμεν ἐπιλείποντας, καὶ τῶν ὄρων δὲ τὰ ὑψηλότατα ἀκούομεν μειούμενα καὶ ἐκεῖνα. Τὴν γοῦν Αἴτνην φασὶν οἱ πλείοντες ἐξ ἐλάσσονος ὄραν, ἢ προτοῦ ἐβλέπετο· τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο καὶ τὸν Παρνασσὸν ἵπαθεῖν, καὶ τὸν Ὀλυμπον τὸν Πιερικόν. Οἱ δὲ ἔτι μᾶλλον δοκοῦντες τὴν τῶν ὄλων φύσιν κατεσκέφθαι λέγουσι καὶ τὸν κόσμον διαφθείρεσθαι αὐτόν.

XII. Περὶ Δημοσθένους, Αἰσχίνου, Θεοφράστου, καὶ Δημοχάρους.

Παράδοξόν γε, οὐ γὰρ; ἀλλ' ἀληθές. Ἐκπεσόντος Δημοσθένους ἐν Μακεδονίᾳ, Αἰσχίνης ὁ Ἀτρομήτου ὁ Κοθωκίδης καὶ ἐνευδοκίμει τοῖς Μακεδόσι, καὶ πάμπλου περιῆν τῶν πρέσβων τῷ φρονή-

ματι. Αἰτία δὲ ἦν ἄρα τούτου τῷ Αἰσχίνῃ, ἥτε πρὸς Φίλιππον φίλια, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ δῶρα, καὶ ὅτι πράως καὶ ἠδέως ἤκουεν αὐτοῦ ὁ Φίλιππος, μελιχίῳ τῷ βλέμματι προσβλέπων καὶ ὑποφαίνων τὴν ἐξ αὐτοῦ εὐνοίαν. Ἄπερ οὖν πάντα ἐφορκᾷ ἦν εἰς τὴν παρῶρησίαν τῷ Αἰσχίνῃ, καὶ τὴν τῶν λόγων εὐροίαν. Οὐ μόνος δὲ τοῦτο ἔπαθε Δημοσθένης ἐν Μακεδονία, καίτοι δεινότατος ὢν εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ Θεόφρατος ὁ Ἐρέσιος. Ἐξέπεσε γὰρ καὶ οὕτως ἐπὶ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς λέγων· καὶ ταύτην ἀπολογία προεφέρετο, ὅτι κατεπλάγη τὸ ἀξίωμα τοῦ συνεδρίου. Πικρότατα οὖν ἀπήντησε καὶ ἐτοιμώτατα πρὸς τοῦτον αὐτοῦ τὸν λόγον ὁ Δημοχάρης, εἰπὼν, ὦ Θεόφραστε, Ἀθηναῖοι ἦσαν, ἀλλ' οὐχ οἱ δώδεκα θεοὶ οἱ δικάζοντες.

XIII. Τίνες οὐκ ἐγέλων.

Ἀναξαγόραν τὸν Κλαζομένιον φασὶ μὴ γελῶντά ποτε ὀφθῆναι, μήτε μειδιῶντα τὴν ἀρχὴν. Λέγουσι δὲ καὶ Ἀριστόξενον τῷ γέλῳτι ἀνὰ κράτος πολέμιον γενέσθαι. Ἡράκλειτόν τε, ὅτι πάντα τὰ ἐν τῷ βίῳ ἔκλαεν.

XIV. Περὶ Διογένους τελευτῆς.

Διογένης ὁ Σινωπεὺς, ὅτε λοιπὸν ἐνόσει ἐπὶ θανάτῳ, ἑαυτὸν φέρων μόνον ἔρριψε κατὰ τινος γεφυρίου πρὸς γυμνασίῳ ὄντος, καὶ προσέταξε τῷ παλαιστροφύλακι, ἐπειδὴν αἰσθηταὶ ἀποπεπνευκότα αὐτὸν, ρίψαι εἰς τὸν Ἰλισσόν. Οὕτως ἄρα ὀλίγον ἔμελλε Διογένει καὶ θανάτου, καὶ ταφῆς.

XV. Περὶ Φιλίππου ἐν νίκῃ ἐγκρατείας, καὶ τίνος ἐβούλετο ἀναμιμνήσκεισθαι.

Ἐν Χαιρωνείᾳ τοὺς Ἀθηναίους νίκη ἐνίκησε Φίλιππος. Ἐπαρθεὶς δὲ τῇ εὐπραγίᾳ, ὅμως λογισμῷ ἐκράτησε, καὶ οὐχ ὕβρισε· καὶ διὰ ταῦτα ᾔετο δεῖν αὐτὸν ὑπομιμνήσκεισθαι ὑπὸ τίνος τῶν παίδων ἔωθεν, ὅτι ἀνθρώπος ἐστίν, καὶ προσέταξε τῷ παιδί τοῦτο ἔχειν ἔργον. Καὶ οὐ πρότερόν, φασιν, οὔτε αὐτὸς προήει, οὔτε τις τῶν δεομένων αὐτοῦ παρ' αὐτὸν εἰσήει, πρὶν τοῦτο αὐτῷ τὸν παῖδα ἐκάστης ἡμέρας ἐκβοῆσαι τρίς· ἔλεγε δὲ αὐτῷ, Φίλιππε, ἀνθρώπος εἶ.

XVI. Περὶ Σόλωνος καὶ Πεισιστράτου.

Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου, γέρον ἤδη ὢν, ὑπώπτευε Πεισιστράτον τυραννίδι ἐπιθήσεσθαι, ἠνίκα παρῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἦτε φρουρὰν ὁ Πεισιστράτος. Ὁρῶν δὲ τοὺς Ἀθηναίους τῶν μὲν αὐτοῦ λόγων ῥαθύμως ἀκούοντας, προσέχοντας δὲ τῷ Πεισιστράτῳ, ἔφη, ὅτι τῶν μὲν ἐστὶ σοφώτερος, τῶν δὲ ἀνδρειότερος. Ὅποσοι μὲν μὴ γινώσκουσιν, ὅτι, φυλακὴν λαβῶν περὶ τὸ σῶμα, τύραννος ἔσται, ἀλλὰ τούτων μὲν ἐστὶ σοφώτερος· ὅποσοι δὲ γινώσκοντες, ὑποσιωπῶσι, τούτων ἀνδρειότερος ἐστίν. Ὁ δὲ λαβῶν τὴν δύναμιν, τύραννος ἦν. Καθεζόμενος δὲ Σόλων πρὸ τῆς οἰκίας, τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ παραθέμενος ἔλεγεν, ὅτι ἐξώπλισται, καὶ βοηθεῖ τῇ πατρίδι, ἣ δύναται, στρατηγὸς μὲν διὰ τὴν ἡλικίαν οὐκ ἔτι ὢν, εὖνους δὲ διὰ

τὴν γνώμην. Ὅμως οὖν Πεισίστρατος, εἴτε αἰδοῖ τῆ
 πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ τὴν σοφίαν αὐτοῦ, εἴτε καὶ
 μνήμη τῶν ἐφ' ἡλικίας (λέγεται γὰρ αὐτῷ παιδικὰ
 γενέσθαι), οὐδέν γε ἔδρασε κακὸν Σόλωνα. Ὁ δ'
 οὖν Σόλων ὀλίγον ὑστερον, ὑπέργησως ὢν, τὸν βίον
 ἐτελεύτησεν, ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἀνδρείᾳ μεγάλην ἀπολι-
 πῶν δόξαν. Καὶ ἀνέστησαν αὐτῷ χαλκῆν εἰκόνα ἐν
 τῇ ἀγορᾷ· ἀλλὰ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν δημοσίᾳ παρὰ
 τὰς πύλας πρὸς τῷ τείχει ἐν δεξιᾷ εἰσιόντων, καὶ
 περιωκοδόμητο αὐτῷ ὁ τάφος.

XVII. Περὶ Σκῦθου, Ζαγκλαίων μο-
 νάρχου.

Ὅτι Σκῦθης ὁ Ἰνύκινος, ὁ τῶν Ζαγκλαίων μο-
 νάρχης, ἀνέβη εἰς Ἀσίαν παρὰ βασιλέα Δαρεῖον.
 Καὶ αὐτὸν ἐνόμισε πάντων δικαιοτάτον ἀνδρῶν εἶ-
 ναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ' αὐτὸν ἀνέβησαν, ὅτι
 παραιτησάμενος βασιλέα ἀφίκετο εἰς Σικελίαν, καὶ
 πάλιν ἐκ Σικελίας παρὰ βασιλέα ὑπίσω. Τοῦτο δὲ
 Δημοκῆδης ὁ Κροτωνιάτης οὐκ ἐποίησε· καὶ διὰ
 τοῦτο Δαρεῖος ὑπὲρ αὐτοῦ φλαύρως ἔλεγεν, ἀπα-
 τεῶνα λέγων, καὶ ἄνθρωπον κάκιστον. Ὁ οὖν Σκῦ-
 θης ἐν Πέρσαις, μέγα ὄλβιος ὢν, γήρᾳ κατέστρεψε
 τὸν βίον.

XVIII. Περὶ Εὐθύμου, καὶ τοῦ ἐν Τε-
 μέσῃ Ἡρώος, καὶ παροιμίας.

Εὐθύμος ὁ Λοκρὸς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ, πύκτης ἀ-
 γασθὸς ἦν, ῥώμη τε σώματος πεπίστευται θαυμα-
 σιώτατος γενέσθαι. Λίθον γὰρ μεγέθει μέγιστον

δεικνύουσι Λοκροὶ, ὃν ἐκόμισε, καὶ ἔθηκε πρὸ τῶν θυρῶν. Καὶ τὸν ἐν Τεμέσῃ Ἡρώα, φόρους πραττόμενον παρὰ τῶν προσοίκων ἔπαυσε. Ἀφικόμενος γὰρ εἰς τὸ ἱερόν αὐτοῦ, ὃπερ ἄβατον ἦν τοῖς πολλοῖς, διηγωνίσαστο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠνάγκασεν, ὧνπερ ἐσύλησεν, ἀποτίσαι πλεία. Ἐντεῦθεν τοι καὶ ἔρρευσεν ἡ παροιμία, ἣ λέγουσα, ἐπὶ τῶν ἀλυσιτελῶς τι κερδαινόντων, ὅτι αὐτοῖς ἀφίξεται ὁ ἐν Τεμέσῃ Ἡρώας. Λέγουσι δὲ τὸν αὐτὸν Εὐθύμον, καταβάντα ἐπὶ τὸν Καικινὸν ποταμὸν, ὃς ἐστι πρὸ τῆς τῶν Λοκρῶν πόλεως, ἀφανισθῆναι.

XIX. Ἐπιτύμβιον Ἀναξαγόρου, καὶ βωμὸς αὐτοῦ.

Ἐπιτύμβιον Ἀναξαγόρου·

Ἐνθάδ' ὁ πλεῖστον ἀληθείας ἐπὶ τέρμα περήσας
Οὐρανίου κόσμου, κεῖται Ἀναξαγόρας.

Ἐπιτύμβιον Ἀναξαγόρου· καὶ ἐπιγράμματα, οἱ μὲν, Νοῦ, οἱ δὲ, Ἀληθείας.

ΑΙΔΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

I. Ὅτι Ἰέρων καὶ παιδείαν ἠγάπησε, καὶ εὐεργέτης ἦν, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐν ἀγάπῃ συνεβίου.

ἸΕΡΩΝΑ φασὶ τὸν Συρακούσιον φιλέλληνα γενέσθαι, καὶ τιμῆσαι παιδείαν ἀνδρειότατα. Καὶ ὡς ἦν προχειρότατος εἰς τὰς εὐεργεσίας λέγουσι προθυμότερον γὰρ φασὶν αὐτὸν χαρίζεσθαι, ἢ τοὺς αἰτοῦντας λαμβάνειν. Ἦν δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἀνδρειότατος. Ἀβασανίστως δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς συνεβίωσε, τρισὶν οὖσι, πάνυ σφόδρα ἀγαπήσας αὐτούς, καὶ ὑπ' αὐτῶν φιληθεὶς ἐν τῷ μέρει. Τούτῳ, φασὶ, καὶ Σιμωνίδης συνεβίωσε καὶ Πίνδαρος. Καὶ οὐκ ὤκνησέ γε Σιμωνίδης, βαρὺς ὢν ὑπὸ γήρωσιν πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι. Ἦν μὲν γὰρ καὶ φύσει φιλάργυρος ὁ Κεῖος· προὔτρεπε δὲ αὐτὸν καὶ πλεόν ἢ τοῦ Ἰέρωνος φιλοδοξία, φασιν.

II. Περὶ Ταυροσθένους νίκης.

Ὅτι ἐν Αἰγίνῃ ἐξ Ὀλυμπίας αὐθημερὸν διηγγέλη ἡ νίκη τοῦ Ταυροσθένους τῷ πατρὶ αὐτοῦ ὑπὸ φάσματός, φασιν. Ἄλλοι δὲ φασιν, περιστερὰν τὸν Ταυροσθένην ἐπάγεσθαι, ἀπολιποῦσαν τοὺς ἑαυτῆς νεοσσούς, ὑγρούς ἐτι καὶ ἀπιήνας. Νικήσαντα δὲ

ἄφειναι τὴν πελειάδα, προσάψαντα πορφύραν αὐτῆ·
τὴν δὲ, ἐπειγομένην πρὸς τοὺς τεοττοὺς, ἀπανθη-
μερίσαι ἐκ Πίσσης εἰς Αἴγιναν.

III. Περὶ τινῶν, καὶ τῆς τοῦ Ἀλεξάν-
δρου τρυφῆς, καὶ ὑπερηφανίας.

Ὅτι διέθρυπτε τοὺς ἐταίρους Ἀλέξανδρος, τρυ-
φῶν ἐπιχωρῶν αὐτοῖς. Εἶγε καὶ Ἄγων χρυσοῦς ἦ-
λους ἐν ταῖς κρηπῖσιν ἐφόρει. Κλεῖτος δὲ, εἶποτε
μέλλοι τισὶ χρηματίζειν, ἐπὶ πορφυρῶν βαδίζων εἰ-
μάτων, τοὺς δεομένους προσίετο. Πελοδίκκι δὲ καὶ
Κρατερῶ φιλογυμναστοῦσιν ἠκολούθουν διφθέροι
σταδιαῖαι τὸ μέγεθος, ὑφ' ὧν περιλαμβάνοντες τό-
πον εὐμεγέθη ἐν ταῖς καταστρατοπεδείαις ἐγυμνά-
ζοντο. Εἶπετο δὲ αὐτοῖς καὶ πολλὴ κόνις δι' ὑπο-
ζυγίων, εἰς τὰ γυμνάσια λυσιτελῆς οὔσα. Λεοννά-
τω δὲ καὶ Μενελάω φιλοθηροῦσιν ἀνλαῖαι σταδίων
ἐκατὸν ἠκολούθουν. Αὐτῷ δὲ Ἀλεξάνδρω ἡμὲν σκηνὴ
ἦν κλινῶν ἐκατόν· χρυσοῖ δὲ κίονες πενήτηκοντα διει-
λήφesan αὐτὴν, καὶ τὸν ὄροφον αὐτῆς ἀνεῖχον· αὐ-
τὸς δὲ ὁ ὄροφος διάχρυσος ἦν, καὶ ἐκπεπόνητο ποι-
κίλμασι πολυτελέσι. Καὶ πρῶτοι μὲν Πέρσαι πεν-
τακόσιοι, οἱ καλούμενοι Μηλοφόροι, περὶ αὐτὴν
ἐκτὸς εἰστήκεσαν, πορφυρᾶς καὶ μηλῖνας ἠσθημένοι
στολάς· ἐπ' αὐτοῖς δὲ τοξόται χίλιοι, φλόγινα ἐνδε-
δυκότες καὶ ὑγινοβαφῆ· πρὸ δὲ τούτων οἱ ἀργυ-
ράσπιδες, πεντακόσιοι Μακεδόνες. Ἐν μέσῃ δὲ τῇ
σκηνῇ χρυσοῦς ἐτίθετο δίφρος, καὶ ἐπ' αὐτῷ καθή-
μενος Ἀλέξανδρος ἐχρημάτιζε, περιεστῶτων αὐτῷ
πάντοθεν τῶν σωματοφυλάκων. Περιήει δὲ τὴν

σκηνήν περίβολος, ἔνθα ἦσαν Μακεδόνες χίλιοι, καὶ Πέρσαι μύριοι. Καὶ οὐδεὶς ἐτόλμα ῥαδίως προσελθεῖν αὐτῷ· πολὺ γὰρ ἦν τὸ ἐξ αὐτοῦ δέος, ἀρθέντος ὑπὸ φρονήματος καὶ τύχης εἰς τυραννίδα.

IV. Περὶ Πολυκράτους σπουδῆς περὶ τὸν Ἀνακρέοντα, καὶ ἑζηλοτυπίας.

Πολυκράτης ὁ Σάμιος ἐν Μούσαις ἦν, καὶ Ἀνακρέοντα ἐτίμα τὸν Τῆϊον, καὶ διὰ σπουδῆς ἤγε, καὶ ἔχαιρεν αὐτῷ, καὶ τοῖς ἐκείνου μέλεσιν. Οὐκ ἐπαινῶ δὲ αὐτοῦ τὴν τρυφήν. Ἀνακρέων ἐπήνεσε Σμερδίην θερμότερον, τὰ παιδικὰ Πολυκράτους. Εἶτα ἦσθη τὸ μειράκιον τῷ ἐπαίνῳ, καὶ τὸν Ἀνακρέοντα ἠσπάζετο σεμνῶς εὐ μάλα, ἐρῶντα τῆς ψυχῆς, ἀλλ' οὐ τοῦ σώματος. Μὴ γὰρ τις ἡμῖν διαβαλλέτω, πρὸς Θεῶν, τὸν Ποιητὴν τὸν Τῆϊον, μὴ δ' ἀκόλαστον εἶναι λεγέτω. Ἐζηλοτύπησε δὲ Πολυκράτης, ὅτι τὸν Σμερδίην ἐτίμησε, καὶ ἔώρα τὸν Ποιητὴν ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀντιφιλούμενον· καὶ ἀπέκειρε τὸν παῖδα ὁ Πολυκράτης, ἐκείνον μὲν αἰσχύνων, οἰόμενος δὲ λυπεῖν Ἀνακρέοντα. Ὁ δὲ οὐ προσεποιήσατο αἰτιῶσθαι τὸν Πολυκράτην σωφρόνως καὶ ἐγκρατῶς· μετήγαγε δὲ τὸ ἔγκλημα ἐπὶ τὸ μειράκιον, ἐν οἷς ἐπεκάλει τόλμαν αὐτῷ καὶ ἀμαθίαν, ὀπλισαμένῳ κατὰ τῶν ἑαυτοῦ τριχῶν. Τὸ δὲ ἄσμα τὸ ἐπὶ τῷ πάθει τῆς κόμης Ἀνακρέων ἀσάτω· ἐμοῦ γὰρ αὐτὸς ἄμεινον ἄσεται.

V. Περὶ Ἰέρωνος καὶ Θεμιστοκλέους.

Θεμιστοκλῆς Ἰέρωνα ἤκοντα εἰς Ὀλυμπίαν, Ὀλυμπίων ἀγομένων, ἵππους ἀγοντα, εἶρξε τῆς ἀγῶ-

νίας εἰπὼν, τὸν μὴ μεταλαβόντα τοῦ μεγίστου τῶν κινδύνων, τῶν πανηγύρεων μεταλαμβάνειν μὴ δεῖν· καὶ ἐπηνέθη Θεμιστοκλῆς.

VI. Περὶ Περικλέους, καὶ υἱῶν αὐτοῦ λοιμῶ ἀποθανόντων.

Ὅτι Περικλῆς, ἐν τῷ λοιμῷ τοὺς παῖδας ἀποβαλὼν, ἀνδρειότατα τὸν θάνατον αὐτῶν ἤνεγκε, καὶ πάντας Ἀθηναίους εὐθυμότερον ἔπεισε τοὺς τῶν φιλιτάτων θανάτους φέρειν.

VII. Περὶ Σωκράτους ἐν πᾶσιν εὐθυμίας.

Ἐλεγεν ἡ Ξανθίππη, ὡς μυρίων μεταβολῶν τὴν πόλιν κατασχουσῶν, ἐν πάσαις ὁμοιον ἦν τὸ Σωκράτους πρόσωπον, καὶ προϊόντος ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ἐπανιόντος, ἀεὶ θεῖσθαι· ἤρμοστο γὰρ πρὸς πάντα ἐπεικῶς, καὶ ἦν ἰλεως ἀεὶ τὴν διάνοιαν, καὶ λύπης ὑπεράνω πάσης, καὶ φόβου κρείττων παντός ὢν.

VIII. Ὅτι ἀκόλαστος περὶ γυναῖκας Διονύσιος.

Ὁ νέος Διονύσιος, εἰς τὴν Λοκρῶν πόλιν παριῶν (εἶγε ἡ Δωρὶς ἢ μήτηρ αὐτοῦ Λοκρὶς ἦν), τοὺς οἴκους τῶν μεγίστων τῶν ἐν τῇ πόλει καταλαμβάνων, ῥόδοις, καὶ ἐρπύλλοις, καὶ ἄλλοις ἄνθεσι καταστρωννύς, τὰς τῶν Λοκρῶν θυγατέρας μετεπέμπετο, καὶ συνῆν αὐταῖς ἀκολαστότερον. Ἐπὲρ δὲ τούτου ἔτισε δίκην· ἐπειδὴ γὰρ αὐτοῦ ἡ τυραννὶς κατελύθη ὑπὸ Δίωνος, ἐνιαῦθα οἱ Λοκροὶ τὴν γυναῖκα τοῦ Διονυσίου καὶ τὰς θυγατέρας κατεπόρνευσαν, καὶ ἀνέδην αὐταῖς ἐνύβριζον πάντες, μά-

λιστα οἱ προσήκοντες ταῖς παρθένους ταῖς ὑπὸ Διονυσίου διεφθαρμέναις. Ἦνίκα δὲ διακορεῖς ἐγένοντο ὑβρίζοντες, κεντοῦντες αὐτὰς ὑπὸ τοῖς ὄνυξι τοῖς τῶν χειρῶν βελόταις ἀπέκτειναν. Τὰ δὲ ὄστιά κατέκοψαν ἐν ὄλμοις, καὶ τὰ κρέα τῶν ὄστίων ἀφελόντες ἐπηράσαντο τοῖς μὴ γευσασμένοις αὐτῶν· εἰ δέ τι περιελείφθη ἐξ αὐτῶν, κατεπόντωσαν. Ὁ δὲ ἐν Κορίνθῳ, πολλαῖς καὶ ποικίλαις χρησάμενος βίου μεταβολαῖς, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀπορίαν, τελευταῖον δὲ μητραγυριῶν, καὶ κροῦων τύμπανα, καὶ καταυλούμενος δὲ, τὸν βίον κατέστρεψεν.

IX. Ὅτι καὶ Δημήτριος ἀκόλαστος.

Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς ἤρει τὰς πόλεις, καὶ τῇ ἑαυτοῦ τρυφῇ καταχρώμενος, χίλια μὲν καὶ διακόσια τάλαντα πρόσοδον ἑαυτῷ περιποίησατο κατ' ἕκαστον ἔτος, καὶ ἐκ τούτων ὀλίγα μὲν ἐς τὸ στρατόπεδον ἐδαπάνη, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς τὴν ἀκολασίαν τὴν ἑαυτοῦ. Μύροισι τε ἐρῶαίνετο αὐτῷ τὸ δάπεδον, καὶ κατ' ἑκάστην ἔτους ὥραν τὰ ἐνακμαίζοντα τῶν ἀνθῶν πάντα ὑπεσπείρετο αὐτῷ, ἵνα κατ' αὐτῶν βαδίζη. Ἦν δὲ καὶ πρὸς γυναῖκας ἀκόλαστος, καὶ νεανικοῖς ἐρῶσιν ἐπεχείρει. Ἐμελε δὲ αὐτῷ καὶ καλῶ εἶναι εὐθετίζοντι τὴν τρίχα, καὶ ξανθίζομένοι, καὶ ὑπαλειφομένῳ τὸ πρόσωπον παιδέρωτι. Καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ ἐχρίετο ἀλείμμασι, προσφιλοτιμούμενος τῇ ῥαθυμίᾳ.

X. Περὶ Πλάτωνος βίου ὀλιγωρίας.

Ὁ Πλάτων, νοσεροῦ χωρίου λεγομένου εἶναι τῆς Ἀκαδημίας, καὶ συμβουλευόντων αὐτῷ ἰατρῶν

εἰς τὸ Λύκειον μετοικῆσαι, οὐκ ἠξίωσεν, εἰπὼν, Ἄλλ' ἔγωγε οὐκ ἂν οὐδὲ εἰς τὰ ἄκρα τὰ τοῦ Ἄθω μεταώκησα ἂν ὑπὲρ τοῦ μακροβιώτερος γενέσθαι.

XI. Περὶ Παρθασίου τοῦ ζωγράφου.

Παρθάσιος ὁ ζωγράφος, ὅτι μὲν πορφυρίδα ἐφόρει, καὶ χρυσοῦν στέφανον περιέκειτο, μαρτυροῦσι καὶ ἄλλοι, καὶ τὰ ἐπιγράμματα δὲ ἐπὶ πολλῶν εἰκόνων αὐτοῦ. Ἠγωνίσαστο δὲ ποτε ἐν Σάμῳ, συνέτυχε δὲ ἀντιπάλῳ οὐ κατὰ πολὺ ἐνδεεστέρω αὐτοῦ, εἶτα ἠττήθη. Τὸ δὲ ἐπίγραμμα ἦν αὐτῷ, ὁ Αἴας ὑπὲρ τῶν ὀπλῶν τῶν Ἀχιλλέως ἀγωνισάμενος πρὸς τὸν Ὀδυσσεῖα. Ἡττηθεὶς δὲ, εὖ μάλα ἀστείως ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν συναχθόμενον αὐτῷ τῶν ἐταίρων, ὁ Παρθάσιος· ἔφη γὰρ αὐτὸς μὲν ὑπὲρ τῆς ἠττης ὀλίγον φροντίζειν, συνάχθεις δὲ τῷ παιδὶ τοῦ Τελαμῶνος, δεῦτερον τοῦτο ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἠττηθέντι. Κατεῖχε δὲ καὶ σκίπωνα χρυσαῖς ἕλικας ἔχοντα περιερπούσας, χρυσοῖς τε ἀνασπαστοῖς ἐπέσφιγγε τοὺς ἀναγωγείας τῶν βλαυτῶν. Φασὶ δὲ αὐτὸν, μηδὲ ἄκοντα, μηδὲ ἐπιπόνως τὰ ἐν τῇ τέχνῃ χειρουργεῖν, πάνυ δὲ εὐθύμως, καὶ ῥαδίως· καὶ γὰρ καὶ ἦδε, καὶ ὑποκινυρόμενος, τὸν κάματον τὸν ἐκ τῆς ἐπιστήμης ἐπειρᾶτο ἐπελαφρύνειν. Λέγει δὲ ταῦτα Θεόφραστος.

XII. Περὶ Ἐπικουρείων ἐξωσθέντων ὑπὸ Ῥωμαίων καὶ Μεσσηνίων.

Ὅτι Ῥωμαῖοι Ἀλκαῖον καὶ Φιλίσκον, τοὺς Ἐπικουρείους, ἐξέβαλον τῆς πόλεως, ὅτι πολλῶν καὶ ἀ-

τόπων ἡδονῶν εἰσηγηταὶ τοῖς νέοις ἐγένοντο. Καὶ Μεσσήνιοι δὲ ἐξέωσαν τοὺς Ἐπικουρείους.

XIII. Περὶ Διονυσίου ἀδδηφαγίας, καὶ παχύτητος.

Διονύσιον τὸν Ἡρακλεώτην, Κλεάρχου τοῦ τυράννου υἱὸν, ἀκούω ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν ἀδδηφαγίας καὶ τρυφῆς λαθεῖν αὐτὸν ὑπερσαρκήσαντα καὶ καταπιανθέντα. Τὰ ἐπίχειρα γοῦν τοῦ κατὰ τὸ σῶμα μεγέθους, καὶ τοῦ περὶ τὰς σάρκας ὄγκου, ἐκαρπώσατο δύσπνοιαν. Φάρμακον οὖν αὐτῷ τοῦδε τοῦ πάθους συνέταξαν οἱ ἰατροί, φασί, βελόνας λεπτὰς κατασκευάσαι μηκίστας, εἶτα ταύτας διὰ τῶν πλευρῶν καὶ τῆς κοιλίας διωθεῖν, ὅταν εἰς ὕπνον τύχη βαθύτερον ἐμπεσῶν. Ἦν δὲ ἄρα τοῦτο ἐπιμελὲς ἐκείνοις δοῦν, ἔστ' ἂν ὄλη διὰ τῆς πεπωρωμένης καὶ τρόπον τινὰ ἀλλοτρίας αὐτοῦ σαρκὸς διεῖρπεν ἢ βελόνη· ἀλλ' ἐκεῖνός γε ἔκειτο λίθου διαφέρων οὐδέν. Εἰ δὲ ἀφίκετο τὸ βέλος ἔνθα λοιπὸν ἦν αὐτῷ τὸ σῶμα ἐρῶμενον, καὶ ἴδιον, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῆς ἄγαν πιμελῆς ἀλλότριον, τηνικαῦτα καὶ ἐκεῖνος ἤσθάνετο, καὶ ἠγείρετο ἐκ τοῦ ὕπνου. Τοὺς δὲ χρηματισμοὺς ἐποιεῖτο τοῖς βουλομένοις αὐτῷ προσιέναι, κιβωτὸν τοῦ σώματος προβαλλόμενος. Οἱ δὲ οὐδὲ κιβωτὸν φασί, ἀλλὰ πυργίσκον, ἵνα τὰ μὲν λοιπὰ μέρη αὐτοῦ ἀποκρύπτοιτο, τὸ δὲ πρόσωπον μόνον ὑπερέχον διαλέγεται πονηρὰν, ὧ Θεοὶ, ταύτην ἐκεῖνος τὴν στολὴν ἀμπεχόμενος, καὶ θηρίου φρουρὰν μᾶλλον, ἢ ἀνθρώπου ἐσθῆτα.

XIV. Περὶ Φιλήτα σώματος λεπτότητος.

Φιλήταν λέγουσι τὸν Κῶον λεπτότατον γενέσθαι τὸ σῶμα. Ἐπεὶ τοίνυν ἀνατραπῆναι ῥάδιος ἦν ἐκ πάσης προφάσεως, μολίβδου, φασί, πεποιημένα εἶχεν ἐν τοῖς ὑποδήμασι πέλματα, ἵνα μὴ ἀνατρέπηται ὑπὸ τῶν ἀνέμων, εἴ ποτε σκληροὶ κατέπνεον. Εἰ δὲ ἦν οὕτως ἀδύνατος, ὥστε μὴ ἀντέχειν πνεύματι, πῶς οἴός τε ἦν τοσοῦτον φορτίον ἐπάγεσθαι; Ἐμὲ μὲν οὖν τὸ λεχθὲν οὐ πείθει· ὁ δὲ ἔγνω ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός, τοῦτο εἶπον.

XV. Περὶ Ὀμήρου.

Ὅτι ποιητικῆς ἀπάσης Ἀργεῖοι τὰ πρῶτα Ὀμήρω ἔδωκαν, δευτέρους δὲ αὐτοῦ ἔτατον πάντας. Ποιοῦντες δὲ θυσίαν, ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλουν τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ Ὀμηρον. Λέγεται δὲ καὶ κεῖνο πρὸς τοῦτοις, ὅτι ἄρα ἀπορῶν ἐκδοῦναι τὴν θυγατέρα, ἔδωκεν αὐτῇ προῖκα ἔχειν τὰ ἔπη τὰ Κύπρια. Καὶ ὁμολογεῖ τοῦτο Πίνδαρος.

XVI. Περὶ Ἰταλίας, καὶ Μάρου ἵππομιγοῦς ἀνθρώπου.

Τὴν Ἰταλίαν ᾤκησαν πρῶτοι Αὔσονες, αὐτόχθονες. Πρεσβύτατον δὲ γενέσθαι Μάρην τινὰ καλούμενον, οὗ τὰ μὲν ἔμπροσθεν λέγουσιν ἀνθρώπων ὅμοια, τὰ κατόπισθεν δὲ ἵππου· καὶ αὐτὸ δὲ τοῦνομα εἰς τὴν Ἑλλάδα φράσιν ἵππομιγῆς δύναται. Δοκεῖ δὲ μοι πρῶτος ἵππον ἀναβῆναι, καὶ ἐμβαλεῖν αὐτῷ χαλινὸν, εἶτα ἐκ τούτου διφυῆς πιστευθῆναι. Μυθολογοῦσι δὲ αὐτὸν καὶ βιωῖν ἔτη τρία καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν· καὶ ὅτι τρεῖς ἀποθανὼν, ἀνεβίω

τρεις. Ἐμοὶ δὲ οὐ πιστὰ δοκοῦσιν. Ὅτι τὴν Ἰταλίαν φασὶν οἰκῆσαι ἔθνη πάμπολλα, καὶ ὅσα οὐκ ἄλλην γῆν. Τὸ δὲ αἴτιον, διὰ τὴν τῶν ὠρῶν εὐκρασίαν, καὶ τὴν τῆς χώρας ἀρετὴν, καὶ τὸ ἔνυδρον αὐτῆς, καὶ τὸ πάμφορον, καὶ τὸ εὐβοτον, καὶ ὅτι ποταμοῖς ἐστὶ κατάρρυτος, καὶ ὅτι θάλασσα ἀγαθὴ παράκειται αὐτῇ, ὅρμοις πανταχόθεν διειλημμένη, καὶ καταγωγαῖς ἀφθόνοις, καὶ κατάρσεσιν. Ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν οἰκητόρων ἡμερον καὶ πρᾶον ἐπῆρε πολλοὺς εἰς τὴν μετοίκησιν. Καὶ ὅτι πόλεις ὥκησαν τὴν Ἰταλίαν πάλαι ἑπτὰ καὶ ἑννεήκοντα καὶ ἑκατὸν πρὸς ταῖς χιλιάς.

XVII. Περὶ Δημοσθένους τύφου.

Κουφότητα ἔοικε κατηγορεῖν οὗτος ὁ λόγος, ὁ λέγων περὶ Δημοσθένους, ὅτι ἄρα τύφου αὐτὸν ὑπεπλήρουν καὶ οἱ ὑδροφοροῦντες, εἴ ποτε, παριόντος αὐτοῦ, ὑπὲρ αὐτοῦ τι ψιθυρίσαιεν. Ὅς γὰρ καὶ ὑπ' ἐκείνων ἐκουφίζετο, καὶ ἐπαιρόμενος ἦν δῆλος, τίς ἦν, εἴ ποτε ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐκροτήθη.

XVIII. Περὶ Θεμιστοκλέους.

Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους ἑαυτὸν εἵκαζε ταῖς θρυσὶ, λέγων, ὅτι ἐκείνας ὑπέρχονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ δέονται αὐτῶν, ὅταν ὕη, στέγην ἐκ τῶν κλάδων ποθοῦντες· ὅταν δὲ οὐσης εὐδίας παρίωσι, τίλλουσιν αὐτάς, καὶ περικλῶσιν. Ὁ δὲ αὐτὸς ἔλεγεν, εἰ μοί τις ὁδοὺς δύο δείξειε, τὴν μὲν εἰς ἄδου φέρουσαν, τὴν δὲ ἐπὶ τὸ βῆμα, ἧδιον ἂν τὴν ἑτέραν ἦλθον τὴν εὐθὺ τοῦ ἄδου.

Οτι ὁ Δημοσθένης, καλοῦντος τοῦ Διογένους εἰς καπηλεῖον, οὐκ ἤθελεν εἰσιέναι.

Ἡρίστα ποτὲ Διογένης ἐν καπηλείῳ· εἶτα παριόντα Δημοσθένη ἐκάλει. Τοῦ δὲ μὴ ὑπακούσαντος, Αἰσχύνη, ἔφη, Δημόσθενες, παρελθεῖν εἰς καπηλεῖον; καὶ μὴν ὁ κύριός σου καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐνθάδε εἴσειςι, τοὺς δημότας λέγων, καὶ τοὺς καθ' ἓνα δηλῶν, ὅτι οἱ δημηγόροι καὶ οἱ ῥήτορες δοῦλοι τοῦ πλήθους εἰσὶ.

XX. Περὶ Ἀριστίππου.

Πλέων Ἀριστίππος, χειμῶνος ἐπιγενομένου, πάνυ σφόδρα ἔταράττετο. Ἐφη δέ τις τῶν συμπλεόντων, Ὡς Ἀριστίππε, καὶ σὺ δέδοικας, ὡς οἱ πολλοί; Ὁ δὲ, Καὶ μάλα γε εἰκότως· ὑμῖν μὲν γὰρ περὶ κακοδαίμονός ἐστι βίου ἢ σπουδῆ, καὶ ὁ νῦν κίνδυνος, ἐμοὶ δὲ περὶ εὐδαιμόνου.

XXI. Περὶ Θηραμένων.

Θηραμένης ἔτυχεν ἐν οἰκίᾳ ποτὲ διατρέβων, εἶτα, ἐπεὶ προῆλθεν αὐτῆς, παραχοῆμα ἐκείνη κατηνέχθη. Οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι, ἄλλοι ἀλλαχόθεν αὐτῷ περιφύντες, συνήδοντο ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῇ παραδόξῳ. Ὁ δὲ παρὰ τὴν πάντων ἐλπίδα ἀπεκρίνατο, Ὡς Ζεῦ, ἐς τίνα με καιρὸν φυλάττεις; καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀνηρέθη, πιεῖν κώνειον καταναγκασθεῖς.

XXII. Τίνες περὶ τὴν Ἰατρικὴν ἐσπουδάκασιν.

Λέγουσι τοὺς Πυθαγορείους πάνυ σφόδρα πε-

ρὶ τὴν Ἱατρικὴν σπουδάσαι τέχνην. Καὶ Πλάτων δὲ φροντίδα εἰς αὐτὴν ἔσχε πλείστην, καὶ Ἀριστοτέλης ὁ Νικομάχου, καὶ ἄλλοι πολλοί.

XXIII. Περὶ Ἀριστοτέλους νοσοῦντος.

Ἀριστοτέλης ἐνόσει ποτέ. Προσέταξε δὲ αὐτῷ ὁ ἰατρὸς πρόσταγμά τι καὶ ἐκεῖνος, Μήτε ὡς βοηλάτην με, ἔφη, θεράπευε, μήτε ὡς σκαπανέα, ἀλλὰ διδάξας πρότερον τὴν αἰτίαν, οὕτως ἔξεις ἔτοιμον πρὸς τὸ πείθεσθαι διδάσκων ἐκ τούτων, μηδὲν χωρὶς αἰτίας προσφέρειν.

XXIV. Περὶ Σμινδυρίδου τρυφῆς.

Σμινδυρίδης ὁ Συβαρίτης ἐς τοσοῦτον τρυφῆς ἐξώκειλε (καὶ γὰρ τοὶ Συβαρίταις πᾶσιν ἔργον ἦν τρυφᾶν, καὶ τῷ βίῳ διαρρέειν ὁ δὲ Σμινδυρίδης καὶ πλεόν)· φύλλοις ῥόδων γοῦν ἐπαναπεσῶν καὶ κοιμηθεὶς ἐπ' αὐτῶν, ἐξανέστη, λέγων, φλυκταίνας ἐκ τῆς εὐνῆς ἔχειν. Σχολῆ γ' ἂν οὗτος ἐπὶ χαμεύνης κατεκλίθη, ἢ στιβάδος, ἢ πόας ἐν προσάντει πεφυκυίας, ἢ ταύρου δορυᾶς, ὡς ὁ Διομήδης, πρεπούσης στρατιώτη σκληρῷ καὶ γενναίῳ.

...Τὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοῶς ἀγραύλοιο.

XXV. Πῶς ὁ Πεισίστρατος τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις ἐχρῆτο.

Πεισίστρατος, ὅτε τῆς ἀρχῆς ἐγκρατῆς ἐγένετο, μετεπέμπετο τοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἀποσχολάζοντας, καὶ ἐπυνθάνετο, τί δῆποτε εἶη τὸ αἴτιον τοῦ ἀλύειν αὐτούς. Καὶ ἐπέλεγεν, Εἰ μὲν σοι τέθνηκε ζεῦγος, παρ' ἐμοῦ λαβὼν ἀπιθι, καὶ ἐργάζου· εἰ δὲ ἀπορεῖς

σπερμάτων, παρ' ἐμοῦ σοι γενέσθω· δεδιώς, μὴ ἡ σχολή τούτων ἐπιβουλήν τέκη.

XXVI. Περὶ Ζήνωνος, καὶ Ἀντιγόνοῦ.

Ζήνωνα τὸν Κιτιέα δι' αἰδοῦς ἄγαν καὶ σπουδῆς ἤγεν Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς. Καί ποτε οὖν ὑπερπλησθεὶς οἴνου ἐπεκώμασε τῷ Ζήνωνι, καὶ φιλῶν αὐτὸν καὶ περιβάλλον, ἅτε ἔξοινος ἦν, ἠξίου τι αὐτὸν προστάξαι, ὄμνυς καὶ νεανιευόμενος σὺν ὄρκῳ μὴ ἀτυχήσειν αἰτήσας. Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, Πορευθεὶς ἔμεσον· σεμνῶς ἄμα, καὶ μεγαλοφρόνως τὴν μέθην ἐλέγξας, καὶ φεισάμενος αὐτοῦ, μήποτε διαβῆραγῆ ὑπὸ πλησμονῆς.

XXVII. Ἀφέλεια τρόπου.

Ἄνδρὶ Λακωνικῷ μὲν, χωριτικῷ δὲ, ἐπέπληξε τις πενθοῦντι πάνυ σφόδρα ἐκθύμως. Ὁ δὲ ἀπλάστως ἀπεκρίνατο· Τί πάθω; φησὶν· οὐ γὰρ ἐγὼ αἴτιος τούτου, ἅ φύσις δέ μου ῥεῖ.

XXVIII. Περὶ Διογένους.

Ἐπήνει Σπαρτιάτης τὸ ἔπος Ἡσιόδου, τὸ λέγον, Οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη, ἀκούοντος Διογένους. Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ μὴν Μεσσηνιοὶ, καὶ οἱ βόες αὐτῶν ἀπολώλασι, καὶ ὑμεῖς αὐτῶν ἔστε οἱ γείτονες.

XXIX. Ὅτι Σωκράτης ἀδεῆς ἦν, καὶ δῶρων κατεφρόνει.

Τῆς νυκτιὸς ἤδη προηκούσης, ἐπάνεισιν ποτε ἀπὸ δείπνου Σωκράτης. Νεανίσκοι γοῦν ἀκόλαστοι προμαθόντες ἐνελόχησαν ἐπανιόντα, δᾶδας ἔχοντες ἡμμένας, καὶ Ἐριννύων πρόσωπα. Ἔθος δὲ ἦν αὐτοῖς,

καὶ ἄλλοις προσπαίξουσιν διὰ τὴν σχολὴν τὴν ἐπὶ τὰ χεῖρω. Οὓς ἰδὼν ὁ Σωκράτης οὐ διεταράχθη, ἀλλ' ἐπιστάς ἠρώτα, οἷα καὶ τοὺς ἄλλους, ἢ ἐν Λυκείῳ, ἢ ἐν Ἀκαδημίᾳ.

Ἐπιλοτιμήσατο Ἀλκιβιάδης δῶρα πολλὰ πέμψαι Σωκράτει. Τῆς οὖν Ξανθίππης καταπλεγείσης τὰ πεμφθέντα, καὶ ἀξιούσης λαβεῖν αὐτὰ, ὁδὲ ἔφη, Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς τῇ φιλοτιμίᾳ τῇ τοῦ Ἀλκιβιάδου παραταξώμεθα, μὴ λαβεῖν τὰ πεμφθέντα ἀντιφιλοτιμησάμενοι. Ἐπεὶ δέ τις ἔφη πρὸς αὐτόν, ὅτι μέγα ἐστὶν, ὧν ἐπιθυμεῖ τις, τούτων τυχεῖν, ὁδὲ, Ἀλλὰ μεῖζόν ἐστι τὸ μὴδὲ ἐπιθυμεῖν τὴν ἀρχὴν.

XXX. Περὶ τῆς Ἀναξάρχου προμηθείας.

Ἀναξάρχος, ὅτε σὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐστρατεύετο, χειμῶνος ἐπιγενομένου, προμαθὼν, ὅτι μέλλει ὁ Ἀλέξανδρος ἐν ἀξύλῳ ποιῆσθαι χωρίῳ τὴν στρατοπέδειαν, εἰς τὸν σταθμὸν, ὅσα εἶχε σκεύη, ταῦτα ἐκρίψας, ταῖς σκευοφόροις ἐπέθηκε ξύλα. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὸν σταθμὸν ἀφίκοντο, καὶ ἐνέδει ξύλων, Ἀλεξάνδρου μὲν αἱ κλίνας κατεκαίοντο, ἵνα ἑαυτὸν ἀλεῖναι δυνηθῇ. Ἐπεὶ δὲ τις παρὰ Ἀναξάρχῳ πῦρ εἶναι ἠγγεῖλεν, ἀφίκετο παρ' αὐτόν, καὶ ἠλείψατο ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἀναξάρχου καὶ πυθόμενος τὴν προμήθειαν ὑπερσπῆνεσε, καὶ ὧν ἐξέροῖψε διπλάσιον δέδωκε, καὶ σκεύη, καὶ ἱμάτια, ὑπὲρ τῆς τοῦ πυρός χρείας.

XXXI. Περὶ ἀριστεύσαντος ἀθλητοῦ, πρὸ τοῦ τὸν στέφανον λαβεῖν ἀποθανόντος.

Ἀθλητῆς Κροτωνιάτης Ὀλυμπιονίκης, ἀπιὼν

πρὸς τοὺς Ἑλλανοδίκας, ἵνα λάβῃ τὸν στέφανον, ἐπίληπτος γενόμενος ἀπέθανε, κατενεχθεὶς μετὰ πτώματος.

XXXII. Περὶ Φρύνης ἑταίρας, καὶ Κίμωνος ἵππων ἀγαλμάτων.

Φρύνην τὴν ἑταίραν ἐν Δελφοῖς ἀνέστησαν οἱ Ἑλλήνες ἐπὶ κίονος εὖ μάλα ὑψηλοῦ. Οὐκ ἐρῶ δὲ ἀπλῶς τοὺς Ἑλληνας, ὡς ἂν μὴ δοκοῖην δι' αἰτίας ἄγειν πάντας, οὓς φιλῶ πάντων μάλιστα, ἀλλ' οἱ τῶν Ἑλλήνων ἀκρατέστεροι. Τὸ δὲ ἀγαλμα χρυσοῦν ἦν. Καὶ αἱ Κίμωνος δὲ ἵπποι χαλκαῖ, καὶ αὐταὶ Ἀθήνησιν, εἰκασμένοι ὅτι μάλιστα ταῖς Κίμωνος ἵπποις, εἰστήκεσαν.

XXXIII. Μειρακίου ἀπόκρισις, ἐρωτηθέντος ὑπὸ τοῦ πατρὸς, τί ἄρα μάθοι.

Μειράκιον Ἐρετρικὸν Ζήνωνι προσεφοίτησε πλείονα χρόνον. Ἐπανελθόντα δὲ ἤρετο ὁ πατήρ, τί ἄρα μάθοι σοφόν. Ὁ δὲ ἔφη, δείξειν. Χαλεπήναντος δὲ τοῦ πατρὸς, καὶ πληγᾶς ἐντείναντος, τὴν ἡσυχίαν ἀγαγὼν, καὶ ἐγκαρτερήσας, τοῦτο ἔφη μεμαθηκέναι, φέρειν ὄργην πατρὸς.

XXXIV. Περὶ τῶν πολυτελῶς ἡσθημένων.

Διογένης εἰς Ὀλυμπίαν ἐλθὼν, καὶ θεασάμενος ἐν τῇ πανηγύρει Ῥοδιακοὺς τινὰς νεανίσκους πολυτελῶς ἡσθημένους, γελᾶσας ἔφη, Τύφος τοῦτό ἐστι. Ἐἶτα περὶτυχῶν Λακεδαιμονίοις ἐν ἐξωμίσι φαύλαις καὶ θυπώσαις, Ἄλλος, εἶπεν, οὗτος τύφος.

XXXV. Περὶ Ἀντισθένου μεγαλόφρο-
σύνης ἐπὶ διεθρογότι ἱματίῳ.

Ὁ δὲ Σωκράτης, ἰδὼν τὸν Ἀντισθένη τὸ διεθ-
ρογὸς ἱματίου μέρος αἰὲ ποιῶντα φανερόν, Οὐ
παύσῃ, ἔφη, ἐγκαλλωπιζόμενος ἡμῖν;

XXXVI. Περὶ Ἀντιγόνου, καὶ ψάλτου.

Ψάλτης Ἀντιγόνῳ ἐπεδείκνυτο. Τοῦ δὲ πολλά-
κις λέγοντος, Τὴν νῆτην ἐπίσφιγξον, εἶτα πάλιν,
Τὴν μέσην, ὅδε ἀγανακτήσας, ἔφη, Μὴ γένοιτό σοι
οὔτω κακῶς, ὦ βασιλεῦ, ὡς ἐμοῦ ταῦτα ἀκριβοῦν
μᾶλλον.

XXXVII. Πῶς ὁ Ἀνάξαρχος Ἀλέξανδρον,
ἑαυτὸν ἐκθεοῦντα, ἐγέλασεν.

Ἀνάξαρχος, ὁ ἐπικληθεὶς Εὐδαιμονικός, κατε-
γέλα Ἀλεξάνδρου, ἑαυτὸν ἐκθεοῦντος. Ἐπεὶ δὲ ἐνό-
σησέ ποτε Ἀλέξανδρος, εἶτα προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἰα-
τρὸς ῥόφημα σκευασθῆναι, γελάσας ὁ Ἀνάξαρχος,
Τοῦ μὲν τοι Θεοῦ ἡμῶν, εἶπεν, ἐν τρυβλίου ῥοφή-
ματι αἱ ἐλπίδες κεῖνται.

XXXVIII. Περὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ τῆς
τοῦ Πάριδος λύρας.

Ὁ μὲν Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἴλιον ἦλθεν. Ἀνα-
σκοποῦντι δὲ αὐτῷ φιλοπένως, τῶν τις Τρώων προσ-
ελθὼν τὴν λύραν ἐδείκνυεν Ἀλεξάνδρου. Ὁ δὲ ἔφη,
Προτιμησαίμην ἂν μᾶλλον ἰδεῖν τὴν Ἀχιλλέως. Ἐ-
πέρευγε τοῦτο Ἀλέξανδρος· ἐπόθει γὰρ κτῆμα ἀγα-
θοῦ στρατιώτου, ὃ συνῆδεν ἐκεῖνος τὰ τῶν ἀγαθῶν
ἀνδρῶν κλέα. Τοῦ δὲ Πάριδος τί ἄρα ἦσεν ἡ λύρα,

εἰ μὴ μέλη μοιχικά, καὶ οἷα αἰρεῖν γυναῖκας καὶ θέλειν;

XXXIX. Περὶ γελοίων καὶ παραδόξων ἐρώτων.

Πῶς δὲ οὐκ ἂν φαίη τις γελοίους ἄμα, καὶ παραδόξους τοῦσδε τοὺς ἔρωτας; Τὸν μὲν Ξέρξου, ὅτι πλατάνου ἠράσθη. Νεανίσκος δὲ Ἀθήνησι τῶν εὐγεγονότων πρὸς τῷ πρυτανεῖῳ ἀνδριάντος ἐστῶτος τῆς Ἀγαθῆς Τύχης θερμότατα ἠράσθη. Κατεφίλει γοῦν τὸν ἀνδριάντα περιβάλλον, εἶτα ἐκμανεῖς καὶ οἰστρηθεὶς ὑπὸ τοῦ πόθου, παρελθὼν εἰς τὴν βουλήν, καὶ λιτανεύσας, ἕτοιμος ἦν πλείστων χρημάτων τὸ ἄγαλμα πρίασθαι. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθεν, ἀναδήσας πολλαῖς ταινίαις, καὶ στεφανώσας τὸ ἄγαλμα, καὶ θύσας, καὶ κόσμον αὐτῷ περιβαλὼν πολυτελεῖ, εἶτα ἑαυτὸν ἀπέκτεινε, μυρία προσκλαύσας. Γλαύκης δὲ τῆς κιθαρωδοῦ οἱ μὲν φασιν ἐρασθῆναι κύννα, οἱ δὲ κριόν, οἱ δὲ χῆνα. Καὶ ἐν Σόλοις δὲ τῆς Κιλικίας, παιδὸς, Ξενοφῶντος, ἠράσθη κύων. Ἄλλου δὲ ὠραίου μεираκίου ἐν Σπάρτῃ κολοιός.

XL. Περὶ κυβερνητῶν τῶν Καρχηδονίων νεῶν.

Ὅτι Καρχηδόνιοι δύο κυβερνήτας εἰσῆγον εἰς τὴν ναῦν, ἄτοπον λέγοντες εἶναι, δύο μὲν πηδάλια ἔχειν. τὸν δὲ λυσιτελέστατον τοῖς ἐμπλέουσι, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα τῆς νεῶς, ἔρημον εἶναι καὶ μόνον διαδόχου καὶ κοινωνοῦ.

XLΙ. Περὶ Πausανίου καὶ Σιμωνίδου.

Ἐν τινί, φασί, συνδείπνω παρῆν Σιμωνίδης ὁ Κεῖος, καὶ Πausανίας ὁ Λακεδαιμόνιος. Προσέταξεν οὖν ὁ Πausανίας τῷ Σιμωνίδῃ σοφὸν τι εἰπεῖν· ὁ δὲ γελάσας, ὁ Κεῖος, Μέμνησο, εἶπεν, ἄνθρωπος ὦν. Τοῦτο παραχρῆμα μὲν ἐξεφάυλισε Πausανίας, καὶ παρ' οὐδὲν ἔθετο, ὑποτυφόμενος ἤδη εἰς τὸν τοῦ Μηδίξειν ἔρωτα, καὶ μεγαλοφρονῶν ἐπὶ τῇ πρὸς Βασιλέα ξενία, ἴσως δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ οἴνου παραφερόμενος. Ἐπεὶ δὲ ἦν πρὸς τῇ Χαλκιοίκῳ, καὶ διεπάλαιε τῷ λιμῷ, καὶ ἔμελλεν ἀποθνήσκειν ἀνθρώπων ἀλγεινότατα, ἀλλὰ τηνικαῦτα ἐμνήσθη τοῦ Σιμωνίδου, καὶ ἐξεβόησεν εἰς τρίς, Ὡ ξένε Κεῖε, μέγα τι ἄρα χρῆμα ἦν ὁ λόγος σου, ἐγὼ δὲ ὑπ' ἀνοίας οὐδὲν αὐτὸν ὦμην εἶναι.

XLII. Περὶ Ἀρταξέρξου, καὶ Δαρείου.

Ἀρταξέρξου ἀποκτείναντος τὸν πρεσβύτερον υἱὸν Δαρεῖον, ἐπιβουλεύοντα, ὁ δεύτερος, ἀξιοῦντος τοῦ πατρὸς, σπασάμενος τὸν ἀκινάκην, ἑαυτὸν πρὸ τῶν βασιλείων ἀπέκτεινεν.

ΑΙΛΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

I. Περὶ Φερενίκης Ὀλύμπια Θεασαμένης.

ΦΕΡΕΝΙΚΗ τὸν υἱὸν ἤγεν εἰς Ὀλύμπια ἀθλεῖν. Κωλυόντων δὲ αὐτὴν τῶν Ἑλλανοδικῶν τὸν ἀγῶνα θεύσασθαι, παρελθοῦσα ἐδικαιολογήσατο, πατέρα μὲν Ὀλυμπιονίκην ἔχειν, καὶ τρεῖς ἀδελφοὺς, καὶ αὐτὴ παῖδα Ὀλυμπίων ἀγωνιστήν· καὶ ἐξενίκησε τὸν δῆμον, καὶ τὸν εἴργοντα νόμον τῆς θείας γυναῖκας, καὶ ἐθεάσατο Ὀλύμπια.

II. Περὶ Εὐβάτου σωφροσύνης.

Εὐβάταν τὸν Κυρηναῖον ἰδοῦσα **Λαῖς** ἠράσθη αὐτοῦ θερμότατα, καὶ περὶ γάμου λόγους προσήνεγκεν. Ὁ δὲ, φοβηθεὶς τὴν ἐξ αὐτῆς ἐπιβουλήν, ὑπέσχετο ταῦτα δράσειν· οὐ μὴν ὠμίλησεν αὐτῇ ὁ **Εὐβάτας**, σωφρόνως διαβιώσας. Ἡ δὲ ὑπόσχεσις αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀγωνίαν ἦν. Νικήσας οὖν, ἵνα μὴ δόξη διαφθείρας τὰς ὁμολογίας τὰς πρὸς τὴν ἀνθρώπον, εἰκόνα γραψάμενος τῆς **Λαίδος**, εἰς τὴν **Κυρήνην** ἐκόμισε, λέγων ἄγειν **Λαίδα**, καὶ μὴ παραβῆναι τὰς συνθήκας. Ἄνθ' ὧν ἡ νόμῳ γημαμένη

αὐτῷ παμμέγιστον ἀνδριάντα ἐν Κυρήνῃ ἀνέστη-
σεν, αὐτὸν ἀμειβομένη τῆς σωφροσύνης.

III. Περὶ ζώων τινῶν ἰδιότητος.

Τὰ τῶν περδίκων νεόττια, ἐπειδὴν τάχιστα τοὺς
πόδας ἔξω ποιήσῃ τοῦ λέμματος, ἐντεῦθεν ἤδη δρο-
μικώτατά εἰσι. Τὰ δὲ τῶν νητιῶν νεόττια, ὅταν
ἴδῃ φῶς, παραχρῆμα ἐξ ὠδίνων νήχεται. Καὶ οἱ
τῶν λεόντων δὲ σκύμνοι καταγράφουσι τοῖς ὄνυξι
τάς μήτρας τῶν μητέρων, πρὸς φῶς ἐπειγόμενοι.

IV. Περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου ταχυεργίας.

Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου τρεῖς τετρακόσια στά-
δια ἐφεξῆς μεθ' ὀπλων ὁδοιπορήσας, συμβαλὼν τοῖς
πολεμίοις, πρὶν ἀναπαῦσαι τὸ στρατόπεδον, ἐκρά-
τησε τῶν ἐχθρῶν.

V. Περὶ τυράννων, ἐκ τῶν τοῦ Αἰσώπου.

Φρύγιος οὗτος λόγος· ἔστι γὰρ Αἰσώπου τοῦ
Φρυγός. Τὴν ὕν, εἴαν τις ἀψηται αὐτῆς, βοᾷν, καὶ
μᾶλα γε εἰκότως· οὔτε γὰρ ἔρια ἔχει, οὔτε ἄλλο τι,
καὶ ὄνειροπολεῖ εὐθύς τὸν θάνατον, εἰδυῖα εἰς ὅ,
τι τοῖς χρησομένοις λυσιτελεῖ. Ἐοίκασι δὲ τῇ ὕϊ τοῦ
Αἰσώπου οἱ τυράννοι, ὑποπτεύοντες, καὶ δεδοικό-
τες πάντα· ἴσασι γὰρ, ὅτι, ὡσπεροῦν ἢ ὕς, ὀφεί-
λουσι καὶ ἐκεῖνοι τὴν ψυχὴν πᾶσιν.

VI. Περὶ ἀνδρῶν λεπτῶν.

Ἐκωμωδοῦντο εἰς λεπτότητα, Σαννυρίων ὁ κω-
μωδίας ποιητῆς, καὶ Μέλιτος ὁ τραγωδίας ποιητῆς,
καὶ Κινησίας κυκλίων χορῶν, καὶ Φιλήτας ποιητῆς
ἐξαμέτρων. Ἀρχέστρατος δὲ ὁ μάντις ὑπὸ πολεμίων
άλους, καὶ ἐπὶ ζυγὸν ἀναβληθεὶς, ὀβολοῦ ὄλκην ἔ-

χων εὐρέθη, ὡς φασι. Καὶ Πανάρετος δὲ λεπτότατος ἦν· διετέλεσε μέντοι ἄνοσος. Λέγουσι δὲ καὶ Ἰππώνακτα τὸν ποιητὴν οὐ μόνον γενέσθαι μικρὸν τὸ σῶμα, καὶ αἰσχρὸν, ἀλλὰ καὶ λεπτόν. Ἀλλὰ καὶ Φιλιππίδης, καθ' οὗ λόγος ἐστὶν Ἰπερίδης, λεπτότατος ἦν. Ὅθεν καὶ τὸ πᾶνυ κατισχνῶσθαι τὸ σῶμα, περιλιππιδῶσθαι, φασιν, ἔλεγον. Μάρτυς Ἀλεξίς.

VII. Περὶ Ἀστρολόγων τινῶν, καὶ μεγάλου ἐνιαυτοῦ.

Οἰνοπίδης, ὁ Χῖος ἀστρολόγος, ἀνέθηκεν ἐν Ὀλυμπίοις τὸ χαλκοῦν γραμματεῖον, ἐγγράψας ἐν αὐτῷ τὴν ἀστρολογίαν τῶν ἐνὸς δεόντων ἐξήκοντα ἐτῶν, φήσας τὸν μέγαν ἐνιαυτὸν εἶναι τοῦτον.

Ὅτι Μέτων ὁ Λευκονοιεὺς, ἀστρολόγος, ἀνέστησε στήλας, καὶ τὰς τοῦ ἡλίου τροπὰς κατεγράψατο, καὶ μέγαν ἐνιαυτὸν, ὡς ἔλεγεν, εὔρεν, καὶ ἔφατο αὐτὸν ἐνὸς δεόντα εἴκοσιν ἐτῶν.

VIII. Περὶ εὐεργεσίας.

Ἀριστοτέλης ὁ Κυρηναῖος ἔλεγε μὴ δεῖν εὐεργεσίαν παρὰ τινος προσίεσθαι· ἢ γὰρ ἀποδιδόναι πειρώμενον, πράγματα ἂν ἔχειν, ἢ μὴ ἀποδιδόντα, ἀχάριστον φαίνεσθαι.

IX. Ὅτι λίχνος ὁ Φιλόξενος.

Φιλόξενος λίχνος ἦν, καὶ γαστρὸς ἥττων. Λοπάδος οὖν ποτε ἐψομένης ἐν καπηλείῳ, τέως μὲν εὐφραίνετο, καὶ ἑαυτὸν εἰστία τῇ ὄσμῃ. Ἐπεὶ δὲ αὐτῷ ἐπετείνετο ἢ ὄρεξις, καὶ ἥττατο τῆς φύσεως (κακῆς γε οὐσης, ὡς θεοὶ), τηνικαῦτα οὐκ ἐνεγκῶν, προσέ-

ταξε τὸν παῖδα πρίασθαι τὴν λοπάδα. Ἐπεὶ δὲ ἔφατο πωλεῖν αὐτὴν τὸν κάπηλον πολλοῦ, ταύτη μᾶλλον ἡδίων ἔσται, φησὶν, εἰ πλείονος ὠνήσομαι. Χρὴ δὲ καὶ τῶν τοιούτων μνημονεύειν, οὐκ εἰς ζῆλον αὐτῶν, ἀλλ' ὥστε φεύγειν αὐτά.

X. Περὶ τῶν παλαιῶν ζωγράφων.

Ὅτε ὑπήρχετο ἡ γραφικὴ τέχνη, καὶ ἦν τρόπον τινὰ ἐν γάλαξι καὶ σπαργάνοις, οὕτως ἄρα ἀτέχνως εἵκαζον τὰ ζῷα, ὥστε ἐπιγράφειν αὐτοῖς τοὺς γραφείας, τοῦτο Βοῦς, ἐκεῖνο Ἴππος, τοῦτο Δένδρον.

XI. Περὶ Διογένους ἀλγοῦντος τὸν ὦμον.

Ἦλγει τὸν ὦμον Διογένης, ἢ τραφεῖς, οἶμαι, ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας. Ἐπεὶ δὲ ἐδόκει σφόδρα ἀλγεῖν, τῶν τις ἀχθομένων αὐτῷ κατεκερτόμει, λέγων, Τί οὖν οὐκ ἀποθνήσκεις, ὦ Διόγενες, καὶ σεαυτὸν ἀπαλλάττεις κακῶν; Ὁ δὲ εἶπε, Τοὺς εἰδότας, ἃ δεῖ πράττειν ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἃ δεῖ λέγειν, τούτους γὰρ ζῆν προσήκει, ὧν καὶ αὐτὸς ὡμολόγει εἶναι. Σοὶ μὲν οὖν, ἔφη, οὐκ εἰδότι τὰ τε λεκτέα καὶ τὰ πρακτέα, ἀποθανεῖν ἐν καλῷ ἔστιν· ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιστήμονα ἐκείνων, πρόπει ζῆν.

XII. Ἀρχύτου ἀπόφθεγμα περὶ ἀνθρώπων.

Ἀρχύτας ἔλεγεν, Ὡσπερ ἔργον ἐστὶν εὐρεῖν ἰχθύν, ἀκανθὰν μὴ ἔχοντα, οὕτω καὶ ἄνθρωπον, μὴ κεκτημένον τι δολερὸν, καὶ ἀκανθῶδες.

XIII. Ὅτι Ἀρχίλοχος ἑαυτοῦ κατηγόρει. Αἰτιᾶται Κριτίας Ἀρχίλοχον, ὅτι κάκιστα ἑαυ-

τὸν εἶπεν. Εἰ γὰρ μή, φησιν, ἐκεῖνος τοιαύτην δόξαν ὑπὲρ ἑαυτοῦ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξήνεγκεν, οὐκ ἂν ἐπυθόμεθα ἡμεῖς, οὔτε ὅτι Ἐνιποῦς υἱὸς ἦν τῆς δούλης, οὐθ' ὅτι καταλιπὼν Πάρον διὰ πενίαν, καὶ ἀπορίαν, ἦλθεν εἰς Θάσον, οὔθ' ὅτι ἐλθὼν τοῖς ἐνταῦθα ἐχθρὸς ἐγένετο, οὔδὲ μὴν ὅτι ὁμοίως τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς ἔλεγε. Πρὸς δὲ τούτοις, ἢ δ' ὅς, οὔτε ὅτι μοιχὸς ἦν, ἢ δειμὲν ἂν, εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ μαθόντες, οὔτε ὅτι λάγνος καὶ ὑβριστής, καὶ, τὸ ἔτι τούτων αἰσχιστον, ὅτι τὴν ἀσπίδα ἀπέβαλεν. Οὐκ ἀγαθὸς ἄρα ἦν ὁ Ἀρχίλοχος μάρτυς ἑαυτῷ, τοιοῦτον κλέος ἀπολιπὼν, καὶ τοιαύτην ἑαυτῷ φήμην. Ταῦτα οὐκ ἐγὼ Ἀρχίλοχον αἰτιῶμαι, ἀλλὰ Κριτίας.

XIV. Περὶ ἀργίας.

Σωκράτης ἔλεγεν, ὅτι ἡ Ἀργία ἀδελφὴ τῆς Ἐλευθερίας ἐστὶ. Καὶ μαρτύριον ἔλεγεν, ἀνδρειοτάτους καὶ ἐλευθεριωτάτους Ἰνδοὺς, καὶ Πέρσας, ἀμφοτέρους δὲ πρὸς χρηματισμὸν ἀργοτάτους εἶναι Φρύγας δὲ καὶ Λυδοὺς, ἐργαστικωτέρους, δουλεύειν δὲ.

XV. Περὶ τῶν μνηστευσασμένων τὰς τοῦ Ἀριστείδου καὶ τοῦ Λυσάνδρου θυγατέρας.

Τὰς Ἀριστείδου θυγατέρας, ἔτι αὐτοῦ περιόντος, ἐμνηστεύοντο οἱ τῶν Ἑλλήνων δοκοῦντες διαφέρειν. Ἐβλεπον δὲ ἄρα οὐκ εἰς τὸν βίον Ἀριστείδου, οὔδὲ ἐθαύμαζον αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην· ἐπεὶ τούτων γε εἰ ἦσαν ζηλωταὶ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέμει-

ναν τῆ μνηστειᾷ. Νῦν δὲ ὁ μὲν ἀπέθανεν, οἱ δὲ οὐδὲν ἠγήσαντο εἶναι προὔγμα καινὸν πρὸς τὰς κόρας. Ἀποθανὼν γὰρ ἐγνώσθη ὁ παῖς Λυσιμάχου, ὅτι πένης ἦν· ὅπερ καὶ ἀνέστειλεν ἐκείνους τοὺς κακοδαίμονας ἐνδόξου τε ἅμα καὶ σεμνοτάτου γάμου, παρ' ἐμοὶ κριτῆ. Παραπλήσιον δὲ καὶ ἐπὶ Λυσάνδρου· μαθόντες γὰρ αὐτὸν εἶναι πένητα, τὸν γάμον ἀπέδρασαν.

XVI. Περὶ Ἀντισθένης, καὶ Διογένους.

Ἐπεὶ ὁ Ἀντισθένης πολλοὺς προὔτρεπεν ἐπὶ φιλοσοφίαν, οἱ δὲ οὐδὲν αὐτῷ προσεῖχον, τέλος ἀγανακτήσας, οὐδένα προδίετο. Καὶ Διογένην οὖν ἤλαυνεν ἀπὸ τῆς συνουσίας αὐτοῦ. Ἐπεὶ δὲ ἦν λιπαρέστερος ὁ Διογένης, καὶ ἐνέκειτο, ἐνταῦθα ἤδη καὶ τῆ βακτηρία καθίξεσθαι αὐτοῦ ἠπέλει καὶ ποτε καὶ ἔπαισε κατὰ τῆς κεφαλῆς. Ὁ δὲ οὐκ ἀπηλλάττετο, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἐνέκειτο φιλοπόνως, ἀκούειν αὐτοῦ διψῶν, καὶ ἔλεγε, Σὺ μὲν παῖε, εἰ βούλει, ἐγὼ δὲ ὑποθήσω τὴν κεφαλὴν· καὶ οὐκ ἂν οὕτως ἐξεύροις βακτηρίαν σκληρὰν, ὥστε με ἀπελάσαι τῶν διατριβῶν τῶν σῶν. Ὁ δὲ ὑπερησπάσατο αὐτόν.

XVII. Περὶ τῶν πλουτησάντων ἐκ τῶν κοινῶν.

Λέγει Κριτίας Θεμιστοκλέα τὸν Νεοκλέους, πρὶν ἢ ἀρξασθαι πολιτεύεσθαι, τρία τάλαντα ἔχειν τὴν οὐσίαν τὴν πατρῴαν· ἐπεὶ δὲ τῶν κοινῶν προέστη, εἶτα ἔφυγε, καὶ ἐδημεύθη αὐτοῦ ἡ οὐσία, κατεφωράθη ἑκατὸν τάλαντων πλείω οὐσίαν ἔχων. Ὁμοίως δὲ καὶ Κλέωνα πρὸ τοῦ παρελθεῖν ἐπὶ τὰ κοινὰ,

μηδὲν τῶν οἰκείων ἐλεύθερον εἶναι· μετὰ δὲ, πενή-
κοντα ταλάντων τὸν οἶκον ἀπέλιπε.

XVIII. Περὶ Συρακουσίου Δάφνιδος,
καὶ βουκολικῶν μελῶν.

Δάφνιν τὸν βουκόλον λέγουσιν, οἱ μὲν, ἐρώμε-
νον Ἑρμοῦ, ἄλλοι δὲ, υἱόν· τὸ δὲ ὄνομα ἐκ τοῦ συμ-
βάντος σχεῖν· γενέσθαι μὲν αὐτὸν ἐκ Νύμφης, τε-
χθέντα δὲ, ἐκτεθῆναι ἐν δάφνῃ. Τὰς δ' ὑπ' αὐτοῦ
βουκολουμένας βοῦς φασιν ἀδελφὰς γεγονέναι τῶν
Ἑλίου, ὧν Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσεΐᾳ μέμνηται. Βουκο-
λῶν δὲ κατὰ τὴν Σικελίαν ὁ Δάφνις, ἠράσθη αὐτοῦ
Νύμφη μιά, καὶ ὠμίλησε καλῶ ὄντι, καὶ νέῳ, καὶ
πρῶτον ὑπηνήτη, ἔνθα τοῦ χρόνου ἡ χαριστάτη
ἐστὶν ἡβῆ τῶν καλῶν μειρακίων, ὥς πού φησι καὶ
Ὅμηρος. Σύνθήκας δὲ ἐποίησε, μηδεμιᾶ ἄλλῃ πλη-
σιάσαι αὐτὸν, καὶ ἐπηπειλήσεν, ὅτι πεπρωμένον
ἐστὶν αὐτὸν στερηθῆναι τῆς ὄψεως, εἰ ἂν παραβῆ·
καὶ εἶχον ὑπὲρ τούτων ῥήτραν πρὸς ἀλλήλους. Χρό-
νω δὲ ὕστερον, βασιλέως θυγατρὸς ἐρασθείσης αὐ-
τοῦ, οἰνωθεὶς ἔλυσε τὴν ὁμολογίαν, καὶ ἐπλησίασε
τῇ κόρῃ. Ἐκ δὲ τούτου τὰ βουκολικὰ μέλη πρῶτον
ἦσθη, καὶ εἶχεν ὑπόθεσιν τὸ πάθος τὸ κατὰ τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Καὶ Σιησίχορόν γε τὸν Ἰμε-
ραῖον τῆς τοιαύτης μελοποιΐας ὑπάρξασθαι.

XIX. Περὶ τοῦ καταπιόντος τοὺς ἰδίους
ὀδόντας.

Εὐρουδάμας ὁ Κυρηναῖος πυγμαῖ ἐνίκησεν, ἐκ-
κρουσθεὶς μὲν ὑπὸ τοῦ ἀνταγωνιστοῦ τοὺς ὀδόντας,
καταπιῶν δὲ αὐτούς, ἵνα μὴ αἰσθηται ὁ ἀντίπαλος.

XX. Περὶ Ἀγησίλαου.

Ἐπιπέσειε πρὸς Ἀγησίλαον, φίλον αὐτὸν ἔχειν. Ἀνταπέσειε δὲ Ἀγησίλαος, ὅτι οὐ δυνατὸν φίλον αὐτὸν Ἀγησίλαου ἰδίᾳ εἶναι· εἰ δὲ εἴη Λακεδαιμονίοις κοινῇ φίλος, δῆλον, ὅτι καὶ αὐτοῦ ἔσται. Ἐφ' ἅπασιν γὰρ καὶ ἐκείνον ἀριθμεῖσθαι.

XXI. Περὶ Πλάτωνος.

Ἐπιπέσειε τὸν Πλάτωνα ἢ Περικτιόνῃ ἔφερεν ἐν ταῖς ἀγκάλαις· θύοντι δὲ τῷ Ἀρίστωνι ἐν Τμητιῷ ταῖς Μούσαις, ἢ ταῖς Νύμφαις, οἱ μὲν πρὸς τὴν ἱεροουργίαν ἦσαν, ἢ δὲ κατέκλινε Πλάτωνα ἐν ταῖς πλησίον μυρρίναις, δασείαις οὔσαις, καὶ πυκναῖς. Καθεύδοντι δὲ ἔσμος μελισσῶν Τμητιίου μέλιτος, ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ καθίσασαι, ὑπῆδον, τὴν τοῦ Πλάτωνος εὐγλωττίαν μαντευόμεναι ἐντεῦθεν.

XXII. Περὶ Διωξίππου.

Ἐπιπέσειε τὸν Διωξίππον, παρόντος Ἀλεξάνδρου, καὶ Μακεδόνων, ῥόπαλον λαβὼν, Κόρδαγον τὸν Μακεδόνα ὀπλίτην μονομαχήσας, καὶ ἐκκρούσας αὐτοῦ τὸ ξυστόν, καὶ ἀρπάσας τὸν ἄνδρα σὺν τῇ πανοπλίᾳ, ἐπιβάς ἐπὶ τὸν ἀνχένα αὐτοῦ κειμένου, τὴν μάχαιραν, ἣν ὑπέζωστο, ὑφαρπάσας, ἀπέκτεινε τὸν ὀπλίτην. Ἐμισήθη δὲ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου. Ὁ δὲ ἀπογνοὺς, ὡς μισηθεὶς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀθυμήσας ἀπέθανεν.

ΑΙΛΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

I. Περὶ Ὀρικήδμου, καὶ τοῦ παλαίειν.

Ὅτι Ὀρίκαδμος πάλης ἐγένετο νομοθέτης, καθ' ἑαυτὸν ἐπινοήσας τὸν Σικελὸν τρόπον καλούμενον παλαίειν.

II. Περὶ Ὀροιβαντίου ἐπῶν, καὶ Δάρητος, καὶ Μελισάνδρου.

Ὅτι ἦν Ὀροιβαντίου Τροϊζηνίου ἔπη πρὸ Ὀμήρου, ὡς φασιν οἱ Τροϊζήνιοι λόγοι. Καὶ τὸν Φρυγὰ δὲ Δάρητα, οὗ Φρυγίαν Ἰλιάδα ἔτι καὶ νῦν ἀποσωζομένην οἶδα, πρὸ Ὀμήρου καὶ τοῦτον γενέσθαι λέγουσι. Μελισάνδρος δὲ Μιλήσιος Λαπιθῶν καὶ Κενταύρων μάχην ἔγραψεν.

III. Περὶ Ἰκκοῦ, καὶ πάλης.

Ὅτι Ἰκκὸς δὲ Ταραντῖνος πάλης ὑπήρξατο, σωφρονέστερον τὸν τῆς ἀθλήσεως χρόνον διαζήσας, καὶ κεκολασμένη τροφῇ διαβιώσας, καὶ Ἀφροδίτης ἀμαθῆς διατελέσας.

IV. Περὶ Ἀγαθοκλέους φαλακρῶματος.

Ἀγαθοκλέα φασὶ τὸν Σικελίας Τύραννον γελοιώτατα τὴν κεφαλὴν ἀσχημονεῖν. Ψιλουμένης γὰρ αὐτῆς, κατὰ μικρὰ ὑπορρέουσῶν αὐτῷ τῶν τριχῶν,

ὄδε αἰδούμενος προκάλυμμα κόμης ἐποίησατο μυθ-
ρίνης στέφανον· καὶ ἦν πρόβλημα τῆς φιλώσεως.
Ἦιδεσαν μὲν τοι τὸ φαλάκρωμα Συρακούσιοι, καὶ
τὴν εἰς αὐτὸν τῶν τριχῶν ἐπιβουλήν οὐκ ἠγνόουν,
ἑσιώπων δὲ, διὰ τὸ τῶν τολμημάτων αὐτοῦ καὶ ἀσε-
βημάτων ἐμμανές.

V. Περὶ τινῶν ἀδίκως Θεοσυλίας
κατακριθέντων.

Ἐθνὸν τινες ἐν Δελφοῖς. Τοῦτοις ἐπιβουλεύον-
τες Δελφοὶ εἰς τὰ κανᾶ, ἔνθα ἦν αὐτοῖς ὁ, τε λιβα-
νωτός, καὶ τὰ πόπανα, ἐνέβαλον τῶν ἱερῶν χρημά-
των λάθρα. Λαβόντες οὖν αὐτοὺς ὡς Θεοσύλας, ἀ-
πήγαγον ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ κατεκρήμνισαν κατὰ
τὸν Δελφικὸν νόμον.

VI. Περὶ μοιχοῦ.

Συνέβη τινὰ μοιχὸν ἀλῶναι ἐν Θεσπιαῖς· εἶτα
ἤγετο διὰ τῆς ἀγορᾶς δεδεμένος. Ἀφείλοντο οὖν αὐ-
τὸν οἱ ἑταῖροι. Ἐξήφθη οὖν στάσις, καὶ συνέπεσε
γενέσθαι φόνους πολλούς.

VII. Περὶ Λυσάνδρου, καὶ Ἀλκιβιάδου.

Ἐλεγεν Ἐτεοκλῆς ὁ Λάκων δύο Λυσάνδρους τὴν
Σπάρτην μὴ ἂν ὑπομεῖναι. Καὶ Ἀρχέστρατος ὁ
Ἀθηναῖος ἔλεγε δύο Ἀλκιβιάδας τὴν τῶν Ἀθηναίων.
Οὕτως ἄρα αὐτῶν καὶ οἱ ἕτεροι ἦσαν ἀφόρητοι.

VIII. Περὶ Ἰππάρχου τελευτῆς.

Ἰππαρχος ἀνηρέθη ὑπὸ Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστο-
γείτονος, ὅτι ἐν τοῖς Παναθηναϊκοῖς κομίσει κα-
νοῦν τῇ Θεῷ, κατὰ τὸν νόμον τὸν ἐπιχώριον, οὐκ

εἶασε τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἀρμοδίου, καὶ ἴσως ἀξίαν οὔσαν.

IX. Περὶ τινῶν ἀρίστων πενήτων, καὶ δῶρα μὴ προσηκαμένων.

Οἱ τῶν Ἑλλήνων ἀριστοὶ πενία διέζων παρὰ πάντα τὸν βίον. Ἐπαινείτωσαν, οὖν πλοῦτόν τινες ἔτι, μετὰ τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀρίστους, τοῖς ἢ πενία παρὰ πάντα τὸν βίον συνεκληρώθη. Εἰσὶ δὲ οὗτοι, οἷον Ἀριστείδης ὁ Ἀνσιμάχου, ἄνηρ πολλὰ μὲν ἐν πολέμῳ κατορθώσας, καὶ τοὺς φόρους δὲ τοῖς Ἑλλησι τάξας. Ἀλλ' οὗτός γε ὁ τοιοῦτος οὔτε ἐντάφια ἑαυτῷ κατέλιπεν ἱκανά.

Καὶ Φωκίων δὲ πένης ἦν. Ἀλεξάνδρου δὲ πέμψαντος αὐτῷ τάλαντα ἑκατὸν, ἠρώτα, Διὰ τίνα αἰτίαν μοι δίδωσιν; Ὡς δ' εἶπον, ὅτι μόνον αὐτὸν ἡγεῖται Ἀθηναίων καλὸν καὶ ἀγαθόν, Οὐκοῦν, ἔφη, ἑασάτω με τοιοῦτον εἶναι.

Καὶ Ἐπαμινώνδας δὲ ὁ Πολύμνιδος πένης ἦν. Ἰάσονος δὲ αὐτῷ πέμψαντος πενήκοντα χρυσοῦς, ὅδε, Ἀδίκων, ἔφη, ἄρχεις χειρῶν. Δανεισάμενος δὲ παρὰ τινος τῶν πολιτῶν πενήκοντα δραχμάς, ἐφόδιον, εἰς Πελοπόννησον ἐνέβαλε. Πυθόμενος δὲ τὸν ὑπασπιστὴν αὐτοῦ χρήματα εἰληφέναι παρὰ τινος τῶν αἰχμαλώτων, Ἐμοὶ μὲν, εἶπεν, ἀπόδος τὴν ἄσπίδα, σεαυτῷ δὲ πρίω καπηλεῖον, ἐν ᾧ καταζήσεις· οὐ γὰρ ἔτι κινδυνεύειν ἐθελήσεις, πλούσιος γενόμενος.

Πελοπίδας δὲ, ἐπιτιμώντων αὐτῷ τῶν φίλων, ὅτι χρημάτων ἀμελεῖ, πράγματος εἰς τὸν βίον λυσι-

τελοῦς, *Νῆ τὸν Δία*, εἶπε, *λυσιτελές, ἀλλὰ Νικομήδει τούτῳ, δείξας χολόν τινα καὶ ἀνάπηρον.*

“*Οτι Σκηπίων, τέσσαρα καὶ πενήκοντα ἔτη βιώσας, οὐδὲν οὔτε ἐπρίατο, οὔτε ἀπέδοτο· οὕτως ἄρα ὀλίγων ἐδεῖτο. Ἀσπίδα δὲ αὐτῷ τινος ἐπιδείξαντος εὖ κεκοσμημένην, εἶπεν, Ἀλλὰ τὸν γὰρ Ῥωμαῖον ἀνδρα προσήκει ἐν τῇ δεξιᾷ τὰς ἐλπίδας ἔχειν, ἀλλ’ οὐκ ἐν τῇ ἀριστερᾷ.*

“*Οτι Ἐφιάλτης ὁ Σοφωνίδου πενέστατος ἦν· δέκα δὲ τάλαντα διδόντων αὐτῷ τῶν ἐταίρων, ὅδε οὐ προσήκατο, εἰπὼν, Ταῦτά με ἀναγκάσει αἰδοῦμενον ὑμᾶς, καταχαρίσασθαι τι τῶν δικαίων, μὴ αἰδοῦμενον δὲ, μηδὲ χαριζόμενον ὑμῖν, ἀχάριστον δόξαι.*

Χ. Περὶ Ζωΐλου.

Ζωΐλος ὁ Ἀμφιπολίτης, ὁ καὶ εἰς Ὅμηρον γράψας, καὶ εἰς Πλάτωνα, καὶ εἰς ἄλλους, Πολυκράτους μὲν ἀκουστής ἐγένετο· οὗτος δὲ ὁ Πολυκράτης καὶ τὴν κατηγορίαν ἔγραψε τὴν κατὰ Σωκράτους. Ἐκαλεῖτο δὲ Ζωΐλος οὗτος, Κύνων ῥητορικός. Ἦν δὲ τοιοῦτος· τὸ μὲν γένειον αὐτῷ καθεῖτο, κέκαρτο δὲ ἐν χρῶ τὴν κεφαλὴν, καὶ θοιμάτιον ὑπὲρ τὸ γόνυ ἦν. Ἦρα δὲ ἀγορεύειν κακῶς, καὶ ἀπεχθάνεσθαι πολλοῖς σχολὴν εἶχε, καὶ ψογερός ἦν ὁ κακοδαίμων. Ἦρετο οὖν αὐτόν τις τῶν πεπαιδευμένων, διὰ τί κακῶς λέγει πάντας· ὁ δὲ, Ποιῆσαι γὰρ κακῶς βουλόμενος, οὐ δύναμαι.

ΧΙ. Περὶ Διονυσίου τοῦ Σικελοῦ.

“*Οτι Διονύσιος ὁ Σικελός περὶ τὴν ἰατρικὴν*

ἔσπούδασε καὶ αὐτός, καὶ ἰᾶτο, καὶ ἔτεμνε, καὶ ἔκαε, καὶ τὰ λοιπά.

XII. Περὶ πλακοῦντος Σωκράτει ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου πεμφθέντος.

Πλακοῦντα ὁ Ἀλκιβιάδης μέγαν, καὶ ἐσκευασμένον κάλλιστα, διέπεμψε Σωκράτει. Ὡς οὖν ὑπὸ ἐρωμένου ἐρασιῆ πεμφθὲν δῶρον ἐκκαυστικὸν τὸν πλακοῦντα, διαγανακτήσασα κατὰ τὸν αὐτῆς τρόπον ἡ Ξανθίππη, ῥίψασα ἐκ τοῦ κανοῦ, κατεπάτησε. Γελάσας δὲ ὁ Σωκράτης, Οὐκοῦν, ἔφη, οὐδὲ σὺ μεθέξεις αὐτοῦ. Εἰ δέ τις οἶεται περὶ μικρῶν μελέγειν, λέγοντα ταῦτα, οὐκ οἶδεν, ὅτι καὶ ἐκ τούτων ὁ σπουδαῖος δοκιμάζεται ὑπερφρονῶν αὐτῶν, ἅπερ οὖν οἱ πολλοὶ λέγουσιν εἶναι κόσμον τραπέζης, καὶ δαιτὸς ἀναθήματα.

XIII. Περὶ τοῦ ἐν Σικελίᾳ ὄξυδερκοῦς ἀνδρός.

Ἄνδρα φασὶ Σικελιώτην οἷον βλέπειν ὄξυ γενέσθαι ἐν Σικελίᾳ, ὥστε αὐτὸν, ἐκ τοῦ Διλυβαίου εἰς Καρχηδόνα τείναντα τὸν ὀφθαλμὸν, μηδὲν τὰς ὄψεις σφάλλεσθαι. Καὶ ἀποδειῖξαι λέγουσι τὸν ἀριθμὸν τῶν νεῶν τῶν ἀναγομένων ἐκ Καρχηδόνης· καὶ οὐκ ἐψεύσατο οὐδεμίαν.

ΑΙ ΔΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

I. Περὶ Ἀσπασίας.

Ἀσπασία ἡ Ἐρμοτίμου θυγάτηρ, ἡ Φωκαῖς, ἐτρέφη μὲν ἐν ὄρφανίᾳ, τῆς μητρὸς αὐτῆς ἀποθανούσης ἐν ᾧδίσι· ἐκ δὲ τούτων ἐν πενίᾳ μὲν ἐτρέφη ἡ Ἀσπασία, σωφρόνως μὲν τοι, καὶ καρτερώς. Ονειρὸς δὲ αὐτῇ συνεχῶς ἐπεφοίτα, καὶ ἐμαντεύειο αὐτῇ χρηστὸν, τὴν μέλλουσαν αὐτῇ τύχην ὑπαινιττόμενος, ὅτι καλῶ καὶ ἀγαθῶ συνέσται ἀνδρὶ. Χαῖς δ' ἔτι οὖσα, γίνεται αὐτῇ κατὰ τοῦ προσώπου φῦμα ὑπ' αὐτὸ τὸ γένειον, καὶ ἦν ἰδεῖν μοχθηρὸν, καὶ ἐλύπει τὸν τε πατέρα, καὶ τὴν παῖδα. Δείκνυσι γοῦν αὐτὴν ὁ πατὴρ ἰατρῶν· ὁ δὲ ὑπέσχετο ἰάσασθαι, εἰ λάβοι τρεῖς στατήρας. Ὁ δὲ ἔφατο μὴ ἔχειν· ὁ δὲ ἰατρὸς, μὴδὲ αὐτὸς εὐπορεῖν φαρμάκου, φησίν. Καὶ ἠνιῶτο, ὥσπερ εἰκὸς, ἐπὶ τούτοις ἡ Ἀσπασία· καὶ ἀπελθοῦσα ἔξω ἔκλαεν, ἔχουσα ἐν τοῖς γόνασι κάτοπτρον, καὶ ἤρῳσα ἑαυτὴν ἐν αὐτῷ, σφόδρα ἤλγει. Ἀδείπνῳ δὲ οὖσῃ ὑπὸ τῆς ἀνίας ἀφίκετό οἱ εὖ μάλα εὐκαιρὸς ὕπνος, καὶ ἅμα τῷ ὕπνῳ περιστερὰ παραγίνεται, καὶ γενομένη γυνή, θάρσσει, εἶπε, καὶ μακρὰ χαίρειν εἰποῦσα ἰατροῖς τε αὐτοῖς,

καὶ φαρμάκοις, σὺ δὲ τῶν τῆς Ἀφροδίτης στεφάνων τῶν ῥοδίνων, ὅσοι ἂν ᾧσιν ἤδη αὐτοί, τρίβουσα, ἐπιπαίτε τῷ φύματι. Ταῦτα ἀκούσασα ἡ παῖς, καὶ δράσασα, τὸ φύμα ἠφανίσθη· καὶ ἡ Ἀσπασία καλλίστη τῶν συμπαρθένων ἦν αὐθις, παρὰ τῆς καλλίστης τῶν Θεῶν τὴν ᾧραν ἀπολαβοῦσα. Καὶ χαρίτων μὲν ἀφθονίαν εἶχεν, ὥς οὐκ ἄλλη παρθένος τῶν τότε. Ἦν δὲ καὶ τὴν κόμην ξανθὴν, καὶ οὐλὴ τὰς τρίχας ἠρέμα· ὀφθαλμοὺς δὲ εἶχε μεγίστους, ὀλίγον δὲ ἦν καὶ ἐπίγρυπος, τὰ δὲ ᾧτα εἶχε βραχύτερα. Ἦν δὲ αὐτῇ καὶ δέρμα ἀπαλόν. Ἐώκει δὲ ἡ χοροῖα ἡ κατὰ τοῦ προσώπου ῥόδοις. Διὰ ταῦτά τοι οἱ Φωκαεῖς, ἔτι παιδίον οὔσαν, ἐκάλουν Μιλτώ. Ἐπέφαινε δὲ καὶ τὰ χεῖλη ἔρυθρά, καὶ οἱ ὀδόντες λευκότεροι χιόνος ἦσαν. Ἦν δὲ καὶ τὰ σφυρὰ ἀγαθῆ, καὶ οἷας Ὅμηρος λέγει τὰς ὠραιοτάτας γυναῖκας, κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φωνήν, καλλισφύρους ὀνομάζων. Φωνήμα δὲ εἶχεν ἠδὺ, καὶ ἀπαλόν· εἶπεν ἂν τις, λαλοῦσης αὐτῆς, ἀκούειν Σειρήνος. Πολυπραγμοσύνης δ' ἀπάσης γυναικείας, καὶ περιεργίας ἀπήλλακτο. Ὁ μὲν γὰρ πλοῦτος φιλεῖ χορηγεῖν καὶ τὰ τοιαῦτα πενομένη δὲ ἐκείνη καὶ τρεφομένη ὑπὸ πατρὸς, καὶ αὐτῷ πένητι, περιεργον μὲν οὐδέν, οὐδὲ περιτιδόν, εἰς τὸ εἶδος ἠράνιζεν. Ἀφίκετο δὲ ποτε παρὰ Κῦρον τὸν Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος ἡ Ἀσπασία, τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξου, οὐχ ἑκοῦσα, οὐδὲ ἐκόντος αὐτὴν τοῦ πατρὸς ἀποπέμψαντος, ἀλλὰ γὰρ πρὸς βίαν, οἷαι πολλάκις ἀπήντησαν, ἢ πόλεων ἀλουσῶν, ἢ τυράννων βιασαμένων, ἢ σατραπῶν πολ-

λάκις. Εἷς οὖν τῶν Κύρου σατραπῶν μετὰ καὶ ἄλλων παρθένων ἀνήγαγεν αὐτὴν πρὸς Κύρον. Καὶ τάχιστα τῶν ἄλλων παλλακίδων προειμήθη, διὰ τε ἡθους ἀφέλειαν, καὶ τοῦ τρόπου τὸ αἰδῆμον, καὶ ὅτι ἀπεριέργως καλὴ ἦν. Συνεμάχετο δὲ πρὸς τὸ ὑπερφιλεῖσθαι, καὶ ὅτι σύνεσιν εἶχε· πολλάκις γοῦν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐπειγόντων ἐχρήσατο αὐτῇ συμβούλῳ Κύρος, καὶ πεισθεὶς οὐ μετέγνω. Ὡς δὲ ἦλθε τὸ πρῶτον πρὸς Κύρον ἡ Ἀσπασία, ἔτυχε μὲν ἀπὸ δείπνου ὢν, καὶ πίνειν ἔμελλε κατὰ τὸν τρόπον τὸν Περσικόν· μετὰ γὰρ τὸ ἐμπλησθῆναι τροφῆς, οἱ Πέρσαι τῷ τε οἴνῳ, καὶ ταῖς προπόσεσιν εὖ μάλα ἀποσχολάζουσιν, οἷονεὶ πρὸς τὸν πότον, ὡς πρὸς ἀντίπαλον, ἀποδυόμενοι. Μεσοῦντος οὖν τοῦ πότου, τέσσαρες παρθένοι παράγονται τῷ Κύρῳ Ἑλληνικαί, ἐν δὲ ταῖς καὶ ἡ Φωκαῖς Ἀσπασία ἦν. Ἦσαν δὲ κάλλιστα διεσκευασμένα. Αἱ μὲν γὰρ τρεῖς ὑπὸ τῶν οἰκειῶν γυναικῶν, αἱ ἔτυχον αὐταῖς συνανελεθῆσαι, διαπεπλεγμένα τε ἦσαν τὰς κόμας, καὶ διαπεποικιλμένα τὰ πρόσωπα ἐντρίψεσι καὶ φαρμάκοις. Ἦσαν δὲ καὶ ὑπὸ τῶν τροφῶν δεδιδασκόμεναι, ὅπως τε ὑποδραμεῖν χρὴ τὸν Κύρον, καὶ τίνα τρόπον θωπεῦσαι, καὶ προσιόντα μὴ ἀποστραφεῖναι, καὶ ἀπτομένου μὴ δυσχερᾶναι, καὶ φιλοῦντος ὑπομεῖναι· ἑταιρικὰ εὖ μάλα μαθήματα, καὶ διδάγματα, καὶ γυναικῶν καπηλικῶς τῷ κάλλει χρωμένων ἔργα. Ἐσπευδον οὖν ἄλλη ἄλλην ὑπερβαλέσθαι τῷ κάλλει. Ἡ δὲ Ἀσπασία, οὔτε ἐνδῦναι πολυτελεῆ χιτῶνα ἐβούλετο, οὔτε περίβλημα περιβαλέσθαι ποι-

κίλον ἡξίου, οὔτε λούσασθαι ὑπέμενεν, ἀνευφημή-
 σασα δὲ Θεοῦς πάντας ἐκάλει Ἑλληνίους, καὶ Ἐλευ-
 θερίους τοὺς αὐτοὺς, καὶ τὸ τοῦ πατρὸς ὄνομα ἐ-
 βόα, καὶ κατηρᾶτο ἑαυτῇ καὶ τῷ πατρὶ, δουλείαν
 σαφῆ καὶ ὠμολογημένην ὑπομένειν πιστεύουσα τὴν
 ἔξω τῆς συνηθείας περὶ τὸ σῶμα στολήν τε ἅμα, καὶ
 περιεργον κατασκευήν. Ῥαπισθεῖσα δὲ πρὸς ἀνά-
 γκην ἐνέδου, καὶ εἶκε τοῖς ἐπιτάγμασιν, ἀλγοῦσα ὅ-
 μως, ὅτι οὐ παρθενικὰ, ἀλλ' ἐταιρικὰ πράττειν ἐβί-
 ἀζετο. Αἱ μὲν οὖν ἄλλαι παρελθοῦσαι ἀντέβλεπον
 τῷ Κύρῳ, καὶ ἱπεμειδίῳ, καὶ φαιδρότητα προσε-
 ποιοῦντο. Ἡ γε μὲν Ἀσπασία ἑώρα κίτῳ, καὶ ἐρυ-
 θημάτων εὖ μάλα φλογωδῶν ἐνεπίμπλατο αὐτῆς τὸ
 πρόσωπον, καὶ πεπλήρωντο οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύων,
 καὶ ἐκ παντὸς αἰδουμένη τοῦ τρόπου δήλη ἦν. Ἐπεὶ
 δὲ ἐκέλευσε πλησίον αὐτοῦ τὰς ἀνθρώπους καθίσειν,
 αἱ μὲν ἐπέισθησαν καὶ πάνυ εὐκόλως· ἡ δὲ Φωκαῖς
 τῷ προστάγματι οὐδὲν προσεῖχεν, ἕως αὐτὴν ὁ ἀγα-
 γῶν Σατραπίης πρὸς βίαν ἐκάθισεν. Ἀπτομένου δὲ
 τοῦ Κύρου, καὶ διασκοποῦντος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ-
 ταῖς, καὶ τὰς παρειάς, καὶ τοὺς δακτύλους, αἱ μὲν
 ἠνεύχοντο, ἡ δὲ οὐχ ὑπέμενεν. Ἄκρα γὰρ τῇ χειρὶ
 μόνον τοῦ Κύρου προσαψαμένου, ἐξεβόησέ τε, καὶ
 ἔφατο αὐτὸν οἰμώξεσθαι, τοιαῦτα δρῶντα. Ἐπερή-
 σθη τούτοις ὁ Κύρος. Ἐπανισταμένης τε αὐτῆς καὶ
 πειρωμένης φεύγειν, ἐπεὶ καὶ τῶν μαζῶν προσήψα-
 το, ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν ὑπερηγάσθη τὴν εὐγένειαν οὐ
 Περσικῶς ὁ τοῦ Δαρείου. Ἀλλὰ καὶ ἀποβλέψας πρὸς
 τὸν ἀγοραστήν, Ταύτην μόνην, ἔφη, ἔλευθέραν, καὶ

ἀδιάφθορον ἤγαγες· αἱ δὲ λοιπαὶ καπηλικῶς ἔχουσι, καὶ τοῦ εἶδους, ἔτι καὶ τοῦ τρόπου μᾶλλον. Ἐκ δὴ τούτων ὁ Κύρος πλέον ταύτην ἠγάπησεν, αἷς ὁμίλησέ ποτε ἀνθρώποις. Χρόνω δ' ὕστερον ὑπερηράσθη μὲν ταύτης ὁ Κύρος, ἀντηρᾶτο δὲ καὶ ὑπ' ἐκείνης· καὶ ἐς τοσοῦτον ἀμφοῖν ἡ φιλία προῆλθεν, ὡς ἐγγυὲς ἰσοτιμίας εἶναι, καὶ μὴ ἀπάδειν Ἑλληνικοῦ γάμου ὁμοιοῖας τε καὶ σωφροσύνης. Ἀφίκετο οὖν τοῦ εἰς Ἀσπασίαν ἔρωτος καὶ εἰς Ἰωνίαν τὸ κλέος, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν. Πεπλήρωτο δὲ καὶ ἡ Πελοπόννησος τῶν ὑπὲρ Κυρίου τε καὶ ἐκείνης λόγων. Ἀλλὰ καὶ εἰς Βασιλέα τὸν μέγαν ἤκεν ἡ δόξα. Πεπίστευτο γὰρ δὴ, ὅτι γυναικὸς ἄλλης μετ' αὐτὴν οὐκ ἤξιον πειραθῆναι Κύρος. Ἐκ δὴ τούτων εἰσῆει τὴν Ἀσπασίαν μνήμη τῶν ἀρχαίων φασμάτων, περιστερεῖς τε ἐκείνης, καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς λόγων, καὶ ὅσα προεῖπεν ἡ Θεός· καὶ ἐπίστευεν αὐτὴν ἐξ ἀρχῆς μελεδωνόν αὐτῆς γεγονέναι, καὶ ἔθνε τῆ Ἀφροδίτῃ τελεστήρια, καὶ χαριστήρια. Πρῶτον μὲν οὖν εἰδωλον χρυσοῦν ἀρκούντως μεγέθους ἔχον, αὐτῇ κατεσκεύασεν. Ἐνενοεῖτο δὲ τὸ ἄγαλμα τοῦτο Ἀφροδίτης εἶναι, καὶ πελειάδα αὐτῇ παρέστησε λιθοκόλλητον· καὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν θυσίαις τε ἰλεοῦτο, καὶ εὐφημίαις. Ἀπέπεμψε δὲ καὶ Ἑρμοτίμῳ τῷ πατρὶ δῶρα πολλὰ καὶ καλά, καὶ πλούσιον αὐτὸν ἀπέφηνε. Σωφροσύνη τε διέζη, ὡς αἱ Ἑλληνίδες γυναῖκες λέγουσι, καὶ αἱ Περσίδες. Ὅρμος ἐκομίσθη ποτὲ Κύρῳ ἐκ Θετταλίας, πέμπαντος τὸν ὄρμον Σκόπα τοῦ νεωτέρου· τῷ δὲ Σκόπα κεκόμε-

στο ἐκ Σικελίας τὸ δῶρον. Ἐδόκει δὲ ὁ ὄρμος θαυμασιῆ τινι τέχνῃ καὶ ποικιλίᾳ ἐξεργάσθαι. Πάντων οὖν, οἷς ἔδειξεν αὐτὸν ὁ Κῦρος, θαυμαζόντων, ὑπερησθεὶς τῷ κειμηλίῳ, παραχρῆμα εἰς Ἀσπασίας ἀφίκετο, μεσοῦσης ἡμέρας, καὶ καταλαβὼν αὐτὴν καθεύδουσαν, ὑποδύς ὑπὸ θοιμάτιον, καὶ παρακλιθεὶς ἠρέμα, ἀποφρητὶ ἔμενεν αὐτὸς μὲν ἀτρεμῶν ἐκείνη δὲ ἐκάθευδεν. Ἐπεὶ δὲ διυπνίσθη, καὶ ἐθεάσατο τὸν Κῦρον, περιπλακεῖσα αὐτῷ κατὰ τὸν συνήθη τρόπον ἐφιλοφρονεῖτο αὐτόν. Ὁ δὲ, ἐξελὼν ἐκ τοῦ κιβωτίου τὸν ὄρμον, ἔδειξεν, ἐπειπὼν, ὅτι ἄξιός ἐστιν οὗτος ἢ θυγατρὸς βασιλέως, ἢ μητρός. Τῆς δὲ ὁμολογούσης, Ἴδου δίδωμί σοι τοίνυν, φησὶν, αὐτὸς ἔχειν κτήματα καὶ μοι, ὡς ἔχεις, περιθεμένη, δεῖξον τὸν τράχηλον. Ἡ δὲ οὐχ ἠττήθη τοῦ δῶρου, ἀλλ' εὖ μάλα σοφῶς, καὶ πεπαιδευμένως ἀπεκρίνατο. Καὶ πῶς, ἔφη, τολμήσω Παρυσάτιδος δῶρον ἄξιον, τῆς τεκούσης σε, περιθέσθαι αὐτή; ἀλλὰ τοῦτον μὲν ἀπόπεμψον ἐκείνη, Κῦρε, ἐγὼ δὲ σοι καὶ ἄνευ τούτου παρέξω καλὸν τὸν τράχηλον. Ἀσπασία μὲν οὖν μεγαλοφρόνως, καὶ ὑπὲρ τὰς γυναῖκας βασιλικῶς, τὰ ἐναντία ἔδρασεν, ἢ πῆρ εἰώθασι γυναῖκες δρᾶν· φιλόκοσμοι γάρ εἰσι δεινῶς. Ὁ δὲ Κῦρος, ἡσθεὶς τῇ ἀποκρίσει, τὴν μὲν Ἀσπασίαν κατεφίλησεν, αὐτὰ δὲ ἕκαστα καὶ τῶν πραχθέντων, καὶ τῶν λεχθέντων, εἰς ἐπιστολὴν ἐγγράψας, ἀπέπεμψε πρὸς τὴν μητέρα σὺν τῷ ὄρμῳ. Καὶ ἡ Παρυσάτις, λαβοῦσα τὸ δῶρον, οὐδὲν ἔλαττον ἡσθη τοῖς ἐπεσταλμένοις, ἢ τῷ χρυσῷ· καὶ ὑπὲρ τούτων

ἠμείψατο τὴν Ἀσπασίαν μεγάλοις δώροις, καὶ βασι-
 λικοῖς. Ἡϋφρανε γὰρ αὐτὴν μάλιστα ἐκεῖνο, ὅτι,
 καίτοι πάνυ σφόδρα εὐδοκιμοῦσα παρὰ τῶ παιδί
 αὐτῆς ἢ Ἀσπασία, ὅμως, ἐν τῷ φιλεῖσθαι ὑπὸ τοῦ
 Κύρου, ἐβούλετο τῆς Κυρον τεκούσης ἠτῶσθαι.
 Ἐπήνεσε μὲν οὖν Ἀσπασία τὰ δῶρα, οὐ μὴν ἔφατο
 αὐτῶν δεῖσθαι· ἐπεὶ καὶ χρήματα ἦκεν αὐτῇ μετὰ
 τῶν δώρων πάμπολλα. Ἀπέστειλε δὲ Κύρου, εἰποῦ-
 σα, Πολλοὺς ἀνθρώπων τρέφοντί σοι γένοιτο ἄν
 ταῦτα λυσιτελῆ· ἐμοὶ δὲ σὺ ἀρκεῖς φιλούμενος, καὶ
 κόσμος μοι εἶναι. Καὶ ἐκ τούτων οὖν, ὥσπερ εἰκός,
 τὸν Κύρον ἐξέπληξε, καὶ ἀναμφιλόγως ἐθαυμάζετο
 ἠδὲ ἡ γυνὴ, καὶ διὰ τὸ κάλλος τὸ τοῦ σώματος, καὶ
 ἔτι μᾶλλον διὰ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς. Ὅτε δὲ
 ἀνηρέθη Κύρος ἐν τῇ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μάχῃ, καὶ
 ἔάλω τὸ στρατόπεδον τοῦ Κυρου, μετὰ καὶ τῶν ἄλ-
 λων λαφύρων καὶ αὐτὴ ἔάλω, οὐκ εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυ-
 χεν ἐμπεσοῦσα εἰς τοὺς πολεμίους, ἀλλ' ἀνεζήτησεν
 αὐτὴν σὺν πολλῇ τῇ φροντίδι ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρ-
 ξης· ἠδὲ γὰρ αὐτῆς τὸ κλέος, καὶ τὴν ἀρετὴν. Ἐπεὶ
 δὲ αὐτὴν ἠγάγον δεδεμένην, ἠγανάκτει καὶ τοὺς
 μὲν τοῦτο δράσαντας εἰς δεσμοτήριον ἐνέβαλε, προσ-
 ἔταξε δὲ αὐτῇ δοθῆναι κόσμον πολυτελῆ. Ἡ δὲ, ἄ-
 κουσα, καὶ ποτνωμένη, καὶ δακρύνουσα, ἐπὶ πολ-
 λοῖς ἐβιάσθη τὴν ἐκ βασιλέως στολὴν ἐνδύσαι· ἐ-
 θρήνει γὰρ ἰσχυρῶς τὸν Κύρον. Ἐνδῦσα δὲ ἐφάνη
 καλλίστη γυναικῶν· καὶ παραχρῆμα ὁ Ἀρταξέρξης
 ἐφλέγετο, καὶ κατετήκετο, καὶ πρῶτην γε τῶν γυναι-
 κῶν ἦγε, καὶ εἰς ὑπερβολὴν ἐτίμα, δι' ὧν ἔσπευδεν

αὐτῇ χαρίζεσθαι, θαρσύνων, ὅτι Κύρου μὲν ἀναπείσει ἐπιλαθέσθαι αὐτήν, διδάξει δ' αὐτὸν φιλεῖν οὐδὲν ἐκείνου ἥτιον. Καὶ ἔτυχε μὲν τῆς ἐλπίδος, ὅψε δὲ καὶ βραδέως. Δεινὴ γὰρ ἢ εἰς Κύρον εὐνοία ἐντακεῖσα τῇ Ἀσπασίᾳ δυσέκνιπτον ὥσπερ μάλιστα τὸ φίλτρον ἐνεύργαστο αὐτῇ. Χρόνω δὲ ὕστερον Τηριδάτης ὁ εὐνοῦχος ἀποθνήσκει, κάλλιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ὠραιότατος γενόμενος. Κατέστρεψε δὲ οὗτος ἄρα τὸν βίον μειρακιούμενος, καὶ ἐκ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἀνατρέχων. Ἐλέγετο δὲ αὐτοῦ ἔργον ὁ βασιλεὺς ἀνδρειότατα. Ἐκ δὲ τούτων ἐπένθει βαρύντατα, καὶ δριμύτατα ἤλγει, καὶ δημοσίᾳ κατὰ πᾶσαν τὴν Ἀσίαν πένθος ἦν, χαριζομένων ἀπάντων βασιλεῖ τοῦτο. Ἐτόλμα τε οὐδεὶς αὐτῷ προσελθεῖν, οὐδὲ παραμυθήσασθαι· καὶ γὰρ ἐπίστευον ἀνιάτως αὐτὸν ἔχειν ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι πάθει. Τριῶν δὲ ἡμερῶν διελθουσῶν, στολὴν ἀναλαβοῦσα ἢ Ἀσπασία πενθικὴν, ἀπιόντος τοῦ βασιλέως ἐπὶ λουτρὸν, ἔστη δακρύουσα, καὶ ὄρωσα εἰς γῆν. Ὁ δὲ ἰδὼν αὐτὴν ἐξεπλάγη, καὶ ἤρετο τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεως. Καὶ ἐκείνη φησὶ, Λυπούμενόν σε, βασιλεῦ, καὶ ἀλγοῦντα ἀφῖγμαι παραμυθήσασθαι, εἴ σοι βουλομένῳ ἐστίν· εἰ δὲ χαλεπαίνεις, ἀπαλλάττομαι ὀπίσω. Ἐπερήσθη τῇ κηδεμονίᾳ ὁ Πέρσης, καὶ προσέταξεν εἰς τὸν θάλαμον ἀνελθοῦσαν ἀναμεῖναι αὐτόν· ἢ δὲ ἔδρασε ταῦτα. Ἐπεὶ δὲ ἐπανῆλθε, τὴν τοῦ εὐνοῦχου στολὴν ἐπὶ τῇ μελαίνῃ περιῆψε τῇ Ἀσπασίᾳ· καὶ πῶς ἔπρεπεν αὐτῇ καὶ τὰ τοῦ μειρακίου, καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ τῆς ὥρας αὐτῇ πρὸς τὸν

ἐραστήν ἐξέλαμψεν. Ἐπεὶ δὲ ἅπαξ ἐχειρώθη τούτοις ἐκεῖνος, ἠξίωσεν αὐτὴν ἔστ' ἂν ἀπομαρανθῇ τοῦ πένθους αὐτῷ ἢ ἀκμῇ, οὕτως ἐσταλμένην ὡς αὐτὸν παριέναι αὐτὴν. Καὶ ἐκείνη χαριζομένη ἐπέισθη αὐτῷ καὶ μόνη τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, οὐ γυναικῶν μόνον, φασίν, ἀλλὰ καὶ τῶν τοῦ βασιλέως υἱῶν, καὶ τῶν συγγενῶν, παρεμυθήσατο Ἀρταξέρξην, καὶ τὸ ἐκ τῆς λύπης ἰάσατο πάθος, εἴξαντος τοῦ βασιλέως τῇ κηδεμονίᾳ, καὶ τῇ παραμυθίᾳ πεισθέντος συνετιῶς.

II. Περὶ Μουσῶν.

Οὐδεὶς οὔτε πλάστης, οὔτε γραφεὺς, τῶν Διὸς θυγατέρων τὰ εἶδη παρέστησεν ἡμῖν ὠπλισμένα. Ὅμοιοι δὲ τοῦτο, ὅτι δεῖ τὸν ἐν Μούσαις βίον εἰρηλικόν τε ἅμα, καὶ πρᾶον εἶναι.

III. Περὶ Ἐπαμινώνδου, καὶ Δαΐφαντου, καὶ Ἰολαΐδου.

Ἐπαμινώνας, ὅτε ἐτρόωθη ἐν Μαντινείᾳ καιρίαν, εἰς τὴν σκηνὴν κομισθεὶς ἔτι ἔμπρους Δαΐφαντον ἐκάλει, ἵνα ἀποδείξῃ στρατηγόν· οἱ δὲ ἔφασαν τεθνᾶναι τὸν ἄνδρα. Εἶτα Ἰολαΐδαν καλεῖν διὰ ταχέος ἠξίου. Ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἐλέχθη τεθνᾶναι, συνεβούλευσε διαλύσασθαι πρὸς τοὺς πολεμίους, καὶ φιλίαν θέσθαι, ὡς μηκέτι στρατηγοῦ καταλείμμενου ἐν Θήβαις.

IV. Περὶ Σεσώστριδος.

Φασίν Αἰγύπτιοι Σέσωστριν παρ' Ἐρμού τὰ νόμιμα ἐκμουσαθῆναι.

V. *Περὶ Λαΐδος.*

Ὅτι Λαΐς ἡ ἑταίρα, ὡς φησιν Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος, καὶ Ἀξίνη ἐκαλεῖτο. Ἦλεγχε δὲ αὐτῆς τὸ ἐπώνυμον ταῦτο τὴν τοῦ ἠΐθους ἀγριότητα.

VI. *Περὶ Μαρίου καὶ Κάτωνος πατέρων.*

Ὅτι γελαῖν ἔξεστιν ἐπὶ τοῖς μεγάλως φρονοῦσι διὰ τοὺς πατέρας, εἶγε ἐν Ῥωμαίοις μὲν Μαρίου τὸν πατέρα οὐκ ἴσμεν, αὐτὸν δὲ θαυμάζομεν, διὰ τὰ ἔργα. Κάτωνος δὲ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ αὐτοῦ τὸν πατέρα ἀναζητεῖν χρή.

VII. *Περὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἐφαιστίωνος.*

Ὅτι Ἀλέξανδρος τὸν Ἀχιλλέως τάφον ἐστεφάνωσε, καὶ Ἐφαιστίων τὸν τοῦ Πατρόκλου, ἀνιπιτόμενος, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν ἐρώμενος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὡσπερ Ἀχιλλέως ὁ Πάτροκλος.

VIII. *Περὶ Κλεομένους ἐπιβουλῆς κατὰ τοῦ Ἀρχωνίδου.*

Κλεομένης ὁ Λάκων, τῶν ἑταίρων τῶν αὐτοῦ παραλαβὼν Ἀρχωνίδην, κοινωνὸν ἐποιεῖτο τῶν πραγμάτων. Ἐπώμνυεν οὖν, εἰ κατάσχοι, πάντα σὺν τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ πράττειν. Κατασχὼν οὖν τὴν ἀρχὴν, ἀποκτείνας τὸν ἐταῖρον αὐτοῦ, καὶ ἀποκρίνας τὴν κεφαλὴν, καὶ μέλιτι ἐν σκεύει ἐμβαλὼν, ὁπότε μέλλοι τι πράττειν, τῷ ἀγγεῖῳ προσκύψας, ἔλεγεν ὅσα ἔπραττε λέγων, μὴ παρασπονδεῖν, μηδὲ ἐπιόρκειν, βουλευέσθαι δὲ μετὰ τῆς Ἀρχωνίδου κεφαλῆς.

ΙΧ. Πῶς Τιμησίας ἐκὼν ἀπῆλθε τῆς πατρίδος.

Τιμησίας ὁ Κλαζομένιος καλῶς ἐξηγήσατο τῶν Κλαζομενίων· ἦν γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν. Ὅς γε μὴν εἴωθε κατισχύειν τῶν τοιούτων φθόνος, καὶ τοῦ Τιμησίου κατεκράτει. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὀλίγον ἔμελε φθονομένῳ αὐτῷ· τῆς δὲ πατρίδος ἐκείνο αὐτὸν ἐξελάσαι φασί. Παρῆει διὰ διδασκαλείου οἱ δὲ παῖδες ἀφεθέντες ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἔπαιζον. Γίνεται δὲ δύο παιδῶν ὑπὲρ γραμμῆς φιλοτιμία· καὶ ὁ εἷς ἐπάμοσεν, Οὕτω ἐγὼ Τιμησίου τὸν ἐγκέφαλον ἐξαράξαιμι. Τοῦτο ἐκεῖνος ἀκούσας, καὶ ὑπολαβὼν ἀκρατῶς ἔχειν φθόνου, καὶ δεινῶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν μεμισῆσθαι, εἶγε καὶ οἱ παῖδες αὐτὸν μισοῦσι, μήτι γοῦν οἱ ἄνδρες, ἀπῆλθεν ἐκὼν τῆς πατρίδος.

Χ. Ὅτι πρῶτοι ἔκοψαν Αἰγινῆται νόμισμα.

Αἰγινῆται ποτε ἐδυνήθησαν τὰ μέγιστα ἐν τοῖς Ἑλλησιν, εὐφορίαν τινὰ χρόνων καὶ εὐκαιρίαν λαχόντες· δύναμιν γὰρ ναυτικὴν ἔσχον, καὶ ἦσαν μέγιστοι. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Περσικοῖς ἀγαθοὶ ἐγένοντο, καὶ διὰ ταῦτα καὶ τῶν ἀριστείων ἠξιώθησαν. Καὶ πρῶτοι νόμισμα ἔκοψαν τὸ καὶ ἐξ αὐτῶν κληθεὲν νόμισμα Αἰγιναῖον.

ΧΙ. Περὶ Παλλαντίου λόφου, καὶ Πυρετοῦ ναοῦ, καὶ βωμοῦ.

Ὅτι Ῥωμαῖοι ὑπὸ τῷ λόφῳ τῷ Παλλαντίῳ Πυρετοῦ καὶ νεῶν καὶ βωμὸν ἰδρύσαντο.

XII Περὶ τοῦ ἐν Κρήτῃ συλληφθέντος μοιχοῦ.

Ὅτι ἐν Κρήτῃ ἐν Γορτύνῃ μοιχὸς ἄλους ἤγετο ἐπὶ τὰς ἀρχάς, καὶ ἐστεφανοῦτο ἐρίῳ ἐλεγχθεὶς. Τὸ δὲ στεφάνωμα κατηγόρει αὐτοῦ, ὅτι ἄνανδρός ἐστι, καὶ γύννης, καὶ εἰς γυναῖκας καλός. Καὶ εἰσεπράσσετο δημοσίᾳ εἰς στατῆρας πεντήκοντα, καὶ ἀτιμότητος ἦν, καὶ οὐδενός οἱ μετῆν τῶν κοινῶν.

XIII. Πῶς ἡ Γνάθαινα ἑταίρα κατεσίγασε λάλον.

Ἀφίκετο ἐξ Ἑλλησπόντου παρὰ τὴν ἑταίραν τὴν Ἀττικὴν, Γνάθαιναν, ἐραστὴς, κατὰ κλέος αὐτῆς. Παρὰ πότον οὖν πολὺς ἦν λαλῶν, καὶ ἐδόκει φορτικός. Ἐπολαβοῦσα οὖν ἡ Γνάθαινα, εἶτα οὐ σὺ μέντοι λέγεις, εἶπεν, ἦκειν ἐξ Ἑλλησπόντου; Τοῦ δὲ, ὁμολογήσαντος, Καὶ πῶς, εἶπεν, οὐκ ἔγνωσ τῶν ἐκεῖ πόλεων τὴν πρώτην; Τοῦ δὲ, εἰπόντος, Καὶ τίς ἐστιν; ἠδὲ ἀπεκρίνατο, Σίγειον· καὶ ἐμμελῶς διὰ τοῦ ὀνόματος κατεσίγασεν αὐτόν.

XIV. Περὶ τινῶν τὸ σῶμα ὠραίων.

Ἐρασιμώτατον καὶ ὠραιότατόν φασιν, Ἑλλήνων μὲν γενέσθαι Ἀλκιβιάδην, Ῥωμαίων δὲ Σκηπίωνα. Καὶ Δημήτριον τὸν Πολιορκητὴν λέγουσιν ἄρας ἀμφισβητῆσαι. Ἀλέξανδρον δὲ τὸν Φιλίππου ἀπραγμόνως ὠραῖον λέγουσι γενέσθαι. Τὴν μὲν γὰρ κόμην ἀναπεφύσθαι αὐτῷ, ξανθὴν δὲ εἶναι ὑπαναφύεσθαι δέ τι ἐκ τοῦ εἴδους φοβερόν τῷ Ἀλε-

ξάνδρῳ λέγουσιν. Ὁ δὲ Ὀμηρος ὅταν τοὺς καλοὺς
θέλῃ ἐλέγξει, δένδροις αὐτοὺς παραβάλλει.

..... Ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἴσος.

XV. Περὶ ἀρίστων τινῶν τοῖς παιδίοις
τερπομένων.

Τὸν Ἡρακλῆ λέγουσι τὰς ἐν τοῖς ἀθλοῖς σπου-
δάς διαναπαύειν ταῖς παιδιαῖς. Ἐπαιξε δὲ ἄρα ὁ
Λιὸς καὶ Ἀλκμήνης μετὰ παιδίων πάνυ σφόδρα.
Τοῦτό τοι καὶ ὁ Εὐριπίδης ἡμῖν ὑπαινίττεται, ποι-
ήσας τὸν αὐτὸν τοῦτον Θεὸν λέγοντα·

Παίζω μεταβολὰς γὰρ πόνων ἀεὶ φιλῶ.

Λέγει δὲ τοῦτο, παιδίον κατέχων. Καὶ Σωκράτης
δὲ κατελήφθη ποτὲ ὑπὸ Ἀλκιβιάδου παίζων μετὰ
Λαμπροκλέους, ἔτι νηπίου. Ἀγησίλαος δὲ, κάλαμον
περιβὰς, ἵππευε μετὰ τοῦ υἱοῦ, παιδὸς ὄντος· καὶ
πρὸς τὸν γελάσαντα εἶπε, Νῦν μὲν σιώπα, ὅταν δὲ
γένῃ πατὴρ αὐτός, τότε ἐξαγορεύσεις [πρὸς τοὺς
πατέρας]. Ἀλλὰ καὶ Ἀρχύτας ὁ Ταραντῖνος, πο-
λιτικός τε καὶ φιλόσοφος ἀνὴρ γενόμενος, πολλοὺς
ἔχων οἰκέτας, τοῖς αὐτῶν παιδίοις πάνυ σφόδρα ἐ-
τέρπετο, μετὰ τῶν οἰκοτρίβων παίζων· μάλιστα δὲ
ἐφίλει τέσπεσθαι αὐτοῖς ἐν τοῖς συμποσίοις.

XVI. Τίσι δι' ἀρετὴν ἀπήχθετο ὁ
Ἀλέξανδρος.

Ὅτι ἀπήχθετο Περδίκκα Ἀλέξανδρος, ὅτι ἦν
πολεμικός· Λυσιμάχῳ δὲ, ἐπεὶ στρατηγεῖν ἀγαθός,
Σελεύκῳ δὲ, ὅτι ἀνδρεῖός ἦν. Ἀντιγόνην δὲ αὐτὸν
ἐλύπει τὸ φιλότιμον. Ἀττάλου δὲ τῷ ἡγεμονικῷ ἤ-
χθετο. Πτολεμαίου δὲ τῷ δεξιῷ.

XVII. *Περὶ Δημητρίου εἰς ἑταίρας οἰκίαν φοιτῶντος.*

Ὅτι Δημήτριος, τοσοῦτων ἐθνῶν ἡγεμονεύων, ἐφοῖτα εἰς Λαμίας τῆς ἑταίρας σὺν τοῖς ἔπλοις, καὶ φορῶν τὸ διάδημα. Αἰσχιστον μὲν οὖν ἦν αὐτῶ, καὶ οἴκαδε μεταπέμψασθαι τὴν ἄνθρωπον· ὁ δὲ παρ' ἐκείνην ἐφοῖτα φιλοφρόνως. Ἄλλ' ἔγωγε Θεόδωρον ἂν τὸν αὐλητὴν προτιμήσαιμι τοῦ Δημητρίου· ἐπεὶ τὸν Θεόδωρον μετεπέμπετο ἡ Λάμια, ὁ δὲ ὑπερεῖδε τὴν κλῆσιν.

XVIII. *Ὅτι Φάων ὠραῖος ἦν.*

Τὸν Φάωνα, κάλλιστον ἀνθρώπων ὄντα, ἡ Ἀφροδίτη ἐν Θριδακίναίς ἐκρυψε. Λόγος δὲ ἕτερος, ὅτι ἦν πορθμεὺς, καὶ εἶχε τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα. Ἀφίκετο δὲ ποτε ἡ Ἀφροδίτη διαπλεῦσαι βουλομένη· ὁ δὲ ἄσμένως ἐδέξατο, οὐκ εἰδὼς ὅς τις ἦν, καὶ σὺν πολλῇ φροντίδι ἠγάγεν, ὅποι ποτὲ ἐβούλετο. Ἀνθ' ὧν ἡ Θεὸς ἔδωκεν ἀλάβαστρον αὐτῶ, καὶ εἶχεν αὐτὴ μύρον, ᾧ χριόμενος ὁ Φάων ἐγένετο ἀνθρώπων κάλλιστος· καὶ ἦσαν γε αἱ γυναῖκες αὐτοῦ αἱ Μιτυληναίων. Τὰ γε μὴν τελευταῖα ἀπεσφάγη, μοιχεύων ἁλοῦς.

XIX. *Περὶ Σαπφῶς.*

Τὴν ποιήτριαν Σαπφῶν, τὴν Σκαμανδρονύμου θυγατέρα, ταύτην καὶ Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος σοφὴν ἀναγράφει. Πυνθάνομαι δὲ, ὅτι καὶ ἕτερα ἐν τῇ Δέσβῳ ἐγένετο Σαπφῶν, ἑταῖρα, οὐ ποιήτρια.

XX. *Περὶ ἀηδόνης, καὶ χελιδόνος.*

Λέγει Ἡσίοδος, τὴν ἀηδόνα μόνην ὀρνίθων ἀ-

μελεῖν ὕπνου, καὶ διὰ τέλους ἀγρυπνεῖν. Τὴν δὲ χελιδόνα οὐκ εἰς τὸ παντελὲς ἀγρυπνεῖν, καὶ ταύτην δὲ ἀπολωλεκέναι τοῦ ὕπνου τὸ ἥμισυ. Τιμωρίαν δὲ ἄρα ταύτην ἐκπένοῦσι διὰ τὸ πάθος, τὸ ἐν Θράκῃ κατατολμηθὲν, τὸ εἰς τὸ δεῖπνον ἐκείνο τὸ ἄθεσμον.

XXI. Περὶ Λακεδαιμονίων γυναικῶν.

Αἱ Λακεδαιμονίων μητέρες, ὅσαι ἐπυρθάνοντο τοὺς παῖδας αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κεῖσθαι, ἀλλ' αὐταὶ γε ἀφικόμεναι τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπεσκόπουν, τὰ τε ἔμπροσθεν, καὶ τὰ ὀπισθεν. Καὶ, εἰ ἦν πλείω τὰ ἐναντία, αἶδε γαυρούμεναι, καὶ σεμνὸν ἅμα καὶ βλοσυρὸν ὀρᾶσαι, τοὺς παῖδας εἰς τὰς πατρῷας ἔφερον ταφάς. Εἰ δὲ ἐτέρας εἶχον τῶν τραυμάτων, ἐνταῦθα αἰδοῦμεναι, καὶ θρηνοῦσαι, καὶ, ὡς ἐνι μάλιστα, λαθεῖν σπεύδουσαι, ἀπηλλάττοντο, καταλιποῦσαι τοὺς νεκροὺς ἐν τῷ πολυανδρίῳ θάψαι, ἢ λάθρα εἰς τὰ οἰκεῖα ἤρῖα ἐκόμιζον αὐτούς.

XXII. Περὶ Τιτόρμου ἰσχύος, καὶ Μίλωνος, καὶ παροιμίας τινός.

Τιτόρμῳ φασὶ τῷ βουκόλῳ περιτυχεῖν τὸν Κροτωνιάτην Μίλωνα, μεγαλοφρονοῦντα διὰ τὴν φώμην τοῦ σώματος. Θεασάμενος οὖν μέγαν τὸν Τιτορμον τὸ σῶμα ἰδεῖν, ἐβούλετο λαβεῖν αὐτοῦ ἰσχύος πεῖραν. Ὁ δὲ Τιτορμος ἔλεγε, μηδὲν μέγα ἰσχύειν. Καταβάς δὲ εἰς τὸν Εὐήνον, καὶ θοιμάτιον ἀποδύς, λίθον λαμβάνει μέγιστον, καὶ πρῶτον μὲν ἔλκει αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν, εἶτα ἀπωθεῖ, καὶ δις καὶ τρίς τοῦτο ἐποίησε, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτὸν ἤρην ἕως εἰς τὰ γόνατα, καὶ τέλος ἀράμενος ἐπὶ τῶν ὤμων ἔφε.

ρεν, ὅσον ἐπ' ὀργυιάς ὀκτώ, καὶ ἔρριψεν. Ὁ δὲ Κροτωνιάτης Μίλων μόλις τὸν λίθον ἐκίνησεν. Εἶτα δεύτερος ὄφλος τοῦ Τιτόρμου. Ἐπὶ τὴν ἀγέλην ἦλθε, καὶ στάς ἐν μέσῳ, τὸν μέγιστον ταῦρον, ἄγριον ὄντα, λαμβάνει τοῦ ποδός· καὶ ὁ μὲν ἀποδρᾶναι ἔσπευδεν, οὐ μὴν ἐδύνατο. Παριόντα δὲ ἕτερον, τῆ ἑτέρᾳ χειρὶ συναρπάσας τοῦ ποδός, ὁμοίως εἶχε. Θεασάμενος δὲ ὁ Μίλων, εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας τείνας, ἔφατο, Ὡ Ζεῦ, μὴ τοῦτον Ἡρακλῆν ἡμῖν ἕτερον ἔσπειρας; Ἐντεῦθεν ῥηθῆναι λέγουσι τὴν παροιμίαν, Ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς.

XXIII. Περὶ Κελτῶν εὐτολμίας.

Ἀνθρώπων ἐγὼ ἀκούω φιλοκινδυνωτάτους εἶναι τοὺς Κελτοὺς. Τῶν ἁσμάτων οἷον ὑποθέσεις ποιοῦνται τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀποθανόντας ἐν τῷ πολέμῳ καλῶς. Καὶ μάχονται δὲ ἐστεφανωμένοι, ἀλλὰ καὶ τρόπαια ἐγείρουσιν, ἅμα τε ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις σεμνυμνόμενοι, καὶ ὑπομνήματα αὐτῶν τῆς ἀρετῆς ἀπολείποντες Ἑλληνικῶς. Οὕτως δὲ αἰσχρὸν νομίζουσι τὸ φεύγειν, ὥς μηδὲ ἐκ τῶν οἰκιῶν κατολισθαίνουσῶν καὶ ἐμπίπτουσῶν πολλάκις ἀποδιδράσκειν, ἀλλὰ μηδὲ πιμπραμένων αὐτῶν, περιλαμβανόμενους ὑπὸ τοῦ πυρός. Πολλοὶ δὲ καὶ ἐπικλύζουσαν τὴν θάλασσαν ὑπομένουσιν. Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ὄπλα λαμβάνοντες ἐμπίπτουσι τοῖς κύμασι, καὶ τὴν φορὰν αὐτῶν εἰσδέχονται, γυμνὰ τὰ ξίφη καὶ τὰ δόρατα προσείοντες, ὡσπεροῦν ἢ φοβῆσαι δυνάμενοι, ἢ τροῖσαι.

XXIV. Περὶ Σμινδυρίδου ἄβροδιαίτης
καὶ ἄδδηφαγίας.

Σμινδυρίδην τὸν Συβαρίτην λέγουσιν ἐπὶ τοσοῦτον τρυφῆς ἐξοκεῖλαι, ὥς εἰς Σικυῶνα αὐτὸν ἀφικέσθαι, μνηστῆρα Ἀγαρίστης τῆς Κλεισθένους, καὶ ἐπάγεσθαι χιλίους μὲν μαγείρους, τοσοῦτους δὲ ὄρνιθευτάς, καὶ ἄλιεῖς χιλίους.

XXV. Πολλοὶ τῶν ἀρίστων τίνων ὦναντο καὶ ἀπήλαυσαν.

ὦναντο ἄρα καὶ Ὀδυσσεὺς Ἀλκίνοῦ, καὶ Ἀχιλλεὺς Χείρωνος, καὶ Πάτροκλος Ἀχιλλέως, καὶ Ἀγαμέμνων Νέστορος, καὶ Τηλέμαχος Μενελάου, καὶ Ἔκτωρ Πολυδάμαντος, ἐν οἷς αὐτῷ προσεῖχε, καὶ οἱ Τρῶες Ἀντήνορος. Καὶ οἱ Πυθαγόρειοι μὲν ὁμιλεῖται, Πυθαγόρου ὦναντο· οἱ Δημοκρίτειοι δὲ, συγγενόμενοι Δημοκρίτῳ, πολλῶν ἀπήλαυσαν. Σωκράτει δὲ εἰ προσεῖχον οἱ Ἀθηναῖοι, πάντα ἂν ἐγένοντο εὐδαίμονες, [εἰ ἐφιλοσόφουν]. Καὶ Ἴερων δὲ ὁ Λεινομένους Σιμωνίδου τοῦ Κείου ἀπήλαυσε, καὶ Πολυκράτης Ἀνακρέοντος, καὶ Ξενοφῶντος Πρόξενος, καὶ Ἀντίγονος Ζήνωνος. Ἴνα δὲ καὶ τῶν ἐμοὶ προσηκόντων οὐδὲν ἦτιον, ἢπερ καὶ οἱ Ἕλληνες προσήκουσι, μεμνήσωμαι (διαφέρει δέ μοι καὶ τούτων, εἶγε Ῥωμαῖός εἰμι), καὶ Λεύκολλος Ἀντιόχου τι ὦνατο τοῦ Ἀσκαλωνίτου, καὶ Μαικήνας Ἀρείου, καὶ Κικέρων Ἀπολλωνίου, καὶ ὁ Σεβαστὸς Ἀθηνοδώρου. Πλάτων δὲ, ἐμοῦ καίτοι σοφώτερος ὢν, λέγει, ὅτι καὶ Ζεὺς εἶχε σύμβουλον· τίνα δὲ, καὶ ὅπως, παρ' ἐκείνου μανθάνωμεν.

XXVI. Περὶ οἰνοφλύγων τινῶν.

Ποτίστατοι γέγονασιν ἄνθρωποι, ὥσπερ φασὶ, Ξεναγόρας ὁ Ῥόδιος, ὃν ἐκάλουν Ἀμφορέα, καὶ Ἡρακλείδης ὁ Πύκτης, καὶ Πρωτέας ὁ Λανίκης μὲν υἱός, Ἀλεξάνδρου δὲ τοῦ βασιλέως σύντροφος. Καὶ αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος λέγεται πλεῖστον πιεῖν ἄνθρώπων.

XXVII. Ὅτι ὁ Ἡρακλῆς ἡμερος ἦν τοῖς ἑαυτοῦ πολεμίοις.

Ἡμερώτατά φασι τὸν Ἡρακλῆν προσενεχθῆναι τοῖς ἑαυτοῦ πολεμίοις· πρῶτον γὰρ τῶν ἐξ αἰῶνος νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀποδοῦναι ταφησομένους, εἰωθότων τῶν τότε ὀλιγωρεῖν τῶν ἀνηρημένων, καὶ ἀπολείπειν αὐτοὺς κυνῶν δεῖπνον εἶναι. Καὶ Ὅμηρος,

..... Ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν·
καὶ

..... Κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι.

XXVIII. Περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Λεωκόριου.

Λεωκόριον Ἀθήνησιν ἐκαλεῖτο τὸ τέμενος τῶν Λεῶ θυγατέρων, Πραξιθέας, καὶ Θεόπης, καὶ Εὐβούλης. Ταύτας δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως τῆς Ἀθηναῖς ἀναιρεθῆναι λόγος ἔχει, ἐπιδόντος αὐτὰς τοῦ Λεῶ εἰς τὸν χρησμὸν τὸν Δελφικόν. Ἔλεγε γὰρ μὴ ἄν ἄλλως σωθῆναι τὴν πόλιν, εἰ μὴ ἐκεῖναι σφαγιασθεῖεν.

XXIX. Τί εἶπεν ὁ Πλάτων περὶ Ἀκραγαντίνων πολυτελείας.

Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος ἰδὼν Ἀκραγαντίνους, καὶ οἰκοδομοῦντας πολυτελῶς, καὶ ὁμοίως δειπνοῦντας, εἶπεν, ὅτι ἄρα οἱ Ἀκραγαντῖνοι οἰκοδομοῦσι μὲν, ὡς αἰεὶ βιωσόμενοι, δειπνοῦσι δὲ, ὡς αἰεὶ τεθνηξόμενοι. Λέγει δὲ Τίμαιος καὶ ὅτι ἀργυραῖς ληκῦθοις καὶ στλεγγίσιν ἐχρῶντο, καὶ ἐλεφαντίνας κλῖνας εἶχον ὅλας.

XXX. Περὶ Ταραντίνων οἰνοφλυγίας, καὶ Κυρηναίων τρυφῆς.

Ταραντῖνοις ἐν ἔθει ἦν πίνειν μὲν ἐξ ἑωθινοῦ, μεθύειν δὲ περὶ πλήθουςαν ἀγοράν. Εἰς τοσοῦτον δὲ ἄρα Κυρηναῖοι τρυφῆς ἐξώκειλαν, ὥστε Πλάτωνα παρεκάλουν, ἵνα αὐτοῖς γένηται νομοθέτης. Τὸν δὲ ἀπαξιῶσαι φασὶ διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ῥαθυμίαν αὐτῶν. Ὁμολογεῖ δὲ καὶ Εὐπολις ἐν τῷ Μαρικᾷ, ὅστις αὐτῶν εὐτελέστατος, σφραγίδας εἶχε δέκα μνῶν. Παρῆν δὲ θαυμάζεσθαι καὶ τοὺς διαγλύφοντας τοὺς δακτυλίους.

XXXI. Περὶ διαφόρων οἴνων Ἑλληνικῶν.

Φέρε οἴνων Ἑλληνικῶν, διὰ σπουδῆς ἰόντων ἐν τοῖς πάλαι, ὀνόματα καταλέξω ὑμῖν. Πρῶμνειὸν τινα ἐκάλουν· ἱερὸν δ' ἦν ἄρα τοῦτο τῆς Δημήτρας· καὶ Χῖος οἶνος, ἐκ τῆς νήσου, καὶ Θάσιος ἄλλος, καὶ Λέσβιος· καὶ ἐπὶ τούτοις Γλυκὺς τις ἐκαλεῖτο, πρέπων τῷ ὀνόματι τὴν γεῦσιν· καὶ Κρηῆς ἄλλος. Καὶ ἐν Συρακούσαις Πόλιος· ἐκλήθη δὲ

ἀπό τινος ἐγχωρίου βασιλέως. Ἐπινον δὲ καὶ Κῶον οἶνον, καὶ οὕτως αὐτὸν ἐκάλουν· καὶ Ῥόδιον, κατα τὰ αὐτὰ ὀνομάζοντες. Τί δέ, οὐκ ἐκεῖνα τοῖς Ἑλλησι τρυφῆς ἀπόδειξις; μύρρη γὰρ οἶνον μιγνύντες οὕτως ἐπινον, καὶ ὑπερηγάζοντο τὴν τοιαύτην κοῦσιν· καὶ ἐκαλεῖτο ὁ οἶνος Μυρρόλης. Μέννηται δὲ αὐτοῦ Φιλιππίδης ὁ τῆς κωμωδίας ποιητής.

XXXII. Περὶ Πυθαγόρου, Ἐμπεδοκλέους, Ἰππίου, καὶ Γοργίου ἐνδύματος, καὶ ὑποδήματος.

Πυθαγόρας ὁ Σάμιος λευκὴν ἐσθῆτα ἤσθητο, καὶ ἐφόρει στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἀναξυρίδας. Ἐμπεδοκλῆς δὲ ὁ Ἀκραγαντῖνος ἀλουργεῖ ἐχρήσατο, καὶ ὑποδήμασι χαλκοῖς. Ἰππίαν δὲ, καὶ Γοργίαν, ἐν πόρφυραῖς ἐσθῆσι προῖέναι διαρῶεῖ λόγος.

XXXIII. Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι τὴν τοῦ ἱατροῦ τοῦ Πύρρον ἐπιβουλήν οὐ προσήκαντο.

Κινέας ὁ Πύρρον ἱατρός, φασί, πρὸς τὴν βουλήν τῶν Ῥωμαίων ἔγραψε δι' ἀπορῶντων, καὶ ἦτε χρήματα, καὶ ὑπισχνεῖτο ἀποκτενεῖν φαρμῆκοις τὸν Πύρρον. Οἱ δὲ οὐ προσήκαντο τὴν ὑπόσχεσιν· δι' ἀρετῆς γὰρ ἴσασι Ῥωμαῖοι ἀγαθοὶ εἶναι, οὐ μὴν διὰ τέχνης, καὶ πανουργίας, καὶ ἐπιβουλῆς, καταγωνίσασθαι τοὺς ἐχθρούς. Ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ Πύρρῳ τὴν γνώμην τοῦ Κινέου ἐξέφαναν.

XXXIV. Περὶ Πausανίου καὶ Ἀπελλοῦ ἐρώτων.

Ἐρωτες ἡμῖν τῶν ἀρχαίων πολλοὶ μὲν καὶ ἄλ-

λοι εἰς μνήμην ἐδόθησαν, καὶ οὗτος δὲ οὐχ ἠκίστα. Πανσανίας μὲν γὰρ ἦρα τῆς αὐτοῦ γυναικός. Ἀπελλῆς δὲ καὶ τῆς Ἀλεξάνδρου παλλακῆς, ἧπερ ὄνομα ἦν Παγκάστη, τὸ δὲ γένος Λαρισσαία ἦν. Ταύτη καὶ πρώτη, φασὶν, ὃ Ἀλέξανδρος ὁμίλησεν.

XXXV. Περὶ Περιάνδρων, Μιλτιάδων, Σιβυλλῶν, Βακίδων.

Ὅτι δύο Περιάνδροι, ὃ μὲν σοφὸς ἦν, ὃ δὲ τύραννος. Καὶ Μιλτιάδαι τρεῖς, ὃ τὴν Χερρόνησον κτίσας, καὶ ὃ Κυψέλλου, καὶ ὃ Κίμωνος. Σίβυλλαι τέσσαρες, ἡ Ἐρυθραία, ἡ Σαμία, ἡ Αἰγυπτία, ἡ Σαρδιανή. Οἱ δὲ φασὶ καὶ ἑτέρας ἕξ, ὡς εἶναι τὰς πάσας δέκα, ὧν εἶναι καὶ τὴν Κυμαίαν, καὶ τὴν Ἰουδαίαν. Βάκιδες τρεῖς, ὃ μὲν Ἐλεώνιος, ὃ δὲ Ἀθηναῖος, ὃ δὲ Ἀρκάς.

XXXVI. Περὶ ἀριθμοῦ Νιόβης παίδων.

Ἐοίκασιν οἱ ἀρχαῖοι ὑπὲρ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τῆς Νιόβης παίδων μὴ συνάδειν ἀλλήλοις. Ὅμηρος μὲν ἕξ λέγει, καὶ τοσαύτας κόρας. Λάσος δὲ δις ἑπτὰ λέγει. Ἡσίοδος δὲ ἑννέα καὶ δέκα, εἰ μὴ ἄρα οὐκ εἰσὶν Ἡσιόδου τὰ ἔπη, ἀλλ', ὡς πολλὰ καὶ ἄλλα, κατέψευσται αὐτοῦ. Ἀλκμῶν δέκα φησί. Μίμνερος εἴκοσι, καὶ Πίνδαρος τοσοῦτους.

XXXVII. Περὶ Ἀλεξάνδρου ἐν ἀπορίᾳ τροφῶν γενομένου, καὶ πῶς τινες κῶμαι διὰ τὸν καπνὸν ἐάλωσαν.

Ἀλέξανδρος, ὅτε Βῆσσον ἐδίωκεν, ἐν ἀπορίᾳ γενόμενος τροφῶν, αὐτὸς τε ἤψατο τῶν καμήλων, καὶ ὑποζυγίων ἄλλων, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Τῶν τε ξύλων

αὐτοὺς ἐπιλιπόντων, ὡμὰ τὰ κρέα ἤσθιον. Ἐπεκούρει δὲ αὐτοῖς τὸ σίλφιον πολὺ ὄν, ὥστε τὰς σάγκας συνεκπέτειν.

Ἐν δὲ τῇ Βακτριανῇ οἱ στρατιῶται τὰς κώμας κατελάμβανον, ὅτι οἰκοῦνται ἐκ τοῦ χαπνοῦ συνιέντες, καὶ τὴν χιόνα ἀφαιροῦντες τῶν θυρῶν.

XXXVIII. Περὶ ἵππων τῶν Σακῶν, καὶ τινῶν ἐθῶν αὐτῶν.

Οἱ Σακῶν ἵπποι, ἐὰν ἀποβάλλῃ τις τὸν δεσπότην, ἐς τὸ ἀναβῆναι αὐτὸν παρέστηκεν. Ἐὰν δὲ τις γῆμαι βούληται παρθένον, μονομαχεῖ τῇ παιδί. Καὶ κρατήσασα μὲν, αἰχμάλωτον ἄγεται, καὶ κρατεῖ αὐτοῦ, καὶ ἄρχει· ἐὰν δὲ νικηθῇ, ἄρχεται. Μονομαχοῦσι δὲ ἄχρι νίκης, οὐ μέχρι θανάτου. Πενθοῦντες δὲ οἱ Σάκαι, εἰς οἴκους τινὰς ὑπάντρους καὶ κατασκίους ἀποκρύπτονται.

XXXIX. Περὶ Περδίκκου εὐτολμίας καὶ λεαίνης.

Περδίκκας ὁ Μακεδῶν, ὁ συστρατευσάμενος Ἀλεξάνδρῳ, οὕτως ἄρα ἦν εὐτολμος, ὥς ποτε εἰς σπήλαιον παρελθεῖν, ἔνθα εἶχεν εὐνὴν λέαινα, μόνος· καὶ τὴν μὲν λέαιναν οὐ κατέλαβε, τοὺς γε μὴν σκύμνους αὐτῆς κομίζων προῆλθε, καὶ ἔδοξεν ἐπὶ τούτῳ θαυμάζεσθαι ὁ Περδίκκας. Πεπίστευται δὲ οὐ μόνον παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἀλκιμώτατόν τε καὶ δυσμαχώτατον εἶναι θηρίον ἢ λέαινα, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις. Φασὶ γοῦν καὶ Σεμίραμιν τὴν Ἀσσυρίαν, οὐκ, εἴ ποτε εἶλε λέοντα, ἢ πάρδαλιν κατ-

έκτανεν, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' εἰ λεαίνης ἐγκρατῆς ἐγένετο, μέγα ἐφρόνει.

XL. Περὶ τῶν τῷ Ξέρξῃ ἐπομένων ἐφοδίων.

Τὰ τε ἄλλα ἐφόδια εἶπετο τῷ Ξέρξῃ πολυτελείας καὶ ἀλαζονείας πεπληρωμένα, καὶ οὖν καὶ ὕδωρ ἠκολούθει τὸ ἐκ τοῦ Χοάσπου. Ἐπεὶ δ' ἐν τινι ἐρήμῳ τόπῳ ἐδίψησεν, οὐδέπω τῆς θεραπείας ἠκούσης, ἐκηρύχθη τῷ στρατοπέδῳ, εἴ τις ἔχει ὕδωρ ἐκ τοῦ Χοάσπου, ἵνα δῶ βασιλεῖ πιεῖν. Καὶ εὐρέθη τις βραχὺ καὶ σεσηπὸς ἔχων. Ἐπιεν οὖν τοῦτο ὁ Ξέρξης, καὶ εὐεργέτην τὸν δόντα ἐνόμισεν, ὅτι ἂν ἀπώλετο τῇ δίψῃ, εἰ μὴ ἐκεῖνος εὐρέθη.

XLI. Περὶ Πρωτογένους τοῦ ζωγράφου.

Πρωτογένης ὁ ζωγράφος τὸν Ἰάλυσόν, φασιν, ἑπτὰ ἔτεσι διαζωγραφῶν ἐξετέλεσεν· ὃν Ἀπελλῆς ἰδὼν, τὸ μὲν πρῶτον ἔστη ἄφωνος, ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῇ παραδόξῳ θεῷ· εἶτα ἐπιδὼν ἔφη, Καὶ ὁ πόνος μέγας, καὶ ὁ τεχνίτης ἀπολείπεται γε μὴν τῆς χειρουργίας ἢ χάρις, ἧς ὁ ἀνὴρ εἰ τύχοι, ὁ πόνος αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσει.

XLII. Περὶ τινῶν ἀνθρώπων ὑπὸ θηρίων τραφέντων.

Κῦρον τὸν Μανδάνης ἔθρεψέ, φασι, κύων. Τήλεφον δὲ, τὸν Αὐγῆς καὶ Ἡρακλέους, ἔλαφος. Πελίαν δὲ, τὸν Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς, ἵππος· ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀλόπης. Ἀλέξανδρον τὸν Πριάμου ὑπὸ ἄρκτου φασὶ τραφῆναι· Αἴγισθον δὲ, τὸν Θυέστου καὶ Πελοπίας, ὑπὸ αἰγός.

XLIII. Τίνες ἐξ ἀσήμεων περιφανεῖς
γεγόνασι.

Δαρειῖον ἀκούω τὸν Ἰσιάσπου φαρετροφόρον
Κύρου γενέσθαι. Ὁ δὲ τελευταῖος Δαρεῖος, ὁ ὑπὸ
Ἀλεξάνδρου νικηθεὶς, δοῦλος ἦν. Ἀρχέλαος δὲ, ὁ
Μακεδόνων βασιλεὺς, δούλης υἱὸς ἦν τῆς Σιμίχης.
Μενέλαος, ὁ Φιλίππου πάππος, εἰς τοὺς νόθους
ἐτέλει. Ὁ δὲ τούτου υἱὸς, Ἀμύντας, ὑπηρέτης Ἀερό-
που καὶ δοῦλος ἐπεπίστευτο. Περσεὺς δὲ, ὃν κα-
θεῖλε Παῦλος ὁ Ῥωμαῖος, Ἀργεῖος μὲν γένος ἦν, ἁ-
δόξου δὲ τινος υἱός. Εὐμένης δὲ πατρὸς ἀπόρου καὶ
τυμβαύλου πεπίστευται γενέσθαι. Ἀντίγονος ὁ
Φιλίππου, ὁ καὶ ἑτερόφθαλμος, καὶ ἐκ τούτου Κύ-
κλωψ προσαγορευθεὶς, αὐτουργὸς ἦν. Πολυσπέρ-
γων δὲ ἐλήστευε. Θεμιστοκλῆς δὲ, ὁ τοὺς βαρβάρους
καταναυμαχήσας, καὶ μόνος συνιεὶς τὰς τῶν Θεῶν
ἐν τοῖς χρησιμοῖς φωνάς, Θράττης υἱὸς ἦν, καὶ ἐκα-
λεῖτο ἢ μήτηρ αὐτοῦ Ἀβρότονον. Φωκίων δὲ, ὁ
Χρηστὸς ἐπικληθεὶς, πατρὸς μὲν δοίδυκας ἐργαζο-
μένου ἦν. Δημήτριον δὲ τὸν Φαληρέα οἰκότριβα
γενέσθαι λέγουσιν ἐκ τῆς οἰκίας Τιμοθέου, καὶ Κό-
ωνος. Ἐπερβόλου δὲ, καὶ Κλεοφῶντος, καὶ Δημά-
δου, καίτοι προστατῶν γενομένων τοῦ δήμου τῶν
Ἀθηναίων, οὐδεὶς ἂν εἴποι ῥαδίως τοὺς πατέρας.
Καλλικρατίδας γε μὴν, καὶ Γύλιππος, καὶ Λύσαν-
δρος, ἐν Λακεδαίμονι Μόθακες ἐκαλοῦντο. Ὄνομα
δὲ ἦν ἄρα τοῦτο τοῖς τῶν εὐπόρων δούλοις, οὓς συν-
εξέπεμπον τοῖς υἱοῖς οἱ πατέρες συναγωνιουμένους
ἐν τοῖς γυμνασίοις. Ὁ δὲ συγχωρήσας τοῦτο Λυ-

κοῦργος, τοῖς ἐμμείνασι τῇ τῶν παίδων ἀγωγῇ πολιτείας λακωνικῆς μεταλαγχάνει. Καὶ Ἐπαμινώνδας δὲ πατὴρ ἦν ἀφανοῦς. Κλέων δὲ, ὁ Σικυωνίων τύραννος, καταποντιστὴς ἦν.

XLIV. Περὶ τῶν ἐν λιθοτομίαις τῆς Σικελίας πολὺν χρόνον διατριψάντων.

Αἱ ἐν Σικελίᾳ λιθοτομίαι περὶ τὰς Ἐπιπολάς ἦσαν, σταδίου μῆκος, τὸ εὖρος δύο πλέθρων. Ἦσαν δὲ ἐν αὐταῖς τοῦ χρόνου τοσοῦτον διατριψάντες ἄνθρωποι, ὡς καὶ γεγαμηκέναι ἐκεῖ, καὶ παιδοποιῆσαι. Καὶ τινες τῶν παίδων ἐκείνων, μηδεπώποτε πόλιν ἰδόντες, ὅτε εἰς Συρακούσας ἤλθον, καὶ εἶδον ἵππους ὑπέζευγμένους, καὶ βόας ἐλαυνομένους, ἔφευγον βοῶντες· οὕτως ἄρα ἐξεπλάγησαν. Τὸ δὲ κάλλιστον τῶν ἐκεῖ ἐπώνυμον ἦν Φιλοξένου τοῦ ποιητοῦ, ἐν ᾧ, φασί, διατριβὴν τὸν Κύκλωπα εἰργάσατο, τῶν ἑαυτοῦ μελῶν τὸ κάλλιστον, παρ' οὐδὲν θέμενος τὴν ἐκ Διονυσίου τιμωρίαν, καὶ καταδίκην, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ συμφορᾷ μουσουργῶν ὁ Φιλόξενος.

XVL. Περὶ Μίδου, Πλάτωνος, καὶ Πινδάρου, νηπίων.

Φρύγιοι καὶ ταῦτα ἄδουσι λόγοι. Μίδου τοῦ Φρυγῶς, ἔτι νηπίου, καθεύδοντος, μύρμηκας εἰσέρπειν εἰς τὸ στόμα, καὶ πάνυ φιλοπόνως καὶ φιλέργως εἰσφέρειν τοὺς πυρούς. Πλάτωνος δὲ μελίττας εἰς τὸ στόμα κηρίον ἐργάζεσθαι. Καὶ Πινδάρου,

τῆς πατρῶας οἰκίας ἐκτεθέντι, μέλιται τροφοὶ ἐγένοντο, ὑπὲρ τοῦ γάλακτος παρατιθεῖσαι μέλι.

XLVI. Περὶ σημείου μοναρχίαν τῷ Διονυσίῳ δηλώσαντος.

Διονύσιον δὲ τὸν Ἑρμοκράτους λέγουσι ποταμὸν διαβαίνειν· ἔφερε δὲ αὐτὸν ἵππος. Καὶ ὁ μὲν ἵππος κατὰ τοῦ τέλματος ὠλίσθανεν· ὁ δὲ ἀποπηδήσας, τῆς ὄχθης ἐλάβετο, καὶ ἀπήει, ὡς οὐκ ἔτι τὸν ἵππον ὄντα αὐτοῦ ἀπολιπών. Ὁ δὲ ἠκολούθησε, καὶ χρεμετίσας ὑπέστρεψεν αὐτόν. Καὶ ἐκεῖνος ἐλάβετο αὐτοῦ τῆς χαίτης, καὶ ἔμελλεν ἀναβαίνειν· καὶ τῇ χειρὶ αὐτοῦ περιπίπτει μελιττῶν πλήθος. Ἐφασαν οὖν οἱ Γαλεῶται πρὸς τὸν Διονύσιον, ἐρόμενον ὑπὲρ τούτων, ὅτι ταῦτα μοναρχίαν δηλοῖ.

XLVII. Περὶ Ἀριστομάχης, Δίωνος γυναικός.

Διονύσιος ἐλαύνει τῆς Σικελίας Δίωνα, τὴν δὲ γυναῖκα αὐτοῦ Ἀρήτην, καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ παῖδα ἐφύλαττεν. Ἦτοτερον δὲ τὴν γυναῖκα ἀκουσαν δορυφόρῳ αὐτοῦ πάντων μάλιστα θεραπευτῆ, Πολυκράτει, γυναῖκα δίδωσι· Συρακούσιος δὲ τὸ γένος ἦν. Δίων δὲ παραλαβὼν Συρακούσας, ἀποδράντος εἰς Λοκροὺς Διονυσίου, ἐνταῦθα ἡ μὲν Ἀριστομάχη, ἡ τοῦ Δίωνος ἀδελφή, προσεῖπεν αὐτόν. Ἡ δὲ Ἀρήτη εἶπετο δι' αἰδοῦς ἐγκαλυπτομένη, καὶ οὐ τολμῶσα προσεπειν ὡς ἄνδρα, ἐπεὶ βιασθεῖσα τὸν θεσμόν τῆς πρὸς αὐτόν εὐνῆς οὐ διεφύλαξεν. Ἐπεὶ δὲ ὑπὲρ αὐτῆς ἀπελογήσατο ἡ Ἀριστομάχη, τὴν ἐκ τοῦ Διονυ-

σίῳ ἀνάγκη καταλέξασα, ὁ Δίων προσηγάγετο τὴν γυναῖκα, καὶ τὸν παῖδα, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν ἔπεμψεν.
 XLVIII. Περὶ τῶν Ὀμήρου ποιημάτων.

Ὅτι Ἴνδοι τῇ παρὰ σφίσιν ἐπιχωρίῳ φωνῇ τὰ Ὀμήρου μεταγράφαντες ἄδουσιν οὐ μόνοι, ἀλλὰ καὶ οἱ Περσῶν Βασιλεῖς· εἴ τι χρὴ πιστεύειν τοῖς ὑπὲρ τούτων ἱστοροῦσι.

XLIX. Ὅτι ἀμνησίκακος ὁ Φωκίων.

Φωκίων ὁ τοῦ Φώκου, πολλάκις στρατηγήσας, κατεγνώσθη θανάτῳ, καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, καὶ ἔμελλε πιεῖσθαι τὸ κώνειον. Ἐπεὶ δὲ ᾤρεξεν ὁ δῆμιος τὴν κύλικα, οἱ προσήκοντες ἤρουντο, εἴ τι λέγοι πρὸς τὸν υἷόν. Ὁ δὲ, Ἐπισκῆπτω αὐτῷ μηδὲν Ἀθηναίοις μνησικακεῖν ὑπὲρ τῆς παρ' αὐτῶν φιλοτησίας, ἦν νῦν πίνω. Ὅστις δὲ οὐκ ἐπαινεῖ καὶ ὑπερθαιμάζει τὸν ἄνδρα, δοκεῖ μοι μέγα ὁ τοιοῦτος ἐνοεῖν οὐδέν.

L. Περὶ Λακεδαιμονίων μὴ ἐσπουδασμένως περὶ παιδείας ἐχόντων.

Λακεδαιμόνιοι μουσικῆς ἀπείρως εἶχον· ἔμελε γὰρ αὐτοῖς γυμνασίων, καὶ ὄπλων. Εἰ δὲ ποτε ἐδεήθησαν τῆς ἐκ Μουσῶν ἐπικουρίας, ἢ νοσήσαντες ἢ παραφρονήσαντες, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον δημοσίᾳ παθόντες, μετεπέμποντο ξένους ἄνδρας, οἷον ἰατροὺς, ἢ [καθαράς], κατὰ πυθόχρηστον. Μετεπέμψαντό γε μὴν Τέρπανδρον, καὶ Θάλητα, καὶ Τυρταῖον, καὶ τὸν Κυδωνιάτην Νυμφαῖον, καὶ Ἀλκμαῖνα (Λυδὸς γὰρ ἦν). Καὶ Θουκυδίδης δὲ ὁμολογεῖ, ὅτι μὴ ἐσπουδασμένως περὶ παιδείας εἶχον, ἐν

οἷς λέγει περὶ Βρασιίδου. Λέγει γοῦν, ὅτι ἦν ἀδύνατος εἰπεῖν, ὡς Λακεδαιμόνιος, οἶον, ὡς ἕκ ἰδιώτης.

LI. Περὶ τοῦ τύφου Μενεκράτους, καὶ πῶς ὁ Φίλιππος ἐγέλασεν αὐτόν.

Μενεκράτης ὁ ἰατρός εἰς τοσοῦτον προῆλθε τύφου, ὥστε ἑαυτὸν ὀνομάζειν Δία. Ἀπέστειλε δέ ποτε ἐπιστολὴν Φιλίππῳ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ τοιαύτην, Φιλίππῳ Μενεκράτης ὁ Ζεὺς εὖ πράττειν. Ἀντέγραψε δὲ καὶ ὁ Φίλιππος, Φίλιππος Μενεκράτει ὑγιαίνειν. Συμβουλεύω σοι προσάγειν σεαυτὸν ἐπὶ τοῖς κατὰ Ἀντίκυραν τόποις. Ἡνίττετο δὲ ἄρα διὰ τούτων, ὅτι παραφρονεῖ ὁ ἀνὴρ. Εἰστία ποτὲ μεγαλοπρεπῶς ὁ Φίλιππος, καὶ δὴ καὶ τοῦτον ἐπὶ Θοίνην ἐκάλεσε, καὶ ἰδίᾳ κλίνην αὐτῷ ἐκέλευσε παρεσκευάσθαι, καὶ κατακλιθέντι θυμιατήριον παρέθηκε, καὶ ἐθυμιάτο αὐτῷ· οἱ δὲ λοιποὶ εἰσιτῶντο, καὶ ἦν μεγαλοπρεπὲς τὸ δεῖπνον. Ὁ τοίνυν Μενεκράτης τὰ μὲν πρῶτα ἐνεκαρτέρει, καὶ ἔχαιρε τῇ τιμῇ· ἐπεὶ δὲ κατὰ μικρὸν ὁ λιμὸς περιῆλθεν αὐτόν, καὶ ἠλέγχετο, ὅτι ἦν ἄνθρωπος, καὶ ταῦτα εὐήθης, ἔξανασιὰς ἀπιὼν ᾗχετο, καὶ ἔλεγεν ὑβρίσθαι, ἐμμελῶς πάνυ τοῦ Φιλίππου τὴν ἀνοιαν αὐτοῦ ἐκκαλύψαντος.

LII. Τίσι τὰς Ἀθήνας εἵκασεν ὁ Ἴσοκράτης.

Ἴσοκράτης ὁ ρήτωρ ἔλεγεν ὑπὲρ τῆς Ἀθηναίων πόλεως, ὁμοίαν εἶναι ταῖς ἐταίραις. Καὶ γὰρ ἐκτεναις, τοὺς ἀλισκομένους ὑπὸ τῆς ὄρας αὐτῶν βούλε-

σθαι συνεῖναι αὐταῖς· ὅμως δὲ μηδένα εὐτελῶς οὕτως αὐτοῦ πέρι φρονεῖν, ὡς ὑπομεῖναι ἂν συνοικῆσαι τινι αὐτῶν. Καὶ οὖν καὶ τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἐνεπιδημῆσαι μὲν εἶναι ἡδίστην, καὶ κατὰ γε τοῦτο πασῶν τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα διαφέρειν· ἐνοικῆσαι δὲ ἀσφαλῆ μηκέτι εἶναι. Ἠνίκετο δὲ διὰ τούτων τοὺς ἐπιχωριάζοντας αὐτῇ συκοφάντας, καὶ τὰς ἐκ τῶν δημαγωγούντων ἐπιβουλάς.

LIII. Περὶ τῶν μεγίστων πολέμων
προφάσεων.

Ἐμὲ δὲ οὐ λέληθεν, ὅτι τῶν μεγίστων πολέμων αἱ ἀρχαὶ δοκοῦσιν πῶς εὐκαταφρόνητοι γεγονέναι. Τὸν μὲν γὰρ Περσικὸν ἐκ τῆς Μαιανδρίου τοῦ Σαμίου πρὸς Ἀθηναίους διαφορᾶς τὴν ἀρχὴν λαβεῖν φασιν. Τὸν γε μὴν Πελοποννήσιον διὰ τὸ Μεγαρέων πινάκιον. Τὸν δὲ Ἰερὸν καλούμενον ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν δικῶν τῶν Ἀμφικτυόνων. Τὸν δὲ κατὰ Χαιρώνειαν, φιλονεικησάντων Ἀθηναίων πρὸς Φίλιππον, καὶ λαβεῖν οὐ θηλησάντων.

LIV. Πῶς ὁ Ἀριστοτέλης Ἀλέξανδρον
ὀργιζόμενον προῦναι ἐπέειπεν.

Ἀλέξανδρον Ἀριστοτέλης ὀργιζόμενον προῦναι βουλόμενος, καὶ παῦσαι χαλεπαίνοντα πολλοῖς, ταῖτι πρὸς αὐτὸν γέγραφεν, Ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ οὐ πρὸς ἡσσοὺς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς κρείττους γίνεται· σοὶ δὲ οὐδεὶς ἴσος.

Ἀριστοτέλης τὰ δέοντα συμβουλεύων Ἀλέξανδρον, πολλοῖς ὠφέλιμος γέγονεν, ἐξ ὧν καὶ τὴν πατρίδα κατώκισε κατεσκαμμένην ὑπὸ Φιλίππου.

LV. Περὶ τῶν παρὰ Λίβυσιν ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, ἢ ἐν ταῖς θήραις, ἢ ἐν ταῖς μάχαις, ἀποθανόντων.

Τοὺς ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, ἢ ἐν ταῖς θήραις, ἢ ἐν ταῖς μάχαις, ἀποθανόντας οἱ Λίβυες θάπτουσι διαπρεπῶς, καὶ ὕμνους τινὰς ᾄδουσιν. Ἔστι δὲ τοῖς ὕμνοις ἡ ὑποθήκη ἐκείνη· ἀγαθοὺς ἄνδρας εἶναι λέγει τοὺς ἀντιπάλους γενομένους θηρίῳ τσαούτῳ. Λέγουσι γὰρ καὶ τὸ ἐνδόξως ἀποθανεῖν ἐντάφιον εἶναι τῷ θαπτομένῳ.

LVI. Τί ἔλεγε δὲ Διογένης περὶ Μεγαρέων.

Διογένης δὲ Σινωπεὺς ἔλεγε πολλὰ, τὴν ἀμαθίαν, καὶ τὴν ἀπαιδευσίαν τῶν Μεγαρέων διαβάλλων, καὶ ὅτι ἐβούλετο Μεγαρέως ἄνδρὸς κριὸς εἶναι μᾶλλον, ἢ υἱός. Ἠνίττετο δὲ, ὅτι τῶν θρευμάτων ποιοῦνται πρόνοιαν οἱ Μεγαρεῖς, τῶν παιδῶν δὲ οὐχί.

LVII. Περὶ τεράτων ταῖς Θηβαίοις προφαινομένων, Ἀλεξάνδρου ἐπ' αὐτοὺς τὴν δύναμιν ἄγοντος.

Ἦνίκα Ἀλέξανδρος δὲ Φιλίππου ἐπὶ τὰς Θήβας ἦγε τὴν δύναμιν, οἱ μὲν Θεοὶ σημεῖα αὐτοῖς, καὶ τέρατα ἀπέστελλον, προσημαίνοντες τὰς περὶ αὐτῶν ὅσον οὐδέπω τύχας· οἱ δὲ, ὡς ᾤοντο ἐν Ἰλλυριοῖς Ἀλέξανδρον τεθνήσκειν, πολλὰ καὶ βλάσφημα εἰς αὐτὸν ἀπερῶριπτον. Ἡ μὲν γὰρ ἐν Ὀγχησιῶ λίμνῃ φοβερόν ἦχον ἀνέδωκε, καὶ ταύρου μυκῆματι ἔωκει. Ἡ δὲ περὶ τὸν Ἰσμηνὸν, καὶ αὐτὰ τὰ τεῖχη, ῥέουσα

κρήνη, καλουμένη Δίρκη, καθαρῶ καὶ ἡδεῖ θέουσα ὕδατι παρὰ πάντα τὸν πρόσθεν χρόνον, ἄφνω καὶ παρ' ἐλπίδα αἵματος ἀνεπλήσθη. Μακεδόσι δὲ ἐπίστευον Θηβαῖοι ἀπειλεῖν τὸ δαιμόνιον. Ἐν δὲ τῷ κατὰ πόλιν ναῷ τῆς Δήμητρος ἀράχνη κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ ἀγάλματος ἐξῆφαινε τὴν ἑαυτῆς τέχνην, καὶ τὸν ἱστὸν ὃν εἶωθεν ἐργάζεσθαι. Τὸ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς, τῆς καλουμένης Ἀλαλκομενηίδος, ἄγαλμα αὐτομάτως κατεφλέχθη, πρὸς μὴ προσαχθέντος, καὶ ἄλλα πολλά.

LVIII. Περὶ Διωξίππου.

Διωξίππος Ὀλυμπιονίκης ἀθλητῆς, ὁ Ἀθηναῖος, εἰσήλαυνεν εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸν νόμον τῶν ἀθλητῶν. Συνέρρει τοίνυν τὰ πλήθη, καὶ ἄλλος ἀλλαχόθεν ἐκκρεμαννύμενος ἔθεῶντο αὐτόν· ἐν δὲ τοῖς καὶ γυνὴ κάλλει διαπρέπουσα ἀπήντησε τῇ θεᾷ. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Διωξίππος, παραχρῆμα ἠττήθη τοῦ κάλλους, καὶ διετέλεσεν ἀποβλέπων τὴν ἄνθρωπον, καὶ ἐπιστρεφόμενος, καὶ εἰς πολλὰς τὸ πρόσωπον ἀλλάττων χροιάς. Ἐκ δὴ τούτων πολλοῖς ἐγένετο κατάφωρος μὴ ἀργῶς ἰδὼν τὴν ἄνθρωπον. Μάλιστα δὲ αὐτοῦ τὸ πάθος κατέγνω [χρυσοῦν κάτοπτρον Κορινθίουργὸς ἐπιπράσκετο] Διογένης ὁ Σινωπεύς, καὶ πρὸς τοὺς πλησίον, Ὁρᾶτε, εἶπε, τὸν ἀθλητὴν ὑμῶν τὸν μέγαν ὑπὸ παιδίσκης ἐκτραχηλιζόμενον.

LIX. Περὶ ἀληθείας καὶ εὐεργεσίας.

Πυθαγόρας ἔλεγε δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις δεδύσθαι κάλλιστα, τό τε ἀληθεύειν.

καὶ τὸ εὐεργετεῖν· καὶ προσετίθει, ὅτι καὶ ἔοικε τοῖς θεῶν ἔργοις ἐκάτερον.

LX. Περὶ Διονυσίου, καὶ Φιλίππου.

Συνουσία ποτὲ ἐγένετο Διονυσίῳ τῷ δευτέρῳ, καὶ Φιλίππῳ τῷ Ἀμύντου. Πολλοὶ μὲν οὖν, ὡς εἰκὸς, καὶ ἄλλοι λόγοι ἐπέρρυσαν, ἐν δὲ τοῖς καὶ ἐκεῖνο ἤρρετο ὁ Φίλιππος τὸν Διονύσιον, πῶς τοσαύτην παρὰ τοῦ πατρὸς λαβὼν ἀρχὴν, εἶτα οὐ διεσώσατο αὐτήν; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο οὐκ ἔξω μέλους, Ὅτι τὰ μὲν ἄλλα μοι κατέλιπεν ὁ πατήρ, τὴν δὲ τύχην, ἣ ταῦτα ἐκτίησατο καὶ διεφύλαξεν, οὐκ ἔτι.

LXI. Περὶ Βορρῶ ἀνέμου τιμῆς.

Θουρίοις ἐπέπλει Διονύσιος, καὶ τριακοσίας ἤγεεν ἐπ' αὐτοὺς ναῦς ὀπλιτῶν πεπληρωμένας. Βορρῶς δὲ ἀντιπνεύσας τὰ σκάφη συνέτριψε, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ τὴν ναυτικὴν ἠφάνισεν. Ἐκ δὴ τούτων οἱ Θούριοι τῷ Βορρῶ ἔθυσαν, καὶ ἐψηφίσαντο εἶναι τὸν ἄνεμον πολίτην, καὶ οἰκίαν αὐτῷ καὶ κληρὸν ἀπεκλήρωσαν, καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἐπετέλουν αὐτῷ. Οὐκ οὖν Ἀθηναῖοι μόνοι κηδεστήν αὐτὸν ἐνόμιζον, ἀλλὰ καὶ Θούριοι εὐεργέτην αὐτὸν ἐπέγραψαν. Πανσανίας δὲ φησιν, ὅτι καὶ Μεγαλοπολίται.

LXII. Νόμος Περσικὸς περὶ τῶν συμβουλευόντων τῷ βασιλεῖ.

Νόμος καὶ οὗτος Περσικός. Ἐάν τις μέλλη τι τῶν ἀπορρήτοτέρων, καὶ τῶν ἀμφιλόγων, συμβουλεύειν βασιλεῖ, ἐπὶ πλίνθου χρυσῆς ἔστηκε. Καὶ ἐάν δόξη παραινεῖν τὰ δέοντα, τὴν πλίνθον λαβὼν ὑπὲρ τῆς συμβουλῆς μισθὸν, ἀπέρχεται μαστιγοῦ-

ται δὲ ὁμως, ὅτι ἀντεῖπε βασιλεῖ. Ἄνδρὸς δὲ ἐλευθέρου, κατὰ γε τὴν ἐμὴν κρίσιν, οὐκ ἀνταξίαν ἀντικρίνειν δεῖ ὑπὲρ τοῦ μισθοῦ τὴν ὕβριν.

LXIII. Περὶ Ἀρχεδίκης ἑταίρας.

Ἀρχεδίκης τις ἠράσθη τῆς ἐν Ναυκράτει ἑταίρας. Ἡ δὲ ἦν ὑπερήφανος, καὶ δεινῶς φορτικὴ, καὶ ἀδρούς ἦται μισθοῦς, καὶ λαβοῦσα πρὸς ὀλίγον ἄν ὠμίλησε τῷ δόντι, εἶτα ἀπέκλινεν. Ἐρασθεὶς οὖν ὁ νεανίσκος αὐτῆς, καὶ τυχεῖν μὴ δυνάμενος, ἐπεὶ μὴ πάνυ ἦν πλούσιος, ὄναρ αὐτῇ συνεγένετο, καὶ παραχοῆμα ἐπαύσατο τῆς ἐπιθυμίας.

LXIV. Περὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου νεκροῦ.

Ὁ μὲν Φιλίππου καὶ Ὀλυμπιάδος Ἀλέξανδρος ἐν Βαβυλῶνι τὸν βίον καταστρέψας, νεκρὸς ἔκειτο, ὃ τοῦ Διὸς εἶναι λέγων. Καὶ στασιαζόντων περὶ τῆς βασιλείας τῶν περὶ αὐτὸν, ταφῆς ἄμοιρος ἦν, ἧς μεγαλαγχάνουσι καὶ οἱ σφόδρα πένητες, τῆς φύσεως τῆς κοινῆς ἀπαιτούσης τὸν μηκέτι ζῶντα κατακροῦσαι. Ἄλλ' οὗτός γε τριάκοντα ἡμέρας κατελέλειπτο ἀκηδῆς, ἕως Ἀρίστανδρος ὁ Τελμισσεὺς, Θεόληπτος γενόμενος, ἢ ἔκ τινος ἄλλης συντυχίας κατασχεθεὶς, ἦλθεν εἰς μέσους τοὺς Μακεδόνας, καὶ πρὸς αὐτοὺς ἔφη, πάντων τῶν ἐξ αἰῶνος βασιλέων εὐδαιμονέστατον Ἀλέξανδρον γεγονέναι, καὶ ζῶντα, καὶ ἀποθανόντα· λέγειν ἄρα τοὺς θεοὺς πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἄρα ἢ ὑποδεξαμένη γῆ τὸ σῶμα, ἐν ᾧ τὸ πρότερον ὤκησεν ἢ ἐκείνου ψυχῇ, πανευδαίμων τε ἔσται, καὶ ἀπόρθητος δι' αἰῶνος. Ταῦτα μαθόντες πολλὴν εἰσέφεροντο φιλονεικίαν, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ

βασιλείαν τὸ ἀγώγιμον τοῦτο ἄγειν ἐπιθυμῶν, ἵνα
 κειμήλιον ἔχη, βασιλείας ἀσφαλοῦς καὶ ἀκλινοῦς Ὀ-
 μηρον. Πτολεμαῖος δὲ, εἴ τι χρὴ πιστεύειν, τὸ σῶμα
 ἐξέκλεψε, καὶ μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου πό-
 λιν, τὴν κατ' Αἴγυπτον, ἐκόμισε. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι
 Μακεδόνες τὴν ἡσυχίαν ἤγον, Περδίκκας δὲ αὐτὸν
 διώκειν ἐπεχείρησεν. Οὐ τοσοῦτον δὲ ἔμελε τούτῳ
 τῆς εἰς Ἀλέξανδρον παλυωρίας, καὶ τῆς εἰς τὸν νε-
 κρὸν ὀσίας, ὅσον τὰ προλεχθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀριστάν-
 δρου ἀνέφλεγεν αὐτὸν καὶ ἐξῆπτεν. Ἐπεὶ δὲ κατέ-
 λαβε τὸν Πτολεμαῖον, ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ μάχῃ καρτε-
 ρὰ πάνυ σφόδρα ἐγένετο, ἀδελφὴν τρόπον τινὰ τῆς
 ὑπὲρ τοῦ εἰδώλου τοῦ ἐν Τροίᾳ, ὅπερ Ὅμηρος ἄδει,
 λέγων ὑπὲρ Αἰνείου τὸν Ἀπόλλωνα εἰς μέσους ἐμβα-
 λεῖν τοὺς ἥρωας. Ἀνεστείλε δὲ τὴν ὁρμὴν τοῦ Περ-
 δίκκα ὁ Πτολεμαῖος. Εἶδωλον γὰρ ποιησάμενος ὁ-
 μοιον Ἀλεξάνδρῳ, κατεκόσμησεν ἐσθῆτι βασιλικῇ,
 καὶ ἐνταφίοις ἀξιοζήλοις. Εἶτα τοῦτο ἀναπαύσας
 ἐπὶ μίαν τῶν Περσικῶν ἀμαξῶν, τὸ ἐπ' αὐτῆς κατε-
 σκεύασε φέρετρον μεγαλοπρεπῶς ἀργύρῳ, καὶ χρυ-
 σῷ, καὶ ἐλέφαντι· καὶ τὸ μὲν ὄντως Ἀλεξάνδρου σῶ-
 μα λιτῶς, καὶ ὡς ἔτυχε, προὔπεμψε κρυπταῖς ὁδοῖς
 καὶ ἀτρίπτοις. Ὁ δὲ Περδίκκας καταλαβὼν τὸ τοῦ
 νεκροῦ φάσμα, καὶ τὴν διασκευασθεῖσαν ἀρμάμα-
 ξαν, ἀνεστάλη τοῦ δρόμου, οἰόμενος ἔχειν τὸ ἄθλον·
 ὄψε δὲ ἔμαθεν ἀπατηθεὶς, ἥνικα διώκειν οὐκ εἶχε.

ΑΙΛΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

Ι. Περὶ Ἀταλάντης.

Λόγος οὗτος Ἀρκαδικὸς ὑπὲρ τῆς Ἰασίωνος Ἀταλάντης. Ταύτην ὁ πατὴρ γενομένην ἐξέθηκεν· ἔλεγε γὰρ οὐ θυγατέρων, ἀλλ' ἀρρένων, δεῖσθαι. Ὁ δὲ ἐκθεῖναι λαβὼν, οὐκ ἀπέκτεινεν, ἐλθὼν δὲ ἐπὶ τὸ Παρθένιον ὕρος, ἔθηκε πηγῆς πλησίον· καὶ ἦν ἐνταῦθα ὑπαντρος πέτρα, καὶ ἐπέκειτο συνηρεφῆς δρυμῶν. Καὶ τοῦ μὲν βρέφους κατεψήφιστο θάνατος· οὐ μὴν ὑπὸ τῆς τύχης προὔδόθη. Ὀλίγω γὰρ ὕστερον, ὑπὸ κυνηγετῶν ἀφηρημένη τὰ ἑαυτῆς βρέφη, ἄρκτος ἦκε, σφριγῶντων αὐτῇ τῶν μαζῶν, καὶ βαρυνομένων ὑπὸ τοῦ γάλακτος. Εἶτα κατὰ τινα θείαν πομπὴν ἠσθεῖσα τῷ βρέφει, ἐθήλασεν αὐτό· καὶ ἅμα τὸ θηρίον ἐκουφίσθη τῆς ὀδύνης, καὶ ὥρεξε τροφὴν τῷ βρέφει. Καὶ οὖν καὶ αὐθις ἐπαντιλοῦσα τοῦ γάλακτος, καὶ ἐποχετεύουσα, ἐπεὶ τῶν ἑαυτῆς μήτηρ οὐκ ἔμεινε, τῆς μηδὲν οἱ προσηκούσης τροφὸς ἐγένετο. Ταύτην οἱ κυνηγεταὶ παρεφύλαττον, οἱ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐπιβουλεύσαντες τῷ θηρίῳ εἰς τὰ ἔκγονα αὐτῆς. Καὶ αὐτὰ ἕκαστα τῶν δρωμένων κατασκευάμενοι, ἀπελθούσης κατὰ συνήθειαν κατὰ

γε ἄγραν καὶ νομὴν τῆς ἄρκτου, τὴν Ἀταλάντην ὑ-
 φείλοντο, καλουμένην τοῦτο οὐδέπω· αὐτοὶ γὰρ ἔ-
 φεντο αὐτῇ τὸ ὄνομα. Καὶ ἐτρέφετο αὐτοῖς ἐν ὄ-
 ρείῳ τῇ τροφῇ. Κατὰ μικρὸν δὲ αὐτῇ τὰ τοῦ σώ-
 ματος μετὰ τῆς ἡλικίας ἀνέτρεχε· καὶ ἦρα παρθε-
 νίας, καὶ τὰς τῶν ἀνδρῶν ὀμιλίας ἔφευγε, καὶ ἐρη-
 μίαν ἐπόθει, καταλαβοῦσα τῶν ὄρων τῶν Ἀρκαδι-
 κῶν τὰ ὑψηλότατα, ἐνθα ἦν καὶ αὐλῶν κατάρρυτος,
 καὶ μεγάλαι δρυς, ἔτι δὲ καὶ πεῦκαι, καὶ βαθεῖα ἢ
 ἐκ τούτων σκιά. Τί γὰρ ἡμᾶς λυπεῖ καὶ ἄντρον Ἀ-
 ταλάντης ἀκοῦσαι, ὡς τὸ τῆς Καλυψοῦς, τὸ ἐν Ὀμή-
 ρῳ; Καὶ ἦν ἐν κοίλῃ τῇ φάραγγι σπήλαιον ἐν, καὶ
 βαθὺ πᾶν, κατὰ πρόσωπον δὲ βαθεῖ κρημνῷ ὠχύ-
 ρωτο. Κιττοὶ δὲ αὐτὸ περιεῖρπον, καὶ ἐνεπλέκοντο
 οὐ κιττοὶ μαλακοῖς δένδροις, καὶ δι' αὐτῶν ἀνεῖρπον.
 Κρόκοι τε ἦσαν περὶ τὸν τόπον, ἐν μαλακῇ φύομε-
 νοι καὶ βαθεῖα τῇ πόα. Συνανέτελλε δὲ αὐτοῖς καὶ
 Ἰάκινθος, καὶ ἄλλη πολλὴ χροιά ἀνθέων, οὐ μόνον
 εἰς ἑορτὴν ὄψεως συντελεῖν δυναμένων, ἀλλὰ καὶ
 ὄσμαι ἐξ αὐτῶν τὸν αἴρα τὸν κύκλῳ κατελάμβανον·
 καὶ παρῆν τῇ τε ἄλλῃ πανηγυρίζειν, καὶ κατὰ τὴν
 εὐωδίαν ἐστιᾶσθαι. Δάφναι τε ἦσαν πολλαὶ, φυ-
 τοῦ διατέλους ἀκμάζοντος ἠδεῖαι προσιδεῖν κόμαι,
 καὶ ἄμπελοι δὲ πᾶν σφόδρα εὐθηνούντων βοτρύων,
 πρὸ τοῦ ἄντρου τεθηλυῖαι, τὸ φιλεργὸν τῆς Ἀτα-
 λάντης ἐπεδείκνυντο. Ἰδατὰ τε διατελῆ καὶ εἰσρέ-
 οντα, καὶ καθαρὰ ἰδεῖν, καὶ ψυχρὰ, ὅσον τε ἄφα-
 μένω τεκμήρασθαι, καὶ καταγνῶναι πιόντι, χύδην
 καὶ ἀφθόνως ἐπέρρει· τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα καὶ εἰς

ἄρδειαν τοῖς δένδροις τοῖς προειρημένοις ἦν ἐπιτή-
 δεια, συνεχῶς ἐπιρρέοντα, καὶ εἰς τὸ ἔμβριον αὐτοῖς
 συμμαχόμενα. Ἦν οὖν τὸ χωρίον χαρίτων ἀνάμε-
 στον, καὶ σεμνότατόν τε ἅμα καὶ σώφρονα παρθε-
 νῶνα ἐδείκνυεν. Ἦν δὲ ἄρα τῇ Ἀταλάντῃ στρωμνὴ
 μὲν αἱ δοραὶ τῶν τεθηραμένων, τροφή δὲ τὰ τού-
 των κρέα, ποτόν τε τὸ ὕδωρ. Στολὴν δὲ ἤσθητο ἄ-
 πράγμονα, καὶ τοιαύτην, οἷαν μὴ ἀποδεῖν τῆς Ἀρ-
 τέμιδος· ἔλεγε γὰρ ζηλοῦν αὐτὴν καὶ ἐν τούτῳ, καὶ
 ἐν τῷ παρθένον εἶναι διὰ τέλους ἐθέλειν. Ἐπεφύ-
 κει δὲ ὠκίστη τοὺς πόδας, καὶ οὐκ ἂν αὐτὴν διέφυ-
 γεν, οὔτε θηρίον, οὔτε ἐπιβουλεύων αὐτῇ ἄνθρω-
 πος· φυγεῖν δ' ἐθέλουσαν, ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν οὐκ
 ἂν τις αὐτὴν κατέλαβεν. Ἦρων δὲ αὐτῆς οὐχ' ὅσοι
 μόνον αὐτὴν εἶδον, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐκ φήμης ἤρῳτο.
 Φέρε δὲ, καὶ τὸ εἶδος αὐτῆς, εἴ τι μὴ λυπεῖ, δια-
 γράψωμεν· λυπεῖ δὲ οὐδέν, ἐπεὶ καὶ ἐκ τούτων προσ-
 γένοιτ' ἂν λόγων τε ἐμπειρία, καὶ τέχνη. Μέγεθος
 μὲν γὰρ, ἔτι παῖς οὔσα, ὑπὲρ τῆς τελείας ἦν γυναι-
 κας, καλὴ δὲ ἦν, ὡς οὐκ ἄλλη τῶν ἐν Πελοποννήσῳ
 παρθένων τῶν τότε. Ἀρρῆνωπὸν δὲ καὶ γοργὸν ἔ-
 βλεπε, τοῦτο μὲν καὶ ἐκ τῆς θηρείου τροφῆς, ἐπεὶ
 καὶ θυμοειδὴς ἦν, ἤδη δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς ὄρεσι
 γυμνασίων. Κορικὸν τε καὶ ῥαδινὸν οὐδέν εἶχεν· οὐ
 γὰρ ἐκ θαλάμου προήει, οὐδὲ ἦν τῶν ὑπὸ μητροῦσι
 καὶ τίτθαις τρεφόμενων. Τὸ δὲ ὑπέρογκον τοῦ σώ-
 ματος, οὐδὲ τοῦτο εἶχε· καὶ μάλα γε εἰκότως, ἅτε
 ἐν τοῖς κυνηγεσίαις, καὶ περὶ αὐτὰ τὰ γυμνάσια τὸ
 πᾶν σῶμα ἐκπονοῦσα. Ξανθὴ δὲ ἦν αὐτῆς ἡ κόμη,

οὔτι που πολυπραγμοσύνη γυναικεία, καὶ βαφαῖς ἅμα καὶ φαρμάκοις, ἀλλ' ἦν φύσεως ἔργον ἢ χροιά. Πεφοίνικτο δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἡλίων αὐτῇ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐρυθρήματι ἐώκει ἀντικρυσ. Τί δὲ οὕτως ὥραϊον ἂν γένοιτο ἄνθος, ὥσπερ οὖν καλὸν ἦν τὸ πρόσωπον αἰδεῖσθαι πεπαιδευμένης παρθένου; Δύο δὲ εἶχεν ἐκπληκτικά, κάλλος ἅμαχον, καὶ σὺν τούτῳ καὶ φοβεῖν ἐδύνατο. Οὐδεὶς ἂν ἰδὼν αὐτὴν ἠράσθη ῥάθυμος ἄνθρωπος, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἐτόλμησεν ἀντιβλέπειν τὴν ἀρχὴν· τοσαύτη μετὰ τῆς ὥρας κατέλαμπεν ἢ αἴγλη τοὺς ὄρωντας. Δεινὴ δὲ ἦν ἐντυχεῖν τὰ τε ἄλλα, καὶ τῷ σπανίῳ. Οὐ γὰρ ἂν αὐτὴν τις εὐκόλως οὐδεὶς εἶδεν· ἀλλ' ἀδοκῆτως, καὶ ἀπροόπτως ἐπέφηνε, διώκουσα θηρίον, ἢ ἀμυνομένη τινά, ὥσπερ ἀστήρ, καὶ διάπτουσα ἐξέλαμπεν ἀστραπῆς δίκην· εἶτα ἀπέκρυπτεν αὐτὴν διαθέουσα ἢ δρυμόν, ἢ λόχμην, ἢ τι ἄλλο τῶν ἐν ὄρει δάσος. Καὶ οἱ ποτε οἱ τὴν ὄμορον καὶ γειννιώσαν οἰκοῦντες, μεσοῦσης τῆς νυκτός, ἐρασταὶ θρασεῖς καὶ κωμασταὶ βαρύτατοι, ἐπεκώμασαν δύο τῶν Κενταύρων, Ἐλαῖός τε καὶ Ροῖκος. Ἦν δὲ ἄρα ὁ κῶμος αὐτῶν, οὔτε ἀλητριίδες, οὔτε αὐτὰ δήπου τὰ τῶν μεिरακίων τῶν κατὰ πόλιν. Ἀλλὰ πεῦκαι μὲν ἦσαν καὶ ταύτας ἐξάψαντες, καὶ ἀναφλέξαντες, ἐκ τῆς πρώτης τοῦ πυρός φαντασίας ἐξέπληξαν ἂν καὶ δῆμον, μήτι γοῦν μίαν παρθένον. Κλάδους δὲ πιτύων νεοδρεπεῖς ἀποκλάσαντες, εἶτα τούτοις λύγους διαπλέξαντες, εἰργάζοντο στεφάνους. Συνεχῶς δὲ καὶ θαμινὰ ἐπικροτοῦντες τοῖς ὄπλοις διὰ τῶν ὄρων, συνεκκαίοντες καὶ τὰ

δένδρα, ἐπὶ τὴν παῖδα ἔσπευδον, κακοὶ μνηστῆρες, σὺν ὕβρει καὶ οἷστῳ τὰ ἔδνα τῶν γάμων προεκτελοῦντες. Τὴν δὲ οὐκ ἔλαθεν ἡ ἐπιβουλή. Ἰδοῦσα δὲ ἐκ τοῦ ἀντροῦ τὸ πῦρ, καὶ γνωρίσασα, οἵτινές ποτε ἄρα ἦσαν οἱ κωμασταὶ, μηδὲν διατραπέῖσα, μηδὲ ὑπὸ τῆς ὄψεως καταπιήξασα, τὸ μὲν τόξον ἐκύκλωσεν, ἀφῆκε δὲ τὸ βέλος, καὶ ἔτυχε τοῦ πρώτου μάλα εὐκαίρως. Καὶ ὁ μὲν ἔκειτο· ἐπῆει δὲ ὁ δεύτερος, οὐκ ἔτι κωμαστικῶς, ἀλλ' ἤδη πολεμικῶς, ἐκείνῳ μὲν ἐπαμῦναι θέλων, ἑαυτοῦ δὲ ἐμπλήσαι τὴν ὄργην. Ἀπήντησε δὲ ἄρα καὶ τούτῳ τιμωρὸς ὁ τῆς κόρης οἰσιὸς ὁ ἕτερος. Καὶ ὑπὲρ τῆς Ἰασίωνος Ἀταλάντης τοσαῦτα.

II. Πῶς ὁ Μακαρεὺς ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ ἀπηνείας ὑπὸ τῶν Θεῶν ἐτιμωρήθη.

Μιτυληναῖος ἀνὴρ, Μακαρεὺς ὄνομα, ἱερεὺς τοῦ Διονύσου, ὅσα μὲν οὗτος ἰδεῖν, πρῶτος ἦν καὶ ἐπιεικῆς, ἀνοσιώτατος δὲ ἀνθρώπων τὰ μάλιστα. Ξένου δὲ ἤκοντος παρ' αὐτὸν, καὶ δόντος αὐτῷ παρακαταθήκην χρυσίου πλῆθος, ἐν τῷ μυχθῷ τοῦ ἀνακτόρου, τὴν γῆν διασκάψας, ὁ Μακαρεὺς κατώρυξε τὸ χρυσίον. Χρόνῳ δὲ ἀφικόμενος ὁ ξένος, τὸ χρυσίον ἀπῆτει. Ὁ δὲ, εἰσαγαγὼν ἔνδον, ὡς ἀποδώσων, κατέσφαξε, καὶ τὸ χρυσίον ἀνώρυξεν, ἀντ' αὐτοῦ δὲ τὸν ξένον κατέθηκε· καὶ ὤειτο, ὥσπερ τοὺς ἀνθρώπους, λανθάνειν οὕτω καὶ τὸν Θεόν. Πλὴν οὐκ ἀπήντησε ταῦτα ταύτῃ· πόθεν; Χρόνου δὲ ὀλίγου διεληλυθότος, αἱ μὲν τοῦ Θεοῦ ιριετηρίδες ἀφίκοντο· ὁ δὲ ἔθυε μεγαλοπρεπῶς. Καὶ ὁ μὲν πε-

ρὶ τὴν βακχείαν εἶχεν, οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ, δύο ὄν-
 τες, ἔνδον ἀπελείφθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ μιμούμε-
 νοι τὴν τοῦ πατρὸς ἱερουργίαν, τῷ βωμῷ τῷ πα-
 τρώῳ προσῆλθον, ἔτι καιομένων τῶν ἐμπύρων· καὶ
 ὁ μὲν νεώτερος παρέσχε τὸν τράχηλον, ὁ δὲ πρεσβύ-
 τερος, ἡμελημένην εὐρών σφαγίδα, τὸν ἀδελφὸν ἀ-
 πέκτεινεν, ὡς ἱερεῖον. Οἱ δὲ κατὰ τὴν οἰκίαν ἰδόν-
 τες, ἀνεβόησαν. Ἀκούσασα δὲ ἡ μήτηρ τῆς βοῆς
 ἐξεπήδησε, καὶ θεασαμένη τὸν μὲν νεκρὸν, τὸν δὲ
 κατέχοντα ἔτι τὴν σφαγίδα ἡμαγμένην, σχίζαν ἀρ-
 πάσασα τῶν ἐκ τοῦ βωμοῦ ἡμίκαντον, ταύτη τὸν
 παῖδα ἀπέκτεινεν. Ἦκε δὲ ἀγγελία πρὸς τὸν Μα-
 καρέα, καὶ ἀπολιπὼν τὴν τελετὴν, ὡς εἶχε, σὺν ὀργῇ
 καὶ θυμῷ εἰσεπήδησεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τῷ θυρ-
 σω, ᾧ κατεῖχε, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔκτεινεν. Ἐκπυ-
 στα οὖν ἐγένοντο τὰ τολμηθέντα εἰς πάντας. Καὶ
 συλληφθεὶς ὁ Μακαρεὺς, καὶ στρεβλούμενος, ὡμο-
 λόγησεν ὅσα ἐν τῷ ἀνακτόρῳ ἔδρασεν· ἐν αὐταῖς δὲ
 ταῖς κολάσεσι τὴν ψυχὴν ἀπέρρηξεν. Ὁ δὲ παρανό-
 μως σφαγεὶς διὰ τιμῆς ἦλθε δημοσίᾳ, καὶ ἐτάφη,
 τοῦ Θεοῦ προστάξαντος. Ἔτισεν οὖν ὁ Μακαρεὺς
 οὐ μεμπτὴν τὴν δίκην, τοῦτο δὴ τὸ ποιητικόν, σὺν
 τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ, καὶ τῇ τῆς γυναικὸς, καὶ οὖν καὶ
 τῇ τῶν παιδῶν προσέτι.

III. Περὶ Βήλου μνήματος, καὶ κακοῦ
 τῷ Ξέρξῃ σημείου ἐν τούτῳ προ-
 φαινομένου.

Ξέρξης ὁ Δαρείου παῖς, τοῦ Βήλου τοῦ ἀρχαίου
 διασκάψας τὸ μνήμα, πύελον ὑελίγην εὗρεν, ἔνθα

ἦν κείμενος ὁ νεκρὸς ἐν ἔλαιῳ. Οὐ μὴν πεπλήρωτο ἡ πύελος, ἐνέδει δὲ ἀπὸ τοῦ χείλους εἰς παλαιστήν ἴσως. Παρέκειτο δὲ τῇ πύελῳ καὶ στήλη βραχεῖα, ἔνθα ἐγέγραπτο, Τῷ ἀνοίξαντι τὸ μνηῆμα, καὶ μὴ ἀναπληρώσαντι τὴν πύελον, οὐκ ἔστιν ἄμεινον. Ἀναγνοὺς δὲ ὁ Ξέρξης ἔδρασε, καὶ προσέταξεν ἐπιχέαι ἔλαιον τὴν ταχίστην· οὐ μὴν πεπλήρωτο. Ὁ δὲ πάλιν προσέταξεν ἐπιχέαι. αὕξησιν δὲ οὐκ ἐλάμβανεν, ἕως ἀπεῖπε μάτην ἀναλίσκων τὸ ἐπιχεόμενον. Κατακλείσας δὲ ὀπίσω τὸν τάφον, ἀπηλλάγη ἀδημονῶν. Οὐ διεψεύσατα δὲ ἡ στήλη ὅσα προεῖπεν· ἀθροίσας γὰρ ἑβδομήκοντα μυριάδας ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, κακῶς ἀπήλλαξεν· εἶτα ἐπανελθὼν, αἴσχιστα ἀνθρώπων ἀπέθανεν, ἀποσφαγεῖς νύκτωρ ἐν τῇ εὐνῇ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ.

IV. Περὶ Εὐριπίδου ἐν ἐστίασει μεθύσθεντος.

Ἀρχέλαος ὁ βασιλεὺς ἐστίασιν παρεσκεύασε πολυτελῆ τοῖς ἐταίροις. Προϊόντος δὲ τοῦ πότου, ζωρότερον πινὼν Εὐριπίδης ὑπήχθη πως κατ' ὀλίγον εἰς μέθην· εἶτα συγκλιθέντα αὐτῷ Ἀγάθωνα, τὸν τῆς τραγωδίας ποιητὴν, περιλαβὼν κατεφίλει, τεσσαράκοντα ἐτῶν που γεγονότα. Τοῦ δὲ Ἀρχελάου πυθόμενου, εἰ καὶ νῦν ἔτι ἐρώμενος αὐτῷ δοκεῖ εἶναι, ἀπεκρίνατο· Ναὶ μὰ Δία· οὐ γὰρ μόνον τὸ ἕαυτῶν καλῶν κάλλιστον, ἀλλὰ καὶ τὸ μειτόπωρον.

V. Τίς πρῶτον ἠράσθη γενναίων παιδικῶν.

Ἐρασθῆναι πρῶτον γενναίων παιδικῶν λένοισι

Λαΐον, ἀρπάσαντα Χρῦσιππον τὸν Πέλοπος. Καὶ ἐκ τούτου τοῖς Θηβαίοις ἐν τῶν καλῶν ἐδόκει τὸ τῶν ὠραίων ἐρᾶν.

VI. Περὶ Ἀρκαδικοῦ, Θασίων, καὶ Ἀχαϊκοῦ, οἴνων ἰδιοτήτων.

Ἐν Ἡραΐᾳ τῆς Ἀρκαδίας ἀκούω πεφυκέναι ἀμπέλους, ἐξ ἧν γίνεται οἶνος, ὃς τοῦ λογισμοῦ παράγει, καὶ ἔκφρανας τοὺς Ἀρκάδας ποιεῖ, τὰς δὲ γυναῖκας τεκνοποιοῦς τίθησιν.

Ὅτι ἐν Θάσῳ δύο γένη φασὶν οἴνων γίνεσθαι, καὶ τὸν μὲν ἕτερον πινόμενον, εἰς ὕπνον κατὰγειν εὖ μάλα βαθύν, καὶ διὰ ταῦτα ἡδύν τὸν δὲ ἕτερον ἀντίπαλον εἶναι τοῦ βίου, καὶ ἀγρυπνίαν ἐμποιεῖν, καὶ ἀνιᾶσθαι παρέχειν.

Ἐν δὲ Ἀχαΐᾳ περὶ Κερυνίαν οἶνος γίνεται, ὃς ταῖς βουλομέναις γυναῖξιν ἀμβλώσαι συμμαχεται.

VII. Περὶ Θηβῶν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀλουσῶν, καὶ περὶ Πινδάρου.

Ὅτε εἶλε τὴν Θηβαίων πόλιν Ἀλέξανδρος, ἀπέδοτο τοὺς ἐλευθέρους πάντας, πλην ἱερέων. Ἀφῆκε δὲ τῆς πράσεως καὶ τοὺς τοῦ πατρὸς ξένους (ὧμήρευσε γὰρ παρ' αὐτοῖς ὁ Φίλιππος, ἔτι παῖς ὢν), καὶ τοὺς συγγενεῖς δὲ τούτων ἀφῆκεν. Ἐτίμησε δὲ καὶ τοὺς ἐγγόνους τοὺς τοῦ Πινδάρου, καὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ μόνην εἶασεν ἑστάναι. Ἐφόρευσε δὲ τῶν Θηβαίων εἰς ἑξακισχιλίους, αἰχμάλωτοι δὲ ἐλήφθησαν τρισμῦριοι.

VIII. Περὶ Λυσάνδρου, καὶ Λαμίας.

Λύσανδρον τὸν Λακεδαιμόνιον, ἐν τῇ Ἰωνίᾳ διατρέβοντα, τὰ Λυκούργου φασὶ τόμιμα ῥίψαντα,

ἐπίπονα ὄντα, διατεθρύφθαι τὸν βίον. Λάμια γοῦν ἢ Ἀττική ἐταίρα εἶπεν, Οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος λέοντες, ἐν Ἐφέσῃ γεγόνασιν ἀλώπεκες.

IX. Περὶ Διονυσίου δύο γυναῖκας ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀγαγόντος.

Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δύο γυναῖκας ἡγάγετο Διονύσιος, Λωρίδα τὴν Λοκρίδα, καὶ Ἀριστομάχην τὴν Ἰππαρίνου, Δίωνος δὲ ἀδελφὴν· καὶ παρ' ἑκατέραν ἀνεπαύετο ἐν τῷ μέρει. Καὶ ἡ μὲν ἠκολούθει στρατευομένῳ, ἡ δὲ ἐπανιόντα ὑπεδέχετο.

X. Περὶ Περσῶν καταδουλώσεως, καὶ Ἰσοκράτους.

Λόγος τις εἰς ἐμὲ ἀφίκετο, λέγων αἴτιον Ἰσοκράτην γενέσθαι τὸν ῥήτορα τοῖς Πέρσαις καταδουλώσεως, ἧς ἐδουλώσαντο αὐτοὺς Μακεδόνες. Τοῦ γὰρ πανηγυρικοῦ λόγου, ὃν Ἰσοκράτης τοῖς Ἑλλησιν ἐπεδείξατο, εἰς Μακεδονίαν ἐλθοῦσα ἡ φήμη, πρῶτον μὲν Φίλιππον ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἀνέστησεν· ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου, Ἀλέξανδρον τὸν υἱὸν αὐτοῦ, πατρῴων κληρονόμον, τὴν ὁρμὴν τὴν τοῦ Φιλίππου διαδέξασθαι παρεσκεύασε.

XI. Πῶς ὁ Μέτων ἐρρύσατο ἑαυτὸν τῆς ἐξόδου, καὶ περὶ Ὀδυσσέως μανίας.

Μέτων ὁ ἀστρονόμος, μελλόντων ἐπὶ τὴν Σικελίαν πλεῖν τῶν Ἀθηναίων ἤδη τῶν στρατευμάτων, καὶ αὐτὸς εἰς ἦν τοῦ καταλόγου. Σαφῶς δὲ ἐπιστάμενος τὰς μελλούσας τύχας, τὸν πλοῦν ἐφυλάττετο, δεδιώς, καὶ σπεύδων τῆς ἐξόδου ἑαυτὸν ῥύσασθαι. Ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἔπραττεν, ὑπεκρίνατο μανίαν· καὶ πολλὰ μὲν

καὶ ἄλλα ἔδρασε, πιστώσασθαι τὴν τῆς νόσου δόξαν βουλόμενος, ἐν δὲ τοῖς καὶ τὴν συνοικίαν τὴν αὐτοῦ κατέπρησεν· ἐγεινία δὲ αὕτη τῇ Ποικίλῃ. Καὶ ἐκ τούτου ἀφῆκαν αὐτὸν οἱ Ἄρχοντες. Καί μοι δοκεῖ ὁ Μέτων ἄμεινον ὑποκρίνασθαι τὴν μανίαν τοῦ Ὀδυσσεῶς τοῦ Ἰθακησίου· ἐκεῖνον μὲν γὰρ ὁ Παλαμήδης κατεφώρασε, τοῦτον δὲ Ἀθηναίων οὐδεὶς.

XII. Περὶ Πτολεμαίου εὐεργεσίας.

Πτολεμαῖόν φασι τὸν Λάγου, καταπλουτίζοντα τοὺς φίλους αὐτοῦ, ὑπερχαίρειν. Ἔλεγε δὲ ἄμεινον εἶναι πλουτίζειν, ἢ πλουτεῖν.

XIII. Περὶ Ὀμήρου ἐπῶν καὶ ποιήσεως.

Ὅτι τὰ Ὀμήρου ἔπη πρότερον διηρημένα ἦδον οἱ παλαιοί. Οἷον ἔλεγον, Τὴν ἐπὶ ναυσὶ μάχην, καὶ Δολωνίαν τινὰ, καὶ Ἀριστείαν Ἀγαμέμνονος, καὶ Νεῶν κατάλογον, καὶ Πατρόκλειαν, καὶ Λύτρα, καὶ Ἐπὶ Πατρόκλῳ ἄθλα, καὶ Ὀρκίων ἀφάνισιν. Ταῦτα ὑπὲρ τῆς Ἰλιάδος. Ἐπὲρ δὲ τῆς ἐτέρας· Τὰ ἐν Πύλῳ, καὶ Τὰ ἐν Λακεδαιμόνι, καὶ Καλυψοῦς ἄντρον, καὶ Τὰ περὶ τὴν σχεδίαν, Ἀλκίνοῦ ἀπολόγους, Κυκλωπίαν, καὶ Νεκυίαν, καὶ Τὰ τῆς Κίρκης, Νίπτρα, Μνηστήρων φόνον, Τὰ ἐν ἀγρῶ, Τὰ ἐν Λαέρτου. Ὅψι δὲ Λυκοῦργος ὁ Λακεδαιμόνιος ἀθροῦσαν πρῶτος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκόμισε τὴν Ὀμήρου ποίησιν. Τὸ δὲ ἀγώγιμον τοῦτο ἐξ Ἰωνίας, ἠνίκα ἀπεδήμησεν, ἤγαγεν. Ὑστερον δὲ Πεισίστρατος συναγαγὼν, ἀπέφηνε τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσειαν.

XIV. Περὶ ἀνοήτων τινῶν ἄγαν.

Φασὶ παχύτατον γενέσθαι τὴν διάνοιαν οἱ τῆς

κωμωδίας ποιηταὶ, τὸ δέρμα ἔχοντα ἀδιακόνιστον, Πολύδωρόν τινα, καὶ ἄλλον, Κοικυλίωνα ὄνομα, ὃσπερ τὰ κύματα ἠρίθμει ὑπὸ τῆς ἄγαν μανίας. Λόγος δέ τις, καὶ Σαννυρίωνα τοιοῦτον γενέσθαι, ὃς ἐν τῇ ληκύθῳ τὴν κλίμακα ἐζήτει. Καὶ Κόροιβον δέ, καὶ Μελιτίδην, καὶ ἐκείνους ἀνοήτους φασίν.

XV. Περὶ Ἀπολλωνιατῶν, καὶ τῆς αὐτῶν χώρας, καὶ περὶ Ἐπιδάμνου.

Ἀπολλωνιάται πόλιν οἰκοῦσι γείτονα Ἐπιδάμνου ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. Καὶ ἐν τοῖς πλησίον αὐτῆς χωρίοις ἀσφαλτός ἐστιν ὄρυκτῆ, καὶ πίσσα, τὸν αὐτὸν ἐκ τῆς γῆς ἀνατέλλουσα τρόπον, ὃν καὶ αἱ πλεῖσται πηγαὶ τῶν ὑδάτων. Οὐ πόρρω δὲ καὶ τὸ Ἀθάνατον δείκνυται πῦρ. Ὁ δὲ καιόμενός ἐστι λόφος ὀλίγος, καὶ οὐκ εἰς μέγα διήκει, καὶ ἔχει περίβολον οὐ πολὺν, ὅξει δὲ θείου καὶ στυπτηρίας. Καὶ περὶ αὐτὸν ἐστι δένδρα εὐθαλῆ, καὶ πόα χλωρά· καὶ τὸ πῦρ πλησίον ἐνακμάζον οὐδὲν λυπεῖ, οὔτε τὴν τῶν φυτῶν βλάστην, οὔτε τὴν τεθηλυῖαν [ἕλην]. Καίεται δὲ τὸ πῦρ καὶ νύκτα καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ διέλιπεν οὐδέποτε, ὡς Ἀπολλωνιάται λέγουσι, πρὶν τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Ἰλλυριοὺς συμβάντος αὐτοῖς.

Ὅτι Ἀπολλωνιάται ξηνηλασίας ἐποιοῦν κατὰ τὸν Λακεδαιμόνιον νόμον. Ἐπιδάμνιοι δὲ ἐπιδημεῖν παρεῖχον τῷ βουλομένῳ.

XVI. Παροιμία, καὶ περὶ Φρυνίχου.

Πτήσσει Φρύνιχος, ὡς τις ἀλεκτροῦν παροιμία ἐπὶ τῶν κακῶς τι πασχόντων. Ἐποκρινόμενου γάρ Φρυνίχου τοῦ τραγικοῦ τὴν Μιλήτου ἄλωσιν,

οἱ Ἀθηναῖοι δακρῦσαντες ἐξέβαλον δεδοικότα καὶ ὑποπτήσονται.

XVII. Περὶ Διονυσίου.

Διονύσιος, ὁ τῆς Σικελίας τύραννος, τραγωδίαν μὲν ἠσπάζετο, καὶ ἐπῆνει, καὶ οὖν καὶ δράματα ἐξεπόνησε τραγικά· ἄλλοτριῶς δὲ πρὸς τὴν κωμωδίαν διέκειτο, ὅτι οὐκ ἦν φιλόγελως.

XVIII. Περὶ τῶν ὑπὸ Κλεομένους ῥηθέντων ὑπὲρ Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου.

Ἐλεγεν ὁ Κλεομένης Λακωνικῶς καὶ κατὰ τὸν ἐπιχώριον τρόπον, τὸν Ὀμηρον Λακεδαιμονίων εἶναι ποιητὴν, ὡς χρηὴ πολεμεῖν λέγοντα· τὸν δὲ Ἡσιόδον, τῶν Εἰλώτων, λέγοντα ὡς χρηὴ γεωργεῖν.

XIX. Περὶ τινος ἠδέως ἀποθνήσκοντος, ὅπως ἂν ἴδοι τινὰς τῶν τεθνεώτων.

Ἀνὴρ Μεγαλοπολίτης ἐξ Ἀρκαδίας, Κερκιδῆς ὄνομα, ἀποθνήσκων ἔλεγε πρὸς τοὺς οἰκείους, ἀθυμουμένους, ἠδέως ἀπολύεσθαι τοῦ ζῆν· δι' ἐλπίδος γὰρ ἔχειν συγγενέσθαι, τῶν μὲν σοφῶν Πυθαγόρα, τῶν δὲ ἱστορικῶν Ἐκαταίῳ, τῶν δὲ μουσικῶν Ὀλύμπῳ, τῶν δὲ ποιητῶν Ὀμήρῳ. Καὶ ἐπὶ τούτοις, ὡς λόγος, τὴν ψυχὴν ἀπέλιπεν.

XX. Περὶ Φρυγίου ἁρμονίας.

Ὅτι ἐν Κελαιναῖς τῇ δορᾷ τοῦ Φρυγὸς εἰάν προσαυλῆ τις τὴν ἁρμονίαν Φρύγιον, ἡ δορὰ κινεῖται· εἰάν δὲ εἰς Ἀπόλλωνα, ἀτρεμεῖ, καὶ ἔοικε κωφῇ.

XXI. Περὶ Ὀμήρου ναοῦ καὶ ἀγάλματος.

Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ, κατασκευάσας Ὀμή-

ρω νεῶν, αὐτὸν μὲν καλὸν καλῶς ἐκάθισε· κύκλω δὲ τὰς πόλεις περιέστησε τοῦ ἀγάλματος, ὅσαι ἀντιποιοῦνται τοῦ Ὀμήρου. Γαλάτων δὲ ὁ ζωγράφος ἔγραψε τὸν μὲν Ὀμηρον αὐτὸν ἐμοῦντα, τοὺς δὲ ἄλλους ποιητὰς τὰ ἐμνημεσμένα ἀρρομένους.

XXII. Περὶ Λυκοῦργου τοῦ Λακεδαιμόνιου.

Λυκοῦργος ὁ Λακεδαιμόνιος, ὁ Εὐνόμου παῖς, δικαίους βουλευθεὶς ἀποφῆναι Λακεδαιμονίους, ὑπὲρ τούτου γε οὐ καλοὺς τοὺς μισθοὺς ἤρῳσατο. Ἀπήντησε γὰρ αὐτῷ τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκοπῆναι ὑπὸ Ἀλκάνδρου, ὡς μὲν τινὲς φασιν, ἐξ ἐπιβουλῆς λίθῳ βληθεὶς, ὡς δὲ ἄλλος διαφοιτᾶ λόγος, βακτηρία παθῶν τὸ πάθος. Λέγεται δὲ ὁ λόγος πρὸς τοὺς ἄλλα θελήσαντας, ἄλλων δὲ τυχόντας. Λέγει δὲ Ἐφορος αὐτὸν, λιμῶ διακαρτερήσαντα, ἐν φυγῇ ἀποθανεῖν.

XXIII. Περὶ τινων ὑπὲρ ἰδίων νόμων βλαβέντων.

Λυκοῦργος ὁ ῥήτωρ ἔγραψε, Μὴ ἐλαύνειν τὰς γυναῖκας ἐν τοῖς μυστηρίοις ἐπὶ ζευγῶν, ἢ τῇ δρώσῃ τοῦτο ἐπηροτῆσθαι ζημίαν, ἣν γε ὤρετο τάξας ἀποχρῶσαν. Πρώτη τῶ ψηφίσματι ἠπείθησεν ἡ τούτου γυνή, καὶ τὴν ζημίαν ἐξέτισε καταδικασθεῖσα.

Καὶ Περικλῆς ἔγραψε, Μὴ εἶναι Ἀθηναῖον, ὃς μὴ ἐξ ἀμφοῖν γέγονεν ἀστοῖν. Εἶτα ἀποβαλὼν τοὺς γνησίους παῖδας, ἐπὶ τῶ νόθῳ Περικλεῖ κατελέλειπτο. Δῆλα δὲ, ὅτι καὶ Περικλῆς ἐβούλετο μὲν ἕτερα, ἔτυχε δὲ ἑτέρων.

Κλεισθένης δὲ ὁ Ἀθηναῖος τὸ δεῖν ἐξοστρακί-

ζεσθαι πρῶτος εἰσηγησάμενος, αὐτὸς ἔτυχε τῆς καταδίκης πρῶτος.

Ζάλευκος ὁ Λοκρῶν νομοθέτης προσέταξε, Τὸν μοιχὸν ἀλόγῃτα ἐκκόπτεσθαι τοὺς ὀφθαλμούς. Ἄ τοίνυν μηδὲ προσεδόκησε, ταῦτα ὁ Δαίμων αὐτῷ παρὰ τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐλπίδα ἐπήγαγεν· ὁ γὰρ τοι παῖς ἀλοὺς ἐπὶ μοιχείᾳ, εἶτα ἔμελλε πείσεσθαι τὰ ἐκ τοῦ πατρῷου νόμου. Ἐνταῦθα, ἵνα μὴ διαφθαρεῖ τὸ ἄπαξ κεκυρωμένον, ὑπέμεινεν αὐτὸς ὁ εἰσηγησάμενος, ὑπὲρ τοῦ ἐτέρου τῶν τοῦ παιδὸς ὀφθαλμῶν ἀντιδοῦναι τὸν ἑαυτοῦ, ἵνα μὴ ὁ νεανίσκος τυφλωθῇ τελέως.

XXIV. Περὶ Πινδάρου ἐν ἀγωνίᾳ Κορίννης ἠττηθέντος.

Πίνδαρος ὁ ποιητὴς, ἀγωνιζόμενος ἐν Θήβαις, ἀμαθέσι περιπεσὼν ἀκροαταῖς, ἠττήθη Κορίννης πεντάκις. Ἐλέγχων δὲ τὴν ἀμουσίαν αὐτῶν ὁ Πίνδαρος, σὺν ἐκάλει τὴν Κόρινναν.

XXV. Πῶς ὁ Διογένης, ἐν ἀπορίᾳ πάντων γενόμενος, παρεμυθήσατο ἑαυτόν.

Διογένης ὁ Σινωπεὺς ἔρημος ἦν, καὶ μόνος ἰπέριπτος· καὶ οὔτε τινα δι' ἀπορίαν ὑπεδέχετο, οὔτε τις αὐτὸν ἐξένιζε, τὸν ἄνδρα ἐκτρεπόμενος διὰ τὸ τοῦ τρόπου ἐλεγκτικὸν, καὶ ὅτι ἦν πρὸς τὰ πραττόμενα καὶ λεγόμενα δυσάρεστος. Ἡθίμει οὖν ὁ Διογένης, καὶ φύλλων ἄκρα ἦσθιε· ταῦτα γὰρ οἱ παρῆν. Τοῖς δὲ ἀποπίπτουσι τοῦ ἄρτου θρύμμασι αὐς ἐχρῆτο ἐπιφασιτῶν. Ὁ οὖν Διογένης φιλοπόνως

κατεσκεύατο τὸ πραττόμενον, καὶ μειδιάσας, καὶ ἑαυτοῦ γενόμενος φαιδρότερός τε καὶ ἴλεως, εἶπεν, Ὁ μὲν μῦς οὗτος τῆς Ἀθηναίων πολυτελείας δεῖται οὐδέν, σὺ δὲ, ὦ Διόγετες, ἄχθη, φασίν, ὅτι μὴ συνδειπνεῖς Ἀθηναίοις· καὶ ἐπόρισεν ἑαυτῷ εὐκαιρον εὐθυμίαν.

XXVI. Περὶ Σωκράτους σώματος.

Ἐπιπέσει τὸ Σωκράτους σῶμα πεπίστευτο κόσμιον, καὶ σωφροσύνης ἐγκρατὲς γεγονέναι καὶ ταύτη. Ἐνόσουν Ἀθηναῖοι πανδημεῖ, καὶ οἱ μὲν ἀπέθνησκον, οἱ δὲ ἐπιθανατίως εἶχον· Σωκράτης δὲ μόνος οὐκ ἐνόσησε τὴν ἀρχὴν. Ὁ τοίνυν τοιοῦτω συνῶν σώματι, τίνα ἡγούμεθα εἶχε ψυχὴν;

XXVII. Περὶ τοῦ οἰκέτου τοῦ Διογένους ὑπὸ κυνῶν διασπασθέντος.

Διογένης ἠνίκα ἀπέλιπε τὴν πατρίδα, εἰς αὐτῶν τῶν οἰκετῶν ἠκολούθει, ὄνομα Μάνης, ὅς οὐ φέρων τὴν μετ' αὐτοῦ διατριβὴν ἀπέδρα. Προτρεπόντων δὲ τινῶν ζητεῖν αὐτὸν, ἔφη, Οὐκ αἰσχρὸν, Μάνην μὲν μὴ δεῖσθαι Διογένους, Διογένην δὲ Μάνους; Οὗτος δὲ ὁ οἰκέτης, εἰς Δελφοὺς ἀλώμενος, ὑπὸ κυνῶν διεσπασθη, τῷ ὀνόματι τοῦ δεσπότης δίκας ἐκτίσας, ἀνθ' ὧν ἀπέδρασεν.

XXVIII. Περὶ ἐλπίδος.

Ἐλεγεν ὁ Πλάτων τὰς ἐλπίδας ἐγρηγορότων ἀνθρώπων ὄνειρους εἶναι.

XXIX. Περὶ Ὀλυμπιάδος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τεθνηκότι καὶ ἀτάφῳ δυσχεραίνουσης.

Ὀλυμπιάς ἢ Ἀλεξάνδρου πυθομένη, ὅτι πολὺν χρόνον ὁ παῖς αὐτῆς ἀταφος μένει, βαρὺ ἀναστένουσα, καὶ θρηνοῦσα εὖ μάλα λιγέως, Ὡ τέκνον, εἶπεν, ἀλλὰ σὺ μὲν οὐρανοῦ μετασχεῖν βουλόμενος, καὶ τοῦτο σπεύδων, νῦν οὐδὲ τῶν κοινῶν δήπου, καὶ ἴσων πᾶσιν ἀνθρώποις, μετασχεῖν ἔχεις, γῆς τε ἅμα καὶ ταφῆς· καὶ τὰς ἑαυτῆς τύχας οἰκτεῖρασα, καὶ τὸ τοῦ παιδὸς τετυφωμένον ἐλέγξασα.

XXX. Ὅτι Ξενοκράτης φιλοικτίρμων ἦν.

Ξενοκράτης ὁ Χαλκηδόνιος, ὁ ἑταῖρος Πλάτωνος, τὰ τε ἄλλα ἦν φιλοικτίρμων, καὶ οὐ μόνον φιλόανθρωπος, ἀλλὰ καὶ πολλὰ τῶν ἀλόγων ζώων ἤλεει. Καὶ οὖν ποτε καθημένου ἐν ἱπαίθρῳ, διωκόμενος βιαίως στρουθὸς ὑπὸ ἱέρακος, εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ κατέπτη. Ὁ δὲ ἀσμένως ἐδέξατο τὸν ὄρνιν, καὶ διεφύλαξεν ἀποκρούσας, ἔστ' ἂν ὁ διώκων ἀπῆλθεν. Ἐπεὶ δὲ ἠλευθέρωσεν αὐτὸν τοῦ φόβου, ἀπλώσας τὸν κόλπον, ἀφῆκε τὸν ὄρνιν, ἐπειπὼν, Ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἰκέτην.

XXXI. Πῶς ὁ Σωκράτης ἑταίρας τινὸς ἀλαζονεῖαν ἤλεγξεν.

Φησὶ Ξενοφῶν, ὅτι Θεοδότῃ τῇ ἑταίρᾳ εἰς λόγους ἀφῆκε Σωκράτης, καλλίστη γυναικὶ οὔσῃ. Ἀλλὰ καὶ τῇ Καλλιστοῖ ἦλθεν εἰς λόγους, ἣ ἔλεγεν, Ἐγὼ μὲν, ὦ Σωφρονίσκου, κρείττων εἰμὶ σου· σὺ

μὲν γὰρ οὐδένα τῶν ἐμῶν δύνη ἀποσπᾶσαι, ἐγὼ δὲ, εἴαν βούλωμαι, τοὺς σοὺς πάντας. Ὁ δὲ, Καὶ μάλα γε εἰκότως· σὺ μὲν γὰρ ἐπὶ τὴν κατάντη αὐτοὺς πάντας ἄγεις, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἤκειν βιάζομαι· ὀρθία δὲ ἡ ἀνοδὸς ἐστὶ, καὶ ἀήθης τοῖς πολλοῖς.

XXXII. Περὶ Ῥοδώπιδος ἑταίρας τύχης.

Ῥοδῶπιν φασὶν Αἰγυπτίαν ἑταίραν γενέσθαι ὠραιότατην. Καὶ ποτε αὐτῆς λουομένης, ἢ τὰ παροδόξα καὶ τὰ ἀδόκητα φιλοῦσα ἐργάζεσθαι τύχη προὔξενησεν αὐτῇ, οὐ τῆς γνώμης, ἀλλὰ τοῦ κάλλους ἄξια. Λουομένης γὰρ, καὶ τῶν θεραπευνίδων τὴν ἐσθῆτα φυλατιουσῶν, ἀειτὸς καταπτάς, τὸ ἕτερον τῶν ὑποδημάτων ἀρπάσας, ἀπιὼν ὄχητο· καὶ ἐκόμισεν εἰς Μέμφιν, δικάζοντος Ψαμμιτίχου, καὶ εἰς τὸν κόλπον ἐνέβαλε τὸ ὑπόδημα. Ὁ δὲ Ψαμμιτίχος, θαυμάσας τοῦ ὑποδήματος τὸν ἔυθμόν, καὶ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ τὴν χάριν, καὶ τὸ πραχθὲν ὑπὸ τοῦ ὄρνιθος, προσέταξεν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον ἀναζητεῖσθαι τὴν ἄνθρωπον, ἧς τὸ ὑπόδημά ἐστι καὶ εὐρῶν γαμετὴν ἠγάγετο.

XXXIII. Περὶ Διονυσίου.

Ὅτι τὸν Λέοντα ὁ Διονύσιος, μετὰ τὴν πρόσταξιν τὴν κατ' αὐτοῦ ἀνευρῶν, εἰς τρεῖς τοῖς δορυφόροις ἐκέλευσεν ἀπάγειν, καὶ μετέγνω τρεῖς, καὶ καθ' ἑκάστην μεταπομπὴν, κατεφίλει κλαίων, καὶ καταρῶμενος ἑαυτοῦ, ὅτι ποτὲ ἔλαβε τὸ ξίφος. Τελευτῶν ἠτιηται τῷ φόβῳ, καὶ προσέταξεν ἀποσφαγῆναι, εἰπὼν, Ὅτι οὐκ ἔστιν, ὦ Λέον, σοὶ ζῆν

XXXIV. Περὶ ἐλάφου ἐν νόσῳ φυσικῆς
θεραπείας.

Λέγουσι φυσικοὶ ἄνδρες τὸν ἔλαφον, καθάρσεως δεόμενον, σέλινα ἐσθίειν· φαλαγγίων δὲ κνήσασμασιν ἐχόμενον, καρκίνους.

XXXV. Περὶ Εὐρυδίκης Φιλίππου θυγατρὸς τελευταίας.

Ἡ Ολυμπιάς τῆ Φιλίππου θυγατρὸς Εὐρυδίκη (ἦν δὲ ἄρα ἐξ Ἰλλυρίδος γυναικὸς τῷ Φιλίππῳ γενομένη) προσέπεμψε κώνειον, καὶ βρόχον, καὶ ξίφος. Ἡ δὲ αἰρεῖται τὸν βρόχον.

XXXVI. Περὶ Γέλωνος, καὶ τῶν αὐτῷ
ἐπιβουλευόντων.

Γέλων, ὁ τῶν Συρακουσίων τύραννος, τὴν τῆς ἀρχῆς κατάστασιν προάτατα εἶχε. Στασιώδεις δὲ τινες ἐπεβούλευον αὐτῷ· ὃν πυθόμενος ὁ Γέλων, εἰς ἐκκλησίαν συγκαλέσας τοὺς Συρακουσίους, εἰσῆλθεν ὠπλισμένος ὁ Γέλων, καὶ διεξελθὼν, ὅσα ἀγαθὰ αὐτοῖς εἰργάσατο, καὶ τὴν ἐπιβουλήν ἐξεκάλυψε, καὶ ἀπεδύσατο τὴν πανοπλίαν, εἰπὼν πρὸς πάντας, Ἴδού τοίνυν ὑμῖν ἐν χιτωνίσκῳ γυμνὸς τῶν ὄπλων παρέστηκα, καὶ δίδωμι χρῆσθαι, ὃ, τι βούλεσθε. Καὶ ἐθαύμασαν αὐτοῦ τὴν γνώμην οἱ Συρακούσιοι· οἱ δὲ καὶ τοὺς ἐπιβουλεύοντας παρέδωσαν αὐτῷ κολάσαι, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔδωκαν. Ὁ δὲ καὶ τούτους εἶασε τῷ δήμῳ τιμωρήσασθαι. Καὶ εἰκόνα αὐτοῦ οἱ Συρακούσιοι ἔστησαν ἐν ἀζώσιω χιτῶνι· καὶ ἦν τοῦτο τῆς δημαγωγίας αὐτοῦ ὑπόμνημα, καὶ

τοῖς εἰς τὸν μετὰ ταῦτα αἰῶνα μέλλουσιν ἄρχειν δίδαγμα.

XXXVII. Περὶ Ἀλκιβιάδου.

Ἰσχυρῶς Ὁμηρον ἐθαύμαζεν Ἀλκιβιάδης· καί ποτε διδασκαλείῳ παίδων προσελθὼν, ῥαψωδίαν Ἰλιάδος ἤτει. Τοῦ δὲ διδασκάλου μηδὲν ἔχειν Ὀμήρου φήσαντος, ἐντρίψας αὐτῷ κόνδυλον εὖ μάλα στερεόν, παρήλθεν, ἐνδειξάμενος, ὅτι ἐκεῖνος ἀπαίδευτός ἐστι, καὶ τοιοῦτους ἀποφαίνει τοὺς παῖδας.

Οὗτος, ἐπὶ κρίσιν καλούμενος θανατικὴν ἐκ Σικελίας ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, οὐχ ὑπήκουσεν, εἰπὼν, *Εὐήθεσ τὸν ἔχοντα δίκην, ζητεῖν ἀποφυγεῖν, ἐνὸν φυγεῖν.* Εἰπόντος δέ τινος, *Οὐ πιστεύεις τῇ πατρίδι τὴν περὶ σοῦ κρίσιν;* ὃ δὲ εἶπεν, *Οὐδέ τῇ μητρίδι δέδοικα γὰρ μὴ ἀγνοήσασα, καὶ σφαλεῖσα τοῦ ἀληθοῦς, εἶτα τὴν μέλαιναν ἐμβάλη ἀντὶ τῆς λευκῆς ψῆφον.* Πυθόμενος οὖν, ὅτι θάνατος αὐτοῦ κατεγνώσθη ὑπὸ τῶν πολιτῶν, *Δείξομεν οὖν, εἶπεν, ἔτι ζῶμεν· καὶ ὁρμήσας πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τὸν Δεκελεικὸν ἐξῆψε πόλεμον ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους.*

Ἐλεγε δὲ μηδὲν παράδοξον ποιεῖν Λακεδαιμονίους, ἀδεῶς ἐν τῷ πολέμῳ ἀποθνήσκοντας· τὴν γὰρ ἐκ τῶν νόμων ταλαιπωρίαν ἀποδιδράσκοντας, θάνατον ὑπὲρ τῶν πόνων, ὧν ἔχουσι, προθύμως ἀλλάττεσθαι.

Εἰώθει δέ, φασιν, ἐπιλέγειν ταῖς ἑαυτοῦ πράξεσιν, ὅτι τὸν τῶν Διοσκούρων ζῆ βίον, παρ' ἡμέραν ἠθνηκῶς τε, καὶ ἀναβιούς· εὐήμερήσας γὰρ ἐν τῷ

δήμῳ ἴσος Θεοῖς νομίζεσθαι, κακῶς δὲ ἀπαλλάξας, τῶν νεκρῶν μηδὲ ὀλίγον διαφέρειν.

XXXVIII. Περὶ Ἐφιάλτου.

Ἐφιάλτης, στρατηγοῦ ὄνειδίσαντος αὐτῷ τινος πενίαν, τὸ δὲ ἕτερον, ἔφη, διὰ τί οὐ λέγεις, ὅτι δίκαιός εἰμι.

XXXIX. Περὶ Θεμιστολέους.

Στρεπτιῷ κειμένῳ ἐπὶ τῆς γῆς χουσιῶ Περσικῶ ὁ Θεμιστοκλῆς παρεστῶς, [τῷ] παιδὶ εἶπεν, Οὐκ ἀναιρήσεις, ὦ παῖ, τὸ εὖρεμα τάδε; δείξας τὸν στρεπτόν· οὐ γὰρ σὺ Θεμιστοκλῆς εἶ δήπου.

Ὅτι ἠτίμασαν αὐτόν ποτε Ἀθηναῖοι, εἶτα ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτίς παρεκάλουν. Ὁ δὲ, Οὐκ ἐπαινῶ τοὺς τοιούτους ἄνδρας, οἳ τινες τὴν αὐτὴν ἀμίδα καὶ οἰνοχόην ἔχουσι.

Πρὸς Εὐρυβιάδην τὸν Λακεδαιμόνιον ἔλεγέ τι ὑπεναντίον, καὶ [ὅς] ἀνέτεινεν αὐτῷ τὴν βακτηρίαν. Ὁ δὲ, Πάταξον μὲν, ἀκουσον δέ. Ἦιδει δὲ ὅτι, ἃ μέλλει λέγειν, τῷ κοινῷ λυσιτελεῖ.

XLI. Περὶ Φωκίωνος.

Ὀδυρομένων τῶν μετὰ Φωκίωνος μελλόντων ἀποθνήσκειν, εἶπεν ὁ Φωκίων, Εἶτα οὐκ ἀγαπᾷς, Θούδιππε, μετὰ Φωκίωνος ἀποθνήσκων;

XLI. Περὶ Ἐπαμινώνδου.

Ἐπαμινώνδας ἔφευγε δίκην θανάτου, ἐπανελθὼν ἐκ τῆς Λακωνικῆς, ὡς ἐπιβαλὼν τῇ βιοιωταρχίᾳ τέσσαρας μῆνας παρὰ τὸν νόμον. Τοὺς μὲν οὖν συνάρχοντας ἐκέλευσεν εἰς αὐτὸν τὴν αἰτίαν ἀναφέρειν, ὡς ἐκβιασθέντας ἄκοντας. Αὐτὸς δὲ, παρελθὼν εἰς

τὸ δικαστήριον, οὐκ ἔφη βελτίονας ἔχειν τῶν ἔργων τοὺς λόγους· εἰ δὲ μὴ, ἠξίου ἀποκτείνειν αὐτὸν, ἐπιγράψαι μὲν τοι τῇ στήλῃ, ὅτι μὴ βουλομένους Θηβαίους ἠνάγκασεν Ἐπαμινώνδας, τὴν μὲν Λακωνικὴν πυρπολῆσαι, πεντακοσίοις ἐνιαυτοῖς ἀδήρωτον οὔσαν· οἰκίσαι δὲ Μεσσήνην δι' ἐτῶν τριάκοντα καὶ διακοσίων· συντάξαι δὲ καὶ συναγαγεῖν εἰς ταῦτὸν Ἀρκάδας· ἀποδοῦναι δὲ τοῖς Ἑλλησι τὴν αὐτονομίαν. Καὶ ἀφῆκαν αὐτὸν αἰδεσθέντες οἱ δικασταί. Ἐπανελθόντα δὲ αὐτὸν ἐκ τοῦ δικαστηρίου, Μελιταῖον κυνίδιον ἔσαινε. Διὸ πρὸς τοὺς παρόντας εἶπε, Τοῦτο μὲν ἀποδίδωσιν εὐεργεσίας μοι χάριν· Θηβαῖοι δὲ, πολλάκις ὑπ' ἐμοῦ εἰ παθόντες, ἔκρινάν με θανάτου.

XLII. Περὶ Τιμοθέου, καὶ Θεμιστοκλέους.

Ὅτι Τιμόθεος, ὁ στρατηγὸς Ἀθηναίων, ἐπιστεύετο εὐτυχὴς εἶναι· καὶ ἔλεγον τὴν τύχην αἰτίαν εἶναι, Τιμόθεον δὲ οὐδενός, κωμωδοῦντες ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Καὶ οἱ ζωγράφοι δὲ καθεύδοντα ἐποιοῦν αὐτὸν· εἶτα ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀπηώρητο ἐστῶσα ἡ Τύχη, ἔλκουσα εἰς κύρτον τὰς πόλεις.

Πυνθανομένου Θεμιστοκλέους τινός, Κατὰ τί μάλιστα ἦσθη ἐν τῷ βίῳ; Ὅδε ἀπεκρίνατο, Τὸ θέατρον ἰδεῖν Ὀλυμπιάσιν ἐπιστρεφόμενον εἰς ἐμέ, εἰς τὸ στάδιον παριόντα.

XLIII. Περὶ Θεμιστοκλέους καὶ Ἀριστείδου φιλονεικίας.

Τοὺς αὐτοὺς ἐπιτρόπους ἔσχε Θεμιστοκλῆς, καὶ

Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, καὶ διὰ ταῦτά τοι καὶ συνεγράφησαν, καὶ συνεπαιδύθησαν κοινῶ διδασκάλῳ. Ἔστασιαζέτην δὲ ὅμως καὶ ἔτι παῖδες ὄντες καὶ παρέμεινεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας καὶ εἰς ἔσχατον γῆρας.

XLIV. Περὶ Διονυσίου ἀπηνείας.

ἌΟτι Διονύσιος τὴν μητέρα διέφθειρε φαρμάκοις· Λεπτίνην δὲ τὸν ἀδελφὸν, σῶσαι δυνάμενος, ἐν τῇ ναυμαχίᾳ περιεΐδεν ἀπολλύμενον.

XLV. Περὶ δράκοντος εὐεργεσίας ἀναμνησθέντος.

Πόλις ἐστὶ τῆς Ἀχαΐας αἱ Πάτραι. Παῖς παρ' αὐτοῖς δράκοντα μικρὸν ἐπρίατο, καὶ ἔτρεφε μετὰ πολλῆς τῆς κομιδῆς. Αὐξηθέντος δὲ αὐτοῦ ἐλάλει πρὸς αὐτὸν, ὡς πρὸς ἀκούοντα, καὶ ἤθυρε μετ' αὐτοῦ, καὶ συνεκάθειδεν αὐτῷ. Εἰς μέγιστον δὲ μέγεθος ἐλθὼν ὁ δράκων, ὑπὸ τῶν πολιτῶν εἰς ἐρημίαν ἀπελύθη. Ἰσχυρότερον δὲ ὁ παῖς, νεανίας γενόμενος, ἀπὸ τινος θεᾶς ἐπανιῶν, λησταῖς περιπεσὼν μετὰ τῶν συνηλίκων, βοῆς γενομένης, ἰδοὺ ὁ δράκων· καὶ τοὺς μὲν διεσκόρπισεν, οὓς δὲ ἀπέκτεινεν, αὐτὸν δὲ περιεσώσατο.

ΑΙΔΙΑΝΟΥ
ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

I. Πῶς ὁ Ἀριστοτέλης εἶχε πρὸς φιλοδοξίαν.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ὁ Νικομάχου, σοφὸς ἀνὴρ καὶ ὢν καὶ εἶναι δοκῶν, ἐπεὶ τις αὐτοῦ ἀφείλετο τὰς ψηφισθείσας αὐτῷ ἐν Δελφοῖς τιμὰς, ἐπιστέλλων πρὸς Ἀντίπατρον περὶ τούτων, φησὶν, Ἔπερ τῶν ἐν Δελφοῖς ψηφισθέντων μοι, καὶ ὢν ἀφήρημαι νῦν, οὕτως ἔχω, ὡς μήτε μοι σφόδρα μέλειν ὑπὲρ αὐτῶν, μήτε μοι μηδὲν μέλειν. Οὐκ ἂν δὲ ἦν φιλοδοξία ταῦτα, οὐδ' ἂν καταγνοίην ἔγωγε τοιοῦτόν τι Ἀριστοτέλους· ἀλλ' εὖ φρονῶν ᾔετο, μὴ ὅμοιον εἶναι, ἀρχὴν τινα μὴ λαβεῖν, ἢ λαβόντα ἀφαιρεθῆναι. Τὸ μὲν γὰρ οὐδὲν μέγα, τὸ μὴ τυχεῖν· τὸ δὲ ἀλγεινόν, τὸ τυχόντα, εἶτα ἀποστερηθῆναι.

II. Περὶ Ἀγησιλάου, καὶ τῶν βαρβάρων ἐπιπορευόντων.

Ὅτι τοὺς παραβάντας ὄρκους τῶν βαρβάρων ἐπήνεσεν Ἀγησίλαος, ὅτι τοὺς Θεοὺς ἑαυτοῖς ἐχθροὺς ποιησάμενοι ταῖς ἐπιπορκαῖς, αὐτῷ φίλους καὶ συμμάχους κατεπράξαντο.

III. Περὶ ἄσωτίας.

Τιμόθεος πρὸς Ἀριστοφῶντα, ἄσωτον ὄντα, πικρότατα καθικόμενος αὐτοῦ, εἶπεν, ὦ ἰκακὸν οὐδέν, ἀλλὰ τούτῳ γε αἰσχρὸν οὐδέν.

IV, Περὶ Ἀριστείδου ὑπὸ γαλῆς δηχθέντος, καὶ ἀποθνήσκοντος.

Ὅτι Ἀριστείδης ὁ Λοκρὸς ὑπὸ Ταρτησίας γαλῆς δηχθεὶς, καὶ ἀποθνήσκων, εἶπεν, Ὅτι πολὺ ἂν ἦδιον ἦν αὐτῷ δηχθέντι ὑπὸ λέοντος, ἢ παρδάλεως, ἀποθανεῖν, εἴπερ οὖν ἔδει τινὸς τῷ θανάτῳ προσφάσεως, ἢ ὑπὸ θηρίου τοιούτου· τὴν ἀδοξίαν, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκεῖνος τοῦ δήγματος πολλῷ βαρύτερον φέρων, ἢ τὸν θάνατον αὐτόν.

V. Τίσιν ἐχρῶντο οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς ἀρχάς.

Οὐ μόνους τοῖς ἄστοις ἐχρῶντο Ἀθηναῖοι, πρὸς τὰς ἀρχάς, καὶ τὰς στρατηγίας ἐπιτηδεῖς, ἀλλὰ γὰρ καὶ ξένους προηροῦντο, καὶ τὰ κοινὰ αὐτοῖς ἐνεχείριζον, εἴπερ οὖν αὐτοὺς ἀγαθοὺς ὄντας κατέγνωσαν, καὶ ἐπιτηδεῖς εἰς τὰ τοιαῦτα. Ἀπολλόδωρον τὸν Κυζικηνὸν πολλάκις στρατηγὸν εἶλοντο, ξένον ὄντα, καὶ Ἡρακλείδην, τὸν Κλαζομένιον· ἐνδειξάμενοι γὰρ, ὅτι ἄξιοι λόγου εἰσὶν, εἶτα οὐκ ἔδοξαν ἀνάξιοι τοῦ Ἀθηναίων ἄρχειν εἶναι. Καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ἐπαινεῖν χρὴ τὴν πόλιν, μὴ καταχαριζομένην τὰληθὲς τοῖς πολίταις, ἀλλὰ νέμουςαν καὶ τοῖς γένει μὲν μὴ προσήκουσι, δι' ἀρετὴν δὲ ἀξίοις τιμᾶσθαι.

VI. Ἀριστίππου γνώμη περὶ εὐθυμίας.

Πάνυ σφόδρα ἐρῶμένως ἐώκει λέγειν ὁ Ἀριστίππος, παρεγγυῶν, μήτε τοῖς παρελθοῦσιν ἐπικάμνειν, μήτε τῶν ἐπιόντων προκάμνειν· εὐθυμίας γὰρ δεῖγμα τὸ τοιοῦτο, καὶ ἴλεω διανοίας ἀπόδειξις. Προσείατε δὲ ἐφ' ἡμέρα τὴν γνώμην ἔχειν, καὶ αὖ πάλιν τῆς ἡμέρας ἐπ' ἐκείνῳ τῷ μέρει, καθ' ὃ ἕκαστος ἢ πράττει τι, ἢ ἐννοεῖ. Μόνον γὰρ ἔφασκεν ἡμέτερον εἶναι τὸ παρὸν, μήτε δὲ τὸ φθάνον, μήτε τὸ προσδοκώμενον· τὸ μὲν γὰρ ἀπολωλέναι, τὸ δὲ ἀδῆλον εἶναι, εἴπερ ἔσται.

VII. Νόμος Λακωνικὸς περὶ τῆς τῶν σωμάτων χροῆς, καὶ εὐφυΐας, καὶ τῶν ὑπερσαρκούντων.

Λακεδαιμόνιος οὗτος ὁ νόμος. Ὁ δὲ νόμος ἐκεῖνα λέγει. Μηδένα Λακεδαιμονίων ἀνανδρότερον δοῦσθαι τὴν χροῆν, ἢ τὸν ὄγκον τοῦ σώματος ἔχει ὑπὲρ τὰ γυμνάσια· ἐδόκει γὰρ τὸ μὲν ἀργίαν ὁμολογεῖν, τὸ δὲ οὐχ' ὁμολογεῖν ἄνδρα. Προσεγέγραπτο δὲ τῷ νόμῳ, καὶ ἰδιὰ δέκα ἡμερῶν πάντως τοῖς Ἐφόροις τοὺς ἐφήβους παρίστασθαι γυμνοὺς δημοσίᾳ. Καὶ εἰ μὲν ἦσαν εὐπαγεῖς, καὶ ἐρῶμένοι, καὶ ἐκ τῶν γυμνασίων οἷονεὶ διαγλυφέντες, καὶ διατορευθέντες, ἐπηνοῦντο· εἰ δὲ τι χαῦνον ἦν αὐτοῖς τῶν μελῶν, ἢ ὑγρότερον, ὑποιδούσης καὶ ὑπαναφρομένης διὰ τὴν ῥαθυμίαν πιμελῆς, ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν ἐπαίοντο, καὶ ἐδικαιοῦντο. Ἐτίθεντο δὲ καὶ φροντίδα οἱ Ἐφοροὶ καθ' ἑκάστην πολυπραγμονεῖν τὰ περὶ τὴν στολήν, εἰ ἕκαστα αὐτῆς μὴ ἀπολείπῃ.

ται τοῦ κόσμου τοῦ δέοντος. Ἔδει δὲ ὄψοποιούς ἐν Λακεδαιμόνι εἶναι κρέως μόνου· ὁ δὲ παρὰ τοῦτο ἐπιστάμενος, ἐξηλαύνετο τῆς Σπάρτης, ὡς τὰ τῶν νοσοῦντων καθάρσια. Οἱ αὐτοὶ Ναυκλείδην τὸν Πολυβιάδου, ὑπερσαροῦντα τῷ σώματι, καὶ ὑπέρ-παχυν διὰ τρυφήν γενόμενον, ἐκ τῆς ἐκκλησίας τῶν θεωμένων κατήγαγον, καὶ ἠπειλήσαν αὐτῷ φυγῆς προστίμησιν, εἰ μὴ τὸν βίον, ὃν ἐβίου τότε, ὑπαίτιον ὄντα, καὶ Ἰωνικὸν μᾶλλον, ἢ Λακωνικὸν, τοῦ λοιποῦ μεθαρμόσεται· φέρειν γὰρ αὐτοῦ τὸ εἶδος, καὶ τὴν τοῦ σώματος διάθεσιν, αἰσχύνην, καὶ τῇ Λακεδαιμόνι, καὶ τοῖς νόμοις.

VIII. Πῶς ὁ Πολύκλειτος καὶ Ἰππόμαχος τὴν τῶν πολλῶν ἄγνοιαν ἐξήλεξαν.

Δύο εἰκόνας εἰργάσατο Πολύκλειτος κατὰ τὸ αὐτὸ, τὴν μὲν τοῖς ὄχλοις χαριζόμενος, τὴν δὲ κατὰ τὸν νόμον τῆς τέχνης. Ἐχαρίζετο δὲ τοῖς πολλοῖς τὸν τρόπον τοῦτον· καθ' ἕκαστον τῶν εἰσιόντων μετετίθει τι, καὶ μετεμόρφου, πειθόμενος τῇ ἐκάστου ὑφηγήσει. Προὔθηκεν οὖν ἀμφοτέρας· καὶ ἡ μὲν ὑπὸ πάντων ἐθαυμάζετο, ἡ δὲ ἑτέρα ἐγελάτο. Ἰπολαβῶν οὖν ἔφη ὁ Πολύκλειτος, Ἀλλὰ ταύτην μὲν, ἣν ψέγετε, ὑμεῖς ἐποιήσατε, ταύτην δὲ, ἣν θαυμάζετε, ἐγώ.

Ἰππόμαχος δ' αὐλητῆς, ἐπεὶ αὐτῷ μαθητῆς αὐτῶν ἦμαρτε μὲν κατὰ τὸ αὐλημα, ἐπηνέθη δὲ ὑπὸ τῶν παρόντων, καθίκετο αὐτοῦ τῇ θάβδῳ, καὶ ἔφη Κακῶς ἠὔλησας· οὐ γὰρ ἂν οὗτοί σε ἐπήνουν.

IX. Περὶ Ξενοκράτους καρτερίας.

Ξενοκράτης ὁ Χαλκηδόνιος, ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος εἰς τὸ ἄχαρι σκωπτόμενος, οὐδέποτε ἠγανάκτει, φασὶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν παροξύνοντα αὐτὸν ὑπὲρ τούτου, ἵνα τι ἀποκρίνηται τῷ Πλάτωνι, ὅδε καὶ πάνυ ἐμφρόνως κατασιγάζων τὸν ἄνδρα ἔφατο, Ἄλλὰ τοῦτο ἐμοὶ συμφέρει.

X. Πῶς ὁ Φωκίων ἀντέσκωψεν εἰς τὸν Δημάδην.

Προείλοντο τοῦ Φωκίωνος Ἀθηναῖοι τὸν Δημάδην στρατηγεῖν. Ὁ δὲ, προτιμηθεὶς, καὶ μέγα φρονῶν, προσελθὼν τῷ Φωκίῳ, Χρησὸν μοι, ἔφη, τὴν ῥυπαρὰν χλαμύδα, ἣν εἰώθεις φορεῖν παρὰ τὴν στρατηγίαν. Καὶ ὅς, Οὐδέποτε, εἶπεν, οὐδενὸς ῥυπαροῦ σὺ ἀπορήσεις, ἔστ' ἂν ᾗς τοιοῦτος.

XI. Πῶς δεῖ εἶναι τὸν ἄρχοντα εἰς τοὺς ἀρχομένους.

Φιλίππος πρὸς Ἀλέξανδρον ἔφη ποτὲ, Δόξης φρόντιζε, ἀλλὰ μὴ ἔσο λοιμὸς, καὶ μὴ μεγάλη νόσος, ἀλλὰ εἰρήνη καὶ ὑγεία· λέγων, τὸ μὲν βιαίως ἄρχειν καὶ πικρῶς, καὶ αἰρεῖν πόλεις, καὶ ἀπολλύειν δήμους, λοιμοῦ εἶναι, τὸ δὲ ὑγείας προνοεῖσθαι καὶ σωτηρίας τῶν ἀρχομένων, εἰρήνης ταῦτα ἀγαθὰ.

XII. Τί ἔπραττεν ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὀδοιπορῶν.

Ὅτι ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὀδοιπορῶν, ἵνα μὴ ἀλύη, φιλύριον εἶχε, καὶ μαχαίριον, ἵνα ξέη τοῦτο· καὶ τοῦτο εἰργάζοντο αἱ βασιλέως χεῖρες. Πάντως γὰρ οὐκ εἶχεν οὐ βιβλίον, οὐ διάνοιαν, ἢ ἡ σπου-

δαῖόν τι καὶ σεμνὸν ἀναγνώσκη, ἢ γενναῖόν τι καὶ λόγου ἄξιον βουλευῆται.

XIII. Περὶ τῶν Ἀγάθωνος τραγωδιῶν.

Πολλοῖς καὶ πολλάκις χρῆται τοῖς ἀντιθέτοις ὁ Ἀγάθων. Ἐπεὶ δὲ τις, οἷον ἐπανορθούμενος αὐτὸν, ἐβούλετο περιαιρεῖν αὐτὰ τῶν ἐκείνου δραμάτων, εἶπεν, Ἀλλὰ σύ γε, γενναῖε, λέληθας σεαυτὸν, τὸν Ἀγάθωνα ἐκ τοῦ Ἀγάθωνος ἀφανίζων. Οὕτως ἐκόμα ἐπὶ τούτοις ἐκεῖνος, καὶ ᾤετο τὴν αὐτοῦ τραγωδίαν ταῦτ' εἶναι.

XIV. Περὶ Στρατονίκου τοῦ κιθαρωδοῦ.

Στρατόνικον τὸν κιθαρωδὸν ὑπεδέξατό τις ἀμφιλαφῶς. Ὁ δὲ ὑπερήσθη τῇ κλήσει· καὶ γὰρ ἔτυχεν οὐκ ἔχων καταγωγὴν, ἅτε εἰς ξένην ἀφικόμενος. Ἐπερησπάζετο γοῦν τὸν ἄνδρα διὰ τὸ πρόχειρον τῆς κοινωνίας τῆς κατὰ τὴν στέγην. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἄλλον εἶδεν εἰσιόντα, καὶ ἄλλον, καὶ τρόπον τινὰ ἀκλειστον αὐτοῦ τὴν οἰκίαν πᾶσι τοῖς καταλύειν προσηρημένοις, ἐνταῦθα ὁ Στρατόνικος ἔφη πρὸς τὸν ἀκόλουθον, Ἀπίωμεν ἐντεῦθεν, ὦ παῖ· εἰκόκαμεν γὰρ ἀντὶ περιστεροῦς ἔχειν φάτταν, ὑπὲρ οἰκίας εὐρόντις πανδοκεῖον.

XV. Περὶ τῶν τοῦ Σωκράτους λόγων.

Λόγος τις διεφοίτα, λέγων, τοὺς Σωκράτους λόγους εἰοικέναι τοῖς Παύσωνος γράμμασι. Καὶ γὰρ τοι καὶ Παύσωνα τὸν ζωγράφον, ἐκλαβόντα παρὰ τινος γράφαι ἵππον καλινδούμενον, τόνδε γράφαι πρέχοντα. Ἀγανακτοῦντος οὖν τοῦ τὸ πινάκιον ἐκδόντος ὡς παρὰ τὰς ὁμολογίας γράψαντος, ἀπο-

κρίνασθαι τὸν ζωγράφον, "Οι στρέψον τὸ πινάκιον, καὶ ὁ καλινδούμενος ἔστω σοι τρέχων. Καὶ τὸν Σωκράτην μὴ σαφῶς διαλέγεσθαι· εἰ γοῦν τις αὐτοὺς στρέψει, ὀρθότατα ἔχειν. Οὐκ ἐβούλετο δὲ ἄρα ἀπεχθάνεσθαι τούτοις, πρὸς οὓς διελέγετο, καὶ διὰ τοῦτο αἰνιγματώδεις αὐτοὺς παρείχετο καὶ πλαγίους.

XVI. Περὶ Ἰππονίκου φιλοτιμίας.

Ἰππόνικος ὁ Καλλίου ἐβούλετο ἀνδριάντα ἀνατῆσαι τῇ πατρίδι ἀνάθημα. Ἐπεὶ δὲ τις συνεβούλευσε παρὰ Πολυκλείτῳ κατασκευάσαι τὸ ἄγαλμα, οὐκ ἔφη προσέξειν τοιούτῳ ἀναθήματι, οὐδὲν δόξαν οὐχ ὁ ἀναθεὶς, ἀλλ' ὁ ποιήσας ἔξει. Δῆλον γάρ, ὡς οἱ ὀρῶντες τὴν τέχνην ἔμελλον τὸν Πολύκλειτον, ἀλλ' οὐκ ἐκείνον, ἄγασθαι.

XVII. Περὶ Ἀρχελάου, καὶ περὶ Ζεῦξι- δος γραφῶν.

Σωκράτης ἔλεγεν Ἀρχέλαον εἰς τὴν οἰκίαν τετρακοσίας μναῖς ἀναλῶσαι, Ζεῦξιν μισθωσάμενον τὸν Ἡρακλεώτην, ἵνα αὐτὴν καταγράφοι, εἰς ἑαυτὸν δὲ οὐδέν. Διὸ πόρρωθεν μὲν ἀφικνεῖσθαι σὺν σπουδῇ πολλῇ τοὺς βουλομένους θεάσασθαι τὴν οἰκίαν· δι' αὐτὸν δὲ Ἀρχέλαον μηδένα εἰς Μακεδόνας στέλλεσθαι, εἰ μὴ τινα ἀναπείσῃ χρήμασι, καὶ δελεάσῃ, ὑφ' ὧν οὐκ ἂν αἴρεθῆναι τὸν σπουδαῖον.

XVIII. Πῶς ὀργιζόμενός τις τὸν οἰκέτην τιμωρῆσαι ἐβούλετο.

Ἄνηρ Χῖος, ὀργιζόμενος τῷ οἰκέτῃ, Ἐγὼ σε, ἔφη, οὐκ εἰς μύλην ἐμβαλῶ, ἀλλ' εἰς Ὀλυμπίαν ἄξω.

Πολλῶν γὰρ ᾤετο πικροτέραν, ὡς τὸ εἰκὸς, εἶναι τι-
μωρίαν ἐκεῖνος, ἐν Ὀλυμπίᾳ θεώμενον ὑπὸ τῆς ἀ-
κτῖνος ὀπιᾶσθαι, ἢ ἄλειν μύλη παραδοθέντα.

XIX, Περὶ Ἀρχύτου σωφροσύνης ἐν
λόγοις.

Ἀρχύτας τὰ τε ἄλλα ἦν σώφρων, καὶ οὖν καὶ
τὰ ἄκοσμα ἐφυλάττετο τῶν ὀνομάτων. Ἐπεὶ δέ ποτε
ἐβιάζετό τι εἰπεῖν τῶν ἀπρεπῶν, οὐκ ἐξενικήθη, ἀλλ'
εἰσιώπησε μὲν αὐτὸ, ἐπέγραψε δὲ κατὰ τοῦ τοίχου,
δείξας μὲν, ὃ εἰπεῖν ἐβιάζετο, οὐ μὴν βιασθεῖς
εἰπεῖν.

XX. Περὶ τινος φληνάφου ἱστορίας.

Συβαρίτης ἀνὴρ παιδαγωγὸς (καὶ γὰρ οὖν με-
τὰ τῶν ἄλλων Συβαριτῶν καὶ αὐτοὶ ἐτρέφον), τοῦ
παιδὸς, ὃν ἤγε διὰ τῆς ὁδοῦ, ἰσχάδι περιτυχόντος, καὶ
ἀνελομένου, ἐπέπληξεν αὐτῷ ἰσχυρότατα· γελοιότατα
δὲ αὐτὸς τὸ εὖρημα παρὰ τοῦ παιδὸς ἀρπάσας κατέ-
τραγεν. Ὅτε τοῦτο ἀνελεξάμην ἐν ἱστορίαις Συβαριτι-
καῖς, ἐγέλασα, ἔδωκα δὲ αὐτὸ εἰς μνήμην, μὴ βιασκή-
νας διὰ φιλανθρωπίαν γελάσαι καὶ ἄλλον.

XXI. Περὶ Συάγρου ποιητοῦ.

Ὅτι Συάγρος τις ἐγένετο ποιητὴς μετ' Ὀρφέα
καὶ Μουσαῖον, ὃς λέγεται τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον
πρῶτος ᾄσαι, μεγίστης οὗτος ὑποθέσεως λαβόμενος,
καὶ ἐπιτολήσας ταύτη.

XXII. Περὶ τυράννου κωλύσαντος τοὺς
ἐαυτοῦ ὑπηκόους διαλέγεσθαι
ἀλλήλοις.

Ὅτι Τρύζος τις τύραννος, βουλόμενος ἐξελεῖσθαι

τὰς συνωμοσίας, καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλὰς, ἔτα-
 ξε τοῖς ἐπιχωρίοις, μηδένα μηδενὶ διαλέγεσθαι, μήτε
 κοινῇ, μήτε ἰδίᾳ. Καὶ ἦν τὸ πρᾶγμα ἀμήχανον καὶ
 χαλεπὸν. Ἐσοφίσαντο οὖν τὸ τοῦ τυράννου πρόσ-
 ταγμα, καὶ ἀλλήλοις ἔνευον, καὶ ἐχειρονόμουν πρὸς
 ἀλλήλους, καὶ ἐνεώρων δριμύ, καὶ αὐτὸν πάλιν γαλη-
 ναῖον καὶ [βλέμμα] φαιδρόν· καὶ ἐπὶ τοῖς σκυθρω-
 ποῖς καὶ ἀνηκέστοις ἕκαστος αὐτῶν συνωφρονωμένος
 ἦν δῆλος, τὸ τῆς ψυχῆς πάθος ἐκ τοῦ προσώπου
 τῷ πλησίον διαδεικνύς. Ἐλύπει τὸν τύραννον καὶ
 ταῦτα, καὶ ἐπίστευε τέξεσθαι τι αὐτῷ πάντως κα-
 κὸν καὶ τὴν σιωπὴν, διὰ τὸ τῶν σχημάτων ποικί-
 λον. Ἄλλ' οὖν ἐκεῖνος καὶ τοῦτο κατέπαυσε. Τού-
 των τις οὖν ἀχθόμενος τῇ ἀμηχανίᾳ, καὶ δυσφορῶν,
 καὶ τὴν μοναρχίαν καταλύσαι διψῶν, ἀφίκετο εἰς
 τὴν ἀγορὰν, εἶτα ἔκλαε στὰς πολλοῖς ἅμα καὶ θαλε-
 ροῖς τοῖς δακρυοῖς. Περιέστησαν οὖν αὐτόν, καὶ
 περιῆλθον τὸ πλῆθος, καὶ ὀδυρμῷ κακέϊνοι συνεί-
 χοντο. Ἦκεν ἀγγελία παρὰ τὸν τύραννον, ὡς οὐ-
 δεῖς αὐτῶν χρῆται νεύματι οὐκ ἔτι, δάκρυα δὲ αὐ-
 τοῖς ἐπιχωριάζει. Ὁ δὲ, ἐπειγόμενος καὶ τοῦτο παῦ-
 σαι, μὴ μόνον τῆς γλώττης καταγινώσκων δουλείαν,
 μηδὲ μόνον τῶν νευμάτων, ἀλλ' ἤδη καὶ τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς τὴν ἐκ φύσεως ἀποκλείων ἐλευθερίαν, ἣ ποδῶν
 εἶχεν, ἀφίκετο σὺν τοῖς δορυφόροις, ἵνα ἀναστείλῃ
 τὰ δάκρυα. Οἱ δὲ οὐκ ἔφθησαν ἰδόντες αὐτόν, καὶ
 τὰ ὄπλα τῶν δορυφόρων ἀρπάσαντες, τὸν τύραννον
 ἀπέκτειναν.

XXIII. *Περὶ Κλεινίου καὶ Ἀχιλλέως, μουσικῇ τὴν ὄργην ἀναστέλλειν φιλοῦντων.*

Κλεινίας ἀνὴρ ἦν σπουδαῖος τὸν τρόπον, Πυθαγόρειος δὲ τὴν σοφίαν. Οὗτος εἴ ποτε εἰς ὄργην προήχθη, καὶ εἶχεν αἰσθητικῶς ἑαυτοῦ εἰς θυμὸν ἐξαγομένου, παραχοῆμα, πρὶν ἢ ἀνάπλεως αὐτῷ ἡ ὄργη, καὶ ἐπίδηλος γένηται, ὅπως διάκειται, τὴν λύραν ἄρμωσάμενος, ἐκιθάριζε. Πρὸς δὲ τοὺς πύνηθονομένους τὴν αἰτίαν ἀπεκρίνετο ἐμμελῶς, "Οτι πραῦνομαι. Δοκεῖ δέ μοι καὶ ὁ ἐν Ἰλιάδι Ἀχιλλεύς, ὁ τῇ κιθάρα προσάδων, καὶ τὰ κλέα τῶν προτέρων διὰ τοῦ μέλους εἰς μνήμην ἑαυτῷ ἄγων, τὴν μῆνιν κατευνάξειν. Μουσικός γὰρ ὢν, τὴν κιθάραν πρώτην ἐκ τῶν λαφύρων ἔλαβε.

XXIV. *Περὶ τινῶν χρημάτων κρειττόνων ὑπὲρ τῶν πολιτῶν, καὶ τῶν τοὺς δανειστάς ἀποκτεινάντων.*

Χρημάτων κατεφρόνησαν, καὶ μεγαλοφροσύνην ἐπεδείξαντο, ὀρῶντες ἐν πενίᾳ τοὺς πολίτας ὄντας, πλουτοῦντες αὐτοὶ, ἐν μὲν Κορίνθῳ Θεοκλῆς, καὶ Θρασωνίδης, ἐν δὲ Μιτυλήνῃ Πρᾶξις. Καὶ οὖν καὶ ἄλλοις συνεβούλευον ἐπικουφίσει τῆς πενίας τὴν ἀνάγκην τοῖς ἀπορουμένοις. Ἐπεὶ δ' οὐκ ἔπειθον, ἀλλ' αὐτοὶ γε τὰ ἑαυτῶν ἀφῆκαν χρεῖα, καὶ ὦναντο οὐκ εἰς ἀργύριον, ἀλλ' εἰς αὐτὴν τὴν ψυχὴν. Οἱ γὰρ μὴ ἀφεθέντες, ἐπιθέμενοι τοῖς δανείασαι, προβαλλόμενοι τῆς ὄργης τὰ ὄπλα, καὶ εὐλογωτάτην χρεῖαν.

τὴν ἄμαχον καὶ τὴν ἐκ τῶν ἐπειγόντων ἀνάγκη, ἀπέκτειναν τοὺς δανειστάς.

XXV. Πῶς τις ἔπεισεν ἐν πολιτείᾳ ὁμόνοιαν καθέξασθαι.

Ἐστασίασάν ποτε πρὸς ἀλλήλους οἱ Χῖοι, ἀνδρείοτατα νοσήσαντες νόσον ταύτην βαρυτάτην. Ἄνθρω οὖν ἐν αὐτοῖς, πολιτικὸς τὴν φύσιν, πρὸς τοὺς σπουδάζοντας τῶν ἐταίρων πάντας ἐκβάλλειν τοὺς ἐναντίους, Μηδαμῶς, ἔφη· ἀλλ' ἐπεὶ κεκρατήκαμεν, ὑπολιπώμεθα τινάς, ἵνα μὴ τοῦ χρόνου προϊόντος, οὐκ ἔχοντες ἀντιπάλους, ἡμῖν αὐτοῖς ἀρξώμεθα πολεμεῖν. Καὶ εἰπὼν ἔπεισε· καὶ γὰρ ἔδοξε καλῶς λέγειν, ἐπεὶ οὕτως ἔλεγεν.

XXVI. Περὶ Ἀνταγόρου Ἀρκεσίλαον λοιδορήσαντος.

Ἀρκεσίλαον, τὸν ἐξ Ἀκαδημίας, Ἀνταγόρας ὁ ποιητῆς ἐλοιδορεῖτο, προσφθαρεῖς αὐτῷ, καὶ ταῦτα ἐν τῇ ἀγορᾷ. Ὁ δὲ σφόδρα μεγαλοφρόνως, ἔνθα ἑώρα μάλιστα συνεστῶτας πολλοὺς, ἐνταῦθα ἐπορεύετο διαλεγόμενος, ἵνα ὁ λοιδορῶν ἐν πλείοσιν ἀσχημονῇ. Οἱ γοῦν ἀκούοντες ἀπεστρέφοντο, καὶ μανίαν ἐπεκάλουν τῷ Ἀνταγόρᾳ.

XXVII. Περὶ Ἀγησιλάου.

Ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ μάλιστα ἐκείνους, ὅσοι τὰ ὑποφύομενα τῶν κακῶν φθείροντες αἰεὶ, ταῦτα ἐκκόπτουσι, πρὶν ἢ δυνάμεώς τινος ἐπιλαβέσθαι. Ἀγησίλαος οὖν συνεβούλευσεν, ἀκρίτως ἀποκτείνειν τοὺς τυνιόντας νύκτωρ ὑπὸ τὴν τῶν Θηβαίων εἰσβολὴν

XXVIII. *Περὶ Πυθέου ῥήτορος.*

Ἐνείδισέ τις τῷ ῥήτορι Πυθέᾳ, ὅτι κακός ἐστιν. Ὁ δὲ οὐκ ἠρνήσατο· τὸ γὰρ συνειδὸς οὐκ ἐπέτρεπεν αὐτῷ. Ἀπεκρίνατο δὲ ἐκεῖνο, Ἐλάχιστον χρόνον τῶν πεπολιτευμένων Ἀθήνησι γενέσθαι κακός· μέγα φρονῶν, δῆλον, ὅτι μὴ διὰ τέλους ἦν τοιοῦτος, καὶ ἠγούμενος μὴ ἀδικεῖν, ἐπεὶ μὴ τοῖς πονηροτάτοις παρεβάλλετο. Εὐήθεσ δὲ τοῦτο τοῦ Πυθέου· οὐ γὰρ μόνον ὁ ἀδικήσας, κακός, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐννοήσας ἀδικῆσαι, παρά γε ἔμοι κριτῆ.

XXIX. *Ὅτι Λύσανδρος χρήματα εἰς Σπάρτην ἐκόμισεν.*

Ὅτι Λύσανδρος ἐκόμισεν εἰς Λακεδαιμόνα χρήματα, καὶ ἐδίδαξε τοὺς Λακεδαιμονίους παρανομεῖν εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ, τὸ κελεῦον, Ἄβατον εἶναι χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ τὴν Σπάρτην. Τῶν οὖν φρονούντων τινὲς διεκώλυον, φρόνημα ἔτι κεκτημένοι Λακωνικὸν, καὶ Λυκούργου, καὶ τοῦ Πυθίου ἄξιον. - Οἱ δὲ προσιέμενοι, διεβλήθησαν· καὶ ἡ ἐξ ἀρχῆς αὐτῶν ἀρετὴ κατὰ μικρὸν ὑπέληξεν.

XXX. *Πῶς ὁ Ἄννων ἐκ Θεοῦν ἑαυτὸν ἐβούλετο.*

Ἄννων ὁ Καρχηδόσιος ὑπὸ τρυφῆς ἐν τοῖς ἀνθρώπων ὄροις οὐκ ἠξίου διαμένειν, ἀλλ' ἐπενόει φήμας ὑπὲρ ἑαυτοῦ κατασπεύρεσθαι κρείττονας, ἢ κατὰ τὴν φύσιν, ἣνπερ οὖν ἔλαχεν. Ὅρνιθας γὰρ τῶν ὠδικῶν παμπόλλους πριάμενος, ἔτρεφεν ἐν σκότῳ αὐτούς, ἐν διδάσκων μάθημα λέγειν, Θεός ἐστιν Ἄννων. Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι μίαν φωνὴν ταύτην ἀκού-

οντες, ἐγκρατεῖς ταύτης ἐγένοντο, ἄλλον ἄλλοσε διαφῆκεν, οἴομενος διαρῥεῦσαι τῶν ὄρνιθων τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ μέλος. Οἱ δὲ, τὸ πτερόν ἀπολύσαντες ἅπαξ, καὶ ἐλευθερίας λαβόμενοι, καὶ ἐς ἡθῆ τὰ σὺντροφα αὐτοῖς ἐλθόντες, τὰ οἰκεῖα ἠδον, καὶ τὰ τῶν ὄρνιθων ἐμουσοῦργουν, μακρὰ χαίρειν εἰπόντες Ἄγγωνι, καὶ μαθήμασι τοῖς ἐν τῇ δουλείᾳ.

XXXI. Περὶ Πτολεμαίου Τρύφωνος ἐπικαλουμένου.

Πτολεμαῖος ὁ Τρύφων (τοῦτο γὰρ αὐτὸν ἐκάλουεν ἐκ τοῦ βίου), γυναικὸς ὠραίας ἐντυχεῖν αὐτῷ βουλομένης, ὅδε ἔφη, Ἀπηγόρευσε μοι ἢ ἀδελφὴ παρὰ γυναικὸς καλῆς λόγον δέξασθαι. Ἡ δὲ ἀτρέστως πάνυ καὶ ἐμμελῶς, Παρὰ καλοῦ λάβοις ἄρ'; εἶπε. Καὶ ἐκεῖνος ἀκούσας ἐπήνεσε.

XXXII. Περὶ Τιμανδρίδου οὐκ ἐπαινέσαντος πλουτεῖν τὸν υἱόν.

Λακεδαιμόνιος ἀνὴρ, Τιμανδρίδας ὄνομα, ἀποδημήσας, τὸν υἱὸν ἀπέλιπε μελεδωνὸν τῆς οἰκίας. Εἶτα ἐπανελθὼν χρόνῳ ὕστερον, καὶ εὖρων τὴν οὐσίαν ποιήσαντα ἧς ἀπέλιπε πλείω, ἔφη πολλοὺς ἀδικεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ Θεοῦς τε, καὶ οἰκείους, καὶ ξένους· τὰ γὰρ περιττὰ τούτων εἰς ἐκείνους ἀναλίσκεσθαι ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων. Τὸ δὲ ζῶντα μὲν φαίνεσθαι πένητα, τελευτήσαντα δὲ καταφωραθῆναι πλούσιον, ἀλλὰ τοῦτο τῶν ἐν ἀνθρώποις ἐστὶν αἰσχιστον.

XXXIII. Περὶ Πλάτωνος, καὶ Διογένους. Διελέγετο ὑπὲρ τινων ὁ Πλάτων, παρῶν δ' ὁ

Διογένης ὀλίγον αὐτῷ προσεῖχεν. Ἠγανάκτησεν οὖν ἐπὶ τούτοις ὁ Ἀρίστωνος, καὶ ἔφη, Ἐπάκουσον τῶν λόγων, Κύν. Καὶ ὅς, οὐδὲν διαταραχθεὶς, Ἀλλ' ἐγὼ, εἶπεν, οὐκ ἐπανῆλθον ἐκεῖσε, ὅθεν ἐπράθην, ὡσπερ οἱ κίνες, ἀνιπτόμενος αὐτοῦ τὴν εἰς Σικελίαν ὁδόν. Εἰώθει δέ, φασιν, ὁ Πλάτων περὶ Διογένους λέγειν, ὅτι μαινόμενος οὗτος Σωκράτης ἐστίν.

XXXIV. Παρὰ τίνος ἔμαθον τὰ νόμιμα οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ περὶ τῶν ἐκείνων δικαστῶν.

Αἰγύπτιοί φασι παρ' Ἑρμοῦ τα νόμιμα ἐκμυσθῆναι. Οὕτω δὲ καὶ ἕκαστοι τὰ παρ' ἑαυτοῖς σεμνύνειν προήρηται. Δικασταὶ δὲ τὸ ἀρχαῖον παρ' Αἰγυπτίοις οἱ ἱερεῖς ἦσαν. Ἦν δὲ τούτων ἀρχῶν ὁ πρεσβύτατος, καὶ ἐδίκαζεν ἅπαντας. Ἔδει δὲ αὐτὸν εἶναι δικαιοτάτον ἀνθρώπων, καὶ ἀφειδέστατον. Εἶχε δὲ καὶ ἄγαλμα περὶ τὸν αὐχένα ἐκ σαπφείρου λίθου, καὶ ἐκαλεῖτο τὸ ἄγαλμα Ἀλήθεια. Ἐγὼ δὲ ἤξιουν, μὴ λίθου πεποιημένην, καὶ εἰκασμένην, τὴν Ἀλήθειαν περιφέρειν τὸν δικαστὴν, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ ἔχειν αὐτήν.

XXXV. Περὶ Λαΐδος.

Ὅτι Λαῖς καὶ Ἀξίνη ἐκαλεῖτο. Ἠλεγχε δὲ αὐτῆς τὸ ἐπώνυμον τοῦτο τὴν τοῦ ἠθους ἀγριότητα, καὶ ὅτι πολὺ ἐπράττετο, καὶ ἔτι μᾶλλον παρὰ τῶν ξένων, ἅτε ἀπαλλακτομένων θᾶπτον.

XXXVI. Ὅτι γελοῖοι οἱ διὰ τοὺς πατέρας μέγα φρονοῦντες.

Γελᾶν δὲ ἔξεστιν ἐπὶ τοῖς μέγα φρονοῦσι διὰ

τούς πατέρας, καὶ τοὺς ἄνω τοῦ γένους, εἶγε Μαρίου μὲν τὸν πατέρα οὐκ ἴσμεν, αὐτὸν δὲ θαυμάζομεν διὰ τὰ ἔργα καὶ Κάτωνα δὲ, καὶ Σέρβιον, καὶ Ὀστίλιον, καὶ Ῥωμύλον.

XXXVII. Περὶ ἀγαλμάτων, καὶ εἰκόνων.

Φιλῶ δὲ μηδὲ τὰ ἀγάλματα, ὅσα ἡμῖν ἢ πλαστική δεικνυσι, μηδὲ τὰς εἰκόνας, ἀργῶς ὁρᾶν· ἔστι γάρ τι ταῖς χειρουργίαις σοφὸν καὶ ἐν τούτοις. Καὶ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα δύναται τις καταγνῶναι ἔχοντα ταύτη, ἐν δὲ τοῖς καὶ ἐκεῖνο. Τῶν Μουσῶν οὐδεὶς οὐδέποτε, οὔτε γραφικὸς ἀνὴρ, οὔτε πλαστικὸς, οἷός τε ἐγένετο ψευδίστατα, καὶ κίβδηλα, καὶ ἀλλότρια τῶν Διὸς θυγατέρων τὰ εἶδη παραστήσαι ἡμῖν· ἢ τίς οὕτως νεανικῶς ἐμάνη δημιουργὸς, ὥστε ὠπλισμένας ἡμῖν ἐργάσασθαι; Ὁμολογεῖ δὲ τοῦτο, ὅτι δεῖ τὸν ἐν Μούσαις βίον εἰρηνικὸν τε ἅμα καὶ πρῶτον εἶναι, καὶ ἄξιον ἐκείνων.

XXXVIII. Περὶ Ἐπαμινώνδου καὶ Πελοπίδου.

Ἐπαμινώνδου τοῦ Θηβαίου πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα καλὰ οἶδα, ἐν δὲ τοῖς καὶ τόδε. Ἔλεγε πρὸς Πελοπίδαν, μὴ πρότερον ἀπαλλάττεσθαι τῆς ἀγορᾶς ἡμέρα, πρὶν ἢ φίλον τοῖς ἀρχαίοις τινὰ προσπορίσαι νεώτερον.

XXXIX. Πῶς ὁ Ἀνταλκίδας ἤλεγξε δῶρον μύρω βεβαμμένον αὐτῷ πεμφθέν.

Ὁ Περσῶν βασιλεὺς (βούλομαι γάρ τι ὑμῖν καὶ φαιδρὸν εἰπεῖν), στέφανον εἰς μύρον βάψας διε-

πέπλεκτο δὲ ῥόδων ὁ στέφανος), ἔπεμψεν Ἀνταλκίδα, πρεσβεύοντι ὑπὲρ εἰρήνης πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ, Δέχομαι μὲν, ἔφη, τὸ δῶρον, καὶ ἐπαινῶ τὴν φιλοφροσύνην, ἀπώλεσας δὲ τὴν ὁσμὴν τῶν ῥόδων, καὶ τὴν τῆς φύσεως εὐωδίαν, διὰ τὴν ἐκ τῆς τέχνης κιβδηλίαν.

XL. Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίων τυράννου ὠμότητος.

Ἀλέξανδρος, ὁ Φεραίων τύραννος, ἐν τοῖς μάλιστα ἔδοξεν ὠμότατος εἶναι. Θεοδώρου δὲ τοῦ τῆς πραγμαδίας ποιητοῦ ὑποκρινομένου τὴν Ἀερόπην σφόδρα ἐμπαθῶς, ὅδε εἰς δάκρυα ἐξέπεσεν, εἶτα ἐξ-ανέστη τοῦ θεάτρου. Ἀπολογούμενος δὲ ἔλεγε τῷ Θεοδώρῳ, ὡς οὐ καταφρονήσας, οὐδὲ ἀτιμάσας αὐτὸν ἄχετο, ἀλλ' αἰδούμενος, εἰ τὰ μὲν ὑποκριτῶν πάθη οἷός τε ἦν ἐλεεῖν, τὰ δὲ τῶν ἑαυτοῦ πολιτῶν οὐχί.

XLI. Περὶ Ἀπολλοδώρου μανίας διὰ τὸν οἶνον.

Ὅτι Ἀπολλόδωρος, πλείστον ἀνθρώπων πίνων οἶνον, οὐκ ἀπεκρύπτετο τὸ ἑαυτοῦ κακόν, οὐδὲ ἐπειρᾶτο περιαμπέχειν τὴν μέθην, καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς κακά· ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ οἴνου ὑπαναφλεγόμενος καὶ ὑπεξαπτόμενος, ἐγίνετο φονικώτερος, πρὸς τῇ φύσει καὶ τὸ πόμα ἔχων ἐνδόσιμον.

XLII. Ξενοκράτους γνώμη.

Ξενοκράτης, ὁ Πλάτωνος ἐταῖρος, ἔλεγε μηδὲν διαφέρειν, ἢ τοὺς πόδας, ἢ τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰς ἀλλοτριάν οἰκίαν τιθέναι· ἐν ταυτῷ γὰρ ἁμαρτάνειν

τόν τε εἰς ἅ μὴ δεῖ χωρία βλέποντα, καὶ εἰς οὓς μὴ δεῖ τόπους παριόντα.

XLIII. Περὶ Πτολεμαίου, καὶ Βερενίκης.

Ὁ μὲν Πτολεμαῖός, φασιν (ὅπόστος δὲ αὐτῶν, εἴαν δεῖ), καθῆστο ἐπὶ κύβοις, καὶ πεττεύων διετέλει· εἰτά τις αὐτῷ παρεστῶς ἀνεγίνωσκε τῶν κατεγνωσμένων τὰ ὀνόματα, καὶ τὰς καταδίκας αὐτῶν προσεπέλεγεν, ἵνα ἐκεῖνος παρασημῆνῃται τοὺς ἀξιόθους θανάτου. Βερενίκη δὲ ἡ γαμετὴ αὐτοῦ, λαβοῦσα τὸ βιβλίον παρὰ τοῦ παιδός, εἶτα οὐκ εἶασε διαναγνωσθῆναι τὸ πᾶν οὐκ ἔτι, φήσασα, Πάνυ σφόδρα προσέχοντα τὴν διάνοιαν, ὑπὲρ ἀνθρώπου ψυχῆς διαλογίζεσθαι, καὶ μὴ πρὸς παιδιᾶ γινόμενον· οὐ γὰρ ὁμοίαν εἶναι πτώσιν τὴν τῶν κύβων καὶ τὴν τῶν σωμάτων. Πρὸς ταῦτα ὁ Πτολεμαῖος ἤσθη, καὶ οὐδέποτε κυβεύων μετὰ ταῦτα ὑπὲρ ἀνθρώπου κρίσεως ἤκουσεν.

XLIV. Λακωνικὸς νόμος περὶ φιλαργυρίας.

Λακωνικὸν μειράκιον ἐπρίατο χωρίον ὑπερεύωνον, εἶτα ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἤχθη, καὶ ἐξημιώθη. Τὸ δὲ αἴτιον τῆς καταδίκης ἐκεῖνο ἦν, ἐπεὶ νέος ὢν τοῦ κερδαίνειν ὀξύτατα ἦρα. Ἦν δὲ Λακεδαιμονίων ἐν τοῖς μάλιστα ἀνδρικὸν καὶ τοῦτο, μὴ πρὸς μόνους πολεμίους παρατετάχθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀργύριον.

XLV. Περὶ τινῶν γυναικῶν ἐπαίνου ἀξίων.

Γυναῖκας τῶν Ἑλλήνων ἐπαινοῦμεν, Πηγελό-

πην, Ἀλκηστιν, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου Ῥωμαίων, Κορνηλίαν, καὶ Πορκίαν, καὶ Κεστιλίαν. Ἐδυνάμην δὲ εἶπεῖν καὶ ἄλλας, ἀλλ' οὐ βούλομαι τῶν μὲν Ἑλλήνων εἶπεῖν ὀλίγας, ἐπικλύσαι δὲ τοῖς τῶν Ῥωμαίων ὀνόμασιν, ὡς ἂν μή με τις δοκοίη χαρίζεσθαι ἑμαυτῷ διὰ τὴν πατρίδα.

XLVI. Περὶ Μαγνήτων παρατάξεως μετὰ τῶν Ἐφesiίων.

Οἱ Μαιάνδρῳ παροικοῦντες Μάγνητες, Ἐφesiίοις πολεμοῦντες, ἕκαστος τῶν ἱππέων ἤγεν αὐτῷ συστρατιώτην, Θηρατὴν κύννα, καὶ ἀκοντιστὴν οἰκέτην. Ἡνίκα δὲ ἔδει συμμίξαι, ἐνταῦθα οἱ μὲν κύνες προπηδῶντες ἐτάραττον τὴν παρεμβολήν, φοβεροῦτε, καὶ ἄγριοι, καὶ ἐντυχεῖν ἀμείλικτοι ὄντες· οἱ δὲ οἰκέται, προπηδῶντες τῶν δεσποτῶν, ἠκόντιζον. Ἦν δὲ ἄρα, ἐπὶ τῇ φθανούσῃ διὰ τοὺς κύννας ἀταξία, καὶ τὰ παρὰ τῶν οἰκετῶν δρώμενα ἐνεργῆ. Εἶτα ἐκ τρίτου ἐπήρσαν αὐτοί.

XLVII. Περὶ Ζεῦξιδος Ἑλένης εἰκόνας, καὶ Νικοστράτου ζωγράφου.

Ἐπι Ζεῦξις δ' Ἡρακλεώτης ἔγραψε τὴν Ἑλένην. Νικόστρατος οὖν ὁ ζωγράφος ἐξεπλήττετο τὴν εἰκόνα, καὶ τεθρηπῶς τὸ γράμμα δῆλος ἦν. Ἦρετο οὖν τις αὐτὸν προσελθὼν, τί δὴ παθὼν οὕτω θαυμάζοι τὴν τέχνην; ὁ δὲ, Οὐκ ἂν με ἠρώτησας, εἶπεν, εἰ τοὺς ἐμοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκέκτησο. Ἐγὼ δ' ἂν φαίην τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν λόγων, ἀλλ' εἴ τις ἔχοι πεπαιδευμένα ὦτα, ὡσπεροῦν οἱ χειρουργοὶ τεχνικὰ ὄμματα.

XLVIII. Τίνας ὁ Ἀλέξανδρος ὑπώ-
πτειυεν.

Ἐπιτομή. Ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος Πτολεμαίου τὸ δεξιὸν ὑφω-
ρᾶτο, Ἀρρίου δὲ ἐδέδειε τὸ ἄτακτον, τό γε μὴν νεω-
τεροποιὸν Πύθωνος.

XLIX. Διὰ τί ὁ Φίλιππος τοὺς τῶν δο-
κιμωτάτων υἱοὺς περὶ τὴν ἑαυτοῦ
θεραπείαν εἶχεν.

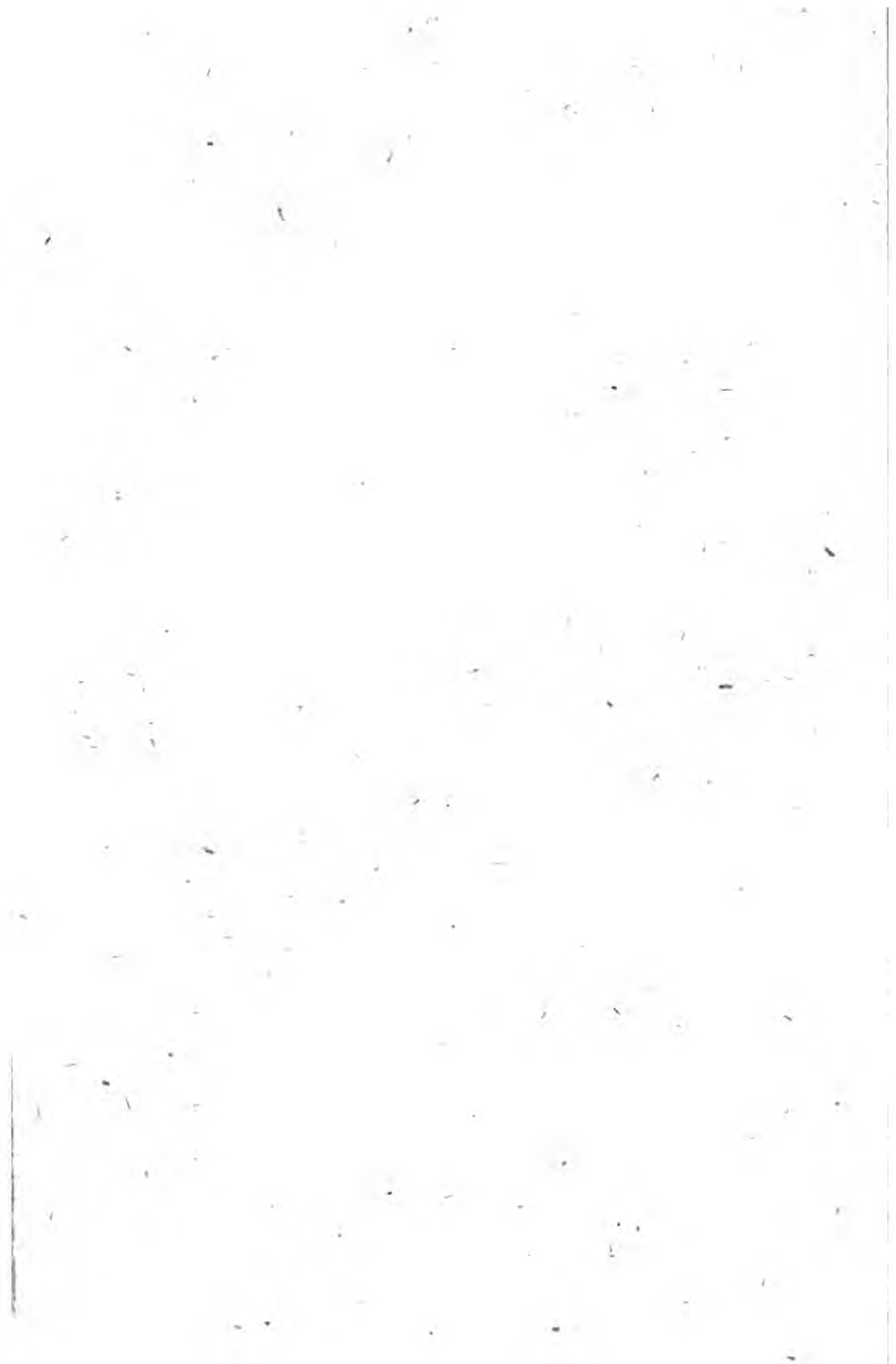
Ἐπιτομή. Ὅτι Φίλιππος τῶν ἐν Μακεδονίᾳ δοκιμωτάτων
τοὺς υἱεῖς παραλαμβάνων, περὶ τὴν ἑαυτοῦ θεραπείαν
εἶχεν, οὐτι πού, φασίν, ἐνυβρίζων αὐτοῖς, οὐδὲ διευτε-
λίζων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐναντίων, καρτερικοὺς αὐτοὺς ἐκπο-
νῶν, καὶ ἐτοιμοὺς πρὸς τὰ τὰ δέοντα πράττειν ἀπο-
φαίνων. Πρὸς δὲ τοὺς τρυφῶντας αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ
ἐπιτατιτόμενα ῥαθυμῶς ἔχοντας, διέκειτό, φασί, πο-
λεμίως. Ἀφθόνητον γοῦν ἐμαστίγωσεν, ὅτι τὴν τὰ
ξιν ἐκλιπῶν ἐξετράπετο τῆς ὁδοῦ διψήσας, καὶ πα-
ρῆλθεν εἰς πανδοκέως. Καὶ Ἀρχέδαμον ἀπέκτεινεν,
ὅτι, προστάξαντος αὐτοῦ ἐν τοῖς ὅπλοις συνέχειν
ἑαυτὸν, ὅδε ἀπεδύσατο· ἤλπισε γὰρ διὰ τῆς κολα-
κείας καὶ ὑποδρομῆς χειρώσασθαι τὸν βασιλέα, ὅτι
ἀνὴρ ἥττων τοῦ κερδαίνειν ὦν.

ΕΚ ΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ.

ΕΚ ΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ.

Ι. ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

Ἀθηναῖοι τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἐχρῶντο βασιλείᾳ. Συνοικήσαντος δὲ Ἴωνος αὐτοῖς, τότε πρῶτον Ἴωνες ἐκλήθησαν. Πανδίων δὲ, βασιλεύσας μετ' Ἐρεχθεῖα, διένειμε τὴν ἀρχὴν τοῖς υἱοῖς.

Καὶ διετέλουν οὗτοι στασιάζοντες. Θησεύς δὲ ἐκήρυξε καὶ συνεβίβασε τούτους ἐπ' ἴση καὶ ὁμοίᾳ τιμῇ. Οὗτος ἐλθὼν εἰς Σκῦρον ἐτελεύτησεν, ὡσθεις κατὰ πετρῶν ὑπὸ Λυκομήδους, φοβηθέντος, μὴ σφετερισθῆται τὴν νῆσον. Ἀθηναῖοι δὲ ὕστερον περὶ τὰ Μηδικὰ μετεκόμισαν αὐτοῦ τὰ ὄστιᾶ.

Ἀπὸ δὲ Κοδριδῶν οὐκέτι βασιλεῖς ἤροῦντο, διὰ τὸ δοκεῖν τρυφᾶν, καὶ μαλακοὺς γεγονέναι. Ἴππομένης δὲ, εἰς τῶν Κοδριδῶν, βουλόμενος ἀπώσασθαι τὴν διαβολὴν, λαβὼν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Λειμώνῃ μοιχρὸν, ἐκεῖνον μὲν ἀνεῖλεν, ὑποζεύξας τῷ ἄρματι, τὴν δὲ ἵππῳ συνέκλεισεν, ἕως ἀπώλετο.

Τοὺς μετὰ Κύλωνος, διὰ τὴν τυραννίδα ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς Θεοῦ πεφευγότας, οἱ περὶ Μεγακλέα ἀπέκτειναν.

Καὶ τοὺς δρᾶσαντας ὡς ἐναγεῖς ἤλαυνον.

Σόλων νομοθέτης Ἀθηναίων, χρεῶν ἀποκοπὴν ἐποίησε, τὴν σεισάχθειαν λεγομένην· ὡς δὲ διώχλουν αὐτῷ τινες περὶ τῶν νόμων, ἀπεδήμησεν εἰς Αἴγυπτον.

Πεισίστρατος, τριάκοντα τρία ἔτη τυραννήσας, γηράσας ἀπέθανεν. Ἴππαρχος δὲ υἱὸς Πεισιστράτου παιδιώδης ἦν, καὶ ἐρωτικὸς, καὶ φιλόμουσος· Θεσσαλὸς δὲ νεώτερος καὶ θρασύς. Τοῦτον τυραννοῦντα μὴ δυνηθέντες ἀνελεῖν, Ἴππαρχον ἀπέκτειναν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Ἴππίας δὲ πικρότερον ἐτυράννει.

Καὶ τὸν περὶ ὀστρακισμοῦ νόμον εἰσηγήσαντο, ὃς ἐτέθη διὰ τοὺς τυραννιῶντας. Καὶ ἄλλοι τε ὀστρακίσθησαν, καὶ Ξάνθιππος καὶ Ἀριστείδης.

Ἐφιάλτης τοὺς ἰδίους ἀγροὺς ὀπωρίζειν παρεῖχε τοῖς βουλομένοις, ἐξ ὧν πολλοὺς ἐδείπνιζε.

Κλέων παραλαβὼν διέφθειρε τὸ πολίτευμα, καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ μετ' αὐτὸν, οἱ πάντας ἀνομίας ἀνέπλησαν, καὶ ἀνεῖλον οὐκ ἐλάττους χιλίων πεντακισίων. Τούτων δὲ καταλυθέντων, Θρασύβουλος καὶ Ἐρίων προέστησαν, ὃς ἦν ἀνὴρ καλὸς καὶ γαθός.

Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης καὶ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή πολλὰ ἐδύναντο, καὶ τῶν ὁδῶν ἐπεμελοῦντο, ὅπως μὴ τινες ἀνοικοδομῶσιν αὐτάς, ἢ δρυφάκτους ὑπερτείνωσιν.

Ὅμοίως δὲ καθισιᾶσι καὶ τοὺς ἔνδεκα, τοὺς

ἐπιμελησομένους τῶν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ. Εἰσὶ δὲ καὶ ἐννέα ἄρχοντες ὧν θεσμοθέται [ἕξ], καὶ οἱ δοκιμασθέντες ὀμνύουσι, δικαίως ἄρξαι, καὶ δῶρα μὴ λήψασθαι, ἢ ἀνδρίαντα χρυσοῦν ἀναθήσειν. Ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ κατὰ τὰς θυσίας διοικεῖ. [ὁ δὲ πολέμαρχος ταῦτά τε] καὶ τὰ πολεμικά.

II. ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ.

Τὴν Λακεδαιμονίων πολιτείαν τινὲς Λυκούργω προσάπτουσι πᾶσαν.

Ὁ δὲ Ἀλκμᾶν οἰκέτης ἦν Ἀγησίδου, εὐφυῆς δὲ ὧν ἤλευθερώθη, καὶ ποιητῆς ἀπέβη.

Λυκούργος ἐν Σάμῳ ἐτελεύτησε.

Καὶ τὴν Ὀμήρου ποιήσιν, παρὰ τῶν ἀπογόνων Κρεωφύλου λαβὼν, πρῶτος διεκδόμενός τις Πελοπόννησον. Καταλαβὼν δὲ πολλὴν ἀνομίαν ἐν τῇ πατρίδι, καὶ τὸν Χάριλλον τυραννικῶς ἄρχοντα μετέστησε, καὶ κοινὸν ἀγαθὸν τὰς ἐκεχειρίας κατέστησε. Λέγεται δὲ καὶ τὴν κρυπτὴν εἰσηγήσασθαι, καθ' ἣν ἔτι καὶ νῦν ἐξιόντες ἡμέρας κρύπτονται τὰς δὲ νύκτας μεθ' ὀπλων ἐκρήττονται, καὶ ἀναιροῦσι τῶν Εἰλώτων ὄσους ἂν ἐπιήδειον ἦ.

Καθιστᾶσι δὲ καὶ Ἐφόρους, καὶ μέγιστον οὗτοι δύνανται οὐδενὶ γὰρ ὑπανίστανται, πλὴν Βασιλεῖ καὶ Ἐφόρῳ. Ὄταν δὲ τελευτήσῃ Βασιλεὺς, τρεῖς ἡμέρας οὐδὲν πωλεῖται, καὶ ἀχύροις ἢ ἀγορᾷ καταπάσσεται.

Λακεδαιμόνιοι τὸν Λέσβιον ᾧδὸν ἐτίμησαν· τοῦτου γὰρ ἀκούειν ὁ θεὸς χρησμοδουμένοις ἐκέλευε.

Πωλεῖν δὲ γῆν Λακεδαιμονίοις αἰσχρὸν γενόμε

σται τῆς [γὰρ] ἀρχαίας μοίρας ἀνανέμεσθαι οὐδὲν ἔξεστι.

Τῶν ἐν Λακεδαιμόνι γυναικῶν κόσμος ἀφήρηται, οὐδὲ κομᾶν ἔξεστιν, οὐδὲ χρυσοφορεῖν. Τρέφουσι δὲ τὰ τέκνα, ὥστε μηδέποτε πληροῦν, ἵνα ἐθίζωνται δύνασθαι πεινῆν. Ἐθίζουσι δὲ αὐτοὺς καὶ κλέπτειν, καὶ τὸν ἀλόντα κολάζουσι πληγαῖς, ἵν' ἐκ τούτου πονεῖν καὶ ἀγρυπνεῖν δύνωνται ἐν τοῖς πολέμοις. Μελετῶσι δὲ ἐκ παιδῶν εὐθύς βραχυλογεῖν, εἶτα ἐμμελῶς καὶ σκώπτειν καὶ σκώπτεσθαι. Εὐτελεῖς δὲ ταφαὶ, καὶ ἴσαι πᾶσιν εἰσι. Πέττει δ' ἐν αὐτοῖς σῖτον οὐδεὶς· οὐδὲ γὰρ ἄλευρα κομίζουσι, σιτοῦνται δὲ ἄλφιστα.

Ἔστι τοὺς Εἰλωτας κατεδουλώσαντό ποτε Λακεδαιμόνιοι· Θετταλοὶ δὲ τοὺς Πενέστας.

Ἔστι, ὅτε Λακεδαιμόνιοι Μεσσηνίοις ἐπολέμουν, αἱ γυναῖκες, ἀπόντων τούτων, παῖδάς τινας ἐγέννησαν, οὓς ἐν ὑποψίαις εἶχον οἱ πατέρες, ὡς οὐκ ὄντας αὐτῶν, καὶ Παρθενίας ἐκάλουν· οἱ δ' ἠγανάκτου.

III. ΚΡΗΤΩΝ.

Τὴν Κρητικὴν πολιτείαν λέγεται πρῶτος καταστήσασαι Μίνως, πρακτικὸς τε ἅμα καὶ νομοθέτης σπουδαῖος γενόμενος, ἐποιεῖτο δὲ δι' ἐνκάτου ἔτους τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν νόμων. Ἔστι δὲ ἀρχαιοτάτη τῶν πολιτειῶν ἡ Κρητικὴ, ἐμφαίνει καὶ Ὁμηρος, λέγων τὰς πόλεις αὐτῶν εὐναιεταώσας· καὶ Ἀρχίλοχος, ἐν οἷς ἐπισκώπτων τινὰ φησιν,

... Νόμους δὲ Κρητικοὺς διδάσκειται.

Οἱ παῖδες οἱ ἐν Κρήτῃ μετ' ἀλλήλων δαιτυνῶνται, ἐνὶ

ἱματίῳ θέρους καὶ χειμῶνος [χρώμενοι]. Ἀθροίζονται δὲ Ἀγέλαι τούτων, καὶ ἐφ' ἐκάστης ἄρχων γίνονται, ὃν καλοῦσιν Ἀγελάτην· καὶ ἀθροίζει αὐτούς, ὅπου θέλει, καὶ ἐπὶ θήραν ἐξάγει. Καὶ τὰ πολλὰ κοιμῶνται μετ' ἀλλήλων. Ποιοῦνται δὲ καὶ μάχας κατὰ νόμον πύξ τε καὶ ξύλοις, καὶ ὅταν συμβάλλωνται, αὐλοῦσί τινες αὐτοῖς καὶ κιθαρίζουσι. Καὶ πρὸς ἀνδρίαν καὶ καρτερίαν ἐθίζονται. Γράμματα δὲ μόνον παιδεύονται, καὶ ταῦτα μετρίως. Ταῖς δὲ πρὸς τοὺς ἄρρενας ἐρωτικαῖς ὁμιλίαις εἰκόασι πρῶτοι κεχρησθαι, καὶ οὐκ αἰσχρὸν παρ' αὐτοῖς τοῦτο. Ὅταν δὲ κρατήσωσιν, ἀπάγουσιν εἰς ὄρος, ἢ τοὺς ἑαυτῶν χώρους, καὶ κεῖ ἐστιῶνται ἡμέρας ἐξήκοντα (πλείους γὰρ οὐκ ἔξεστι)· καὶ δίδωσιν ὁ φιλήτωρ ἐσθῆτα, καὶ ἄλλα δῶρα, καὶ βοῦν. Διαιτῶνται δὲ Κρηῖτες πάντες καθήμενοι θρόνοις. Ἄρχονται δὲ τῶν παρατιθεμένων ἀπὸ τῶν ξένων. Μετὰ δὲ τοὺς ξένους τῷ Ἄρχοντι διδόασι τέσσαρας μοίρας· μίαν μὲν, ἣν καὶ τοῖς ἄλλοις, δευτέραν δὲ ἀρχικὴν, τρίτην δὲ τοῦ οἴκου, τετάρτην δὲ τῶν σκευῶν. Καθόλου δὲ πολλὴ φιλανθρωπία τοῖς ξένοις ἐστὶν ἐν Κρήτῃ, καὶ εἰς προεδρίαν καλοῦνται.

IV. ΚΤΡΗΝΑΙΩΝ.

Κυρήνην ὤκισε Βάτιος, ὃς ἐκαλεῖτο πρότερον Ἀριστοτέλης· τῆς δὲ Πυθίας Βάτιον αὐτὸν εἰπούσης, ὄνομα τοῦτο ἔσχηκεν. Οὗτος ἦλθεν εἰς Δελφούς περὶ τῆς φωνῆς πευσόμενος· ἦν γὰρ ἰσχνόφωρος. Τοῦ δὲ θεοῦ κελεύοντος κτίζειν Διβύην, τὸ μὲν πρῶτον ὁρμήσας ἠδυνάτησε. . . .

Φερεσίμη δέ, ἡ μήτηρ Ἀρκεσιλάου, ἐβασίλευσε, χαλεπή καὶ περίεργος. Πολεμοῦσα γοῦν πρὸς Βαρκαίους, λαβοῦσα δὲ τὴν Βάρκην, τοὺς μὲν ἄνδρας ἀνεσκολόπισε, τῶν δὲ γυναικῶν τοὺς μαστοὺς ἐξέτεμε· μετ' οὐ πολὺ δὲ ζῶσα κατεσάπη.

Βάτιος δὲ ἐβασίλευσεν ὁ καλὸς, ἕβδομος ὢν ἀπὸ τοῦ πρώτου.

Ἀρκεσιλάου δὲ βασιλεύοντος, λευκὸς κόραξ ἐφάνη, περὶ οὗ λόγιον ἦν χαλεπὸν. Δημοκρατίας δὲ γενομένης, Βάτιος εἰς Ἑσπερίδας ἐλθὼν ἀπέθανε· καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ λαβόντες κατεπόντισαν.

Νόμος δὲ ἦν τοὺς πολυδίκους καὶ κακοπράγμονας ὑπὸ τῶν Ἐφόρων προάγεσθαι, καὶ ζημιοῦν τοῦτους, καὶ ἀτίμους ποιεῖν.

V. ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ.

Κόρινθος Ἐφυρα πρότερον ἐκαλεῖτο μέχρι Κόρινθου, ἀφ' οὗ τοῦνομα ἔσχεν. Ἐβασίλευσε δὲ καὶ Βάκχης ὁ τρίτος, χολὸς καὶ εὐτελής τὴν ὄψιν, καλῶς δὲ ἄρχων καὶ πολιτικῶς· ὧ θυγατέρες μὲν τρεῖς, υἱοὶ δὲ ἑπτὰ, οἱ τὸ γένος οὕτως ἠΰξησαν, ὥστε Βακχιάδας ἀντὶ Ἡρακλειδῶν καλεῖσθαι τοὺς ἀπ' αὐτῶν. Περίανδρος δὲ πρώτος μετέστησε τὴν ἀρχὴν, δορυφόρους ἔχων, καὶ οὐκ ἐπιτρέπων ἐν ἄστει ζῆν, ἔτι δὲ δούλων κτήσιν καὶ τρυφὴν ὅλως περιαιρῶν. Μέτριος δὲ ἦν ἐν ἄλλοις, τῶ τε μηδένα τέλος πράσσεισθαι, ἀρκεῖσθαί τε τοῖς ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, καὶ τῶν λιμένων, καὶ τῶ μήτε ἀδικος, μήτε ὑβριστικὸς εἶναι. Μισοπόνηρος δὲ [ὢν], τὰς προαγωγούς πάσας κα-

τεπόντισε. Βουλὴν δὲ ἐπ' ἐσχάτων κατέστησεν, οἷ οὐκ ἐφίεσαν δαπανᾶν πλέον ἢ κατὰ τὰς προσόδους.

VI. ΗΛΕΙΩΝ.

Πανταλέων ἐβασίλευσεν ἐν τούτοις, ὑβριστῆς καὶ χαλεπός. Οὗτος πρὸς βεῖς πρὸς αὐτὸν ἐλθόντας ἐκτεμῶν ἠνάγκασε καταφαγεῖν τοὺς ὄρχεις.

VII. ΤΕΝΕΔΙΩΝ.

Τένεδος ἡ νῆσος τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς Λεύκοφρος ἐκαλεῖτο, χρόνῳ δὲ ὕστερον, πρὸ τῶν Τρωϊκῶν, Τέννης, διενεχθεὶς πρὸς τὸν πατέρα, συνώκισεν αὐτήν. Λέγεται δὲ, καταφευσαμένης αὐτοῦ τῆς μητροῦς, καταμαρτυρήσαντος αὐλητοῦ τινος βιάζεσθαι ταύτην, εἰς λάρνακα ἐμβληθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς Κύκνου, καὶ εἰς θάλασσαν ῥιφεὶς, διασωθῆναι πρὸς τὴν νῆσον· διὰ δὲ τὸ καταφεύσασθαι τὸν αὐλητὴν, οὐ νόμιμον εἰς τὸ ἱερὸν αὐλητὴν εἰσιέναι.

Ἵτι Ἀμαυρός, χαλὸς τοὺς πόδας, ἐβασίλευσε ταύτης.

Νόμον δὲ τινὰ φασὶ τὸν βασιλέα Τέννην διαθέσθαι· εἴτις λάβοι μοιχὸν, ἀποκτείνειν τοῦτον πελέκει. Ἐλόντος δὲ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῦ λαβόντος ἐρομένου τὸν βασιλέα, τί χρὴ ποιεῖν, ἀποκρίνασθαι, Τῷ νόμῳ χρῆσθαι. Καὶ διὰ τοῦτο τοῦ νομίματος αὐτοῦ ἐπὶ θάτερα πέλεκυς κεχάρακται, ἐπὶ θάτερα δὲ ἐξ ἐνὸς αὐχένος πρόσωπον ἀνδρὸς καὶ γυναικός. Καὶ ἐκ τούτου λέγεται ἐπὶ τῶν ἀποτόμων τὸ, Ἀποκεκόφθαι Τενεδίῳ πελέκει.

VIII. ΠΑΡΙΩΝ.

Πάρον τὴν νῆσον ᾤκισε Πάρος, ἐξ Ἀρκαδίας λαὸν ἄγων.

Ἀρχίλοχον τὸν ποιητὴν Κόραξ ὄνομα ἔκτεινε, πρὸς ὃν φασιν εἶπεῖν τὴν Πυθίαν, Ἐξιθι νηοῦ. Τοῦτον δὲ εἶπεῖν, Ἀλλὰ καθαρὸς εἰμι, ἄναξ ἐν χειρῶν γὰρ νόμῳ ἔκτεινα.

IX. ΚΕΙΩΝ.

Ἐκαλεῖτο μὲν Ἰδροῦσσα ἡ νῆσος. Λέγονται δὲ οἰκῆσαι νύμφαι πρότερον αὐτὴν φοβήσαντος δ' αὐτὰς λέοντος, εἰς Κάρυστον διαβῆναι. Διὸ καὶ ἄκρωτήριον τῆς Κέω Λέων καλεῖται. Κέως δ' ἐκ Ναυπιάκτου διαβάς ᾤκισε, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ταύτην ὠνόμασαν.

Ἀρισταῖον δὲ φασί μαθεῖν παρὰ νυμφῶν τὴν τῶν προβάτων καὶ βοῶν ἐπιστήμην, παρὰ δὲ Βρισσῶν τὴν μελιττουργίαν, φθορᾶς οὔσης φυτῶν καὶ ζώων, διὰ τὸ μὴ πνεῖν ἐτησίας.

Ἀριστείδης ἐπεμελεῖτο γυναικῶν εὐκοσμίας. Καὶ τὸ παλαιὸν ὕδωρ ἔπινον οἱ παῖδες, καὶ αἱ κόραι μέχρι γάμου.

Ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ ἐπὶ τοῖς τελευτῶσιν οὐδέν ἐστι πένθος ἐν ἀνδράσι περὶ ἐσθῆτα ἢ κουράν· μητρὶ δὲ, νέου τελευτήσαντος, ἐνιαυτός. Οὔσης δὲ ὑγιεινῆς τῆς νήσου, καὶ εὐγῆρων τῶν ἀνθρώπων, μάλιστα δὲ τῶν γυναικῶν, οὐ περιμένουσι γεραιοὶ τελευτὴν, ἀλλὰ πρὶν ἀσθενῆσαι, ἢ πηρωθῆναί τι, οἱ μὲν μήκωνι, οἱ δὲ κωνεῖω ἑαυτοὺς ἐξάγουσι.

X. ΣΑΜΙΩΝ.

Σάμον τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς, ἐρήμην οὖσαν, λέγεται κατέχειν πλῆθος θηρίων, μεγάλην φωνὴν ἀφιέντων· ἐκαλοῦντο δὲ τὰ θηρία Νηίδες, ἢ δὲ νῆσος Παρθενία, ὕστερον δὲ Δρουῦσα.

Ἐβασίλευσεν αὐτῶν Ἀγκαῖος, ἀφ' οὗ, Πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χεῖλεος ὄκρου, παροιμία ἐρρέθη.

Ὅτι ἐν τοῖς Σαμίοις ἐφάνη λευκὴ χελιδὼν οὐκ ἐλάτιων πέρδικος.

Φερεκύδης ὁ Σύριος, ὑπὸ φθειρῶν καταβρωθεὶς, ἐν Σάμῳ ἐτελεύτησεν, ὅτε καὶ ἐλθόντι Πυθαγόρᾳ τὸν δάκτυλον διὰ τῆς ὀπῆς ἔδειξε περιεπιλωμένον.

Αἰσωπος δὲ ὁ λογοποιὸς εὐδοκίμει τότε. Ἦν δὲ Θοῶξ τὸ γένος, ἠλευθερώθη δὲ ὑπὸ Ἰδμονος τοῦ κωφοῦ, ἐγένετο δὲ πρῶτον Ξάνθου δοῦλος.

Τὴν δὲ πολιτείαν τῶν Σαμίων Συλοσῶν ἠρήμωσεν, ἀφ' οὗ καὶ ἡ παροιμία, Ἐκῆτι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη.

Ὅτι Θεαγένης τῶν Σαμίων τις, εὐφνῆς μὲν, ἄλλως δὲ ἄσωτος καὶ πονηρὸς, φεύγων τὴν πατρίδα, διατρίβων δὲ Ἀθήνησι παρ' Εὐριπίδῃ, καὶ τὸ γύναιον αὐτοῦ διαφθείρων, συνεργὸν αὐτὸν λαβῶν, πείθει τοὺς Ἀθηναίους δισχιλίους εἰς Σάμον ἀποστεῖλαν· οἱ δὲ, ἐλθόντες πάντας ἐξέβαλον.

XI. ΚΥΜΑΙΩΝ.

Τηλεφάνης ἐβασίλευσε ταύτης, ὃς ἐξεφύτευσεν τὴν Κυμαίων χώραν. Λυδοὶ δὲ χαλεπῶς δεσποζόμε-

νοι πρὸς τινος, πνυθόμενοι ἐν Κύμῃ εἶναι τινα, ἔπεμψαν εἰς βασιλείαν καλοῦντες· οὗτος δὲ ἐτύγγα-
 νεν ἐν ἁμαξοπηγοῦ δουλεύων. Δόντες οὖν οἱ Λυδοὶ
 λύτρα τούτῳ παρέλαβον αὐτόν. Τῶν δὲ ἐν Κύμῃ
 τὶς, ἐκδεδωκὼς ἁμαξαν αὐτῷ, κατεῖχεν αὐτόν παρα-
 καλοῦντων δὲ πολλῶν μὴ κωλύειν, οὐκ εἶα, προσε-
 πικερτομῶν, καὶ λέγων περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι ὑπὸ
 τοῦ Λυδῶν βασιλέως ἐργασμένην ἔχειν ἁμαξαν.

Ἐρμοδίκην, γυναιῖκα τοῦ Φρυγῶν βασιλέως Μί-
 δου, φασὶ κάλλει διαφέρειν, ἀλλὰ καὶ σοφὴν εἶναι,
 καὶ τεχνικὴν, καὶ πρώτην νόμισμα κόψαι Κυμαίοις.

Ἔθος δὲ ἦν αὐτοῖς εἰς τὰ κλοπιμαῖα συμβάλ-
 λεσθαι τοὺς γείτονας. Διὸ καὶ ὀλίγα ἀπώλλυντο·
 πάντες γὰρ ὁμοίως ἐτήρουν. Καὶ Ἡσίοδος ἐντεῦ-
 θεν δοκεῖ λέγειν,

Οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.

Κῦρος δὲ, καταλύσας τὴν πολιτείαν, μοναρχεῖ-
 σθαι αὐτοὺς ἐποίησεν.

Φεῖδων, ἀνὴρ δόκιμος, πλείοσι μετέδωκε τῆς
 πολιτείας, νόμον θεῖς, ἕκαστον ἐπάναγκες τρέφειν
 ἵππον. Προμηθεὺς δὲ τις, ἀνὴρ δραστήριος καὶ ἰκα-
 νὸς εἰπεῖν, χιλίοις παρέδωκε τὴν πολιτείαν.

XII. ΕΡΕΤΡΙΕΩΝ.

Διαγόρα εἰς Σπάρτην πορευομένῳ, καὶ ἐν Κο-
 ρίνθῳ τελευτήσαντι, Ἐρειριεῖς εἰκόνα ἔστησαν.

XIII. ΠΕΠΑΡΗΘΙΩΝ.

Αὕτη ἡ νῆσος εὐοινὸς ἐστὶ καὶ εὐδενδρος, καὶ
 σῖτον φέρει.

XIV. ΛΕΠΡΕΑΤΩΝ.

Λεπρεεῖς, οὓς ἂν λάβωσι μοιχοῦς, περιάγουσι τρεῖς ἡμέρας τὴν πόλιν δεδεμένους, καὶ ἀτιμοῦσι διὰ βίου· τὴν δὲ γυναῖκα ἑνδεκά ἐπ' ἀγορᾶς ἄζωστον ἐν χιτῶνι διαφανεῖ ἰστᾶσι, καὶ ἀτιμοῦσι.

XV. ΛΥΚΙΩΝ.

Λύκιοι διῆγον ληστεύοντες. Νόμοις οὐ χρῶνται, ἀλλ' ἔθεσι, καὶ ἐκ παλαιοῦ γυναικοκρατοῦνται. Πωλοῦσι δὲ τοὺς ψευδομάρτυρας, καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν δημεύουσι.

XVI. ΤΥΡΡΗΝΩΝ.

Οὗτοι τέχνας ἔχουσι πλείστας. Πάντες δὲ ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ μετὰ τῶν γυναικῶν κατάκεινται, καὶ παρῶσί τινες. Καὶ τοὺς καταλύοντας ξένους φιλοῦσιν. Ὅταν δὲ τις ὀφείλων χρέος μὴ ἀποδιδῶ, παρακολουθοῦσιν οἱ παῖδες, ἔχοντες κενὸν θυλάκιον εἰς δυσωπίαν.

XVII. ΜΟΛΟΤΤΩΝ.

Μολοττιοὶ, τῆς Ἀρτέμιδος συλήσαντες τὸ ἱερόν, καὶ τοῦ ξοάνου χρυσοῦν ἀφελόμενοι στέφανον, θυσίαν ἔθεσαν ἀντ' αὐτοῦ. Τῶν δὲ Κεφαλλήνων ἄλλον ἐπιθέντων, τοῦτον ἀπέβαλεν ἡ θεὸς, καὶ χαμαὶ κείμενος εὐρέθη. Κεφαλλῆνες δὲ ἀπὸ τοῦ Κεφάλου ἐκλήθησαν.

XVIII. ΦΑΣΙΑΝΩΝ.

Φάσιν ὡς τὸ ἐξ ἀρχῆς Ἠνίοχοι κατώκουν, φύλον ἀνθρωποφάγον, καὶ ἐκδέρον τοὺς ἀνθρώπους· ἔπειτα Μιλήσιοι. Φιλόξενοι δὲ εἰσιν, ὥστε τοὺς

ναυαγούς ἐφοδιάζειν, καὶ τρεῖς μνᾶς διδόντας ἀπολύειν.

XIX. ΑΜΟΡΓΙΩΝ.

Ἄμοργός οἶνον φέρει πολὺν, καὶ ἔλαιον, καὶ ὀπώραν.

XX. ΛΕΥΚΑΝΩΝ.

Λευκανοὶ φιλόξενοι καὶ δίκαιοι. Ἐβασίλευσε δὲ τούτων Λαμίσκος, ὃς εἶχε λύκου τὸν τρίτον δάκτυλον τοῦ ποδός ἀπὸ τοῦ μεγάλου.

XXI. ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ.

Ἡ Σαμοθράκη τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἐκαλεῖτο Λευκανία, διὰ τὸ λευκὴ εἶναι ὑστερον δὲ, Θρακῶν κατασχόντων, Θρακία. Τούτων δὲ ἐκλιπόντων, ὑστερον ἔτεσιν ἑπτακοσίοις, Σάμιοι κατώκησαν αὐτήν, ἐκπεσόντες τῆς οἰκείας, καὶ Σαμοθράκην ἐκάλεσαν.

XXII. ΜΑΓΝΗΤΩΝ.

Οὔτοι δι' ὑπερβολὴν ἀτυχημάτων πολλὰ ἐκακώθησαν ὄθεν καὶ Ἀρχίλοχός φησι,

Κλαίω θαλασσῶν, οὐ τὰ Μαγνήτων κακά.

Ἴπποτρόφοι δ' εἰσὶν, ὃν τρόπον καὶ οἱ Κολοφώνιοι, πεδιάδα χώραν ἔχοντες.

Φάμις ἀρχῶν ἦν, καὶ τούτου τοὺς υἱοὺς ὡς ἱεροσύλους συνέλαβον θύοντας. Ὁ φασὶ καὶ περὶ Αἴσωπον γενέσθαι καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἐπὶ ἱεροσυλίᾳ διεφθάρη, φιάλης χρυσοῦς φωραθείσης ἐν τοῖς στρώμασιν αὐτοῦ.

XXIII. ΑΘΑΜΑΝΩΝ.

Ἐν τῇ Ἀθαμάνων χώρᾳ γεωργοῦσι μὲν αἱ γυναῖκες, νέμουσι δὲ οἱ ἄνδρες.

XXIV. ΚΥΘΗΡΙΩΝ.

Κυθήριοι ὄψω τυρῶ χρῶνται, καὶ σύκοις· φέ-
ρει γὰρ ἡ νῆσος πολλὰ, καὶ μέλι καὶ οἶνον. Φιλάρ-
γυροι δὲ εἶσι καὶ φιλότονοι.

XXV. ΡΗΓΙΝΩΝ.

Ῥήγιον ᾧκισαν Χαλκιδεῖς οἱ ἀπ' Εὐρύπου διὰ
λιμὸν ἀναστάντες· παρέλαβον δὲ καὶ ἐκ Πελοπον-
νήσου τοὺς Μεσσηνίους, τοὺς ἐν Μακίστῳ τυχόντας
διὰ τὴν ὕβριν τῶν Σπαρτιάδων παρθένων. Καὶ
συνᾶκισαν πρῶτον περὶ τὸν Ἰοκάστου τάφον, ἐνὸς
τῶν Διόλου παιδῶν, ὃν φασιν ἀποθανεῖν πληγέντα
ὑπὸ δράκοντος. Καὶ χρησμὸν ἔλαβον, Ὅπου ἂν ἡ
θήλεια τὸ ἄρῶεν· καὶ ἰδόντες πρῖνῳ περιπεφυκυῖαν
ἄμπελον, τοῦτον εἶναι τὸν τόπον συνῆκαν. Τὸ δὲ
χωρίον, ἐν ᾧ τὴν πόλιν ᾧκισαν, Ῥήγιον ἔκαλεῖτο
ἀπὸ τινος ἐγχωρίου ἥρωος. Πολιτείαν δὲ κατεστή-
σαντο ἀριστοκρατικὴν· χίλιοι γὰρ πάντα διοικοῦ-
σιν, αἵρετοὶ ἀπὸ τιμημάτων. Νόμοις δὲ ἐχρῶντο
τοῖς Χαρώνδου τοῦ Καταναίου. Ἐτυράνησε δὲ
αὐτῶν Ἀναξίλας Μεσσηνίος· καὶ, νικήσας Ὀλύμπια
ἡμιόνοις, εἰστίασε τοὺς Ἕλληνας· καὶ τις αὐτὸν ἐπέ-
σκωψεν εἰπὼν, Οὗτος τί ἂν ἐποίει νικήσας ἵπποις;
Ἐποίησε δὲ καὶ ἐπινίκιον Σιμωνίδης,

Χαίρει' ἀελλοπόδων θύγατρος ἵππων·

Ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι δυναστευτικοὶ παρὰ τοῖς Ῥη-
γίνοις.

XXVI. ΚΟΡΚΥΡΑΙΩΝ.

Κορκυραῖοι Διομήδην ἐπεκαλέσαντο, καὶ τὸν
παρ' αὐτοῖς δράκοντα ἀπέκτεινεν· οἷς καὶ συνεμά-

χησε στόλῳ πολλῶν, εἰς Ἴαπυγίαν ἐλθὼν πολεμοῦσαν πρὸς τοὺς Βρεντησίους, καὶ τιμῶν ἔτυχεν.

XXVII. ΘΡΑΚΩΝ.

Γαμεῖ ἕκαστος τρεῖς καὶ τέσσαρας, εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τριάκοντα· καὶ ὡς θεραπεύονται χρῶνται. Καὶ ἐκ περιόδου σύνεισιν αὐταῖς, καὶ λούει καὶ διακονεῖ. Καὶ πλείσται μετὰ τὴν χρῆσιν χαμαὶ κοιμῶνται. Κὰν δυσχεραίνῃ τις, οἱ γονεῖς ἀποδόντες ὁ ἔλαβον, ἀπεκομίσαντο τὴν θυγατέρα· τιμὴν γὰρ λαμβάνοντες συνάπτουσιν αὐτάς. Καὶ ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρός, ὡσπερ τᾶλλα, οὕτω καὶ τὰς γυναῖκας κληρονομοῦσι.

XXXIII. ΜΙΝΩΩΝ.

Μινῶαν τὴν ἐν Σικελίᾳ, Μακάραν ἐκάλουν πρότερον. Ἐπειτα Μίνως, ἀκούων Δαίδαλον ἐνταῦθα μετὰ στόλου παραγεγονέναι, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Ἄλυκον ποταμὸν, τῆς πόλεως ταύτης ἐκυρίευσεν· καὶ νικήσας τοὺς βαρβάρους, ἀφ' ἑαυτοῦ προσωνόμασεν αὐτὴν, νόμους κρητικούς θεῖς αὐτῇ.

XXIX. ΛΟΚΡΩΝ.

Ἐγένετο Λοκρὸς Ξερόκριτος, τυφλὸς ἐκ γενετῆς ποιητῆς, καὶ Ἐράσιππος.

Παρ' αὐτοῖς ὀδύρεσθαι οὐκ ἔστιν ἐπὶ τοῖς τελευτήσασιν, ἀλλ' ἐπειδὴν ἐκκομίσωσιν, εὐωχοῦνται. Καπηλεῖον οὐκ ἔστι μεταβολικὸν ἐν αὐτοῖς, ἀλλ' ὁ γεωργὸς πωλεῖ τὰ ἴδια.

Ἐὰν ἄλλῳ τις κλέπτων, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύττεται. Ζαλεύκου υἱὸς ἐάλω, καὶ, τῶν Λοκρῶν αὐ-

τὸν ἀφιέντων, οὐχ ὑπέμεινεν, αὐτοῦ δὲ ἓνα καὶ τοῦ υἱοῦ ἓνα ἐξεῖλεν.

Πολέμαρχος ἐπισηκῆσας, τὸν τῶν Κορινθίων ἀπέφυγε στόλον. Καὶ μυθολογοῦσιν, ὅτε καθεύδοι νύκτωρ, τὰς γαλαῖς δάκνειν αὐτὸν, καὶ τέλος διαποροῦντα ἑαυτὸν ἀνελεῖν.

XXX. ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ.

Κατώκισαν δὲ καὶ Κλεωνᾶς Χαλκιδεῖς οἱ ἐν τῷ Ἄθῳ, ἐξαναστάντες ἐξ Ἐλυμνίου, ὡς μὲν μυθολογοῦσιν, ὑπὸ μυῶν, οἱ τὰ τ' ἄλλα κατήσθιον αὐτῶν καὶ τὸν σίδηρον. Νόμος δὲ ἦν Χαλκιδεῦσι μὴ ἄρξαι, μηδὲ πρεσβεῦσαι, νεώτερον ἐτῶν πενήκοντα.

XXXI. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΩΝ.

Ἐν Κεφαλληνίᾳ Προμνήσου υἱὸς ἐκράτησε, καὶ χαλεπὸς ἦν, καὶ ἑορτὰς πλέον δυοῖν οὐκ ἐπέτρεπεν, οὐδ' ἐν πόλει διαιτᾶσθαι πλέον ἡμερῶν δέκα τοῦ μηνός. Τὰς τε κόρας πρὸ τοῦ γαμίσκεσθαι, αὐτὸς ἐγίνωσκεν. Ἀντήνωρ δὲ, λαβὼν ξιφίδιον, καὶ γυναικεῖαν ἐσθῆτα ἐνδυσάμενος εἰς τὴν κοίτην ἀπέκτεινε· καὶ ὁ δῆμος αὐτὸν ἐτίμησε, καὶ ἡγεμόνα κατέστησε· καὶ ἡ κόρη, ὑπὲρ ἧς αὐτὸς εἰσῆει, ἐπικλεῖς ἐγένετο.

Μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἐκ Τυρρῶνιᾶς Ὅμηρος παραβαλεῖν εἰς Κεφαλληνίαν καὶ Ἰθάκην, ὅτε τοὺς ὀφθαλμοὺς λέγεται διαφθαρεῖναι νοσήσας.

XXXII. ΡΟΔΟΣ.

Ῥόδον τὴν νῆσον τὸ παλαιὸν κεκρύφθαι λέγουσιν ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἀναφανῆναι δὲ ὕστερον ξη-

ρανθείσαν. Ἐκαλεῖτο δὲ Ὀφιοῦσσα, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐνόντων ὄφρων.

XXXIII. ΕΦΕΣΟΣ.

Ἐφεσον κληθῆναι φασιν ἀπὸ μιᾶς τῶν Ἀμαζόνων· οἱ δὲ, ἀπὸ τοῦ τὸν Ἡρακλέα ταῖς Ἀμαζόσιν ἐφεῖναι τὰ ἀπὸ Μυκᾶλης ἕως Πιτάνης.

XXXIV. ΦΩΚΕΑ.

Φώκεαν οἱ μὲν ἀπὸ Φώκου ἡγεμόνος ὠνόμασαν, οἱ δὲ, ὅτι φώκην εἰς τὸ ξηρὸν εἶδον ἐκβαίνουσαν.

XXXV. ΚΡΟΤΩΝ.

Κρότωνα ἐξ ἀρχῆς Κρότων ὠκισεν.

XXXVI. ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩΝ.

Ἀκραγαντίνων Φάλαρις ἐτυράνησε, παρανομία πάντας ὑπερβάλλων· οὐ γὰρ μόνον ἐφόνευε πολλούς, ἀλλὰ καὶ τιμωρίας παρανόμοις ἐχρήσατο. Καὶ τοὺς μὲν εἰς λέβητας ζέοντας, τοὺς δὲ εἰς τοὺς κρατῆρας τοῦ πυρὸς ἀπέστελλε, τοὺς δὲ καὶ εἰς χαλκοῦν ταῦρον ἐμβαλὼν κατέκαιεν. Ὅνπερ ὁ δῆμος ἐτιμωρήσατο· ἐνέπρησε δὲ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς φίλους. Μεθ' ὃν Ἀλκμάνης παρέλαβε τὰ πράγματα καὶ μετὰ τοῦτον Ἀλκανδρος προέστη, ἀνὴρ ἐπιεικῆς. Καὶ εὐθύνθησαν οὕτως, ὥς περιπόρφυρα ἔχειν ἱμάτια.

XXXVII. ΙΘΑΚΗΣΙΩΝ.

Κεφάλῳ, μαντευσαμένῳ περὶ παίδων, ὁ θεὸς εἶπεν, ὡς ἂν ἐντύχη θῆλει πρῶτον συγγενέσθαι. Τὸν δὲ περιτυχεῖν ἄρκω· καὶ πλησιάσαντος γενέσθαι γυναῖκα, ἐξ ἧς Ἀρκείσιον φερωνύμως ὠνομασθῆναι λέγεται.

Πορθμεὺς, Παρίας ὄνομα, ληστὰς διεπόρθμευσε, πρεσβύτην αἰχμάλωτον, καὶ πίτταν· καὶ ὠνεῖται τὰυτα παρὰ τῶν ληστῶν, δεηθέντος τοῦ πρεσβύτου. Ἦν δὲ ἐν τῇ πίττῃ κεκρυμμένον χρυσίον. Πλουτήσας οὖν θῦσαι λέγεται τῷ πρεσβύτῃ βοῦν· διὸ καὶ εἰς παροιμίαν ἦλθεν, Οὐδεὶς πώποτε εὐεργέτη βοῦν ἔθυσεν, ἀλλ' ἢ Παρίας.

XXXVIII. ΑΦΥΤΑΙΩΝ.

Δικαίως καὶ σωφρόνως βιοῦσι, καὶ ἀλλοτριῶν οὐ θιγγάνουσιν, ἀνεωγμένων τῶν θυρῶν. Φασὶ δὲ ποτε ξένον προιάμενον οἶνον μὴ ἀνπλαβεῖν, ἐπέδειξαντος αὐτὸν τοῦ πλοῦ, καταλιπεῖν δὲ αὐτὸν ἐν τῇ ἀποστάσει οὐδενὶ παραδόντα, ὕστερον δὲ, κατὰ ἄλλην ἐμπορίαν ἐλθόντα, εὐρεῖν τοῦτον ἄθικτον.

XXXIX. ΙΑΣΕΩΝ.

Τούτοις οὐκ ἐξῆν ἐν γάμοις πλείους ἐστιᾶν δέκα, καὶ γυναικῶν ἴσων, οὐδὲ γάμον ποιεῖν πλέον ἡμερῶν δύο. Ἐπεσκόπουν δὲ καὶ τοὺς ὀρφανούς, ὅπως παιδεύονται, καὶ τὰς οὐσίας αὐτοῖς ἀπεδίδοσαν εἴκοσι ἐτῶν γινομένοις.

XL. ΙΚΑΡΟΣ.

Ἴκαρος ἢ νῆσος Ἰχθυοῦσσα ἔκαλεῖτο, διὰ τὸ κάλλος τῶν ἐν αὐτῇ γινομένων ἰχθύων· πρὸς ἣν Ἴκαρος παρέβαλεν, ἀφ' οὗ καὶ τοῦνομα ἔσχεν. Ὁ δὲ μῦθος περὶ αὐτὸν ἀπὸ Κρήτης φησὶν ἐλθεῖν· οἱ δὲ, ἀποδράντα μετὰ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τριήρων, διὰ τὸ δεῖξαι τὴν εἰς Λαβύρινθον εἴσοδον τῷ Θησεῖ.

XLI. ΑΡΓΙΛΟΣ.

Ἄργιλον τὸν μῦν καλοῦσι Θραῖκες· οὗ ὄφθιντος, πόλιν κατὰ χρησμόν ἔκτισαν, καὶ Ἄργιλον ἠνόμασαν.

XLII. ΘΕΣΠΙΕΩΝ.

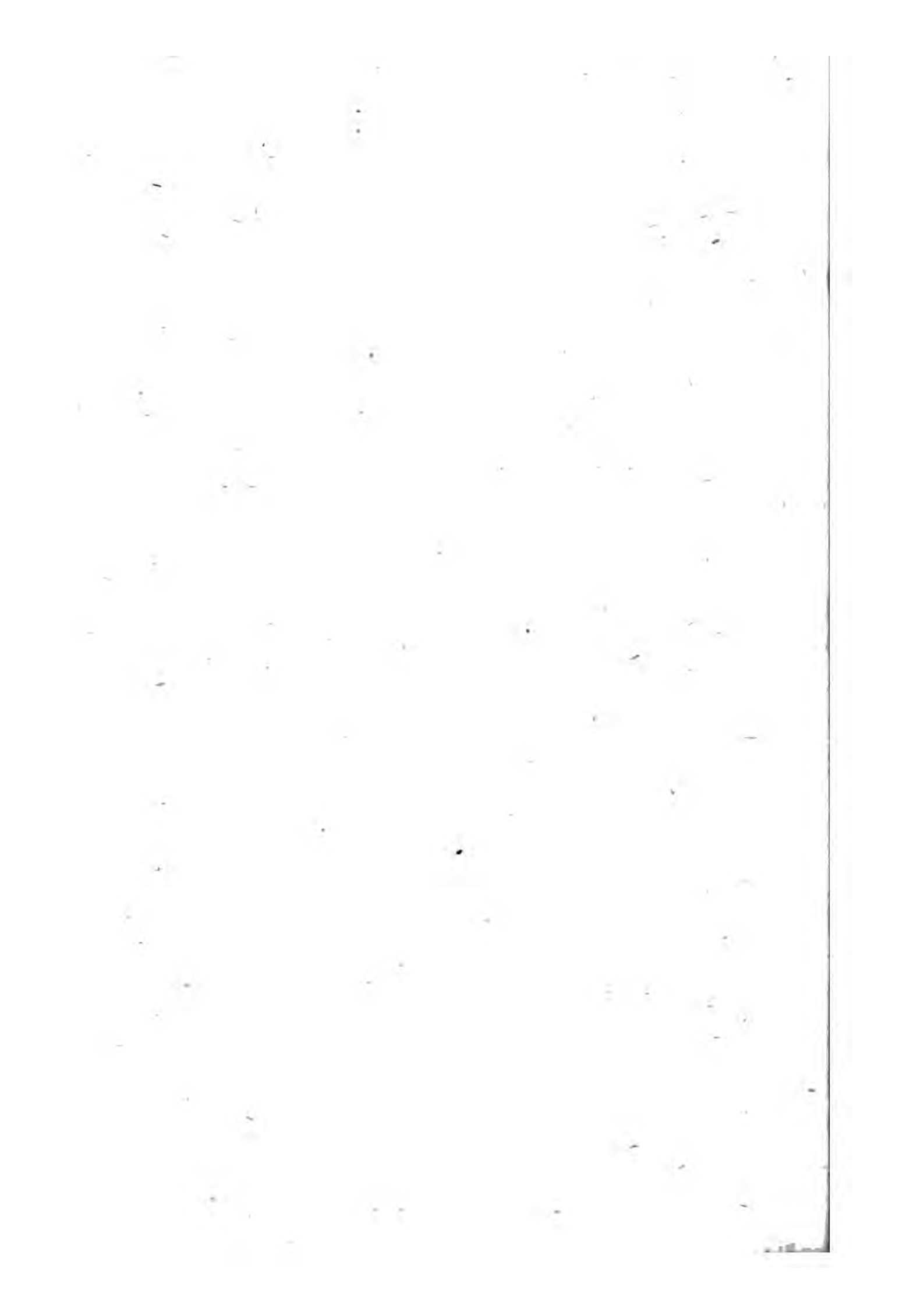
Παρά Θεσπιεῦσιν αἰσχρὸν ἦν τέχνην μαθεῖν, καὶ περὶ γεωργίαν διατριβεῖν· καὶ διὰ τοῦτο πένητες οἱ πλείους ἦσαν, καὶ Θηβαίοις, οἷσι φειδωλοῖς, πολλὰ ὤφειλον.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ.

---

³ **ΟΤΙ** Σαρδανάπαλος Ἀσσυρίων ἐβασίλευσεν, ἀπό τε Νίνου καὶ Σεμιράμεως τὴν βασιλείαν παραδεξάμενος, οἴκησιν ἔχων ἐν Νίνῳ, ἔνδον τὸ σῦμπαν ἐν τοῖς βασιλείοις διατρέβων, ὄπλων μὲν οὐχ ἄπτόμενος, οὐδ' ἐπὶ θήραν ἐξιὼν, ἄσπερ οἱ πάλαι βασιλεῖς, ἐγχερόμενος δὲ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπογραφόμενος, πρὸς τε τὰς παλλακίδας ἀμιλλώμενος περὶ κάλλους καὶ ἐμπλοκῆς, τὸ τε σῦμπαν γυναικείῳ ἤθει χρώμενος. Κατὰ δὲ τὰ πρότερον συντεταγμένα, ἐπὶ τὰς θύρας αὐτῶ παρῆσαν οἱ τε ἐκ τῶν ἄλλων ἔθνῶν Σατραπάι, ἄγοντες τὰς τε εἰρημένας δυνάμεις, καὶ δὴ Ἀρβάκης ὁ Μήδων ὑπαρχος, ἀνὴρ τὸν τε βίον σώφρων, καὶ πραγμάτων, εἰ δὴ τις ἄλλος, ἔμπειρος, τετριμμένος τε ἐν κυνηγεσίοις καὶ πολέμοις, καὶ πολλὰ μὲν πάλαι γενναῖα ἐξειργασμένος, πλείω δ' ἔτι καὶ μείζω τότε διανοούμενος. Οὗτος ἀκηκοὺς τὸν τε βίον καὶ τὰ ἤθη, οἷς χρῆται ὁ βασιλεὺς, εἰς νοῦν ἐνεβάλετο καὶ ἐνεθυμήθη ἄρα,

ὅτι ἀπορία γενναίου ἀνδρός οὗτος ἔχει τὰ τῆς Ἀσίας κράτη· καὶ βουλήν συντίθεται περὶ τῆς ὅλης ἀρχῆς.

Ὅτι ἐπὶ Ἀρταίου τοῦ βασιλέως Μήδων, τοῦ διαδόχου Σαρδαναπάλου τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως, ἦν ἐν Μήδοις τότε κατὰ τε ἀνδρείαν καὶ ῥώμην δοκιμώτατος Παρσώνδης, παρὰ τε βασιλεῖ μάλιστα ἐπαινούμενος καὶ ἐν Πέρσαις, ὅθεν ἦν γένος, ἐπὶ τε εὐβουλία καὶ κάλλει σώματος. Δεινὸς δὲ καὶ θῆρας αἰρεῖν, ἐν σταδία τε μάχῃ καὶ ἀπὸ ἄρματος καὶ ἵππου μάχεσθαι. Οὗτος ὄσων Νάναρον τὸν Βαβυλώνιον διαπρεπεῖ κόσμῳ χρώμενον ἀμφὶ τὸ σῶμα, καὶ ἐλλόβια ἔχοντα, καὶ κατεξυρημένον εὖ μάλα, γυναικώδη τε καὶ ἀναλκιν, ἔπειθεν Ἀρταῖον ἀφελῆσθαι αὐτὸν τὴν ἀρχὴν καὶ ἑαυτῷ δοῦναι, δυσχεραίνων σφόδρα τὸν ἄνθρωπον. Ὁ δὲ ὠκνεὶ συγχέας τὰ συγκείμενα ὑπ' Ἀρβάκεω ἀδικεῖν τὸν Βαβυλώνιον. Ἐπεὶ δὲ δις καὶ τρίς ὁ Παρσώνδης ἐνέτυχεν Ἀρταίῳ, καὶ ταῦτόν ἤκουσεν, ἠσύχαζεν· οὐ μὴν τὸν Νάναρον ἔλαθεν. Αἰσθόμενος δ' ἐκεῖνος τὴν γνώμην τῶν ἀνδρῶν, μεγάλα δῶρα τοῖς ἑαυτοῦ ὑπέσχετο καπήλοις, εἴ τις αὐτῷ Παρσώνδην συλλαβῶν ἄγοι· ἔπονται δ' οὗτοι πολλοὶ τῷ βασιλέως στρατῷ. Καί ποτε κατὰ δαίμονα κυνηγετῶν ὁ Παρσώνδης ἐλαύνει πόρρω ἀπὸ τοῦ βασιλέως εἰς τι πεδίον οὐχ ἑκάς Βαβυλώνος. Τοὺς δὲ θεράποντας εἰς τὴν πλησίον ὕλην τρέψας, ἐκέλευσε βοῆ τε καὶ ἀλαλητῷ χρῆσθαι, ὥς δὴ τὰ θηοῖα σοβήσων εἰς τὰ πεδία· καὶ πολλοὺς

μὲν ὄς ἀγρίους, πολλοὺς δ' ἐλάφους αἰρεῖ. Τέλος
 δ', ὄνον ἄγριον διώκων, ἐπὶ πλεῖστον ἀποσπᾶται
 τῶν ἑαυτοῦ, καὶ μόνος ἐλαύνων ἦκεν εἰς τὴν Βαβυ-
 λωνίαν, ἐνθα ἦσαν οἱ κάπηλοι ἀγοράς εὐτρεπίζοντες
 τῷ βασιλεῖ· οὓς θεασάμενος ὑπὸ δίψους πιεῖν ἤτει.
 Οἱ δ' ἄσμενοι ἰδόντες Παρσώνδην, προσίασιν αὐτῷ,
 πιεῖν τ' ἐνέχεον, καὶ τὸν ἵππον δεξάμενοι, ἀριστᾶν ἐκέ-
 λευσαν. Ὁ δὲ, οἷα πανημέριος θηρῶν, οὐκ ἀηδῶς
 ἤκουσεν, ἐκέλευσέ τε ἀποπέμψαι βασιλεῖ τὸν ὄνον,
 ὃν κατέλαβε, καὶ τοῖς ἀνὰ τὸν δρυμὸν οἰκέταις φρά-
 σαι, ἐνθα εἶη. Οἱ δὲ, πάντα ποιήσειν ὑποσχόμενοι,
 κατακλίνουσι τὸν Παρσώνδην. καὶ δαῖτα παρέθε-
 σαν παντοίαν, οἶνόν τε ἡδιστον πίνειν ἐπέχεον, ἀ-
 κρατέστερον ἐπίτηδες, ὡς μεθυσθεῖη. Καὶ ἐπεὶ ἄ-
 δην εἶχεν, ὃ μὲν ἤτει τὸν ἵππον, ὡς ἀπίοι ἐπὶ τὸ βα-
 σιλέως στρατεύμα· οἱ δὲ γυναῖκας εὐπρεπεῖς παρα-
 γαγόντες, ἐδείκνυόν τε αὐτῷ καὶ ἐκέλευον κοιμη-
 θεῖντα αὐτόθι, καὶ εἰς νύκτα χρησάμενον αὐταῖς,
 ἔωθεν ἀπιέναι. Ὁ δὲ, εὐπρεπεῖς γυναῖκας ὄρων,
 ἔμεινέ τε καὶ ἠϋλίσατο. Καὶ τὰ μὲν διὰ τὴν συνου-
 σίαν, τὰ δὲ διὰ τὸν κόπον, ὕπνος αὐτὸν ἔλαβεν. Οἱ
 δ', ἀναστήσαντες τὴν παρακοιμωμένην γυναῖκα, πολ-
 λοὶ ἅμα ἐπιπεσόντες, συνέδησαν τὸν ἄνθρωπον, καὶ
 ἐπὶ Νάναρον ἐκόμισαν. Ὁ δ', ὡς εἶδεν αὐτὸν (ἤδη
 δὲ ἀνένηψεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ἵνα ἦν κακοῦ),
 ἤρετο, Ἄρα, ὦ Παρσώνδη, κακὸν τι ὑπ' ἐμοῦ πάλαι
 ἔπαθες, ἢ αὐτὸς, ἢ τῶν σῶν τις; Ὁ δὲ οὐκ ἔφη. Τί
 δὲ, πείσεσθαι προσεδόκησας; Οὐκ ἔγωγε, εἶπεν. Τί
 οὖν αὐτὸς ἀδικίας ἤρξας εἰς ἐμέ, ἀνδρόγυνόν τε κα-

λῶν, καὶ βασιλείαν τὴν ἐμὴν αἰτῶν παρὰ Ἀρταίου, ὡς δῆτα οὐδενὸς ἀξίου αὐτὸς γενναῖος ὢν; Πολλὴ δὲ χάρις Ἀρταίῳ οὐ πεισθέντι τὴν ὑπ' Ἀρβάκω δεδομένην ἡμῖν ἀρχὴν ἀφελέσθαι. Διὰ τί δῆτα ταῦτ' ἐποίεις, ὦ κακὴ κεφαλὴ; Ὁ δὲ, οὐδὲν ὑποθωπεύσας, εἶπεν, Ὡμην αὐτὸς ἀξιώτερος εἶναι τοῦτο τὸ γέρας ἔχειν, ἀνδρειότερός τε ὢν καὶ ὠφελιμώτερος βασιλεῖ ἢ σὺ ὁ κατεξυρημένος τε καὶ καθυπεστιβισμένος τῷ ὀφθαλμῷ, ψιμιθίῳ δὲ τὸ χροῶμα ἐναλειφόμενος. Καὶ ὅς, Εἴτ' οὐκ αἰσχύνῃ, ἔφη, σὺ ὁ τηλικούτος ὑπὸ τοῦ χείρονος συνειλημμένος, ἐπειδὴ γαστροῦς ἦτιων καὶ αἰδοίων ἐγένου; Ἄλλ' ἐγὼ σε, ἔφη, θήσω γυναικῶν ἀπαλώτερον καὶ λευκότερον τὴν χροιάν οὐ πολλοῦ χρόνου. Καὶ ἐπώμοσε τὸν τε Βῆλον καὶ τὴν Μύλιττα· οὕτως γὰρ τὴν Ἀφροδίτην καλοῦσι Βαβυλώνιοι. Καὶ ἅμα καλέσας τὸν εὐνοῦχον, τὸν τὰς μουσουργοῦς πεπιστευμένον, Τοῦτιον, ἔφη, ἀπαγε, καὶ ξυρήσας τὸ ὅλον σῶμα, καὶ κισηρίσας πλὴν κεφαλῆς, δις τῆς ἡμέρας λοῦε, καὶ σμῆχε ἀπὸ λεκίθου, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπογραφέσθω, καὶ τὰς κόμας ἐμπλεκέσθω, ὥσπερ αἱ γυναῖκες· μανθανέτω δὲ ἀδειν καὶ κιθαρίζειν καὶ ψάλλειν, ἵνα μοι μετὰ τῶν μουσουργῶν λειτουργῇ, γυναικὶ ὁμοιωμένος, μεθ' ὧν καὶ δίαιταν ἔξει, λεῖος ὢν τὸ σῶμα, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν αὐτὴν καὶ τὴν τέχνην ἔχων. Ταῦτα εἰπόντος, ὁ εὐνοῦχος παραδεξάμενος τὸν Παρσώνδην, κατεξύρησέ τε ὅλον πλὴν κεφαλῆς, καὶ τὰ προσταχθέντα ἐδίδασκε, καὶ ἐσκιατράφει, λούων ἐκάστης ἡμέρας δις, καὶ λεαίνων, ὁμοδίαιτόν τε

ποιῶν ταῖς γυναῖξιν, ὡσπερὶ ὁ δεσπότης προσέταξε. Καὶ οὐ πολλοῦ χρόνου γίνεται ἄνθρωπός τε λευκός καὶ ἀπαλός καὶ γυναικώδης, ἥδ' ἐτε καὶ ἐκιδάριζε πολὺ κάλλιον τῶν μουσουργῶν οὐδείς τε ἂν ἰδὼν αὐτὸν λειτουργοῦντα ἐν συμποσίῳ Νανάρω, οὐχὶ γυναῖκα ὑπέλαβε, καὶ πολὺ γε ἐκείνων εὐπρεπέστερον, μεθ' ὧν ἐκάστοτε ἐλειτούργει. Βασιλεὺς δὲ ὁ Μήδων Ἀρταῖος, ἐπειδὴ πάντη μαστεύων Παρσώνδην ἐξέκαμε, καὶ δῶρα προτείνων, εἴ τις αὐτὸν ἀνεύροι ἢ ζῶντα ἢ τεθνεῶτα, ὑπέλαβέ που ἐν κυνηγεσίῳ ὑπὸ λέοντος, ἢ ἄλλου του θηρίου, καταβεβρωῖσθαι, καὶ μεγάλως ἐπ' αὐτῷ ἠνιάτο, ἅτε ἀνδρειοτάτῳ ὄντι. Ὡς δ' ἐπὶ ἔτη ἐγένετο αὐτῷ τοιαύτην δίαιταν ἔχοντι ἐν Βαβυλῶνι, τῶν εὐνούχων τινὰ ὁ Νάναρος μαστιγοῖ τε χαλεπῶς, καὶ τὸ σῶμα αἰκίζεται. Καὶ αὐτὸν ὁ Παρσώνδης, μεγάλαις ἐλπίσιν ἐπάρας, ἀναπείθει παρὰ τὸν Ἀρταῖον εἰς Μήδους ἀποδράναι, καὶ πάντα φράσαι τὰ περὶ αὐτὸν βασιλεῖ, ὡς ζῆ τε, καὶ λελώβηται, μετὰ μουσουργῶν δίαιταν ἔχων, Παρσώνδης ὁ σὸς φίλος ἐκεῖνος ὁ πολεμιστήριος. Καὶ ἐπειδὴ ταῦτ' ἔφρασεν ὁ εὐνούχος βασιλεῖ, ἦσθη τε ἅμα, καὶ μέγα στενάξας εἶπε, Φεῦ λώβης ἀνδρός ἀγαθοῦ, πῶς ἠνέσχετο ὁ Παρσώνδης, ὃν ἐγὼ οἶδα, θηλυνόμενος τὸ σῶμα ὑπὸ ἐχθροῦ; Καὶ ἅμα πέμπει τινὰ τῶν πιστοτάτων ἀγγαρον παρὰ τὸν Βαβυλώνιον (οὕτω γὰρ ἐκάλουν τοὺς βασιλέως ἀγγέλους). Ὁ δὲ Νάναρος ἀφικομένῳ τῷ ἀγγάρῳ, καὶ ἀπαιτοῦντι Παρσώνδην, ἔξαρκος γενόμενος, οὐδαμοῦ ἔφη ἐκεῖνον ἐωρακέναι, ἐξ ὅτου ἀφανῆς ἐγένετο. Ὡς

δὲ ταῦτα ἤκουσεν Ἀρταῖος, ἕτερον ἔπεμψεν ἄγγαρον
 πολὺ μείζω τοῦ προτέρου καὶ δυνατώτερον· ἐπέ-
 στειλέ τε ἐν διφθέρα, ῥίψαντα τὴν Βαβυλωνίαν ἀ-
 πάτην, ὀπίσω ἀποπέμπειν τὸν ἄνδρα παρ' ἑαυτὸν,
 ὃν ταῖς μουσουργοῖς τε καὶ εὐνούχοις παρέδωκεν, ἢ
 ὅτι τὴν κεφαλὴν αὐτὸς οὐχ ἔξει. Ταῦτα ἔγραψε,
 καὶ ἅμα ἐκέλευσε τῷ ἀνδρὶ, εἰ μὴ παραδῶ Νάναρος
 τὸν Παρσώνδην, λαβόμενον τῆς ζώνης ἄγειν αὐτὸν
 ἐπὶ θανάτῳ. Ἀφικομένου δὲ τοῦ δευτέρου ἄγγαρου
 εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ταῦτα ἀπαγγείλαντος, ὁ Νάνα-
 ρος, δείσας περὶ τῆς ψυχῆς, παραδώσειν τε ὑπέσχε-
 το τὸν ἄνθρωπον, καὶ προσέτι, ἀπολογούμενος τῷ
 ἄγγαρω, πείσειν ἔφη βασιλέα, ὡς δικαίως μετήλθεν
 ἄνδρα ἄρξαντα μεγάλης ἀδικίας εἰς ἑαυτὸν· πεπον-
 θέναι γὰρ ἂν αὐτὸς ἔπ' ἐκείνου χαλεπώτερα, εἰ μὴ
 βασιλεὺς ὁ δεσπότης αὐτοῦ ὑπερέσχε τὴν δεξιάν.
 Ἐκ τούτου ἐπὶ πότον ἐτράπετο καὶ συνουσίαν, ἐ-
 στιῶν τὸν ἄγγαρον. Καὶ, τοῦ δείπνου παρακειμέ-
 νου, εἰσεληλύθεσαν αἱ μουσουργοὶ, ἑκατὸν καὶ πεν-
 τήκοντα γυναῖκες, μεθ' ὧν ἦν καὶ Παρσώνδης. Καὶ
 αἱ μὲν ἐκιθάριζον, αἱ δ' ἠΰλουν, αἱ δὲ ἔψαλλον, ἐν
 πάσαις δὲ διέπρεπε μάλιστα Παρσώνδης καὶ κάλλει
 καὶ τέχνῃ, γυνὴ καὶ αὐτὸς νομιζόμενος. Καὶ, ἐπει-
 δὴ δείπνου ἄδην εἶχον, ἤρατο ὁ Νάναρος τὸν ἄγγα-
 ρον, ἥτις αὐτῷ δοκεῖ πασῶν προφέρειν εὐμορφία τε
 καὶ εὐμουσία. Ὁ δ', οὐδὲν μελλήσας, ἔφη ἐκείνην,
 Παρσώνδην δεικνύς. Καὶ ὁ Νάναρος, κροτήσας τῷ
 ἄγγαρω, ἐγέλα ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ εἶπε, Ταύτην
 ἄρα καὶ βούλει ἔχων εἰς νύκτα ἀναπαύεσθαι; Ὁ

δὲ, Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Ἄλλ' οὐ δώσω, εἶπεν ὁ Νάναρος. Τί οὖν, ἔφη ὁ ἄγγαρος, ἐμοῦ πυνθάνη; Μικρὸν δὲ διαλιπὼν, Οὗτός ἐστιν, ἔφη, Παρσώνδης, ἐφ' ὃν ἤκεις. Ἀπιστοῦντος δ' ἐκείνου, ὤμοσε. Καὶ ὁ ἄγγαρος, Θαῦμά μ' ἔχει, ἔφη, ὅπως ζῆν ὑπέμεινε γυναικιζόμενος ἀνὴρ ἄλκιμος, καὶ οὐ διεχρήσατο ἑαυτὸν, εἰ μὴ καὶ ἄλλους ἐδύνατο· πῶς δὲ ταῦτ' ἀνέξεται ὁ δεσπότης ἀκούσας; Ὁ δὲ Νάναρος εἶπεν, Ἐγὼ θραδίως αὐτὸν ἀναδιδάξω, ὡς οὐδὲν ἀδικῶ. Τότε μὲν δὴ τοιαῦτα διελέγοντο, καὶ ἐκοιμήθησαν. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἐνθὺς ὁ Βαβυλώνιος εἰς ἀρμάμαξαν Παρσώνδην ἀποπέμπεται σὺν τῷ ἀγγάρῳ. Ἐπεὶ δ' ἤκον εἰς Σοῦσα, ἐνθα ἦν ὁ βασιλεὺς, δείκνυσιν αὐτῷ ὁ ἄγγαρος τὸν ἄνδρα. Καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὁ Ἀρταῖος ἐν ἀγνοίᾳ γενόμενος, ἐπειδὴ ἑώρα ἀντ' ἀνδρὸς γυναικα γεγονότα, Ὡ ταλαίπωρε, ἔφη, πῶς ὑπέμεινας ὧδε λῶβηθῆναι, καὶ οὐ πρότερον ἀπέθανες; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Ἡ τοι ἀνάγκη, ὦ δέσποτα, καὶ θεῶν λέγεται κρείττων ὑπάρχειν. Ἐγὼ δὲ ἔτλην καὶ ἐκ τοιῶνδε παθημάτων ζῶν, ἵνα ἅμα μὲν σε ἐγγένοιτό μοι θεωρῆσαι, ἔπειτα δὲ Νάναρον τιμωρησασθαι διὰ σοῦ, ἅπερ ἐμοὶ οὐκ ἂν ὑπῆρξε τετελευτηκότι· ἀλλὰ μὴ με, ἔφη, δέσποτα, ψεύσῃ τῆς ἐτέρας ἐλπίδος, ἀλλὰ μοι τὴν δίκην ἀπόδος παρὰ ἀνδρὸς κακοῦ. Καὶ ὁ Ἀρταῖος ὑπέσχετο, ἐπειδὴν εἰς Βαβυλῶνα ἀφίκηται. Οὐ πολλοῦ δὲ χρόνου ὅ, τε Παρσώνδης ἀπέλαβε τὴν ἀνδρείαν φύσιν, καὶ ὁ βασιλεὺς ἀφίκετο εἰς Βαβυλῶνα· κατεβοῦτό τε ὁσημέραι ὑπ' αὐτοῦ, ὅπως τιμωρήσεται τὸν Νάναρον. Καὶ ὅς

ἦκε παρὰ βασιλέα, καὶ ἔφη δίκαια ποιῆσαι. Πρῶτος γὰρ ἐκεῖνος, οὐθὲν κακὸν παθὼν, ἐμὲ διέβαλεν, ἔφη, παρὰ σοι, ὡς με κτείνειάς τε καὶ τὴν τῆς Βαβυλῶνος ἀρχὴν αὐτῷ δοίης. Ἄρταϊος δὲ ἔφη δικαιοτέρα Παρσώνδην αἰτεῖσθαι· χρῆναι γὰρ μὴ σαυτῷ δικάζειν, μηδὲ τοιαύτας ἐξευρίσκειν δίκας, ἀλλὰ ἐμοὶ ἐπιτρέπειν τὴν κρίσιν· τέλος δέ σοι ἐς δεκάτην ἐξοίσω ἡμέραν τό σοι πρόπον. Ὁ δὲ Νάναρος, ταῦτα ἀκούσας, ἐν δεινῷ φόβῳ ἦν καὶ ἐπὶ Μιτραφέρην καταφεύγει, ὃς ἦν τῶν εὐνοῦχων δυνατώτατος, καὶ ὑπισχνεῖτο αὐτῷ χρυσοῦ τάλαντα δέκα, καὶ φιάλας χρυσοῦς δέκα, καὶ ἀργυροῦς διακοσίας, καὶ ἀργυροῦ νομίσματος τάλαντα ἑκατὸν, καὶ ἄλλας ἐσθῆτας πολυτελεῖς, βασιλεῖ δὲ χρυσοῦ μὲν τάλαντα ἑκατὸν, καὶ φιάλας χρυσοῦς ἑκατὸν, ἀργυροῦς δὲ τριακοσίας, ἀργυροῦ δὲ νομίσματος τάλαντα χίλια, ἐσθῆτάς τε παμπληθεῖς, καὶ ἄλλα πολλὰ καλὰ δῶρα, εἰ τὴν ψυχὴν αὐτῷ ἐξαιτήσῃ καὶ τὴν Βαβυλῶνος βασιλείαν παρὰ Ἄρταίου. Καὶ ὁ εὐνοῦχος ὄχετο παρὰ βασιλέα, καὶ πολλὰ δεηθεὶς, ἅτε ὢν τιμῆς τῆς πρώτης, εἶπεν, ὅτι οὐκ εἶη θανάτου ἄξιος ὁ ἀνὴρ· οὐ γὰρ κτείνειε Παρσώνδην, ἀλλὰ ὑβρισθεὶς καὶ δεινὰ παθὼν ἀνθυβρίσειεν. Εἰ δὲ καὶ θανάτου εἶη ἄξιος, ἐμοὶ, ὦ δέσποτα, δός, ἔφη, τὴν χάριν ταύτην καὶ τὴν παραίτησιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Δώσει δὲ ὁ ἀνὴρ σοὶ μὲν τῷ δεσπότη πολὺν χρυσόν τε καὶ ἀργυρον, Παρσώνδῃ δὲ, ποιῆν ὡς ἔδρασεν, ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου. Πείθεται τούτοις ὁ βασιλεὺς, καὶ τοῦτο τὸ τέλος ἐκπέμπει Νανάρωι. Καὶ

ὁ μὲν προσεκύνησε· Παρσώνδης δὲ, κινῶν τὴν κεφαλὴν, "Ολοίτο, ἔφη, ὁ πρῶτος χρυσὸν ἐξευρὼν εἰς ἀνθρώπων γένος· διὰ τοῦτο γὰρ ἐγὼ νῦν γέλως γέγονα ἀνδρὶ Βαβυλωνίῳ. Καὶ ὁ εὐνοῦχος, αἰσθόμενος αὐτὸν βαρέως φέροντα, "Ω' γὰρ θὲ, ἔφη, παῦσαι ὀργιζόμενος, καὶ μοι πείθου, φίλος τε γίνου Νανάρῳ· ταῦτα γὰρ δεσπότης βούλεται. Ὁ δὲ Παρσώνδης καιρὸν ἐτήρει ἀμύνασθαι, εἰ δύναίτο, τὸν τε εὐνοῦχον καὶ Νάναρον, καὶ εὔρε, καὶ ἡμύνατο.

"Οτι ὁ Στραυγαῖος, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Μαρμάρεω τοῦ Σακῶν βασιλέως, εἶχετο ἔρωτι Ζαριναίας σιγῇ πάλαι· κακείνη δὲ αὐτοῦ. Καὶ ἐπεὶ πλησίον γίνεται ὁ ἀνὴρ Ῥωξανάκης τῆς πόλεως, ἔνθα Σάκαις τὸ βασίλειον ἦν, ὑπήντησεν αὐτῷ Ζαριναία, καὶ θεασαμένη σὺν πολλῇ χαρᾷ ἐδεξιοῦτό τε αὐτὸν, καὶ ἐφίλησε πάντων ὀρώτων, εἰς τε τὸ ἄρμα αὐτοῦ μετενέβη, καὶ διαλεγόμενοι ἦκον εἰς τὸ βασίλειον. Ῥποδέχεται δὲ ἡ Ζαριναία καὶ τὴν ἐπομένην αὐτῷ στρατιὰν λαμπρότατα. Ἐκ τούτου εἰς τὴν αὐτοῦ καταγωγὴν Στραυγαῖος ἀπελύετο, ὑποστενάζων διὰ τὸν Ζαριναίας ἔρωτα. Οὐ καρτερῶν δὲ κοινοῦται τῷ πιστοτάτῳ τῶν εὐνοῦχων, οἱ συνείποντο. Ὁ δὲ οἷα δὴ θαρρόντας αὐτὸν, παρήνει τὴν πολλὴν ἀτολμίαν ῥίψαντα, αὐτῇ εἰπεῖν Ζαριναία. Καὶ ὅς, πεισθεῖς, ἀναπηδήσας ᾤχετο παρ' αὐτήν· ἀσμένως δὲ ἐκείνης παραδεξαμένης αὐτὸν, πολλὰ διαμελλήσας καὶ στενάξας, καὶ μεταβαλὼν τὸ χρῶμα, ἐτόλμη-

σεν ὁμως, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, ὡς δὲ ἔρωτος εἶη σφοδροῦ καιόμενος τῷ πόθῳ αὐτῆς. Ἡ δὲ, πρῶτως μάλα ἀναινομένη, καὶ ἑαυτῇ ἔφη τὸ πρᾶγμα ἐπαισχὲς εἶναι καὶ βλαβερόν, καὶ κείνῳ πολὺ αἴσχιον καὶ βλαβερώτερον, γυναῖκα ἔχοντι Ροιταίαν τὴν Ἀστιβάρα θυγατέρα, ἣν ἀκούειν πολὺ καλλίω καὶ αὐτῆς εἶναι καὶ ἄλλων πολλῶν γυναικῶν. Δεῖν οὖν αὐτὸν μὴ πρὸς πολεμίους μόνον ἀνδρίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ τοιαῦτα, ἐπειδὴν τι προσπέση τῇ ψυχῇ καὶ μὴ βραχείας τέρψεως χάριν, ἣν καὶ ἐκ παλλακίδων οἷόν τ' ἔχειν, τὸν πολὺν ἀνιᾶσθαι χρόνον, εἰ αἴσθοιτο Ροιταία. Τοῦτ' οὖν μεθέντι ἔφη ἄλλό τι αἰτεῖσθαι οὐδενὸς γὰρ ἀτυχήσειν παρ' αὐτῆς. Ὁ μὲν δὴ, τοιαῦτα εἰπούσης, ἐπὶ πολὺ ἤσυχος ἦν, αὐθις δ' ἀσπασάμενος αὐτὴν ἀπέρχεται, καὶ ἐν πλείονι ἀθυμία ἦν, πρὸς τε τὸν εὐνοῦχον ᾠδύρετο. Τέλος δὲ γράψας εἰς διφθέραν ἐξώρκωσε τὸν εὐνοῦχον, ἐπειδὴν αὐτὸν διαχρήσεται, μηδὲν προκατεϊπόναι, τὴν διφθέραν ἀποδοῦναι Ζαριναία. Ἐγένετο δὲ, „Στραυγαῖος Ζαριναία λέγει τάδε, Ἐγὼ μὲν σε ἔσωσά τε, καὶ τῶν νῦν παρόντων ἀγαθῶν αἴτιος γέγονα· σὺ δὲ με ἀπέκτεινας, καὶ πάντων ἀνόνητον πεποίηκας. Εἰ μὲν οὖν σοι ταῦτα πέπρακται δικαίως, σὺ τε πάντων τύχοις τῶν ἀγαθῶν, καὶ εἶης μακαρία· εἰ δὲ ἀδίκως, σὺ τε τοῦ αὐτοῦ πάθους ἔμοθ' πεῖραν λάβοις· σὺ γὰρ μοι παρήνεσας τοιοῦτον γενέσθαι.“ Ταῦτα γράψας ὑπὸ τῷ προσκεφαλαίῳ τίθησι, καὶ εἰς ἄδου ἀπὸ ἀνδρείως, τὸ ξίφος ἦται. Ὁ δὲ εὐνοῦχος . . .

(Λείπουσι δύο σελίδες.)

..... εἴτε Βελλεροφόντης, εἴτε τὸ θηρίον ἀποθάνοι. Κτείνει δ' οὖν τὴν Χίμαιραν ὁ Βελλεροφόντης, καὶ τὴν Λυκίαν ἐλευθεροῖ τῶν φόβων. Ἄγασθεις δ' αὐτοῦ τὸ γενναῖον Ἀμφιάναξ, τὴν τε θυγατέρα ἔδωκε καὶ τὴν βασιλείαν ἔχειν. Μετὰ δὲ ταῦτα, Σθενεβοίας ἀπαγξαμένης, ἀνάπυστος ὁ ἔρωσ ἐγένετο, καὶ ἡ Βελλεροφόντου δικαιοσύνη καὶ ὁ Προῖτος αὐτῶ ὑπέχειν δίκας ἔτοιμος ἦν.

Ἔστι οἱ Ἀργοναῦται πλείοντες ἐπὶ Κόλχους, ἐπεὶ ἐγένοντο ἐν Δήμῳ ὑπὸ γυναικῶν τότε οἰκουμένη, ἧς Ἐπιπύλη ἐβασίλευεν (οἱ δὲ ἄνδρες ἤδη κατέλιπον τὰς γυναῖκας ὑπὸ ζηλοτυπίας, ὅτι ταῖς Θρηήσσαις ἐμίγνυντο καταλιμπάνοντες ταύτας), ἔρχεται εἰς λόγους Ἰάσωνι Ἐπιπύλη καὶ δῶρα δοῦσα ἔπεισεν αὐτῇ συγκοιμηθῆναι, καὶ τοὺς ἄλλους πείσαι ταῖς λοιπαῖς συνευῆσθαι, ὡς ἂν ἐγγεννήσειαν παῖδας ἐξ αὐτῶν. Ὁ δὲ ἐπείσθη, καὶ συγγίνονται ταῖς Αἰθιοπίαις οἱ Ἀργοναῦται καὶ ἡ Ἐπιπύλη παῖδα ἔσχεν Εὐνεον. Καὶ μέναντες ὀλίγον χρόνον, πάλιν ὄχοντο.

Ἔστι μετὰ τοὺς γάμους Ἥρακλῆς, εἴτε χολῆς ζεσάσης, εἴτε ἄλλῳ τρόπῳ παραφρονήσας, καὶ μανεῖς, κτείνει μὲν δύο τῶν Ἰφικλέους παιδῶν τὸν γὰρ πρεσβύτατον Ἰόλαον ὁ πατήρ ἐξήρπασε· κτείνει δὲ τοὺς Μεγάρους υἱεῖς, ὧν τὸν νεώτατον, ἐπιμαστίδιον ὄντα, ἀποσπάσας βίᾳ τῆς μητρὸς, ὀλίγου ἐδέησε Με-

γάραν ἀποκτεῖναι ἀντεχομένην τοῦ παιδός, εἰ μὴ καὶ ταύτην ἐρρύσατο ἐπελθὼν Ἴφικλῆς. Μετ' οὐ πολὺ δὲ ταῦτα δράσας, ἔννοους ἐγένετο καὶ ἐσωφρόνισεν, ἐκλιπεῖν τε διανοεῖτο τὰς Θήβας, ἀχθόμενος ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. Ἴφικλῆς δὲ καὶ Λικύμνιος παρεκάλουν αὐτὸν ἀπενιαυτίσαντα, ὡς νόμος ἐστίν, ἔξω, καὶ καθηράμενον ἐπανελθεῖν εἰς Θήβας, καὶ οἰκεῖν. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθον, καὶ αὐτοὶ συνεξώρμησαν. Μεγάρων δὲ καὶ αὐτὴ συνεξώρμα, τῆς μητρὸς κωλυούσης, τοῦ δὲ πατρὸς συνεπαινοῦντος Κρέοντος. Εὐρυσθεὺς δὲ ὁ Σθενέλου τοῦ Περσέως, αἰσθόμενος τὰ καταλαβόντα Ἡρακλέα, μετεπέμπετο αὐτὸν εἰς Τίρυνθα· ὁ δὲ, εἰς νοῦν βαλόμενος τὸ Ἀμφιτρούωνι χρησθέν, ὅτι χρῆν εἶη πείθεσθαι Εὐρυσθεῖ, καὶ ἐσαῦθις μέγα ἔξειν κλέος, ἐναγόντων ἅμα Λικυμνίου καὶ Ἀλκμήνης κατὰ τὴν συγγένειαν, ὥρμησεν εἰς Τίρυνθα μετὰ πάντων. Καὶ ἐπεὶ ἀφίκοντο, Εὐρυσθεὺς Λικυμνίῳ μὲν καὶ Ἴφικλεῖ εὐθέως φίλος ἦν, Ἡρακλέα δὲ ὑφεωρᾶτο, καὶ οὐδαμῶς ὠκειοῦτο, προσέταττέ τε αὐτῷ τοὺς πόρους ἐκτελεῖν, οὐστίνας ἄθλους καλοῦμεν. Ὁ δὲ ἐπείθετο, τῷ μαντεῖῳ ἐπόμενος.

Ἔστι Σκάμανδρος ὁ βασιλεύσας πρῶτος τῶν Τρώων, Σάμωνι χρησάμενος συνεργῶ, τοὺς ἐν τῇ Τρωάδι ἐνίκησεν· ἀποθανόντος δὲ Σάμωνος κατὰ τὴν μάχην, τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Δάδαν, μητέρα τῶν νιανίσκων, εἰς τὸ Ἥϊλιον ἐξέπεμψε διὰ κήρυκος, ὡς ἂν ἐκεῖ συνοικήσειεν ὅτῳ βούληται. Ὁ δὲ κήρυξ κα-

τὰ τὴν ὁδὸν βιασάμενος αὐτὴν ἤσχυνεν. Ἡ δὲ, τὸ ξίφος ἔχουσα τὸ τοῦ ἀνδρός, αὐτὴν διεχρήσατο. Αἰσθόμενοι δὲ οἱ Κρήτες τὸν κήρυκα κατέλευσαν, ἔνθα ὁ χῶρος Ἀναιδείας ὠνομάσθη.

Ἐπι Μόξος ὁ Λυδός, πολλὰ καὶ καλὰ ἐργασάμενος, καὶ τὸν Μῆλην τῆς τυραννίδος καθελὼν, τοῖς Λυδοῖς παρεκελεύσατο τὴν δεκάτην ἀποδοῦναι, καθὰ ἠὔξατο, τοῖς θεοῖς. Οἱ δὲ ἐπέειθοντο, καὶ ἀπαριθμοῦντες τὰ κτήματα ἐξήρουν τὴν δεκάτην ἅπαντων, καὶ κατέθνον. Ἐκ τούτου μέγιστος αὐχμὸς καταλαμβάνει Λυδίαν, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ μαντείαν κατέφευγον. Πολλὰς δὲ στρατείας λέγεται πεποιῆσθαι οὗτος ὁ ἀνὴρ, καὶ ἦν αὐτοῦ κλέος μέγιστον ἐν Λυδοῖς ἐπὶ τε ἀνδρείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ. Ταῦτα δὲ πράξας αὐθις ἐπὶ τὴν Κράβον ἐστάλη, καὶ πολὺν χρόνον αὐτὴν πολιορκήσας εἴλε καὶ ἐπόρθησε, τοὺς δὲ ἄνθρώπους εἰς τὴν πλησίον λίμνην ἀγαγὼν οἷα ἀθέους, ἐπόντωσεν.

Ἐπι Σαλμωνέως θυγάτηρ ἐγένετο, ἣτις ἐρασθεῖσα τοῦ πατρὸς ὑπὲρ ἀμηχανίας αὐτὴν διεχρήσατο, πρὶν γάμου κυρῆσαι. Ὁ πατὴρ δὲ αὐτῇ τιμὴν ἔταξεν ἀνὰ πᾶν ἔτος πανήγυριν ἄγεσθαι.

Ἐπι Καμβλίτας βασιλεὺς Λυδίας. Τοῦτον λέγεται οὕτω γαστρίμαργον σφόδρα γενέσθαι, ὥστε καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα ἐπιθύσαντα καταφαγεῖν. Ἄντὸς γε μὴν, ἑαυτὸν δόξας ὑπὸ φαρμακῶν βεβλά-

φθαι, περιβοήτου τοῦ πράγματος γενομένου, ξίφος ἔχων, πληθυνούσης ἀγορεύς ἐν μέσῳ στίας εἶπεν, ὦ Ζεῦ, εἰ μὲν ἀπ' ἔμαντοῦ δέδρακα ταῦτα, ἃ δέδρακα, τίσαιμι ἐν ἔμαντι τὰς δίκας· εἰ δὲ ὑπὸ φαρμακῶν διαφθαρεῖς, οἱ ἐμὲ φαρμάξαντες πάθοιεν. Ταῦτα εἶπε, καὶ, ὁρώντων πάντων, ἑαυτὸν ἀπέσφαξε. Καὶ οἱ μὲν τοῦτον ἐκερτόμουν ὡς γαστρίμαργον, οἱ δὲ ὄκτειρον ὡς φρενοβλαβῆ ὑπὸ φαρμακῶν. Ἐδόξαζον δὲ τὸν Ἰάρδανον ταῦτα πεποιηκέναι διὰ τὸ ἔχθος.

Ἐτι ἐδόκει φρονήσει τὸ τῶν Ἀμυθαονιδῶν γένος τὸ παλαιὸν ἐν τοῖς Ἑλλησι πρωτεύειν ὡσπερ καὶ Ἡσίοδος φησιν ἐν τούτοις,

Ἄλκην μὲν γὰρ ἔδωκεν Ὀλύμπιος Αἰακίδῃσι,
 Νοῦν δ' Ἀμυθαονίδαις, πλοῦτον δὲ περ' Ἀτρείδῃσι.

Ἐτι τὸν Ἀμυκλαῖον νομὸν κατὰ τὰς ὁμολογίας τῷ προδότῃ Φιλονόμῳ ἐξελόντες οἱ Ἡρακλεῖδαι ἀνέμητον ἀφῆκαν. Ὁ δὲ, αἰσχυρόμενος ἐπὶ τῇ προδοσίᾳ, οὐδαμοῦ ἐφαίνετο. Οἱ δὲ Ἡρακλεῖδαι ἀναδασάμενοι καὶ τοῦτον ἐνέμοντο. Ἐπιτεροῦν γε μὴν ἀφικομένῳ ἐκ Λήμνου σὺν λαῷ, ὄντινα ἐπὶ τῇ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ [συνεπήγετο], πάλιν ἀπέδοσαν. Καὶ ὅς τοις ἤκουσι διελὼν τὴν γῆν, ὄκει ἅμα αὐτοῖς βασιλείων Ἀμυκλῶν.

Ἐτι Λυκάων ὁ Πελασγοῦ υἱὸς, βασιλεὺς Ἀρκάδων, ἐφύλαττε τὰ τοῦ πατρὸς εἰσηγήματα ἐν δικαιο-

ροσύνη. Ἀποσιῆσαι δὲ βουλόμενος καὶ αὐτὸς τῆς ἀδικίας τοὺς ἀρχομένους, ἔφη τὸν Δία ἐκάστοτε φοιτᾶν παρ' αὐτὸν, ἀνδρὶ ξένῳ ὁμοιούμενον, εἰς ἔποψιν τῶν δικαίων τε καὶ ἀδίκων. Καί ποθ', ὡς αὐτὸς ἔφη, μέλλων ὑποδέχεσθαι τὸν θεὸν, θυσίαν ἐπιτελεῖ. Τῶν δὲ νιῶν πεντήκοντα, ὡς φασιν, ὄντων ἐκ πολλῶν γυναικῶν, βουλόμενοι γνῶναι οἱ τῇ θυσίᾳ παρόντες, εἰ τῷ ὄντι θεὸν μέλλουσι ξενοδοχεῖν, θύσαντες τινὰ παῖδα, ἐγκατέμιξαν τοῖς τοῦ ἱερείου κρέασιν, ὡς οὐ λήσοντες, εἶπερ ὄντως θεὸς ἔπεισιν. Ἐπὶ δὲ τοῦ δαιμονίου χειμῶνων μεγάλων καὶ κεραυνῶν ῥαγέντων, φασὶ τοὺς αὐτόχειρας ἅπαντας τοῦ παιδὸς ἀπολέσθαι.

Ἔστι δὲ Ἰππομένης, ἡ Ἀθηναίων ἀρχὴ, ἐξέπεσε τῆς ἀρχῆς δι' αἰτίαν τοιάνδε. Ἦν αὐτῷ θυγάτηρ, ἦντινα, τῶν ἀστῶν τινος αἰσχύναντος λάθρα, ὑπὸ ὀργῆς καθεῖρξεν εἰς οἶκημα, δῆσας σὺν ἵππῳ, καὶ τροφήν οὐδετέρῳ εἰσέπεμπεν. Πιεσθεὶς οὖν λιμῷ ὁ ἵππος, ἐφορμήσας τῇ παιδί, ἀναλώσας τε αὐτήν, καὶ αὐτὸς ὕστερον ἀπέθανε. Μετὰ ταῦτα ἐπισκαφείσης αὐτοῖς τῆς οἰκήσεως, ἀπ' ἐκείνου ὁ χώρος ἐκαλεῖτο Ἰππου καὶ Κόρης.

Ἔστι δὲ Ἄκαστος γυνὴ Πηλέως ἐρασθεῖσα, λόγους ὑπὲρ μίξεως εἰσφέρει ἀναινομένου δὲ, δείσασα μὴ μιν κατείπῃ πρὸς τὸν ἄνδρα, ὑποφθάσασα αὐτὸν προδιαβάλλει πρὸς τὸν ἄνδρα, ὡς συνευνηθῆναι οἱ θέλοντα. Ὁ δὲ λόχον ὑφείσας ἐπεβούλευσε Πηλεῖ.

Καὶ ὁ αἰσθόμενος, εἰς πόλεμον κατέστη πρὸς αὐτὸν, ἐπικαλεσάμενος βοηθοὺς τοὺς τε Τυνδαρίδας, καὶ Ἰάσωνα, ἐχθρὸν ὄντα ἐκείνῳ, φίλος αὐτὸς ὢν, διὰ τὸ σύμπλους ἐν τῇ Ἀργοῦ γεγονέναι· καὶ τὴν τε Ἰωλκὸν αἶρεῖ καὶ τὴν Ἀκάστου γυναῖκα σφάττει.

ἽΟτι Λυκούργῳ τοιαύδε ἡ τελευταία τοῦ βίου ἐγένετο. Βουλόμενος, ὡς φασί, τὸν θεὸν ἐρέσθαι περὶ τινων ὑπολοίπων νόμων, ὤρκωσα Λακεδαιμονίους, ἄχρις ἐπάνεισι, μηδένα λῦσαι τῶν κειμένων. Ὁμοσάντων δ', ἐπεὶ χρηστηριαζόμενος ἤκουσε παρὰ τοῦ θεοῦ, ὡς εὐδαίμων ἡ πόλις ἔσοιτο, εἰ τοῖς ἐκείνου νόμοις ἐμμένοι, ἔγνω μηκέτι ἐπανελθεῖν, τὸ βέβαιον τῆς φυλακῆς ἐκ τοῦ ὅρκου ποιησάμενος. Καταβὰς δὲ εἰς Κρίσαν αὐτὸν διεργάζεται. Λακεδαιμόνιοι δὲ αἰσθόμενοι, διὰ τε τὴν προτέραν ἀρετὴν καὶ τὴν τότε κριθεῖσαν περὶ τὸν θάνατον, ναὸν τε αὐτῶ ἐτεμένισαν, καὶ βωμὸν ἰδρυσάμενοι θύουσιν ὡς ἠρωϊ ἀνὰ πᾶν ἔτος. Περιφανῶς γὰρ δὴ Σπαρτιάταις αἴτιος μόνος ἐγένετο τῆς εἰς ἅπαν ἀρετῆς τε καὶ ἡγεμονίας, οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων πάλαι διακειμένοις· οὐ μόνον ὅτι αὐτοῖς νόμους ἔθετο ἀρίστους, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἄκοντας προὔτρεψατο χρῆσθαι αὐτοῖς τρόπῳ τοιῷδε. Δύω σκύλακας λαβὼν ἀπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς ἔτρεφε, χωρὶς δὲ ἀλλήλων ἀνομοίοις ἤθεσι· τὸν μὲν κατ' οἶκον, ὅσα τε διδοὺς καὶ τὴν ἄλλην λιχνείαν, τὸν δὲ ἐν κυνηγεσίῳις θηρῶν ἀναγκάζων καὶ σιβεύειν ἐν ὄρεσιν. Ὡς δ' ἐκάτερος αὐτῶν ὁμοίος ἐγένετο τῇ τροφῇ, Σπαρτιάταις ἐκκλησιάζουσι πρὸς τοὺς περιοίκους πολέμου περὶ, καὶ

ἀμυχανοῦσι, παραγαγὼν ἀμφοτέρους εἰς μέσον, καὶ
 σὺν αὐτοῖς δόρκους τε καὶ ζωμούς καὶ ὄψα ἐσκευα-
 σμένα, ἔλεξεν· Ἄλλ' ὅτι μὲν, ὧ Σπαρτιῶται, τοῦ εὖ τε καὶ
 κακῶς πράττειν οὐκ ἄλλό ἐστιν αἴτιον πλην τὸ ἔθεσι
 χρῆσθαι φαύλοις ἢ σώφροσι, πάρεστιν ὑμῖν ὄραϊν.
 Οἶδε γέ τοι (τοὺς σκύλακας δείξας), τῆς αὐτῆς μη-
 τρός ὄντες, ἐναντίως δὲ ἀλλήλοις τεθραμμένοι, παρ'
 αὐτὸ τοῦτο ἀνόμοιοι ἐκβεβήκασιν. Ὁ μὲν γὰρ Θη-
 ρᾶν μαθὼν, ὁ δὲ λιχνεύειν, οὐδὲν ἀντὶ τοῦδε, εἰ
 παρείκοι, ποιήσειε. Καὶ ἅμα προσέταξε τῷ κυνουλ-
 κῷ μεθεῖναι ἀμφοτέρους ἐπὶ τὰ ἠτοιμασμένα. Τῶν
 δὲ ὁ μὲν κατοικίδιος ἐπὶ τοῦψον ὤρμησεν, ὁ δὲ Θη-
 ράτωρ ἐπὶ τὸν δόρκον, καὶ καταλαβὼν ἐσπάρατε.
 Καὶ Λυκοῦργος πάλιν, Ταῦτα, ἔφη, νομίσατε, ὧ
 Σπαρτιῶται, καὶ εἰς ὑμᾶς τείνειν καὶ τοὺς ἄλλους
 πάντας ἀνθρώπους· ὁποίοις γὰρ ἂν ἔθεσι καὶ νό-
 μοις χρῆσθε, τοιοῦτους ἀποβαίνειν ἀνάγκη πρὸς τε
 πόρους καὶ τρυφήν· πάντα γὰρ ἀνθρώποις μαθητὰ
 οἱ θεοὶ ἔδωσαν. Ἐπεται δὲ τῷ μὲν πονεῖν ἐθέλειν
 τὸ ἐλευθέρους εἶναι, καὶ τὸ εὖ πράττειν καὶ κρατεῖν
 πάντων· τῷ δὲ ἠδυπαθεῖν τὸ τε δουλεύειν καὶ κα-
 κουργεῖν, καὶ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. Ὁ μὲν τοιαῦτα
 λέγων προὔτρεπετο τοὺς Σπαρτιάτας μεταβαλεῖν τε
 τὸν καθεστῶτα τρόπον τοῦ βίου, καὶ βελτίοσι νό-
 μοις ἐθισθῆναι. Οἱ δὲ, πεισθέντες, οὐ τῶν περιοί-
 κων μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντων Ἑλλήνων διαφανῶς
 ἀριστοι ἐγένοντο, ἠγεμόνες τε συνεχῶς, ἐξ ὅτου πα-
 ρεδέξαντο τοὺς νόμους, ἐπὶ ἔτη πεντακόσια, καὶ οὐ
 πολλοῦ χρόνου ἐπὶ μέγα ἐχώρησαν δυνάμειος.

“Οτι Περιανδρος ὁ Κυφέλου υἱός, τοῦ βασιλέως Κορινθίων, τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ πατρὸς καιᾶ πρεσβεῖον παραλαμβάνει, καὶ ὑπὸ ὀμότητος καὶ βίας ἐξέτρεψεν αὐτὴν εἰς τυραννίδα, καὶ δορυφόρους εἶχε τριακοσίους. Ἐκώλυέ τε τοὺς πολίτας δούλους κτᾶσθαι, καὶ σχολὴν ἄγειν, ἀεὶ τινα αὐτοῖς ἔργα ἐξευρίσκων. Εἰ δέ τις ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐκαθέζετο, ἐζημίου, δεδιὼς μὴ τι βουλεύοιντο κατ’ αὐτοῦ. Λέγεται καὶ ἄλλο αὐτὸν ἔργον ἄνομον ἐργάσασθαι, νεκρᾷ τῇ ἑαυτοῦ γυναικὶ μιγέντα ὑπ’ ἔρωτος. Ἐστρατεύετο δὲ συνεχῶς, καὶ ἦν πολεμικός· τριήρεις τε ναυπηγησάμενος ἀμφοτέραις ἐχρῆτο ταῖς θαλάσσαις. Φασὶ δὲ τινες αὐτὸν καὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν γεγονέναι τὸ δὲ οὐκ ἦν.

“Οτι Μάγνης ἦν ἀνὴρ Σμυρναῖος, καλὸς τὴν ἰδέαν, εἴ τις καὶ ἄλλος, ποιήσει τε καὶ μουσικῇ δόκιμος. Ἦσκητο δὲ καὶ τὸ σῶμα διαπρεπεῖ κόσμῳ, ἀλουργῇ ἀμπεχόμενος, καὶ κόμην τρέφων χρυσῶ στροφίῳ κεκορυμβωμένην· περιήει τε τὰς πόλεις ἐπιδεικνύμενος τὴν ποίησιν. Τούτου δὲ πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἦρων, Γύγης δὲ μᾶλλον τι ἐφλέγετο, καὶ αὐτὸν εἶχε παιδικά. Γυναῖκάς γε μὴν πάσας ἐξέμηνεν, ἔνθα ἐγένετο ὁ Μάγνης, μάλιστα δὲ τὰς Μαγνήτων, καὶ συνῆν αὐταῖς. Οἱ δὲ τούτων συγγενεῖς, ἀχθόμενοι ἐπὶ τῇ αἰσχύνῃ, πρόφασιν ποιησάμενοι, ὅτι ἐν τοῖς ἔπεσιν ἦσεν ὁ Μάγνης Ἀυδῶν ἀριστείαν ἐν ἵππομαχίᾳ πρὸς Ἀμαζόνας, αὐτῶν δὲ οὐδὲν ἐμνήσθη, ἐπαίξαντες περικατέρρηξάν τε τὴν ἐσθῆτα, καὶ

τις κόμας ἐξέκειραν, καὶ πᾶσαν λώβην προσέθεσαν. Ἐφ' οἷς ἤλγησε μάλιστα Γύγης, καὶ πολλάκις εἰς τὴν Μαγνήτων γῆν ἐνέβαλε. Τέλος δὲ χειροῦται τὴν πόλιν· ἐπανελθὼν δὲ εἰς Σάρδεις, πανηγύρεις ἐποίησατο μεγαλοπρεπεῖς.

Ἔστι Σαδυάτις ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, Ἀλυάτιω παῖς, ἦν μὲν τὰ πολέμια γενναῖος, ἄλλως δὲ ἀκόλαστος. Καὶ γὰρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν, γυναῖκα Μίλητου, ἀνδρὸς δοκίμου, καλέσας ἐφ' ἱερὸν, βία ἤσχυνε, καὶ τὸ λοιπὸν αὐτὴν ἴσχει γυναῖκα. Ὁ δὲ Μίλητος ἦν Μέλανος τοῦ Γύγου γαμβροῦ ἀπόγονος. Δυσανασχετῶν δὲ ἐπὶ τούτοις, φεύγων ὄχετο εἰς Δασκύλιον. Σαδυάτις δὲ κἀκεῖθεν αὐτὸν ἐξέωσεν. Ὁ δὲ ἀπεχώρησεν εἰς Προκόννησον. Σαδυάτις δὲ ὀλίγον ὕστερον ἔγημεν ἑτέρας δύο γυναῖκας ἀλλήλαις ἀδελφάς, καὶ ἴσχει παῖδας, ἐκ μὲν τῆς Ἀτάλην, ἐκ δὲ τῆς Ἀδραμυν νόθους· ἐκ δὲ τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς γνήσιον Ἀλυάτιν.

Ἔστι Ἀλυάτις ὁ Σαδυάτιω υἱὸς, βασιλεὺς Λυδῶν, ἕως μὲν νέος ἦν, ὑβριστὴς ἦν καὶ ἀκόλαστος, ἐκβὰς δὲ εἰς ἄνδρας, σωφρονέστατος καὶ δικαιοτάτος. Ἐπολέμησε δὲ Σμυρναίοις, καὶ εἶλεν αὐτῶν τὸ ἄστυ.

Ἔστι Ἀλυάτις ὁ Κροίσου πατήρ, τοῦ Λυδῶν βασιλέως ἐπὶ Κασίαν στρατεύων, παρήγγειλε τοῖς ἑαυτοῦ στρατῶν ἄγειν εἰς Σάρδεις ἐν ἡμέρᾳ τακτῆ, ἐν οἷς καὶ Κροίσω, ὅστις ἦν αὐτοῦ πρεσβύτατος τῶν παίδων, ἄρχειν ἀποδεδειγμένος Ἀδραμυτιίου καὶ

Θήβης πεδίου. Ὁ δὲ, ὡς φασιν, ὑπὸ ἀκολασίας οὐχ οἶός τε ἦν, καὶ πως διεβέβλητο πρὸς τὸν πατέρα. Βουλόμενος δὲ ἐν τῷδε τῷ ἔργῳ ἀπολύσασθαι τὰς αἰτίας, καὶ ἀπορῶν ὀπόθεν μισθώσαιτο ἐπικούρους (μισθωτοῖς γὰρ ἐχρῶντο), ἦλθεν ἐπὶ Σαδυάτιν τὸν ἔμπορον, πλουσιώτατον Λυδῶν ὄντα, δανείζεσθαι βουλόμενος. Ὁ δὲ αὐτὸν πρῶτον ἀναμένειν ἐκέλευσε πρὸ τῶν θυρῶν, ἄχρι λούσῃται· μετὰ δὲ, ἐντυγχάνοντι ἀποκρίνεται, ὅτι πολλοὶ παῖδες εἶεν Ἀλυάτιν, οἷς πᾶσιν εἰ δεήσοι αὐτὸν ἀργύριον δεδόναι, οὐκ ἐξαρκέσει· οὐκοῦν δοῦναι δεομένῳ. Κροῖσον δὲ, ἀποτυχόντα τὰνθρώπου, εἰς Ἐφεσον ἀφικέσθαι κατὰ ζήτησιν ἀργυρίου. Καὶ τότε μὲν εὐξασθαι τῇ Ἀρτέμιδι, εἰ βασιλεύσειε, τὸν οἶκον ἅπαντα καθιέρῶσειν τοῦ ἐμπόρου. Ἦν δὲ τις Κροίσῳ φίλος, ἀνὴρ Ἴων, ὄνομα Παμφάης, υἱὸς Θεοχαρίδου εὖ μάλα εὐπόρου. Οὗτος ὁρῶν τὴν Κροίσου σπουδὴν, ἐδεήθη τοῦ πατρὸς χιλίους στατήρας δοῦναί οἱ πάσῃ μηχανῇ· τυχῶν δὲ παρ' αὐτοῦ, δίδωσι Κροίσῳ. Ἀνθ' ὧν μέγαν τε αὐτὸν Κροῖσος ὑστερον ἐποίησε, βασιλεὺς γενόμενος, καὶ εἰς τὴν ἀκρόπολιν εἰσαγαγὼν ἄμαξαν αὐτῷ ἔδωκεν μεστὴν χρυσίου· τὸν δὲ τοῦ ἐμπόρου οἶκον Ἀρτέμιδι καθιέρωσε, καὶ αὐτὰ τὰ θεμέλια ἀποδόμενος διὰ τὴν εὐχὴν, ὡς μηδὲν λείποιο. Ὁ δὲ Κροῖσος τοὺς χιλίους λαβὼν χρυσοῦς, σιράτευμά τε ἤγειρε, καὶ πρῶτος εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν ἄγων ἔδειξε τῷ πατρὶ, καὶ συνεισέβαλεν εἰς τὴν Καρίαν. Κρείττων δὲ ἐξ ἐκείνου τοῦ ἔργου τῶν αὐτὸν διαβαλλόντων γίνεται.

"Οτι Κῦρος ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἦν φιλοσοφίας, εἰ καὶ τις ἄλλος, ἔμπειρος, ἦντινα παρὰ τοῖς μάγοις ἐπαιδεύθη. Δικαιοσύνην τε καὶ ἀλήθειαν ἐδιδάχθη κατὰ δὴ τινας πατρίους νόμους καθεστῶτας Περσῶν τοῖς ἀρίστοις· ὃς καὶ μετεπέμψατο Σίβυλλαν ἐξ Ἐφέσου τὴν Ἡροφίλαν καλουμένην χρησμοῦδόν.

"Οτι ὁ Κῦρος ᾤκτειρε Κροῖσον τὸν Λυδῶν βασιλέα διὰ τὴν ἀρετὴν. Καὶ οἱ Πέρσαι μεγάλην ἔνησαν πυρὰν Κροίσῳ ὑπὸ τινὰ ὑψηλὸν τόπον, ἀφ' οὗ ἔμελλον θεάσασθαι τὰ γινόμενα. Καὶ μετὰ ταῦτα Κῦρος ἐξήλαυεν ἐκ τῶν βασιλείων, καὶ ἡ δύναμις παρῆν ἅπασα, πολὺς τε ὄμιλος καὶ ἀστῶν καὶ ξένων. Ὀλίγον δ' ὕστερον θεράποντες ἤγον Κροῖσον δεσμώτην, καὶ Λυδῶν δις ἐπτά. Ὡς δὲ ἐθεάσαντο Λυδοὶ, πάντες οἴμωγῇ καὶ στόνῳ ἀνέκλαυσαν, καὶ ἔπληξαν τὰς κεφαλὰς. Τοσοῦτος δ' ἐκ τοῦ ὀμίλου κωκυτὸς ἀνδρῶν ὁμοῦ καὶ γυναικῶν μετὰ δακρυῶν καὶ βοῆς ἐξεῤῥάγη, ὅποσος οὐδὲ ἀλισκομένης τῆς πόλεως. Τότε δὴ τις ἂν καὶ τὴν τύχην ᾤκτειρε, καὶ Κροῖσον ἐθαύμασε τῆς πρὸς τοὺς ἀρχομένους φιλίας. Ὡσπερ γὰρ πατέρα ἑωρακότες, οἱ μὲν τὰς ἐσθῆτας κατεῤῥήγνυντο, οἱ δὲ τὰς κόμας ἔτιλλον· γυναικῶν δὲ ἠγεῖτο πληθὺς μυρία μετὰ κομποῦ καὶ ὀλολυγῆς. Αὐτὸς δὲ ἄδακρυς προσήει καὶ σκυθρωπός. Ὁ δὲ Κῦρος, ταῦθ' ὁρῶν γινόμενα, οὐκ ἐκώλυε, βουλόμενος καὶ τοὺς Πέρσας οἰκτὸν τινὰ λαβεῖν αὐτοῦ. Ὡς δὲ προῖων κατ' αὐτὸν γίνεται ὁ Κροῖσος, ἐφθέγγατο μεγάλη τῇ φωνῇ, θεόμενος τὸν

υῖὸν ἀχθῆναί οἱ, ὃς οὐκέτι ἐπεπήρωτα τὴν φωνήν,
 ἐξ ὅτου τὸ πρῶτον ἐφθέγγατο· ἦν δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἔμ-
 φρων. Καὶ ὁ Κῦρος ἄγειν ἐκέλευσε τὸν νεανίσκον.
 Καὶ μετ' οὐ πολὺ ἤγετο ἐπομένων αὐτῷ πολλῶν ἡλί-
 κων. Θεασάμενος δὲ αὐτὸν ὁ Κροῖσος οὐκέθ' ὁ αὐ-
 τὸς ἦν, ἀλλὰ τότε πρῶτον ἐδάκρυσεν. Ὁ δὲ μετὰ
 κλαυθμοῦ καὶ βοῆς προσπεσὼν πρὸς τὸν Κροῖσον,
 Οἴμοι, πάτερ, ἔφη, ἡ σὴ εὐσέβεια. Πότε δ' ἡμῖν οἱ
 θεοὶ βοηθήσουσιν; Ἀποβλέψας δὲ εἰς τοὺς Πέρ-
 σας, Ἄγεθ', ἰκετεύω, καὶ με, ἔφη, καὶ συνεμπρήσατε·
 καὶ γὰρ ὑμῶν πολέμιος εἰμὶ οὐχ ἥτιον ἢ ὁ πατήρ.
 Καὶ ὁ Κροῖσος, Οὐκ ὀρθῶς λέγεις, ἔφη, μόνος γὰρ
 ἐγὼ τὸν πόλεμον ἐξήνεγκα, ὑμῶν δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 Λυδῶν οὐδεὶς ἐμὲ χρῆ καὶ τὴν τιμωρίαν ὑποσχεῖν.
 Ἐμφυεὶς δὲ τῷ πατρὶ ὁ νεανίσκος οὐκέτ' ἀφίστατο·
 ἀλλ' ὀδυρόμενος οἴκτου πάντα ἀνέπλησεν, ἀφίεις καὶ
 ἑαυτὸν ἄγειν ἐπὶ τὴν πυρᾶν. Οὐ γὰρ, ἔφη, λελείφομαι
 τῆς σῆς μοίρας, ὦ πάτερ. Εἰ δὲ νῦν με οὐκ ἐάσουσιν,
 ἀλλὰ προσδέχου με ταχύ. Τίς ἔτι μοι τοῦ βίου ἐλπίς;
 ὃς ἐξ ὅτου περ' ἔφην, αἰεὶ μὲν σοὶ λυπηρὸς ἦν, αἰεὶ δ'
 ἑμαυτῷ εὐτυχοῦντα μὲν ἐκτρεπόμενος ὑπ' αἰδοῦς
 διὰ τὴν τότε μοι προσοῦσαν ἀφωνίαν τε καὶ λῶβην·
 ἐπεὶ δ' ἠρξάμεθα δυστυχεῖν, τότε πρῶτον φωνὴν
 ἀφῆκα, καὶ μ' εἰς τοῦτο μόνον ἠρθρωσαν οἱ θεοὶ,
 ὅπως ἂν ὀδύρωμαι τὰς ἡμετέρας τύχας. Ὁ δὲ πατήρ
 ἔφη, Μὴ παντάπασιν, ὦ παῖ, σεαυτὸν ἀπογνώσ-
 νεος ὦν, καὶ πολλοῦ σοι ἔτι ὄντιος τοῦ λοιποῦ βίου,
 ὅπου γε καὶ μοὶ λείπεται τις ἐλπίς ὅμως, καὶ οὐπω
 τὰκ θεοῦ ἀπεγνων. Ἄμα δὲ ταῦτα λέγοντι προσήε-

σαν πολλαὶ δὴ τινες θεράπαινοι, κομίζουσαι ἐσθῆ-
 τας πολυτελεῖς καὶ ἄλλον παμπληθῆ κόσμον, ὃν
 ἔπεμψαν συγκατακαησόμενον αἰ τῶν Λυδῶν γυ-
 ναῖκες. Ὁ δὲ, τὸν υἱὸν ἀσπασάμενος καὶ τοὺς
 ἐν κύκλῳ Λυδοὺς, ἐπὶ τὴν πυρὰν ἦει. Καὶ ὁ
 παῖς, εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀνασχών, Ὡναξ
 Ἀπόλλων καὶ θεοὶ πάντες, εἶπεν, οὐστίνης ὁ
 πατήρ ἐτίμησεν, ἔλθετε νῦν γε ἡμῖν βοηθοὶ, καὶ
 μὴ συναπόλοιτο Κροῖσῳ πᾶσα ἀνθρώπων εὐσεβεία.
 Ταῦτα εἰπόντα μόλις ἀπῆγον οἱ φίλοι, βιαζόμε-
 νον εἰς τὴν πυρὰν αὐτὸν συνεμβάλλειν. Κροῖσου
 δὲ ἐπιβαίνοντος αὐτῇ, ἡ Σίβυλλα ὤφθη ἀπὸ τι-
 νος ὑψηλοῦ χωρίου καταβαίνουσα, ἵνα καὶ αὐτὴ
 ἴδῃ τὰ γινόμενα. Ταχὺ δὲ θροῦς ἦλθε διὰ τοῦ
 ὀμίλου, ὅτι ἡ χρησμοῖδος ἦκει, καὶ ἐν προσδοκίᾳ
 πάντες ἐγένοντο, εἴ τι πρὸς τὰ παρόντα θειάσειε.
 Καὶ μετ' οὐ πολὺ ἔντονον τι φθεγξαμένη βοᾷ·

Ὡ μέλει, τί σπεύδεθ' ἅ μὴ θέμις· οὐ γὰρ
 ἔάσει

Ζεὺς ὕπατος, Φοῖβός τε, καὶ ὁ κλυτὸς Ἀμ-
 φιάραος·

Ἀλλὰ κ' ἐμῶν ἐπέων πείθεσθ' ἀψευδέσι χρη-
 σμοῖς,

Μὴ κακὸν οἶτον ὀλοισθε παρέκ θεοῦ ἀφραί-
 νοντες.

Κῦρος δ' ἀκούσας ἐκέλευσε τὸν χρησμὸν διενεγκεῖν
 τοῖς Πέρσαις, ὡς ἐξευλαβηθεῖεν ἀμαρτάνειν. Οἱ
 δὲ δι' ὑποψίας γίνονται, ὡς κατεσκευασμένης,
 ἵνα σώζοιτο Κροῖσος. Ὁ δ' ἤδη ἐπὶ τῆς πυρᾶς

καθῆστο, καὶ σὺν αὐτῷ δις ἐπὶ Λυδῶν· ἐν κύκλῳ δὲ Πέρσαι δᾶδας ἔχοντες ἤπτον. Σιωπῆς δὲ γενομένης, στενάξας μέγα, εἰς τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Καὶ ὁ Κῦρος ἀκούσας ἐδάκρυσεν, ἐννοηθεὶς ὅτι νεμεσητὰ δρᾶ, βιασθεὶς ὑπὸ Περσῶν, βασιλέα οὐδὲν ἐλάττονα αὐτοῦ τὴν τύχην ἐμπιπράς. Συνεκέχυντο δὲ ἤδη καὶ Πέρσαι τὰ μὲν ἐπὶ Κροίσῳ, τὰ δὲ ἐπὶ τῷ σφετέρῳ βασιλεῖ, ὁρῶντες ἀχθόμενον ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐκέλευον σῶζειν Κροῖσον. Ταχὺ δὲ Κῦρος πέμπας τοὺς ἄμφ' αὐτὸν, ἐκέλευσε τὴν πυρὰν σβεννύναι. Ἡ δὲ ἤθετο, καὶ οὐκέθ' οἶόν τ' ἦν ἐξημμένην ἐν κύκλῳ προσιέναι τινά. Φασὶ δὲ Κροῖσον, ἐμβλέψαντα εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐξασθαι τῷ Ἀπόλλωνι ἀρῆξαι οἱ, ὅποτε καὶ οἱ ἐχθροὶ σῶζειν αὐτὸν ἐθέλοντες οὐ δύναιντο. Χειμῶν δ' ἔτυχε τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐξ ἠοῦς, οὐ μὴν ὑετός γε. Κροῖσου δ' εὐξαμένου ζοφερός ἐξαίφνης ἀῆρ συνέδραμε νεφούμενος πάντοθεν, βρονταί τε γίνονται καὶ ἀστραπαὶ συνεχεῖς· τοσοῦτος δὲ κατεφθάγη ὑετός, ὥστε μὴ μόνον τὴν πυρὰν σβενθῆναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους μόλις ἀντέχειν. Κροίσῳ μὲν οὖν ταχὺ στέγασμα πορφυροῦν ὑπερέτεινον· τοῖς δὲ ἀνθρώποις τὰ μὲν ὑπὸ ζόφου καὶ λαίλαπος ταραττομένοις, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἀστραπῶν, [καὶ] καταπατουμένοις ὑπὸ τῶν ἵππων, τραχυνομένων τρὸς τὸν ψόφον τῶν βροντῶν, δαίμονια ἐνέπιπτε, καὶ οἱ τε τῆς Σιβύλλης χρησμοὶ καὶ τὰ Ζωροάστρου λόγια

εἰσῆει. Κροῖσον μὲν οὖν ἐβόων ἔτι μᾶλλον ἢ πάλαι σῶζειν· αὐτοὶ δὲ καταπίπτοντες εἰς γῆν προσεκύνουν, εὐμένειαν παρὰ τοῦ θεοῦ αἰτούμενοι. Φασὶ δὲ τινες Θαλῆν, προειδόμενον ἔκ τινων σημείων ὄμβρον γενησόμενον, καὶ ἀκαμένειν τὴν ὥραν ἐκείνην. Τὸν γε μὴν Ζωροάστρην, Πέρσαι ἀπ' ἐκείνου διεῖπαν, μήτε νεκροὺς καίειν, μήτ' ἄλλως μαιίνειν πῦρ, καὶ πάλαι τοῦτο καθεστῶς τὸ νόμιμον τότε βεβαιωσάμενοι. Κῦρος δ' εἰς τὰ βασίλεια Κροῖσον ἄγων παρεκάλει τε καὶ ἐφιλοφρονεῖτο, πειθόμενος εἶναι θεοσεβέστατον· ἐκέλευέ τε, εἴ τι βούλεται οἱ γενέσθαι, μὴ ὀκνεῖν, ἀλλ' αἰτεῖσθαι. Ὁ δὲ εἶπεν, ὦ δέσποτα, ἐπεὶ μέ σοι θεοὶ ἔδωσαν, σὺ τε χρηστὰ ἐπαγγέλλεις, αἰτοῦμαί σε δοῦναί μοι πέμπαι Πυθῶδε τὰς πέδας τύσδε, καὶ τὸν θεὸν ἐρέσθαι, τί παθῶν ἐξηπάτα με τοῖς χρησιμοῖς ἐπάρας στρατεύειν ἐπὶ σέ ὡς περιεσόμενον; ἐξ ὅτου αὐτῷ τάδε ἀκροθίνια πέμπω (δείξας τὰς πέδας)· καὶ τί δήποτε ἀμνημονοῦσι χάριτος οἱ τῶν Ἑλλήνων θεοί; Κῦρος δὲ γελάσας καὶ τάδε ἔφη δώσειν, καὶ ἄλλων οὐκ ἀτυχῆσειν αὐτὸν μειζόνων. Κῦρος δὲ ὀλίγου χρόνου φίλον ἐπεποίητο Κροῖσον, ἐξιὼν τε ἐκ Σάρδεων ἀπέδωκε παῖδας καὶ γυναῖκας, καὶ σὺν αὐτῷ ἐπήγετο. Φασὶ δὲ τινες καὶ ἐπιτρέψαι ἂν αὐτῷ τὴν πόλιν, εἰ μὴ ᾤετο νεωτεριεῖν.

Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι περὶ ταῦτα ἦσαν, ὁ Φαυστύλος ἀπάγεται πρὸς Ἀμόλιον. Δειδοικῶς γὰρ μὴ οὐ πιστῶ

δόξη τῷ Νομέτορι λέγειν ὁ Φαυστύλος, ἄνευ ση-
 μείων ἐμφανῶν μεγάλου πράγματος μηνυτῆς γενό-
 μενος, τὸ γνώρισμα τῆς ἐκθέσεως τῶν βρεφῶν, τὴν
 σκάφην ἀναλαβὼν, ὀλίγον ὕστερον ἐδίωκεν εἰς τὴν
 πόλιν. Διερχόμενον δ' αὐτὸν τὰς πύλας ταραχω-
 δῶς πᾶνυ, καὶ περὶ πολλοῦ ποιούμενον μηδενὶ
 ποιῆσαι καταφανές τὸ φερόμενον, τῶν φυλάκων τις
 καταμαθὼν (ἦν δὲ πολεμίων ἐφόδου δέος, καὶ τὰς
 πύλας οἱ μάλιστα πεπιστευμένοι παρὰ τοῦ βασιλέως
 ἐφρούρου), συλλαμβάνει δὴ, καὶ τὸ κρυπτὸν ὅ-
 τι δήποτ' ἦν καταμαθεῖν ἀξιῶν ἀποκαλύπτει βίᾳ τὴν
 περιβολήν. Ὡς δὲ τὴν σκάφην ἐθεάσατο, καὶ τὸν
 ἄνθρωπον ἔμαθεν ἀπορούμενον, ἠξίου λέγειν, τίς
 ἢ ταραχῆ, καὶ τί τὸ βούλημα τοῦ μὴ φανερῶς εἰς-
 φέρειν σκεῦος, οὐδὲν δεόμενον ἀπορρήτου φορῶς.
 Ἐν δὲ τούτῳ πλείους τῶν φυλάκων συνέρρθεον· καὶ
 τις αὐτῶν γνωρίζει τὴν σκάφην, αὐτὸς ἐν ἐκείνῃ τὰ
 παιδία κομίσας ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ φράζει πρὸς
 τοὺς παρόντας. Οἱ δὲ συλλαβόντες τὸν Φαυστύλον
 ἄγουσιν ἐπ' αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ διηγοῦνται τὰ
 γενόμενα. Ἀμόλιος δὲ, ἀπειλῆ βασιάνων κατα-
 πληξάμενος τὸν ἄνθρωπον, εἰ μὴ λέξει τὰς ἀλη-
 θείας ἐκῶν, πρῶτον μὲν, εἰ ζῶσιν οἱ παῖδες, ἤρετο·
 ὡς δὲ ταῦτ' ἔμαθε, τῆς σωτηρίας αὐτοῖς ὅστις ὁ
 τρόπος ἐγένετο. Διηγησαμένου δὲ αὐτοῦ πάντα ὡς
 ἐπράχθη, Ἄγε δὴ, φησὶν ὁ βασιλεὺς, ἐπειδὴ ταῦ-
 τα ἀληθεύσας ἔχεις, φράσον, ὅπου νῦν ἂν εὔρε-
 θεῖεν· οὐ γὰρ ἔτι δίκαιοί εἰσιν ἐν βουκόλοις καὶ
 ἀδόξῳ βίᾳ ζῆν, ἐμοίγε ὄντες συγγενεῖς, ἄλλως τι

καὶ θεῶν προνοία σωζόμενοι. Φαυστύλος δὲ τῆς ἀλόγου πραότητος ὑποψία κινήθεις, μὴ φρονεῖν αὐτὸν ὅμοια τοῖς λόγοις, ἀποκρίνεται ὧδε· Οἱ μὲν παῖδες εἰσὶν ἐν τοῖς ὄρεσι βουκολοῦντες, ὅσπερ ἐκείνων βίος, ἐγὼ δ' ἐπέμφθην παρ' αὐτῶν τῇ μητρὶ δηλώσων, ἐν αἷς εἰσὶ τύχαις. Ταύτην δὲ παρὰ σοὶ φυλάττεσθαι ἀκούων, δεήσεσθαι τῆς σῆς θυγατρὸς ἔμελλον, ἵνα με πρὸς αὐτὴν ἀγάγοι. Τὴν δὲ σκάφην ἔφερον, ἵν' ἔχω δεικνύναι τεκμήριον ἐμφανές ἅμα τοῖς λόγοις. Νῦν οὖν ἐπεὶ δέδοκται τοὺς νεανίσκους δεῦρο κομίσει, χαίρω τε, καὶ πέμψον οὕστινας βούλει σὺν ἐμοί. Δείξω μὲν οὖν τοῖς ἐλθοῦσι τοὺς παῖδας, φράσουσι δ' αὐτοῖς ἐκεῖνοι τὰ παρὰ σοῦ. Ὁ μὲν δὴ ταῦτ' ἔλεγεν, ἀναβολὴν εὐρέσθαι βουλούμενος τοῖς παισὶ τοῦ θανάτου, καὶ ἅμα αὐτὸς ἀποδράσεσθαι τοὺς ἄγοντας, ἐπειδιὰν ἐν τοῖς ὄρεσι γένηται, ἐλπίσας. Ἀμόλιος δὲ τοῖς πιστοτάτοις τῶν φίλων ἐπιστείλας κρύφα, οὓς ἂν ὁ συνοφορβὸς αὐτοῖς δείξῃ, συλλαβόντας ὡς αὐτὸν ἄγειν, ἀποστέλλει διὰ ταχέων. Ταῦτα διαπραξάμενος αὐτίκα γνώμην ἐποιεῖτο, καλέσας τὸν ἀδελφὸν ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ ἔχειν, ἕως ἂν εὖ θῆται τὰ παρόντα, καὶ αὐτὸν ὡς ἐπ' ἄλλῳ δὴ τινι ἐκάλει. Ὁ δὲ ἀποσταλεὶς ἄγγελος, εὐνοία τε τοῦ κινδυνεύοντος, καὶ ἐλέῳ τῆς τύχης, ἐπιστρέψας κατήγορος γίνεται Νομέτορι τῆς Ἀμολίου γνώμης. Ὁ δὲ, τοῖς παισὶ δηλώσας τὸν κατειληφὸτα κίνδυνον αὐτοῦς, καὶ παρακελευσάμενος ἄνδρας ἀγαθοὺς γενέσθαι, παρῆν ἄγων ὠπλισμένους ἐπὶ τὰ βασίλεια, τῶν τε

ἄλλων πελατιῶν καὶ ἐταίρων, καὶ θεραπείας πιστῆς χεῖρα οὐκ ὀλίγην. Ἦκον δὲ καὶ οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν συνελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἐκλιπόντες τὴν ἀγορὰν, ἔχοντες ὑπὸ ταῖς περιβολαῖς ξίφη κεκρυμμένα, στίφος καρτερόν. Βιασάμενοι δὲ τὴν εἴσοδον ἀθρόα ὁρμῇ πάντες, οὐ πολλοῖς ὀπλίταις φρουρουμένην, ἀποσφάττουσιν εὐπειῶς Ἀμόλιον, καὶ μετὰ τοῦτο τὴν ἄκραν καταλαμβάνουσι. Ταῦτα εἴρηται τοῖς περὶ Φάβιον· ἕτεροι δὲ οὐδὲν τῶν μυθωδεστέρων ἀξιοῦντες ἱστορικῆ ἡ γραφῆ προσήκειν, τὴν γε ἀπύθεσιν τὴν τῶν βρεφῶν οὐχ, ὡς ἐκελεύσθη τοῖς ὑπηρέταις, γενομένην, ἀπίθανον εἶναι φασί· καὶ τῆς λυκαίνης τὸ τιθασσόν, ἢ τοὺς μαστοὺς ἐπέιχε τοῖς παιδίοις, ὡς δραματικῆς μεστὸν ἀτοπίας διασύρουσιν. Ἀντιδιαλλαττόμενος δὲ πρὸς ταῦτα λέγουσιν, ὡς ὁ Νομέτωρ, ἐπειδὴ τὴν Ἰλουΐαν ἔγνω κύουσαν, ἕτερα παρασκευασάμενος παιδία νεογνά, διηλλάξατο τεκούσης αὐτῆς τὰ βρέφη, καὶ τὰ μὲν ὀθνεῖα δέδωκε τοῖς φυλάττουσι τὰς ὠδῖνας ἀποφέρειν, εἴτε χρημάτων τὸ πιστὸν τῆς χρείας αὐτῶν πριάμενος, εἴτε διὰ γυναικῶν τὴν ὑπαλλαγὴν ποιησάμενος· καὶ αὐτὰ λαβὼν ὁ Ἀμόλιος ὅτι δὴ τρόπῳ ἀναιρεῖ, τὰ δὲ ἐκ τῆς Ἰλουΐας γεγόμενα, περὶ παντὸς ποιούμενος ὁ μητροπάτωρ διασώζεσθαι, δίδωσι τῷ Φαυστύλῳ.

“Ὅτι τοῦ Ῥωμύλου, πληθυσμοῦ ἕνεκεν ἀνδρῶν, ἄρπαγὴν ποιησαμένου τῶν παρθένων, ὡς διεβοήθη τὰ περὶ τὴν ἄρπαγὴν τῶν παρθένων καὶ τὰ περὶ τοὺς γάμους εἰς τὰς πλησιοχώρους πόλεις, αἱ μὲν αὐτὸ τὸ πραχθέν πρὸς ὄργην ἐλάμβανον, αἱ δὲ

ἀφ' ἧς ἐπράχθη διαθέσεως, καὶ εἰς ὃ τέλος ἐχώρη-
 σεν, ἀναλογιζόμεναι, μετρίως αὐτὸ ἔφερον. Κα-
 τέσκηψε δ' οὖν ἀνὰ χρόνον εἰς πολέμους, τοὺς μὲν
 ἄλλους εὐπειεῖς, ἓνα δὲ τὸν πρὸς Σαβίνους μέγαν
 καὶ χαλεπὸν. Οἷς ἅπασι τέλος ἐπηκολούθησεν εὐ-
 τυχῆς, ὥσπερ αὐτῶ τὰ μαντεύματα προεθέσπισε,
 πρὶν ἐπιχειρῆσαι τῷ ἔργῳ, πόνους μὲν καὶ κινδύ-
 νους μεγάλους προσημαίνοντα, τὰς δὲ τελευταῖας
 αὐτῶ ἔσεσθαι καλὰς. Ἦσαν δὲ αἱ πρῶται πόλεις
 ἄρξασαι τοῦ πολέμου Καινίνη καὶ ἄλλαι, πρόφα-
 σιν μὲν ποιούμεναι τὴν ἄρπαγὴν τῶν παρθένων,
 καὶ τὸ μὴ λαβεῖν ὑπὲρ αὐτῶν δίκας· ὡς δὲ τᾶληθῆς
 εἶχεν, ἀχθόμεναι τῇ κτίσει τε καὶ ἀυξήσει τῆς Ῥώ-
 μης, δι' ὀλίγου πολλῆ γενομένη, καὶ οὐκ ἀξιοῦσαι
 περιιδεῖν κοινὸν ἐπὶ τοῖς περιοίκοις ἅπασι κακὸν
 φυόμενον. Τέως μὲν οὖν πρὸς τὸ Σαβίνων ἔθνος
 ἀποστέλλουσαι πρέσβεις, ἐκείνους ἠξίουσαν τὴν ἡγε-
 μονίαν τοῦ πολέμου παραλαβεῖν, ἰσχὺν τε μεγίστην
 ἔχοντας καὶ χρήμασι πλείοσι δυναμένους, ἄρχειν τε
 ἀξιοῦντας τῶν πλησιοχώρων, καὶ οὐκ ἐλάχιστα πε-
 ριυβρισμένους τῶν ἄλλων· τῶν γὰρ ἠρπασμένων αἱ
 πλείους ἦσαν ἐκείνων. Ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἐπέβαινον,
 ἀντικαθισταμένων αὐταῖς τῶν παρὰ τοῦ Ῥωμύλου
 πρεσβειῶν καὶ θεραπευουσῶν λόγοις τε καὶ ἔργοις
 τὸ ἔθνος, ἀχθόμεναι τῇ τριβῇ τοῦ χρόνου, με-
 λλότων ἄει τῶν Σαβίνων καὶ ἀναβαλλομένων εἰς
 χρόνους μακροὺς τὴν περὶ τοῦ πολέμου βουλήν,
 αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ἔγνωσαν τοῖς Ῥωμαίοις πολεμεῖν,
 ἀποχρῆν οἰόμεναι τὴν δύναμιν τὴν οἰκείαν, εἰ καθ'

ἐν αἱ τρεῖς γένοιτο, μίαν αἰρῆσαι πόλιν οὐ μεγάλην. Ἐβουλευσάντο μὲν ταῦτα, συνελθεῖν δ' οὐκ ἔφθασαν εἰς ἐν ἅπασαι στρατόπεδον, προεξαναστάντων προχειρότερον τῶν ἐκ τῆς Καινίνης, οἵπερ καὶ μάλιστα ἐδόκουν τὸν πόλεμον ἐνάγειν. Ἐξεστρατευμένων δὲ τούτων καὶ δηούντων τὴν ὄμορον, ἐξαγαγὼν τὴν δύναμιν ὁ Ῥωμύλος, ἀφυλάκτοις οἷσιν ἔτι τοῖς πολεμίοις ἀπροσδοκῆτως ἐπιτίθεται καὶ τοῦ τε χάρακος αὐτῶν ἀρτίως ἰδρυμένου γίνεται κύριος, τοῖς τε φεύγουσιν εἰς τὴν πόλιν ἐκ ποδὸς ἐπόμενος, οὐδέπω τῶν ἔνδον πεπυσμένων τὴν περὶ τοὺς σφετέρους συμφορὰν, τεῖχος τε ἀφύλακτον εὐρῶν καὶ πύλας ἀκλείστους, αἶρεῖ τὴν πόλιν ἐξ ἐφόδου, καὶ τὸν βασιλέα τῶν Καινινιτῶν, ὑπαντήσαντα σὺν καρτερᾷ χειρὶ, μαχόμενος αὐτοχειρίᾳ κτείνει, καὶ τὰ ὄπλα ἀφαιρεῖται. Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἀλούσης τῆς πόλεως, τὰ ὄπλα παραδοῦναι τοὺς ἀλόντας κελεύσας, καὶ παῖδας εἰς ὀμηρεῖαν οὓς ἐβούλετο λαβῶν, ἐπὶ τοὺς λοιποὺς ἐχώρει. Γενόμενος δὲ καὶ τῆς ἐκείνων δυνάμεως, ἐσκεδασμένης ἔτι κατὰ τὰς προνομῆς, τῇ παρ' ἐλπίδας ἐφόδοι, καθάπερ καὶ τῆς προτέρας, ἐγκρατῆς, καὶ τὰ αὐτὰ τοὺς ἀλόντας διαθεῖς, ἀπῆγεν ἐπ' οἴκου τὴν δύναμιν, ἄγων σκῦλά τε ἀπὸ τῶν περιοίκων κατὰ τὴν μάχην, καὶ ἀκροθίνια λαφύρων θεοῖς.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΑΓΩΓΗΣ.

ὍΤΙ εἰς τιμῆς ἀξίωσιν τοῦτον οὕτω προσεῖπον οἱ ἄνθρωποι, ναοῖς τε καὶ θυσίαις γεραίρουσιν, ἐνά τε νήσους καὶ ἠπείρους διηρημένοι, καὶ κατὰ πόλεις καὶ ἔθνη, τό τε μέγεθος αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς καὶ τὴν εἰς σφᾶς εὐεργεσίαν ἀμειβόμενοι. Δυνάμεως γὰρ καὶ φρονήσεως εἰς τὰ πρῶτα ἀνελθῶν οὗτος ὁ ἀνὴρ, πλείωτων μὲν ἤρξεν ἀνθρώπων τῶν διὰ μνήμης, μακροτάτους τε ὄρους ἐποιήσατο τῆς Ῥωμαίων δυναστείας, εἰς τε τὸ βεβαιότατον οὐ τὰ φύλα μόνον καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς διανοίας κατεστήσατο, τὸ μὲν πρῶτον σὺν ὄπλοις, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ἄνευ ὄπλων, ἐθελουσίους τε προσαγόμενος· διὰ [δὲ] τὸ μᾶλλον ἔτι ἐνδηλὸς γίνεσθαι τῇ φιланθρωπία, ἔπεισεν ἑαυτοῦ ἀκροῦσθαι, ὣν δὴ πρότερον οὐδὲ ὀνόματα ἠπίσταντο οἱ ἄνθρωποι, οὐδὲ τινος ὑπήκοοι ἐγένοντο διὰ μνήμης, ἡμερωσάμενος, ὅποσοι ἐντὸς Ῥήνου ποταμοῦ κατοικοῦσιν, ὑπὲρ τε τὸν Ἰόνιον πόντον καὶ τὰ Ἰλλυριῶν γένη· Παννονίους αὐτοῦς καὶ Δάκας καλοῦσι.

Περὶ δὴ τούτου τοῦ ἀνδρός φρονήσεώς τε καὶ ἀρετῆς ἰσχὺν δεῖξαι ὅπόσον δύναται, τὰ μὲν ἐκ τῆς πολιτείας ἦντινα ἐν τῇ πατρίδι ἐπολιτεύσατο, τὰ δὲ κατὰ στρατηγίας μεγάλων πολέμων ἐγχωρίων τε καὶ ἀλλοεθνῶν, ἀγώνισμα μὲν ἀνθρώποις πρόκειται λέγειν καὶ γράφειν, ὡς ἂν εὐδοκιμεῖν ἐν καλοῖς ἔργοις. Καὺτὸς δ' ἀφηγήσομαι τὰ πεπραγμένα, ἐξ ὧν οἶόν τε γινῶναι σύμπασι τὴν ἀλήθειαν. Πρῶτον δ' αὐτοῦ τό τε γένος διέξειμι καὶ τὴν φύσιν, τοὺς τε γεννητάς, ἀφ' ὧν ἦν, τὴν τ' ἐκ νηπίου τροφήν τε καὶ παιδείυσιν, ἣ χρησάμενος τοσόσδε ἐγένετο. Παιτὴρ μὲν οὖν ἦν αὐτῷ Γάϊος Ὀκταούτιος, ἀνὴρ τῶν ἐκ τῆς συγκλήτου. Οἱ δ' αὐτοῦ πρόγονοι, κατὰ τε πλοῦτον καὶ ἐπιείκειαν ὀνομαστότατοι γενόμενοι, ὀρφανῶ ὄντι ἐκείνῳ τὰ χρήματα ἐλείποντο. [Οἱ] καταστάντες δ' ἐπίτροποι ταῦτα διεφόρησαν· ὁ δὲ τῶν πρὸς αὐτοὺς δικαίων ἀποστάς, τοῖς περιλειφθεῖσιν ἤρκεῖτο.

Ἐπι Καῖσαρ περὶ ἐννέα ἔτη μάλιστα γεγονώς, θαῦμά τε οὐ μικρὸν παρέσχε Ῥωμαίοις, φύσεως ἀκρότητα δηλώσας ἐν τοιαύτῃ ἡλικίᾳ, καὶ τοῖς ἀνδράσι πολὺς ἐγγίνεται θόρυβος ἐν πολλῶν ὁμίλῳ δημηγοροῦντι. Ἀποθανούσης δ' αὐτῷ τῆς μητρὸς, παρὰ τῇ μητρὶ ἐτρέφετο Ἀντία, καὶ τῷ ταύτης ἀνδρὶ Φιλίππῳ Λευκίῳ, ὃς ἦν ἀπόγονος τῶν τὸν Μακεδόνα Φίλιππον κεχειρωμένων. Παρὰ δὴ τῷ Φιλίππῳ ὁ Καῖσαρ, ὡς παρὰ πατρὶ, τρεφόμενος πολλὴν ὑπέφαινε ἐλπίδα, ἥδη τε ἀξιότιμος καὶ τοῖς ἡλιξιν ἐφαίνετο τοῖς εὐγενεστάτοις παισὶ καὶ συνήεσαν

πρὸς αὐτὸν παμπληθεῖς, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ τῶν νεανίσκων, οἷς τὸ πρᾶττειν δι' ἐλπίδος ἦν. Προὔπεμπον δὲ αὐτὸν πάμπολλοι ὁσημέραι καὶ μαιρακίσκοι καὶ ἄνδρες καὶ ἡλικες παῖδες, εἴτε ἐφ' ἵππασίαν ἔξω τοῦ ἄστεος προήει, εἴτε παρὰ συγγενεῖς ἢ ἄλλους τινάς. Ἦσκει γὰρ καὶ τὴν ψυχὴν τοῖς καλλίστοις ἐπιτηδεύμασι, καὶ τὸ σῶμα ταῖς γενναίαις καὶ πολεμικαῖς μελέταις, καὶ τῶν διδασκόντων θᾶπτον αὐτὸς τὴν μάθησιν ἐπὶ τῶν ἔργων ἀπεδείκνυτο, ὥστε ἀπὸ τοῦδε καὶ ἐν τῇ πατρίδι πολὺν ζῆλον ἐνέγκασθαι. Ἐφεστήκει δὲ αὐτῷ καὶ ἡ μήτηρ, καὶ ὁ ταύτης ἀνὴρ Φίλιππος, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν πυρθανόμενοι παρὰ τῶν διδασκάλων τε καὶ ἐπιμελητῶν, οὓς παρακατέστησαν τῷ παιδί, ὅ τι πράξειε, καὶ ὅποι πορευθεῖη, ἢ ὅπως διημερεύσειε, τὰς τε διατριβὰς μεθ' ὧν ποιήσαιτο.

Ἐν δὲ τῷ κατασχόντι ταράχῳ τὴν πόλιν ὑπεκπέμπει ἡ τε μήτηρ Ἀντία καὶ Φίλιππος τὸν Καίσαρα εἰς τι τῶν πατρῴων χωρίων. Κατέβαινε δὲ εἰς τὴν ἀγορὰν περὶ ἔτη μάλιστα γεγονώς τεσσαρεσκαίδεκα, ὥστε ἀποθέσθαι μὲν αὐτὸν ἤδη τὴν περιπόρφυρον ἐσθῆτα, ἀναλαβεῖν δὲ τὴν καθαρὰν, σύμβολον οὖσαν τῆς εἰς ἄνδρας ἐγγραφῆς. Περιβλεπόμενος δ' ὑπὸ παντός τοῦ δήμου διὰ τε εὐπρέπειαν καὶ λαμπρότητα εὐγενείας, ἔθυε τοῖς θεοῖς, καὶ ἐνεγράφη εἰς τὸν Λευκίου Δομιτίου τόπον τετελευτηκότος. Καὶ ὁ δῆμος μάλᾳ προθύμως χειροτόνησε. Καὶ ὁ μὲν ἅμα τῇ μεταλλαγῇ τῆς ἐσθῆτος καὶ τῇ καλλίστῃ τιμῇ κοσμηθεὶς ἔθυε. Καίπερ

δὲ κατὰ νόμον εἰς ἄνδρας ἐγγεγραμμένοι, διεκώλυεν ἢ μήτηρ ἔξω τῆς αὐλείου θύρας χωρεῖν, πλὴν ὅπη καὶ πρότερον, ὅτε παῖς ἦν, ἐφοῖτα, δίαιτάν τε τὴν αὐτὴν ἔχειν ἐπηνάγκαζε, κοιτάζεσθαι τε ἔνθα καὶ πρότερον ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ. Νόμῳ τε μόνον ἀνήρ ἦν, τὰ δ' ἄλλα παιδικῶς ἐπεστατεῖτο. Τῆς δὲ ἐσθῆτος οὐδοτιοῦν ἐξήλλαξεν, ἀλλ' αἰεὶ τὴν πάτριον ἀμπείχετο.

Ἐφοῖτα δὲ καὶ εἰς τὰ ἱερὰ ἐν ταῖς νομίμοις ἡμέραις νύκτωρ διὰ τὴν προσοῦσαν αὐτῷ ὥραν, ἅτε δὴ πολλὰς γυναῖκας ἐκμήνας εὐπρεπείᾳ καὶ λαμπρότητι γένους. Ἐπιβουλευόμενός τε παρ' αὐτῶν, οὐδαμῇ ἐφαίνετο ἄλωτὸς ὢν· ἀλλὰ τὰ μὲν ἢ μήτηρ ἀπήρκεν αὐτοῦ φυλάττουσα καὶ οὐδαμόσε μεθιεῖσα, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη ἔννοος ὢν, ἅτε εἰς τοῦ προσθεν τῆς ἡλικίας προῖών. Ἐνστάσης δὲ τινος ἐορτῆς Λατίνης, ὁπότε καὶ τοὺς ὑπάτους εἰς Ἀλβανὸν τὸ ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, πατρίου θυσίας ἕνεκα, τοὺς δ' ἱερεῖς διαδόχους αὐτῶν τῆς δικαιοδοσίας εἶναι, καθίζει ἐπὶ τὸ βῆμα Καῖσαρ ἐν μέσῃ ἀγορᾷ. Προσῆσαν δ' ἀπλετοὶ ἄνθρωποι δικαιοδοσίας χάριν, πολλοὶ δὲ καὶ μηδενὸς πράγματος χάριν, θεωρίας ἕνεκα τοῦ παιδός· ἀξιοθέατος γὰρ πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα ἐν τῷ τότε σεμνότητι καὶ ἀξίωμα προσειληφώς.

Καῖσαρος δὲ ἤδη κεχειρωμένου μὲν τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ πολέμους, νενικηκότος δὲ καὶ περὶ Μακεδονίαν Πομπηίου, ἠρηκότος δ' Αἴγυπτον, ἐπανατερωῶντος δ' ἔκ τε Συρίας καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου.

μέλλοντος δ' ἐπὶ Λιβύης χωρεῖν, ὡς τὰ λειπόμενα τοῦ ἐκεῖ καταστάντος πολέμου καθέλοι, βουλόμενος συστρατεύειν αὐτῷ ὁ νέος Καῖσαρ, ὡς καὶ πολεμικῶν ἔργων ἔμπειρος εἴη, ἐπεὶ ἦσθετο ἐναντιουμένην Ἀντίαν τὴν μητέρα, οὐδὲν ἀντειπῶν ἡρέμα εἶχε. Δῆλος δ' ἦν καὶ ὁ πρεσβύτατος Καῖσαρ ὑπ' εὐνοίας οὐδέπω βουλόμενος αὐτὸν στρατεύεσθαι, ὡς μὴ, τὴν τε διάιταν ἐν ἀσθενεῖ σώματι μεταβαλὼν καὶ ὄλην ἔξιν, φαύλως διατεθείη. Διὰ μὲν δὴ ταῦτα τῆς στρατείας παρελύετο.

Ἐπεὶ δὲ κάκεινον τὸν πόλεμον κατεργασάμενος Καῖσαρ ἐπανῆλθεν εἰς Ῥώμην, σφόδρα ὀλίγοις τῶν ὑποπεσόντων αἰχμαλώτων συγγνοῦς, διὰ τὸ τοῖς προτέροις αὐτοῦς μὴ σεσωφρονῆσθαι πολέμοις, συνήνεχθη τοιόνδε. Ἦν εἰς τὰ μάλιστα Καῖσαρι τῷ νέῳ συνήθης καὶ φίλος Ἀγρίππας, ἐν ταῦτά τε παιδευθεὶς, καὶ τινα ἔχων ὑπερβολὴν ἑταιρείας. Τοῦτου ἀδελφὸς Κάτωνι συνῆν, κατὰ τε φιλίαν σπουδαζόμενος, καὶ τοῦ Λιβυκοῦ πολέμου κεκοινωνηκώς, τότε δ' αἰχμάλωτος ἦρημένος. Τοῦτον, οὐδὲν πω πρότερον αἰτήσας Καῖσαρα, ἐβούλετο μὲν ἐξαίτεσθαι, ὑπὸ δὲ αἰδοῦς ὤκνει, καὶ ἅμα ὁρῶν αὐτὸν, ὡς διέκειτο πρὸς τοὺς ἐν ἐκείνῳ τῷ πολέμῳ ἐαλωκότας. Θαρσύνσας δ' οὖν ποτε, ἤτησε καὶ ἔτυχεν. Ἐφ' οἷς περιχαρὴς ἦν τῷ αὐτοῦ φίλῳ τὸν ἀδελφὸν ἀνασσωκώς· ἐπηρεῖτο δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων, εἰς οὐδὲν πρότερον καταθέμενος τὴν αὐτοῦ σπουδὴν καὶ ἔντευξιν, ἢ εἰς φίλου σωτηρίαν.

Ἐκ τούτου τὰς θριαμβικὰς ἤγε πομπὰς Καῖσαρ

τοῦ κατὰ Λιβύην πολέμου, τῶν τε ἄλλων, οὓς ἐπολέμησε. Καὶ τὸν νέον Καίσαρα, υἷὸν ἤδη πεποιημένος, ὄντα δὲ τρόπον τινὰ καὶ φύσει διὰ τὸ ἀγχυτάτῳ τοῦ γένους εἶναι, ἐκέλευσε τῷ ἑαυτοῦ ἄρματι ἔπεσθαι, κόσμοις αὐτὸν στρατηγικοῖς ἀσκήσας, ὡς ἂν αὐτοῦ σύσκηνον ἐν πολέμῳ γεγονότα. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐν ταῖς θυσίαις, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς προσόδοις ἐγγύτατα ἴστη, τοὺς τε ἄλλους εἶκειν προσέταπτεν αὐτῷ. Καὶ ὁ μὲν ἤδη τὰς αὐτοκρατορικὰς ἐφέρετο τιμὰς, αἱ δὲ μάλιστα κατὰ τὸν Ῥωμαίων νόμον ἦσαν, καὶ ζηλωτὸς ἐν τῇ πατρίδι ἦν. Συνὼν δὲ ὁ παῖς αὐτῷ καὶ ἐν τοῖς θεάτροις, καὶ ἐν πότοις, ὁρῶν τε φιλανθρωπῶς ἑαυτῷ διαλεγόμενον οἷα τέκνῳ, καὶ μικρὸν ὅσον ἤδη τεθαρόρηκός, πολλῶν αὐτοῦ δεομένων καὶ φίλων καὶ πολιτῶν αἰτεῖσθαι σφίσι παρὰ Καίσαρος, ὧν ἕκαστοι ἐν χρεῖα ἦσαν, ἐπιτηρῶν εὐκαιρίας μετὰ πάσης αἰδοῦς ἢ εἰτό τε καὶ κατώρθου, πλείστου τε ἄξιος πολλοῖς τῶν ἀναγκαίων ἐγένετο, φυλατιόμενος τὸ μῆτε ἀκαίρως παρακαλεῖν, μῆτ' ἐκείνῳ προσάντως. Καὶ ὁ μὲν οὐκ ὀλίγα ζῆπυρα καὶ φιλανθρωπίας ἅμα καὶ φρονήσεως φυσικῆς ἀπεδείκνυτο.

Βουλόμενος δ' αὐτὸν ὁ Καῖσαρ καὶ ἔμπειρον τοῦ ἀγωνοθετεῖν ἐν ταῖς τοιαύταις χορηγίαις εἶναι, δυοῖν ὄντοι θεάτροις, τοῦ μὲν Ῥωμαϊκοῦ, ἐν ᾧ αὐτὸς παρῶν τὴν φροντίδα εἶχε, θατέρου δὲ Ἑλληνικοῦ, τούτου ἐπέτρεψεν ἐκείνῳ τὴν ἀγωνοθεσίαν. Καὶ ὁ μὲν σπουδάζων ἐπιμέλειάν τε καὶ φιλανθρωπίαν ἀποδείξασθαι ἐν κανυματώδεσι καὶ μακροτά-

ταις ἡμέραις, οὐδαμοῦ τε ἀπιῶν, ἄχρι λύσειε τὴν θέαν, εἰς νόσον πίπτει, οἷα νέος καὶ πόρων ἀπειρατος. Χαλεπῶς δὲ διακειμένου, πάντες μὲν ἐν φόβῳ ἦσαν, ἀγωνιῶντες εἴ τι πείσεται τοιαύτη φύσις, μάλιστα δὲ πάντων ὁ Καῖσαρ. Διὸ πᾶσαν ἡμέραν ἢ αὐτὸς παρὼν αὐτῷ εὐθυμίαν παρεῖχεν, ἢ φίλους πέμπων, ἰατροὺς δὲ ἀποστατεῖν οὐκ ἔων. Καὶ ποτε δειπνοῦντι ἠγγειλέ τις, ὡς ἔκλυτος εἶη καὶ χαλεπῶς ἔχοι· ὁ δὲ ἐκπηδήσας ἀνυπόδητος ἦκεν, ἔνθα ἐνοσηλεύετο, καὶ τῶν ἰατρῶν ἐδεῖτο ἐμπαθέστατα μεστὸς ὢν ἀγωνίας, καὶ αὐτὸς παρεκάθητο ἀνακτιησάμενος δ' αὐτὸν εὐθυμος ἐγένετο.

Ἐπεὶ δ' ἀνέσφηλεν ἐκ τῆς νόσου, διαπεφευγῶς μὲν τὸν κίνδυνον, ἀσθενῶς δ' ἔτι διακείμενος τὸ σῶμα, στρατεύειν μὲν ἔδει Καίσαρα, ἔνθα διενοεῖτο τὸ πρότερον ἐπάγεσθαι καὶ τὸν παῖδα· τότε δ' οὐχ οἷός τ' ἦν διὰ τὴν προσπεσοῦσαν νόσον. Καταλιπὼν δ' οὖν αὐτοῦ πολλοὺς ἐπιμελητάς, ὡς δι' ἀκριβοῦς διαίτης φυλάττοιο, καὶ ἐντολάς δούς, εἰ ῥωσθείη, ἔπεσθαί οἱ, ἄρχετο ἐπὶ τὸν πόλεμον. Ὁ γὰρ Μάγνου Πομπηίου πρεσβύτατος παῖς, μέγα στρατεύμα ἀθροίσας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ παρὰ τὴν πάντων ἐλπίδα, διενοεῖτο ἐπαμῦναι τῷ πατρὶ, καὶ τὴν ἐκείνου ἦταν ἀναμαχέσασθαι, εἰ δύναιτο. Ἐπολειφθεὶς δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ Καῖσαρ, πρῶτον τοῦ σώματος ἐγκρατέστατα ἐπεμελήθη, καὶ ταχὺ ἀνερόρωσθη· ἔπειτα δὲ τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς πατρίδος ἐποιεῖτο ἐπὶ τὴν στρατιάν, κατὰ τὰς τοῦ θείου ἐντολάς οὕτω γὰρ αὐτὸν ἐκάλει. Πολλῶν δ' αὐτῷ συνεκδη-

μῆν σπουδαζόντων, διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐν αὐτῷ ἐλπίδος, πάντας παρωσάμενος καὶ τὴν μητέρα αὐτὴν, τοὺς ὠκνιάτους τῶν οἰκειῶν καὶ ἐρῶμενεστάτους ἐκλεξάμενος, συνέτεινε τὴν πορείαν, καὶ ἀπίστοι τάχει χρησάμενος διέδραμε τὴν μακρὰν ὁδὸν, σύνεγγυς τε ἦν Καίσαρι, διαπεπολεμηκότι ἤδη τὸν σύμπαντα πόλεμον ἐν μηνσὶν ἑπτὰ.

Ἀφικόμενος δ' εἰς Ταρῶνακῶνα παρέσχεν, ὅπως ἀφίκοιτο ἐν τούτῳδε πολέμου ταράχῳ. Οὐχ εὐρῶν δὲ ἐνταῦθα Καίσαρα, πλείω πόνον καὶ κίνδυνον εἶχεν· ἀφίκετο δὲ εἰς Ἰβηρίαν πρὸς Καίσαρα περὶ πόλιν Καλπίαν. Καὶ ὁ μὲν οἷα τέκνον περιβαλὼν, διὰ τε τὸ νοσοῦντα καταλελοιπέναι, καὶ ἐκ πολλῶν πολεμίων καὶ λησθηρίων περισεσωσμένον ὄραν ἀδοκῆτως, ἠσπάζετο, καὶ οὐδαμῆ μεθίει, ὁμοδίαιτόν τε εἶχεν· ἐπῆνει δ' αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιμέλειαν ἅμα καὶ σύντασιν, ὡς πρῶτος τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξεληλυθότων ἦκεν. Ἐπιμελὲς δ' ἐποιεῖτο πρὸς αὐτὸν διαλεγόμενος ὑπὲρ πολλῶν ἀνακρίνειν, ἀποπειρώμενος αὐτοῦ τῆς διανοίας. Ὅρῶν δὲ εὐστοχόν καὶ εὐσύνετον καὶ βραχυλόγον, αὐτὰ τε ἀποκρινόμενον τὰ καιριώτατα, ἔστεργε καὶ ὑπερησπάζετο. Ἐκ τούτου πλεῖν ἔδει ἐπὶ Καρχηδόνας· προσταχθὲν δ' αὐτῷ ἐμβάλειν εἰς τὴν αὐτὴν Καίσαρι ναῦν σὺν πέντε δούλοις, αὐτὸς ὑπὸ φιλοστοργίας καὶ τρεῖς ἐταίρους πρὸς τοῖς δούλοις ἐνεβίβασε· καὶ ἐδεδίει, μὴ τοῦτο γνοὺς Καῖσαρ ἐπιμέμψαιτο. Τούναντίον δ' ἐγένετο· ἦσθη γὰρ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ εἶναι φιλέταιρον, καὶ ἐπῆνεσεν, ὅτι αἰεὶ βούλεται παρεῖναι αὐτῷ

τούς πάντων ἐπόπτας ἐσομένους ἄνδρας καὶ ἀρετῆς ἐπιμελουμένους, πρόνοιάν τε οὐ μικράν χρηστῆς δόξης ἐν τῇ πατρίδι ἤδη ποιοῖτο.

Ἦκε δ' οὖν εἰς τὴν Καρχηδόνα Καῖσαρ, ὡς τοῖς χρήζουσιν ἐντευξόμενος. Πολλοὶ δὲ συνεληλύθησαν, οἱ μὲν δικαιοδοσίας χάριν περὶ ὧν εἶχον ἀμφιβόλων πρὸς τινάς, οἱ δὲ οἰκονομίας πολιτικῆς, οἱ δ' ὅπως ἂν τὰ ἄθλα τῶν ἠνδραγαθημένων λάβοιεν περὶ ὧν ἐνέτυχεν. Ἄλλοι τε ἡγεμόνες πλείστοι συνεληλύθησαν. Προσφεύγουσι τῷ Καίσαρι καὶ Ζακύνθιοι μεγάλα ἐγκλήματα ἔχοντες, καὶ δεόμενοι βοήθειας. Ὁ δὲ τούτων προύστη τε, καὶ διαλεχθεὶς ἀριστα πρὸς Καίσαρα ἐν φανερωῷ, τῶν τε αἰτιῶν αὐτοὺς ἀπῆλλαξε, καὶ προὔπεμψεν ἐπ' οἴκου ἠδομένους τε καὶ πρὸς πάντας αὐτὸν ὑμνοῦντας, σωτῆρά τε ὀνομάζοντας. Ἐντεῦθεν πολλοὶ συνέρθεον προστασίας δεόμενοι, οἷς πλείστου ἄξιος γενόμενος, τῶν μὲν διέλυε τὰ ἐγκλήματα, οἷς δ' ἠτεῖτο δωρεάς, οὓς δ' εἰς ἀρχὰς προῆγε. Πάντες τε ἀνὰ στόμα εἶχον τὴν τε ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν, καὶ τὴν ἐν ταῖς ἐντευξέσι φρόνησιν. Αὐτὸς μὲν Καῖσαρ εὖλα . . . . .

(Λείπouσι σελίδες δύο.)

. . . . . γυροῦ κατὰ τὰ πάτρια, οὔτε μεθυσκομένοις νεανίσκοις παρεῖναι, οὔτε πλείω χρόνον συμποσίῳ παραγενέσθαι ἄχρις ἑσπέρας, οὐδὲ μέντοι δειπνεῖν πρὸ δεκάτης ὥρας, ἔξω Καίσαρος, ἢ Φιλίππου, ἢ τοῦ γήμαντος αὐτοῦ τὴν ἀδελφὴν Μαρκέλλου, ἀνδρὸς σωφρονεστάτου καὶ κατ' εὐγένειαν

ἀρίστου Ῥωμαίων. Αἰδῶ δ', ἣν πρέπειν ἂν τις τῆ τοιαύδε ἡλικίᾳ ὑπολάβοι, διὰ τὸ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς ἐν τῇ μετὰ ταύτην τὴν χώραν ὑπὸ τῆς φύσεως ἀποδεδόσθαι, διαφανέστατα καὶ ἐν ἔργοις ἐδήλου ἐν τῷ βίῳ παντί. Διὰ τοῦτο καὶ μάλιστα Καῖσαρ αὐτὸν περὶ πολλοῦ ἐποίησατο, καὶ οὐχ, ὥσπερ οἴονται τινες, διὰ τὸ γένος μόνον. Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ πρότερον παῖδα ἀποδειῖξαι, δεδιώς δέ, μὴ ἐλπίδι τοσαύτης τύχης ἐπαρθεῖς, ὃ φιλεῖ τοῖς εὐδαιμόνως τρεφομένοις ἔπεσθαι, ἐκλάθοιτο ἀρετῆς καὶ ἐκδιαιτηθείη, συνέκρουσε τὴν γνώμην, ἐν δὲ ταῖς διαθήκαις αὐτὸν τίοῦται, ἅπαις ἂν ἀρρένων παιδων, καὶ κληρονόμον ἀποδείκνυσι τῆς τύχης πάσης· τετάρτην δὲ μοῖραν τῶν χρημάτων τοῖς ἄλλοις διένειμε φίλοις τε καὶ ἁστοῖς, ὅπερ ὕστερον ἐγένετο δῆλον.

Ἐδεήθη δὲ συγχωρῆσαι αὐτῷ παρὰ τὴν μητέρα ἐλθεῖν εἰς τὴν πατρίδα, καὶ δόντος, ὤχετο. Ὡς δ' ἦκεν οὐχ ἑκάς Ῥώμης εἰς Ἰάνουκλον, ὑπήντησεν αὐτῷ σὺν πολλῷ πλήθει ἀνθρώπων ὁ λεγόμενος Γαίου Μαρίου παῖς, σπουδάζων εἰς τὸ γένος ἐγγραφῆναι, καὶ τινὰς γυναῖκας προσειληφώς τῶν Καίσαρος, αἱ ἐμαρτύρουν αὐτῷ τὴν εὐγένειαν. Οὗτι μὴν Ἀντίαν ἔπεισεν, οὔτε τὴν ταύτης ἀδελφὴν καταφεύσασθαι τοῦ σφετέρου οἴκου· προσῆπτετο γὰρ τὸ γένος τὸ Καίσαρος τε καὶ τὸ Μαρίου, τῷ γε μὴν νεανίσκῳ ἐκείνῳ οὐδὲν προσῆκον ἦν. Ὅς τότε σὺν πολλῷ πλήθει ὑπαντιάσας ἐσπούδαζε προσλαβεῖν καὶ τὴν τοῦ νέου Καίσαρος γνώμην, εἰς τὴν

τοῦ γένους ἐγγραφήν. Πολλή δ' ἐγένετο σπουδὴ καὶ τῶν συνόντων αὐτῷ πολιτῶν, πειθομένων εἶναι παῖδα Μαρίου. Καῖσαρ δ' ἐν ἀπορίᾳ δεινῇ γενόμενος ἐσκόπει, τί χρὴ ποιεῖν· τό τε γὰρ ἀσπάζεσθαι ὡς συγγενῆ, ὃν οὐκ ᾔδει, ὀπόθεν εἶη, οὐδ' ἢ μήτηρ αὐτῷ συνεμαρτύρει, χαλεπὸν ἦν, τό τε διωθεῖσθαι τὸν νεανίσκον καὶ τὸ σὺν αὐτῷ πλῆθος τῶν πολιτῶν, ἄλλως τε καὶ αἰδοῦς ὄντι μεστῷ, πολλὴν δυσχέρειαν εἶχεν. Ἀποκρίνεται γοῦν, ἡρέμα διωσάμενος τὸν ἄνθρωπον, ὅτι Καῖσαρ εἶη τοῦ γένους αὐτοῖς ἡγεμῶν, καὶ τῆς πατρίδος προστάτης, συμπάσης τε τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς· δεῖν οὖν ὡς ἐκείνον βαδίζειν, καὶ διδάσκειν περὶ τῆς συγγενείας, καὶ εἰ μὲν πείσειεν, ὑπάρχειν εὐθύς αὐτῷ καὶ σφᾶς τοὺς τε ἄλλους οἰκείους πεπεισμένους· εἰ δὲ μή, οὐδὲν αὐτοῖς εἶναι κοινῶν μακρὸς πρὸς αὐτόν· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ, πρὶν ἢ Καίσαρα τοῦτο γινῶναι, μήτε προσιέναι πρὸς αὐτόν, μήτε ὡς παρὰ συγγενοῦς τι ἐπιζητεῖν τῶν δικαίων. Ταῦτα ἐμφρόνως ἀποκρινόμενον καὶ οἱ συμπαρόντες ἐπήνουν, οὐδὲν δὲ ἤτον ὁ νεανίσκος συμπροῦπεμψεν αὐτόν ἄχρι τῆς οἰκίας.

Ὡς δ' ἦκεν εἰς Ῥώμην, κατὰγει πλησίον τῆς Φιλίππου οἰκίας καὶ τῆς μητρὸς, καὶ τὴν δίαιταν εἶχε σὺν ἐκείνοις, καὶ οὐκ ἄνευ τούτων διῆγε, πλὴν εἰ μή ποτε καὶ αὐτὸς τῶν ἡλικιωτῶν τινὰς βούλοιοτο ἐστιᾶν· τοῦτο δὲ σπάνιον ἦν. Διατρέβων δ' ἐν τῇ πόλει, ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀποδείκνυται εἶναι τῶν πατρικίων.

Ὅτι ἔνηφε καὶ ἐγκρατῶς διῆγεν ὁ νέος Καῖσαρ
Θαυμαστόν δέ τι κάλλοσ συνήδεσαν αὐτῷ οἱ φίλοι
ἐπ' ἐνιαυτὸν γὰρ ὄλον ἐν τοιαῦδε ἡλικίᾳ, ἐν ἣ μάλι-
στα σφριγῶσιν οἱ νέοι, καὶ τούτων δ' ἔτι μᾶλλον οἱ
εὐτυχεῖς, ἀφροδισίων ἀπείχετο, φωνῆς ἅμα καὶ
ἰσχύος προνοῶν.

~~~~~

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

ΕΞ ΩΝΟΜΑΣΜΕΝΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΑ ΠΑΡ' ΑΛΛΟΙΣ ΛΕΙΨΑΝΑ.

ΕΚ ΤΟΥ Δ ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ δὲ ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν
ἱστοριῶν λέγει οὕτως· Ἀβράμης ἐβασίλευσε Δα-
μασκοῦ, ἔπηλυσ σὺν στρατῷ ἀφιγμένος ἐκ τῆς γῆς
τῆς ὑπὲρ Βαβυλῶνος Χαλδαίων λεγομένης. Μετ' οὐ
πολὺν δὲ χρόνον μεταναστὰς καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς
χώρας σὺν τῷ σφετέρῳ λαῷ, εἰς τὴν τότε μὲν Χα-
ναναίαν λεγομένην, νῦν δὲ Ἰουδαίαν, μετέκρησε καὶ
οἱ ἀπ' ἐκείνου πληθύναντες, περὶ ὧν ἐν ἑτέρῳ λόγῳ
διέξιμι τὰ ἱστορούμενα. Τοῦ δὲ Ἀβράμου ἔτι καὶ
νῦν ἐν τῇ Δαμασκηνῶν τὸ ὄνομα δοξάζεται, καὶ
κώμη ἀπ' αὐτοῦ δείκνυται, Ἀβράμου οἴκησις λεγο-

μίνη. (Ἐκ τοῦ Ἰωσήπου, Ἰουδ. Ἀρχαιολογ. Βιβλ. Α, κεφ. ζ.)

Μέμνηται δὲ τούτου τοῦ βασιλέως καὶ Νικόλαος ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν, λέγων οὕτως· Μετὰ δὲ ταῦτα πολλῶ χρόνῳ ὕστερον τῶν ἐγχωρίων τις, Ἄδαδος ὄνομα, πλεῖον ἰσχύσας, Δαμασκοῦ τε καὶ τῆς ἄλλης Συρίας, ἔξω Φοινίκης, ἐβασίλευσε, πόλεμόν τε ἐξενέγκας πρὸς Δαβίδην βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ πολλαῖς μάχαις κριθεὶς, ὑστάτῃ δὲ παρὰ τὸν Εὐφράτην, ἐν ἣ ἦττητο, ἄριστος ἔδοξεν εἶναι βασιλέων ῥώμῃ καὶ ἀνδρείᾳ. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ περὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ φησὶν, ὡς μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτὴν ἐξεδέχοντο παρ' ἀλλήλων καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὸ ὄνομα, λέγων οὕτως· Τελευτήσαντος δ' ἐκείνου οἱ ἀπόγονοι ἐπὶ δέκα γενεὰς ἐβασίλευον, ἐκάστου παρὰ τοῦ πατρὸς, ἅμα τῇ ἀρχῇ, καὶ τοῦνομα τοῦτο ἐκδεχομένου, ὡσπερ οἱ Πτολεμαῖοι ἐν Αἰγύπτῳ. Μέγιστον δὲ πάντων δυναθεὶς ὁ τρίτος, ἀναμαχέσασθαι βουλόμενος τὴν τοῦ προπάτορος ἦταν, στρατεύσας ἐπὶ Ἰουδαίους ἐπόρθησε τὴν νῦν Σαμαρεΐτιν κακουμένην. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ Βιβλ. Ζ, κεφ. ε.)

Ἀσκάλων πόλις Συρίας πρὸς τῇ Ἰουδαίᾳ. Ξάνθος ἐν τετάρτῃ Λυδιακῶν φησὶν, ὅτι Τάνταλος καὶ Ἀσκαλος παῖδες Ὑμεναίου τὸν δὲ Ἀσκαλον ὑπὸ Ἀκριαμοῦ τοῦ Λυδῶν βασιλέως αἵρεθέντα στρατηγὸν εἰς Συρίαν στρατεῦσαι, κακῆ παρθένου ἐρασθέντα πόλιν κτίσαι, ἦν ἀφ' ἑαυτοῦ οὕτως ὠνόμασε. Τὰ αὐτὰ καὶ Νικόλαος ἐν τετάρτῃ ἱστορίᾳ. (Ἐκ τοῦ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου.)

Τορρήβος· πόλις Αυδίας, ἀπὸ Τορρήβου τοῦ Ἄτυος.... Ἐν δὲ τῇ Τορρήβιδι ἐστὶν ὄρος Κάριος καλούμενον, καὶ ἱερόν τοῦ Καρίου ἐκεῖ. Κάριος δὲ Διὸς παῖς καὶ Τορρήβιας, ὡς Νικόλαος τετάρτῳ ὃς πλαζόμενος περὶ τινα λίμνην, ἣτις ἀπ' αὐτοῦ Τορρήβια ἐκλήθη, φθογγῆς Νυμφῶν ἤκουσεν, ὡς καὶ Μούσας Λυδοὶ καλοῦσι, καὶ μουσικὴν ἐδιδάχθη, καὶ αὐτοὺς Λυδοὺς ἐδίδαξε τὰ μέλη. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

Νήραβος· πόλις Συρίας. Νικόλαος τετάρτῳ. Τὸ ἐθνικὸν Νηράβιος, ὡς τοῦ Τορρήβου Τορρήβιος. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

Ἄσκανία· πόλις Τρωϊκῆ. Νικόλαος τετάρτη ἱστορία. Σκαμάνδριος Ἐκτορος καὶ Ἄνδρομάχης ἐκ τῆς Ἰδης καὶ τοῦ Δασκυλείου, καὶ τῆς Ἄσκανίας καλουμένης, ἣν ἔκτισεν ὁ Αἰνείου παῖς Ἄσκανιος. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

Ἡ δὲ Πελοπόννησος τρεῖς ἔχει ἐπωνυμίας, ὡς ὁ Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς γράφει ἐν τετάρτῃ ἱστορίᾳ. Μέγιστον οὖν τῶν τότε ἴσχυον οἱ Πελοπίδαι, καὶ ἡ Πελοπόννησος εἰς αὐτοὺς ἀφείρα, καὶ αὐτὸ τοῦνομα ἔχουσα ἀπ' ἐκείνων, τρεῖς ἤδη πρότερον ἀλλάξασα τὰς ἐπωνυμίας. Ἐπὶ μὲν γὰρ Ἄπειος τοῦ Φορωνέως ἐκαλεῖτο Ἀπίη, ἐπὶ δὲ Πελασγοῦ τοῦ αὐτόχθονος Πελασγία, ἐπὶ δὲ Ἄργου καὶ αὐτῇ ὁμωνύμως ἐκαλεῖτο Ἄργος, ἐπὶ δὲ Πέλοπος τοῦ τὸν Οἰνόμαον νικήσαντος ἔσχε τοῦτο τὸ κύριον ὄνομα. (Ἐκ Κωνστ. τοῦ Πορφυρογεννήτου, περὶ θεμάτων, Βιβλ. Β, κεφ. 5.)

Θόρναξ· ὄρος τῆς Λακωνικῆς· Νικόλαος τέταρτη. (Ἐκ τοῦ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου.)

Μεσόλα· πόλις Μεσσηνίας, μία τῶν πέντε. Νικόλαος τετάρτω. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

Ἰνηρίς· πόλις Μεσσηνίας. Νικόλαος τετάρτω. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

Καρνία· πόλις Ἰωνίας. Νικόλαος τετάρτω. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

ΕΚ ΤΟΥ Ε ΒΙΒΛΙΟΥ.

Ἀρκαδία· ἐκαλεῖτο δὲ Πελασγίη, ὡς Νικόλαος πέμπτη. (Ἐκ τοῦ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου.)

Βωταχίδαί· τόπος Ἀρκαδίας ἀπὸ Βωτάχου. Νικόλαος πέμπτη. Ἰσκριτοῦ δὲ τοῦ Λυκούργου Βώταχος, ἀφ' οὗ ὁ τόπος Βωταχίδαί ἐν τῇ Τεγείᾳ ἐκλήθη. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

Μεσημβρία· πόλις Ἰοντικῆ. Νικόλαος πέμπτω. Ἐκλήθη ἀπὸ Μέλσου. Βρίαν γὰρ τὴν πόλιν φασὶ Θραῖκες. Ὡς οὖν Σηλυμβρία ἢ τοῦ Σήλυος πόλις· Πολτυμβρία ἢ Πόλυτος, οὕτω Μελημβρία ἢ Μέλσου πόλις· καὶ διὰ τὸ εὐφωνότερον λέγεται Μεσημβρία. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

Σίφνος· περὶ τὴν Κρήτην νῆσος ἀπὸ Σίφνου τοῦ Σουνίου, ὡς Νικόλαος πέμπτω. Ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Μερόπη. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

Σκύρος νῆσος, περὶ ἧς Νικόλαος ἐν πέμπτω. Σκύρον δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ὄκουν Πελασγοί τε καὶ Κᾶρες. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ.)

ΕΚ ΤΟΥ Θ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Ἀγαμήδη· τόπος περὶ Πύρρον τῆς Λέσβου.

ἀπὸ Ἀγαμήδης τῆς Μακαρίας, τῆς καὶ Πύρρας ἐπι-
κληθείσης. Ἔστι καὶ κρήνη Ἀγαμήδη, ὡς Νικό-
λαος ἐννάτω, (Ἐκ τοῦ Στεφ. τοῦ Βυζαντίου.)

ΕΚ ΤΟΥ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Θρακῆσιαι δὲ ἐπεκλήθησαν ἀπὸ τῆς τοιαύτης
αἰτίας. Ἐπὶ Ἀλυάτιου τοῦ τῶν Λυδῶν βασιλέως
ἀνὴρ τις μετὰ γυναῖκός καὶ τῶν ἑαυτοῦ τέκνων, ἐκ
Μυσίας τῆς τῶν Θρακῶν χώρας δομώμενος, ἦς καὶ
Ὀμηρος μνημονεύει λέγων οὕτως,

Μυσῶν ἔ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἰππημολγῶν,
διεπέρασεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀσίας, εἰς χώραν τὴν λε-
γομένην Λυδίαν, καὶ κατώκησε πλησίον τῆς πόλεως
Σάρδεων. Τοῦ οὖν βασιλέως πρὸς τὸ τῆς πόλεως
τεῖχος καθεζομένου, διήρχετο ἡ γυνὴ τοῦ Θρακός,
ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς βασιτάζουσα στάμνον, ἐπὶ δὲ
τῶν χειρῶν ἡλακάτην καὶ ἄτρακτον, ὅπισθεν δὲ πρὸς
τὴν ζώνην ἵππός τις προσεδέδετο. Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς
κορυφῆς ὁ στάμνος ἦν μεστός ὕδατος· ἐν δὲ ταῖς
χερσὶν εἰργάζετο νήθουσα ἐκ τῆς ἡλακάτης τὸν ἄ-
τρακτον· ὅπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην ἠκολούθει ὁ
ἵππος ἀπὸ τῆς πηγῆς πεποτισμένος. Ταύτην ἰδὼν
ὁ βασιλεὺς μεγάλως ἐθαύμασε, καὶ ἠρώτησε, πό-
θεν καὶ τίς καὶ ποίας ἐστὶ πόλεως. Ἡ δὲ ἀπεκρί-
νατο, Μυσὴ μὲν εἶναι τὸ γένος· Θρακῆς δ' ἐστὶν
αὐτὸ πολίχνη. Λαβὼν οὖν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῆς
γυναῖκός ἀφορμὴν, πρεσβείαν πρὸς τὸν τῆς Θρακῆς
βασιλέα ποιησάμενος, Κόττην ὀνομαζόμενον, ἐκεί-
θεν ἔλαβεν ἄνδρας μετοίκους μετὰ γυναικῶν καὶ
τέκνων, ὄχλον ἰκανόν. Ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν

Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς γράφει ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ αὐτοῦ βιβλίῳ, ὃ γεγονὼς ὑπογραφεὺς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως. (Ἐκ Κωνστ. τοῦ Πορφυρογ. περὶ Θεμάτων, Βιβλ. Α, κεφ. γ.)

ΕΚ ΤΟΥ ΚΖ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Νικόλαος δ' ἐν τῇ ἐβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν Σύλλαν φησὶ, τὸν Ῥωμαίων στρατηγόν, οὕτω χαίρειν μίμοις καὶ γελωτοποιοῖς, φιλόγελων γενόμενον, ὡς καὶ πολλὰ γῆς μέτρα αὐτοῖς χαρίζεσθαι τῆς δημοσίας. Ἐμφανίζουσι δ' αὐτοῦ τὰ περὶ ταῦτα ἰλαρὸν αἰ ὑπ' αὐτοῦ γραφεῖσαι σατυρικαὶ κωμωδίαί τῇ πατρίῳ φωνῇ. (Ἐκ τοῦ Ἀθηναίου, Βιβλ. ε, σελ. 261.)

ΕΚ ΤΟΥ Ξ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Καὶ Νικόλαος δὲ ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ ἐννενηκοστῇ καὶ ἕκτῃ βίβλῳ ἱστορεῖ περὶ αὐτῶν λέγων οὕτως· Ἔστιν ὑπὲρ τὴν Μινναῖδα μέγα ὄρος κατὰ τὴν Ἀρμενίαν, Βάρις λεγόμενον, εἰς ὃ πολλοὺς συμφυγόντας ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ λόγος ἔχει περισωθῆναι· καὶ τινα ἐπὶ Λάρινακος ὀχοῦμενον ἐπὶ τὴν ἀκρόρειαν ὀκεῖλαι, καὶ τὰ λείψανα τῶν ξύλων ἐπὶ πολὺ σωθῆναι. Γένοιτο δ' ἂν οὗτος, ὃν τινα καὶ Μωϋσῆς ἀνέγραψεν, ὃ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης. (Ἐκ τοῦ Ἰωσήπου Ἰουδ. Αρχαιολογ. Βιβλ. Α, κεφ. γ.)

ΕΚ ΤΟΥ ΡΑ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ τετάρτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν ἱστοριῶν, περὶ Ἀπάμειαν, φησὶ, τὴν Φρυγιακὴν κατὰ τὰ Μιθριδατικὰ σεισμῶν γενομένων, ἀνεφάνησαν περὶ τὴν χώραν αὐτῶν λίμναι τε αἰ πρότερον οὐκ οὔσαι καὶ ποταμοὶ καὶ ἄλλαι

πηγαὶ ὑπὸ τῆς κινήσεως ἀνοιχθεῖσαι· πολλὰ δὲ καὶ ἠφανίσθησαν. Τοσοῦτόν τε ἄλλο ἀνέβλυσεν αὐτῶν ἐν τῇ γῆ πικρὸν τε καὶ γλαυκὸν ὕδωρ, πλεῖστον ὅσον ἀπεχούσης τῶν τόπων τῆς θαλάττης, ὥστε ὀστρέων πλησθῆναι τὸν πλησίον τόπον ἅπαντα καὶ ἰχθύων, τῶν τε ἄλλων ὅσα τρέφει ἡ θάλασσα. (Ἐκ τοῦ Ἀθηναίου, Βιβλ. Η, σελ. 332.)

ΕΚ ΤΟΥ ΡΗ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνός, ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν ἱστοριῶν πρὸς ταῖς ἑκατὸν περὶ τὰς Ἀλπεῖς λίμνην τινὰ φησιν εἶναι πολλῶν σταδίων οὖσαν, ἧς περὶ τὸν κύκλον πεφυκέναι δι' ἔτους ἄνθη ἡδιστα καὶ εὐχρόστατα ὅμοια ταῖς καλουμέναις κάλχαις. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. ΙΕ, σελ. 682.)

ΕΚ ΤΟΥ ΡΙ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνός εἰς τῶν ἀπὸ τοῦ περιπάτου φιλοσόφων ἐν τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν ἱστοριῶν, Ῥωμαίους ἱστορεῖ παρὰ τὸ δεῖπνον συμβάλλειν μονομαχίας, γράφων οὕτως· Τὰς τῶν μονομάχων θέας οὐ μόνον ἐν πανηγύρεσι καὶ θεάτροις ἐποιοῦντο Ῥωμαῖοι, παρὰ Τυρρῶνων παραλαβόντες τὸ ἔθος, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐστιάσεσιν. Ἐκάλουν γοῦν τινες πολλάκις ἐπὶ δεῖπνον τοὺς φίλους ἐπὶ τε ἄλλοις, καὶ ὅπως ἂν δύο ἢ τρία ζεύγη ἴδοιεν μονομάχων, ὅτε καὶ κορεσθέντες δεῖπνου καὶ μέθης εἰσεκάλουν τοὺς μονομάχους, καὶ ὁ μὲν ἅμα ἐσφάτιετο, αὐτοὶ δ' ἐκρότουν ἐπὶ τούτῳ ἠδόμενοι. Ἦδη δὲ τις καὶ τὰς διαθήκαις γέγραφε γυναῖκας αὐπρεπεστάτας μονομαχῆσαι, ὡς ἐκέκτητο· ἕτερος

δὲ παῖδας ἀνήβους ἐρωμένους ἑαυτοῦ. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἠνέσχετο ὁ δῆμος τὴν παρανομίαν ταύτην, ἀλλ' ἄκυρον τὴν διαθήκην ἐποίησεν. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. Δ, σελ. 153.)

Νικόλαος ὁ Περιπατητικὸς ἐν τῇ δεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Λευκολλὸν φησιν, ἀφικόμενον εἰς Ῥώμην καὶ θριαμβεύσαντα, λόγον τε ἀποδόντα τοῦ πρὸς Μιθριδάτην πολέμου, ἔξοκεῖλαι εἰς πολυτελῆ δίαιταν ἐκ τῆς παλαιᾶς σωφροσύνης, τρυφῆς τε πρῶτον εἰσάπαξ Ῥωμαίοις ἡγεμόνα γενέσθαι, καρπωσάμενον δυοῖν βασιλείων πλοῦτον Μιθριδάτου καὶ Τιγράνου. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. ς καὶ ΙΒ, σελ. 247 καὶ 543.)

ΕΚ ΤΟΥ ΠΙΔ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Λικινίου δὲ Κράσσου τοῦ ἐπὶ Πάρθους στρατεύσαντος κόλακά φησι γενέσθαι Νικόλαος ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν Ἀνδρομάχου τὸν Καρρῆνόν, ᾧ τὸν Κράσσον πάντα ἀνακοινοῦμενον προδοθῆναι Πάρθοις ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀπολέσθαι. Οὐκ ἀτιμώρητος δ' ὑπὸ τοῦ δαιμονίου παρείδθη ὁ Ἀνδρομάχος· μισθὸν γὰρ λαβὼν τῆς πράξεως τὸ τυραννεῖν Καρρῶν τῆς πατρίδος, διὰ τὴν ἑμότητα καὶ βίαν ὑπὸ τῶν Καρρῆνῶν πανοικία ἐνεπρήσθη. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. ς, σελ. 252.)

ΕΚ ΤΟΥ ΠΙς ΒΙΒΛΙΟΥ.

Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς (εἰς δ' ἦν τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου) ἐν τῇ πολυβιβλῷ ἱστορίᾳ (ἑκατὸν γὰρ καὶ τεσσαράκοντ' εἰσι πρὸς ταῖς τέσσαρσι), τῇ ἑκκαίδεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ φησιν, Ἀδιάτομον, τὸν

τῶν Σωτιανῶν βασιλεία (ἔθνος δὲ τοῦτο Κελτικόν) ἑξακοσίους ἔχει λογάδας περὶ αὐτόν, οὓς καλεῖσθαι ὑπὸ Γαλατῶν τῇ πατρίῳ γλώττῃ Σιλοδούρους· τοῦτο δ' ἐστὶν Ἑλληνιστὶ εὐχωλιμαῖοι. Τούτους δ' οἱ βασιλεῖς ἔχουσι συζῶντας καὶ συναποθνήσκοντας, ταύτην ἐκείνων εὐχὴν ποιουμένων, ἀνθ' ἧς συνδυναστεύουσί τε αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἐσθῆτα καὶ δίαιταν ἔχοντες, καὶ συναποθνήσκουσι κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην, εἴτ' ἐν νόσῳ τελευτήσῃ βασιλεὺς, εἴτε πολέμῳ, εἴτε ἄλλως πως. Καὶ οὐδεὶς εἰπεῖν ἔχει τινὰ ἀποδειλιώσαντα τούτων τὸν θάνατον, ὅταν ἦκη βασιλεῖ, ἢ διεκδύντα. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. 5, σελ. 249.)

ΕΚ ΤΟΥ ΡΚΓ ΚΑΙ ΡΚΔ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Ὅμοιον δὲ τι τούτων καὶ Μάρκον Ἀγρίππαν φρονήσαντα περὶ τῶν Ἰουδαίων οἶδαμεν. Τῶν γὰρ Ἰῶνων κινήθεντων ἐπ' αὐτοὺς καὶ δεομένων τοῦ Ἀγρίππα, ἵνα τῆς πολιτείας, ἣν αὐτοῖς ἔδωκεν Ἀντίοχος ὁ Σελεύκου υἱωνός, ὁ παρὰ τοῖς Ἑλλησι θεὸς λεγόμενος, μόνοι μετέχωσιν, ἀξιούντων δ', εἰ συγγενεῖς εἰσὶν αὐτοῖς Ἰουδαῖοι, σέβεσθαι τοὺς ἰδίους αὐτῶν θεοὺς, καὶ δίκης περὶ τούτων συστάσης, ἐνέκησαν οἱ Ἰουδαῖοι τοῖς αὐτῶν ἔθεσι χρῆσθαι, συνηγορήσαντος αὐτοῖς Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ὁ γὰρ Ἀγρίππας ἀπεφήνατο μηδὲν αὐτῷ καινίζειν ἐξεῖναι. Τὸ δ' ἀκριβὲς εἴ τις βούλεται καταμαθεῖν, ἀναγνώτω τῶν Νικολάου ἱστοριῶν τὴν ἑκατοστὴν καὶ εἰκοστὴν τρίτην καὶ τετάρτην. (Ἐκ τοῦ Ἰωσήπου, Ἰουδ. Ἀρχαιολογ. Βιβλ. ΙΒ, κεφ. γ.)

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

ΕΞ ΑΔΗΛΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΤΑ ΠΑΡ' ΑΛΛΟΙΣ ΔΕΙΨΑΝΑ.

Ἀμοργός· νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, ἔχουσα πόλεις τρεῖς, Ἀρκεσίην, Μινώαν, Αἰγιάλην. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Παγκάλη καὶ Ψυχία. . . . Νικόλαος δ' Ἀμόργην αὐτὴν καλεῖ, ἦντινα Καρκήσιος, ἀνὴρ Νάξιος, ὤκισε, καὶ Καρκησίαν ὠνόμασε.

Λυκοσθένη· πόλις Λυδίας· Ἐάνθος πρώτη Λυδιακῶν· ἦν καὶ Λυκοσθένειαν Νικόλαός φησιν.

Παρώρεια· πόλις Ἀρκαδίας. Λέγεται δὲ καὶ Παρωραία. Οἱ πολῖται Παρωρεῖς· Νικόλαος Παρωρεΐτας φησίν.

Ἐπερδέξιον· χωρίον Λέσβου, ἐν ᾧ Ζεὺς Ἐπερδέξιος, καὶ Ἐπερδεξία Ἀθηνᾶ. Ἐθνικὸν Ἐπερδέξιος. . . . Νικόλαος δὲ πληθυντικῶς Ἐπερδεξίους φησίν. (Ἐκ τοῦ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου.)

Ἡσιόδός τε, καὶ Ἐκαταῖος, καὶ Ἑλλάνικος, καὶ Ἀκουσίλαος, καὶ πρὸς τούτοις Ἐφορος, καὶ Νικόλαος, ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαίους ζήσαντας ἔτη χίλια. (Ἐκ τοῦ Ἰωσήπου, Ἰουδ. Ἀρχαιολογ. Βιβλ. Α. Κεφ. γ.)

Μάρτυς δὲ τούτων ἡμῖν ἐστὶ καὶ Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός, οὕτως ἱστορῶν· Τρόπαιον δὲ στήσας Ἀντίοχος ἐπὶ τῷ Λύκῳ ποταμῷ, νικήσας Ἰνδάτην τὸν Πάρθων στρατηγόν, αὐτόθι ἔμεινε ἡμέρας δύο, δεηθέντος Ἐρκανοῦ τοῦ Ἰουδαίου διὰ τινὰ ἑορτὴν πατριῶν, ἐν ᾗ ταῖς Ἰουδαίοις οὐκ ἦν νόμιμον ἐξοδεῦν. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. ΙΓ, Κεφ. η.)

Πτολεμαῖος δὲ μετὰ τὴν νίκην προσκαταδραμὸν τὴν χώραν, ὁψίας ἐπιγενομένης, ἐν τισὶ κώμαις τῆς Ἰουδαίας κατέμεινε· ὡς γυναικῶν εὐρῶν μεστὰς καὶ νηπίων, ἐκέλευσε τοὺς στρατιώτας ἀποσφάττοντας αὐτοὺς καὶ κρεουργοῦντας, ἔπειτα εἰς λέβητας ζέοντας ἐνιέντας τὰ μέλη ἀπάρχεσθαι. Τοῦτο δὲ προσέταξεν, ἵν' αἱ διαφυγόντες ἐκ τῆς μάχης καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐλθόντες, σαρκοφάγους ὑπολάβωσιν εἶναι τοὺς πολεμίους, καὶ διὰ τοῦτο ἔτι μᾶλλον αὐτοὺς καταπλαγῶσι ταῦτ' ἰδάντες. Λέγει δὲ καὶ Στράβων καὶ Νικόλαος, ὅτι τοῦτον αὐτοῖς ἐχρήσαντο τὸν τρόπον, καθὼς καὶ γὰρ προείρηκα. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. ΙΓ, Κεφ. ιβ.)

Νικόλαος μὲντοι φησὶν ὁ Δαμασκηνός, τοῦτον (τὸν Ἀντίπατρον) εἶναι γένος ἐκ τῶν πρώτων Ἰουδαίων, τῶν ἐκ Βαβυλώνας εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀφικομένων. Ταῦτα δὲ λέγει χαριζόμενος Ἡρώδη τῷ παιδὶ αὐτοῦ. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. ΙΔ, Κεφ. α.)

Ὅτι δ' οὐ λόγος ταῦτα μόνον ἐγκώμιον ψευδοῦς εὐσεβείας ἐμφανίζων, ἀλλὰ ἀλήθεια, μαρτυροῦσι πάντες οἱ τὰς κατὰ Πομπήϊον πράξεις ἀνα-

γράφαντες, ἐν οἷς καὶ Στράβων, καὶ Νικόλαος.
(Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. ΙΔ. Κεφ. δ.)

Περὶ δὲ τῆς Πομπηίου καὶ Γαβινίου στρατείας
ἐπὶ Ἰουδαίους γράφει Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός, καὶ
Στράβων ὁ Καππάδοξ, οὐδὲν ἕτερος ἑτέρου καινό-
τερον λέγων. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. ΙΔ. Κεφ. ε.)

Ὁ γὰρ Ἡρώδης, πολλοῖς τοῖς ἀναλώμασιν εἰς
τε τὰς ἔξω καὶ τὰς ἐν τῇ βασιλείᾳ χρώμενος [χορη-
γίας], ἀκηκοὺς ἔτι τάχιον, ὡς Ἐρκανός ὁ πρὸ αὐ-
τοῦ βασιλεὺς, ἀνοίξας τὸν Δαυΐδου τάφον, ἀργυ-
ρίου λάβοι τρισχίλια τάλαντα, κειμένων πολὺ πλειό-
νων ἔτι, καὶ δυναμένων εἰς ἅπαν ἐπαρκέσαι ταῖς
χορηγίαις, ἐκ πλείονος μὲν δι' ἐννοίας εἶχε τὴν ἐπι-
χείρησιν· ἐν δὲ τῷ τότε, νυκτὸς ἀνοίξας τὸν τάφον
εἰσέρχεται, πραγματευσάμενος ἥκιστα μὲν ἐν τῇ
πόλει φανερός εἶναι, παρειληφῶς δὲ τοὺς πιστοτά-
τους τῶν φίλων. Ἀποθέσιμα μὲν αὖν χρήματα,
καθάπερ Ἐρκανός, οὐχ εὗρε, κόσμον δὲ χρυσοῦ
καὶ κειμηλίων πολὺν, ὃν ἀνείλετο πάντα. Σπουδὴν
δ' εἶχεν, ἐπιμελεστέραν ποιοῦμενος τὴν ἔρευναν, ἐν-
δοτέρω τε χωρεῖν, καὶ κατὰ τὰς θήκας, ἐν αἷς ἦν
τοῦ Δαυΐδου καὶ τοῦ Σολομῶνος τὰ σώματα. Καὶ
δύο μὲν αὐτῶ τῶν δορυφόρων διεφθάρησαν, φλογὸς
ἔνδοθεν εἰσιοῦσιν ἀπαντώσης, ὡς ἐλέγετο· περίφο-
βος δ' αὐτὰς ἐξῆει, καὶ τοῦ δέους ἱλαστήριον μνημα
λευκῆς πέτρας ἐπὶ τῷ στομίῳ κατεσκευάσατο, πο-
λυτελὲς τῇ δαπάνῃ. Τοῦτου καὶ Νικόλαος, ὁ κατ'
αὐτὸν ἱστοριογράφος, μέμνηται τοῦ κατασκευάσμα-
τος, οὐ μὴν ὅτι καὶ κατηλθεν, οὐκ εὐπρεπῆ τὴν

πρᾶξιν ἐπιστάμενος. Διατελεῖ δὲ καὶ τὰ ἄλλα τοῦτον τὸν τρόπον χρώμενος τῇ γραφῇ. Ζῶν τε γὰρ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ συνῶν αὐτῷ, κεχαρισμένως ἐκείνω καὶ καθ' ὑπηρεσίαν ἀνέγραφε, μόνων ἀπτόμενος τῶν εὐκλείαν αὐτῷ φερόντων· πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἐμφανῶς ἀδίκων ἀντικυτασκευάζων, καὶ μετὰ πάσης σπουδῆς ἐπικρουπτόμενος, ὅς γε καὶ τὸν Μαριάμης θάνατον, καὶ τῶν παιδῶν αὐτῆς, οὕτως ὡμῶς τῷ βασιλεῖ πεπραγμένον, εἰς εὐπρέπειαν ἀνάγειν βουλόμενος, ἐκείνης τε ἀσέλγειαν καὶ τῶν νεανίσκων ἐπιβουλάς καταψεύδεται, καὶ διατετέλεκε τῇ γραφῇ, τὰ μὲν πεπραγμένα δικαίως τῷ βασιλεῖ περιττότερον ἐγκωμιάζων, ὑπὲρ δὲ τῶν παρανομηθέντων ἐσπουδασμένως ἀπολογούμενος. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. Ις. Κεφ. ζ.)

Μιθριδάτου δ' ἀναγράφει κόλακα Σωσίπατρον, ἄνθρωπον γόητα, Νικόλαος ὁ Περιπατητικός. (Ἐκ τοῦ Ἀθηναίου, Βιβλ. ε. σελ. 252.)

Νικόλαος δ' ὁ Περιπατητικός, καὶ Ποσειδώνιος ὁ Σταϊκός, ἐν ταῖς ἱστορίαις, ἑκάτερος τοὺς Χίους φησὶν, ἕξανδραποδισθέντας ὑπὸ Μιθριδάτου τοῦ Καππάδοκος, παραδοθῆναι τοῖς ἰδίους δούλοις δεδεμένους, ἵν' εἰς τὴν Κόλχων γῆν κατοικισθῶσιν. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, σελ. 266.)

Μυρίνην δὲ τὴν Σαμίαν ἑταίραν Δημήτριος εἶχεν ὁ βασιλεὺς, ὁ τῆς διαδοχῆς τελευταῖος· καὶ, ἔξω τοῦ διαδήματος, κοινωνὸν εἶχε τῆς βασιλείας, ὡς φησι Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός. (Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, Βιβλ. ΙΓ, σελ. 593.)

Προσθείη δ' ἂν τις τούτοις καὶ τὰ παρὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ Νικολάου. Φησὶ γὰρ οὗτος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ ἐπὶ Δάφνῃ παρατυχεῖν τοῖς Ἰνδῶν πρέσβεσιν, ἀφικμένοις παρὰ Καίσαρα τὸν Σεβαστόν. Οὓς ἐκ μὲν τῆς ἐπιστολῆς πλείους δηλοῦσθαι, σωθῆναι δὲ τρεῖς μόνους, οὓς ἰδεῖν φησι, τοὺς δ' ἄλλους ὑπὸ μήκους τῶν ὁδῶν διαφθαρεῖν τὸ πλεόν. Τὴν δ' ἐπιστολὴν ἐλληνίζειν ἐν διφθέρα γεγραμμένην, δηλοῦσαν, ὅτι Πῶρος εἶη γράφας· ἑξακοσίων δὲ ἄρχων βασιλέων, ὅμως περὶ πολλοῦ ποιῶτο φίλος εἶναι Καίσαρι καὶ ἔτοιμος εἶη δίοδόν τε παρέχειν ὅπη βούλεται, καὶ συμπράττειν ὅσα καλῶς ἔχει. Ταῦτα μὲν ἔφη λέγειν τὴν ἐπιστολὴν, τὰ δὲ κομισθέντα δῶρα προσενέγκαι ὀκτὼ οἰκέτας γυμνοὺς ἐν περιζώμασι, καταπεπασμένους ἀρώμασιν· εἶναι δὲ τὰ δῶρα τὸν τε Ἑρμᾶν ἀπὸ τῶν ὠμων ἀφηρημένον ἐκ νηπίου τοὺς βραχίονας, ὃν καὶ ἡμεῖς εἶδομεν, καὶ ἐχίδνας μεγάλας, καὶ ὄφιν πηχῶν δέκα, καὶ χελῶν νην ποταμίαν τρίπηχυν, πέρδικα δὲ μείζω γυπός. Συνῆν δὲ, ὡς φασί, καὶ ὁ Ἀθήνησι κατακαύσας ἑαυτόν. Ποιεῖν δὲ τοῦτο τοὺς μὲν ἐπὶ κακοπραγία, ζητοῦντας ἀπαλλαγὴν τῶν παρόντων, τοὺς δ' ἐπ' εὐπραγία, καθάπερ τοῦτον· ἅπαντα γὰρ κατὰ γνώμην πράξαντα μέχρι νῦν, ἀπιέναι δεῖν, μή τι τῶν ἀβουλήτων χρονίζοντι συμπέσῃ· καὶ δὴ καὶ γελῶντα ἄλασθαι γυμνὸν ἐπαληλειμμένον ἐν περιζώματι ἐπὶ τὴν πυράν. Ἐπιγεγράφθαι δὲ τῷ τάφῳ·

ΖΑΡΜΑΝΟΣ ΧΗΓΑΝ
 ΙΝΔΟΣ ΑΠΟ ΒΑΡΓΟΣΗΣ
 ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ ΙΝΔΩΝ ΕΘΗ
 ΕΑΥΤΟΝ ΑΠΑΘΑΝΑΤΙΣΑΣ ΚΕΙΤΑΙ.

(Ἐκ τοῦ Σιράβωνος, Γεωγρ. Βίβλ. ΙΕ, σελ. 719.)

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ
 ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΞΩΝ ΕΘΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗΣ,
 ΤΑ ΠΑΡΑ ΤΩΙ ΣΤΟΒΑΙΩΙ

ΛΕΙΨΑΝΑ.

ΘΥΝΟΙ.

ΘΥΝΟΙ τοὺς ναυαγοὺς φιλανθρώπως δεχόμενοι φίλους ποιοῦνται. Τῶν δὲ ξένων τοὺς μὲν ἐκουσίως ἐλθόντας σφόδρα τιμῶσι, τοὺς δὲ ἀκουσίως κολάζουσι.

ΑΡΙΤΟΝΟΙ.

Ἀρίτονοι τῶν ἐμψύχων οὐδὲν ἀποκτείνουσι, τὰ δὲ κεράμια τῶν χρηστηρίων ἐν χρυσοῖς ἐλύτροις φυλάττουσι.

ΔΑΡΔΑΝΟΙ.

Δαρδανεῖς, Ἰλλυρικὸν ἔθνος, τοὺς ἐν τῷ βίω

λοῦνται μόνον, ὅταν γεννῶνται, καὶ ἐπὶ γάμοις, καὶ τελευτῶντες.

ΓΑΛΑΚΤΟΦΑΓΟΙ.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, ἄοικοί εἰσιν, ὥσπερ καὶ οἱ πλεῖστοι Σκυθῶν. Τροφήν δ' ἔχουσι γάλα μόνον ἵππειον, ἐξ οὗ τυροποιοῦντες ἐσθίουσι καὶ πίνουσι. Καὶ εἰσὶ διὰ τοῦτο δυσμαχώτατοι, σὺν αὐτοῖς πάντῃ τὴν τροφήν ἔχοντες. Οὗτοι καὶ Δαρεῖον ἐτρέψαντο.

Εἰσὶ δὲ καὶ δικαιοτάτοι, κοινὰ ἔχοντες τὰ τε κτήματα καὶ τὰς γυναῖκας, ὥστε τοὺς μὲν πρεσβυτέρους αὐτῶν πατέρας ὀνομάζειν, τοὺς δὲ νέους παῖδας, τοὺς δ' ἡλικας ἀδελφούς. Ἦν ἦν καὶ Ἀνάχαρσις, εἷς τῶν ἐπιτὰ σοφῶν νομισθεὶς, ὃς ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἱστορήσῃ τὰ τῶν Ἑλλήνων νόμιμα. Τούτων καὶ Ὅμηρος μέμνηται, ἐν οἷς φησὶ, Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων, καὶ ἀγαυῶν ἱππημολγῶν, Γλακτοφάγων, Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.

Ἀβίους δὲ αὐτοὺς λέγει, ἢ διὰ τὸ γῆν μὴ γεωργεῖν, ἢ διὰ τὸ ἀοίκους εἶναι, ἢ διὰ τὸ χρῆσθαι τούτους μόνους τόξοις, βιὸν γὰρ λέγει τὸ τόξον.

Παρὰ τούτοις οὐδὲ εἷς, οὔτε φθονῶν, ὥς φασιν, οὔτε μισῶν, οὔτε φοβούμενος ἱστορήθη, διὰ τὴν τοῦ βίου κοινότητα καὶ δικαιοσύνην.

Μάχιμοι δ' οὐχ ἤττον αὐτῶν αἱ γυναῖκες, ἢ οἱ ἄνδρες καὶ συμπολεμοῦσιν αὐτοῖς, ὅταν δέη. Καὶ διὰ τοῦτο Ἀμαζόννας γενναιοτάτας εἶναι, ὥστε ποτὲ ἐλάσαι μέχρι Ἀθηνῶν καὶ Κιλικίας.

Ὅτι τότε παρώκουν ἐγγύς τῆς Μαιώτιδος λίμνης.

ΙΒΗΡΟΙ.

Ἰβήρων αἱ γυναῖκες κατ' ἔτος ὃ τι ἂν ἐξυφήρῳσιν ἐν κοινῷ δεικνύουσιν. Ἄνδρες δὲ χειροτονητοὶ κρίναντες, τὴν πλεῖστα ἐργασαμένην προτιμῶσιν.

Ἐχουσι δὲ καὶ μέτρον τι ζώνης, ἧ τὴν γαστέρα περιλαβεῖν ἂν μὴ δυνηθῶσιν, αἰσχρὸν ἡγοῦνται.

ΟΜΒΡΙΚΟΙ.

Ὀμβρικοὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς πολεμίους μάχαις αἰσχιστον ἡγοῦνται ἠττημένοι ζῆν· ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ νικᾶν, ἢ ἀποθνήσκειν.

Ὀμβρικοὶ ὅταν πρὸς ἀλλήλους ἔχωσιν ἀμφισβήτησιν, καθοπλισθέντες, ὡς ἐν πολέμῳ, μάχονται, καὶ δοκοῦσι δικαιοτέρα λέγειν οἱ τοὺς ἐναντίους ἀποσφάξαντες.

ΚΕΛΤΟΙ.

Κελτοὶ, οἱ τῷ ὠκεανῷ γειτνιῶντες, αἰσχρὸν ἡγοῦνται τοῖχον καταπίπτοντα ἢ οἰκίαν φεύγειν.

Πλημμυρίδος δὲ ἐκ τῆς ἔξω θαλάττης ἐπερχομένης, μεθ' ὀπλων ἀπαντῶντες ὑπομένουσι, ἕως κατακλύζονται, ἵνα μὴ δοκῶσι φεύγοντες τὸν θάνατον φοβεῖσθαι.

Κελτοὶ σιδηροφοροῦντες τὰ κατὰ πόλιν πάντα πράττουσι.

Μεῖζω δ' ἐστὶν ἐπιτίμια κατὰ τοῦ ξένου ἀνελόντος, ἢ πολίτην· ὑπὲρ τοῦ μὲν γὰρ θάνατος ἢ ζήμια, ὑπὲρ τοῦ δὲ πολίτου φυγή.

Τιμῶσι μάλιστα τοὺς χώραν τῷ κοινῷ προσκτω-
μένους.

Τὰς δὲ θύρας τῶν οἰκιῶν οὐδέποτε κλείουσι.

ΠΑΙΔΑΛΙΟΙ.

Ἐν Παιδαλίοις, Ἰνδικῷ ἔθνει, οὐχ ὁ θύων,
ἀλλ' ὁ συνετώτατος τῶν παρόντων κατάρχεται τῶν
ἱερῶν· αἰτεῖται δ' ἀεὶ παρὰ τῶν θεῶν οὐδὲν ἄλλο
πλὴν δικαιοσύνης.

ΠΡΑΤΣΙΟΙ.

Πραῦσιοι τοὺς ἀστυγείτονας, ἐὰν λιμῷ πι-
σθῶσι, τρέφουσι.

ΤΕΛΧΙΝΕΣ.

Τελχῖνες ἄνθρωποι ὀνομαζόμενοι, τὸ ἀνέκαθεν
Κρηῆτες, οἰκήσαντες καὶ ἐν Κύπρῳ, μεταναστάντες
δ' εἰς Ῥόδον, καὶ πρῶτοι τὴν νῆσον κατασχόντες,
βάσκανοί τε σφόδρα ἦσαν καὶ φθονεροί. Τεχνῖται
δὲ ὄντες καὶ τὰ τῶν προτέρων ἔργα μιμησάμενοι,
Ἀθηνᾶς Τελκινίας ἄγαλμα πρῶτοι ἰδρύσαντο, ὥσπερ
εἴ τις λέγοι Ἀθηνᾶς βασκάνου.

ΤΑΡΤΗΣΣΙΟΙ.

Παρὰ Ταρτησιίοις νεωτέρῳ πρεσβυτέρου κα-
ταμαρτυρεῖν οὐκ ἔξεστι.

ΛΕΥΚΑΝΟΙ.

Λευκανοὶ δικάζονται ἀλλήλοις, ὥσπερ ἄλλου
τινὸς ἀδικήματος, οὕτω καὶ ἀσωτίας καὶ ἀργίας.

Ἐὰν δέ τις ἀσώτῳ δανείσας χρῆος ἐλεγχθῆ, σιέ-
ρεται αὐτοῦ.

ΣΑΥΝΙΤΑΙ.

Παρὰ Σαυνίταις κατ' ἔτος οἶτε ἠῖθεοι κρίνον

ται δημοσία καὶ αἱ παρθένοι. Ὁ δὲ κριθεὶς ἄριστος εἶναι, λαμβάνει ἢν βούλεται, εἴθ' ὁ μετ' ἐκείνον δεύτερος, καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

ΛΙΒΥΡΝΙΟΙ.

Λιβύρνοιοι κοινὰς τὰς γυναῖκας ἔχουσι, καὶ τὰ τέκνα ἐν κοινῷ τρέφουσι μέχρι ἐτῶν πέντε· εἴτα τῷ ἔκτῳ συνενέγκαντες ἅπαντα τὰ παιδιά, τὰς ὁμοιότητας πρὸς τοὺς ἄνδρας εἰκάζουσι, καὶ ἐκάστῳ τὸ ὅμοιον ἀποδιδόασιν πατρὶ· ἀφ' ἧς δ' ἂν ἀπολάβῃ τὸ παιδίον, ἕκαστος υἱὸν ὑπολαμβάνει.

ΣΑΥΡΟΜΑΤΑΙ.

Σαυρομάται διὰ τριῶν ἡμερῶν σιτοῦνται εἰς πλήρωσιν.

Ταῖς δὲ γυναῖξι πάντα πείθονται ὡς δεσποίταις.

Παρθένον δὲ οὐ πρότερον συνοικίζουσι πρὸς γάμον, πρὶν ἂν πολέμιον ἄνδρα κτείνῃ.

ΚΕΡΚΕΤΑΙ.

Κερκέται τοὺς ἀδικήσαντας ὀτιοῦν τῶν ἱερῶν ἀπείρουσιν.

Ἐὰν δὲ τις κυβερνῶν σκάφος διαμάρτη, προσιόντες ἐφεξῆς ἕκαστοι ἐμπτύουσιν αὐτῷ.

ΜΟΣΥΝΟΙ.

Μόσυνοι τὸν ἑαυτῶν βασιλέα τρέφουσιν ἐν πύργῳ κατάκλειστον. Ἐὰν δὲ τις δόξη κακῶς ποτὲ βεβουλεῦσθαι, τῷ λιμῷ αὐτὸν ἀποκτείνουσι.

Τὸν δὲ τρεφόμενον σῖτον ἐξίσου διαιροῦσι, μέρος κοινῇ ἐξελόντες τοῖς ἀφικνουμένοις ξένοις.

ΦΡΥΓΕΣ.

Φρύγες ὄρκοις οὐ χροῶνται, οὔτ' ὀμνύντες, οὔτε ἄλλους ἐξορκοῦντες.

Ἐὰν δέ τις παρ' αὐτοῖς γεωργικὸν βούν ἀποκτείνῃ, ἢ σκεῦος τῶν περὶ γεωργίαν κλέψῃ, θανάτῳ ζημιούσι.

Φρύγες οὐ κατορύττουσι τοὺς ἱερεῖς τελευτήσαντας, ἀλλ' ἐπὶ λίθους δεκαπήχεας τιθέασιν ὄρθους.

ΛΥΚΙΟΙ.

Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι, καὶ καλοῦνται μητρόθεν. Τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατρᾶσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς.

Ὅς δ' ἂν ἐλεύθερος ἁλῶ κλέπτων, δοῦλος γίνεται.

Τὰς δὲ μαρτυρίας ἐν ταῖς δίκαις οὐκ εὐθὺ παρέχονται, ἀλλὰ κατὰ μῆνα.

ΠΙΣΙΔΑΙ.

Πισίδαί δειπνοῦντες ἀπάρχονται τοῖς γονεῦσιν, ὡς ἡμεῖς τοῖς θεοῖς παρασπονδίοις.

Ἡ δὲ μεγίστη κρίσις ἐστὶ παρακαταθήκης τὸν δὲ ἀποστερήσαντα θανατοῦσιν.

Ἐὰν δὲ μοιχὸς ἁλῶ, περιάγεται τὴν πόλιν ἐπὶ ὄνου μετὰ τῆς γυναικὸς, ἐπὶ ἡμέρας τακτάς.

ΑΙΘΙΟΠΕΣ.

Αἰθίοπες τὰς ἀδελφὰς μάλιστα τιμῶσι, καὶ τὰς διαδοχὰς μάλιστα καταλείπουσιν οἱ βασιλεῖς, οὐ τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῖς τῶν ἀδελφῶν υἱοῖς. Ὅταν

δ' ὁ διαδεξόμενος μὴ ἦ, τὸν κάλλιστον ἐκ πάντων καὶ μαχιμώτατον αἰροῦνται βασιλεῖα.

Ἄσκοῦσι δὲ εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην.

Ἄθυροι δ' αὐτῶν αἱ οἰκίαι, καὶ, ἐν ταῖς ὁδοῖς κειμένων πολλῶν, οὐδὲ εἰς κλέπτει.

ΒΥΑΟΙ.

Ἐν Βυαίοις Λίβυσιν ἀνὴρ μὲν ἀνδρῶν βασιλεύει, γυνὴ δὲ γυναικῶν.

ΜΑΣΟΥΛΙΕΙΣ.

Μασουλιεῖς Λίβυες, ὅταν πολεμῶσι, τὰς μὲν νύκτας μάχονται, τὰς δ' ἡμέρας εἰρήνην ἄγουσι.

ΔΑΨΟΛΙΒΤΕΣ.

Δαψολίβυες ὅταν συναχθῶσι, πάντες ἅμα γαμοῦσιν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, μετὰ δύσιν Πλειάδος, καὶ μετὰ τὴν ἐστίασιν χωρὶς τῶν γυναικῶν κατακειμένων κατασβέσαντες τὸν λύχνον εἰσέρχονται, καὶ ὁ τυχῶν, ἢν ἂν τύχη, λαμβάνει.

ΙΑΛΧΛΕΤΕΙΣ.

Ἰαλχλευεῖς Λίβυες, ὅταν πολλοὶ μνηστεύσωνται γυναῖκα, παρὰ τῷ κηδεστῇ δειπνοῦσι, παρούσης τῆς γυναικός. Πολλὰ δὲ σκωπιόντων, ἐφ' ᾧ ἂν ἡ γυνὴ γελάσῃ, τούτῳ συνοικεῖ.

ΣΑΡΔΟΛΙΒΤΕΣ.

Σαρδολίβυες οὐδὲν κέκτηνται σκεῦος ἔξω κύλικος καὶ μαχαίρας.

ΑΛΙΤΕΜΙΟΙ.

Ἀλιτέμιοι Λίβυες τοὺς ταχυτάτους αὐτῶν αἰροῦνται βασιλεῖς· τῶν δὲ ἄλλων τιμῶσι τὸν δικαιότατον.

ΝΟΜΑΔΕΣ.

Οἱ Νομάδες τῶν Λιβύων οὐ ταῖς ἡμέραις, ἀλλὰ ταῖς νυξὶν αὐτῶν ἀριθμοῦσι τὸν χρόνον.

ΑΤΑΡΑΝΤΕΣ.

Ἀτάραντες Λίβυες ὀνόματα οὐκ ἔχουσιν.

Ἡλίω δὲ ἀνίσχοντι λαιδοροῦνται, ὡς πολλὰ κακὰ φήναντι.

Τῶν δὲ θυγατέρων ἀρίστας κρίνουσι τὰς πλεῖστον χρόνον μεμενηκυίας παρθένους.

ΒΟΙΩΤΟΙ.

Βοιωτῶν ἔνιοι τοὺς χρέος οὐκ ἀποδιδόντας εἰς ἀγορὰν ἄγοντες καθίσει κελεύουσιν, εἶτα κόφινον ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ· ὃς δ' ἂν κοφινωθῆ, ἄτιμος γίνεται. Δοκεῖ δὲ τοῦτο πεπονθέναι καὶ ὁ Εὐριπίδου πατήρ, Βοιωτὸς ὢν τὸ γένος.

ΑΣΣΥΡΙΟΙ.

Ἀσσύριοι τὰς παρθένους ἐν ἀγορᾷ πωλοῦσι τοῖς θέλουσι συνοικεῖν· πρώτας μὲν τὰς εὐγενεστάτας καὶ καλλίστας, εἶτα τὰς λοιπὰς ἐφεξῆς. Ὅταν δὲ ἔλθωσιν ἐπὶ τὰς φαυλοτάτας, κηρύττουσι, πόσον τις θέλει προσλαβὼν ταύταις συνοικεῖν, καὶ τὸ συναχθὲν ἐκ τῆς τῶν εὐπρεπῶν τιμῆς ταύταις προστίθενται.

Ἀσκοῦσι δὲ μάλιστα πραῦτητα καὶ ἀοργησίαν.

ΠΕΡΣΑΙ.

Πέρσαις ὃ μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν.

Ἐὰν δὲ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἴονται.

Ἐὰν δὲ τινα προστιέξῃ βασιλεὺς μαστιγῶσαι.

εὐχαριστεῖ, ὡς ἀγαθοῦ τυχὼν, ὅτι αὐτοῦ ἐμνήσθη βασιλεὺς.

Ἄθλα δὲ λαμβάνουσι παρὰ βασιλέως πολυτεκνίας.

Οἱ δὲ παῖδες παρ' αὐτοῖς, ὥσπερ μάθημά τι, τὸ ἀληθεύειν διδάσκονται.

ΙΝΔΟΙ.

Παρ' Ἰνδοῖς ἐάν τις ἀποστερηθῆ δανείου, ἢ παρακαταθήκης, οὐκ ἔστι κρίσις, ἀλλ' αὐτὸν αἰτιᾶται ὁ πιστεύσας.

Ὁ δὲ τεχνίτου πηρώσας χεῖρα ἢ ὀφθαλμὸν, θανάτῳ ζημιοῦται.

Τὸν δὲ μέγιστα ἀδικήσαντα ὁ βασιλεὺς κελεύει κείρασθαι, ὡς ἐσχάτης οὔσης ταύτης ἀτιμίας.

Ἰνδοὶ συγκατακαίουσιν, ὅταν τελευτήσωσι, τῶν γυναικῶν τὴν προσφιλεστάτην· αὐτῶν δὲ ἐκείνων ἀγὼν μέγιστος γίνεται, σπουδαζόντων νικῆσαι ἑκάστην τῶν φίλων.

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΙ.

Λακεδαιμονίοις τέχνας μανθάνειν ἄλλας, ἢ τὰς εἰς πόλεμον εὐθέτους, αἰσχρὸν ἔστιν.

Ἔστιῶνται δὲ πάντες ἐν κοινῷ.

Τοὺς δὲ γέροντας αἰσχύνονται οὐδὲν ἧτιον ἢ πατέρας.

Γυμνάσια δ' ὥσπερ ἀνδρῶν ἔστιν, οὕτω καὶ παρθένων.

Ξένοις δ' ἐμβιοῦν οὐκ ἔξεστιν ἐν Σπάρτῃ, οὔτε Σπαρτιάταις ξενιτεύειν.

Ταῖς δὲ αὐτῶν γυναῖξι παρακελεύονται ἐκ τῶν εὐειδεστάτων κύεσθαι καὶ ἀστῶν καὶ ξένων.

Χρηματίζεσθαι δ' αἰσχρὸν Σπαρτιάτη.

Νομίματι δὲ χρῶνται σκυτίνῳ· ἐὰν δὲ παρὰ τινι εὐρεθῇ χρυσὸς ἢ ἄργυρος, θανάτῳ ζημιοῦται.

Σεμνύνονται δὲ πάντες ἐπὶ τῷ ταπεινοῦς αὐτοῦς παρέχειν καὶ κατηκόους ταῖς ἀρχαῖς.

Μακαρίζονται δὲ μᾶλλον παρ' αὐτοῖς οἱ γενναίως ἀποθνήσκοντες, ἢ οἱ εὐτυχῶς ζῶντες.

Οἱ δὲ παῖδες νομίμως περὶ τινὰ βωμὸν περιιόντες μαστιγοῦνται, ἕως ἂν ὀλίγοι λειφθέντες στεφανωθῶσιν.

Αἰσχρὸν δὲ ἐστὶ δειλῶ σύσκηρον, ἢ συγγυμναστήν, ἢ φίλον γενέσθαι.

Κρίσις δὲ τῆς Γεροντίας ἐπὶ τῷ τέρατι τοῦ βίου πρότιθεται τοῖς εὖ ἢ κακῶς ζήσασιν.

Ὅταν δὲ στρατεύωνται ἔξω χώρας, πῦρ ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἀγήτορος Διὸς ἐναυσάμενος ὁ πυρφόρος λεγόμενος σύνεστι τῷ βασιλεῖ ἄσβεστον αὐτὸ τηρῶν.

Συνεκπέμπονται δὲ τῷ βασιλεῖ μάντις καὶ ἰατροὶ καὶ αὐληταί, οἷς ἐν ταῖς μάχαις ἀντὶ σαλπύγων ἀεὶ χρῶνται· μάχονται δὲ ἐστεφανωμένοι.

Ἐπανίστανται δὲ βασιλεῖ πάντες, πλὴν Ἐφόρων.

Ὅμιλε τε πρὸ τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς, κατὰ τοὺς τῆς πόλεως νόμους βασιλεύσειν.

ΚΡΗΤΕΣ.

Κρητες πρῶτοι Ἑλλήνων νόμους ἔσχον, Μίνωος

θεμένου, ὃς καὶ πρῶτος ἐθαλασσοκράτησε. Προσεποιεῖτο δὲ Μίνως παρὰ τοῦ Διὸς αὐτοῦ μεμαθηκέναι, δι' ἐννέα ἐτῶν εἰς τι ὄρος φοιτῶν, ἐν ᾧ Διὸς ἄντρον ἐλέγετο, καὶ κεῖθεν αἰετίνους νόμους φέρων τοῖς Κρησί. Μέννηται δὲ τούτου καὶ Ὅμηρος, ἐν οἷς λέγει·

Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα Μίνως γε

Ἐννέωρος βασίλευε, Διὸς μεγάλου ὀαριστῆς.

Οἱ δὲ Κρητῶν παῖδες ἀγελάζονται κοινῇ μετ' ἀλλήλων σκληραγωγούμενοι, καὶ θήρας καὶ δρόμους ἀνάντεις ἀνυπόδητοι κατανύοντες, καὶ τὴν ἐνόπλιον πυρρῶν ἐκπονοῦντες, ἥντινα πρῶτος εὔρε Πύρρῳ Κυδωνιάτης, Κρής τὸ γένος.

Συσσιτοῦσι δ' ἐν κοινῷ οἱ ἄνδρες, τὴν αὐτὴν δίαιταν ἔχοντες ἐξίσου πάντες.

Δώρων δὲ αὐτοῖς ἐστὶν ὄπλα τιμιώτατα.

ΑΥΤΑΡΙΑΤΑΙ.

Αὐταριάται τοὺς ἀδυνάτους τῶν στρατιωτῶν ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις οὐδέποτε ζῶντας ἀπολείπουσι.

ΤΡΙΒΑΛΛΟΙ.

Τριβαλλοὶ τέτταρας φάλαγγας ἐν ταῖς μάχαις ποιοῦνται· τὴν πρώτην τῶν ἀσθενῶν, τὴν ἐχομένην τῶν κρατίστων, τὴν τρίτην τῶν ἰππέων, τελευταίαν τὴν τῶν γυναικῶν, αἱ αὐτοὺς εἰς φυγὴν τροπομένους κωλύουσι βλασφημοῦσαι.

ΚΑΥΣΙΑΝΟΙ.

Καυσιανοὶ τοὺς μὲν γεννωμένους θρηνοῦσι· τοὺς δὲ τελευτήσαντας μακαρίζουσι.

ΚΙΟΙ.

Κίοι τοὺς ἀποθανόντας κατακαύσαντες, καὶ ὀστολογήσαντες, ἐν ὄλμῳ τὰ ὀστᾶ καταπίσσουν, εἶτα ἐνθέντες εἰς πλοῖον, καὶ κόσκινον λαβόντες ἀναπλέουσιν εἰς πέλαγος, καὶ πρὸς τὸν ἄνεμον ἐξοδιάζουσιν, ἄχρις ἂν πάντα ἐκφυσηθῇ καὶ ἀφανῇ γένηται.

ΤΑΥΡΟΙ.

Ταῦροι, Σκυθικὸν ἔθνος, τοῖς βασιλεῦσι τοὺς εὐνουστάτους τῶν φίλων συγκαταθάπτουσιν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀποθανόντος φίλου, ἢ μέρος, ἢ τὸ ὅλον ἀποτέμνει ὠτίον, πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ τελευτήσαντος.

ΣΙΝΔΟΙ.

Σινδοὶ τοσοῦτους ἰχθῦς ἐπὶ τοὺς τάφους ἐπιβάλλουσιν, ὅσους πολεμίους ὁ θάπτόμενος ἀπεκτονῶς ἦ.

ΚΟΛΧΟΙ.

Κόλχοι τοὺς τελευτήσαντας οὐ θάπτουσιν, ἀλλὰ κρεμῶσιν ἀπὸ δένδρων.

ΠΑΝΗΒΟΙ.

Πάνηβοι Λίβυες, ὅταν αὐτοῖς βασιλεὺς ἀποθάνῃ, τὸ μὲν σῶμα κατορύττουσι, τὴν δὲ κεφαλὴν ἀποκόψαντες καὶ χρυσώσαντες ἀνατιθέασιν ἐν ἱερῷ.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΩΝ.

- Τ**Ο τῶν παρασίτων, ἄνδρες, ἐξεῦρεν γένος
 Διὸς πεφυκῶς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος.
 Οὐ δυνάμενος δὲ τῇ τέχνῃ χρῆσθαι καλῶς,
 Ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, εἴτ' ἀκουσίῳ
 5 Δίφρω περιπεσῶν δυναμένῳ λιμὸν ποιεῖν,
 Ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐξαπίνης ἀπεστράφη.
 Ἄφνω δὲ πληγεὶς εἰς μέσσην τὴν γαστέρα,
 Ἔδοξεν αὐτῷ γεγονέναι τᾶννω κάτω.
 Σίπυλόν τε τοῦτον ἀνατετράφθαι τὸν τρόπον.
 10 Καὶ μάλα δικαίως· Φρυξ γὰρ ὦν, οὐχ ἱκανὸς ἦν
 Τὴν τοῦ τρέφοντος εὐ φέρειν παρῴησιαν.
 Διὸ δὴ τοιαύτης παντελῶς καχεξίας
 Ἐν τοῖς βίοις παρὰ πᾶσιν ἐζηλωμένης,
 Πικρῶς ἐπιπλήξαι βούλομ' (ἄν περ νῆ Δία
 15 Παρῴησιαν μοι δᾶτε) τοῖς ἀσυμβόλοις,
 Τᾶλλότρια δειπνεῖν ἐλομένοις ἄνευ πόνου.
 Τί γὰρ μαθῶν, ἄνθρωπε, πρὸς τῶν δαιμόνων,
 Βούλει παρασιτεῖν; ἢ τί τῶν ἐν τῷ βίῳ
 Ξυνῆκας; εἶπον· ἄξιον γὰρ εἰδέναι.
 20 Τίνος μαθητῆς γέγονας; αἴρεσιν τίνα
 Εἶλου; ἀπὸ τίνων δογμάτων δρμάμενος
 Τολμᾶς παρασιτεῖν; εἰ μύλις ἡμεῖς, τὸν βίον

- Ἄπαντα κατατρίψαντες, οὐδὲ νῦν ἔτι
 Ἄνεοιγμένην δυνάμεθα τὴν θύραν ἰδεῖν,
 25 Διὰ τοὺς ἀνώδυνα τᾶλλότρια μασσωμένους.
 Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐπὶ τράπεζαν ἔσθ' ὁ πλοῦς.
 Πλευρὰν ἔχειν πρόριστον ἐν τούτοισι δεῖ,
 Πρόσωπον ἰταμὸν, χρῶμα διαμένον, γνάθον
 Ἀκάματον, εὐθύς δυναμένην πληγὰς φέρειν.
 30 Στοιχεῖα μὲν ταῦτ' ἐστὶ τῆς ὅλης τέχνης.
 Ἐπειτα δεῖ σκωπτόμενον ἐφ' ἑαυτῷ γελᾶν.
 Αἰσχρὸν γὰρ οἶμαι δοῦλον εἶναι σκώματος.
 Ἀπὸ τῶν ἐτῶν κλέπτει τις, ἢ καὶ βάπτεται,
 Θέλων καλὸς εἶναι, καὶ παρ' ἡλικίαν νοσεῖ;
 35 Ἔστω Γανυμήδης οὗτος ἀποθεούμενος.
 Πρὸς χάριν ὁμίλει τοῦ τρέφοντος ἐπ' ὀλέθρῳ,
 Παρατάττεται τις, καὶ ποιεῖ πάντας νεκρούς;
 Δειπνῶν σιωπῇ, τοῦτον ὑπομυκτηρίσας,
 Εἰς τὴν τράπεζαν καὶ σὺ τὴν χολὴν ἄφες.
 40 Οἶμαι δ' ἑμαυτὸν εὐθετον τῷ πράγματι,
 Παῖδες, γεγονέναι· πάντα γὰρ πρόσσεστί μοι.
 Ὅσα περ ἔχειν τᾶλλότρια τὸν δειπνοῦντα δεῖ
 Λιμὸς, ἀπόνοια, τόλμα, γαστήρ, ἀργία.
 Καὶ νῦν μ' ὁ Λυδῶν τῶν πολυχρούσων ἄναξ
 45 Σύνδειπνον αὐτῷ κέκρικ' εἶναι καὶ φίλον.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΥ
 ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ.

100

100

100

100

